

סְמִינָה
לַאֲשֵׁת

Ovaj
molitvenik
pripada:

זה השער לה' צדיקים יכואו בו

מחדור לראש השנה

מנagger ספרד

בקהילות קדושות קונשנטנטיניה

ומדיינות

מזרחה ומערב ואיטליה יצ"ו

תרגם לשפה סרבית

הצעיר הר' יצחק אסיאל ה"י

רבה של יוגוסלביה

פה בילוגראדו אנייו 5760

שנת תש"ס לפ"ק

ק"ק בילוגראדו יע"א

לאטאלמפלדו אין לא לאטאלמפלדו די פ. לאטאל

מחזור לראש השנה

MOLITVENIK ZA NOVU GODINU

PREMA OBREDU ŠPANSKIH JEVREJA

PREVEO I PRIREDIO:
ISAK ASIEL
RABIN JUGOSLAVIJE

גָּדוֹב יי לְכָל־קָדָשׁו לְכָל אָשֵׁר יִקְרָא הָבָא מִתְּהִלָּה
(תהילים קמה:יח)

Blizu je Gospod svima koji Ga prizivaju,
svima koji Ga u istini zazivaju.

(Ps 145:18)

BEOGRAD
5760-2000

Izdanje biblioteke TEFILA

UREDNIK:
ISAK ASIEL
Beograd

Štampa: Eškenazi - "LION", Beograd

ACKNOWLEDGEMENTS

We wish to acknowledge the generosity of the following contributors:

Rabbi Yosef Adler and Congregation Rinat Yisrael of Teaneck, New Jersey

Rabbi Reuven Fink and Congregation Young Israel of New Rochelle, New York

Rabbi Haskel Lookstein and Congregation Kehilath Jeshurun of New York, New York

Rabbi Michael Shmidman and Congregation Keter Torah of Teaneck, New Jersey

The Modeani Fund

רבה של יוגוסלביה

RABIN SR JUGOSLAVIE
THE RABBI OF FR YUGOSLAVIA

ב"ה

מכתב ברכה MIHTAV BERAH

Sa zadovoljstvom sam primio molitvenik "Mahazor šel Roš-ašana (Molitvenik za Novu godinu) sa prevodom na srpski jezik.

Molitvenik je pripremio beogradski rabin Jichak Asiel po uzoru na molitvenike uobičajene kod Sefarada u Bosni a koji se danas primenjuju u Beogradu.

Ne treba posebno isticati značaj prevoda jevrejskog molitvenika na srpski jezik. Takav molitvenik omogućuje verničima, starijim i mladim generacijama i svima koji žele da neguju jevrejsku tradiciju, da razumeju tekstove koje čitaju, da shvate izvor spoznaje i nadahnuća i da uživaju u njegovoј lepoti.

Prvi molitvenik sa prevodom na hrvatski jezik pripremio je zagrebački nadrabin Dr. Gavro Schwartz davne 1902. godine, u kojem su se pored molitava za svaki dan nalazile i molitve za Šaloš regalim (tri hodočasna praznika: Pesah, Šavuot i Sukot) i neke molitve za Jom Kipur (dan mirenja i praštanja). Taj molitvenik je brzo rasprodat i osećala se potreba za novim molitvenikom sa prevodom. To je 1938. godine učinio mladi zagrebački nadrabin Dr. Salomon Frajberger. I taj je molitvenik brzo razgrabiljen pa je zagrebačka jevrejska opština 1994. godine odštampala reprint Frajbergerovog molitvenika ali je i ovaj reprint danas teško naći.

Zato je poduhvat beogradskog rabina Jichaka Asieла značajan, jer će pružiti mogućnost sadašnjim generacijama vernika da sa razumevanjem čitaju hebrejske tekstove.

Zahvaljujem rabinu Asielu za trud koji je uložio u pripremi ovog molitvenika sa prevodom i moliču Svevišnjeg da mu podari blagoslov i napoji ga snagom da nastavi ovu plemenitu aktivnost veoma korisnu za našu zajednicu.

Beraha veaclaha behol maase jadav.

Cadik Danon
Vrhovni Rabin
Jugoslavije

Beograd
17. av 5760.
18. avgust 2000.

יב נס עזב ר' דנון
Danon Cadik
י.א.ב.ר. י.א.ב.ר.

INTRODUCTION

This machzor for Rosh ha-Shanah, the first and only translation of the Hebrew service in Serbian, is based on a 1000 year old venerable liturgical tradition prevalent among the Jews of the Balkans. The distinguishing feature of this tradition is the fact that it encompasses the remarkable liturgical compositions and customs promulgated by both the Palestinian and Babylonian academies. Endowed with statutory authority these inspiring prayers and the relatively uniform service create a communal bond between Jews in synagogues throughout the world.

During the High Holidays a Jew transcends the mundane struggle for survival to ponder and address the loftiest, yet most vital, of concerns Justice (*schar ve'onesh*) Enlightenment and Redemption, both national (*Shivat Zion*) and universal (*Tiqqun Olam*). These ideas are encapsulated in three major themes, that of *Malchuyot* (sovereignty), *Zichronot* (remembrance) and *Shofarot* — the blowing of the shofar that accompanied Divine revelations in the past and will herald the advent of the Messianic Era, in the future. Whether lifting his eyes to Heaven or enveloped in solemn introspection the supplicant appeals to the Creator of the Universe on this Day of Judgment invoking His attributes of both Justice and Mercy.

The High Holidays service, considered one of the most sacred of the year, gives expression to some of the fundamental ideas and ideals of Judaism. It proclaims not only the belief that God Is Sovereign, a faith for which countless Jews have been martyred during dark periods in world history, but also highlights the sublime ideal of the universal brotherhood of Man.

UVOD

Ovaj molitvenik za *Roš ašana*, prvi i jedini prevod jevrejskog bogosluženja na srpskom jeziku, zasniva se na hiljadugodišnjem, poštovanju dostoјnom, bogoslužbenom predanju koje je preovlađivalo među Jevrejima Balkana. Jasna odlika ovog predanja je činjenica da ona obuhvata značajna bogoslužbena dela i običaje koje su uvele palestinske i vavilonske škole. U skladu sa zakonsko-pravnim izvorima vere, ove nadahnjujuće molitve i donekle ujednačena služba stvaraju čvrstu zajednicu između Jevreja u sinagogama duž čitavog sveta.

Za vreme *Velikih praznika*, Jevrejin nadilazi svetovnu borbu preživljavanja kako bi se obratio i razmišljaо о најузвиšенијим, a ipak nasušno životnim, brigajma poput pravde (*sehar veoneš*, nagrada i kazna), prosvećenja i spasenja, nacionalnog (*Šivat Cijon*, povratak Slonu) i sveopštem (*Tikun Olam*, zacelenje sveta). Ovi pojmovi su objedinjeni u tri osnovne misli, *malhujot* (kraljevstvo), *zihronot* (sećanja) i *šofarot* – duvanje u ovnjuški rog čiji je zvuk pratio Božija otkrovenja u prošlosti i koji će u budućnosti nagovestiti dolazak mesijanskog vremena. Bilo da podiže svoje oči k Nebesima ili da je udubljen u sebe, ponizni molilac poziva Stvoritelja sveta na ovaj *Dan suda* prizivajući Njegova svojstva pravde i milosti.

Služba za *Velike praznike*, najsvetiјa u godini, izražava neke od osnovnih zamisli i stremljenja u judaizmu. Ona ne samo da objavljuje veru u Boga koji je vladar, vera radi koje je nebrojeno mnogo Jevreja stradalo mučeničkom smrću za vreme mračnih razdoblja u istoriji sveta, nego takođe i vrhunac uzvišenog stremljenja ka sveopštem bratstvu među ljudima.

Rabin Dr. Cvi H. Zubin

Elul 5760

Hvala Njemu Koji reče i sve postade. Neka je blagosloveno Ime Njegovo, sveto i strašno, što mi je dao u zaslugu da prevedem molitve i hvalospeve Izraela za praznik Dana suda. Nadam se da će ovaj prevod bar donekle približiti duboki smisao molitava za Rođašana, kao i da će podstaći i nadahnuti svakog člana naše zajednice na živ odnos prema Bogu Izraela, Sazdatelju našem i Stvoritelju svekolikog postanja.

Dužnost mi je da se zahvalim svom dragom prijatelju kompozitoru Enriku Josifu na vrsnim savetima koje mi je dao tokom prevodenja. Takođe želim da se zahvalim gospodi Dragici Stojanov koja je izvršila jezičku redakciju prevoda, kao i gospodinu Željku Hrćeku koji je imao strpljenja da tehnički obradi hebrejski tekst i srpski prevod. Ako se negde, tu i tamo, potkrala neka nedoslednost, molim da se to uvaži.

"Neka bude blagost Gospoda Boga našega nad nama i neka nam bude učvršćeno delo ruku naših! I neka nam On učvrsti delo ruku naših!" (Ps. 90)

Isak Asiel

U Beogradu, 21. Elul 5760 (21. septembar 2000)

בָּה

*Ovaj prevod posvećujem
mojim učiteljima,
glavnom Rabinu Jugoslavije,
gospodinu Cadiku Danonu,
neka nam ga Bog počuva i poživi,
i uspomeni na pokojnog Rabina
Josifa Levija, neka je blagoslovena
uspomena na njega.*

מפתחות

16	ערבית לראש השנה
26	אחות קטנה
82	קידוש ליל ראש השנה
86	סדר ליל ראש השנה
91	קידוש וסדר ליל ראש השנה – לאדינו
94	ברכת המזון
106	ברכות השחר
120	שחרית לראש השנה
306	סיווטים ליום א' של ראש השנה
318	פיוטים ליום ב' של ראש השנה
326	פתיחה ההיכל
334	קריאת התורה ליום א' של ר"ה
342	קריאת התורה ליום ב' של ר"ה
350	קריאת המפטיר
354	הפטירה ליום א' של ר"ה
362	הפטירה ליום ב' של ר"ה
372	תפלות לפנוי תקיעת שופר
386	תקיעת שופר
388	תפלות
400	תפלת מוסף
482	קידוש ליום ראש השנה
484	מנחה ליום ראש השנה
552	ערבית למוציאי ראש השנה
584	הבדלה
586	הסבירים
595	סיווטים בלאדינו

SADRŽAJ

Večernja molitva za Roš ašana	17
Ahot ketana	27
Kiduš za veče Roš ašana	83
Seder za Roš ašana	87
Ladino ~ Kiduš i Jei racon	91
Blagoslov posle jela	95
Jutarnji blagoslovi	107
Jutarnja molitva za Roš ašana	121
Bogougodne pesme za I dan Roš ašana	307
Bogougodne pesme za II dan Roš ašana	319
Otvaranje Ehala i vađenje Tore	327
Čitanje Tore za I dan Roš ašana	335
Čitanje Tore za II dan Roš ašana	343
Maftir	351
Aftara za I dan Roš ašana	355
Aftara za II dan Roš ašana	363
Molitve pre duvanja u Šofar	373
Šofar	387
Molitve	389
Musaf	401
Kiduš za dan Roš ašana	483
Popodnevna molitva – Minha za Roš ašana	485
Večernja molitva za završetak Roš ašana	553
Avdala	585
Dodaci	586
Ladino – Pijutim	595

לשנה טובה תכתבו ותחתמו

Neka biste bili upisani i zapečaćeni
(u Knjizi života) za dobru godinu

ברוך אתה יהונתן אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותו וצונו להדליק נר של יום טוב: (ואם חל כליל שבת להדליק נר של שבת ויום טוב) ואין לבורך שהחינו.

ערבית לראש השנה

מִזְמֹר לְדוֹד הַבּוֹ לֵיהָה בְּנֵי אֱלֹהִים הַבּוֹ
לֵיהָה כְּבָוד וְעֹז: הַבּוֹ לֵיהָה כְּבָוד
שְׁמוֹ הַשְׁתַחֲוו לֵיהָה בְּהִדְרַת־קָדֵשׁ: קְוָל
יְהָה עַל־הַמִּים אֶל־הַכְּבָוד הַרְעָם יְהָה
עַל־מִים רַקִּים: קְוָל־יְהָה בְּפֶחֶק קְוָל
יְהָה בְּחֶדר: קְוָל יְהָה שָׁבֵר אַרְזִים
וַיִּשְׁבַּר יְהָה אַתְ־אַרְזִי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם
בְּמֹז־עֲגָל לְבָנוֹן וַיַּרְיוֹן כְּמוֹ בְּזִרְאָמִים:
קְוָל־יְהָה חַצֵּב לְהַבּוֹת אָשׁ: קְוָל יְהָה
יְחִיל מִדְבָּר יְחִיל יְהָה מִדְבָּר קָדֵשׁ:
קְוָל יְהָה וַיַּחֲלֵל אִילוֹת וַיַּחֲשֵׁךְ יָעָרוֹת
וַיַּחֲכֹלוּ כְּלֹו אָמֵר כְּבָוד: יְהָה לְמַבּוֹל
יַשְׁבַּט וַיַּשְׁבַּט יְהָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְהָה עַז
לְעַמּוֹ יִתְןֵן יְהָה יִבְרָךְ אַתְ־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

Blagoslov za paljenje sveća:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseslje-ne, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim i obavezao nas da palimo sveću za dan praznični.

(Ako praznik pada na Šabat kažemo: da palimo sveću za Šabat i za dan praznični.)

VEČERNJA SLUŽBA ZA ROŠ AŠANA

Kada prvi dan Roš ašana padne na Šabat počinjemo odavde:

(Ps. 29) Psalam Davidov.

Dajte Gospodu, o, sinovi Božiji, dajte Večnome slavu i moć.

Dajte Gospodu slavu Imena Njegovog, prostrite se Gospodu u krasoti Svetinje Njegove.

Ori se jeka¹ Gospodnja nad vodama, Bog slave zagrmeo je, Gospod je nad vodama silnim.

Glas je Gospodnji sila, glas je Gospodnji sjaj.

Glas Gospodnji kedrove lomi, razlomio je Gospod kedrove libanske.

Kao tele poskakuje od Njega Liban, i Sirjon kao bivo mlad.

Glas Gospodnji seče plamen ognjeni.

Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pu-stinju Kadeš.

Glas Gospodnji opraća koštute bremena i sa šuma odelo skida, a u Svetinji Njegovoj sve klikće: Slava!

Gospod je sedeо na prestolu Svom već nad potopom, i sedeće Večni na prestolu Svom kao Kralj doveka.

Gospod će dati snagu narodu Svom,

Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom.

---

¹⁾ Kol Adonai, doslovno glas Gospodnji.

פיוט נאה לר' שלמה הלווי אלקבץ זיל ושמי חתום בראשו
לכה דודי לך ראת פלה. פני شبת נקבלה:
שמור ונזכר בדבור אחד. השמיינו
אל המזיחך. יהונתן אחד
וישמו אחד לשם וلتפארת
ולתלה:

לקראת שבת לכון ונגלכה. כי היא מקור
 הברכה. מראש מועד נסוכה.
סוף מעשה במחשבה תחלה:
 לכה דורי לך ראת פלה. פני شبת נקבלה:
מקדש מלך עיר מלוכה. קומי צאי
 מתוך ההפכה. רב לך شبת
בעמק הרכא. והוא ייחמול
עליך חמלה:
 לכה דורי לך ראת פלה. פני شبת נקבלה:

Kada Roš ašana padne na Šabat, običaj je da se ne kaže cela Leha Dodi nego samo poslednja strofa Boi vešalom - U miru dodi

LEHA DODI

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

“Čuvaj” i “seti se” (dana subotnjeg), u dahu jednom oglasi nam Bog. Gospod je Jedan i Ime Mu je Jedan, za slavu, za sjaj i za hvalu.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

Da Subotu dočekamo podimo sada, jer ona izvor blagoslova je. Od početka i davnina ustoličena bese, Stvaranja konac, a misli početak.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

Svetinjo Kralja, kraljevski grade, ustani, izidi iz ruševina, dosta si sedeo u dolini plača, a On će se nad tobom milošću sažaliti.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

התגערדי מעפר קומי. לבשי בגדי תפארתך עמי. על יד בן ישי בית הלוחמי. קרבה אל נפשי גאלה :

לכה דודי לקראת כליה. פני שבט נקפליה :

התעוררי התעוררתי. כי בא אורך קומי

אורני עורי עורי Shir דברי.

כבוד יהונאה عليك נגלה :

לכה דודי לקראת כליה. פני שבט נקפליה :

תבושי ולא תכלמי. מה

תשתחח ומה תהמי. בה יחשׁו

ענני עמי. וגבנתה עיר על

תלה :

לכה דודי לקראת כליה. פני שבט נקפליה :

למשפה שוסיך. ורחקו כל

מבളיך. ישיש عليك אלהיך.

במושש חתן על כליה :

לכה דודי לקראת כליה. פני שבט נקפליה :

לא

והיו

Prah sa sebe otresi, ustani, obuci krasne haljine svoje - narode moj. O, Gospode, kroz sina Jišaja iz Bet Lehema, približi se duši mojoj i izbavi je.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

Probudi se! Probudi se! (O, Jerusalime) Jer svetlost tvoja dođe - ustani, zasvetli. Probudi se! Probudi se! Pesmu zapevaj, Slava Gospodnja otkri se nad tobom.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

Nećeš više osećati stida, niti ćeš se sramotiti više. Zašto si klonuo? Zašto si žalostan? U tebi će utočište naći nevoljnici naroda mog, i grad će se sazidati na mestu svom.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

I koji te gaze biće pogaženi, i kada se udalje oni koji te proždiraše, Bog Tvoj će se radovati tebi, kao što se mladoženja raduje nevesti svojoj.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret nevesti, u susret Suboti.

ימין
וּשְׁמָאל תִּפְרֹצֵי. וְאַת יְהוָה
תִּעֲרִיצֵי עַל יָד אִיש בֶּן פָּרָצֵי.
וּנְשֻׁמְחָה וּגְגִילָה:

לְכָה דָוִי לְקֻרָאת כֶּלה. פָנִי שְׁבַת נִקְבָּלה:
פָאִ
בְּשָׁלוּם עַטְרָת בַּעַלְהָ. גַם
בְּשֻׁמְחָה בְּרִגָּה וּבְצָהָלָה. תָוֹךְ
אַמּוֹנִי עִם סְגָלָה:

בָּאִי כֶּלה בָּאִי כֶּלה תָוֹךְ אַמּוֹנִי עִם סְגָלָה
בָּאִי כֶּלה שְׁבַת מַלְכָתָא:

מִזְמֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשְׁבַת: טֹוב לְהַדּוֹת
לְיְהוָה וּלְזֹמֵר לְשָׁמֶךָ עַלְיוֹן:
לְהַגִּיד בְּפָקָר חָסֶד וְאַמּוֹנָתָךְ בְּלִילּוֹת:
עַלְיָעָשָׂור וּעַלְיָנְבָל עַלְיִ הָגִיּוֹן בְּכָנוֹר: פֵי
שְׁמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפָעָלָךְ בְּמַעַשֶּׁיךָ יְדִיךָ
אַרְבָּן: מַה-גָּדוֹלָה מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מִאָז עַמְקָיו
מַחְשְׁבָתִיךָ: אִיש-בָּעָר לֹא יְדַע זְכָרְיָה

Nadesno i nalevo rasprostrelćeš se, i tada
ćeš Gospoda slaviti, kroz čoveka sina
Perecovog slavićemo i veselićemo se.

Dragi, dođi, sa mnom podi, u susret neve-
sti, u susret Suboti.

U miru dođi – kruno muža svoga – takođe u
radosti, pesmi i ushitu, međ verne naroda
izabranog, dođi, o, Nevesto! Dođi, o, Neve-
sto! Međ verne naroda izabranog, dođi, o,
Nevesto, o, Kraljice, o, Suboto.

(Ps. 92) Psalam, pesma za dan subotnji.

Dobro je Gospodu hvalu odavati i pevati
Imenu Tvom, Svevišnji.

Javljati jutrom milost Tvoju, i vernost
Tvoju noćima, uz harfu od deset žica, i uz
lautu i s pesmom uz liru.

Jer razveselio si me, Gospode, delima
Tvojim, delima ruku Tvojih kličem.

Kako su velika dela Tvoja, o, Gospode!

Veoma duboke su misli Tvoje.

Čovek bezuman spoznati neće, niti će lu-
dak to razumeti.

לא-יבין אַתְּ-זֹאת: בִּפְרָח רְשָׁעִים | כִּמוֹ
 עַשְׂבָּו וַיֵּצֵאוּ פָּל-פָּעֵלי אָרוֹן לְהַשְׁמָדָם
 עַד-יָּעֵד: וְאַתָּה מְלוּם לְעוֹלָם יְהוָה: בַּיּ
 הַפָּה אִיבֵּךְ יְהוָה קִידְהַנָּה אִיבֵּךְ יַאֲבָדֵךְ
 יַתְּפַרְדוּ פָּל-פָּעֵלי אָרוֹן: וַתָּרֶם כְּרָאִים קְרָנִי
 בְּלָתִי בְּשָׁמָן רַעֲנָן: וַתָּפַט עִינֵּי בְּשֹׁוּרִי בְּקָמִים
 עַלְיִ מְרֻעִים תְּשַׁמְעָנָה אָזְנִי: צָדִיק בְּתִמְרָא
 יִפְרָח בָּאָרֶץ בְּלֶכְנוֹן יִשְׁגָּה: שְׁתוֹלִים בְּבֵית
 יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהִינוּ יִפְרִיחוּ: עֹזֶר יַגְבוֹן
 בְּשִׁיבָּה דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יְהִי: לְהַגִּיד קִידְיָשָׁר
 יְהוָה צוֹלִי וְלֹא-עוֹלָתָה בָּו: יְהוָה מֶלֶךְ
 גָּאות לְבָשׂ לְבָשׂ יְהוָה עַז הַתְּאֹזֶר.
 אָף תָּכוֹן תְּבָל בְּלִתְמָוֹת. נָכוֹן כְּסָאָה
 מֵאַז. מְעוֹלָם אַתָּה: נְשָׂאוּ נְהָרוֹת | יְהוָה
 נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יְשָׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִים:
 מְקוֹלֹות | מִים רְבִים אֲדִירִים מְשִׁבְרִים יִם.
 אֲדִיר בְּמִרוּם יְהוָה: עֲדַתִּיךְ | נְאָמָנוּ מָאָד
 לְבִיתְךָ נְאָנוּ-קָדֵש יְהוָה לְאָרֶךְ יָמִים:

Kada bezbožnici kao trava niču i cvetaju svi koji bezakonje čine, to biva da se zanavek istrebe.

A Ti si uzvišen doveka.

Jer, evo neprijatelji Tvoji, Gospode, jer, evo neprijatelji Tvoji propadaju i rasipaju se svi koji zlo čine.

A rog moj Ti uzvišuješ kao u bivola, i uljem novim pomazan sam.

I oko mi gleda na neprijatelje moje, i o dušmanima koji ustaju na mene slušaju uši moje.

Kao palma cveta pravednik i kao kedar libanski raste.

Koji su zasađeni u domu Gospodnjem, u predvorjima Boga našeg cvetaju.

Rod i u starosti donosiće, sočni i puni svežine biće, da objave kako je Gospod pravedan!

On je Stena moja i u Njemu nema nepravde.

(Ps. 93) Gospod caruje, zaogrnu Se ponosom, zaogrnu Se Gospod, silom Se opasa, utvrdi se vaseljena, nikada se uzdrmati neće.

Presto je Tvoj od iskona utvrđen, od praveka Ti si.

Podižu reke, o, Gospode, podižu reke glasove svoje, podižu reke hučne valove svoje.

Od hujanja vode velike i silne, od besnih valova morskih, silniji si Ti na visini, Gospode.

Svedočanstva su Tvoja verna veoma, domu Tvome Svetinja dolikuje, Gospode, u sve dane.

סימן אברם חזון אם חל בחול מתחילין מכאן
אחות קטנה. תפלותיה. עורכה ועונתה
 מהלוותיה. אל נא רפא נא
למחלותיה: תכלת שנה וקללותיה:
בנועם מלים. לך תקראה. ושיר וહלולים.
כפי לך נאה. עד מתי تعالים עינך
 ותראה. זרים אוכלים נחלותיה:
 תכלת שנה וקללותיה:
רעיה את צאנך. ארויות זרו. ושפוך חרובך.
באומרים ערוי. ובעת ימינה. פרצו
 וארו. לא השאירו עולותיה:
 תכלת שנה וקללותיה:
מתי تعالה. בתק מבור. ו מבית פלא. עליה
 תשבור. ותפליא פלא. בצתך
 פגבור. להמתם וכלה. מכלותיה:
 תכלת שנה וקללותיה:
חילחה קבועה. הגוי בלו. וטובה שבעו.
 ובקוז איש לו. ולבה קבועה. ובכל-
 זאת לא-ממק געו. מעגליותיה:
 תכלת שנה וקללותיה:

Kada *Roš ašana* padne na neki dan u nedelji počinjemo odavde:

AHOT KETANA

“Sestra malena”²⁾ molitve svoje priprema i kazuje hvale svoje. Molim Te, o, Bože, isceli je od bolesti njene sada.

Neka se godina ova završi i s njom sva prokletstva njena.
Rečima miline ona Te priziva, i pesmom i hvalom, jer Tebi pripadaju. Dokle ćeš oči Svoje skrivati i gledati kako tuđini jedu baštinu njenu?

Neka se godina ova završi i s njom sva prokletstva njena.

Pasi stado ovaca Svojih koje lavovi rasteraše, izlij gnev Svoj na one koji govore: “Zatri!”³⁾ Sâd desnice Tvoje razvalili su i iščupali, pabiraka⁵ njenih ostavili nisu.

Neka se godina ova završi i s njom sva prokletstva njena.

O kada ćeš uzdići kćí⁶ Svoju iz bezdane jame,⁷ i jaram tamnice njezine razbiti, i čudesa učiniti kada izadeš kao junak da uništiš i satreš one koji su nju satirali.

Neka se godina ova završi i s njom sva prokletstva njena.

Bogatstvo njezino oteše narodi, i nasitiše se dobra njezina, i svaki zadrža sebi što god beše zaplenio. Iako srce joj slomiše, od Tebe puteve svoje odvratila nije.

Neka se godina ova završi i s njom sva prokletstva njena.

²⁾ Odnosi se na narod Izraela. Vidi Pesmu nad pesmama 8:8.

³⁾ Neprijatelji Jevreja čiji je ratni poklič “Zatri, zatri”.

⁴⁾ Jevrejski narod koji se oslanja na Boga.

⁵⁾ Jevrejski narod se ovde poredi sa desetkovanim usevima.

⁶⁾ Odnosi se na jevrejski narod.

⁷⁾ Odnosi se na progonstvo, *galut* tj. dijasporu.

זָמִירָה שְׁבַת. וְחַשְׁקָה תָּגֵבִיר. לְחַפּוֹז
קְרַבָּת. דּוֹדָה וְתַעֲבִיר. מֶלֶב דָּאַבָּת.
נְפָשָׁה וְתַסִּיר. לְבָקֵשׁ אַהֲבָת. בְּלוֹלוֹתִיהָ:
חַכְלָה שָׁנָה וְקַלְלוֹתִיהָ:
גְּנַחַת בְּגַנְחַת. לְגַוָּה רְבָצָה. רַב נְזַנְחַת. מְדוֹד
חַפְצָה. וְהִיא בְּפִרְחַת. עַלְתָּה נְצָה. לֹא
הַבְשִׁילָה. אַשְׁבָּלוֹתִיהָ: חַכְלָה שָׁנָה וְקַלְלוֹתִיהָ:
חַזְקוֹג וְגַיְלוֹג. בַּי שֹׂוד גַּמָּר. לְצֹור הַוְּחִילָה.
בְּרִיתוֹ שָׁמָר. לְכָם וְתַעַלוֹ. לְצִיּוֹן
וְאָמֵר. סָלוֹג מְסֻלּוֹתִיהָ: הַחַל שָׁנָה וּבְרַכּוֹתִיהָ:
בְּלִיל שְׁנִי מִתְחִילֵין מַלְמַנְצָח עַל הַגַּתִּית
וַיֵּשׁ נָהָגִין לְוֹמֵר חָנוֹן וְאַחֲרֵיכֶם לְמַנְצָח
חָנוֹן תָּחָנוֹן עַל בְּנֵיכֶם. לְךָ שְׁבִים. וּבְפַחַד לְפִנֵּיכֶם.
גְּנַצְבִּים. יְגַרְאִים עַת יְקַרְאוּ. לְדִין בַּי עַל בֵּן בָּאוֹ.
גְּנַאָבִים: זָכוֹר מִזְכּוֹר בְּחָמִים. יוֹם הַדִּין. הַפְּרָקָעָס
וּזְעָמִים. עַת פְּדִין. לִירָאֵיךְ וּלְחוֹשְׁבֵיכֶם. שְׁמַךְ הַמֶּה
יוֹשְׁבֵיכֶם. עַל מְדִין: קָרְבָּלִי שָׁנַת גּוֹאֵל. וּפְדִינִי. עַל מַיִּם
מְנוּחוֹת הָאֵל. תְּנַחַנִּי זָכוֹר לִי זָכָות אִישׁ תָּם. עַל לְבָבָךְ
קְחֹותָם. שִׁימָנִי:

Pesma je njena utihla. Osnaži čežnju njenu kako bi žudela za blizinom dragog voljenog⁸ svog, i odstrani iz srca jad duše njezine da se obrati i traži dan ljubavi veridbe⁹ svoje. *Neka se godina ova završi i s njom sva prokletstva njena.* Nežno je povedi ka mestu odmora njezina,¹⁰ nju koja je dugo bila ostavljena od svog voljenog dragog za kojim je žudela. Ona je poput rascvetalog pupoljka¹¹ čiji grozdovi još sazreli nisu.¹²

Neka se godina ova završi i s njom sva prokletstva njena. Budite snažni i radujte se! Jer tlačenju došao je kraj. U Stenu¹³ uzdajte se jer savez Svoj čuvaše sa vama. I uspećete se na Sion, i On će objaviti: "Poravnajte, poravnajte puteve njezine."

NEKA POČNE GODINA NOVA I BLAGOSLOVI NJENI!

U većini zajednica Hon tahon se kaže druge večeri umesto Ahot ketana, kod nas nije običaj da se kaže.

HON TAHON

Milostiv budi prema deci Svojoj koja se Tebi vraćaju i koja sa strahom pred Tobom stoje, sa strepnjom od vremena kada će biti pozvana pred sud, jer to je razlog bolu njihovom.

Opomeni Se milosrđa Svojeg na Dan suda, prekini srdnju i gnev u vremenu kada sudiš onima koji Te se boje, i koji misle o Imenu Tvome - oni koji sede u sudu.

Približi mi godinu Spasitelja i otkupi me, na tihe me vode, o, Gospode, vodi. I opomeni Se, zarad mene, zasluga čoveka krotkog (Praoca Jakova), metni me kao pečat na srce Svoje.

⁸⁾ Odnosi se na Boga.

⁹⁾ Blizina Boga koju je osetio Izrael u trenutku davanja Tore na gori Sinaj.

¹⁰⁾ Bog će povesti jevrejski narod nazad u zemlju Izrael.

¹¹⁾ Odnosi se na vreme spasenja koje je počelo.

¹²⁾ Ali nažalost ona još nije otkupljena.

¹³⁾ Tj. u Boga.

לִמְנָאָח עַל-הַגְּתִית לְאַסְף : הַרְגִּינוֹ
 לְאֱלֹהִים עַזְנוֹ. הַרְיעֹו לְאֱלֹהִ
 יַעֲקֹב : שָׂאוֹזֶמֶר וַתְנוֹזֶתֶף. בְּנוֹר נְעִים עַם-
 נְבָל : תְּקֻעוּ בְּחַדְשׁ שׂוֹפֵר. בְּכִסֵּה לְיֹום חֲגָנוֹ :
 כִּי חָק לִיְשָׂרָאֵל הוּא. מִשְׁפָט לְאֱלֹהִי יַעֲקֹב :
 עִדּוֹת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ בְּצָאתֽו עַל-אָרֶץ מִצְרָיִם.
 שִׁפְטָת לֹא יָדַעֲתִי אֲשֶׁרֶת : הַסִּירּוֹתִי מִסְבֵּל
 שְׁבָמוֹ. כְּפִיר מְדוֹד תַּעֲבֹרְנָה : בָּאָרֶה קְרָאת
 וְאַחֲלָצָה אַעֲנָה בְּסַתֵּר רַעַם. אַבְחָנָךְ עַל-מִי
 מְרִיבָה סָלָה : שְׁמָע עַמִּי וְאַעֲדִה בָּה יִשְׂרָאֵל
 אַم-תִּשְׁמַע-לִי : לְא-יְהִי בָּה אל זָר. וְלֹא
 תִּשְׁתַּחַווּ לְאֵל גָּכָר : אָנָכִי | יְהֹוָה
 אֱלֹהֵיכְךָ הַמְּעַלֶּךָ מִאָרֶץ מִצְרָיִם. הַרְחַב-פִּיךְ
 וְאַמְלָאָהוּ : וְלֹא-שְׁמָע עַמִּי לְקוֹלִי. וַיִּשְׂרָאֵל
 לְא-אָבָה לִי : וְאַשְׁלַחְהוּ בְּשָׁרִירֹת לְבָם.
 יַלְכֹו בְּמָוֹעֲצֹותֵיכֶם : לו עַמִּי שְׁמָע לִי.
 יִשְׂרָאֵל בְּדָרְכֵי יְהָלָכוּ : כַּמְעַט אֹוִיבֵיכֶם

**Druge večeri Roš ašana počinjemo odavde:
(Ps. 81)¹⁴⁾ Načelniku pevačkom. Uz getsku spravu.
Asafov.**

Uskliknite Bogu, Snazi našoj, u trube slavoglasne za-trubite Bogu Jakovljevu!

Uz bubanj pesmu Mu uznesite, sa psaltriom uz harfu umilnu.

U rog zatrubite o mladom mesecu, na pun mesec, na dan praznika našeg, jer je to zakon Izraelov, naredba Boga Jakovljeva.

Za svedočanstvo rodu Josifovu, ovo postavi kad iđaše iz zemlje egipatske.

Jezik koji znao nisam, čuh:

“Uklonio sam breme sa ramena njegovih, ruke njegove oprostiše se kotarica.

U nevolji si zavapio i izbavih te, usliših te usred groma, kada si Me potajno zazivao, na 'vodi svađe' iskušah te. *Sela!*

Čuj, narode Moj, da protiv tebe svedočim. O, Izraelu kada bi Me poslušao!

Neka ne bude u tebe tuđeg boga, i bogu stranom nemoj se klanjati.

Ja sam Gospod Bog tvoj, Koji sam te izveo iz zemlje egipatske, otvorи širom usta svoja i Ja ћu ih napuniti. Ali narod Moj ne posluša glasa Mojega, Izrael za Me nije mario.

I Ja ih prepustih tvrdoći srca njihovog, neka idu po savetima svojim. Kada bi Me narod Moj slušao! Kada bi Izrael hodio putevima Mojim!

---

¹⁴⁾ Vidi objašnjenja na strani 104.

אֲכַנְיָע. וְעַל־צְרִיכֵם אֲשִׁיב יְדֵי: מִשְׁנָאי
יְהוָה יְבָחַשׂ לו. וַיְהִי עַתָּם לְעוֹלָם:
וַיִּאֱלֹהוּ מִחְלָב חֶטְה וּמִצּוֹר דְּבָשׂ אֲשֶׁר־יְבָחַשׂ:

ואומר החזן חזי קרייש

יַתְגַּדֵּל וַיַּתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רַبָּא, (עוניים אמן) בְּעַלְמָא דֵי
בָּרָא כָּרְעֹותָה, וַיַּמְלִיךְ מִלְכֹוֶתָה וַיַּצְמַח
פְּרָקִינָה וַיַּקְרֵב מִשְׁיחָה, (עוניים אמן) בְּחַיִיכָּן
וּבְיוּמִיכָּן וּבְחַיִּי דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּעַגְלָא וּבְזַמָּן
קָרִיב, וַיֹּאמְרוּ אָמֵן. (וגם הקהיל אומר) יְהָא שְׁמָה רַבָּא
מִבְרָךְ לְעַלְםָן וּלְעַלְמִיא. יַתְבָּרֵךְ, וַיַּשְׁתַּבְּחֵחַ
וַיַּחֲפֵאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְגַּשֵּׂא וַיִּתְהַדֵּר וַיִּתְעַלֵּה וַיִּתְהַלֵּל
שְׁמָה דַּקְרֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (עוניים אמן) לְעַלְאָמָן כֶּל
בְּרַכָּתָא, שִׁירָתָא, תְּשִׁבְחָתָא וְגַחְמָתָא דְּאַמְדוֹן
בְּעַלְמָא, וַיֹּאמְרוּ אָמֵן.

U tren bih pokorio neprijatelje njihove, i ruku bih Svoju okrenuo na dušmane njihove.

Koji mrze Gospoda bili bi im pokorni i tako bi im bilo doveka.

.Pretelinom žita hranio bi ih i medom iz pećine sitio bi ih.”

Hazan kaže: *Kadiš Leela (Haci Kadiš)*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (**odgovaramo: Amen**) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (**odgovaramo: Amen**) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (**odgovaramo: Amen**) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

ואומר החזן ברכו את יהונאה המבורך: ועוניו הקהל ברוך יהונאה המבורך לעולם ועד: וחזר החזן ברוך יהונאה המבורך לעולם ועד:
ברוך אתה יהונאה אלינו מלך
העולם אשר בדבריו מעריב ערבים.
בחכמה פותח שערים. ובתבונה משנה
עתים. ומחליף את הזמנים. ומסדר את
הכוכבים ממשמרותיהם בראGUI ברצונו.
בורא יום ולילה. גובל אור מפני חשך
וחשך מפני אור. המעביר יום ו מביא לילה.
ומבדיל בין יום ובין לילה. יהונאה צבאות
שמו: ברוך אתה יהונאה המעריב ערבים:
אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת.
תורה ומצוות חוקים ומשפטים
אתנו למדת. על כן יהונאה אלינו
בשכנו ובគומנו נשיח בחקיך. ונשמה
ונעלוז בדברי תלמוד תורה ומצוותך

Čitanje Šema Jisrael i blagoslova koji se kazuju uz Šema. Od ovog mesta pa do kraja Amida nije dozvoljeno prekidati molitvu pričom.

Predmolitelj:

BLAGOSLOVITE GOSPODA BLAGOSLOVENOGA
Zajednica:

BLAGOSLOVEN DA JE BLAGOSLOVENI ZAUVEK
I ZANAVEK

Predmolitelj:

BLAGOSLOVEN DA JE BLAGOSLOVENI ZAUVEK
I ZANAVEK

Birkat "Maariv" – prvi blagoslov pre čitanja Šema Jisrael

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji po reči Svojoj mrakom obavija večeri, u mudrosti otvara dveri nebeske i razborito menja doba i smenjuje vremena. Zvezdama je odredio mesta njihova na svodu nebeskom prema Volji Svojoj. On stvara dan i noć, uviđa svetlo u tamu i tamu u svetlo, obavlja tamom dan i donosi noć, razlučuje dan od noći – Gospod nad vojskama Ime je Njegovo. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrakom obavija večeri.

Birkat "Aava" – drugi blagoslov pre čitanja Šema Jisrael

Ljubavlju večnom ljubiš narod Tvoj, dom Izraelov. Tori i zapovestima, zakonima i odredbama podučio si nas. Stoga, Gospode Bože naš, kada ležemo i kada ustajemo razgovaramo o zakonima Tvojim, užareno se radujemo rečima učenja Tore Tvoje, zapovestima Tvojim

וחקוטיך לעוזלים ועד. כי הם חיינו ואורך ימינו. ובם נגעה יומם וניללה. ואהבתך לא תסור ממנה לעוזלים: ברוך אתה יהונאי אוחב את עמו ישראל:

יכוון לקים מעתה מדורייתא של קריית שמע

שמע ישראל יהונאי אלתינו יהונאי אחד :

בלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעוזלים ועד: ע"כ.

ואהבת (יכוון לקים מעתה אהבתה ה') את יהונאי אלתיך בכל-לבבך ובכל-נפשך ובכל-מאנך: וחיי הדברים האלה אשר אנחנו מצויה היום (יספיק מעט) על-לבבך: ושנagnetם לבנייך ודברת בהם בשבתה בביתך ובלבתך בדרך ובשכבה ובគומה: וקשרתם לאות על-ידך וחיי לטטפת בין עיניך:

---

*יזהר تحت ריווח בין הרכקים (מילה שמתחליה באותה אותן שהסתימה המילה הקודמת) שלא יכולו אותן וכן מילה שמתחליה באות אלף אחר מלה שהסתימה באותו מ"ס עלול לה-Smith משמעות אחרות כמו ולמדתם * אוטםanno סמן זו * במקומות הנזכרים.

i zakonima Tvojim, navek i doveka, jer oni su život naš i dužina dana naših, i o njima mislimo dan i noć. Ljubav Svoju ne odvrati nikada od nas. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji ljubi narod Svoj, Izrael.

ČUJ, IZRAELU, GOSPOD JE BOG NAŠ, GOSPOD JE JEDAN JEDINI

**U sebi: Blagosloveno da je Ime
Njegovo, veličanstvo kraljevstva
Njegovog doveka je.**

Devarim, Ponovljeni zakon, 6:4-9

Ljubi Gospoda Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom. I neka ove reči koje ti Ja danas zapovedam budu na srcu tvom. I usadi ih sinovima svojim, i govorи o njima kada sediš u kući svojoj, i kada putem hodiš, i kada ležeš i kada ustaješ. I veži ih sebi kao znak na ruku, i neka ti budu kao počeoniк među očima.

ובתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך:
 ויהי אט-שמע משמעו אל-מצותי אשר
 אני מצוה אתכם היום יפסיק מעט
 לאחבה את-יהונאה אלהיכם (ויבטה היטב
 את העין) וילעכדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם:
 וגמתי מטר-ארצכם בעתו יורה ומלךוש
 ואספת דגש ותירשה ויצחרך: וגמתי עשב
 בשדה לבהמתך ואכלתך ושבעתך: השמרו
 لكم פן-יפתח לבבכם וסרתם ועבדתם
 אל-הדים אחרים והשתחויתם להם: וחרה
 (יפסיק מעט) אף-יהונאה בכלם ועצר את-
 השמים ולא-יהיה מطر והאדמה לא תחן
 את-יבולגה ואבדתם מהרה מעל הארץ
 הטבה אשר יהונאה נתנו לכם: ושמתם
 אוח-דברי אלה על-לבבכם ועל-נפשכם
 וקשרתם אתם לאות על-ידכם והיו
 לטוטפת בין עיניכם: ולפדרתם אתם את-

I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih.

Devarim, Ponovljeni zakon, 11:13-21

I biće, uzaslušate li, uzaslušate, zapovesti Moje koje vam Ja zapovedam danas, da ljubite Gospoda Boga svoga, i da Mu služite svim srcem svojim i svom dušom svojom. Tada će davati kišu zemlji vašoj na vreme, i ranu i poznu, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje. I daću polju tvome travu za stoku tvoju, i ješćeš i bićeš sit. Čuvajte se da vas srce vaše ne zavede i da se ne odvratite i služite drugim bogovima i da se ne prostirete pred njima. *Da se ne bi raspalio gnev Gospodnji na vas i затvorio nebesa da ne bude kiše i zemlja da ne dâ roda svoga, te biste brzo nestali iz ove dobre zemlje koju vam Gospod daje.*¹⁵ Stavite ove reči Moje na srca svoja i na duše svoje, i vežite ih sebi kao znak na ruku, i neka vam budu kao počeonički među očima vašim. Poučite njima

---

¹⁵⁾Običaj je da se ovaj stih čita tiše.

בניכם לדבר בסֶם בשבתך בבייחך ובכלכתך
בדרכך ובשכבה ובקומה: וכתחתכם על-
مزוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם
וימין בניכם על האדמה אשר יבטה היטב את העירו
נשבע יהונאה לאקחיכם تحت להם כי מי
הشمיים על הארץ:

ויאמר יהונאה אל-משה לאמר: דבר
אל-בני ישראל ואמרת אלהם
ועשוי להם ציצת על-פנפי בגדייהם לדרותם
ונתנו על-ציצת הבנין פתיל תכלת: ויהי
לכם לציצת וראיתם אותו זכרתם את-פָל-
מצות יהונאה ועשיתם אותו ולא-
תתורו אחרי לבכט ואחרי עיניכם אשר-
אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם
את-פָל-מצותי והייתם קדושים לאלהיכם:
אני יהונאה אלהיכם אשר הוציאתי אתכם
מארץ מצרים להיות لكم לאלהים אני
יהונאה אלהיכם:

sinove svoje govoreći o njima kada sediš u kući svojoj, i kada putem hodiš, i kada ležeš i kada ustaješ. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih. Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših na zemlji, za koju se zakleo Gospod očevima vašim da će im je dati, kao dani nebesa nad zemljom.

Bamidbar, Brojevi, 15:37-41

I reče Gospod Mojsiju govoreći: Govori sinovima Izraelovim i reci im neka naprave rese na krajevima od odeća svojih od kolena do kolena, i neka stave na resu modru nit. I imaćete rese zato da se gledajući je¹⁶ sećate svih zapovesti Gospodnjih i izvršavate ih, ne lutajući za srcem svojim i očima svojim za kojima bludite. Kako biste se sećali i izvršavali sve zapovesti Moje i bili sveti Bogu svome. Ja Sam Gospod Bog vaš Koji Sam vas izveo iz zemlje egipatske da vam budem Bog. Ja Sam Gospod Bog vaš.

---

¹⁶⁾Modru nit.

אמת

וחווור הש"ץ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַמְתָה.
וְאִמְונָה כָל זֹאת וּקְנִים עַלְינוּ. כי הוא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ואין זולתו.
וְאַנַחֲנוּ יִשְׂרָאֵל עָמוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיד מַלְכִים.
הַגָּאֵלֵנוּ מִלְבָנֵנוּ מִכֶּף כָל עֲרִיצִים. הַאֲלֵהֶה
הַפְּרָעָה לְנוּ מִצְרָינָנוּ. הַמְשֻלָּם גָמָול לְכָל
אוֹיְבֵי נֶפֶשָׁנוּ: הַשָּׁם נֶפֶשָׁנוּ בְּחִיִּים וְלֹא נֶתֶן
לִמּוֹת רְגָלָנוּ. הַמְּדִרִיכָנוּ עַל בְּמֹות אוֹיְבָינוּ.
וַיַּרְאֶם קָרְנָנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ. הַאֲלֵהֶה הַעוֹשֶׂה
לְנוּ נֶסֶים נִקְמָה בְּפֶרַעָה. בָּאֹתֹת וּבָמִופְתִּים
בְּאַדְמָת בְּנֵי חֶם. הַמֶּפֶה בְּעַבְרָתוֹ כָל בְּכוֹרֵי
מִצְרָים. וַיֹּצִיא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוּכָם
לְחִרְוִת עֲוָלָם. הַמַּעֲבֵר בְּנֵיו בֵין גַזְרֵי יִם
סּוֹף. וְאֶת רֹודְפֵיכֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיכֶם בְּתַהוּמוֹת
טֶבַע. רָאוּ בְנִים אֶת גִבְורָתוֹ שְׁבָחוּ וְהִזְדוּ
לְשֶׁמוֹ. וּמְלֹכוֹתָו בְּרָצֹן קִבְלוּ עַלְיהֶם. מֵשָׁה
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עֲנוּ שִׁירָה בְשִׁמְחָה רַבָּה

Zajednica kaže:

Istina je.

Predmolitelj ponavlja:

Gospod Bog vaš. Istina je.

**Birkat "Geula" - prvi blagoslov nakon čitanja
Sema Jisrael**

Istinito i verno je sve ovo, i postojano za nas, da je On Gospod Bog naš, i nema drugoga do Njega, a mi smo Izrael narod Njegov. On Koji nas oslobođa iz ruku kraljeva, Kralj naš Koji nas izbavlja iz vlasti nasilnika, Bog Koji nas osvećuje na dušmanima našim i naplaćuje dug svim neprijateljima duše naše. On je darovao duši našoj život i nije dao da poklizne noga naša. On nam daje da gazimo visine dušmana naših, i uzdiže rog naš (tj. snagu) nad svima koji nas mrze. Bog Koji je za nas učinio osvetu nad faraonom znamenjima i čudesima u zemlji sinova Hamovih. On Koji je u besu Svom udario na sve prvence Egipta i narod Svoj Izrael izveo u slobodu večnu. On Koji je deca Svoju proveo kroz razdvojeno more trstikovo, a progonitelje njihove i dušmane njihove utopio u dubinama morskim. Deca Njegova videše moć Njegovu i odaše slavu i hvalu Imenu Njegovom, a kraljevstvo Njegovo od svoje volje na sebe primiše. Mojsije i deca Izraela zakliktaše Tebi pesmom u neopisivoj radosti

וְאָמְרוּ כֹּלֶם. מִי־בַּמְבָה בְּאַלְיָם יְהוָה֙ מֵ
בַּמְבָה נָאָדָר בְּקָדְשׁו. נֹרֵא תְּהִלָּת עֲשָׂה־פָּלָא:
מַלְכָותְךָ יְהוָה֙ אֱלֹהֵינוּ רָאוּ בְנֵיךְ עַל־הָימָן
יְחִיד כֹּלֶם הַוֹדֵה וְהַמְלִיכֵי וְאָמְרוּ יְהוָה֙
וְיָמָלֵךְ לְעַלְמָן וְעַד: וְנֹאָמֵר פִּינְפְּרָה יְהוָה֙
אֲתִי־עַקְבָּךְ. וְגָאַלְוּ מִיד חִזְקָה מִמְּפָנוֹ: בְּרוּךְ
אֲתָה יְהוָה גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:
הַשְׁפִּיבָנָנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוּם וְהַעֲמִידָנוּ מִלְּפָנָנוּ
לְחַיִים טוֹבִים וּלְשָׁלוּם. וּפְרוּשׁ
עַלְיָנוּ סְפָת שְׁלוֹמָךְ וְתַקְנָנוּ מִלְּפָנָנוּ בְּעֵצָה
טוֹבָה מִלְּפָנִיךְ. וְהַוְשִׁיעָנוּ מִהְרָה לִמְעֵן שְׁמָךְ
וְהַגֵּן בְּעַדְנוּ. וּפְרַשׁ עַלְיָנוּ סְפָת רְחִמִּים
וּשָׁלוּם. בְּרוּךְ אֲתָה יְהוָה הַפּוֹרֵשׁ סְפָת
שָׁלוּם עַלְיָנוּ וּעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּעַל
יְרוֹשָׁלַיִם אָמֵן:

אם חל בשכנת מוסיפים

וְשִׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲתִ־הַשְּׁבָת. לְעַשׂוֹת אֲתִ־הַשְּׁבָת לְדָרְתָם
בְּרִית עוֹלָם: בֵּין וּבֵין בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ הִיא לְעַלְמָן.
כִּי־שָׁשָׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֲתִ־הַשְּׁמִים וְאֲתִ־הָאָרֶץ
וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבָת וַיַּנְפֵשׁ:

i kliktaše svi: "Ko je poput Tebe medu bogovima, o, Gospode? Ko je poput Tebe slavan u svetosti, strašan u hvali i da čini čudesa?" Kraljevstvo Tvoje, Gospode Bože naš, videše sinovi Tvoji na moru, svi do jednoga dadoše hvalu i primiše na sebe kraljevstvo Tvoje i zakliktaše: "Gospod će doveka kraljevati." I još je rečeno: "Jer iskupi Gospod Jakova i izbavi ga iz ruku jačeg od njega." Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji si spasio Izrael.

**Birkat "Aškivenu" – drugi blagoslov nakon čitanja
Šema Jisrael**

Daj da legnemo u miru, o, Oče naš, i daj da ustanemo, o, Kralju naš, za život dobar i za mir, i razastri nad nama zaklon mira Svog. I usavrši nas, Kralju naš, dobrom savetom Tvojim, i izbavi nas brzo radi Imena Svog. Budi nam zaštita i zakrili nas zaklonom milosti i mira Tvog. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji razastire zaklon mira nad nama i nad celim narodom Svojim, Izraelom, i nad Jerusalimom. *Amen.*

Na Šabat dodajemo: Šemot, Izlazak, 31:16-17

VEŠAMERU – Neka čuvaju deca Izraelova subotu! Neka učine subotu za sva pokolenja svoja savezom večnim. Između Mene i dece Izraelove, ona je znak večni, jer za šest dana je učinio Gospod nebesa i zemlju, a u sedmi dan mirova i odahnu.

וּבְיוֹם שִׁמְחַתֶּכֶם וּבָמוּעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי
 חֶדְשֵׁיכֶם וַתִּקְרַעְתֶּם בְּחִצְצָרוֹת עַל
 עַלְתֵיכֶם וְעַל זָהָר שְׁלֹמִיכֶם. וְהִי לְכֶם
 לְזֹכַרְןִי לִפְנֵי אֱלֹהִיכֶם אָנִי יְהוָה אֱלֹהִיכֶם:

ואומר החזן חצי קדיש

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵיה רֶبֶא. (עוינויים אמן) בָּעֵלָמָא דִי בָּרָא
 בְּרֻעּוֹתְיהָ וַיִּמְלִיךְ מֶלֶכְתְּיהָ. וַיַּצְמַח פּוֹרָקְנִיהָ.
 וַיַּקְרַב מִשְׁיחִיה. (עוינויים אמן) בְּחִיאַכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחִיּוֹן דָּלֶל
 בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזָמֵן גְּרִיבָה וְאָמְרוּ אָמְן: (עוינויים אמן) וּגְמָם
 הַקָּהָל אָמְרוּ יְהָא שְׁמֵיה רֶבֶא מְכֹרֶה. לְעָלָם וּלְעַלְמִי עַלְמִיא
 יְתִבְרָךְ. וַיִּשְׁתַּבְּחָה. וַיִּחְפַּאֵר. וַיִּתְרוּם. וַיִּתְנַשָּׁא. וַיִּתְהַדֵּר.
 וַיִּתְעַלֵּה. וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵיה. דָּקְרוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (עוינויים אמן)
 לְעַילָּא מִן כָּל בְּרִכָּהָא. שִׁירָהָא. תְּשִׁבְבָּחָה. וּנְחַמְתָּא.

דָּאָמִירָן בָּעֵלָמָא וְאָמְרוּ אָמְן: (עוינויים אמן)

אָדָנִי (יפסיק מעט) שְׁפֵתִי תְּפַתֵּח וּפִי יָגִיד תְּהַלְתֵּפָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
 אֱלֹהֵי אֲבָרָהָם. אֱלֹהֵי יַצְחָק וְאֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב. הָאָל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַגּוֹרָא. אָל
 עַלְיוֹן. גּוֹמֵל חֶסֶדים טוֹבִים. קֹנוֹנָה הַפְּלָל.
 וּזֹכַר חֶסֶדי אֲבוֹתֵינוּ. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵינוּ בְּנֵינוּם
 לְמַעַן שְׁמוֹ בָּאַהֲבָה:

Bamidbar, Brojevi, 10:10

UVJOM SIMHATHEM – Na dan veselja svog i na praznike svoje i na početke meseca svojih trubite u trube, prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje za pomirenje, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš.

Predmolitelj kaže Haci Kadiš:

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo veliko zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

AMIDA

Gospode, otvori usnice moje, i usta će moja kazivati hvalu Tvoju!

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova! Bože veliki, silni i strašni, Bože Svevišnji Koji dobrotom ljubi, Gospodar svega Koji se seća zasluga pravata, i u ljubavi donosi Spasitelja spas, pokolenju njihovom Imenom radi Svog.

זָכַרְנוּ לְחִיִּים. מֶלֶךְ חֲפֵץ בְּחִיִּים. כְּתַכְנוּ
בְּסֶפֶר חִיִּים. לְמַעֲנֵךְ אֱלֹהִים חִיִּים:
מֶלֶךְ עֹזֵר וּמוֹשֵׁיעַ וּמַגָּן. בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה קָדוֹשׁ מַגָּן אַבְרָהָם:
אַתָּה גָּבֹור לְעוֹלָם אֲדֹנִי. מְחִיה מַתִּים
אַתָּה. רַב לְהוֹשֵׁיעַ. מוֹרִיד
הַטָּל. מִכְלָל חִיִּים בְּחִסְדֶּךָ. מְחִיה מַתִּים
בְּרֻחְמִים רַבִּים. סֻמְךָ נֹפְלִים. וּרוֹפֵא
חוֹלִים. וּמְתִיר אָסּוּרִים. וּמְקִים אָמִינְתָּו
לִישְׁגֵּי עַפְرָה. מֵי כָּמוֹךְ יָכֹתָא הַיְתָב אַת הַעַיְין בַּעַל
גְּבוּרוֹת וּמֵי דּוֹמָה לוֹ. מֶלֶךְ מִמִּית וּמְחִיה
וּמְצִמְיחָה יְשׁוּעָה:

מֵי כָּמוֹךְ אָב הַרְחָמָן זָכַר יְצֹוֹרִיו בְּרֻחְמִים
לְחִיִּים. וּנְאָמֵן אַתָּה לְהַחִיוֹת מַתִּים.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה קָדוֹשׁ מְחִיה הַמַּתִּים: אַתָּה
קָדוֹשׁ וּשְׁמַךְ קָדוֹשׁ. וּקְדוֹשִׁים בְּכָל--יּוֹם
יְהִלְלוֹךְ פֶּלה: לְדָר וּדָר הַמְּלִיכָו לְאָל בָּי

Spomeni nas se života radi, o, Kralju
 Koji život ljubiš, upiši nas u Knjigu života,
 Sebe radi, o, Bože živi.

Kralju, Ti pomažeš, spasavaš i štitiš.
 Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče
 Avrâma.

Ti si moćan doveka, Gospode, Ti oživljavaš mrtve, i neiscrpan Ti si u spasenju nas. Daješ rosi da pada. Koji dobrotom sve živo prehranjuje, život mrtvima u velikom milosrđu daje, podupire posrnule, leči bolesne, oslobađa sužnje i verom Svojom ispunjava one koji u prahu spavaju. Ko je poput Tebe, Gospodaru moći, i ko je nalik Tebi, Kralju, Koji usmrćuje i oživljava i spasenje daje.

Ko je poput Tebe, Oče milostivi, Koji se u milosti spominje stvorenja Svojih, života radi.

Veran Ti si, mrtvima život daješ. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrtve oživljava.

Ti si svet, i Ime je Tvoje sveto, i sveti svakoga dana hvalospeve Tebi uznose. *Sela!*
 Od kolena do kolena oglašavaju kraljevstvo Božije, jer samo

הוּא לְבָדוֹ מָרוֹם וּקְדוֹשׁ : וּבָכֶן יַתִּקְדֹּשׁ שֵׁמֶךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ : וּבָכֶן תֹּן פְּחֻדָּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל פָּלָמָעָשֶׂיךָ . וְאִמְתָּךְ עַל כָּל־מָה שְׁבָרָאתָ . וַיַּרְאָךְ כָּל־הַמְּעָשִׂים וַיִּשְׁתַּחַוו לִפְנֵיכְךָ כָּל הַבְּרוֹאִים . וַיַּעֲשֶׂוּ כָּלָם אֶגְדָּה אָחָת . לְעַשׂוֹת רָצׁוֹנֶךָ בְּלִבְבָּשׁ שְׁלָמָם . שִׁידַעַנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁהַשְׁלַטּוּן לִפְנֵיכְךָ . עֹז בִּינָךְ . וְגִבּוֹרָה בִּימִינְךָ . וְשֵׁמֶךְ נֹרֵא עַל כָּל־מָה שְׁבָרָאתָ : וּבָכֶן תֹּן כְּבוֹד לְעַמְּךָ תְּהִלָּה לִירָאִיךָ . וְתִקְנֹהָ טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ . וְפַתְחָוֹן פֶּה לְמִיחְלִים לְךָ . שְׁמַחָה לְאָרֶץ . שְׁשׁוֹן לְעִירָךָ . וְצִמְיחָת קָרְנוֹן לְדוֹד עַבְדָּךָ . וְעַרְיבָּת גָּר לְבָנֶךָ יְשִׁיחָךְ בְּמַהְרָה בִּימִינְךָ : וּבָכֶן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׁמַחוּ וַיִּשְׂרִים יַעֲלוֹזָה . וְחִסִּידִים בְּרִנָּה יִגְילוּ . וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּז פִּיהָ . וְהַרְשָׁעָה כָּלָה בְּעַשֵּׂן תְּכִלָּה .

On je uzvišen i svet.

I neka bude posvećeno Ime Tvoje, Gospode Bože naš, nad Izraelom, narodom Tvojim.

I neka strah Božiji, Gospode Bože naš, obuzme sva stvorenja Tvoja, i neka sveta bojazan bude nad svim što si Ti stvorio, kako bi Tebe u strahu poštovala sva dela Tvoja, i pred Tobom se klanjala sva stvorenja Tvoja, i da se svi u jedno sjedine kako bi svim srcem Volju Tvoju činili. Jer mi spoznajemo, Gospode Bože naš, da je Tvoja vlast, snaga je u ruci Tvojoj, moć je u desnici Tvojoj, i Ime je Tvoje strahotno nad svim što si stvorio.

Bože, daj čast narodu Tvom, slavu onima koji Te u strahu poštuju, dobru nadu onima koji za Tobom žude, pouzdanje onima koji se u Tebe uzdaju, da se radost proširi zemljom Tvojom, veselje gradom Tvojim, da se oživi moć Davida, služe Tvog, i obnovi sjaj svetlosti sina Jišajevog, pomazanika Tvog, uskoro i u dane naše.

Tada će pravedni gledati i veseliti se, a čestiti hvalu uznositi i pobožni pesmom kliktati, a zlo će umuknuti, poput dima će se raspuniti.

כִּי חָבֵיר מִמְשָׁלֶת זַדּוֹן מִן הָאָרֶץ :
 וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶהָרָה
 עַל בָּלִי-מְעַשֵּׂיךְ . בְּהָר צִיּוֹן מִשְׁפָנָן
 כְּבוֹדְךָ . וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשָׁךָ . כְּפָתֻוב
 בְּדָבְרֵי קָדְשָׁךָ . יִמְלֹךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם אֱלֹהֵינוּ
 צִיּוֹן . לְדָר וְדָר הַלְלוּיָה : קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא
 שְׁמֶךָ . וְאֵין אֱלֹהָה מִבְּלָעֵדְךָ . כְּפָתֻוב וִיגְבָּה
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ צְבָאות בְּמִשְׁפָט וְהַאל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּאַדְךָ . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :
 אַתָּה בְּחִרְתָּנוּ מִפְּלִי-הַעֲמִים . אֲהַבְתָּ אֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ . וְרוֹמַמְתָּנוּ מִפְּלִי-
 הַלְשׁוֹנוֹת . וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ . וְקִרְבָּתָנוּ
 מֶלֶכְנוּ לְעַבּוֹדְתָךָ . וְשְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
 עַלְינוּ קָרָאת :

כְּשַׁחַל בְּמוֹצָאי שְׁבַת מָוֹסִיפִים
 וְתֹודִיעָנוּ מִשְׁפְּטֵי צְדָקָה . וְתִלְמַדָּנוּ לְעַשּׂות בָּהֶם
 חֲקִי רְצׂוֹנֶךָ . וְתַתְנוּ לְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה . מִשְׁפְּטִים יִשְׂרָאֵם . וְתוֹרַת אֶמֶת .

svako zločinstvo kada Ti sa lica zemlje budeš uklonio vlast opakih.

Neka bi Ti sâm zavladao Koji si Gospod Bog naš, ubrzo, nad svim delom svojim, na brdu Sion, staništu veličanstva Tvog, i nad Jerusalimom, gradom Svetinje Tvoje, kao što je zapisano u Tvojim svetim rečima: "Gospod je Kralj doveka, Bog tvoj, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*"

Svet si Ti, i Ime je Tvoje strašno, i nema Boga osim Tebe, kao što piše: "Gospod nad vojskama uzvisiće se sudom, i Bog sveti posvetiće se pravdom." Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveti.

Ti si nas izabrao između naroda, zavoleo nas i milostiv nam bio, i uzvisio si nas nad svim narodima, i posvetio nas zapovestima Tvojim, i približio nas, Kralju naš, službi Tvojoj, i veliko i sveto Ime Tvoje nad nama objavio.

Kada pada na Mocae Šabat dodajemo:

Objavio si nam Tvoje pravedne zakone i naučio nas da čineći ih izvršavamo Volju Tvoju. Ti si nam, Gospode Bože naš, u ljubavi dao sudove prave, učenja istinita,

חֲקִים וּמְצֹות טוֹבִים. וַתָּנַחֵלְנוּ זָמַן שָׁשׁוֹן וִמוּעָדִי
קָדֵשׁ וְחֶגְיָנִים נְדָבָה. וַתָּרִישֵׁנוּ קָדֵשׁ שְׁבַת וַיְכֹבֵד מוֹעֵד
וְחֶגְיָת הַרְגֵל. בֵּין קָדֵשׁ שְׁבַת לִקָּדֵשׁ יוֹם טוֹב
הַבְּדָלָת. וְאֵת יוֹם הַשְׁבִיעִי מִשְׁשָׁת יְמֵי הַמְעָשָׂה
קָדֵשׁ, וְהַבְּדָלָת וְקָדֵשׁ אֵת עַמְךָ יִשְׂרָאֵל
בלְקָדֵשׁתְךָ : עַד כָּאן:

**וְתִתְגַּן לְנוּ יְהוָה֙ אֱלֹהֵינוּ בְּאֶחָבָה אֶת
יוֹם (בְּשֵׁבֶת הַזֶּה וְאֵת יוֹם
הַזְּכָרוֹן הַזֶּה. אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קָדֵשׁ הַזֶּה.
יוֹם תְּרוּעָה (בְּשֵׁבֶת זְכָרוֹן תְּרוּעָה בְּאֶחָבָה) מִקְרָא
קָדֵשׁ. זָכֵר לִיצְיאַת מִצְרָיִם:
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יָעַלְהָ וַיָּבֹא.
וַיָּגִיעַ וַיָּרַא וַיַּרְאָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקַד
וַיִּזְכַּר זְכָרוֹנָנוּ וַזְּכָרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. זְכָרוֹן
יְרִישָׁלָיִם עִירָה. וַזְּכָרוֹן מֶשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדָךְ.
וַזְּכָרוֹן כָּל-עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לְפָלִיטָה
לְטוֹבָה. לְחֻנָּן לְחַסְדָךְ וְלְרָחֲמִים לְחַיִים טוֹבִים
וְלְשָׁלוּם. בַּיּוֹם (בְּשֵׁבֶת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַזְּכָרוֹן**

zakone i zapovesti dobre. U zaveštanje si nam dao vremena radosti, svete sabore i praznike dobrovoljnih darova¹⁷. Dao si nam u baštinu svetost subote, slavu svetih sabora i svečanost praznika. Svetost subote od svetosti praznika razlučio si¹⁸, i dan sedmi od šest radnih dana posvetio si. A narod Tvoj, Izrael, odvojio si i posvetio svetošću Tvojom. (**Dovde na Mocae Šabat**)

U ljubavi si nam Svojoj dao, Gospode Bože naš (**subotom dodajemo**: ovaj dan subotnji i) ovaj Dan sećanja, praznik svetog sabora, dan zvuka ovnjujskog roga (**subotom**: sećanja na zvuk ovnjujskog roga – **šofar** – u ljubavi) svetog sabora, sećanje na izlazak iz Egipta.

Bože naš i Bože otaca naših, neka se pred Tobom uzdigne, dođe, dosegne, objavi i naklonost nađe, čuje i bude uzvišeno i spomenuto bude sećanje na nas, i sećanje na očeve naše, i sećanje na Jerusalim, grad Tvoj, i sećanje na Mesiju, potomka Davidovog, sluge Tvog, i sećanje na sav narod Tvoj, dom Izraelov, i neka sećanje ovo bude na spasenje i na dobro, na milost, na dobrotoljublje i samilost, za život dobar i mir na ovaj (**subotom dodajemo**: dan subotnji i na ovaj) Dan sećanja,

---

¹⁷⁾Za objašnjenje vidi stranu 105.

¹⁸⁾Za objašnjenje vidi stranu 105.

הזה. ביום טוב מקרא קדש זהה. לרחם בו עליינו ולהושיענו. בכרכנו יהוּאֵל אלְהִינוּ בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה וرحמים. חוס וחגנו וחמל וرحم עליינו והושיענו. כי אליה עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

אלְהִינוּ וְאֱלֹהִי אֲבוֹתינוּ. מלוֹךְ על כל העולם כלו בכבודך. והנשא על כל הארץ בימיך. והופע בהדר גאון עזך. על כל יושבי תבל ארץך. וידע כל פועלך. כי אתה פעלתו. ויבין כל יצור כי אתה יצרתו. ויאמר כל אשר נשמה באפו. יהוּאֵל אלְהִי ישׂראל מלך. ומלךיתו בכל משלחה:

(כשבת אומרים אלהינו ואلهי אבותינו. ראה נא. במנוחתנו).

קדשו במצוותך. תן חילקנו בתורתך.

praznika svetog sabora, kako bi se smilovao na nas i izbavio nas. Spomeni nas se, Gospode Bože naš, na dobro i usliši nas blagoslovom i izbavi nas za život dobar. Spasenjem i samilošću smiluj se nad nama i umilostivi nas, milostiv i samilostan budi sa nama i izbavi nas jer u Tebe su uprte oči naše, jer si Ti Bog, Kralj žalostiv i milostiv.

Bože naš i Bože otaca naših, u slavi Svojoj vladaj nad čitavom vaseljenom, i u veličanstvu Svom uzdigni se nad svom zemljom, i zasijaj u slavi Svoje veličanstvene moći nad svim stanovnicima sveda Tvog, kako bi sve stvoreno spoznalo da si Ti Stvoritelj, i kako bi sve sazdana razumelo da si Ti Sazdateљ, i kako bi sve što diše reklo: "Večni, Bog Izraela, je kraljevao, kraljevstvo je Njegovo nad svim."

(**Subotom dodajemo:** Bože naš i Bože otaca naših, milostivo primi mirovanje naše.)

Posveti nas zapovestima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvojoj.

שְׁבָעֵנוּ מַטּוֹבָה. שְׁמַחַת נֶפֶשְׁנוּ
בִּישְׁוּעָתָה. וַיְתַהַר לְבָנָנוּ לְעִבְדָּךְ בָּאָמֶת. כִּי
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים אָמֶת. וְדָבָר מִלְכָנוּ
אָמֶת וְקָיִם לָעֵד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ
עַל פְּלִילַהָאָרֶץ מִקְדָּשׁ (השְׁבָתָה) יִשְׂרָאֵל
וַיּוֹם הַזְּכָרוֹן:

רְצָחָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל
וְלִתְפְּלַתְמָם שְׁעָה. וְקָשָׁב הַעֲבוֹדָה
לְדִבְרֵיךְ בִּיתְךָ. וְאַשְׁי יִשְׂרָאֵל וְתִפְלַתְמָם. מִהָּרָה
בְּאַהֲבָה תִּקְבֵּל בְּרָצֹן. וְתַהַי לְרָצֹן פָּמִיד
עֲבוֹדָת יִשְׂרָאֵל עַמְךָ:

וְאַתָּה. בְּרַחְמֵיכָה הַרְבִּים. תִּחְפֹּז בְּנוּ
וְתַرְצָנוּ. וְתַחֲזִיןָה עַינֵּינוּ בְּשׁוֹבֶךָ
לִצְיוֹן בְּרַחְמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר
שְׁכִינַתוֹ לִצְיוֹן:

מוֹדִים אֲנַחַנוּ לְךָ שְׁאַתָּה הַפָּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
וְעַד. צוּרֵנוּ צֹר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ

Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj duše naše spasenjem Tvojim. Očisti nam srce naše da Ti u istini služimo. Jer si Ti Gospod Bog istinit i Reč je Tvoja, Kralju naš, istinita i dovecka. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveta, Koji posvećuje (**subotom:** subotu i) Izrael i Dan sećanja.

Milostivo primi, Gospode Bože naš, narod Tvoj Izrael i na molitvu nje-govu prigni uho Svoje. Vrati službu u Svetinju Hrama Svog. I žrtve - pri-nosnice i molitve Izraela u ljubavi i milosti primi. Neka bi uvek bila u mi-losti služba Izraela, naroda Tvog. A Ti u milosrdnoj ljubavi Svojoj velikoj za-želi nas, i milostivo primi nas, i neka oči naše vide kada se u milosti vraćaš u Sion! Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji vraća Sveprisutnost Svoju u Sion.

Hvalu Tebi odajemo, jer si Ti Gospod Bog naš, i Bog otaca naših, uvek i dovecka. Stena naša, Stena života našeg, i štit spasenja našeg Ti si.

אתה הוא. לדך נדר נודה לך ונספר תהלהך.
על חיינו המסורים בידך. ועל נשמותינו
הפקודות לך. ועל נסיך שבכל יום עמננו.
ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל-עת. ערבות
ובקר וצברים. הטוב כי לא כלו רחמים
הmercחים כי לא תמו חסדייך. כי מעולם קווינו
לך:

ועל כלם יתברך ויתריהם ויתנשא תמיד
ש mach malchenu לעולם ועד. וכל-החיים
יודוך סלה:

ובכתב לחיים טובים פל-בני בריתך:
ויהללו ויברכו את-שמך הגדל באמת
לעולם כי טוב. האל ישועתנו
ועזרתנו סלה האל הטוב: ברוך אתה
יהוה ה טוב שמח לך נאה להודות:
שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד
צדקה וرحמים עלינו ועל-כל-ישראל עמך.

Od kolena do kolena, hvalu Tebi odajemo i o slavi Tvojoj pripovedamo, jer naši su životi ruci Tvojoj predati, jer naše su duše Tebi poverene, jer čuda Tvoja nas svaki dan prate, i čudesa Tvoja i dobročinstva Tvoja sa nama su u svako doba, u veče, u jutro i u podne. Ti, o, Predobri, milosti Tvojoj kraja nema. Ti, o, Premilostivi, dobroti Tvojoj kraja nema, jer oduvek nadu našu u Tebe polažemo.

I za sve to neka bude blagosloveno, uzveličano i uzdignuto Ime Tvoje, Kralju naš uvek i doveka. Sve što živi, Tebi hvalu odaje. *Sela!*

Upiši za život dobar sve sinove saveza Tvog.

Neka bi doveka u istini slavili i blagosiljali Ime Tvoje veliko, jer Ti si dobar, Bože, Spasu naš i Pomoći naša. *Sela!* Bože dobri. Blagosloven da si Ti, Gospode, o, Predobri je Ime Tvoje, i Tebi dolikuje hvalu prinositi.

Mir podari, dobrotu i blagoslov, život, naklonost i milost, pravdu i samilost nad nama i nad čitavim Izraelom, narodom Tvojim.

וּבְרָכֵנוּ אֱקִינוֹ כָּלָנוּ כֶּאָחֵד בַּאֲוֹר פָּנִים. כִּי
בַּאֲוֹר פָּנִים נִתְּתֵּן לְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרָה וְתְּחִيمָה. אַהֲבָה וְחִסְדָּה. צְדָקָה וּרְחַמִּים.
בָּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם לְבָרָכֵנוּ וְלְבָרָךְ
את־כָּל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּרָכֵיכֶם וְשָׁלוֹם:
וּבְסִפְרֵי חַיִים בָּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּבְרִנְשָׁה
טוֹבָה. וּיְשִׁיעָה וּנְחֶמֶה. וּגְזֻרוֹת
טוֹבּוֹת נִזְכֵּר וּנִכְתֵּב לְפָנֵיכֶם אֲנָחָנוּ וּכָל־עַמָּךְ
יִשְׂרָאֵל לְחַיִים טוֹבִים וְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אֱתָה
יְהוָה הַמֶּברֶךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם אָמֵן:
יְהִי־זָרְצֹן אָמְרִיךְ פִּי וְהַגִּיּוֹן לִבִּי לְפָנֵיכֶם.
יְהוָה צוֹרִי וְגָאֵלי:

אֱלֹהֵי, נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מֶרֶע. וּשְׁפָתּוֹתִי מִדְבָּר
מֶרֶךְה. וּלְמַקְלֵלִי נִפְשֵׁי תְּדוּם. וּנִפְשֵׁי פְּעַפְרֵר לְפָלָתְהִיה. פָּתָח לִבִּי בְּתֹרְתָה.
וְאַחֲרֵי מִצְוָתֵיכֶם תַּרְדוֹף נִפְשֵׁי. וּכָל־הַקְּמִים
עַלְיֵי לְרֵעה. מִהְרָה הַפְּרֵר עֲצָתְם וְקַלְקָל

Sve nas zajedno blagoslovi, Oče naš, u svetlosti lica Tvog, jer u svetlosti lica Tvog dao si nam, Gospode Bože naš, Toru i život, ljubav i dobrotu, pravdu i milost, blagoslov i mir. Neka bude milo u očima Tvojim da nas blagosloviš i da blagosloviš sav narod Svoj, Izrael, u obilju snage i mira.

I u Knjizi života, blagoslova i mira, dobre prehrane, spasenja, utehe i dobrih odredaba, neka bi bili spomenuti i upisani pred Tobom, mi i sav narod Tvoj, Izrael, za dobar život i mir.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagoslovi narod Svoj mirom. *Amen.*

Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

Bože moj, očuvaj jezik moj od zla i usne moje od lažnog govora. Neka mi duša bude mirna prema onima koji me proklinju, i neka duša moja poput praha zemaljskog bude prema svakom. Otvari srce moje za Toru Tvoju i neka mi duša žudi za zapovestima Tvojim. Svima koji ustaju na mene da mi zlo nanesu onemogući namere njihove i osujeti

מחשבותם. יהיו במצ' לפני רוח ומלאך יהונאה דוחה. עשה למן שמה. עשה למן ימינה. עשה למן תורתך. עשה למן קדשך למן יחלצון ידריך הושיעה ימינה וענני. סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין. יאמר כאן פסוק מהתנ"ז המתיhil באות הראשונה, ומסיים באות האחרונה של שמו. יהיו רצון אמריך כי היגיון לבני לפניה.

יהונאה צורי וגאל:

עוֹשֶׂה הַשְׁלָום בְּמִרְוְמִיו הַוָּא בְּרַחְמֵיו
יִעֲשֶׂה-שְׁלָום עַלְינוּ וַעֲלָל עַמּוּ

ישראל ואמרנו אמן:

יהי רצון מלפניך יהונאה אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה בית המקדש במדהה בימינו. ותן חלקנו בתורתך לעשות חקי רצונך ולעבך בלבב שלם.

אם חל בשבת אומרים

ויכלו השמים והארץ ובכל-צבאים: ויכל אלהים

misli njihove. Neka budu kao prah pred vетром, i andeo Gospodnji neka ih progoni. Učini to radi Imena Tvog. Učini to radi desnice Tvoje. Učini to radi Tore Tvoje. Učini to radi svetosti Tvoje. Da bi se izbavili mili Tvoji pomozi desnicom Svojom i usliši me.

Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelim, i recite: *Amen.*

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, da ponovo sagradiš Hram ubrzo i u dane naše. I daj nam udela u Tori Tvojoj kako bismo činili zakone Volje Tvoje i služili Ti punim srcem.

Ako pada u subotu, predmolitelj zajedno sa opština kaže:

VAJHULU – I dovršena behu nebesa i zemlja i sva vojska njihova. I dovrši Bog sedmoga dana delo Svoje koje učini,

בַּיּוֹם הַשְׁבִיעִי מִלְאָכְתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיֵּשֶׁבּוּ
בַּיּוֹם הַשְׁבִיעִי מִלְלָאָכְתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: נִיבְרָךְ
אֱלֹהִים אֶת יּוֹם הַשְׁבִיעִי וַיִּקְדֶּשׁ אֹתוֹ. בַּיּוֹם שְׁבִת
מִלְלָאָכְתוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לְעַשׂוֹת: וְאָמַר הַחַזְׁוֹן
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יַצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הַאֲלָל הַגָּדוֹל
הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא. אֶל עַלְיוֹן קָוָנה בְּרָחְמֵיו שְׁמִים וְאָרֶץ. מְגַן
אֲבוֹת בְּדָבְרוֹ. מְחִיה מִתִּים בְּמַאֲמָרוֹ. הַפְּלָז הַקָּדוֹשׁ שָׁאֵין
פְּכוֹזהוּ. הַמְּנִיחָה לְעַמוֹ בַּיּוֹם שְׁבַת קָרְשָׁוּ. כִּי בָם רָצָה לְהַנִּיחָה
לְהָם. לְפָנָיו נִעְבֹּוד בְּירָאָה וּפְחד. וּנוֹרָה לְשָׁמוֹ בְּכָל-יּוֹם
תִּמְיִיד מַעַין הַבְּרִכּוֹת וְהַהְוֹדֹאות. לְאָדוֹן הַשְׁלוּם מִקְדָּשׁ
הַשְׁבִּת. וּמִבְרָךְ הַשְׁבִיעִי. וּמִנִּיחָה בְּקָרְדָשָׁה לְעַם מִדְשָׁנִי עַגְגָה.

זָכָר לְמִעֵשָׂה בְּרָאשָׁית:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רָצָה נָא בְּמִנִּיחָתָנוּ.
קָדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתִיךְ שִׁים חָלֻקָּנוּ בְּתוֹרְתֶךָ.
שָׁבְעָנוּ מַטּוּבָה. שָׁמָח נִפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וּתְהַר לְבָנוּ
לְעַבְדָךְ בָּאִמְתָה. וְהַנִּחְילָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּאֲהַבָּה
וּבְרָצֹן שְׁבַת קָרְשָׁה. וְינִיחָו בָּה בְּלִי-יִשְׂרָאֵל מִקְדָשִׁי
שָׁמֶךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִקְדֶשׁ הַשְׁבִּת:

sedmoga dana delo Svoje koje učini, i mirova sedmoga dana od svega dela Svog koje učini. I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti ga, jer u taj dan mirova od svega dela Svog koje je Bog stvorio čineći.

Blagoslov "Meen ševa" kažemo samo kada se molimo u minjanu. Predmolitelj ga kazuje naglas, a opština ponavlja za njim.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova! Bože veliki, moćni i strašni, Bože Svevišnji, Koji je u milosti Svojoj, Gospodar nebesa i zemlje.

Njegova reč beše zaštita Praocima, izrekom Svojom oživljava mrtve Kralj Sveti, niko nije poput Njega. Narodu Svom mirovanje daje na sveti dan subote Njegove, jer njih je zavoleo i mirovanje dade im. Njemu ćemo služiti u strahu i trepetu i Imenu Njegovom hvalu ćemo odavati svakog dana i uvek blagoslovima i mnoštvom hvalospeva Gospodaru mira, Koji posvećuje subotu i blagoslovi dan sedmi, i mirovanje u svetosti daje narodu blaženom u milini kao uspomenu na stvaranje sveta.

Bože naš i Bože otaca naših, milostivo primi mirovanje naše. Posveti nas zapovestima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvojoj. Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj duše naše spasenjem Tvojim. Očisti nam srce naše da Ti u istini služimo. I daj nam u zaveštanje, Gospode Bože naš, u ljubavi i milosti Svoju svetu subotu da u njoj miruje sav Izrael koji posvećuje Ime Tvoje. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji posvećuje subotu. (DOVDE SUBOTOM!)

ואומר החון קרייש תתקבל

יתגדל ויתקדש שם רבא, (עוניים אמן) **בעולם אדי**
ברא ברועותה, וימליך מלכותה וניצמה
פרקנה ויקרב משיחה. (עוניים אמן) **בחיכוון**
וביוםיכוון ובחיי דכל בית ישראל, **בעגלא ובזמן**
קריב, **ואמרו אמן.** (וגם הקהל אומר) יהא שם רבא
מברך לעלם ולעולם עלייה יתרקה, **וישתבה**
ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהلال
שם דקדשא בריך הוא, (עוניים אמן) **לעלא מן כל**
ברכתא, **שירתא,** **תשבחתא** **ונחמתה האמינו**
בעולם, **ואמרו אמן.**

תתקבל צלותהון ובעוותהון דכל בית ישראל. **קדם**
אבותהון דבשמייא וארעא ואמרו אמן אמן יהא שלם א
רבא מן שםיא. חיים ושבע ונישעה ונחמה
ושיזבא ורפואה וגאלה וסליחה וכפירה. גוריוח
והצלחה. לנו ולכל-עמו ישראל ואמרו אמן: עוזה
השלום במרומיו. הוא ברחמייו יעשה שלום עליינו
ועל כל-עמו ישראל ואמרו אמן:

אם חל בשבע מוסיפים

מצמור לדוד יהונתן רועי לא אחסר:

Predmolitelj kaže *Kadiš titkabal:*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vladala, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je, i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka bi molitve i molbe čitavog doma Izraela bile primljene pred Ocem našim na nebesima i na zemlji, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprاشtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, Neka On, u samlosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Subotom dodajemo:

(Ps. 23) Psalam Davidov.

Gospod je Pastir moj, ništa mi nedostajati neće.

בגאות דשא ירביצני. על מי מנוחות ינהלני:
נפשי ישובב. ינחני במעגלי צדק למען שמו: גם כי
אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי.
שבטך ומשענתך המה ינחמני: תערוך לפני שלחן
גדוד צוררי. דשנתם בשמן ראשיכי כסיך רגינה: אך טוב
וחסד ירדפוני כל-ימי חי. ושבתי בכית יהונאה
לאורך ימים: ע"כ

הַלְלוִיה । הַלְלוֹאָל בְּהֶדְשׁוֹ הַלְלוֹהוּ
ברקיע עוז: הַלְלוֹהוּ בגבורתו
הַלְלוֹהוּ פרב גדרו: הַלְלוֹהוּ בתקע שופר
הַלְלוֹהוּ בנבל ובכדור: הַלְלוֹהוּ בתף ומחול
הַלְלוֹהוּ במפעים ועגabs: הַלְלוֹהוּ בצלצלי-
שמע הַלְלוֹהוּ בצלצלי תרעעה: פל הגשמה
זהלל לה הַלְלוִיה:

לבד מזמור ליהונאה הארץ ומלואה
תבל וישבי בה: כי היא על-ים
יסדה ועל-נרות יכוננה: מי-יעלה בהרי

Na zelenoj paši, odmor mi daje, na tihe me vode vodi.
Dušu mi krepi, stazama me pravednim vodi, Imena
radi Svoga.

I kada bih hodio dolinom senke smrti, zla se ne bih
bojao, jer Ti si sa mnom.

Štap Tvoj i palica Tvoja uteha su meni.

Trpezu preda mnom prostireš na oči dušmanima
mojim, glavu si moju uljem pomazao, čaša se moja
preliva.

Da! Samo dobrota i milost pratiće me u sve dane
života moga i ja ću nastavati u Domu Gospodnjem do
kraja dana svojih. (*Dovde!*)

(Ps. 150) *Aleluja!* Hvalite Gospoda!

Hvalite Boga u Svetinji Njegovoj, hvalite Ga na
svodu moći Njegove nebeske!

Hvalite Ga radi silnih dela Njegovih, hvalite Ga radi
moćnog veličanstva Njegovog!

Hvalite Ga uz jeku roga ovnujskog, hvalite Ga uz
psaltir i harfu!

Hvalite Ga uz bubanj i igru, hvalite Ga uz strune i
svirale!

Hvalite Ga uz zvuk cimbala, hvalite Ga uz cimbala
jeku!

Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Gospoda!
Aleluja!

(Ps. 24) Psalam Davidov.

Gospodnja je zemlja i sve što je ispunjava, vaseljena
i sve što u njoj prebiva.

Jer je On na morima osnova i na rekama utvrđi.

Ko će se uspeti na goru

יְהוָה וּמִי־לֹקֶם בָּמִקּוֹם קָדוֹשׁוֹ: נָא
 כַּפִּים וּבְרִילְבָּב אֲשֶׁר וְלֹא־נָשָׂא לְשׂוֹא נְפָשִׁי
 וְלֹא נָשַׁבֵּע לְמִרְמָה: יִשְׂא בְּרָכָה מֵאַת
 יְהוָה וְאֶצְדָּקָה מְאֵלָהִי יִשְׁעָוָ: זֶה דָּוָר
 לְرֹשֶׁוּ מִבְקָשֵׁי פְּנֵיכָ יְעַקֹּב סָלָה: שָׁאָ שְׁעָרִים
 וְרַאשֵּׁיכֶם וְהַגְּשָׁאוּ פִּתְחָה עַולָּם רַיְבָּוָא
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מֵי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה
 עָזָז וְגָבוֹר יְהוָה גָּבוֹר מַלְחָמָה: שָׁאָ
 שְׁעָרִים וְרַאשֵּׁיכֶם וְיִשְׂאָו פִּתְחָה עַולָּם
 רַיְבָּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מֵי הוּא זֶה מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאות הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
 סָלָה:

יְהִי רְצֻוֹן מֶלֶפְנֵיכָ יְהוָה הָאָל הַגָּדוֹל
 הַגָּבוֹר וְהַגָּרוֹא. עֲשֵׂה לְמַעַן
 וְלַמְעַן קָדְשָׁת הַמִּזְמוֹר הַזֶּה וְהַשְּׁמוֹת
 הַקָּדוֹשִׁים הַגּוֹקְרִים בָּו. וְלַמְעַן קָדְשָׁת
 פְּסֻוקֵי וְתִיבּוֹתֵי וְאֹתִיּוֹתֵי וְטַעַמֵּי וּרְמִזֵּיר

Gospodnju, i ko će stajati na svetom mestu
Njegovom?

U koga su ruke čiste i srce bezazleno, koji
ne nosi Imena Njegova uzalud i ne kune se
lažno.

On će dobiti blagoslov od Gospoda, i pra-
vdu od Boga spasa svog.

To je pokolenje onih koji Ga traže, koji
traže lice Tvoje, Bože Jakovljev. *Sela!*

Podignite dveri vrhove svoje i uzvisiće se
vrata večna da dođe Kralj slave!

Ko je taj Kralj slave? Gospod silan i mo-
ćan, Gospod silan u boju.

Podignite dveri vrhove svoje i uzvisite вра-
ta večna da dođe Kralj slave!

Ko je taj Kralj slave? Gospod nad vojska-
ma! On je Kralj slave! *Sela!*

JEI RACON – Neka bude Volja
Tvoja, o, Gospode Bože veliki, silni i stra-
šni, Koji sve zarad Sebe činiš, i zarad sve-
tosti ovog hvalospeva i Svetih Imena koja
se u njemu pominju i zarad svetosti nje-
govih stihova, reči, slova, naglasaka, nas-
lućivanja

וְסֹודוֹתֵינוּ הַיוֹצָאים מִמֶּנוּ. וְלֹמַעַן שֵׁם הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ (דִּיקְרָנוֹסָא) הַיוֹצָא מִפְסָוק וְהַרְיךּוֹתִי
לְכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי הַיִם. וּמִפְסָוק גַּסְהָ
עַלְיָנוּ אָור פָּנִים יְהוָה. שְׂתַכְתַּבְנָה בְּסֻפֶּר
פְּרָנֶסֶת וּכְלֶפֶת. שָׁנָה זוּ וּכְלֶשֶׁנָּה וּשָׁנָה.
לָנוּ וּלְכָל-בְּנֵי בֵּיתֵנוּ. בְּמַלְוי וּבְרִיעוֹח. וְלֹא
בְּאָסֹור וְלֹא בְּעַמֵּל וּטְוֹרָח. בְּגַנְחָת וּבְשְׁלוֹה
וּבְהַשְׁקָט וּבְטָח. בְּרִי שְׁנוּכָל לְעַבּוֹד עֲבוֹדָת
הַקָּדֵש בְּקָדְשָׁה וּבְטָהָרָה בְּלִי שָׁוֵם טְרֵדָא.
פְּרָנֶסֶת שֶׁלֹּא יְהִי בָּה שָׁוֵם בְּוֹשָׁה וּכְלָמָה.
וְאֶל תָּצְרִיכֵנוּ לִידֵי מִתְנּוֹת בָּשָׂר וְדָם. כִּי אִם
מִזְרָח הַפְּתֻוחָה וְהַקָּדוֹשָׁה. וְהַצְלִיחָנוּ
וְהַרְיוֹחָנוּ בְּכָל-לְמוֹדָנוּ וּמַעֲשָׂה יְדֵינוּ
וּעֲסָקָנוּ. וַיְהִי בֵּיתֵנוּ מֶלֶא בְּרָכַת יְהוָה
וּנְשַׁבֵּע לְחִם וּנְהִיא טּוֹבִים אָמֵן כֵּן יְהִי רְצָוֹן:

וְאוֹמְרים קָדֵש יְהָא שְׁלָמָא

יַתְגַּדֵּל וַיְתָקַדֵּשׁ שְׁמָה רְبָא. (עוֹנוֹס אָמֵן) בְּעַלְמָא דִי בְּרָא
בְּרָעוֹתָה, וּנְמַלְיָה מְלֻכָּתָה וַיַּצְמַח פְּרָקָנָה נִקְרָב

i tajni koje u sebi nosi, i zarad Imena velikog i svetog koje isijava iz stiha: "I izliću blagoslov na vas preko mere", i iz stiha: "Obrati k nama, Gospode, sveto lice Tvoje" – da nas upišeš u knjigu prehrane i izdržavanja, ove i svih godina – nas i sve koji žive u domu našem, u punini i obilju, ne na način nedozvoljen, niti kroz breme i muku, nego s utehom i spokojstvom, u miru i pouzdanju, kako bismo mogli da služimo svetu službu u svetosti i čistoti, neometano! (Upiši nas na) prehranu u kojoj neće biti nikakvog stida i sramote. I ne dopusti da budemo ovisni o milostinji ljudskoj nego samo o Tvojoj ruci otvorenoj i svetoj. Daj nam uspeh i napredak u svem učenju našem, delu ruku naših, i nastojanjima našim. Neka bi kuće naše bile ispunjene blagoslovom Božijim. I neka bi bili siti hleba i neka nam bude dobro. *Amen!* Neka bude Volja Njegova!

KADIŠ JEE ŠELAMA RABA

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (**odgovaramo: Amen**) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje njegovo izrasta, i neka približi (dolazak)

מֶשְׁיחָה, (עוונים אמן) בְּחִיכּוֹן וּבְיוּמִיכּוֹן וּבְחִיכּי דָּכֵל בַּיִת יִשְׂרָאֵל, בְּעֲגָלָא וּבְזָמָן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן. וּגְם הַקָּהָל אָמַר (וְיהָא שְׁמָה רְبָא מְבָרֵךְ לְעַלְםָן וּלְעַלְמִיא עַלְמִיא יִתְפּוֹרָה, וַיִּשְׁתַּבְּחָה וַיִּתְפְּאָר וַיִּתְרֹמֵס וַיִּתְנַשֵּׁא וַיִּתְהַדֵּר וַיִּתְעַלֵּה וַיִּתְהַלֵּל שְׁמָה דִּקְרָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, (עוונים אמן) לְעַלְאָמֵן בְּלָא מְבָרֵךְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשִׁבְחָתָא וְגַחְמָתָא דָאָמִין בְּעַלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהָא שְׁלָמָא רְבָא מִן שְׁמָא, חַיִים וּשְׁבָע וּשְׁוּעָה וּנְחָמָה וּשְׁיוֹצָא וּרְפּוֹאָה וְגַאֲלָה וּסְלִיחָה וּכְפָרָה, וּרְנוּחָה וּרְחַצְלָה לְנוּ וּלְבָל עַמוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן. עֹזָה שְׁלוֹם בְּמִרְזָמִיו, הוּא בְּרָחְמָיו יִعְשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, וְעַל בְּלָא עַמוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

ואחר כך אומר (רבנן) בְּרָכוּ אֶת יְהוָה הַמְבוֹרָךְ: וּעוֹニָס הַקָּהָל בְּרִיךְ יְהוָה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם רַעַד:

עַלְיָנוּ לְשִׁבְחָה לְאַדוֹן הַפָּל. לְתַת גָּדְלָה לְיֹצֵר בְּרָאשִׁית. שְׁלָא עַשְׁנוּ כְּגֹויִי הָאָרָצּוֹת. וְלֹא שְׁמַנוּ כְּמַשְׁפָחוֹת הָאָדָמָה. שְׁלָא שְׁמַחְלָנוּ כְּהָט וּגְוֹרְלָנוּ בְּכָל-הַמּוֹגָם.

pomazanika Svog Mesije (**odgovaramo:** Amen) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo veliko zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (**odgovaramo:** *Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči uteha koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprاشtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

Predmolitelj kaže:

BLAGOSLOVITE GOSPODA BLAGOSLOVENOGA

Opština odgovara:

**BLAGOSLOVEN DA JE BLAGOSLOVENI ZAUVEK
I ZANAVEK**

**Predmolitelj ponavlja: BLAGOSLOVEN DA JE
BLAGOSLOVENI ZAUVEK I ZANAVEK**

Završna molitva *Alenu lešabeah*:

Na nama je da slavimo Gospodara svega, da veličamo Sazdateљa postanja, jer nas nije učinio poput naroda zemalja, niti nas je postavio poput porodica zemlje, niti nam je dodelio nasleđe poput njihovog i sudbinu poput one ostalih ljudi.

וְאַנַּחֲנוּ כּוֹרָעִים וּמְשֻׁתְּחוּם לִפְנֵי מֶלֶךְ
 מֶלֶכִים הַמֶּלֶכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא
 נוֹטָה שְׁמִים וַיּוֹסֶד אָרֶץ. וּמוֹשֵׁב יִקְרֹא
 בְּשָׁמִים מִמְּעָל. וּשְׁכִינַת עֹז בְּגַבְהִי מְרוּמִים.
 הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אֶחָר. אֶתְמַת מֶלֶכְנוּ
 וְאֶפְסָ זָוְלָתוֹ. בְּכַתּוֹב בְּתוֹרָה. וַיַּדַּעַת הַיּוֹם
 וְהַשְׁבּוֹת אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים
 בְּשָׁמִים מִמְּעָל וְעַל הָאָרֶץ מִתְּחַת. אֵין עוֹד:
עַל כֵּן נִקְנָה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 לְרֹאֹת מְהֻרָה בְּתִפְאָרָת עַזָּה. לְהַעֲבִיר
 גָּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהַאֲלִילִים פְּרוֹת יִפְרֹתָוּן.
 לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמֶלֶכֶת שְׁדִי. וּבֶל-בְּנֵי בָּשָׂר
 יִקְרָאוּ בְּשֶׁמֶךְ. לְהַפְנֵות אֶלְיךָ בֶּל-רְשָׁעִי
 אָרֶץ. יִכְירֹו וַיַּדְעֹו בֶּל-יוֹשְׁבֵי תְּבָל. כִּי לְךָ
 תִּכְרֹעַ בֶּל-בְּרֹךְ תִּשְׁבַּע בֶּל-לְשׁוֹן. לִפְנֵיכָךְ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרֹעַו וַיַּפְלוּ וַיַּכְבֹּוד שֶׁמֶךְ

Mi se pregibamo i prostiremo pred Kraljem svih kraljeva, pred Svetim, neka je blagosloven On Koji nebesa razastire i zemlju utemeljuje, i presto slave Njegove je na nebesima gore, a Božanska Sveprisutnost snage Njegove u najvišim visinama. On je Bog naš i nema drugoga. Uistinu, On je Kralj naš i ne postoji ništa osim Njega, kao što u Tori piše: "Znaj danas i usadi u srce svoje da je Gospod Bog gore na nebesima i dole na zemlji, nema drugog."

Stoga nadu svoju u Tebe polažemo, Gospode Bože naš, da ćemo ugledati uskoro sjaj snage Tvoje, kada ukloniš kumire sa zemlje, kada lažni bogovi budu potpuno uništeni, kako bi se svet usavršio u kraljevstvu Svemogućeg, kako bi svi ljudi Tvoje Ime zazivali, a svi koji na zemlji zlo čine Tebi se obratili. Spoznaće i saznaće svi stanovnici sveta da se pred Tobom svako koleno pregiba, da se Tobom svaki jezik zaklinje. Pred Tobom, Gospode Bože naš, će se klanjati i kolena pregibati i ničice padati i veličanstvu Imena Tvog slavu odavati i svi oni

יְקַר יִתְהַנוּ. נִיקְבָּלוּ כָּלִם אֶת עֹלָם מִלְכֹותָךְ.
וְתִמְלֹזֶה עֲלֵיכֶם מִהְרָה לְעֹלָם וְעַד. כִּי
הַמִּלְכָות שֶׁלְךָ הִיא וְלְעֹלָם יְמִילֹזֶה
בְּכָבוֹד. פְּכַתּוֹב בְּתוֹרַתְךָ: יְהֻנָּה יְמִילֹזֶה
לְעֹלָם וְעַד: וְנִאֵמֶר וְהִיא יְהֻנָּה לְמַלְךָ
עַל בָּלְ-הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיא יְהֻנָּה
אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד:

וְגַדֵּל לְאָהִים חַי וּשְׂתָבָח. נִמְצָא וְאֵין עַת אֶל מִצְיאוֹתָו:
אֶחָד וְאֵין יְחִיד בִּיחוֹרוֹ. נִעְלָם וְגַם אֵין סָוף לְאַחֲדוֹתָו: אֵין
לֹא דְמָוֹת הַגִּיט וְאֵינוֹ נָכוֹן. לֹא נִשְׁרוֹד אֶלְיוֹן קְדוּשָׁתוֹ:
קְדוּמָון לְכָל-דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא. רָאשָׁוֹן וְאֵין רָאשִׁית לְרָאשָׁוֹתָו:
הַפּוֹ אֲדוֹן עֹלָם לְכָל-נָצָר. יוֹרָה בְּרוּלָתוֹ וּמִלְכָותו: שְׁפָעָ
גְּבִיאָתוֹ נָתָנוֹ. אֶל אֲנָשֵׁי סְגָלָתוֹ וּחְפָאָרוֹתָו: לֹא קָם בִּישְׁרָאֵל
בְּמִשְׁחָה שָׁד. נִבְיא וּמִבְּיטָאת תְּמִינָתוֹ: תּוֹרַת אֶמְתָה נָמֵן
לְעַמּוֹ אֶל. עַל יָד נִבְיאוֹ נָאָמֵן בִּירָנוֹ: לֹא יְחַלֵּף הָאֵל וְלֹא
יִמְרֵא. דָּתָו לְעֹלָמִים לְזֹוּלָתוֹ: צַפָּה וּזְרוּעָ סְתָרִינוּ. מִבְּיטָ
לְסָופָקָר בְּקָרְמוֹתָו: גּוֹטָל לְאִישׁ חַסִיד בְּמִפְעָלוֹ. נָוֹתֵן
לְרִשְׁעָ רָע בְּרִשְׁעָתוֹ: יְשַׁלֵּח לְקָנָן יָמִים מִשְׁיחָנוֹ. לְפָדוֹת
מְחַבֵּי קָנָן יְשִׁיעָתוֹ: מְתִים יְתִיה אֶל בָּרוּב חַסְדוֹ. בְּרוּךְ
עָדִי עָד שָׁם תְּהִלָּתוֹ:
ברוך עדי עד שם תהילתו:

će na sebe primiti jaram kraljevstva Tvog, a Ti ćeš uskoro zakraljevati nad njima zauvek i zanavek. Jer je kraljevanje Tvoje i Ti ćeš doveka u slavi vladati, kao što je napisano u Tori Tvojoj: "Gospod će kraljevati doveka." I rečeno je: "I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini."

JIGDAL ELOIM HAJ

Neka bude uzveličan i neka bude slavljen živi Bog! On Jeste, a Njegovo bivstvo nije okovano vremenom. Jedan Jedini je On i nema jedinstva poput Njegovog. Skriven je On i beskrajno je jedinstvo Njegovo. Nema telesnog lika, i nije telo, svetost Njegova ne da se proniknuti.¹⁹ Prauzrok je svega što je stvoreno, prvi je, a Njegov početak nema početka. On je Gospodar sveta, a sve sazдано oglašava veličinu Njegovu i kraljevstvo Njegovo. Izliv obilja proročanstava Svojih dao je izabranicima naroda Svog, blaga Svog, sjaja Svog. Ne ustade više prorok u Izraelu kao Mojsije koji vide lik Božiji. Istinit Nauk (Tora) dade Bog narodu Svom preko proroka Svog, najvernijeg u Domu Svom. Neće zamjeniti Bog, niti preinačiti drugim Zakon Svoj doveka. On vidi i zna tajne naše, na početku stvari vidi kraj njen. Pobožnog nagrađuje po delima njegovim, zlog kažnjava zlom po zlu njegovom. Na kraju dâna poslaće nam Spasitelja (Mesiju) da osloboди one koji čekaju na kraju spas Njegov. U obilju milosti Svoje oživljava mrtve, neka je doveka blagosloveno Njegovo Ime slave. Ovo su trinaest osnova, temelj Mojsijevog Nauka i proroštva. U obilju milosti Svoje oživljava mrtve, neka je doveka blagosloveno Njegovo Ime slave.

---

¹⁹⁾Tj. ništa nije iednako svetosti Njegovoi.

לוקח הocus יין ומברך מעומר
בשבת מתחילהם כאן.

יום הששי. ויכלו השמיים והארץ וכל-
אֱכָם: וניכל אליהם ביום השבעי
מלאכתו אשר עשה. ונישבת ביום השבעי
מכל-מלאכתו אשר עשה: וניברך אלהים
את-יום השבעי ויקדש אותו. כי בו שבת
מכל-מלאכתו אשר בראש אלהים לעשות:
סבירי מרגנו.

**ברוך אתה יהונתן אלהינו מלך העולם
בורא פרי הגפן:**

**ברוך אתה יהונתן אלהינו מלך העולם
אשר בחר בנו מכל-עם.
ורומנו מכל-לשון. וקדשנו במצותו.
ונתנו לנו יהונתן אלהינו באהבה את יום
(השבת הזה. ואת יום) הזיכרון הזה את יום
טוב מקרא קדש הזה. (בשבת זכרון תרוועה) יום
תרועה (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת
מצרים. ורבך מלכנו אמת וקיים לעד. ברוך
אתה יהונתן מלך על כל הארץ מקדש**

KIDUŠ

Uzima pehar sa vinom i stojeći izgovara:

Ako je Šabat počinje odavde:

Dan šesti! I dovršena behu nebesa i zemlja i sve što je u njima. I dovrši Bog u sedmi dan delo Svoje koje učini, i mirova u sedmi dan od dela Svojeg koje učini. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan mirova od svega dela Svojeg koje stvaranjem Bog učini.

Običnim danom počinje odavde:

S vašim dopuštenjem, gospodo!

(Odgovaramo: *Lehajim!*)

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji stvara plod vinove loze.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je izabrao između naroda i uzvisio nas nad svim jezicima i posvetio nas zapovestima Svojim. I dao si nam, Gospode Bože naš, u ljubavi Svojoj ovaj (**subotom dodajemo**: dan subotnji i ovaj) Dan sećanja; i ovaj praznik svetog sabora (**subotom**: sećanja na zvuk ovnjujskog roga); dan trubni (u ljubavi), sabor sveti, sećanje na izlazak iz Egipta. Jer Reč je Tvoja, Kralju naš, istinita i doveka. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju nad svom zemljom, Koji posvećuje (subotu i) narod Izraela i Dan sećanja

(השבת ו) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכָרוֹן:

כshall יומ טוב במווצאי שבת מוסיפים שתיברכות אלו.
ברוך אתה יהונאה אלהינו מלך העולם פורא מאורי האש:

ברוך אתה יהונאה אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש לחול. ובין אור לחושך.

ובין ישראל לעממים. בין يوم השבעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבגדלה. ואת יום השבעי מששת ימי המעשה הקדשה. והבדלה והקדשה את עמך ישראל בקדשתך. ברוך אתה יהונאה המבדיל בין קדש לקדש:

גם בלילה שני מברכים שהחינו (ונוהגים להביא לשולחן פרי חדש לכבוד עלייו ואם לא נתן פרי חדש, לא מעכב).

ברוך אתה יהונאה אלהינו מלך העולם שהחינו וקיימנו והגינו לזמן זהה:

ישתה מהכו ויתן למסוכים לטעם. ויטול ידייו ויכרך.
ברוך אתה יהונה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים:

ברוך אתה יהונאה אלהינו מלך העולם המוציא ללחם מן הארץ:

ובוצע וטורע ומחלק למסובין.

O izlasku subote dodajemo:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji stvara svetlost vatre.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji razlučuje između svetog i
svetovnog, između svetlosti i mraka, između
Izraela i naroda, dan sedmi od šest radnih da-
na. Svetost subote od svetosti praznika razlučio
si, i dan sedmi od šest radnih dana posvetio si i
razlučio. A narod Svoj, Izrael, posvetio si sve-
tošću Tvojom. Blagosloven da si Ti, Gospode
Koji razlučuje između svetog i svetog. (Dovde!)

**Takode druge večeri kažemo Šeehejanu! Običaj
je da se stavi na sto neki novi plod.**

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji nas je poživeo i održao i
doveo do toga da doživimo ovaj trenutak.

**NETILAT JADAJIM – OBREDNO PRANJE
RUKU**

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio zapove-
stima Svojim i obavezao nas na pranje ruku.

BIRKAT AMOCI – BLAGOSLOV NAD HALOM

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji daje hleb iz zemlje.

SEDER LEL ROŠ AŠANA

Obe večeri *Roš ašana* treba postupiti prema ovom sederu.

יהי רצון JEI RACON

1.) Datula – urma (dates)

Uzima se datula i izgovara sledeći blagoslov:

ברוך אתה ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בָּרוּךְ פָּרִי הַעַזְלָה :

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vase-ljene, Koji stvara plodove drveta.

Zatim se jede datula i potom kaže:

יקח חמרי (דאטוי"לייש בלעוז), ויאמר
יהי רצון מלפני יהונתן אלהינו ואלהי אבותינו. שיתמנו אויביך ושונאיםך וכל-מבקשי רענתנו: יתפנו חטאיםמן הארץ ורשעים עוד איןם. ברבי נפשי את יהונתן: ובחסדך תצמיה אויביכ והאבדת כל-צוררי נפשי כי אני עבך :

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da nestanu neprijatelji Tvoji i oni koji Te mrze i

svi koji nam žele zlo. Neka nestane grešnika sa zemlje i zlikovaca neka ne bude više. Blagoslovi dušu moju, Gospode. I po milosti Tvojoj istrebi neprijatelje moje i pogubi sve dušmane moje, jer sam sluga Tvoj.

2.) Jabuka (apple – תפוח)

Uzima se jabuka i izgovara se:

יקח תפוח ברכש ויאמר
**יְהִי רָצׁוֹן מֵלֶפֶנְגִּיךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ
 אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתתְהַדֵּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמִתְוֹךְ
 מְרָאשֵׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית הַשָּׁנָה :**

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da nam ova godina bude dobra i slatka od početka do kraja. (*Negde je običaj da se jabuka umače u med.*)

3.) Tikva – bundeva (gourd – קרא)

Uzima se tikva i kaže se sledeći blagoslov:

**ברוך אתה יי' אלהינו מלך העולם. בזירא
 פרי הארץ :**

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji stvara plodove zemlje.

Zatim se jede i potom kaže:

יקח קרא (קלאכאס"ה בלעוז). ויאמר
**יְהִי רָצׁוֹן מֶלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ
 אֲבֹתֵינוּ. שַׁתְּקַרְעַ רֹעַ גָּורֵד יִגְנָּנוּ. וַיִּקְרָאֵוּ לִפְנֵיךְ
 זְכִיּוֹתֵינוּ:**

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Božje naš i Božje otaca naših, da poništiš odluku kojom si nam presudio i neka se pred Tobom proglose zasluge naše.

4.) Praziluk (leek)

Uzima se praziluk i kaže se:

יקח כרתי (פרא"ש בלווז). ויאמר
**יְהִי רָצׁוֹן מֶלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ
 אֲבֹתֵינוּ. שִׁיבְרַתּוּ אֹיְבֵיכְ וְשׂוֹנְאֵיכְ וּכְלֵי
 מַבְקָשֵׁי רַעַתְנוּ: תְּרוּם יָדְךָ עַל צְרִיךְ וּכְלֵי
 אֹיְבֵיכְ יִכְרֹתּוּ:**

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Božje naš i Božje otaca naših, da budu istrebljeni neprijatelji Tvoji i oni koji Te mrze i svi koji nam žele зло. Ruka će ti se užvisiti nad protivnicima Tvojim i svi će se neprijatelji Tvoji istrebiti.

5.) Repa (beat – סילקא ili spanać ili šargarepa (spinat or carrot)

Pre nego što se okusi šargarepa kaže se:

יקח סלקא (פא"ז בלווז). ויאמר
 יהי רצון מלפניך יהונאה אלהינו ואלהי
 אבותינו. שיטטלכו אויביך ושותגאיך ובל-
 מבקשי רענתנו: סورو ממני כל פعلي און.
 כי שמע יהונאה קול בכוי: סورو סورو צאו
 ממש טמא אל תגעו. צאו מתוכה הברוא
 נשאי כל יהונאה:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da budu odstranjeni neprijatelji Tvoji i oni koji Te mrze i svi koji nam želete zlo. Idite od mene svi koji činite bezakonje, jer Gospod ču plač moj. Odstupite, odstupite, izidite odatle, ne dotičite se ničega nečistog, izidite ispred njega, očistite se vi koji nosite sude Gospodnje.

6.) Riba (fish – דג ili pasulj ili nar (beans or pomegranate)

Pre nego što se jede riba kaže se:

יקח דגים ויאמר
 יהי רצון מלפניך יהונאה אלהינו ואלהי אבותינו.
 שירבו זכויותינו:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da se umnože zasluge naše.

7.) Glava jagnjeta (head of sheep – ראש כבש)

Kaže se:

יקח ראש, ויאמר

יהי רצון מלפניך יהונתן אלהינו ואלהי אבותינו.
שנהיה לראש ולא לזנב:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Božje naš i Božje otaca naših, da budemo glava, a ne rep.

(**Napomena:** Ova molitva je zasnovana na stihu iz Tore Devarim, Ponovljeni zakon, 28:13: "I učiniće te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i bićeš samo gore, a nećeš biti dole, ako poslušaš zapovesti Gospoda Boga svojega, koje ti danas Ja zapovedam da ih držiš i tvořiš."

Upozorenje: Ovo međutim ne znači da čovek uvek i svuda mora da bude "glava", tj. prvi. U svom komentaru na poglavlje Izreke Otaca iz Mišne, Majmonid kaže sledeće:

Mišna, 4:20: "Rabi Matja ben Haraš reče: Pozdravi svakoga prvi! Budi radije rep lava nego glava šakala."

Majmonid: "Bolje je čoveku da bude učenik nekoga ko je mudriji od njega, nego da bude gospodar nekome ko je gluplji od njega. Prvo ga vodi u poboljšanje, a drugo u pogoršanje."

Slično piše i u Tanahu, Mišle, Izreke Solomonove, 13:20: "Ko sa mudrima hodi postaje mudar, ko se drži sa bezumnicima postaje gori.")

KIDUŠ – LADINO

(Si es Rošašana noče de Šabat dize i esto):

Jom Ašiši: El dia el seženo i fueron akavados lo sjelos i la tjera, i todo su fonsado. I akavo el Djo en el dia el seteno su ovra ke izo i olgo en el dia seteno, i lo santifiko, por ke en el olgo de toda su ovra ke krio el Djo por azer. (Si es Rošašana en simana enpesa de aki):

Savri Maranan: Bendičo Tu Adonaj nuestro Djo rej de el mundo ke krija fruto de la vid.

Baruh Ata: Bendičo Tu Adonaj nuestro Djo rej de el mundo, ke eskožo en nos mas ke todo puevlo, i nos enalteſeo mas ke toda lingua. I mos santifiko kon sus enkomendansas, i dastes a nos Adonaj nuestro Djo kon amor (si es Šabat dize: A dia de el Šabat, si no es Šabat dize solo esto: A dia de membrasjon el este a dia bueno jamadura de santidad. Si es Šabat dize: Dia de membrasjon de aulasjon. Si es en simana dize: Dia de aulasjon kon amor jamadura de santidad membrasjon a salidura de Ajifto). I tu palavra o nuetro rej es verdad i firme para sjempre, bendičo tu Adonaj rej sovre la tjera ke santifika a el Šabat, (si es Šabat) i a Jisrael i a dia de la membrasjon.

(Šeehejanu se dize todas dos nočes si mezmo no tjene fruto nuevo).

Baruh: Bendicō tu Adonaj, nuestro Djo rej de el mundo, ke mos abidiguo i mos sostuvo i mos ajego a el tjempero el este.

(La seremonia ke se uza azer en kaza dopo el Kiduš):

Si lavara las manos i dira beraha “*Al netilat jadajim*” i atra “*Amoci*.”

I Datiles. I tomara los datiles (si no son guaznijados) i dira beraha "Bore peri aec." Despoes ke gosta el datel dize esto: Sea veluntad delantre de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres ke se atemen tus enemigos i tus aborisjentes i todos los ke buškan nuestro mal, se atemen los pekados de los de la tjera i malos mas non ejos, bendize mi alma a Adonaj i kon tu mersed tažaras mis enemigos i aras perder todos los angustjadores de mi alma, ke jo so tu servo.

II. Mansana. (Antis de komer dize): Sea veluntad delantre de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres ke arenoves sovre nos anjo bueno i dulse, de presipjo de el anjo i asta kavo de el anjo.

III. Kalavasa. (Enprimero dira la beraha de *Bore peri aadama* i koma un pokol i luego diga esto): Sea veluntad delantre de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke arazges malisja de setensja de nuestro đuzgo, i sejan meldados delantre de ti nuestros Zahujot.

IV. Prasa (porus). No dize beraha, antes de komer diga: Sea veluntad delantre de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke sejan tažados tus enemigos i tus aboresjentes i todos buškantes nuestro mal. Enaltece tu mano sovre los angustjadores i todos tus enemigos seran tažados.

V. Pazi (spinaka). Antes de komer diga: Sea veluntad delantre de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke se tiren tus enemigos i tus aboresjentes i todos buškantes noestro mal, tiravos de mi todos ovrantes tortura, ke ojo Adonaj boz de mi joro. Tiradvos, tiradvos salid de aji, enkonado non tokeš, salid de entre eja, seed limpjos jevantes armas de Adonaj.

VI. Peškado, o fižones, o mangrana. Antes de komer diga: Sea veluntad delantre de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres ke se mučiguen nuestros Zahujot. (Komo los peškados.)

VII. Kavesa de karnero o de avi. Antes de komer diga: Sea veluntad delantre de ti, Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke seamos por kavesera i no por kola.

Izvor: Mahazor de Roš-ašana, Menora, Sarajevo.
Iz zbirke Jevrejskog istorijskog muzeja Beograd.

סדר ברכת הָאֹזֶן.

אָגָרְבָּה אַתִּיךְ בְּלִיעָתְךָ תְּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: טוֹנֵךְ הַבָּל נִצְחָעַ. אֶת דָּאָלְדוֹם יְרָא וְאֶת מַצּוֹתָיו יְשָׁמֹר. כִּי עַה קָלְדָּאָלָם: תְּהִלָּתְךָ יְיָ יְדַבֵּר פִּי. יְכַבֵּךְ קָלְבָשָׂר יְשָׂמֵחַ קָרְשׁוֹ לְעוֹלָם וְעַד: וְאַנְהָנוּ גְּבָרָךְ יְהָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם
הַלְּלָפִיה: יְנִדְבֵּר אַלְיָ עַה הַשְּׁלָחָן אֲשֶׁר לְקָנִי יְיָ:
ברשות אָבָא מָורי. יְיָ מָורי וּרְבוּתָי. יְיָ בְּרִשות כָּהֵן:

נְבָרֶךְ שָׁאַכְלָנוּ מִשְׁלָלוֹ:

וְיִמְכִינֵן עַוִינָה: בָּרוּךְ שָׁאַכְלָנוּ מִשְׁלָלוֹ וּבְטוּבוֹ (הַגְּדוֹלָה) חַיָינוּ;
וְחוֹי סְמִינָה: בָּרוּךְ שָׁאַכְלָנוּ מִשְׁלָלוֹ וּבְטוּבוֹ (הַגְּדוֹלָה) חַיָינוּ;
וְהַסְּצִיכָה חַוִיא: נְבָרֶךְ אֱלֹהֵינוּ שָׁאַכְלָנוּ מִשְׁלָלוֹ;
ועוִינָה: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שָׁאַכְלָנוּ מִשְׁלָלוֹ וּבְטוּבוֹ חַיָינוּ;
וְחוֹי חַמְנָה וְלוֹמִי בָרָךְ אֱלֹהֵינוּ וּכְהֵן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהָנָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל הַזֶּן אָתָנוּ
וְאֶת הָעוֹלָם כָּלָו בְּטוּבוֹ בְּחִנָּה בְּחִסְדָבְרִיעָה
וּבְרָחְמִים רַבִּים. נְתַנְךָ לְחִסְדָבְרִיעָה כִּי לְעוֹלָם חָסְדוֹ:
וּבְטוּבוֹ הַגְּדוֹלָה תְּמִיד לֹא חִסְר לְנוּ וְאֶל יְחִסְר לְנוּ מִזּוֹן
תְּמִיד לְעוֹלָם וְעַד. כִּי הוּא אֶל זֶן וּמְפֻרְגָּס לְפָלָל. וּשְׁלַחְנוּ
עָרוֹךְ לְפָלָל. וְהַתְּקִין מְחִיה וּמִזּוֹן לְכָלְבָרִיטָה אֲשֶׁר בְּרָא
בְּרָחְמִיו וּבְרוּב חָסְדוֹיו בְּאָמוֹר. פּוֹתֵח אַתִּיךְ יְדֵיךְ. וּמְשַׁבִּיעַ
לְכָלְחִי רַצְוָן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהָנָה הַזֶּן אֶת הַפָּלָל:

BIRKAT AMAZON – BLAGOSLOV NAKON JELA

Pre nego što se izgovori *birkat amazon*, blagoslov nakon jela, potrebno je oprati ruke. To se zove *majim aharonim* i ne treba reći blagoslov. Kaže se: *majim aharonim hova!*

Pre *birkat amazon* kažemo:

“Blagosloviću Gospoda u svako doba, svagda je hvala Njegova u ustima mojim. Na kraju kazivanja sušto svih stvari je da se čuje sve, Gospoda se boj i zapovesti Njegove drži, jer to je sav čovek. Hvalu Bogu govorice usta moja, i svako telo blagosloviće Ime Njegovo doveka. A mi ćemo blagosloviti Gospoda od sada i doveka. Hvalite Gospoda! *Aleluja!* I reče im: *Tu je sto koji stoji pred Gospodom.*”

Seder zimun

Ako su trojica ljudi, ili više njih jeli zajedno, obavezni su da kažu *zimun* – poziv na zajedničko kazivanje *birkat amazon*. Jedan od njih predvodi u molitvi, a ostali odgovaraju.

Ako se *birkat amazon* kazuje nad peharom vina, predvodnik drži pehar podignut u desnoj ruci. (Uzima pehar sa obe ruke kada počinje blagoslov.)

PREDVODNIK: S dopuštenjem mog oca i učitelja ili S dopuštenjem mojih učitelja i rabina ili S dopuštenjem Koena ili

AKO JE GOST: S dopuštenjem domaćina i s vašim dopuštenjem blagoslovimo (ako je prisutno 10 Jevreja dodajemo: Boga našeg) od Čije darežljivosti smo jeli.

PRISUTNI: Blagosloven da je (ako je prisutno 10 Jevreja: Bog naš) od Čije darežljivosti smo jeli i po Čijoj (neizmernoj) dobroti živimo.

PREDVODNIK: Blagosloven da je (ako je prisutno 10 Jevreja: Bog naš) od Čije darežljivosti smo jeli i po Čijoj (neizmernoj) dobroti živimo.

Pojedinac počinje odavde:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji hrani nas i čitav svet dobrotom Svojom, milošću, dobrotoljubljem, obiljem i ljubavlju samilosnom, Koji daje hleb svakom telu, jer je doveka milost Njegova. I u Njegovoj velikoj dobroti nije nam nikada ponestalo, niti će nam ikada ponestati hrane doveka, jer On je Bog Koji sve prehranjuje i uzdržava, i Njegov je sto pripravljen za svakoga, a On je obezbedio skrb i hranu za sva stvorenja Svoja koja je stvorio u Svojoj samilosnoj ljubavi i obilju milosti, kao što je rečeno: “Otvaraš ruku Svoju i sitiš sve što živi po želji njihovoj.” Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji prehranjuje sve što živi.

נוראה לך יהוה אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ
חמדה טובה ורוחבה ברית ותורה חיים ומזון. על
שהוא אנתנו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים. ועל
בריתך שחתמת בברשותנו. ועל תורחך שלמדתנו. ועל
חקי רצונך שהודעתנו. ועל חיים ומזון שאתת זן
ומפרנסותנו:

ועל הפל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים את
שםך באמור ואבלת ושבעת. וברכתך את יהוה
אליהיך על הארץ הטובה אשר נתולך: ברוך
אתה יהוה על הארץ ועל המזון:
רחם יהוה אלהינו علينا ועל ישראל עמך. ועל
ירושלים עירך. ועל הר ציון משפטך בבודה. ועל
היכלה. ועל מעוזך. ועל דבירך. ועל הבית הגדול
והקדוש שנקרא שםך עליו. אבינו רענאי. זוגנו פרנסנו.
פלפלנו. הרויחנו הרוח לנו מהרעה מליל-צורתינו. וכן
אל תאריבנו יהוה אלהינו לידי מתןوت בשור גדרם. ולא
ליידי הלואתם. אלא לידעך הפלאה והרחבתך. העשירה
והתפתחותך. יהיו רצון שלא נבוש בעוזם זהה. ולא נבלם
לעוולם הבא. ומלכות ביתך בידי משיחך מחשירך
למקומך ב מהרעה בימינו:

Odajemo Ti hvalu, Gospode Božje naš, što si u baštinu dao očevima našim zemlju milu, dobru i prostranu, savez i Toru, život i hranu, što si nas izveo iz zemlje egipatske i otkupio nas iz doma ropskoga, i na savezu Tvom koji si utisnuo u meso naše, i na Tori Tvojoj kojoj si nas podučio, i na zakonima Volje Tvoje koje si nam obznanio, i na životu i hrani kojom nas Ti hraniš i skrbiš.

I na svemu ovome, Gospode Božje naš, mi Ti odajemo hvalu i blagosiljamo Ime Tvoje kao što je rečeno: "I ješćeš i bićeš sit i blagoslovićeš Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti je dao." Blagosloven da si Ti, Gospode, za zemlju i za hranu.

Smiluj se, Gospode Božje naš, nad nama i nad Izraelom, narodom Tvojim, i nad Jerusalimom, gradom Tvojim, i nad brdom Sion, staništem Veličanstva Tvoga, i nad Hramom Tvojim, i nad boravištem Tvojim, i nad Svetinjom Tvojom, i nad velikim i svetim domom koji se naziva Imenom Tvojim. Oče naš, pazi nas, nahrani nas, podrži nas i održi, osloboди nas brzo od svih nevolja naših. I ne dopusti da budemo ovisni, Gospode Božje naš, o milostinji ljudi, niti od njihovih pozajmica, već samo o Tvojoj ruci, punoj i velikodušnoj, obilnoj i otvorenoj. Neka bude Volja Tvoja da se ne posramimo u ovome svetu i ne postidimo u svetu koji dolazi. Kraljevstvo doma Davidovog, pomazanika Tvog, povrati ubrzo i u dane naše.

בשבת אומרים: רצחה וקהיליצנו יהוה אלהינו במצוותך ובמצאות
יום השבעה. השבת הגדול והקדושה זהה. כי יום גדול וקדוש
הוא מלפנייך. נשבות בו ונטוח בו ונתענג בו במצוות חקי רצונך.
ואל תהי צרה וניגון ביום מנוחתנו. והראנו בנהמת ציון ב מהריה
בימני. כי אתה הוא בעל הנחמות. והגם שאכלנו ושתינו הרפנן
ביתך הגדול והקדוש לא שכךנו. אל תשכחנו לנצח ואל תזנחנו
לעד. כי אל מלך גדול וקדוש אתה:

אללהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא וניגע ויראה וירצה וישמע
ויפקד וינבר זכרונו זכרכו אבותינו. זכרון ירושלים
עירך. זכרון משיח בן דוד עבדך. זכרון בֶּלְעֵמָך בית ישראל
לפניך לפלייטה לטובה. לחן ולחסד ולרחמים. לחיים טובים
ולשלום ביום הזיכרון הזה. ביום טוב מקרא קדרש הזה.
לרחים בו עליינו ולהושענו. זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה.
ופקדנו בו לברכה. והושענו בו לחיים טובים. בדרך ישועה
ורחמים. חוס ותחנו נחמו ורחם עליינו והושענו כי אליך
עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותבנה ירושלים עירך ב מהריה בימני ברוך אתה יהוה
בונה ירושלים. אמן:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם לעד האל אבינו
מלךנו. אדינו. בוראו. גואלו. קדשו. קדושנו.
יעקב. רוזענו רועה ישראל. המלך השוב והמטיב לבל.
שבכל-יום ניום הוא הטיב לנו. הוא מטיב לנו. הוא
גייטיב לנו. הוא גמלנו. הוא גומלנו. הוא יגמלנו. לעד

Subotom: Okrepi nas i osnaži, Gospode Bože naš, zapovestima Tvojim i zapovešću o sedmom danu, ovom velikom i svetom subotom, jer to je dan velik i svet pred Tobom. Mirovaćemo u njoj (suboti) od svakog rada, odmaraćemo se i uživati u njoj prema zapovestima i odredbama Volje Tvoje. I neka ne bude žalosti i jada u ovaj dan mirovanja našeg, i neka oči naše ugledaju utehu Siona, ubrzo i u dane naše, jer si Ti Bog Koji pruža utehu. Iako smo jeli i pili ruševine Tvoga velikog i svetog doma (Hrama) nismo zaboravili, ne zaboravi nas zaveka i ne napusti nas doveka, jer si Ti Bog, Kralj, velik i svet.

Bože naš i Bože otaca naših, neka se pred Tobom uzdigne, dođe, dosegne, objavi i naklonost nađe, čuje i bude uzvišeno i spomenuto bude sećanje na nas, i sećanje na očeve naše, i sećanje na Jerusalim, grad Tvoj, i sećanje na Mesiju, potomka Davidovog, sluge Tvog, i sećanje na sav narod Tvoj, dom Izraelov, i neka sećanje ovo bude na spasenje i na dobro, na milost, na dobrotoljubje i samilost, za život dobar i mir na ovaj Dan sećanja, dan praznika svetog sabora, kako bi se smilovao na nas i izbavio nas. Spomeni nas se, Gospode Bože naš, na dobro i usliši nas blagoslovom i izbavi nas za život dobar. Spasenjem i samilošću smiluj se nad nama i umilostivi nas, milostiv i samilostan budi sa nama i izbavi nas, jer u Tebe su uprte oči naše, jer si Ti Bog, Kralj žalostiv i milostiv.

Iznova izgradi Jerusalim, grad Tvoj, ubrzo i u dane naše. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji gradi Jerusalim. (Tiho:) Amen.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasesljene, Bože večni, Oče naš, Kralju naš, Vladaru naš, Stvoritelju naš, Izbavitelju naš, Sveti naš, Sveti Jakova, Pastiru naš, Pastiru Izraela, Kralju Koji je dobar i dobro čini svakome, jer On nas je svakoga dana darivao dobrotom, On nas dariva dobrotom, On će nas darivati dobrotom, On nas je nagrađivao, On nas nagrađuje, On će

חן וחסד ורחמים ורינוּחַ וְהַצָּלה וְכָל־טוֹב : הַרְחָמֵן הִיא
ישתבח על בָּפְאָ כְּבוֹדוֹ : הַרְחָמֵן הוּא יִשְׁתַּבְּחַ בְּשָׁמִים
וּבָאָרֶץ : הַרְחָמֵן הוּא יִשְׁתַּבְּחַ בְּנָנוֹ לְדוֹר דּוֹרִים : הַרְחָמֵן
הוּא קָרֵן לְעַמּוֹ יִרְיִים : הַרְחָמֵן הוּא יִתְפַּאֲרֶנָּנוּ לְגַנְצָה
גַּאֲחִים : הַרְחָמֵן הוּא יִפְרְגַּסְנוּ קְבֻּבָּד וְלֹא בְּבָזָויִם, בְּהַתְּרַבְּתָר וְלֹא
בְּאַטְוֹר בְּגַנְחַת וְלֹא בְּצָעֵר : הַרְחָמֵן הוּא יִתְן שְׁלוֹם בְּינֵינוֹ
הַרְחָמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רְנוּחָה וְהַצָּלָחָה בְּכָל־מְעָשָׂה יִדְיָנוֹ
הַרְחָמֵן הוּא יִצְלִיחַ אֶת דָּרְכֵינוֹ : הַרְחָמֵן הוּא יִשְׁבֹּר עֲולָמָה
אֲלֹות קָהָרָה מֵעַל צְנוּאָרָנוּ : הַרְחָמֵן הוּא יוֹלִיכְנוּ קָהָרָה
קְוֹמִימָה לְאַרְצָנוֹ : הַרְחָמֵן הוּא יִרְפָּאָנוּ רְפֵואָה שְׁלָמָה.
רְפֵואָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפֵואָת הַגּוֹף : הַרְחָמֵן הוּא יִפְתַּח לְנוּ אֶת יָדָו
הַרְחָבָה : הַרְחָמֵן הוּא יִבְרַךְ פָּלָאָחָד וְאָחָד מְפֻנָּנוּ בְּשָׁמוֹ
הַגָּדוֹל כְּמוֹ שְׁעִתְבְּרָכוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶבְרָהָם יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב בְּפֶל
מְפָל פָּל. בֶּן יִבְרַךְ אָוֹתָנוּ יִחְדֵּד בְּרָכָה שְׁלָמָה. וּבֶן יְהִי רְצֹוֹן
וּנוֹאמֵר אָמֵן : הַרְחָמֵן הוּא יִפְרוֹשׁ עַלְנוּ סְפָת שְׁלוֹמוֹ :

בשכנת הַרְחָמֵן הוּא יִנְחַילְנוּ עַוְלָם שְׁבָלוֹ שְׁבָתוֹ וּמְנֻחָה לְחַיִּים
הַעֲזָלִים :

הַרְחָמֵן הוּא יִחְדִּשׁ עַלְנוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וּלְבָרָכה :
הַרְחָמֵן הוּא יִטְعַ תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלֹבְנָנוֹ וּמְהִיא יַרְאָתוֹ
עַל פְּנֵינוּ לְבָלָתִי נַחֲטָא. וַיְהִי כָּל־מְעָשֵׂינוּ
לִשְׁמָ שְׁמִים :

nas nagrađivati doveka milošću, dobrotoljubljem i samilošću, obiljem, spasenjem i svakim dobrom. (Prisutni:) *Amen.*

Premilostivi – neka je hvaljen na Svom uzvišenom prestolu.

Premilostivi – neka je hvaljen na nebesima i na zemlji.

Premilostivi – neka je hvaljen među nama s pokolenja na pokolenje.

Premilostivi – neka uzdigne rog (tj. moć) za narod Svoj. (On će podići snagu narodu Svom.)

Premilostivi – On će biti uzvišen među nama zanavek.

Premilostivi – On će se brinuti o nama s dostojanstvom, a ne s pogrdom, na način koji je dopušten, a ne s prestupom, s utehom, a ne sa tegobom, s obiljem, a ne sa oskudicom.

Premilostivi – On će dati da bude mir među nama.

Premilostivi – On će poslati blagoslov, napredak i uspeh za sva dela ruku naših.

Premilostivi – On će doneti blagostanje na svim putevima našim.

Premilostivi – On će uskoro skinuti jaram izgnanstva sa vratova naših.

Premilostivi – On će nas ubrzo dovesti uspravne u zemlju našu.

Premilostivi – On će nas isceliti potpunim izlečenjem, izlečenjem duše i izlečenjem tela.

Premilostivi – On će nam pružiti Svoju darežljivu ruku.

Premilostivi – On će blagosloviti svakoga od nas Imenom Svojim velikim, kao što su bili blagosloveni praoci naši, Avrām, Isak i Jakov, u svemu i od svega sve. Tako će nas sve zajedno blagosloviti s blagoslovom potpunim. Neka bude Volja Njegova, i kažimo: *Amen.*

Premilostivi – On će rasprostrti nad nama zastor mira Svog.

Subotom: Premilostivi - On će nam dati u nasledstvo svet koji je sav subota i odahnuće u večnom životu.

Premilostivi – On će obnoviti za nas ovu godinu na dobro i na blagoslov.

Premilostivi - On će usaditi u naša srca Toru Svoju i ljubav prema Njemu i strah Božiji biće pred nama kako ne bismo grešili i sva će dela naša biti u Ime nebesa.

ברכת האורח הרחמן הוא יברך את השלחן זהה שאכלנו עליו
ויסדר בו כל מעדני עולם, ויריהו כשלחנו של אברם אבינו כל
רעב ממנו יאכל וכל צמא ממנו ישתה, ואל יחסר ממנו כל טוב
לעד ולעולם עולמים. אמן: הרחמן הוא יברך את בעל הבית
זהה ובבעל הסעדה זו, הוא ובניו ואשתו וכל אשר לו, בבנים
שיחיו ובנכדים שירבו. ברוך יהוה חילו ומפעלו ידיו תרצה. ויהיו
נכדיו ונכדינו מצלחים וקרוביים לעיר, ואל יזדקק לפניו ולא
לפנינו שום דבר חטא והרהור עון. שש ושמח כל הימים, בעשר
ובכוד, מעתה ועד עולם. לא יבוש בעולם זהה ולא יקלם לעולם
הבא. אמן בן יהי רצון:

הרחמן הוא ייחינו ויזכנו ויקרנו לימות המשיח
ולבנין בית המקדש ולחיי העולם הבא.
מגדל ישועות מלפכו. ועשה-יחסד למשיחו לדוד
ולזרכו עד-עולם: כפרירים רשו ורעו ודורשי יהוה לא
יחסרו כל-טוב: גער הקיתי גס-זקנתו ולא-ראיתי צדיק
נעזב. וזרעו מבקשי-לחם: כל-היום חוגן ומלווה. וזרעו
לברכה: מה-שאכלנו יהיה לשכעה. ומה-ששתינו
יהיה לרפואה. ומה-שהותנו יהיה לברכה. כדכתיב
ניתן לפניהם ויאכלו ראותו בדבר יהוה: ברוכים אתם
לייהנה. עוזה שמיים וארץ: ברוך הגבר אשר יכתח
ביהנה. והיה יהנה מבטחו: יהנה עז לעמו יתן. יהנה
יברך את עמו בשלום: עוזה שלום במרומיו הוא
ברחמייו יעשה שלום עליינו ועל כל-עמו ישראל ואמריו:
אמן:

Gost: Premilostivi - On će blagosloviti ovaj sto s kojega smo jeli i opremiće ga najukusnijim jelima na svetu, i neka bude poput stola praoča našega Avrāma s kojega su svi gladni jeli i svi žedni pili. I neka ne ponestane s njega svakog dobra navek i doveka. *Amen.*

Premilostivi - On će blagosloviti domaćina ovog doma i domaćina ovog obroka, njega, njegove sinove, njegovu ženu, i sve što je njegovo sa decom da poživi i sa imanjem da se umnoži. Blagoslovi, Gospode, imanje njegovo i neka Ti milo bude delo ruku njegovih. Neka dobra njegova i dobra naša budu uspešna i blizu grada. I neka ne snade ni njega niti nas bilo kakav prestup ni grešna pomisao. Neka bude radostan i srećan svih dana, s bogatstvom i poštovanjam od sada pa doveka. Neka se ne posrami u ovom svetu, niti postidi u svetu koji dolazi. *Amen*, neka bude Volja Njegova.

Premilostivi - On će nas poživeti, dati nam u zaslugu i približiti nas danima Mesije i obnavljanju Hrama i životu u svetu koji dolazi. Koji je utvrda za izbavljenje cara svojega i čini milost pomazaniku svojemu Davidu i semenu njegova doveka. Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda ne ponestane im nijednoga dobra. Mlad bijah i ostarih i ne videh pravednika napuštena, niti potomstva njegova da prose hleba. Svakog dana je milostiv (poklanja) i daje u zajam i seme je njegovo blagoslov. Neka ovo što smo jeli bude na zadovoljstvo i neka ovo što smo pili bude na zdravlje, a neka ono što nam je preostalo bude na blagoslov, kao što je zapisano: "A on im postavi, te jedoše i preteće po reći Gospodnjoj." Blagosloveni da ste Gospodu, Sazdatelju nebesa i zemlje. Blago čoveku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdanicu. Gospod će dati snagu narodu Svome, Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom. Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad vascelim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen.*

PSALAM 81

Načelniku pevačkom. Uz getsku spravu*. Asafov.

*gitit I objašnjenje: ime muzičke sprave, verovatno prema mestu porekla, filistejskom gradu Gat; II objašnjenje: napev koji je pevan prilikom presovanja grožđa u gradu Gat.

Uskliknite Bogu, Snazi našoj, u trube slavoglasne zatrubite Bogu Jakovljevu!

Uz bubanj pesmu Mu uznesite, sa psaltriom uz harfu umilnu.

U rog zatrubite o mladom mesecu, na pun mesec, na dan praznika našeg, jer je to zakon Izraelov, naredba Boga Jakovljeva.

Za svedočanstvo rodu Josifovu, ovo postavi kad idaše iz zemlje egipatske**.

**Takode može da se čita kao: Za svedočanstvo rodu Josifovu ovo postavi kada Je pošao na Egipat, tj. kada se Bog otkrio nad Egiptom preko 10 zala kojima je kaznio Egipćane.

Jezik koji znao nisam, čuh:

“Uklonio sam breme sa ramena njegovih, ruke njegove oprostiše se kotarica.”***

*** Na Roš ašana su prestali ropski poslovi na koje su Egipćani terali Izraelce.

U nevolji si zavapio i izbavih te, usliših te usred groma, kada si Me potajno zazivao, na 'vodi svade'**** iskušah te. *Sela!*

****Me meriva – To je voda svade, gde se svadaše sinovi Izraelovi sa Gospodom, i On se proslavi među njima. *Brojevi, 20:13.* Videti takode *Izlazak, 15:23-25* i *17:1-7.*

Čuj, narode Moj, da protiv tebe svedočim. O, Izraelu kada bi Me poslušao!

Neka ne bude u tebe tuđeg boga, i bogu stranom nemoj se klanjati.

Ja sam Gospod Bog tvoj, Koji sam te izveo iz zemlje egipatske, otvorи Širom usta svoja i Ja ћu ih napuniti.***** Ali narod Moj ne posluša glasa Mojega, Izrael za Me nije mario.

*****Tj. traži sve što ti srce zaželi i Ja ћu ispuniti želje tvoje ako poslušaš glas Moj.

I Ja ih prepustih tvrdoći srca njihovog, neka idu po savetima svojim. Kada bi Me narod Moj slušao! Kada bi Izrael hodio putevima Mojim!

U tren bih pokorio neprijatelje njihove, i ruku bih Svoju okrenuo na dušmane njihove.

Koji mrze Gospoda bili bi im pokorni i tako bi im bilo doveka.

Pretelinom žita hranio bi ih i medom iz pećine sitio bi ih.”

¹⁷⁾ Subotom nije dozvoljeno činiti *melaħa*-posao, međutim na *Jom Tov*, praznik, mnogi poslovi u vezi pripremanja hrane su dopušteni (Tosafot na Pesahim 104a).

¹⁸⁾ U vreme dok je postojao Hram Jevreji su bili obavezni da hodočaste u Jerusalim i to na praznik Pesah, Šavuot i Sukot. U Hramu su prinosili različite žrtve za praznik. Tri vrste žrtava koje su bile prinošene u Hramu za ova tri praznika su predstavljene u ovoj molitvi kao: 1. *Zemane sason - vremena radošti* što se odnosi na *Šalme simha - žrtva pomirenja radosnica*; 2. *Moade kodeš - sveti sabori*, što se odnosi na *Olat reija, žrtva paljenica za hodočašće*. Ova žrtva je u potpunosti spaljivana na žrtveniku kao žrtva Bogu i stoga se naziva *Kodeš*. 3. *Hage nedava - praznici dobrovoljnih darova*, što se odnosi na *Šalme hagiga - praznične žrtve*, koje su bile prinošene na polupraznik Pesaha i Sukota (*Avudraham*).

ברכות השחר

---

*מודה אֱלֹהִים לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ הָעוֹלָם וּכְסֵם. שְׁחַדְתָּ בַּי נְשָׁאָתִי
בְּחַטָּאתִי, וּבְקַדְשָׁתִי אֲמִינָתִךְ:

ברוך אתה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
יצאנו עַל גָּטִילָת יָדֵינוּ:

ברוך אתה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
יצר את האדם בְּחַכְמָה. וּבְרָא בָּו
נקבים נקבות. חַלְוִילִים חַלְוִילִים. גָּלוּי וִידּוּעַ
לִפְנֵי כְּסֵא כְּבוֹדךְ שָׁם יִשְׂתַּחַוו מִתְּמַמָּן או
אם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אֵין אָפָשָׁר לְהַתְּקִים
אֲפִילוֹ שָׁעה אַחַת. ברוך אתה יְהוָה רֹפֵא
כָּל-בָּשָׁר וּמְפָלִיא לְעַשׂוֹת:

יסמוך אליה נשמה לברכתי אשר יצר
אלֹהִים יִסְׁקוּ. נְשָׁמָה שְׁגַתָּתְךָ בַּי טְהֻרָה. אתה
בראתה. אתה יִצְּרָתָה. אתה נְפַחְתָּה
בַּי. ואתה מִשְׁמְרָה בְּקָרְבֵי. ואתה עַתִּיד
לְטַלֵּה מִמְּנִי וְלְהַזְוִירָה בַּי לְעַתִּיד לְבָא. כָּל-
זָמֵן שְׁהַגְּשָׁמָה בְּקָרְבֵי *מודה אני לִפְנֵיךָ
יְהוָה אֱלֹהִים וְאֱלֹהִי אֲבוֹתִי רַבּוֹן כָּל-
הַמְּעָשִׂים. אֲדוֹן כָּל-הַגְּשָׁמוֹת. ברוך אתה

*האשה אומרת מועה

JUTARNJI BLAGOSLOVI

Odmah po buđenju kaže se:

Odajem hvalu Tebi Kralju živi i večni što si mi u saosećanju dušu vratio, bezmerno je povere-nje Tvoje.

Sledi obredno pranje ruku uz sledeći blagoslov:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim i obavezao nas da peremo ruke.

Nakon velike ili male nužde kaže se blagoslov AŠER JACAR:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji je u mudrosti uobličio čove-ka i stvorio mu otvore i šupljine. Otkriveno i zna-no je pred Prestoljem Veličanstva Tvoga da ukoliko se i samo jedan od njih zatvori ili otvori nije moguće opstati niti jedan tren. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji leči sva stvorenja i čini čudesa.

ELOAJ – Bože moj, duša koju si mi dao čista je. Ti si je sazdao, Ti si je oblikovao, Ti si mi je udahnuo, Ti je u meni čuvaš, Ti ćeš je od mene uzeti i vratićeš mi je u vremenu koje dolazi. Sve dok je u meni duša odajem Ti hvalu, Gospode Bože moj i Bože otaca mojih, da si Ti Gospodar svega stvorenog, Gospod svih duša, Vladar svim stvorenjima, živ i večan. Blagosloven da si Ti,

יְהוָה הַמַּחְזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָּרִים מַתִּים:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 הַנוֹּתֵן לְשָׁכּוֹן בִּינָה לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם
 וּבֵין לְילָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 פּוֹקֵחַ עֲוֹרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 מַתִּיר אֲסֻדִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 זֹקֵף כְּפּוּפִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 מַלְבִּישׁ עֲרָמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 הַנוֹּתֵן לִיעָפָר כָּחָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 רֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַמִּימִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

Gospode, Koji vraća duše mrtvim telima.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji daje petlu razum da razlikuje dan od noći.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji daje vid slepima.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji oslobađa sužnje.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji uspravlja pognute.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji odeva nage.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji daje umornome snagu.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji razastire zemlju nad vodom.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš,
Kralju vaseljene, Koji utvrđuje korake ljudske.

הַמְכִין מֵצָעֵדִי גָּבָר :
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שָׁעַשָּׂה לִי כָּל צְرָבי :
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֹזֶר יִשְׂרָאֵל בְּגָבוֹרָה :
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 עֹטֶר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה :
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שֶׁלֹּא עָשָׂנִי גּוֹי : (האשה אומרת גויה)
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שֶׁלֹּא עָשָׂנִי עָבֵד : (האשה אומרת שפחה)
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שֶׁלֹּא עָשָׂנִי אֲשָׁה : (האשה אומרת שעשני
 בְּרָצּוֹנוֹ)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 הַמַּעֲבִיר חֲבֵלי שָׁנָה מְעִינִי (מעיניini)
 וַתְנוּמָה מַעֲפָעֵפִי (מעפעפינו) :
 וַיְהִי רְצׁוֹן מַלְפְּנֵיךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵינוּ אָבֹתֵינוּ שְׁתַרְגַּלְנוּ בְּתוֹרַתְךָ .

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji se stara o svim mojim potrebama.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji opasuje Izrael junaštvom.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji kruniše Izrael sjajem.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji me nije načinio ne – Jevrejinom.¹

Žene kažu: Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji me nije načinio ne – Jevrejkom.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji me nije načinio robom.¹

Žene kažu: Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji me nije načinio robinjom.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji me nije načinio ženom.¹

Žene kažu: Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji me je načinio prema Volji Svojoj.²

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji uklanja okove sna s očiju mojih (naših) i dremež s kapaka mojih (naših).

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da me privikneš na Toru Tvoju

¹⁾ Nije napisano "Koji me je učinio Jevrejinom" jer tek držanjem zapovesti treba da učini sebe Jevrejinom (Gešer a-Hajim). *Ne-Jevrejinom, robom, ženom* - jer ne-Jevrejin je dužan da drži samo sedam zapovesti koje su date Noju (Noah); rob je takođe izuzet od držanja mnogih zapovesti, a žena je izuzeta od držanja zapovesti koje su vezane za određeno vreme, npr. molitva. Stoga se ovde izražava hvala što nisu oslobođeni od ispunjavanja zapovesti koje su vezane za vreme.

²⁾ Volji Svojoj može da se prevede i kao "na zadovoljstvo Svoje". Tora drži da žena ima jaču veru i da je tima bliža Tvorcu. U podnožju brda Sinaj žene nisu, poput muškaraca, počinile greh klanjajući se zlatnom teletu (Hirš).

ותדביקני במצוותיך. ואל תביאני לידי חטא.
ולא לידי עון. ולא לידי גנוזון. ולא לידי
בזיזון. ותרחיקני מיצר הרע. ותדביקני ביציר
הטוב. וכוכוף את יצרי להשתעבד לך. ותנתני
היום ובכל יום לחוץ ולחסד ולרחמים
בעיניך ובעניינו כל-רואי. וגמלני חסדים
טובים. ברוך אתה יהונתן גומל חסדים
טובים לעמוישראל:

יהי רצון מלפניך יהונתן אלחי (אלהינו)
ואלחי אבותי (אבותינו) שתחילני
(שתחילנו) היום ובכל יום ויום מעוז
פניהם. ומעוזות פנים. מאדם רע. מיצר רע.
מחבר רע. משכון רע. מפגע רע. מעין הרע.
ומלשון הרע. מדין קשה. ומבעל דין קשה:
בין שהוא בן ברית. ובין שאינו בן ברית:
ברוך אתה יהונתן אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצוותיו וצננו
על דברי תורה: והערב נא יהונתן
אלהינו את דברי תורה בפינו ובכפיפות

i da prionem uz zapovesti Tvoje. I ne dovedi me u vlast greha, niti u vlast prestupa, ni u iskušenje, ni u sramotu. I udalji me od zlog nagona i priljubi me uz dobar nagon. Prisili nagon moj da se Tebi pokorava. I neka bih danas i svakog dana našao milost, naklonost i samilost u očima Tvojim i u očima svih koji me vide, i usliši me dobročinstvom. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji udeljuje dobročinstva narodu Svom Izraelu.

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože moj (Bože naš) i Bože otaca mojih (otaca naših), da me izbaviš (da nas izbaviš) danas i svakog dana od drznika i drskosti, od zlog čoveka, od zlog nagona, od zlog druga, od zlog suseda, od zlog udesa, od urokljivog oka, od zlog jezika, od okrutnog suda i okrutnog protivnika, bilo da je on sin saveza (Jevrejin) ili ne.

Birhot a Tora – Blagoslovi za Toru

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim, i obavezao nas da se bavimo rečima Tore.

Neka omile, Gospode Bože naš, reči Tore Tvoje ustima našim i ustima

עמך בית ישראל. וננהיה אנחנו וצאצאיינו
וצאצאי צאצאיינו וצאצאי עמך בית
ישראל פלנו יודע שמה ולומדי תורתך
לשמה. ברוך אתה יהונתן המלמד
תורה לעמו ישראל: ברוך אתה יהונתן
אליהינו מלך העולם אשר בחר בנו מלך
הימים וגנתן לנו את תורה. ברוך אתה
יהונתן נתן תורה:

וידבר יהונתן אל משה לאמר: דבר
אל-אַהֲרֹן וְאֶל-בְּנֵי לאמור כה
תברכו את-בני ישראל אמר להם: יברך
יהונתן וישמרך: יאר יהונתן פניו אליך
ויחננה: ישא יהונתן פניו אליך וישם לך
שלום: ושמו את-שמי על-בני ישראל
ואני אברכם:

כשנכנס לביהכ"ג יעמוד בפתח ויאמר
ואני ברכ חסיד אבוא ביתך. אשתחווה אל היכל קדשו
ביראתך:
אדון עולם אשר מלך. בטרם ללו-יציר נברא: לעת געשרה
בחפuzzו כל. איז מלך שמו נקרא: ואחרי בכלת הכל.
לבדו מלך נורא: והוא היה והוא היה. והוא היה

naroda Tvog, Doma Izraelovog. Neka bismo mi i potomstvo naše, i potomstvo potomstva našeg, i potomstvo naroda Tvog, doma Izraelovog, svi mi spoznali Ime Tvoje i učili Toru Tvoju zarad nje same. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji podučava narod Svoj, Izrael, Tori.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je izabrao između svih naroda i dao nam Toru Svoju. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji daje Toru.

Reče Gospod Mojsiju govoreći: Reci Aronu i sinovima njegovim, govoreći: Ovako blagoslovite sinove Izraelove govoreći im: Neka te Gospod blagoslovi i neka te čuva. Neka te obasja Gospod licem Svojim i neka ti bude milostiv. Neka Gospod obrati lice Svoje k tebi i neka ti dâ mir. Neka prizivaju Ime Moje na sinove Izraelove i Ja ћu ih blagosloviti.

Pre ulaska u sinagogu kaže se:

A ja po obilju milosti Tvoje dolazim u dom Tvoj da se u strahopoštovanju klanjam Svetinji Tvojoj.

ADON OLAM

Gospodar sveta Koji je kraljevao pre nego što je bilo koje biće stvoreno.

A kada je sve po Njegovoj Volji bilo učinjeno, tada se prozva Kraljem.

I kada sve bude nestalo, sam će On Svesilni kraljevati.

On je bio, On jeste, i On će biti u sjaju.

בחקארה: ויהו אחיד ואין שני. להמשילו ולהחכירה: (והוא ראשון והוא אחרון. לבלהמר ולבל צורה): בלי ראשית kali תכלית. ولو העוז והמשורה: בלי ערך בלי דמיון. בלי שניי ותמונה: בלי חברו בלי פרוד גDEL כח וגבורה: ויהו אליו חי גאלי. וצורך חכלי ביום ארה: ויהו נסי ומונסי. מנת כספי ביום אקריא: ויהו רופא והוא מרפא. והוא צופה והוא עוזרה: בידו אפקיד רוחוי. בעת אישן ואעירה: ועם רוחוי גוונתי. אדרצי לי ולא אירא: במקדשו טגל נפשי. משיחנו ישלח מהרה: ואז נשיר בבית קדשי. אמן אמן שם הנורא:

יש נהגים לומר וחתפלל חנה:

וחתפלל חנה ותאמר. עליך לבי ביהונאה
רמיה קרני ביהונאה רחוב פי עלי-
אויבי. פירש מחותי בישועתך: אין קדוש ביהונאה
כי אין בלאה. ואין צור באלהינו: אל-פרבו
תדברו גבהה גבהה. יצא עתק מפיכם. כי אל דעתות
יהונאה ولو נתנו עללות: קשת גברים חתימים.
ונכשלים אוורי חיל: שבעים בלחם נשפרו ורעבים
חרלו. עד עקרה יולדת שבעה ורבת בנים אמללה:
יהונאה מימות ומתחיה. מוריד שאול ויעל:

On je Jedan Jedini i nema drugog s kim se može poreediti, niti Mu biti ravan.

On je bez početka i bez kraja je, i Njegova je moć i vlada.

Nedokučiv je i neuporediv, nepromenljiv i niko Ga i ništa Ga ne može zameniti.

Nema tela, bestelesan je i rasuti se ne može, velika sila i snaga je On.

On je Bog moj i večno živući Spasitelj moj, utočište moje u bolu na dan nevoljni.

On je zastava moja i pribižište moje, sudbina moja na dan kada zavapim k Njemu.

On leči i isceljuje, On sve vidi i pomaže.

U Njegovu ču ruku predati duh svoj kad ležem i kad ustajem.

A sa duhom i telo svoje, jer Gospod je sa mnom i neću se bojati.

U Svetinji Njegovoj, duša će se moja veseliti, neka bi nam Pomazanika našeg ubrzo poslao.

Tada ćemo pesmu uznositi u Hramu Svetom, *Amen, Amen* Imenu strašnom.

Negde je običaj da se ovde kaže Širat Hana³

I Hana se pomoli i reče: Razveseli se srce moje u Gospodu, podiže se rog moj (tj. snaga) u Gospodu. Otvoriše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi spasenja Tvoga. Niko nije svet kao Gospod, jer nema drugog osim Tebe, i nema Stene (tj. sile) kao što je Bog naš. Ne govorite više ponosito i neka ne izlaze iz usta vaših reči ohole, jer je Gospod Bog Koji sve zna, i On svačije delo meri. Izlomi se luk silnika, a iznemogli se snagom opasaše. Koji siti behu, za hleb se u najam daju, a koji gladni behu odmaraju se. I dok nerotkinja sedmoro rodi, ona koja imaše dece iznemože. Gospod usmrćuje i oživljava, spušta u grob i podiže.

³⁾ Šemuel alef, I Samuelova, 2:1-10. Ovu molitvu i zahvalnicu Bogu je uznela Hana, žena Elkanaova, po rođenju sina nakon mnogih godina braka. Njen sin je bio prorok Šemuel. Elkana je imao drugu ženu Peninu koja je rodila mnogo dece. Penina i njena deca su se s prezirom odnosili prema Hani koja nije imala dece.

יהָנָה מורייש ומעשיר. משפט אַף־מְרוּם : מקיים מעפר דל מאשפת ירים אֲבִין להושיב עס־גְּדִיבִים וכessa כבוד ינחלם. כי ליהָנָה מצקי ארץ נישת עליהם תבל : רגלי חסידיו ישמר ורשותם בחשד יקמו. כי לא בכח גבר־איש : יהָנָה יחתמי מריביו עליו בשמים ירעם יהָנָה ידרין אַפְסִיד־ארץ. ויתנו עוז למלכו וירם קרו משייחו : אהוּה בְּמַה רְבָכִין ותמה זהה בְּמַה תְּקִיפִין. מלכותה מלכות עולם ושלטנה עס־דר ודר : ואנחנו עמך וצאן מרעיתך גודה לך לעולם לדור ודור. נספר תהלהך : ערבות נברך וצחררים אשיכחה ואהמה. ונשמע קולי : בְּרוֹן־יחד קוֹכֶבֶי בָּקָר. ויריעו פֶּל־בָּנִי אֱלֹהִים : לא־איָרָא מְרֻבּוֹת עָם. אשר סְבִיב שתו עלי : ואני ביהָנָה אַצְפָּה אַוחֵילָה לְאֱלֹהִי יְשֻׁעִי. ישמעני אֱלֹהִי : כי־לֹך יהָנָה הַזְּהַלְתִּי. אתה מענה אָדָני אֱלֹהִי : רגלי עמְדָה בָּמִישׁוֹר. בָּמְקֹהָלִים אֲבָרָך יהָנָה : בָּרוּך אַתָּה יהָנָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אשר קָדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֵינוּ וְצַנְנוּ לְהַתְעַטֵּף בָּצִיצִית :

Gospod siromaši i bogati, ponižava i uzvisuje. Siro-maha iz praha podiže, iz buništa ubogog uzvisuje, da ih s knezovima posadi i daje im presto slave. Jer su Gospodnji temelji zemlje i na njima je osnovao vase-ljenu. Sačuvaće korake milih Svojih, a zlobni će umuknuti u mraku, jer snagom svojom neće čovek nadjačati. Koji se Gospodu protive satrće se, na njih će zagrmeti s neba. Gospod će suditi (svim ljudima po) krajevima zemaljskim i daće snagu kralju Svom, i uzvisiće rog (tj. moć) Pomazaniku Svom.

Znamenja Njegova kako su velika! I čudesa Njegova kako su silna! Kraljevstvo je Njegovo kraljevstvo večno, i vlast Njegova od kolena do kolena. A mi, narod Tvoj, stado paše Tvoje, doveka ćemo Tebe slaviti i od kolena do kolena kazivati hvalu Tvoju. U veče, u jutro i u podne tužim i uzdišem, i On čuje glas moj. Kada pevahu zajedno zvezde jutarnje i svi anđeli kliktaše. Ne bojim se mirijada naroda koji me opkoliše sa svih strana. A ja ēu ka Gospodu gledati, uzdaću se u Boga spasenja svog, uslišiće me Bog moj. Jer u Tebe, Gospode, nadu svoju polažem, a Ti mi odgovaraš, Gospode Bože moj. Noga moja stoji na pravom putu, na saboru u mnoštvu blagosloviću Gospoda.

Pre ogrtanja *talitom* kaže se:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim i obavezao nas da se zaogrnmemo resama.

שחרית לראש השנה

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרנוּ בְּזָכְרוֹן טוֹב
 מַלְפְנִיכָךְ וּפְקָדְנוּ בְּפָקַדְתְ יְשׁוּעָה
 וּרְחִמִים מִשְׁמֵי שְׁמֵי קָדָם. וּזְכָר־לְנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ אֶחָbet הַקָּדוֹמוֹנִים אֶבְרָהָם
 יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל עֲבָדֵיךְ. אֶת־הַבְּرִית וְאֶת
 הַחֶסֶד וְאֶת הַשּׁוֹעָה שְׁנַשְׁבָּעָת לְאֶבְרָהָם
 אֶבְיָינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיה. וְאֶת הַעֲקָדָה שְׁעָקָד אֶת
 יִצְחָק בֶּנוּ עַל גַּבְיוֹ הַמּוֹבֵח פְּנַתְבָּה בְּתוֹרַתְךָ :
 וַיְהִי אַחֲרֵי תְּדָבְרִים הָאֶלְהָה וְהַאֲלָהִים
 נִסְפָּה אֶת אֶבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶבְרָהָם
 וַיֹּאמֶר הָג֔נִי : וַיֹּאמֶר כֹּה נָאָתָה בְּנֵךְ אֶת
 יִחְיֶה אֲשֶׁר אֶחָבָת אֶת יִצְחָק וְלֹךְ לְהָ

JUTARNJA MOLITVA ZA ROŠ AŠANA**AKEDAT JICHAK - VEZIVANJE ISAKA**

Bože naš i Bože otaca naših! Spomeni nas se na dobro i usliši nas spasenjem i samilosnom ljubavlju sa prvotnih nebesa nebêsa. Seti se nas, Gospode Bože naš, ljubavi praotaca Avrâma, Isaka i Izraela, slugu Tvojih, i saveza, i milosti, i obećanja kojim si se zakleo Avrâmu, praocu našem, na brdu Morija, i vezivanja Isaka, sina njegovog, na žrtveniku, kao što piše u Tori Tvojoj:

I beše nakon svih tih događaja da Bog okuša Avrâma. Reče mu: "Avrâme!" A on odgovori: "Tu sam ja!" Bog reče: "Molim te uzmi sina svoga, jedinca svoga, koga ljubiš, Isaka, i idi

אל אָרֶץ הַמִּرְיָה וַהֲעַלְהוּ שֵׁם לְעֹלָה
 עַל אֶחָד הַהֲרִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים: נִשְׁלַּח
 אֶבְרָהָם בַּבְּקָר וַיַּחֲבֹשׂ אֶת חֶמְרוֹן וַיִּקְחֶ
 אֶת שְׁנִי גַּעֲרִיו אֹתוֹ וְאֶת יִצְחָק בֶּן־
 וַיַּבְקֻעַ עַצְיָה עַלָּה וַיִּקְרֹם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 אֲשֶׁר אָמַר לְךָ הָלְהִים: בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי
 וַיַּשְׁאַל אֶבְרָהָם אֶת עִינָיו וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם
 מֶרְחָק: וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם אֶל גַּעֲרִיו שְׁבוּ
 לְכֶם פָּה עִם הַחֲמֹר וְאַנְאָי וְהַנְּגָעֵר גַּלְבָּה
 עַד בָּהּ וְנַשְׁתַּחַווּ וְנַשְׁוֹבֵה אֲלֵיכֶם: וַיִּקְחֶ
 אֶבְרָהָם אֶת עַצְיָה הַעֲלָה וַיִּשְׁטַּם עַל יִצְחָק
 בֶּן־וַיִּקְחֶה בְּיָדוֹ אֶת הַאֲשׁ וְאֶת הַמְּאַגְּלָת
 וַיֹּאמֶר שְׁנִיהם יְחִזְקוּ: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל
 אֶבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַגְּנִיבָה
 וַיֹּאמֶר הַגְּנִיבָה הַאֲשׁ וְהַעֲצִים וְאֵיתָה הַשְׁאָה

u zemlju Moriju i prinesi ga tamo na žrtvu na brdu koje će ti kazati.” A sutradan rano ustavši, Avrâm osedla magarca svog, uze sa sobom dva dečaka i Isaka sina svoga. I nacepavši drva za žrtvu-paljenicu ustade i podje ka mestu koje mu kaza Bog. Trećeg dana, podigavši oči svoje, ugleda Avrâm mesto izdaleka. I reče Avrâm dečacima svojim: “Ostanite vi ovde sa magarcem, a ja i dečak (Isak) idemo onamo da se poklonimo, pa ćemo se vratiti k vama.” I uzevši Avrâm drva za žrtvu-paljenicu, stavi ih na Isaka, sina svog, a u ruku svoju uze oganj i nož. I podoše obojica zajedno. Isak tada reče ocu svom Avrâmu – reče mu: “Oče moj!” Odgovori mu (Avrâm): “Tu sam ja!” Reče (Isak): “Eto ognja i drva, ali gde je jagnje”

?עליה: ויאמר אברהם יאחים יראה לו
 השה ?עליה בני וילכו שניהם יחוו:
 ויבאו אל המקום אשר אמר לו האחים
 ייבנו שם אברהם את המזבח יעלה את
 העצים ויעקר את יצחק בנו יישם אותו
 על המזבח ממעל לעצים: וישלח
 אברהם את ידו ניקח את המאכלת
 לשחת את בנו: ויקרא אליו מלך
 יי' מן השמים ויאמר אברהם ואברהם
 ויאמר הגני: ויאמר אל תשלח ידה אל
 הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה
 ירעתי כי ירא אחיהם אתה ולא חשבת
 את בנה את ייחודה מפני: ונישא אברהם
 את עיניו נראה והזה איל אחר נאטו
 בפקד בקרני וילך אברהם ויקח את

za žrtvu-paljenicu?” A Avrâm odgovori: “Bog će se, sine, postarati za jagnje za žrtvu.” I obojica iđahu zajedno. Kada stigoše na mesto koje mu Bog kaza, Avrâm podigne onde žrtvenik, naslaže drva, i svezavši Isaka, sina svog, položi ga na žrtvenik vrh drva. I pruži Avrâm ruku svoju i uze nož da zakolje sina svog. Ali ga andeo Gospodnji zovnu s neba i reče: “Avrâme! Avrâme!” A on reče: “Tu sam ja!” A (andeo) reče: “Ne diži ruku svoju na dečaka i ništa mu ne čini, jer sada poznah da se Boga bojiš kad nisi požalio sina svog, jedinca svog, Mene radi.” Podiže Avrâm oči svoje i pogleda i vide iza sebe ovna koji se beše zapleo rogovima u čestaru. Tako Avrâm ode i uze

רְאֵל וַיַּעֲלֵהוּ לְעָלָה תְּתַתְּ בָּנוֹ: נִקְרָא
 אֶבְרָהָם שֶׁם הַפְּקוּם הַהוּא יי' וַיַּרְא
 אֲשֶׁר יֹאמֶר הַיּוֹם בְּנָךְ יי' יָרָא:
 נִקְרָא מֶלֶךְ יי' אֶל אֶבְרָהָם שְׁנִית מִן
 הַשְׁמִים: וַיֹּאמֶר בַּי נְשָׁבָעְתִּי נָאָם יי'
 פִּי יְעַזֵּר עֲשִׂיתְךָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא
 חִשְׁכָּתָךְ אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִינָךְ: כִּי בְּרוּךְ
 אֶבְרָכָךְ וְתִרְבָּה אֶרְבָּה אֶת זָרָעָךְ בְּכוּכָבָיו¹
 הַשְׁמִים וּכְחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׁפָת הַיּוֹם וַיַּרְשָׁ
 זָרָעָךְ אֶת שַׁעַר אַיִּזְעִזִּי: וְהַתְּבִרְכֵוּ בְּזָרָעָךְ
 כָּל גּוֹי הָאָרֶץ עַקְבָּה אֲשֶׁר שְׁמָעַת
 בְּקָלִי: וַיַּשְׁבֵּט אֶבְרָהָם אֶל גַּעֲרִיו וַיִּקְמוּ
 וַיִּקְבּוּ יְחִינָו אֶל בָּאָר שָׁבָע וַיַּשְׁבֵּט אֶבְרָהָם
 בָּבָאָר שָׁבָע:

יש נהגים לומר פסוק זה ויהי רצון שאחריו
 וישחת אותו על ירך המזבח צפנה לפניו

ovna i prinese ga na žrtvu - paljenicu umesto sina svoga. I nazva Avrâm mesto ono: "Gospod će videti." Zato se i danas kaže: "Na brdu Gospodnjem neka bude viđeno."⁴⁾ I andeo Gospodnji po drugi put zovnu s neba Avrâma. I reče: "Sobom se zakleh," govori Gospod, 'kad si tako učinio i nisi Mi uskratio sina svog, jedinca svog, zaista će te blagosloviti i seme tvoje veoma umnožiti da ga bude kao zvezda na nebesima i kao peska na obali morskoj. I naslediće seme tvoje kapije (tj. gradove) neprijatelja svojih. I blagosloviće se u semenu tvom svi narodi na zemlji, jer si poslušao glas Moj.' Tada se Avrâm vrati dečacima svojim i oni se digoše i odoše zajedno u Beer Ševu i Avrâm se nastani u Beer Ševi.

**Negde je običaj dodati sledeći stih pre
*Jei racon:***

VEŠAHAT – I neka se zakolje na severnoj strani žrtvenika pred

⁴⁾ Tj. neka Gospod izabere ovo mesto da na njemu nastani Svoju Sveprisutnost kao i za *Bet a Mikdaš*, Hram, gde će budući naraštaji prinositi žrtve.

יהָנָה וְזַרְקוּ בְּנֵי אֹהֶן הַפְּנִים
 אֶת־דְּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סְבִיב :

יְהִ רְצֹן מֶלֶפֶנִיך יְהָנָה אֱלֹהֵינוּ וָאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַתְמַלֵּא רְחִמִּים עַלְינוּ.
 וּבָכָן בְּרוּב רְחִמִּיך תָּזִוף לְנוּ עַקְדָּתוֹ
 שֶׁל יְצָחָק אָבִינוּ בֶּן אֶבְרָהָם אָבִינוּ עַלְיוֹ
 הַשְּׁלוּם. כְּאֵלֹה אָפָרוּ צָבָור וּמְנָחָה עַל גַּבֵּי
 הַמִּזְבֵּחַ. וַתַּבְּיט בְּאָפָרוּ לְרַחֵם עַלְינוּ וַלַּבְטֵל
 מַעַלְינוּ כָּל גְּזֻרוֹת קְשׁוֹת וְרַעֲוֹת. וַתַּזְכְּנוּ
 לְחַזּוֹר בְּתַשׁוּבָה שְׁלִמָה לְפָנִיך. וַתִּצְלְנוּ
 מִיצָר הַרְעָה וּמִכָּל חַטָּאת וְעֹזֹן. וַתָּארִיך יְמִינֵנוּ
 בְּטוֹב וּשְׁנוֹתֵינוּ בְּגַעֲמִים :

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם. בַּמּו שָׁבַבָש אֶבְרָהָם
 אָבִינוּ אֶת רְחִמִּיו לְעַשׂוֹת רְצׂוֹנָך
 בְּלִבְבָ שְׁלָם. כִּן יְכַבְשׂ רְחִמִּיך אֶת כְּעַסְך.
 וַיְגַזְלֵי רְחִמִּיך עַל מַהֲוֹתֵיך. וַתַּתְנַהֵג עַמְנֵנוּ
 יְהָנָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִדְתַ הַחַסְד וּבְמִדְתַ

Gospodom, a sinovi Aronovi, sveštenici, neka poškrope krvlju oltar odozgo unaokolo.

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, i Bože otaca naših da se ljubavlju milosrdnom nad nama ispunиш, kako bi se u obilju ljubavi Svoje samilosne spomenuo za dobro naše vezivanja Isaka, praoca našeg, sina Avrâma, praoca našeg, neka bi bio u miru, kao da je pepeo njegov bio naslagan i postavljen nad žrtvenikom. I pogledaj na pepeo njegov kako bi se smilovao nad nama i poništio sve odluke teške i zle. Daj nam u zaslugu da se u potpunom pokajanju Tebi vratimo, i izbavi nas od zlog nagona i od svakog greha i prestupa i produži nam dane naše dobrotom i godine naše milinom.

RIBONO ŠEL OLAM – Gospodaru svetu! Kao što je Avrâm, praotac naš, suspregao ljubav svoju samilosnu⁵ kako bi puna srca izvršio Volju Tvoju, tako neka ljubav Tvoja samilosna suspregne bes Tvoj, i neka bi ljubav Tvoja samilosna nadvladala nad svojstvima Tvojim.⁶ Postupaj sa nama, Gospode Bože naš, sa svojstvom milosti Tvoje i sa svojstvom

---

⁵⁾ Ljubav oca prema sinu, jedincu, Isaku.

⁶⁾ Jedno od Božijih svojstava je da On uzvraća "merom za meru".

הרחמים. ותפנס לנו לפנים משורת הדין. ובטובך הגדל ישוב חרון אף. מעטך ומעירך ומארך ומחלך. וקיים לנו יהונתן אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתרתך עליידי משה עבדך באמור: זכרתי את בריתך יעקב. ואף את בריתך יצחק ואף את בריתך אברהם אזכר והארץ אזכור: ונאמר ואפיקס-זאת בהיותם בארץ איביהם לא-מסתים ולא-געלתים לבתיהם להפר בריתך אתם. כי אני יהונתן אלהיהם: זכרתי להם ברית ראשנים. אשר הוצאתיכם מארץ מצרים לעיני הגויים להיות להם לאלהים אני יהונתן: ונאמר ושב יהונתן אלהיך את שבותך ורמחך. ושב וקבץ מכל-העמים אשר הקיץ יהונתן אלהיך שם: אם יהיה נתקבץ בקצת השמים. משם יקוץ

ljubavi samilosne Tvoje, i ophodi se prema nama više nego što zakon to iziskuje. U velikoj dobroti Tvojoj odvrati gnev Svoj od naroda Tvog, od grada Tvog, od zemlje Tvoje i od baštine Tvoje (Hram). Ispuni, Gospode Bože naš, reč koju si nam obećao u Tori Tvojoj, preko Mojsija, sluge Tvog, kao što je napisano: "Tada ћu se opomenuti saveza Svoga s Jakovom, saveza Svoga s Isakom, i saveza Svoga s Avrâmom opomenuću se, i zemlje ћu se opomenuti." I rečeno je: "Ali ni onda dok budu u zemlji neprijatelja svojih, Ja ih neћu prezreti, niti ih se gnušati tako da ih potrem i raskinem savez Svoj s njima, jer Ja sam Gospod Bog njihov."

I rečeno je: "Opomenu ћu se radi njih saveza Svog sa starima njihovim koje izvedoh iz zemlje egipatske naočigled nâroda da im budem Bog njihov. Ja sam Gospod." I rečeno je: "Gospod, Bog Tvoj, će povratiti roblje tvoje i smilovaće se na tebe, i vratiće te i sabraće te između svih nâroda među koje te bude rasejao tamo Gospod, Bog tvoj. Ako bi neko tvoj i na kraj sveta izagnan bio, i otuda ћe te sabrati

יְהוָה אֱלֹהֵיכְם וּמֶשֶׁם יִקַּחְכֶּה: וְהַבִּיאָה
 יְהוָה אֱלֹהֵיכְם אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְרִשָּׁה
 אֶבֶתִיךְ וַיִּרְשֶׁתְהָ. וְהַיְטֶבֶךְ וְהַרְבֶּךְ מְאֶבֶתִיךְ:
 וְנִאמֵּר עַל יְדֵי נְבִיאָה יְהוָה חָגַנִּי לְךָ
 קְרִינִי. הַיְה זָרָעָם לְבָקָרִים אֲפִישָׁוּעָתָנוּ בְּעַת
 צָרָה: וְנִאמֵּר וְעַת צָרָה הִיא לִיעָקָב וּמִמֶּה
 יַנְשֶׁעָ: וְנִאמֵּר בְּלִ-צָּרָתָם לוֹ צָר וּמְלָאָךְ
 פָּנָיו הַוְשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחַמְלָתוֹ הַוָּא
 גָּאָלָם. וַיִּנְטְּלָם וַיִּנְשְׂאָם בְּלִ-יְמִי עֹזָלָם: (יכוון
 ל'יג' מדרות) וְנִאמֵּר מִידָּאָל בְּמוֹךְ (אל) נְשָׂא עֹזָן
 (רוחם) וַעֲבֵר עַל-פְּשֻׁעָ (וחנונו) לְשָׁאָרִית נְחַלּוֹן
 (ארך). לְאַ-חַזִּיק לָעֵד אַפּוֹ (אפים) כִּי-חַפֵּץ
 חַסְדָּה הַוָּא (ורוב חסד): יִשּׁוּב יְרַחְמָנוּ (וְאֶמתָה)
 יִכְבּשֶׁ עַזְנַתְינוּ (נצח חסד). וְתַשְׁלִיךְ בְּמִצְלֹות
 יִם בְּלִ-חַטָּאתָם (לאלפים): תַּתְנַזֵּן אֶמֶת לִיעָקָב
 (נושא עון) חַסְדָּה לְאָבָרָהָם (ופשע). אֲשֶׁר-
 נְשַׁבֵּעַת לְאֶבֶתֵינוּ (וחטאיה) מִימִי קָדָם (ונקה):

Gospod, Bog tvoj, i otuda će te uzeti. I odvešće te Gospod, Bog tvoj, u zemlju koju behu nasledili oci tvoji i nasledićeš je. I On će ti dobro učiniti i umnožiće te više nego očeve tvoje.” I preko proroka Tvojih rečeno je: “Gospode! Smiluj se na nas jer u Tebe polažemo nadu našu. Budi nam mišica snažna svakog jutra i spasenje naše u nevolji.” I rečeno je: “I vreme je muke Jakovljeve, ipak će se izbaviti iz nje.” I rečeno je: “U svakoj tuzi njihovoј, On beše tužan, i andeo koji je pred Njim spase ih. U ljubavi Svojoj i u milosti Svojoj, On ih izbavi i podiže ih i nosi ih svih dana sveta.” I rečeno je: “Ko je Bog kao Ti? Koji nosi greh i prelazi preko bezakonja ostatku nasledstva Svog.⁷⁾ Koji ne ustrajava doveka u gnevnu Svom, nego želi dobrotu. Opet će se On smilovati na nas i pokoriti bezakonja naša. Bacićeš u dubine morske sve grehe njihove. Udeli istinu Svoju Jakovu, dobrotu Svoju Avrâmu, kako si Se zakleo očevima našim od dana iskonskih.”

---

⁷⁾ Tj. narod Izraela.

ונאמר והבאים אל-הר קדשי ושמחותם
בבית תפלה עולתיהם זובחיםם לרצון על-
מזבח. כי בית תפלה יקרא לכל-
העמים:

אלו דברים שאין להם שיעור הפאה
והכפרים והראיון גמלות חסדים
ותלמיד תורה: אלו דברים שאדם עושה
אותם אוכל מפירותיהם בעולם הזה ומקמן
קימת לו לעולם הבא. ואלו הן. כבוד אב
ונם. גמלות חסדים. ובקור חולמים.
והכנסת אורחים. והשבמת בית הפנסת.
והבאת שלום בין אדם לחברו. ובין איש
לאשתו. وتלמיד תורה כנגד כלם:

לעולם יהיה אדם ירא שמים בפתח
ככגלי ומודה על-האמת. ודובר
אמת בלבבו וישבים ויאמר: רבון העולמים
ואדוני האדונים. לא על-צדקהינו אנחנו
מפלים תחנינו לך כי על-רחמיך

I rečeno je: "Njih će dovesti na svetu goru Svoju i razveseliću ih u domu Svom molitvenom. Žrtve njihove paljenice i druge žrtve biće ugodne na žrtveniku Mom, jer će se dom Moj zvati dom molitve svih naroda."

ELU DEVARIM – Ovo su stvari za koje (u Tori) nije određena mera: uglovi polja⁸ prvine plodova⁹, hodočasna žrtva¹⁰, dobrotoljublje i činjenje dobrih dela i učenje Tore. Ovo su stvari¹¹ od kojih čovek uživa plodove na ovome svetu, a jezgra mu ostaje za svet koji dolazi. To su: poštovanje oca i majke, dobrotoljublje i činjenje dobrih dela, posećivanje bolesnika, gostoprимstvo prema strancima, rano jutarnje odlaženje u molitveni dom (sinagogu), izmirenje ljudi i izmirenje između bračnih drugova, a kao sve to zajedno važi učenje Tore.

LEOLAM – Neka čovek uvek bude bogobojazljiv i kad je sâm i kad je među ljudima, neka prizna istinu i neka govori istinu u srcu svom i neka ustane rano i kaže: Gospodaru svih svetova i Gospodaru nad gospodarima, ne uznosimo Tebi molitve svoje radi pravednosti naše, nego radi velikog milosrđa Tvoeg.

⁸⁾ Koji su ostavljeni siromasima, vidi Vajikra, Knjigu levitsku, 19:9.

⁹⁾ Koji su prinošeni kao žrtva, vidi Šemot, Izlazak, 23:19, Devarim, Ponovljeni zakon, 26:1-11, i 8:8.

¹⁰⁾ Koja je tri puta godišnje prinošena u Hramu, vidi Devarim, Ponovljeni zakon, 16:16.

¹¹⁾ Nagrada na ovom svetu ne umanjuje njegovu večnu nagradu u svetu koji dolazi.

הַרְבִּים : אָדָנִי | שְׁמֻעה אָדָנִי | סְלִיחָה אָדָנִי
 הַקְשִׁיבָה וְעֵשָׂה אֶל-תַּאֲחֹר. לְמַעַן אֱלֹהִי
 בִּיְשָׁמֶךָ נִקְרָא עַל-עִירָךְ וְעַל-עַמֶּךָ : מַה
 אָנָחָנוּ מַה חִיָּנוּ. מַה חֲסַדָנוּ מַה צְדָקֹתָינוּ.
 מַה פְּחָנוּ מַה גַּבּוּרָתָנוּ. מַה נָּאֹמֵר לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ הַלָּא
 כָּל-הָגִבּוֹרִים כְּאֵין לְפָנֶיךָ. וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כָּל-אֲ
 קֵי. וְחַכְמִים כְּבָלִי מִדֵּעַ וְנִבּוּגִים כְּבָלִי
 הַשְּׁפֵל. כִּי כָּל-מַעֲשֵׁינוּ תָּהוּ וַיָּמִי חִיָּינוּ הַבָּל
 לְפָנֶיךָ : וּמוֹתָר הָאָדָם מִזְהָבָה אֵין כִּי
 הַכָּל הַבָּל : לְבָד הַגְּשָׁמָה הַטְהוֹרָה שֶׁהִיא
 עַתִּידָה לְתוֹן דִין וְחַשְׁבוֹן לְפָנֵי כְּסָא כְּבָדָךְ
 וּכָל-הָגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדָּךְ שֶׁנָּאֹמֵר הַנּוּ גּוֹיִם כִּמְרֵ
 מִדְלֵי וּכְשַׁחַק מִאֲזְנֵים נִחְשָׁבוּ. הַנּוּ אַיִם בְּדִיקָ
 יְטוֹל : אֲבָל אָנָחָנוּ עַמֶּךָ בְּנֵי בְּרִיתְךָ בְּנֵי
 אֲבָרָהָם אֲהָבָךְ שֶׁנְשַׁבְּעָת לוּ בְּהָר הַמִּרְיָה.
 זָרָע יַצְחָק עַקְדָּךְ שֶׁנְעַקְד עַל-אַפִּי הַמּוֹזֵבָח
 עֲדַת יַעֲקֹב בָּנָךְ בְּכָורָךְ. שֶׁמְאַהֲבָתְךָ שֶׁאַהֲבָתְךָ

Gospode, počuj! Gospode, oprosti! Gospode, poslušaj i učini! Ne kasni Sebe radi, Bože moj, jer Ime se Tvoje priziva na grad Tvoj i na narod Tvoj. Šta smo mi? Šta je život naš? Šta je dobrota naša? Šta je pravednost naša? Šta je snaga naša? Šta je jakost naša? Šta da kažemo pred Tobom, Gospode Bože naš i Bože otaca naših? Nisu li svi junaci kao ništa pred Tobom, i ljudi slavni kao da ih nikada bilo nije, a mudraci kao da nemaju znanja, i razumni kao da nemaju razuma. Jer sva su dela naša isprazna i dani života naših taština pred Tobom, i čovek nije ništa bolji od stoke, jer sve je taština osim duše koja je čista i koja će u budućnosti položiti sud i račun pred Tvojim nebeskim Prestoljem Slave. Svi su narodi kao ništa pred Tobom, kao što je rečeno: "Gle, narodi su kao gorka kap iz vedra, vrede kao prah na merilima, gle, ostrva kao prah On premešta." Ali mi smo narod Tvoj, sinovi saveza Tvoga, sinovi Avrâma, koji Te ljubi i kome si obećanje dao na brdu Morija, potomci Isaka koji svezan beše na žrtveniku Tvom, opština Jakova, sina Tvog prvorodenog, koga si iz ljubavi kojom si ga ljubio

אותו ומשמחתך פשחת בוך קראת שמו
ישראל וישראל:

לפיכך אנחנו חיבים להודות לך ולשבחך
ולפארך ולרומך ולתן שיר שבח
והודאה לשם הגדל וחיבים אנחנו לומר
לפניך שירה בכל יום תמיד. אשנו מה
טוב חלקנו ומהנעימים גורלנו. ומה יפה
מאד ירשותנו. אשנו בשאנחנו משבכים
ומעריבים בbatis כנסיות ובbatis מדרכות.
ומייחדים שם בכל יום תמיד אומרים
פעמים באהבה:

שם עלי ישראל יהונאה אלתינו יהונאה | אחד :

בלחש ברוח, שם בכבוד מלכותו, לעולם ועד: עכ'

אם חושש שיעבור ימן קריית שמע יקרא את כל קריית שמע

אתה הוא אחד קודם שבראת העולם
ואתך הוא אחד לאחר שבראת
העולם. אתה הוא אל בעולם הנה ואתך

i radosti kojom si mu se radovao prozvao Jisrael i Ješurun.

LEFIHAH – Stoga smo dužni da Ti blagodarimo, da Ti hvalu uznosimo, da Te slavimo, da Te veličamo i da Imenu Tvom pesmu, slavu i hvalu odajemo. I dužni smo pred Tobom kazivati pesmu hvale svakog dana i bez prestanka. Blago nama! Kako je lep ideo naš! Kako je divna soubina naša! Kako je lepa baština naša! Blago nama kada zorom ranom hrlimo i večerima prebivamo u molitvenim domovima¹²⁾ i učilištima i bez prestanka ispredamo jedinstvo Imena Tvog, u ljubavi dva put objavljujući:

**ČUJ, IZRAELU, GOSPOD JE BOG NAŠ,
GOSPOD JE JEDAN JEDINI.**

U sebi: Blagosloveno da je Ime Njegovo, veličanstvo kraljevstva Njegovog doveka je.

**Ako postoji sumnja da će proći vreme
određeno za čitanje Šema može se reći cela
molitva Šema Jisrael**

Jedan Jedini bio si Ti pre nego što si svet stvorio, i Jedan Jedini Ti si nakon što si svet stvorio. Ti si Bog u ovome svetu i Ti si

---

¹²⁾ Sinagogama.

הוא אל בָּעוֹלֶם הַבָּא. וְאַתָּה הוּא וְשִׁנוֹתֵיךְ
לֹא יִתְמֹוּ: קָדֵשׁ שְׂמֵךְ בְּעוֹלָמֶד עַל עַם
מִקְדָּשֵׁי שְׂמָךְ. וּבִישׁוּעָתְךָ מַלְכֵנוּ תְּרוּם
וְתְּגַבֵּיהַ קְרָנָנוּ. וְתוֹשִׁיעָנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן
שְׂמֵךְ. בְּרוּךְ הַמִּקְדֵּשׁ שְׁמוֹ בָּרְבִּים:

אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים בְּשָׁמִים
מִמּוּל וְעַל הָאָרֶץ מִתְחַת
בְּשָׁמִים הַשָּׁמִים הַעֲלֵיוֹנִים וְהַתְּחִתּוֹנִים. אַתָּה
הוּא רָאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרׁוֹן וּמִבְּלָעֵדְךָ
אֵין אֱלֹהִים. קָבֵץ נְפֹצֹות קְנִיךְ מִאַרְבַּע
בְּנֹפּוֹת הָאָרֶץ. יִכְרֹרוּ וַיַּדְעֻוּ בְּלָבָאי עֲוֹלָם כִּי
אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדָּךְ לְכָל מִמְּלֹכוֹת
הָאָרֶץ. אַתָּה עֲשִׂית אֶת־הַשָּׁמִים וְאֶת הָאָרֶץ:
אֶת הַיּוֹם וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וּמֵכָּל־מִעֵשָׁה
יַדְיךָ בְּעָלִיוֹנִים וּבְתְּחִתּוֹנִים שִׁיאָמֵר לְךָ מַה־
תַּعֲשֶׂה וּמַה־תַּפְּعֶל. אָבִינוּ שְׁבָשָׁמִים חַי
וְקַיִם עֲשָׂה עָמָנוּ חַסְד פְּעֻבוּר בְּבּוֹד שְׂמֵךְ
הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא שְׁנָקְרָא עַלְינִי וְקַיִם

Bog u svetu koji dolazi. Večan Ti si, i godine Tvoje neće se završiti. Posveti Ime Tvoje u svetu Tvom na narodu koji posvećuje Ime Tvoje. Spasenjem Svojim, Kralju naš, podigni i uzvisi rog naš (tj. čast) i izbavi nas uskoro radi Imena Tvoga. Blagosloven da je Onaj Koji u mnoštvu posvećuje Ime Svoje.

ATA – Ti si, Gospode Bože, gore na nebesima i dole na zemlji, i na nebesima nebêsa gornjim i donjim. Ti si prvi i Ti si poslednji, i osim Tebe nema Boga. Sakupi prognane koji se u Tebe uzdaju sa sve četiri strane sveta. Neka bi svi stanovnici sesta spoznali i saznali da si Ti Jedini Koji je Bog nad svim kraljevstvima zemlje. Ti si učinio nebesa i zemlju i more i sve što je u njima. I ko među stvorenjima Tvojim, nebeskim ili zemaljskim, može Ti reći šta da činiš, ili šta da izvedeš? Oče naš Koji si na nebesima, živ i večan, ukaži nam dobrotu radi slave Imena Svog velikog, silnog i strašnog, kojim se i mi zovemo. I neka se na nama ispunji

לֹנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שַׁהֲכַט חֲתָנוּ
 עַל־יָדִי צְפִנָּה חֹזֶק כֹּא מֹר בָּעֵת הַהִיא
 אֲבִיא אֲתֶכֶם וּבָעֵת קָבָצִי אֲתֶכֶם.
 פִּידְאָתָן אֲתֶכֶם לְשָׁם וְלַתְהַלֵּה בְּכָל עַמִּי
 הָאָרֶץ בְּשֻׁבוּתֵיכֶם לְעִינֵיכֶם אָמֵר
 יְהוָה:

יְהִי רָצֵן מַלְפִנִיךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וָאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְרַחֵם עֲלֵינוּ וְתִמְחֹל לְנוּ אֶת־בָּלָל־
 חַטָּאתֵינוּ וְתִכְפֵּר לְנוּ אֶת־בָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ. וְתִמְחֹל
 וְתִסְלֹח לְכָל פְּשָׁעֵינוּ. וְשִׁתְכַּנֵּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִהְרָה
 בַּיּוֹמֵינוּ וּמִקְרֵיב לִפְנֵיכְךָ רָبֵן הַתְּמִיד שִׁיכְפֵּר בְּעָדֵינוּ.
 כְּמוֹ שִׁפְתַּחַת עֲלֵינוּ בְּתוֹרַתךְ עַל־יָדִי מֹשֶׁה עַבְדָךְ
 כֹּא מֹר:

וַיַּדְבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לְאָמֵר: צו
 אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־
 קָרְבָּנִי לְחַמֵּי לְאַשְׁיָה רִיחֵנִי תְּשִׁמְרֵג
 לְהַקְרֵיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לְהֶם זֶה הַאֲשָׁהָ

Gospode Bože naš, reč koju si nam obećao preko Cefanije, proroka Tвог, kao što je rečeno: "U ono vreme dovešću vas, i u ono vreme sabraću vas, jer ћu vam dati slavu i hvalu među narodima zemlje, kada vraćanjem povratim roblje vaše pred očima vašim, reče Gospod."

SEDER AKORBANOT REDOSLED ŽRTAVA

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da se smiluješ nad nama i da nam oprostiš sve grehe naše¹³, i da nam izbrišeš sve prestupe naše¹⁴, i oprosti nam sva bezakonja naša i prekršaje naše¹⁵, i izgradi Hram Sveti ubrzo i u dane naše kako bismo Tebi mogli žrtvu svagdašnju prinositi za iskupljenje naše, kao što si nam zapisao u Tori Tvojoj, preko Mojsija, sluge Tвог, kao što je rečeno:

PARAŠAT KORBAN ATAMID – SVAKODNEVNE ŽRTVE

"Reče Gospod Mojsiju govoreći: Zapovedi sinovima Izraelovim i reci im: Prinose Moje, hleb Moj za žrtve Moje ognjem spaljene, na ugodan miris pazićete da Mi u određeno vreme prinosite. Reci im: Ovo je žrtva ognjena

¹³⁾"het" greh počinjen nenamerno ili iz neznanja.

¹⁴⁾ "avon" greh počinjen namerno i smišljeno, više u smislu poroka.

¹⁵⁾"peša" greh počinjen u duhu pobune, sa namerom da se naliuti Bož

אשר תקריבו ליהוָה כבשים בני-שנה
 תמים שנים ליום עלה תמיד: אתי
 הכבש אחד תעשה בקר ואת הכבש השני
 תעשה בין העربים: ועשיות האיפה סלת
 למנחה בלילה בשמן כתית רביעת ההין:
 עלת תמיד העשיה בהר סיני לריח ניחוח
 אשא ליהוָה: ונכסו רביעת ההין לפבש
 האחד בקדש הספר נסך שבר ליהוָה:
 ואת הכבש השני תעשה בין העARBים
 במנחת הבקר וכנסכו תעשה אשא ריח
 ניחוח ליהוָה:

אתה הוא יהוָה אלהינו שהקטירנו
 אבותינו לפניו את קטרת הפסים
 בזמן שבית המקדש קיים באשר צויתם
 על-יד משה נביאך בכתב בתורתך:
 ויאמר יהוָה אל-משה קח לך סמים

koju ćeete Gospodu prinositi: dva jagnjeta od godine, bez mane, svaki dan kao žrtvu – paljenicu bez prestanka. Jedno jagnje prinesi ujutro, a drugo jagnje prinesi u sumrak i desetinu *efe*¹⁶ najboljeg brašna kao prinos pomešan s četvrtinom *ina*¹⁷ čistoga ulja. To je žrtva – paljenica svagdašnja koja je bila prinesena na brdu Sinaj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. I naliv njezin da bude četvrt *ina* na svako jagnje, u Svetinji prinesi naliv vina Gospodu. A drugo jagnje prinesi u sumrak, sa prinosom ujutro i naliv njegov prinesi za žrtvu ognjenu na miris ugodni Gospodu.”

PARAŠAT AKETORET – MIOMIRISNI KÂD

ATA – Ti si, Gospode, Bog naš pred Kojim su praoci naši kadili kâd mirisni u vreme dok je stajao Hram Sveti kao što si im zapovedio preko Mojsija, proroka Tvog, kao što u Tori Tvojoj piše:

“I reče Gospod Mojsiju: Uzmi mirisa,

¹⁶⁾ *Efa* = 39,553 litara, prema Melamedu *Ašnav a-Talmud*; *Efa* = 24,8 litara prema Arije Karmelu *Aiding Talmud Study*.

¹⁷⁾ *In* = 6,592 litara, prema Melamedu *Ašnav a-Talmud*; prema A. Karmelu *In* = 41 liter *Aiding Talmud Study*.

גָּטָף וִישְׁחַלְתָּ וְחַלְכָּנָה סְמִים
 וְלַכְנָה זָכָה בְּדַיְבֵר יְהִיָּה: רַעֲשִׁית אֶתְהָ
 קָטָרָת רַקְחַ מְעֹשָׂה רַזְקָם מִמְלָח טְהוֹר
 קָדָשׁ: וְשִׁמְקָת מִמְנָה הַדָּק וְגַתָּה מִמְנָה
 לְפָנֵי הַעֲדָת בָּאָהָל מַזְעֵד אֲשֶׁר אָנוּעַד לוֹ
 שָׁמָה קָדָשׁ קָדְשִׁים תְּהִיָּה לְכֶם: וּנְאָמָר
 וְהַקְטִיר עַלְיוֹ אַהֲרֹן קָטָרָת סְמִים בְּבָקָר
 בְּבָקָר בְּהִיטִּיבוֹ אֲתִ-הַגְּרָת יַקְטִירָנָה:
 וּבַהֲעָלָת אַהֲרֹן אֲתִ-הַגְּרָת בֵּין הַעֲרָבִים
 יַקְטִירָנָה קָטָרָת פְּמִיד לְפָנֵי יְהֻנָּה
 לְדָרְתֵיכֶם:

תָנוּ רַבְנָן פְטוּם הַקָּטָרָת בַּיַּצְדָּק. שֶׁלַשׁ מֵאוֹת
 וָשָׁשִׁים וָשָׁמְנוֹה מִנִּים הַיִוּ בָה. שֶׁלַשׁ
 מֵאוֹת וָשָׁשִׁים וְחַמְשָׁה כְּמַנְנָן יִמוֹת הַחַמָּה
 מִנָּה בְּכָל-יּוֹם. מְחַצִּיתוֹ בְּבָקָר וּמְחַצִּיתוֹ
 בְּעֶרֶב. וְשָׁלָשָׁה מִנִּים יִתְרִים שָׁמְהָם מְכַנִּיס
 כֵּהֵן גָּדוֹל וּנוֹטֵל מֵהֶם מְלָא חָפְנֵיו בַּיּוֹם

stakte, oniha i halvana i čistoga tamjana, sve u jednakim delovima. Od toga načini tamjan za kađenje, veštinom spravljanja mirisa, dobro pomešan čist i svet. I samlevši ga na sitno stavi jedan deo ispred Svedočanstva¹⁸ u Šatoru sastanka gde će se Ja s tobom sastajati. Neka vam ovo¹⁹ bude svetinja nad svetinjama.”

(Kadioni žrtvenik) I rečeno je: “Neka na njemu Aron pali miomirisni tamjan svakog jutra kada priprema žiške neka ga pali. I kada Aron zapali žiške u sumrak neka kadi; neka bude kâd svagdašnji pred Gospodom od kolena do kolena vašega.”

MAASE KETORET – PRAVLJENJE MIOMIRISNOG KÂDA

TANU RABANAN – Rabini su podučavali:
Kako je pravljen miomirisni kâd?

On je sadržavao 368 *mane*;²⁰ 365 (*mane*) su odgovarali broju dana sunčane godine - jedan *mane* za svaki dan, polovina je prinošena ujutro, polovina u sumrak, a dodatne tri *mane*, od kojih je Prvosveštenik pregrštom obeju šaka obuhvatao, unosio je u (Svetinju nad Svetinjama) za *Jom*

¹⁸⁾ Unutrašnji oltar koji je stajao nasuprot Svetog Kovčega u kojem se nalazilo Svedočanstvo, tj. Ploče koje je Mojsije primio na brdu Sinaj.

¹⁹⁾ Miomirisni kâd.

²⁰⁾ *Mane* je prema jednima 341 gram, a prema drugima 425 grama.

הכפורים. מְחוֹזִירׁוּ לַמְכַתֵּשׁ בָּעֶרֶב יוֹם
הכפורים כִּדִי לְקַיִם מִצְנַת דָּקָה מִן הַדָּקָה.
וְאַחֲר עַשֶּׂר סְמִינִים הָיו בָּה. וְאַלְוּ הַז (טוב
למנתם באצבעותיו) אַחֲרֵי בּוּהַאֲפּוֹרָן. גוֹהַחְלַבָּנָה.
רוֹהַלְבָנָה. מְשֻׁקָּל שְׁבָעִים שְׁבָעִים מִנְהַהַמּוֹר.
וַיְקַצְּיעָה. וַיְשַׁפּוֹלָת גְּרָד. חַוְכָּרְכּוּם. מְשֻׁקָּל
שְׁשָׁה עַשֶּׂר שְׁשָׁה עַשֶּׂר מִנְהַה ט. קֹוְשַׁט שְׁנִים
עַשֶּׂר. יַקְלוֹפָה שְׁלָשָׁה אַקְגָּמוֹן תְּשָׁעָה. בּוֹרִית
כְּרֶשֶׁינָה תְּשָׁעָה קַבִּין. יַיִן קְפָרִיסִין סָאִין תְּלַת
וַקַּבִּין תְּלַתָּא. וְאִם לֹא מֵצָא יַיִן קְפָרִיסִין
מְבֵיא חַמֶּר חִינּוּר עַתִּיק. מַלְחָסְדוּמִית רַזְבָּע.
מַעַלָּה עַשְׁן פָּל שָׁהוֹא. רַבִּי נָתָן הַבְּבָלִי אָוָם
אָפָּכְפָּת הַיְרָדוֹן פָּל-שָׁהִיא. אִם נָתָן בָּה דְּבָשָׁ
פְּסָלָה. וְאִם חַסְר אַחֲת מְבָל-סְמִמְנִית חַיִיב
מִיתָּה:

רְבָּן שְׁמַעוֹן בָּן גַּמְלִיאֵל אָוָם הַאֲרִי אֵינוֹ
אֶלְאָ שְׁרֵף הַנוּטָף מַעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית
כְּרֶשֶׁינָה לִמְהָ הָיָא בָּהּ כִּדִי לְשִׁפּוֹת בָּה אַת

a *Kipurim*. On bi (ove tri *mane*) vraćao u avan dan pred *Jom a Kipurim* i ponovo mleo kako bi ispunio zapovest da kâd mirisni bude najfiniji. Sve zajedno sadržavalo je jedanaest začina, a oni su: stakta²¹, oniha, halvan, tamjan – težine sedamdeset *mane* svaki; mira, kasija, nard i šafron - težine osamnaest *mane* svaki; dvanaest (*mane*) kostusa, tri (*mane*) aromatične kore, devet (*mane*) cimeta. Takođe je dodavao devet *kava*²² ceđi od karšina, kiparskog vina, tri *sea*²³ i tri *kava* – ako nije mogao da nađe kiparskog vina donosio bi starog belog vina; četrvt (*kava*) soli iz Sodoma i malu meru dimljene suve trave. Rabi Natan Vavilonjanin reče: Takođe je dodavao malu meru jordanske smole. Ako bi dodao med (ili bilo koji sladak sastojak), čitava smeša ne bi više bila valjana. A ako bi izostavio jedan od začina zaslužio bi smrt.

RABAN ŠIMON BEN GAMLIEL je govorio:
 Stakta je biljni sok koji kaplje sa balsamovog drveta. Zbog čega je dodavana ceđ od karšina?
 Radi beljenja

---

²¹⁾ Neki prevode kao balsam.

²²⁾ *Kav* = 2,197 litara (Melamed); *Kav* = 1,4 litara (Karmel).

²³⁾ *Sea* = 13,184 litara (Melamed); *Sea* = 8,3 litara (Karmel).

הצפּוֹרָן בְּדִי שַׁתָּהָא נָאָה. יֵין קְפָרִיסִין לְמַה
הָוּא בָּא בְּדִי לְשָׂרוֹת בּוֹ אֶת הַצְפּוֹרָן בְּדִי
שַׁתָּהָא עָזָה. וּהָלָא מֵ רְגָלִים יִפְיַין לְהָאָלָא
שָׁאַיִן מַבְנִיסִין מֵרְגָלִים בְּמִקְדֵשׁ מִפְנֵי
הַכְּבוֹד:

תָּנִיא רַבִּי נְתַן אוֹמֵר כַּשְׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר
הַרְקָק הַיְטָב. הַיְטָב הַדָּק. מִפְנֵי
שַׁהְקָוֵל יִפְהָה לְבָשָׂמִים. פָּטָמָה לְחַצָּאַיִן
כָּשָׂרָה. לְשָׁלֵישׁ וּלְרְבִיעַ לֹא שְׁמַעַנוּ. אָמֵר
רַבִּי יְהוֹדָה זֶה הַכָּל אֵם כְּמַדְתָּה כָּשָׂרָה
לְחַצָּאַיִן. וְאֵם חֲסֵר אַחַת מֶלֶל-סְמֻמָּנִית חַיִיב
מִתְּהָ:

תָּנִי בָּר קְפָרָא אַחַת לְשָׁשִׁים אוֹ לְשָׁבָעים
שָׁנָה הִיתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לְחַצָּאַיִן.
וְעוֹד תָּנִי בָּר קְפָרָא אָלוֹ הִיה נוֹתֵן בָּה קְרָטוֹב
שֶׁל דְּבָשׁ אֵין אָדָם יִכְלֶל לְעַמּוֹד מִפְנֵי רִיחָה.
וְלֹמַה אֵין מַעֲרְבִּין בָּה דְּבָשׁ מִפְנֵי שַׁהְתּוֹרָה
אָמְרָה כִּי בָּל-שָׁאָר וּבָל-דְּבָשׁ לֹא-תְקַטְּרוּ

onihe kako bi postala svetlja. Zbog čega je dodavanio kiparsko vino? Da bi se oniha u njemu natajpala kako bi postala opora. Ali zar urin ne odgovara bolje ovoj svrsi? Ipak radi iskazivanja poštovanja, urin ne unosimo u Hram.

TANJA – Učeno je (u Barajti): Ribi Natan kaže: Prilikom mlevenja (začina) govorio bi: "Samelji ga fino, fino ga samelji." Jer (ritam) ljudskog glasa pomaže prilikom pravljenja začina. Ako bi napravio polovinu od potrebne količine bilo je valjano, ali u vezi s trećinom ili četvrtinom nemamo predanje. Ribi Jeuda je rekao: Ovo je princip: Ako je pripravio prema tačnoj meri, onda je polovina (zahtevane mere) valjana, ali ako je izostavio jedan od začina zaslužio je smrt.

TANE VAR KAPARA – Bar Kapara je učio: Jednom u svakih 60 ili 70 godina, polovina potrebne godišnje količine začina je dolazila od nagomilanog viška (koji bi preostao od količine tri *mane* koje je pregrštom svojih šaka Prvosveštenik obuhvatao za potrebe službe na *Jom Kipur*). Ako bi tome dodao *kortov*²⁴ meda ili nekog slatkog ploda, nijedan čovek ne bi bio kadar da izdrži njegov (predivan) miris. Zašto onda ne dodajemo med ili sladak plod u tu smešu? Zato što je Tora rekla: "Jer ni kvasca ni meda ne treba da palite

---

²⁴⁾*Kortov* = 8 1/2 grama (Melamed).

מִמֶּנוּ אֲשֶׁר לַיהוָה : יְהוָה צָבָאות
עָנָנוּ. מִשְׁגַּבֵּלָנוּ אֱלֹהִי יְעַקְּבֵ סָלהָ :
יְהוָה צָבָאות. אֲשֶׁר יְהוָה בְּטַח בָּךְ :
יְהוָה הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יְעַנְּנוּ בַּיּוֹם
לְרָאנוּ : וְעַרְבָּה לַיהוָה מִנְחָת יְהוָה
וַיְרוֹשָׁלָם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קָדְמָנִיות :
אָבִי יִפְסִיק מַעַט הַנֵּה מִסְדָּר סָדר
הַמִּעֲרָכָה מִשְׁמָא דְּגַמְּרָא וְאַלְפָא
דָּאָבָא שָׁאוֹל. מִעֲרָכָה גְּדוֹלָה קָוְדָמָת
לִמִּעֲרָכָה שְׁנִיה שֶׁל קָטָרָת. וּמִעֲרָכָה שְׁנִיה
שֶׁל קָטָרָת קָוְדָמָת לְסִדּוֹר שְׁנִי גְּזִירִי עָצִים .
וּסִדּוֹר שְׁנִי גְּזִירִי עָצִים קָוְדָם לְדִשְׁוֹן מִזְבֵּחַ
הַפְּנִימִי. וְדִשְׁוֹן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי קָוְדָם לְהַטְבָּת
חַמֵּשׁ גְּרוֹת . וְהַטְבָּת חַמֵּשׁ גְּרוֹת קָוְדָמָת לְדִם
הַתְּמִיד . וְדִם הַתְּמִיד קָוְדָם לְהַטְבָּת שְׁתִּי
גְּרוֹת . וְהַטְבָּת שְׁתִּי גְּרוֹת קָוְדָמָת לְקָטָרָת .
וּקָטָרָת לְאָבָרִים . וְאָבָרִים לְמִנְחָה . וּמִנְחָה
לְחַבְתִּין . וְחַבְתִּין לְנִסְכִּין . וְנִסְכִּין לְמוֹסְפִּין .

na žrtvu ognjenu Gospodu.” Gospod nad vojskama s nama je, branilac je naš Bog Jakovljev. *Sela!* Gospode nad vojskama, blago čoveku koji se u Tebe uzda! Gospode, pomozi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo! I ugodan će biti prinos Judin i Jerusalima kao u staro vreme i kao pređašnjih godina.

SEDER AMAARAH - REDOSLED OBREDA

ABAJE je poređao redosled (dnevnih) obreda (Hrama) prema predanju i u skladu sa mišljenjem Aba Šaula. Velika naslaga drva prethodila je drugoj naslazi drva (od koje je paljena vatra za prinošenje miomirisnog kâda). Druga naslaga za prinošenje miomirisnog kâda bila je postavljena pre stavljanja dveju klada na veliku naslagu. Postavljanje dveju klada prethodilo je uklanjanju pepela sa unutrašnjeg žrtvenika. Uklanjanje pepela sa unutrašnjeg žrtvenika prethodilo je pripremi (tj. čišćenju) pet svetiljki (Menore). Čišćenje pet svetiljki prethodilo je (prskanju) krvi žrtve svagdašnje. Krv žrtve svagdašnje prethodila je pripremi dve (preostale) svetiljke (Menore). Pripremanje dveju svetiljki prethodilo je prinošenju miomirisnog kâda. Miomirisni kâd prethodio je (spaljivanju) udova (žrtve svagdašnje). Udovi žrtve svagdašnje prethodili su daru pečenom. Dar pečeni prethodio je daru zgotovljenom u tavi.²⁵ Dar zgotovljen u tavi prethodio je nalivu (vina). Naliv (vina) prethodio je *musaf-u* (dodatnim) žrtvama (na *Šabat*, *Roš Hodeš* i Praznike).

---

²⁵⁾Vidi Vajikra, Knjigu levitsku, 7:9.

ומוספין לְבָזִיבֵין. וּבָזִיבֵין קֹדֶמֶין לַתְמִיד
שֶׁל בֵּין הַעֲרָבִים. שֶׁפֶא מָר וּעֲרָך עַלְיָה הַעֲלָה
וְהַקְטִיר עַלְיָה חַלְבֵּי הַשְּׁלָמִים: עַלְיָה הַשְּׁלָמִים
כָּל-הַקְרָבָנוֹת בָּלָם:

אֲפָא בְּכָח. גִּדְוֹלָת יְמִינָה. תְּמִיר צְרוֹרָה:
(אב"ג ית"ז)

קְפֵל רְפָת עַמָּה. שְׁגַבָּנוּ. טְהָרָנוּ נוֹרָא:
(קר"ע שט"ז)

נָא גִבּוֹר. דּוֹרְשֵׁי יְחִוּדָה. כְּבַבָּת שְׁמָרָם: (נג"ד יכ"ש)
בְּרָכָם טְהָרָם. רְחָמֵי אַדְקָתָה. תְּמִיד גָּמְלָם:

(בט"ר צח"ג)

חָסִין קָדוֹשׁ. בְּרוֹכָ טֻבָּק. נְהָל עַדְתָּה: (חক"ב טנ"ע)

יְחִיד גָּאה. לְעַמְּךָ פָנָה. זָכוּרֵי קָדוֹשָׁתָךְ: (יג"ל פז"ק)
שְׁוֹעַתָנוּ קְפֵל. וּשְׁמַע צַעֲקַתָנוּ. יָדָע תְּעִלוּמוֹת:

(שכ"ו צי"ת)

וַאֲמֵר: בְּרוֹךְ שֶׁם כְּבָוד מְלֻכָּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד:

רַבּוֹן הָעוֹלָמִים אַתָּה צְרוּתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹ
הַתְמִיד בְּמוּעָדוֹ. וְלֹהִיּוֹת כְּהָנִים
בְּעִבּוֹדָתָם וְלוֹיִם בְּדוֹכָנָם וַיִּשְׂרָאֵל בְּמַעַמְּדָם.

Musaf žrtve prethodile su kadionicama. Kadionice su prethodile žrtvi svagdašnjoj koja je prinošena u sumrak, kao što je rečeno: "I onda **na nju** stavi žrtvu - paljenicu. Tu neka u kâd sažeže loj žrtava za pomirenje." "**Na nju**" (svagdašnja žrtva paljenica) će upotpuniti sve dnevne žrtve.²⁶

ANA BEHOAH – Molimo Te, o, Gospode, s nagonom ruke Tvoje velike desnice oslobođi sužnje (Izraela iz progonstva njihovog).

Primi molitvu naroda Tvog, osnaži nas, pročisti nas, o, Strašni, o, Jedini.

Molimo Te, o, Svemoćni, o, Jedini, kao zenicu oka čuvaj one koji Tebe zazivaju.

Blagoslovi ih, pročisti ih, neka ih Tvoja samilosna pravednost uvek prati.

O, Moćni, o, Sveti, o, Jedini, u obilju dobrote Tvoje vodi narod Svoj.

O, Jedini, o, Uzvišeni, obrati se narodu Tvojmu koji pronosi svetost Tvoju.

Vapaj naš primi i viku našu saslušaj, Ti Koji poznaješ sve što je skriveno i tajno.

U sebi: Blagosloveno da je Ime Njegovo, veličanstvo kraljevstva Njegovog doveka je.

RIBON AOLAMIM – Gospodaru svetova! Ti si nam zapovedio da žrtvu svagdašnju u određeno vreme prinosimo i da sveštenici (*koanim*) budu na službi njihovoj, a Leviti da pesmu uznose sa uzvišenja njihovih, i da Izrael stoji na mestu njihovom.

---

²⁶⁾"*Ašelamim*" žrtve pomirenja shvaćeno je u smislu *upotpuniti - ašlem*.

ויעטה בעונותינו חרב בית המקדש ובטל
התמיד ואין לנו לא כהן בעבודתו. ולא לוי
בדורינו. ולא ישראל במעמדו. ואותה אמרת
ונשלמה פרים שפתינו:

לכז ייה רצון מלפניך יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו שיהא שיח שפתינו
זה חשוב ומקבל ומרוצה לפניה באל
הקרבנו קרבן התמיד במועדו ועמדנו
על מעמדו. כמו שנאמר ונשלמה פרים
שפתינו. ונאמר ושהתओתו על ירכ המזבח
צפנה לפני יהוה זורקו בני אהרון
הכהנים את-דים על-המזבח סכיב: ונאמר
זאת התורה לעלה למנחה ולהחתאת
ולאשם. ולמלואים ולזבח השלים:

אי זה מוקמן של זבחים. קדשי קדשים
שהחיתתן באפרן. פר ושעיר של יום
הכפורים שהחיתתן באפרן וקובל דמן בכל
שרת באפרן. ודרמן טעון האיה על בין הבדים

Ali sada zbog voljnih prestupa naših, Hram je razoren, žrtve svagdašnje više se ne prinose i nemamo više sveštenika na službi njegovoj, niti Levita na uzvišenju njegovom, niti Izrael više stoji na mestu svom. Ali Ti si rekao: "I umesto bika žrtvenog prinećemo žrtve usana svojih."

LAHEN – Stoga neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da Ti ovo kazivanje usana naših bude vredno, prihvatljivo i poželjno, kao da smo na vreme prineli žrtvu svagdašnju i stajali na mestu njegovom, kao što je rečeno: I umesto bika žrtvenog prinećemo žrtve usana svojih. I rečeno je: "I neka je zakolje na severnoj strani žrtvenika pred Gospodom, i sinovi Aronovi sveštenici neka poškrope krvlju žrtvenik odatazgo unaokolo." Takođe je rečeno: "To je zakon za žrtvu - paljenicu, prinosnicu, za žrtvu zbog greha, i za žrtvu zbog prestupa, i za osveštanje, i za žrtvu pomirenja."

MIŠNAT AZEVAHIM – V POGLAVLJE

1. EZEU MEKOMAN – Gde behu mesta određena za prinošenje žrtava u Hramu? Najsvetiјe žrtve behu klane na severnoj strani oltara. Junac i jarac za *Jom a Kipurim* behu klani na severnoj strani žrtvenika, a njihova krv je bila sakupljana u sasudima posvećenim službi (u Hramu) na severnoj strani (Trema). Njihovom krvlju bi se (prstima) poškropilo između stubova (Kovčega saveza),

ועל הפרכת ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון אם לא נתן לא עכב: פרים הנשרפים ושבירים נשרפים שחיטתן באפוז. וקובול דמן בכלים שרת באפוז. ודמן טעון היה על הפרכת ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עכב. אלו ונלו נשרפיין בבית הדשן: חטא האבור והיחיד אלו הן חטא האבור. שעיר ראי עדרשים ושל מועדות שחיטתן באפוז. וקובול דמן בכלים שרת באפוז. ודמן טעון ארבע מתקנות על ארבע קרנות. כיצד. עלה בכבש ופנה לפותב ובא לו לגורן דרומית מזרחית. מזרחית צפונית. צפונית מערבית. מערבית דרומית. שירוי הדם היה שופך על יסוד הדרומי. ונאכלין לפנים מן הקלעים

i prema zavesi (koja odvaja Svetinju nad Svetinjama od Svetinje), i nad (uglovima) zlatnog oltara. Izostavljanje jednog od ovih škropljenja bi obezvredilo žrtvovanje. Preostala krv bi bila izlivena na zapadni temelj spoljnog žrtvenika. Međutim, ukoliko ovo ne bi uradio žrtvovanje time ne bi bilo obezvredeno.

2. PARIM – Junci i jarnici koji su bili spaljivani klani su na severnoj strani oltara, a njihova krv je bila sakupljana u sasudima posvećenim službi (u Hramu) na severnoj strani (Trema). Njihovom krvlju je škropljeno ispred zavese Svetinje nad Svetinjama i nad zlatnim oltarom. Izostavljanje jednog od ovih škropljenja bi obezvredilo žrtvovanje. Preostala krv bi bila izlivena na zapadni temelj spoljnog žrtvenika. Međutim, ukoliko ovo ne bi uradio, žrtvovanje time ne bi bilo obezvredeno.

Sve ove žrtve su bile spaljivane na mestu gde je skladišten pepeo.

3. HATOT – Zajedničke i pojedinačne žrtve za greh - ovo su zajedničke žrtve za greh: jarčevi koji su prinošeni na *Roš Hodeš* i Praznike bili su klani na severnoj strani, a njihova krv je bila sakupljana u sasudima posvećenim službi (u Hramu) na severnoj strani (Trema). Njihovom krvlju je četiri puta škropljeno, po jedanput na svaki od četiri ugla žrtvenika. Kako je to bilo izvođeno? (*Koen*) bi se popeo na uzvisinu oltara i okrenuo ka kružnom obodu žrtvenika. Najpre bi prišao jugoistočnom uglu, zatim istočnosevernom, zatim severozapadnom i potom jugozapadnom. Preostalu krv bi izlio na južni temelj oltara. Ove žrtve bi unutar zavesa Trema jelo

לזכרי כהנה בכל-מאכל ליום ולילת עד-חצות: העליה קדש קדשים שחייבת באפון וקבעול דמה בכלים שרת באפון. וכן מה טעון שתி מתחנות שהן ארבע. וטעונה הפשט ונתחוח וכלי לאשים: זבחי שלמי צבור וגשםות. אלו הן אשםות. אשם גזלות. אשם מעילות. אשם שפחה חרופה. אשם נזיר. אשם מצורע. אשם תלוי. שחייבתו באפון וקבעול דמן בכלים שרת באפון וכן מן טעון שתி מתחנות שהן ארבע. ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהנה בכל מאכל ליום ולילת עד-חצות: התודה ואיל נזיר קדשים קליים שחייבתו בכל-מקום בעזרה וכן מן טעון שתி מתחנות שהן ארבע. ונאכלין בכל-העיר לכל-אדם בכל-מאכל ליום ולילת עד-חצות. המורים מהם פיווא בהם אלא שהמורים נאכל לפנהנים לנשיהם ولבנייהם ולבנייהם: שלמים קדשים קליים

sveštenstvo uz bilo koje drugo jelo, tog dana i večeri sve do ponoći.

4. AOLA – Žrtva paljenica smatra se najsvetijom žrtvom. Ona je klana na severnoj strani, a krv je bila sakupljana u sasudima posvećenim službi (u Hramu) na severnoj strani. Njenom krvlju je škropljeno dva puta (na suprotnim stranama oltara, jugozapadni i severoistočni ugao), što je zajedno četiri puta. Ova žrtva je zahtevala da se odere, da se komada i da bude spaljena bez ostatka.

5. ZIVHE – Zajedničke žrtve pomirenja i žrtve za prestup - ovo su žrtve za prestup: žrtva za prestup krade, žrtva za prestup nemenskog korišćenja i upotrebe svetih predmeta, žrtva za prestup preljube sa zaručenom robinjom, žrtva za prestup *nazira* (koji je postao obredno nečist), žrtva za prestup koju prinosi gubavac (nakon očišćenja), žrtva za prestup koju prinosi osoba koja nije sigurna da li čin koji je počinila zahteva da se prinese žrtva za prestup ili ne - sve ove žrtve su klane na severnoj strani, a njihova krv je bila sakupljana u sasudima posvećenim službi (u Hramu) na severnoj strani. Njihovom krvlju je škropljeno dva puta (na suprotnim stranama oltara), što je zajedno četiri puta. Ove žrtve bi unutar zavesa Trema jelo sveštenstvo uz bilo koje drugo jelo, tog dana i večeri sve do ponoći.

6. ATODA – Žrtva zahvalnica i ovan *nazira* su žrtve čija je svetost manja. One su mogle biti klane bilo gde u Tremu (Hrama). Njihovom krvlju je škropljeno dva puta (na suprotnim stranama oltara), što je zajedno četiri puta. Ove žrtve su se mogle jesti bilo gde u gradu (Jerusalimu), bilo ko ih je mogao jesti, uz bilo koje drugo jelo, tog dana i večeri do ponoći. Isto se odnosilo i na delove koji bi se davali *koenima* osim što su mogli da ih jedu samo oni (*koeni*), njihove žene, deca i sluge.

7. ŠELAMIM – Žrtve pomirenja su žrtve čija je svetost manja.

שְׁחִיטָן בְּלַיְמֹקָם בְּעֹזֶרֶת. וְדִמּוֹן טָעוֹנָה
 שְׂתִּי מִתְנָות שָׁהֵן אַרְבָּעָה. וְנַאֲכִילָן בְּלַיְמֹקָם בְּעֹזֶרֶת
 לְכָלָיְדָם בְּלַיְמֹאָכָל לְשִׁנִּי יָמִים וְלִילָה
 אַחֲד. הַמּוֹרָם | מֵהֶם כִּיּוֹצָא בָּהֶם אֶלָּא
 שְׁהַמּוֹרָם נָאָכָל לְכָהָנִים לְנִשְׁיָהָם וְלְבָנִיהם
 וְלְעַבְדֵיהֶם : הַבְּכוֹר וְהַמְּעֹשֵר וְהַפְּסָח
 קָדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָן בְּלַיְמֹקָם בְּעֹזֶרֶת
 וְדִמּוֹן טָעוֹנָה מִתְנָה אַחֲת. וּבְלִבְדֵק שִׁיתָן בְּנֶגֶד
 הַיּוֹסֵד. שָׁנָה בְּאֲכִילָתָן הַבְּכוֹר נָאָכָל
 לְכָהָנִים. וְהַמְּעֹשֵר לְכָלָיְדָם. וְנַאֲכִילָן
 בְּלַיְמֹקָם בְּעֹזֶרֶת לְשִׁנִּי יָמִים וְלִילָה
 אַחֲד. הַפְּסָח אִינּוֹ נָאָכָל אֶלָּא בְּלִילָה. וְאִינּוֹ
 נָאָכָל אֶלָּא עֲדִיחָזּוֹת. וְאִינּוֹ נָאָכָל אֶלָּא
 לְמִנְיוֹן. וְאִינּוֹ נָאָכָל אֶלָּא צָלִי :

רַבִּי יִשְׁמָעָל אוֹמֵר בִּשְׁלַשׁ עַשְׂרָה מִדּוֹת
 הַתּוֹרָה נְדֻרָשָׁת. אַמְקָל וְחוֹמָר. כְּמַגְוָרָה
 שָׁוָה. יַמְבִנֵּין אָב וּכְתוּב אַחֲד. יַמְבִנֵּין אָב
 וּשִׁנִּי כְּתוּבִים בְּמַכְלָל וּפְרַט. הַמְפָרֶט וּכְלָל.

One su mogle biti klane bilo gde u Tremu (Hrama). Njihovom krvlju je škropljeno dva puta (na suprotnim stranama oltara), što je zajedno četiri puta. Ove žrtve su se mogle jesti bilo gde u gradu (Jerusalimu), bilo ko ih je mogao jesti, uz bilo koje drugo jelo, tokom dva dana i jedne noći. Isto se odnosilo i na delove koji bi se davali *koenima* osim što su mogli da ih jedu samo oni (*koeni*), njihove žene, deca i sluge.

8. ABEHOR – Prvorodenici (od stoke) i desetak (od stoke) i žrva za *pesah* su žrtve čija je svetost manja. One su mogle biti klane bilo gde u Tremu (Hrama). Njihovom krvlju je škropljeno samo jedanput, ali nasuprot temelja (oltara). Razlikuju se po načinu jedenja: prvorodenice mogu da jedu samo sveštenici (*koanim*), a desetak bilo koji čovek. Ove žrtve mogu da se jedu bilo gde u gradu (Jerusalimu), uz bilo koje drugo jelo, tokom dva dana i jedne noći. Žrtva za *pesah* se može jesti samo tokom noći praznika do ponoći. Mogu je jesti samo oni koji su se prethodno dogovorili, i može se jesti samo ako je na vatri pečena.

BARAJTA DE RABI JIŠMAEL²⁷

RIBI JIŠMAEL reče: Tbra se tumači uz pomoć trinaest načela:²⁸

1. od lakšeg ka težem;

2. analogija između dva zakona koji su ustanovljeni na osnovu dve iste rečenice ili izraza u zapisu;

3. glavno, opšte načelo izvučeno iz jednog zapisu, ili glavno, opšte načelo izvučeno iz dva zapisu;

4. opšte i pojedinačno, načelo bliže odredbe opštег preko pojedinačnog, dobro opisanog, opšte je ograničeno na pojedinačno;

5. pojedinačno i opšte, pojedinačno preko opštег, kada je pojedinačno praćeno opštim;

²⁷⁾Rabi Jišmael ben Eliša, savremenik Rabi Akive, stradao je mučeničkom smrću 135. godine za vreme rimskih progona.

²⁸⁾Pomoću ovih trinaest načela mogu se izvući propisi iz Tore, čak i kad nisu zapisani u njoj. Ovako dobijene propise nisu uveli Mudraci, nego su oni već bili sadržani u samoj Tori. Za podrobnije objašnjenje ovih načela videti Dodatak I na str. 586.

בְּלֹל וּפְרַט וּכְלָל אֵי אַתָּה דָּן אֶלָּא בְּעִין
 הַפְּרַט. יְמַכְּלֵל שֶׁהוּא צָרִיךְ לְפְרַט. וּמַפְּרַט
 שֶׁהוּא צָרִיךְ לְכָלָל. וּכְלָל דָּבָר שֶׁהִיה בְּכָלָל
 וַיֵּצֵא מִן-הַכָּלָל לְלִימָד. לֹא לְלִימָד עַל עַצְמוֹ
 יֵצֵא אֶלָּא לְלִימָד עַל-הַכָּלָל בְּלוֹ יֵצֵא: וּכְלָל
 דָּבָר שֶׁהִיה בְּכָלָל. וַיֵּצֵא לְטֻעוֹן טֻעוֹן אֶחָר
 שֶׁהוּא בָּעֲנֵינוּ. יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלֹא לְהַחְמִיר:
 וּכְלָל דָּבָר שֶׁהִיה בְּכָלָל וַיֵּצֵא לְטֻעוֹן טֻעוֹן
 אֶחָר שֶׁלָּא בָּעֲנֵינוּ יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלְהַחְמִיר: וּכְלָל
 דָּבָר שֶׁהִיה בְּכָלָל וַיֵּצֵא לְדוֹן בְּדָבָר חָדֶשׁ. אֵי
 אַתָּה יִכּוֹל לְהַחְזִירּוֹ לְכָלָלוֹ עַד שִׁיחַזְרֵנוּ
 הַכְּתוּב לְכָלָלוֹ בְּפִירּוֹשׁ אֲזַדְּבָר הַלִּימָד מִעֲנֵינוּ
 וְדָבָר הַלִּימָד מִסּוּפוֹ: יְכוֹן שְׁנִי כְּתוּבִים
 הַמְּכַחִישִׁים זֶה אֶת זֶה עַד שִׁיבָּא הַכְּתוּב
 הַשְּׁלִישִׁי וְיִכְרִיעַ בֵּינֵיכֶם:

יְהוּדָה בֶּן תִּימָא אוֹמֵר הוּי עַז בְּגִמְרָה וְקַל
 כְּגִשָּׂר וְרַץ פָּצְבִּי וְגַבּוֹר בָּאָרִי לְעַשּׂוֹת
 רְצֹון אָבִיךְ שְׁבָשְׁמִים: הוּא הִיה אוֹמֵר.

6. kada je opšte praćeno pojedinačnim i opštim, zakon možeš da primeniš samo na slučajeve koji su slični pojedinačnom;

7. opšte koje zahteva pojedinačno i pojedinačno koje zahteva opšte;

8. kada je pojedinačno koje je uključeno u opšte izdvojeno kako bi nas podučilo nečem novom, izdvojeno je ne samo zato da nas poduči u vezi sa sopstvenim slučajem nego i u vezi sa opštim načelom;

9. kada je pojedinačno koje je uključeno u opšte načelo izdvojeno da bi dodalo drugu odredbu sličnu opštem načelu, ono je izdvojeno kako bi umanjilo, a ne povećalo strogost te odredbe;

10. kada je pojedinačno koje je uključeno u opšte načelo izdvojeno kako bi dodalo drugu odredbu koja nije kao opšta odredba, izdvojeno je kako bi u nekim slučajevima umanjilo, a u drugim povećalo strogost načela;

11. kada je pojedinačno koje je uključeno u opšte načelo izdvojeno kako bi uzelo u obzir novi slučaj, opšte načelo se više ne odnosi na taj slučaj osim ako Tora jasno ne kaže da se odnosi;

12. značenje stiha se može izvući iz njegovog sadržaja ili iz sledećeg stiha;

13. kada dva stiha protivreče jedan drugom, značenje se može odrediti trećim koji ih pomiruje.

Jeuda ben Tema kaže: Budi srčan kao leopard, lak kao orao, brz kao jelen i jak kao lav kada treba izvršiti Volju Oca tvog Koji je na nebesima. On bi rekao:

עַז פְנִים לְגַיהֲנָם וּבְשַׁת פְנִים לְגֹן עֲדֹן:
 יְהִי רָצֵן מֶלֶפֶנִיך יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שַׁתְבָנָה בֵית הַמִקְדָשׁ
 בְמַהְרָה בְּיַמִינוּ. וְתַנוּ חָלֻקָנוּ בְתוֹרָתְך לְעַשׂוֹת
 חֲקֵי רָצֵנָך וְלְעַבְדָך בְלֹבֶב שָׁלָם:

ואומר קדיש על ישראל

יְתַגְדֵל וַיַּתַּקְדִש שְׁמָה רְبָא, (עוֹニִים אָמָן)
 בְּעַלְמָא דֵי בָרָא כְּרוּוֹתָה, וַיַּמְלִיך
 מֶלֶכְוֹתָה וַיַּצְמַח פְּרִקְנָה וַיַּקְרַב מֶשִיחָה,
 (עוֹニִים אָמָן) בְּחַיְיכָוּן וּבְיוֹמִיכָוּן וּבְחַיְךָ דָכֵל בֵית
 יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזָמָן קָרִיב, וַאֲמִרוּ אָמָן.
 (וגם הקהיל אומר) יְהָא שְׁמָה רְבָא מֶבֶרֶך לְעַלְמָם
 וְלְעַלְמִי עַלְמִיא יִתְבָרֶך, וַיִּשְׂתַבֵח וַיִּתְפָאֵר
 וַיִּתְרֹומַם וַיִּתְנַשָא וַיִּתְהַדֵר וַיִּתְעַלֵה וַיִּתְהַלֵל
 שְׁמָה דְקָדְשָׁא בָרִיך הוּא, (עוֹニִים אָמָן) לְעַלְמָא מָן
 פָל בְּרִכְתָא, שִׁירָתָא, תְשִׁבְחוֹתָא וְגַחְמָתָא
 דָאָמִירָן בְּעַלְמָא, וַאֲמִרוּ אָמָן.

Ko je drska lica u *Geinam*, a ko je stidljiva lica u *Gan Eden*.

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, da izgradiš Hram ubrzo i u dane naše, i daj nam udela u Tori Tvojoj kako bismo izvršavali zakone Volje Tvoje i služili Ti svim srcem.

Predmolitelj kaže *Kadiš al Jisrael*²⁹

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) Pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo veliko zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

---

²⁹⁾*Kadiš derabanan* je takođe naziv za *Kadiš al Jisrael*. *Kadiš derabanan* ili *Kadiš učenjaka* se kaže nakon čitanja odeljaka iz Talmuda ili Midraša. Obično ga kaže ožalošćeni. *Al Jisrael veal rabanan* je molitva za dobro učenjaka. Više o ovoj molitvi videti u Dodatku II na str. 592.

על יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל
כָּל תַּלְמִידֵי תַּלְמִידֵיהוֹן, דָּעֵסְקִין
בָּאוּרִיתָא קָדְשָׁתָא, דִּי בָּאַתְּרָא הַדִּין וְדִי בָּכָל
אֶתְרָ נְאָתָר, יְהָא לְגָא זְלָהוֹן חֲנָא וְחַסְדָּא
וּרְחַמִּי מִן קָדָם מַאוֹרָה שְׁמִיא וְאַרְעָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהָא שֶׁלֶמֶא רְבָא מִן שְׁמִיא, חַיִים וְשַׁבָּע
וְיִשְׁוּעָה וְנְחַמָּה וְשִׁזְבָּא וְרִפְואָה
וְגַאלָה וְסַלִיחָה וּכְפָרָה, וְרוּחָה וְהַצָּלָה לְנוּ
וְלְכָל עַמוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עוֹשָׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הַיָּא בְּרַחֲמָיו
יִעֲשָׂה שְׁלוֹם עַלְינוּ, וְעַל כָּל עַמוֹ
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הַוֹדֵד לִיהְוָה קָרָאו בְשָׁמוֹ. הַוֹדֵעַ
בָעֲמִים עַלְילָתָיו: שִׁירּוּ-לוּ זְמֻרוּ-לוּ.
שִׁיחַו בְּכָל—גְּפַלָאתָיו: הַתַּהְלִיל בְשָׁם
לְדַשּׂוּ. יִשְׁמַח לְבּוֹ מַבְקָשֵׁי יְהָוָה: דָרְשָׁוּ
יְהָוָה וְעַזּוּ. בְּקַשְׁוּ פְנֵיו תָמִיד: זְכָרוּ

Nad Izraelom, i nad učenjacima (rabinima), i nad njihovim učenicima, i nad svim učenicima njihovih učenika koji sede zadubljeni nad svetom Torom na ovom mestu ovde, svuda i na svakom mestu, neka budu za nas, za njih i za tebe milost, dobrota i samilost od Gospodara nebesa i zemlje, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprاشtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad vascelim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

ODU – Hvalite Gospoda, prizivajte Ime Njegovo, javljajte po narodima dela Njegova. Pevajte Mu, svirajte Mu, kazujte sva čudesa Njegova. Dičite se svetim Imenom Njegovim, neka se veseli srce onih koji Gospoda traže. Tražite Gospoda i silu Njegovu³⁰, svagda tražite lice Njegovo. Pamtite

³⁰⁾ "Uzo" – silu Njegovu odnosi se na Hram u Jerusalimu, stoga stih govorи: žudite za molitvom i prinošenjem hvale Gospodu u Svetom Hramu.

נִפְלָאָתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה. מַפְתִּיחוּ וּמַשְׁפִּיטוּ-
 פִּיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל עָבָדוּ. בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. בְּלִילָה אֶרְצָ
 מַשְׁפִּיטוּ: זָכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוּ. דָּבָר צְנָה
 לְאַלְף דָּוָר: אֲשֶׁר בְּרִת אֶת-אֶבְרָהָם.
 וִשְׁבוּעָתוֹ לִיצָּחָק: וַיַּעֲמִידָה לַיְעָקֹב לְחַק.
 לִיְשָׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לְאָמֵר לְךָ אֶתְנוֹ אָרֶץ-
 בְּגַעַן. חֶבֶל נְחַלְתָּכֶם: בְּהִיוֹתֶכֶם מַתִּי מִסְפָּר.
 כְּמַעַט וְגַרְים בָּה: וַיַּתְהַלֵּכוּ מָgoּי אָלָגָוי.
 וּמִמְּמַלְכָה אֲלִיעָם אַחֲרָ: לְאִ-הַנִּיחָ לְאִישׁ
 לְעַשְׁקָם. וַיַּוְכֵחַ עַלְיָהָם מַלְכִים: אַל-תַּגְעֻוּ
 בְּמִשְׁיחִי. וּבְנַבְיָאֵי אַל-תַּרְעֻוּ: שִׁירָו לִיהוָה
 בְּלִילָה אֶרְצָ. בְּשָׁרוּ מִיּוֹם-אַל-יּוֹם יְשׁוּעָתוֹ:
 סִפְרָוּ בְּגּוֹיִם אַת-כְּבָודָ. בְּלִילָה הָעָמִים
 נִפְלָאָתָיו: כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמַהְלָל מָאָד.
 וּנוֹרָא הוּא עַל-בְּלִילָה אֱלֹהִים: כִּי בְּלִילָה
 הָעָמִים אֱלִילִים. יִפְסִיק מַעַט נִיהוָה שָׁמִים
 עָשָׂה: הָוד וְהָדָר לְפָנָיו. עַז וְחַדּוֹה בָּמָקוֹם:

čudesa Njegova koja je učinio, znamenja Njegova i sudove usta Njegovih, vi, seme Izraela, sluge Njegovog, sinovi Jakovljevi, izabranici Njegovi. On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi Njegovi. Pamtite uvek Savez Njegov, Reč³¹ koju je objavio na hiljadu kolena³² – koji učini sa Avrâmom, i za šta se Isaku On zakle. I to je postavio Jakovu za zakon i Izraelu za Savez večni, govoreći: "Tebi ću dati zemlju Kanân kao deo baštine vaše," kad vas još beše malo na broju, vrlo malo, i kad bejaste pridošlice u njoj. Išli su (praoci) od naroda do naroda i iz jednog kraljevstva k drugom narodu, ali Bog ne dade nikome da ih tlači, kažnjavaše zbog njih kraljeve. (Reče im) "Ne dirajte u pomazanike Moje i prorocima Mojim ne činite zla." Pevajte Gospodu svi koji ste na zemlji, iz dana u dan objavljujte spasenje Njegovo. Kazujte po narodima slavu Njegovu, po svim narodima čudesa Njegova. Jer velik je Gospod i hvale dostojan, strašniji je od svih bogova. Jer su svi bogovi naroda ništa, a Gospod je nebesa učinio. Slava je i veličanstvo pred Njim, sila i radost na mestu Njegovu.

---

³¹Tj. savez.³²Tj. doveka.

הבו ליהונאה ממשפחות עמים. הבו
 ליהונאה כבוד ועוז: הבו ליהונאה כבוד שמו.
 מנחה ובאו לפניו השתחו ליהונאה שאנו
 בהדרת קדש: חילו מלפני בלא הארץ. אף-
 תפzon תבל בל-תמות: ישמחו השמיים ותגלו
 הארץ. ויאמרו בגויים יהונאה מלך: ירעם
 ננים ומלוואו. יעלו השדה וכלא-אשר-
 בו: אז ירננו עצי היער. מלפני יהונאה
 כי-בא לשפט את הארץ: הודה ליהונאה
 כי טוב. כי לעולם חסדו: ואמרו הוועינו
 אלהי ישענו וקבענו והצילנו מן-הגויים
 להודות לשם קדשו. להשתבח בתהלה:
 ברוך יהונאה אלהי ישראל מן-העולם
 ועד-העולם. ויאמרו כל-העם אמן ובהלל
 ליהונאה: רוממו יהונאה אלהינו. והשתחו
 להרים רגליו קדוש הוא: רוממו יהונאה

Dajte Gospodu plemena naroda, dajte Gospodu slavu i silu. Dajte Gospodu slavu Imena Njegovog, nosite darove i dođite pred lice Njegovo; prostrite se Gospodu u krasoti Svetinje Njegove. Strepi pred Njim, zemljo sva, utvrди se vaseljena, nikada se uzdrmati neće. Neka se vesele nebesa i zemlja raduje, i neka govore po narodima: "Gospod caruje!" Neka huči more i što je u njemu, neka slavi polje i sve što je u njemu. Neka klikće šumsko drveće pred Gospodom jer ide da sudi zemlji. Hvalite Gospoda jer je dobar, jer je večna ljubav Njegova. I recite: "Spasi nas, Bože spasenja našega! Saberi nas i izbavi nas od naroda da slavimo sveto Ime Tvoje, da se ponosimo slavom Tvojom". Blagosloven da je Gospod Bog Izraela od veka do veka! I neka sav narod kaže: "Amen!" i oda hvalu Gospodu.

Uzvisujte Gospoda, Boga našega, prostrite se ispred podnožja Njegovog, ijer je svet. Uzvisujte Gospoda.

אלְהַיָּנוּ וְהַשְׁתַחֲנוּ לְהָרָקְדֹשׂ. בִּידְקָדוֹשׂ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְהִיא רְחוּם | יְכָפֵר עָזֶן.
 וְלֹא יִשְׁחִית וְהַרְבָה לְהַשִּׁיב אָפֹו. וְלֹא-יַעֲיר
 בָּל-חַמְתוֹ: אַתָּה יְהוָה לְאַתְכָלָא רְחַמִּיךְ
 מִמְנִי. חַסְדָךְ וְאַמְתָךְ תִּמְיד יִצְרוֹנִי: זָכָר
 רְחַמִּיךְ יְהוָה וְחַסְדֵיכְךָ. בַּי מְעוֹלָם הַמָּה:
 תְנוּ עֵז לְאֱלֹהִים עַל-יִשְׂרָאֵל גָאוֹתָו. וְעֵז
 בְּשִׁקְרִים: נֹרָא אֱלֹהִים | מִמְקָדְשֵיכָךְ. אֶל
 יִשְׂרָאֵל. הוּא נָתֵן | עֵז וְתַעֲצִמוֹת לְעֵם בְּרוּךְ

אֱלֹהִים:

אֶל-נְקֻמוֹת יְהוָה אֶל נְקֻמוֹת הַופִיעַ:
 הַגְשָׁא שְׁפֵט הָאָרֶץ. הַשְׁב גָמוֹל עַל-גָאים:
 לְיְהוָה הַיְשׁוּעָה. עַל-עַמָךְ בְּרָכָתְךָ סָלה:
 יְהוָה צְבָאות עַמְנוּ. מִשְׁגַב-לָנוּ אֱלֹהִי
 יַעֲקֹב סָלה: יְהוָה צְבָאות. אָשָׁרִי אָדָם

Boga našega, prostrite se na svetoj gori Njegovoj jer je svet Gospod Bog naš. A On, Premilostivi, oprašta prestup i zatrti neće. Često je odvraćao gnev Svoj, i svu jarost Svoju podizao nije.

A Ti, o, Gospode, samilosne ljubavi Tvoje ne odvrati od mene! Dobrota Tvoja i vernošć Tvoja neka me svagda čuvaju. Opomeni se samilosne ljubavi Svoje, Gospode, i dobrote Svoje, jer su od kako je veka. Dajte silu Bogu! Njegovo je veličanstvo nad Izraelom i sila Njegova na nebesima. Strašan si Ti, Bože, iz Svetinja Svojih! Bog Izraela – On daje silu i moć narodu. Blagosloven da je Bog!

EL NEKAMOT – Bože od osvete, Gospode, o, Bože od osvete, pokaži se! Podigni se, Sudijo sveta! Po zasluzi vrati oholimā! Od Gospoda je spasenje! Na Tvojem narodu je blagoslov Tvoj! *Sela!* Gospod nad vojskama je s nama, branilac je naš Bog Jakovljev. *Sela!* Gospode nad vojskama, blago čoveku

בטיח בך : יהונאה הושיעה . המלך יעננו ביום־ZRANO : הרשעה | את־עمر וברך את־נחלתך . ורעם ונשאם עד־העולם : נפשנו צריך להרגיש החיה חפתה ליהונאה עזרכנו ומגנו הוא : כי־בו ישמח לבנו . כי בשם קדשו בטחנו : יהי־חסדך יהונאה עליינו . באשר יחלנו לך : הראנו יהונאה חסדך . וישעך תפוזך : קימה עורתה לנו . ופדענו למן חסך : אנבי | יהונאה אלהיך המליך מארץ מצרים . הרחוב־פיך ואמלאהו : אשורי העם שבבה לו . אשורי העם שיהונאה אלהיו : ואני | בחסדך בטחתי . יgal לבי בישועתך . אשירה ליהונאה כי גמל עלי :

ארוםך יהונאה כי דליתני ולא־שפחת איבוי לי : יהונאה אלהי שנעתך אליך ותרפאנן : יהונאה העלית מושאל נפשי

koji se u Tebe uzda! Gospode, izbavi!
Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo!
Spasi narod Svoj i blagoslovi baštinu
Svoju, pasi ih i nosi ih doveka. Duša naša
za Gospodom žudi, On je pomoć naša i štit
naš. Jer u Njemu će se srce naše radovati
zato što smo se u sveto Ime Njegovo uzdali.
Neka je dobrota Tvoja, o, Gospode, nad
nama kao što se u Tebe uzdamo. Pokaži
nam, o, Gospode, dobrotu Svoju, i spasenje
Svoje podari nam. Ustani, Pomoći naša, i
izbavi nas radi dobrote Svoje. Ja sam
Gospod, Bog tvoj, Koji sam te izveo iz ze-
mlje egipatske, otvori širom usta svoja i Ja
ću ih napuniti. Blago narodu kojem je ta-
ko, blago narodu kojem je Večni Gospod
Bog njegov. A ja se uzdam u dobrotu Tvoju,
i srce će se moje radovati u spasenju
Tvom. Pevaču Gospodu jer mi dobro čini.

AROMIMEHA – Uzvisivaču Te, Gospode,
jer si me uzdigao i nisi dao da se neprija-
telji moji nada mnom raduju. Gospode,
Bože moj! K Tebi zavapih i Ti me isceli.
Gospode! Iz ponora bezdana uzneo si dušu
moju,

חִיַּתִּי מֵירְדִּיבָּר : זֶמֶרְיוֹ לְיְהוָה חֲסִידִיוֹ
 וְהַזָּדוֹ לְזָכָר קָרְשׁוֹ : כִּי רָגֻע | בָּאָפָּוּ חַיִּים
 בְּרָצֹנוֹ בְּעַרְבָּה יְלִין בְּכִי וּלְבָקָר רָגָה :
 וְאַנִּי אָמַרְתִּי בְּשַׁלְוִי בְּלַאֲמֹת לְעוֹלָם :
 יְהוָה בְּרָצֹנְךָ הַעֲמַדְתָּה לְהַרְלֵי עַז
 הַסְּתָרָת פְּנֵיכָה הַיִּתְיָא נְבָהָל : אַלְיךָ
 יְהוָה אָקְרָא וְאַלְאַדְנֵי אָתְחָנֵן : מַה
 בָּצָע בְּדָמֵי בְּרָדְתִּי אֶל שְׁחַת הַיּוֹדֵךְ עַפְרָה
 הַיְגִיד אֶמְתָּךְ : שְׁמַע־יְהוָה וְחִנְנֵי יְהוָה
 הַיְהָ־עַזְרֵךְ לֵי : הַפְּכַת מִסְפָּדֵי לְמַחְול
 לֵי פִּתְחָת שְׂקֵי וְתַאֲזִרְנֵי שְׁמָחָה : לְמַעַן
 | יְזַמְּרֵךְ כְּבוֹד וְלֹא יָדֵם יְהוָה אֱלֹהֵי
 | לְעוֹלָם אָזְךָ :

עומדים ואומרים

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הָאֱלֹהִים . יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הָאֱלֹהִים :
 יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים . יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים :

uzdržao me na životu da u jamu ne siđem.
 Pojte Gospodu, pobožnici Njegovi, vi koji se u
 Njega uzdajete, hvalu odajte svetom Imenu
 Njegovom. Jer gnev Njegov samo trenutak
 traje, a do kraja života milost Njegova. S ve-
 čeri plač noćiva, s jutrom kliktanje sviće. I ja
 rekoh u miru svom, doveka posrnuti neću.
 Gospode, Voljom Svojom utvrdio si goru mo-
 ju snagom, ali Ti sakri lice Svoje i ja se
 smetoh. Tada ću Tebe, Gospode, zazivati i
 Gospodu mojoju ću se moliti. Kakav je do-
 bitak od krvi moje, od silaska mog u grob?
 Hoće li Te prah slaviti ili kazivati istinu
 Tvoju? Čuj, Gospode, i smiluj se na mene!
 Gospode, budi mi na pomoć! Žalost moju, na
 igranje Ti si preobratio, s mene kostret si
 skinuo i veseljem si me opasao kako bi Tebi
 pevala slava moja³³ i ne utihnula nikada.
 Gospode, Bože moj, doveka ću Ti zahva-
 ljivati.

Stojeći kažemo:

Gospod je Bog! Gospod je Bog!

Gospod je Bog! Gospod je Bog!

---

³³⁾Odnosi se na dušu.

יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֶךְ
לְעוֹלָם וְעַד:
יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֶךְ
לְעוֹלָם וְעַד:
וְהִיא יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ. בַּיּוֹם
הַהוּא יְהִיא יְהוָה אֶחָד וְשָׁמוֹ
אֶחָד: הַוְשִׁיעֵנוּ | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּקְבָצֵנוּ
מִזְהָגּוֹים לְהֻודֹת לְשָׁם קָרְשָׁךְ. לְהַשְׁתַּבְכֵחַ
בְּתַחְלַתְךָ: בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מִן-הָעוֹלָם | וְעַד הָעוֹלָם וְאָמֵר כָּל-הָעָם
אָמֵן הַלּוֹויִה: כָּל הַגְּשָׁמָה תַּהֲלֵל יְהִ
תַּלְיוּיהָ:

לִמְנַצֵּחַ מִזְמֹר לְדֹנֶד: הַשְׁמִים מִסְפָּרִים
כְּבוֹד-אֱלֹהִים וְמַעֲשָׂה יְדוֹיָה מִגְּדֵיד
הַרְקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יִגְיַע אָמֵר וְלִילָה
לְלִילָה יְחִוָה-דָעַת: אֵין-אָמֵר וְאֵין דִבְרִים
בְּלִי נְשָׁמָע קוֹלָם: בְּכָל-הָאָרֶץ | יָצָא קוֹם

Gospod kraljuje, Gospod je kraljevao,
Gospod će kraljevati zauvek i doveka.

Gospod kraljuje, Gospod je kraljevao,
Gospod će kraljevati zauvek i doveka.

VEAJA – I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini. Spasi nas, Gospode Bože naš, i saberi nas iz naroda da hvalu odajemo svetom Imenu Tvom, da se Tvojom slavom hvalimo. Blagosloven da je Gospod Bog Izraelov od veka i do veka! I sav narod neka kaže: *Amen*, hvalite Gospoda, *Aleluja!* Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Gospoda, *Aleluja!*

(Ps. 19) Načelniku pevačkom. Psalam Davidov.

Nebesa slavu Božiju pripovedaju, a dela ruku Njegovih, svod nebeski kazuje.

Dan danu govor kazuje, a noć noći spoznaju objavljuje.

Nije to govor, a ni reči to nisu, glas se njihov čuti ne može.

Al' po svoj zemlji razleže se jeka njihova

ובקצתה תבל מלאיהם לשמש שם-אלה
 בהם: והוּא בחתן יצא מהפתחו ישיש
 בגבור לרוּץ ארוח: מקצתה השמים ומוֹצאוֹ:
 ותקופתו על-קצוותם ואין גסתר מהמתו:
 תורה יהונאה תמימה מшибת נפש
 עדות יהונאה נאמנה מהכימת פתי:
 פקידי יהונאה ישרים משמחיד לב
 מצות יהונאה ברה מאירת עינים:
 ראות יהונאה וטהורה עומדת לעד
 משפט יהונאה אמרת צדקינו ייחדו:
 הଘמלים מזחה ומצו רב ומתויקים מדבר
 ונפת צופים: גם עבדך נזהר בהם בשמרם
 יעקב רב: שגיאות מייבין מסתירות
 נקני: גם מזדים וחשך עבדך אל-
 ימושלובי אז איתם ונקיתי מפשע רב:
 יהיו לרצון אמרי-פי והגיוון לבי לפניו
 יהונאה צורי וגןאי:

i reči njihove sve do nakraj sveta sežu.

Međ' njima je suncu šator razapeo, a ono kao ženik izlazi iz ložnice svoje, raduje se kao junak da potrči putem.

Izlazak mu je nakraj nebesa, i hod mu do kraja njihova, i ništa sakriveno nije od žara njegovog.

Zakon je Gospodnji savršen, dušu krepi; svedočanstvo je Gospodnje verno, daje mudrost neukome.

Naredbe su Gospodnje pravedne, srce vesele. Jasno sija zapovest Gospodnja, oči prosvetljuje.

Sveti je strah Gospodnji čist, ostaje doveka. Sudovi su Njegovi istiniti, svi jednako pravedni.

Miliji su od zlata, od obilja zlata čistoga, i slađi od meda, meda što se iz saća cedi.

I sluga Tvoj pomno pazi na njih, jer ko ih drži, veliku nagradu ima.

Pogreške – ko će ih razumeti? Očisti me i od najtajnijih! I od voljnih sačuvaj slugu Svoga da ne ovladaju mnome. Tada ću biti čist od mnoštva bezakonja.

Neka su Ti ugodne reči usta mojih i pomisli srca mojega pred Tobom, Gospode, Steno moja i Spasitelju moj!

רְגִנּוֹ צָדִיקִים בַּיְהוָה לִישָׁlim נָאוֹת
 תְּהִלָּה: הַזָּרוֹ לִיהוָה בְּכֶפֶר
 בְּנֵבֶל עַשְׂור זָמְרוֹלֹ: שְׁירְוֹלֹ שִׁיר
 חֲדָשׁ הַיְטִיבָה נָגֵן בְּתֻרוּעָה: כִּי־יִשְׁרָ דָבָר
 יְהוָה וְכָל־מַעֲשָׂהוּ בְּאִמוֹנָה: אַהֲבָה
 צְדָקָה וּמִשְׁפָט חָסֵד יְהוָה מְלָאָה
 הָאָרֶץ: בְּדָבָר יְהוָה שָׁמִים נָעֲשׂוּ
 וּבְרוּחָה פְּיוֹ פָלָצָבָם: פָּנָס בְּפִידָמִי
 הַיּוֹם נָתַן בְּאוֹצְרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירָאָנוּ
 מִיהוָה פָלָה אָרֶץ מְפֻנָה יָגֹרוּ
 פָלָיְשָׁבֵי תְּבָל: כִּי הַזָּא אָמֵר וַיְהִי
 הַוְאָצָלה וַיַּעֲמֹד: יְהוָה הַפִּיר
 עַצְתְּגָוִים הַגִּיא מִחְשָׁבּוֹת עַמִּים: עַצְתְּ
 יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מִחְשָׁבּוֹת
 לְבוֹ לְדָר וְדָר: אֲשֶׁרִי הַפּוֹי אֲשֶׁר־
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הָעָם וּבָחר לְנַחֲלָה
 לוּ: מִשְׁמִים הַבֵּית יְהוָה רָאָה אַתִּי
 פָלָבְנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן־שְׁבַתּוּ הַשָּׁגֵחַ אֶל

(Ps. 33) Kličite, pravednici, Gospodu, uspravnima dolikuje hvaliti Ga.

Slavite Gospoda harfom, pojte Mu uz liru sa deset žica.

Pevajte Mu pesmu novu, skladno uz glas trubni.

Jer prava je reč Gospodnja i svako je delo Njegovo verno.

On ljubi pravdu i sud, puna je zemlja dobrote Gospodnje.

Rečju Gospodnjom, nebesa behu sazdana i dahom usta Njegovih sva vojska njihova.

Kao bedem sabira vode morske, spremam u dubinama ponore.

Nek se boji Gospoda sva zemlja, strahujte pred Njim svi stanovnici sveta.

Jer On reče, i postade, On zapovedi, i pokaza se.

Gospod obara namere neznabožaca, razbija zamisli narodima.

Naum Gospodnji ostaje doveka i misli srca Njegovog od kolena do kolena.

Blago narodu kojemu je Gospod Bog njegov, narodu koji On odabra Sebi za baštinu.

S nebesa gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske.

Iz mesta prebivališta Svoga nadgleda

בְּלִישָׁבֵי הָאָרֶץ: הַיְצָר יְחִד לְבָם הַמְּבִין
 אֶל-בְּלִישָׁבֵי הָעֵדָה: אֵין-הַמֶּלֶך נוֹשֵׁע בְּרַב-
 חִיל אֲגֹבָר לְא-יִגְּזַל בְּרַב-כָּחָ: שְׁקָר הַסּוֹט
 לְתִשְׁעָה וּבָרְבָּהּ חִילּוֹ לֹא יִמְלֹט: הַגָּה עֵין
 יְהוָה אֶל-יִרְאָיו לְמִיחָלִים לְחַסְדָו: לְהַצִּיל
 מִפְּנָתָן נְפָשָׁם אֶל-חַיּוֹתָם בְּרַעְבָ: נְפָשָׁנו
 חַפְתָה לְיְהוָה עַזְרָנוּ וְמַגְנָנוּ הוּא: כִּי-בָו
 יִשְׁמַח לְבָנוּ כִּי בָשָׁם קָדְשָׁו בְּטַחַנוּ:
 יְהִי-חַסְדָךְ יְהוָה עַלְיָנוּ כִּאֲשֶר יְחַלְנוּ לְךָ:
 לְדוֹד בְּשָׁנוֹתוֹ אֶת-טֻעָמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶך
 וַיִּגְּרַשֵּׂהוּ וַיַּלְךָ: אֲבָרְכָה אֶת-
 יְהוָה בְּכָל-עַת תִּמְדֵד הַהֲלֹתוֹ בְּפִי:
 בְּיַד-יְהוָה תִּתְהַלֵּל נְפָשִׁי יִשְׁמַעוּ עֲנָנוּ
 וַיִּשְׁמַחֵי: גָּדוֹ לְיְהוָה אֲתָי וְנַרְמַמָּה
 שָׁמוֹ יְחִדוֹ: דָרְשָׁתִי אֶת—יְהוָה
 רַעֲנָנוּ וּמְבָל-מְגַפְרוֹתִי הַצִּילָנוּ: הַבִּיטָו
 אַלְיוֹ וְנַהֲרוֹ וּפְנִיכָם אֶל-יִחְפְרוֹ: זֶה

sve koji na zemlji žive.

On Koji je oblikovao sva srca njihova, On Koji razume sva dela njihova.

Ne spasava kralja vojska silna, ne spasava junaka snaga velika.

Lažan je spas od konja, ako mu je i velika snaga neće izbaviti.³⁴

Gle, oko Gospodnje je na onima koji Ga se boje i na onima koji čekaju milost Njegovu, da dušu njihovu od smrti izbavi i da ih u vreme gladi u životu uzdrži.

Duša naša za Gospodom žudi, On je pomoć naša i štit naš.

Jer u Njemu će se srce naše radovati zato što smo se u sveto Ime Njegovo uzdali.

Neka je dobrota Tvoja, o, Gospode, nad nama kao što se u Tebe uzdamo.

(Ps. 34) Davidov, kad se pred Avimelehom pretvarao da je lud, a on ga oterao, te je otisao.

Blagosiljaču Gospoda u svako doba, svagda je hvala Njegova u ustima mojim.

Gospodom se hvali duša moja, nek' čuju ponizni i nek' se raduju!

Veličajte Gospoda sa mnom, uzvisujmo Ime Njegovo zajedno!

Tražih Gospoda i On me usliša i od svih me strahova mojih izbavi.

Koji u Njega gledaju biće obasjani i lica se njihova neće postideti.

---

³⁴⁾Svog jahača.

עַנִּי קָרָא וַיְהִזְעָה שֶׁמֶעָ וּמֶלֶךְ־צָרוֹתָיו
 הַוְשִׁיעָוּ: חֲנָה מְלָאֵךְ־יְהוָה סְבִיב לִירָאוּ
 וַיְחַלֵּצָם: טַעַמו וַיַּרְא אֶת־טֻוב יְהוָה
 אֲשֶׁר־הָגָבָר יְחַסֵּד־בָוּ: יִרְאָו אֶת־יְהוָה
 קָדְשָׁיו כִּי־אֵין מִחְסָרָר לִירָאוּ: בְּפִירִים
 רְשָׁו וַיַּרְא בָו וְדָרְשָׁי יְהוָה לְאַיְחָסָרָר
 בָּלְטָוב: לְכֹזְבָנִים שֶׁמְעוֹד־לָי יִרְאָת יְהוָה
 אֶלְמְדָכָם: מִי־הָאִיש הַחֲפִץ חַיִים אֶחָב
 יִמְים לְרָאֹות טָוב: נִצְר לְשׂוֹנָה מְרֻעָ
 וְשִׁפְתָּחָק מְדִבָּר מְרֻמָּה: סָוֶר מְרֻעָ
 וַעֲשָׂה־טָוב בְּקַש שְׁלוֹם וְרַדְפָהוּ: עַיִן
 יְהוָה אֶל־צְדִיקִים וְאֶזְנָיו אֶל־שְׁוּעָתָם:
 פְנֵי יְהוָה בְּעֵשֵׂי רְעֵה לְהִכְרִית מְאָרֶץ
 זָכָרָם: צָעַקְו וַיְהִזְעָה שֶׁמֶעָ וּמֶלֶךְ־צָרוֹתָם
 הַצִּילָם: קָרוֹב יְהוָה לְגַשְׁבִּילָב וְאֶת־
 דְּפָאִידָרָוָת יוֹשִׁיעָ: רַבּוֹת רַעֲוָת צְדִיקָ
 וּמֶלֶם יַצְלָגָנוּ יְהוָה: שָׁמֵר בָּל־
 עַצְמֹתָיו אֶתְתְּ מַהְנָה לֹא גַשְׁבָּרָה: תִּמְוֹתָת

Ovaj jadnik zavapi, a Gospod ga čuje i izbavlja ga od svih nevolja njegovih.

Andeo Gospodnji podiže tabor oko onih koji se Njega boje i izbavlja ih.

Okusite i vidite kako je dobar Gospod, blago čoveku kome je On pribrežiše!

Bojte se Gospoda, sveti Njegovi, jer koji se Njega boje ne trpe oskudicu.

Lavovi su ubogi i gladni, a koji Gospoda traže ne ponestane im nijednoga dobra.

Dođite, sinovi, poslušajte me, strahu Gospodnjem ču vas podučiti.

Koji je čovek koji želi života, ljubi dane da bi video dobro?

Očuvaj jezik svoj od zla i usne svoje od reči prevarnih.

Zla se kloni i čini dobro, traži mira i za njim idi!

Oči Gospodnje su na pravednima, a uši Njegove čuju vapaj njihov.

Lice Gospodnje je na onima koji zlo čine da bi na zemlji istrebio spomen njihov.

Kada pravedni zavape, Gospod ih čuje i izbavlja ih iz svih nevolja njihovih.

Gospod je blizu onih koji su slomljenog srca, a klonule duhom spasava.

Zla se silna na pravednog podižu, ali ga Gospod od svih izbavlja.

On čuva sve kosti njegove, nijedna mu se neće prelomiti.

רְשֵׁעַ רָעָה וּשְׂנִאי צְדִיק יְאַשְׁמוֹ: פְּדָה
יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יְאַשְׁמוֹ בְּלַ-
חֲסִים בָּו:

תְּפִלָּה לִמְשָׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אָדָן מְעוֹן
אָתָה הִיָּת לְנוּ בְּדָר וְדָר:
בְּטֻרָם וְהָרִים יַלְדוֹ וַתְּחַולֵּל אָרֶץ וַתְּבָלֵ-
וּמְעוֹלָם עַד-עוֹלָם אָתָה אֵל: תִּשְׁבַּ אָנוֹשׁ
עַד-דְּכָא וְתָאמַר שְׁזִבוֹן בְּנֵי-אָדָם: כִּי אֶלְף
שְׁנִים בְּעִינֵּיךְ כַּיּוֹם אָתָmol כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמִירָה בְּלִילָה: זְרַקְתָּם שְׁנָה יְהִי בְּבָקָר
פְּחַצִּיר יְחַלֵּף: בְּבָקָר יַצִּיחַ וְחַלֵּף לְעֶרֶב
יְמֹלֵל וַיְבַשֵּׂש: כִּי-כָלֵינוּ בָּאָפָךְ וּבְחַמְתָּךְ
גְּבָהָלָנוּ: שְׁתַּת עֲוֹנְתֵינוּ לְנַגְּדָךְ עַלְמָנוּ לְמַאוֹר
פְּנִיק: כִּי כָּל-יְמִינָנוּ פָּנוּ בַּעֲרָתָךְ בְּלִינָנוּ
שְׁנִינוּ כְּמוֹהָגָה: יְמִיד-שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים
שָׁנָה וְאֶם בְּגַבִּירָתְךָ וּשְׁמֹונִים שָׁנָה וּרְהַבָּם
עַמְלָל וְאוֹזֵן כְּיִגְזֵז חִיש וַנְּעַפָּה: מִיד-יְודָע
עַז אָפָךְ וְכִירָא תָּךְ עַבְרָתָךְ: לְמִנּוֹת יְמִינָנוּ
בֵּין הַוְּדָע וְגַבְיאָ לְבָב חִכָּמָה: שְׁוֹבָה

Zlo ubija opakog, a ko mrzi pravednika, kaznu će svoju nositi.

Gospod iskupljuje duše slugu Svojih i neće propasti oni koji u Njemu utočište nalaze.

(Ps. 90) Molitva Mojsija, čoveka Božijeg. Gospode, Ti si nam utočište od kolena do kolena bio.

Pre nego što se gore rodiše i pre nego što si zemlju sazdao i vaseljenu, od iskona i doveka Ti si Bog.

Ti vraćaš čoveka do ruba očaja i govoriš: "Pokajte se, sinovi ljudski!"

Jer je hiljadu godina u očima Tvojim kao dan jučerašnji kad mine i kao straža noćna.

Ti ih kao povodnjem odnosiš, oni su kao san, kao trava koja jutrom vene.

Jutrom cvate i klija, a uveče vene i suši se.

Jer nas nestaje od gneva Tvojega i od jarosti smo Tvoje smeteni.

Stavio si prestupe naše preda Se i tajne grehe naše na svetlost lica Svoga.

Jer svi naši dani prodoše u gnevnu Tvojemu, kao uzdah dovršismo godine svoje.

Dàna godina naših ima svega sedamdeset, a sa snagom i osamdeset, i sam je ponos njihov muka i nevolja jer teku brzo i mi odlećemo.

Ko zna silu gneva Tvoga i koliko se treba bojati srdžbe Tvoje?!

Nauči nas da brojimo dane naše da bismo stekli srce mudro.

Vrati se (nama).

יהָנָה עַד-מֵתִי וְהַפְּתָחָם עַל-עֲבָדִיךְ : שְׁבֻעָנוּ
 בְּפָקָר חַסְדְךָ וְגַנְגָה וְגַשְׁמָחָה בְּכָל-יִמְינוּ :
 שְׁמָחָנוּ כִּימּוֹת עֲבִיטָנוּ שְׁנָוֹת רָאִינוּ רְעָה :
 יְרָאָה אֶל-עֲבָדִיךְ פָּעַלְךָ וְהַדְרָךְ עַל-בְּנֵיכֶם :
 וַיְהִי | נָעַם אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ עַלְינָנוּ וּמְעָשָׂה
 יְדֵינוּ כּוֹנָה עַלְינָנוּ וּמְעָשָׂה יְדֵינוּ כּוֹנָהוּ :
 יַשְׁבֵ בְּסִתְרֵךְ עַלְיוֹן בְּצִילְשָׁלִי יַתְלוֹן : אָמַר
 לְיהָנָה מְחַסִּי וּמְצֹודָתִי אֱלֹהִי
 אֶבְטָח-בָּבוֹ : כִּי הוּא יַצְילֵךְ מִפְחָד יַלּוֹש
 מְדָבָר הַוּתָה : בְּאֶבְרָתוֹ | יַסְךָ לְךָ וְתַחַתְ
 בְּנֵפְיוּ תַחֲסָה צְפָה וּסְחָרָה אַמְתָוּ : לֹא-
 תִּרְאָ מִפְחָד לִילָה מְחַזְ יְעוֹפָ יוֹמָם : מְדָבָר
 בְּאֶפְלָל יַהְלֵךְ מְקֻטָב יִשְׁוֹد צְהָרִים : יַפְלֵל
 מְצָדָךְ | אַלְף וּרְבָבָה מִימִינְךָ אַלְיךָ לֹא
 יַגְשֵׁ : בָּקָ בְּעִינֵיךְ תַּבְּיט וְשַׁלְמָת רְשָׁעִים
 תַּرְאָה : בְּיַד-אַתָּה יְהָנָה מְחַסִּי עַלְיוֹן
 שְׁמָתָ מְעוֹנָה : לֹא-תַאֲנָה אַלְיךָ רְעָה וְנָגַע

o, Gospode! Tà dokad?!

Milostiv budi slugama Svojim!

Ujutru nas nasiti dobrotom Svojom kako bismo kliktali i radovali se u sve dane svoje.

Obraduj nas prema danima u kojima si nas mučio, prema godinama u kojima smo zlo videli.

Neka se pokaže na slugama Tvojim delo Tvoje i sjaj Tvoj na sinovima njihovim.

Neka bude blagost Gospoda Boga našega nad nama i neka nam bude učvršćeno delo ruku naših! I neka nam On učvrsti delo ruku naših!

(Ps. 91) Koji nastava u zaklonu Svevišnjega boravi u seni Svetogovećega.

Gоворићу Господу: "Уточиште моје! Утврдо моја! Боге мој у Кога се уздам!"

Јер те Он спасава од замке прогонитеља, од куге уништења.

Крилима Својим ће те покрити и под крила Нђегова ће се склонити. Истина је Нђегова љит и окlop.

Неће се бојати страха ноћнога, нити стреле што данju leti, нити куге што у тмини круžи, нити куге која mrakom ide, ни помора што у подне besni.

Hiljadu ће поред теbe pasti i deset hiljada s desne ti strane, ali tebi se neće približiti.

Samo ће оčima svojim gledati i videćeš platu opakih.

Jer Ti si, Gospode, utochište moje! Svevišnjeg si izabrao sebi za utochište,³⁵ nijedno te zlo snaći neće, niti će se pomor približiti šatoru tvom.

---

³⁵ Neki ovaj stih prevode: Jer Ti si, Gospode, utochište moje, visine si učinio staništem Svojim. Neće te nijedno zlo snaći, niti će se pomor približiti šatoru tvom.

לֹא-יִקְרַב בְּאַהֲלָךְ : כִּי מְלָאכָיו יִצְוֹה-לְךָ
 לְשָׁמֶרֶךְ בְּכָל-דָּرְכֶיךָ : עַל-כִּפְעִים יִשְׁאָוֶנֶךָ
 פָּנֵידָגָף בְּאָבִן רְגָלֶךָ : עַל-שְׁחָל וּפְתַן תְּדַרְךָ
 תְּרַמָּס בְּפִיר וְתְנִין : כִּי בַּי חַשָּׁק וְאַפְלָטָה
 אַשְׁגַּבָּהוּ כִּי-יָדָע שָׁמֵי : יִקְרַאֲנִי וְאַעֲנֶהוּ
 עַמּוֹד-אַנְכִּי בְּצָרָה אַחֲלָצָהוּ וְאַכְבְּדָהוּ : אָרְךָ
 יָמִים אַשְׁבִּיעָהוּ וְאַרְאָהוּ בִּשְׁוּעָתִי :

לִמְנַצֵּחַ | עַל-הַגְּתִית לְאַסְף : הַרְגִּינָה
 לְאֱלֹהִים עַזְנָנוּ הַרְיעָו לְאֱלֹהִי
 יַעֲקֹב : שָׂאוֹזְמָרָה וְתָנוֹזָתָף בְּגֹר נְעִים
 עַם-גָּבֵל : תָּקֻעוּ בְּחַדְשׁ שׂוֹפֵר בְּפָסָה לְיּוֹם
 חֲגָנוֹ : כִּי חָק לִיְשָׁרָאֵל הוּא מִשְׁפָט לְאֱלֹהִי
 יַעֲקֹב : עַדְיוֹת | בִּיהְזָקָף שָׁמוֹ בְּצָאתֹ עַל-
 אָרֶץ מִצְרָיִם שָׁפַת לְאַ-יְדָעָתִי אַשְׁמָעָה:
 הַסִּירּוֹתִי מִסְבֵּל שְׁכָמוֹ פְּפִיו מְדִיד תַּעֲבָרָנה:
 בְּצָרָה קָרָאת וְאַחֲלָצָה אַעֲנָךְ בְּסַתֵּר רַעַם
 אַבְחָנָךְ עַל-מַיִּם מַרְיבָּה סָלה : שְׁמָע עַמִּי
 וְאַעֲדָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אַם-תִּשְׁמַמְעָלִי : לֹא-

Jer On zapovedi andelima Svojim da te čuvaju na svim putevima tvojim.

Na rukama će te nositi da negde nogom svojom za kamen ne zapneš.

Gazićeš preko lava i guje, zgnjećićeš lavića i zmaja.

“Jer je žudeo za Mnom izbaviću ga, uzvisiću ga jer Ime Moje zna.

Zazvaće Me i uslišiću ga, s njim u nevolji Ja sam, izbaviću ga i proslaviću ga.

Dužinom dana ču ga nasititi i spasenje ču mu Svoje pokazati.”

(Ps. 81) Načelniku pevačkom. Uz getsku spravu. Asafov.

Uskliknite Bogu, Snazi našoj, u trube slavoglasne zatrubite Bogu Jakovljevu!

Uz bubanj pesmu Mu uznesite, sa psaltriom uz harfu umilnu.

U rog ovnjujski zatrubite o mladom mesecu, na pun mesec, na dan praznika našeg, jer je to zakon Izraelov, naredba Boga Jakovljeva.

Za svedočanstvo rodu Josifovu, ovo postavi kad idaše iz zemlje egipatske.

Jezik koji znao nisam, čuh:

“Uklonio sam breme sa ramena njegovih, ruke njegove oprostiše se kotarica.

U nevolji si zavapio i izbavih te, usliših te usred groma, kada si Me potajno zazivao, na 'vodi svade' iskušah te. *Sela!*

Čuj, narode Moj, da protiv tebe svedočim. O, Izraelu kada bi Me poslušao!

יהיָה בָּךְ אֵל זֶד וְלֹא תִשְׁתַחֲווּ לְאֵל נֶכֶר:
 אָנָכִי | יְהוָה אֱלֹהֵיךְ הַמָּעוֹלָךְ מִאָרֶץ
 מִצְרָים הַרְחָבָה-פִּיךְ וְאַמְלָאָהוּ: וְלֹא-שָׁמַע
 עַמִּי לְקוֹלִי וַיִּשְׂרָאֵל לְאָבָה לִי: וְאַשְׁלַחְיוּ
 בְּשִׁירִידּוֹת לְבָם יָלְכֵי בְמָעוֹצְזִתָּהֶם: לֹא עַמִּי
 שָׁמַע לֹא יִשְׂרָאֵל בְּדָרְכֵי יְהֻלָּכוּ: בְּמַעַט
 אָוַיְבֵיכֶם אַכְגִּיעַ וְעַל צָרֵיכֶם אָשִׁיב יָדִי:
 מִשְׁנָאֵי יְהוָה יִכְחַשׁוּ-לָו וַיְהִי עַתָּם לְעוֹלָם:
 וַיַּאֲכִילֵהוּ מִחְלָב חַטָּה וּמַצִּיר דְבָשׂ אַשְׁבִּיעַ
 מִזְמֹרֶר שִׁירֵו לִיהוָה | שִׁיר חֶדֶש
 כִּינְפָלָאות עֲשָׂה הַוְשִׁיעָה-לֹו
 יָמִינוֹ וַיַּרְאֵעַ קָדְשֹׁו: הַוְדִיעַ יְהוָה
 יִשְׁוֹעָתוֹ לְעֵינֵי הָגּוֹיִם גָּלָה צְדָקָתוֹ: זָכָר
 חָסְדוֹ וַאֲמִונָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָּל-
 אָפָסִיד-אָרֶץ אֵת יִשְׁוֹעָת אֱלֹהֵינוּ: הַרְיעָיו
 לִיהוָה כָּל-הָאָרֶץ פָּצָחוּ וְרָגְנוּ וַזְמָרוּ:
 זָמָרוּ לִיהוָה בְּכָנֹור בְּכָנֹור וּקְוָל זָמָרָה:
 בְּחַצְצָרוֹת וּקְוָל שָׁוֹפֵר הַרְיעָיו לְפָנֵי

Neka ne bude u tebe tuđeg boga, i bogu stranom nemoj se klanjati.

Ja sam Gospod Bog tvoj, Koji sam te izveo iz zemlje egipatske, otvori širom usta svoja i Ja ću ih napuniti.

Ali narod Moj ne posluša glasa Mojega, Izrael za Me nije mario.

I Ja ih prepustih tvrdoći srca njihovog, neka idu po savetima svojim.

Kada bi Me narod Moj slušao!

Kada bi Izrael hodio putevima Mojim!

U tren bih pokorio neprijatelje njihove, i ruku bih Svoju okrenuo na dušmane njihove.

Koji mrze Gospoda bili bi im pokorni i tako bi im bilo doveka.

Pretelinom žita hranio bi ih i medom iz pećine sitio bi ih."

(Ps. 98) Psalam. Pojte Gospodu pesmu novu jer čudesa učini.

Pomože Mu desnica Njegova i sveta mišica Njegova.

Obznani Gospod spasenje Svoje, pred narodima otkri pravdu Svoju.

Spomenu se dobrote Svoje i vernosti Svoje prema domu Izraelovom.

Svi krajevi zemaljski videše spasenje Boga našeg.

U trubu slavoglasnu zatrubi Gospodu, sva zemljo, pevajte, poklikujte i zasvirajte!

Propevajte Gospodu uz harfu, uz harfu i glasom pesmenim.

Sa trubama i zvukom roga ovnjujskoga, slavoglasno zatrubite

הַמְלָךְ יְהוָה : יְרֻעָם הַיִם וּמֶלֶאָו תְּבֵל
 וַיֵּשֶׁבּוּ בָהּ : נְהֻרוֹת יְמָחָאוּכָף יְחִיד הַרִים
 יְרָפְנוּ : לְפָנֵי יְהוָה כִּי בָּא לְשִׁפְטַת הָאָרֶץ
 יְשִׁפְטַת-תְּבֵל בָּצְדִק וּעֲמָם בְּמִישָׁרִים :
 שִׁיר לְמַעְלוֹת אֲשֶׁר עַינִי אֶל-הַהֲרִים . מַאיָּן
 יָבָא עַזְרִי : עַזְרִי מַעַם יְהוָה עָשָׂה
 שָׁמִים וְאָרֶץ : אֶל-יְהִתּוֹן לְמוֹט רְגָלָךְ .
 אֶל-יְנּוּם שְׁמָרָךְ : הַגָּה לְאֶינּוּם וְלֹא יִשְׁן .
 שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל : יְהוָה שְׁמָרָךְ . יְהוָה
 צָלָךְ עַל-יד יְמִינְךָ : יוֹמָם הַשְׁמָשׁ לְאִיבְכָה
 וַיַּרְחֵם בְּלִילָה : יְהוָה שְׁמָרָךְ מַפְלָרָעָה .
 יִשְׁמֵר אֶת נְפָשָׁךְ : יְהוָה יִשְׁמַר-צָאתְךָ
 וּבְוֹאךְ . מַעֲתָה וַעֲד-עוֹלָם :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדוֹד שְׁמַחְתִּי בְּאָמְרִים לִי .
 בֵּית יְהוָה גָּלָךְ : עַמְדוֹת הַיּוֹרֶגְלִינְגָה .
 בְּשָׂעַרְיךָ יְרוֹשָׁלָם : יְרוֹשָׁלָם הַבְּנוּיה . בְּעִיר
 שְׁחַבְרָה-לָה יְחִידָךְ : שְׁשָׁם עַלְוֹ שְׁבָטִים

Kralju Gospodu!

Neka huči more i što je u njemu, nek poklikuje vaseljena i sve što u njoj živi!

Reke neka pljeskaju rukama i sve gore nek zaklikću.

Pred licem Gospodnjim, jer dolazi da sudi zemlji, sudiće vaseljeni pravdom, a narodima pravicom.

(Ps. 121) Pesma uspinjanja (hodočasnička)

Podižem oči svoje ka gorama: odakle će mi pomoći doći?

Pomoći je moja od Gospoda Koji učini nebesa i zemlju.

Neka ne dâ nozi tvojoj da posrne, neka ne drema Čuvar tvoj.

Gle, ne drema i ne spava Čuvar Izraelov!

Gospod je Čuvar tvoj, Gospod je senka tvoja na desnici, ruci tvojoj.

Danju te ne bije Sunce, niti Mesec po noći.

Gospod će te sačuvati od svakog zla, dušu će tvoju čuvati.

Gospod čuva izlazak tvoj i dolazak tvoj od-sad i doveka.

(Ps. 122) Pesma uspinjanja (hodočasnička). Davidova.

Obradovah se kad mi govorahu: "Hajdemo u dom Gospodnji!"

Noge naše stajahu unutar kapija tvojih, o, Jerusalime.

Jerusalime, grade čvrsto sazdani i kao u jedno saliveni! Jer tamo se plemena uspinju,

שְׁבָטִיֶּה עֲדֹת לִישְׁרָאֵל. לְהוֹדֹת לְשֵׁם
יְהוָה: כִּי שָׁמָה | יַשְׁבוּ כִּסְאות לִמְשֶׁפֶט.
כִּסְאות לְבֵית דָוד: שָׁאַלוּ שְׁלֹום יְרוּשָׁלַיִם.
יְשַׁלְיוֹ אֲהַבְיךָ: יְהִי־שְׁלֹום בְּחִילָךְ. שְׁלֹונה
בָּאַרְמָנוֹתִיךָ: לְמַעַן־אָחִי וּרְעוּי. אֲדִבְרָה־גָּא
שְׁלֹום בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
אַבְקָשָׁה טוֹב לְךָ:

שִׁיר הַמְּעֻלוֹת אֶלְיךָ נְשֹׂאתִי אֶת־עִנֵּי
הַיְשָׁבֵי בְּשָׁמִים: הָגָה כְּעִנֵּי
עֲבָדִים אֶל־יְהָרָךְ אֶדְוְנֵיכֶם: כְּעִנֵּי
שְׁפַחַת אֶל־יְהָרָךְ גְּבָרָתֶה בָּן עִינֵינוּ אֶל־יְהוָה
אֶלְהֵינוּ עַד שִׁיחָנָנוּ: חָגָנוּ יְהוָה חָגָנוּ
כִּירְבָ שְׁבָעֵנוּ בּוֹזֵעַ: רַבְתָ שְׁבָעָה־לָהּ נַפְשֵׁנוּ
הַלְעֵג הַשְּׁאָנָנים הַבּוֹז לְגַאי יוֹנִים:
שִׁיר הַמְּעֻלוֹת לְדוֹד לְפַלְיִי יְהוָה שְׁהִיה
לְנוּ יַאֲמִרְנָא יִשְׂרָאֵל: לְזַלְיִי יְהוָה
שְׁהִיה לְנוּ בְּקוּם עַלְיֵנוּ אָדָם: אָזִי חַיִים
בְּלַעֲינוּ בְּחַרוֹת אַפְסָם בְּנוּ: אָזִי

plemena Gospodnja svedočanstvo Izraelu, da hvalu odaju Imenu Gospodnjem.

Onde su postavljeni prestoli sudski, prestoli doma Davidovog.

Ištite mira Jerusalimu, blago onima koji tebe ljube!

Mir neka vlada unutar bedema tvojih, spokoj u palatama tvojim.

Radi braće i prijatelja svojih³⁶ govorim: "Ne ka vlada mir unutar tebe."

Radi Doma Gospoda Boga našega tražiću tebi dobro.

(Ps. 123) Pesma uspinjanja (hodočasnička).

Podižem oči svoje k Tebi, Koji u nebesima prebivaš.

Gle, kao što su uprte oči robova u ruku gospodara njihovih, i kao oči robinje u ruku gospodarice, tako su oči naše uprte u Gospoda Boga našega dok nam se ne smiluje.

Smiluj nam se, o, Gospode, smiluj nam se, jer smo se sramote siti nasitili.

Dovoljno se duša naša presitila ruganja onih koji u miru žive i prezira bahatih.

(Ps. 124) Pesma uspinjanja (hodočasnička). Davidova.

Da Gospod nije bio s nama, reci Izraelu, da Gospod nije bio s nama kad ustaše na nas ljudi, žive bi nas progutali kad se gnev njihov na nas rasplali.

---

³⁶Tj. Izraela.

המִים שְׁפָנוּ נַחַלָה עַבְרָ עַל-נֶפֶשָׁנוּ: אָזִי
עַבְרָ עַל-נֶפֶשָׁנוּ הַמִּים הַזִּדְוָנִים: בָּרוּךְ
יְהוָה שֶׁלֹּא נִתְגַּנְנוּ טָרֵף לְשִׁנֵּיהם: נֶפֶשָׁנוּ
כָּצְפֹּר גַּמְלָטָה מִפְחָץ יוֹקָשִׁים הַפְּחָחָ
בְּשָׁבָר וְאֲנָחָנוּ גַּמְלָטָנוּ: עַזְרָנוּ בְּשָׁם יְהוָה
עֲשֵׂה שָׁמִים וְאָרֵץ:

הַלְלוּיָה וְהַלְלוּ אַת-שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ
עַבְרִי יְהוָה: שְׁעִמְדִים בְּבֵית יְהוָה
בְּחִצּוֹת בֵּית אֱלֹהִינוּ: הַלְלוּיָה קִידּוּב
יְהוָה זָמְרוּ לְשָׁמוֹ פִּי נָעִים: פִּי-יַעֲקֹב
בְּחַרְלֹו יְהָ יִשְׂרָאֵל לְסֶגֶלְתוֹ: פִּי אָנָי יַדְעַתִּ
פִּי-גָדוֹל יְהוָה זְאַדְנִינוּ מִפְלָלָאָלָהִים:
כָּל אָשֶׁר-חָפֵץ יְהוָה עֲשֵׂה בְּשָׁמִים וּבָאָרֵץ
בִּינְמִים וּכְל-תְּהֻמוֹת: מַעַלָה נְשָׁאִים מִקְצָה
הָאָרֵץ בָּרוּקִים לְמַטֵּר עֲשֵׂה מִזְאָדוֹת
מְאוֹצְרוֹתָיו: שְׁהָכָה בְּכוּרִי מִצְרָיִם מְאָדָם
עַד-בְּהִמָּה: שְׁלָחָה אוֹתָה וּמְפַתִּים בְּחוֹכְבִּי

Voda bi nas potopila, bujica bi preko duše naše prešla, voda pobesnela bi dušu našu prekrila.

Blagosloven da je Gospod Koji nas ne dade zubima njihovim da nas rastrgnu. Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovačke, zamka se raskide i mi se izbavimo.

Pomoć je naša u Imenu Gospodnjem, Sazdateљu nebesa i zemlje.

(Ps. 135) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvalite Ime Gospodnje, hvalite Ga sluge Gospodnje koje stojite u Domu Gospodnjem, u predvorjima Doma Boga našeg. Hvalite Gospoda jer je dobar Gospod, pojte Imenu Njegovom jer je milo. Jer Jakova izabra Sebi Gospod, Izrael za blago Svoje. Jer poznah da je Gospod velik, da je Gospod naš iznad svih bogova. Sve što hoće, Gospod tvori na nebesima i na zemlji, u morima i u svim bezdanim. Oblake diže s krajeva zemlje, čini kiši munje, vetar izvodi iz riznica Svojih. On Egiptu prvence pobi, od čoveka do goveda. Poslao je znamenja i čudesa usred tebe,

מצרים בפרקעה ובבל-עבדיו: שהבה גוים רבים והרג מלכים עצומים: לסתון מלך האMRI ולווג מלך הבשן ולכל מלכותangan: ונתן ארצם נחלה נחלה לישראל עמו: יהוָה שמה לעולם יהוָה זכרו לדוד: קידין יהוָה עמו ועל-עבדיו יתנחים: עצבי הגויים בסוף זהב מעשה ידי אדם: פה להם ולא ידברו עיניהם להם ולא יראו: אוזניים להם ולא יאוזנו אף אין ישראות בפייהם: כמו מהם יהיו עשייהם כל אשר-בetta בתם: בית ישראל ברכוי את-יהוָה בית אהרן ברכוי את-יהוָה: בית חליות ברכוי את-את-יהוָה יראי יהוָה ברכוי את-יהוָה: ברוך יהוָה מצינו שכן ירושלים היליה:

הודו ליהוָה כי טוב כי לעולם חסדו: הודו לאלהי האללים כי

Egipte, na faraona i sve sluge njegove. Udari narode velike, i kraljeve silne pobi. Sihona, kralja amorejskog, i Oga, kralja bašanskog, i sva carstva kanânska. I dade zemlju njihovu u nasleđe, u baštinu Izraelu, narodu Svome. Gospode, Ime je Tvoje večno. Gospode, spomen je Tvoj od kolena do kolena. Jer će Gospod suditi narodu Svome i na sluge Svoje smilovaće se. Kumiri su naroda srebro i zlato, delo ruku čovečijih. Usta imaju, a ne govore, oči imaju, a ne vide, uši imaju, a ne čuju, niti ima daha u ustima njihovim. Takvi su i oni koji ih napraviše i svi koji se u njih uzdaju. Dome Izraelov, blagosiljaj Gospoda! Dome Aronov, blagosiljaj Gospoda! Dome Levićev, blagosiljaj Gospoda! Koji se Gospoda bojite, blagosiljajte Gospoda! Blagosloven sa Siona Gospod Koji stoluje u Jerusalimu! Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 136) Hvalite Gospoda jer je dobar, jer je doveka milost Njegova!³⁷ Hvalite Boga nad bogovima jer je

---

³⁷⁾*Hesed, milost*, prevodi se takođe i kao *ljubav*.

לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: הַוּדוֹ לְאָדָני הָאָדָנים כִּי
 לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: לְעֵשָׂה נְפָלוֹת גָּדְלוֹת לְבָדוֹ
 כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: לְעֵשָׂה הַשָּׁמִים בַּתְּבוֹנָה
 כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: לְרַקֵּעַ הָאָרֶץ עַל-הַמִּים
 כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: לְעֵשָׂה אֲוָרִים גָּדְלוֹת
 כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: אַתְּ-הַשָּׁמֵשׁ לְמִמְשָׁלָת
 בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: אַתְּ-הַיְרָחַ וּכֹכְבִּים
 לְמִמְשָׁלָת בְּלִילָה כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: לְמִכְהָ
 מִצְרָיִם בְּבָכוּרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: וַיַּזְאָא
 יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ: בַּיד
 חִזְקָה וּבְזִרְעוֹ נִטְוִיה כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ:
 לְגַזֵּר יִם-סֻוף לְגַזְרִים כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ:
 וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בַּתוֹּכוֹ כִּי לְעוֹלָם חֶסְדוֹ:
 וּבְגַעַר פְּרֻעָה וְחִילּוֹ בִּימִ-סֻוף כִּי לְעוֹלָם
 חֶסְדוֹ: לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם
 חֶסְדוֹ: לְמִכְהָ מֶלֶכִים גָּדְלוֹת כִּי לְעוֹלָם
 חֶסְדוֹ: וַיַּהַרגְגֵ מֶלֶכִים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם

doveka milost Njegova!

Hvalite Gospodara nad gospodarima jer je doveka milost Njegova!

Koji jedini čini čudesa velika jer je doveka milost Njegova!

Koji mudro sazdava nebesa jer je doveka milost Njegova!

Koji razastire zemlju nad morem jer je doveka milost Njegova!

Koji tvori svetla velika jer je doveka milost Njegova!

Sunce da vlada danom jer je doveka milost Njegova!

Mesec i zvezde da vladaju noću jer je doveka milost Njegova!

Koji pobi prvence Egipta jer je doveka milost Njegova!

Koji izvede Izraela iz njega jer je doveka milost Njegova!

Rukom krepkom i mišicom ispruženom jer je doveka milost Njegova!

Koji raspoluti More trstikovo jer je doveka milost Njegova!

I provede Izrael posred njega jer je doveka milost njegova!

A faraona i vojsku njegovu rinu u More trstikovo jer je doveka milost Njegova!

Koji je vodio narod Svoj kroz pustinju jer je doveka milost Njegova!

Koji udari kraljeve velike jer je doveka milost Njegova!

I careve silne pobi jer je doveka

חסדו : לְסַיִחּוֹן מֶלֶךְ הָאָמֵן כִּי לְעוֹלָם
 חסדו : וַיְלַעֲגֵן מֶלֶךְ הַבְּשָׂן כִּי לְעוֹלָם חסדו :
 וַיִּתְנוּ אָרֶצֶם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חסדו : נַחֲלָה
 לִיְשָׁרָאֵל עֲבָדָיו כִּי לְעוֹלָם חסדו : שָׁבֵשְׁפָלָנוּ
 זָכָר לְנוּ כִּי לְעוֹלָם חסדו : וַיִּפְרַקְנָנוּ מִצְרָיָנוּ
 כִּי לְעוֹלָם חסדו : נַתָּן לְחַם לְבָלְבָשָׂר
 כִּי לְעוֹלָם חסדו : הַזָּדוֹ לְאָלָה הַשָּׁמָאים כִּי
 לְעוֹלָם חסדו :

יש נהגים לומר השבח הזה לפני ברוך שאמר

לְחַי עַזְלָמִים :
 לְחַי עַזְלָמִים :

הַאֲדֻרָה וְהַאֲמִינָה
 הַבִּינָה וְהַבְּרָכה
 הַגָּאנָה וְהַגְּדָלה
 הַדָּעָה וְהַדְּבָרָר
 הַהַזָּר וְהַהַזָּר
 הַנְּעָד וְהַנְּתִיקָות
 הַזְּיוּן וְהַזְּהָר
 הַחִיל וְהַחִסְן
 הַטְּבָס וְהַטְּהָר
 הַיחִיד וְהַירָאָה

milost Njegova! Sihona, kralja amorejskog jer je doveča milost Njegova! Oga, kralja bašanskog jer je doveča milost Njegova! I dade zemlju njihovu u nasleđe jer je doveča milost Njegova! U baštinu Izraelu, sluzi Svome jer je doveča milost Njegova! Koji nas se spomenu u poniženju našem jer je doveča milost Njegova! I izbavi nas od dušmana naših jer je doveča milost Njegova! Koji daje hranu svakom stvorenju jer je doveča milost Njegova! Hvalite Boga nebesa jer je doveča milost Njegova!

ADERET VEAEMUNA

Običaj je reći ovu himnu³⁸ pre Baruh šeamar

Divotni sjaj i poverenje pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Razumevanje i blagoslov pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Ponos i veličina pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Znanje i govor pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Slava i veličanstvo pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Sabor i moć drevna pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Isijavanje i blistavi sjaj pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Junaštvo i snaga pripadaju Njemu Koji je Život svetova. (Kraljevska) svečanost i čistota pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Jednota i strahopoštovanje pripadaju Njemu Koji je Život svetova.

---

³⁸⁾Ova himna se nalazi u 26. poglavljtu knjige *Hehalot rabati. Or cadikim* (Rabi Meir Papirš, učenik Ari-a) piše da anđeli kazuju ovu himnu dok zajednica Izraela izgovara *Baruh šeamar*. Budući da anđeli na Šabat ne uznose hvalospeve, običaj je da se umesto njih kaže ovaj hvalospev.

הכתר והכבוד
הלקח והלבוב
המלוכה והמלך
הנוי והנעה
השגוי והשגב
העז והענוה
הפדות והפאר
האכבי והאך
הקריה ובקדשה
הרון והרוממות
השיר והשבח
התהלה והתפארת
ברוך שאמר ונטה הרים. ברוך אומר עשה. ברוך
גוזר ומקים. ברוך עשה בראשית. ברוך מרתם
על הארץ. ברוך מברחים על הרים. ברוך משלים שבר
טוב ליראיו. ברוך מעביר אפליה ומביא אורה. ברוך
אל תי לעדר נקיים לנצח. ברוך שאין לקביו עולחה. ולא
שכחה. ולא משוא פנים. ולא מחק שחר. צדיק הוא
בקכל רכינו. ותסיד בכל משליו. ברוך פודה ו邇ail.
ברוך שאיתנו לעמו יסראל את יום השנת הזה ואות ים

Kruna i čast pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Poduka i uvid pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Kraljevanje i vlast pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Lepota i večnost pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Uzvišenost i blagorodnost pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Sila i skromnost pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Spas i slava pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Volja i pravda pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Zov i posvećenje pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Poj i veličanje pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Pesma i hvala pripadaju Njemu Koji je Život svetova. Hvalospev i dika pripadaju Njemu Koji je Život svetova.

PESUKE DEZIMRA – HVALOSPEVI

Blagoslov pre kazivanja pesuke dezimra:

BARUH ŠEAMAR – Blagosloven da je On Koji reče i svet postade! Blagosloven da je On Koji govor i čini! Blagosloven da je On Koji presuđuje i izvršava! Blagosloven da je On Koji čini delo stvaranja! Blagosloven da je On Koji je milostiv zemlji! Blagosloven da je On Koji je milostiv stvorenjima! Blagosloven da je On Koji dobrim nagrađuje one koji Ga se boje!³⁹⁾ Blagosloven da je On Koji odnosi tamu i donosi svetlost! Blagosloven da je On Koji živi doveka i večno postoji! Blagosloven da je On u Čijem prisustvu nema nepravde, ni zaborava, ni povladivanja, ni potkupljivanja jer je pravedan On na svim putevima Svojim i prepun milosti u svim delima Svojim! Blagosloven da je On Koji iskupljuje i izbavlja! Blagosloven da je On Koji je narodu Svom dao ovaj (**subotom**: dan subotnji i ovaj) Dan sećanja,

---

³⁹⁾Doslovno: *Koji plaća dobru nagradu; krajnja nagrada postoji samo u svetu koji dolazi jer sehar micva bea alma leka – nema nagrade za ispunjavanje zapovesti u ovom svetu.*

יום טוב מקרא קדש היה: בריך הוא וברוך שמו. בריך
ברוך לעולם עד: בריך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
המלך הגדול והחזקוש. אב הרחמן ממלך בפי עמו משבח
ומפטואר בלשון כל חסידיו ושבדיו. ובשורי דוד עבדך.
גהלך יהזה אלינו. בשבחות ובזימירות. נחיך גמלך.
נשבחך ונפארך. נרוםך. ונמליך. וגקיישך. וגעריך.
ונזיר שמח מלאנו אלהינו יהיר כי העולמים. משבח
ומפטואר שמו ערי עיר: בריך אתה יהזה מלך ממלך
בתשבחות:

בשנת אוטרים זה וכשהל יום טוב בחול מתחילין טוב להוות:
מזמור שיר ליום השבחת: טוב להדות
לייהוָה ולוּמָר לשמה עליון:
להגיד בפקר חסוך ואמנתך בלילהות:
עליעשר ועליגבל עלי הגיון בכבוד:
כי שמחתני יהוה בפועל במעשי ידיך
ארבן: מה-גדלו מעשייך יהוה מאד
עמוקו מחשבתייך: איש-בער לא ידע וכיסיל
לא-יבין את-זאת: בפרח רשעים כמו
עשב ויציצו פל-עלים און להשמדם

dan praznika ovog svetog sabora! Blagosloven da je On i blagosloveno da je Ime Njegovo! Blagosloven da je spomen Njegov na veke vekova! Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Kralju veliki i sveti, Oče milostivi, slavljen ustima naroda Svog, hvaljen i veličan jezikom po-božnih koji se u Njega uzdaju i slugama Njegovim! Pesmama Davida, sluge Tvog, Tebe ćemo slaviti, Gospode Bože naš, sa hvalospevima i pesmama - zahvalnicama Tebi ćemo slavu odavati, veličaće-mo Te i hvaliti, opevati i kao Kralja uzdizati, i u strahopoštovanju Te posvećivati! Ime ćemo Tvoje spominjati, Kralju naš, Bože naš, o, Jedini! Živote vaseljene, Čije je Ime slavljen i doveka hvaljeno! Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju u hvalos-pevima opevan!

**Subotom kažemo ceo psalam a kada praznik pada
običnim danom počinjemo od Dobro je...**

(Ps. 92) – Psalam, pesma za dan subotnji. Dobro je Gospodu hvalu odavati i pevati Imenu Tvom, Svevišnji. Javljati jutrom milost Tvoju, i vernost Tvoju noćima, uz harfu od deset žica, i uz laantu i s pesmom uz liru. Jer razveselio si me, Gospode, delima Tvojim, delima ruku Tvojih kli-čem. Kako su velika dela Tvoja, o, Gospode! Veoma duboke su misli Tvoje. Čovek bezuman spo-znati neće, niti će ludak to razumeti. Kada bez-božnici kao trava niču i cvetaju svi koji bezakonje čine, to biva da se zanavek istrebe.

עדי-עד : וְאַתָּה מִרְוֶם לְעָלֶם יְהוָה : כִּי
הַנֵּה אִיבִּיךְ יְהוָה כִּי-הַנֵּה אִיבִּיךְ יַאֲבֹד
יַתְפֵּרֹדוּ פֶּלֶ-פָּעֵלִי אָוֹן : וְתָרֵס כְּרָאִים קַרְנֵי
בְּלֹתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן : וְתָבַט עַיִּנִי בְּשֻׁוּרִי
בְּקָמִים עַלִי מִרְעִים תְּשִׁמְעֵנָה אָזְנִי : צָדִיק
פַּתְּמָר יִפְרֹח פָּאָרוֹן בְּלֹבְגָּנוֹן יִשְׁגָּה : שְׁתּוֹלִים
בְּבִית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחֶה : עֹזֶר
יַנוּבּוֹן בְּשִׁיכָּה דְשָׂגִים וְרַעֲנָנִים יְהִי : לְהִגִּיד
כִּי-יִשְׁרֵר יְהוָה צָוְרִי וְלֹא-עַרְלָתָה בָּו :

יְהוָה מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבִשׁ לְבִשׁ יְהוָה עַזְּ
הַתְּאֹזֵר אֶת-תְּכֹונָתְךָ בְּלִ-תְּמֹות : נְכוֹן כְּסָאֶךָ
מֵאֹז מַעֲזָלִים אַתָּה : גְּשָׁאוֹ נְהָרוֹת | יְהוָה
גְּשָׁאוֹ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׁאָו נְהָרוֹת דְּכִים :
מַקְלוֹת | מִים רְבִים אֲדִירִים מִשְׁבְּרִידִים
אֲדִיר בְּמִרְוֶם יְהוָה : עַדְתִּיךְ | נָאָמָנוֹ
מַאֲד לְבִיתְךָ נָאָה-לְקָדֵש יְהוָה לְאָרֶךְ יָמִים :
יְהִי כָּבֹוד יְהוָה לְעוֹלָם . יְשָׁמָח יְהוָה
בְּמַעֲשָׂיו : יְהִי שֵׁם יְהוָה מִכְּרֹך . מַעֲתָה

A Ti si uzvišen doveka. Jer, evo neprijatelji Tvoji, Gospode, jer, evo neprijatelji Tvoji padaju i rasipaju se svi koji zlo čine. A rog moj Ti uzvišuješ kao u bivola, i uljem novim pomazan sam. I oko mi gleda na neprijatelje moje, i o dušmanima koji ustaju na mene slušaju uši moje. Kao palma cveta pravednik i kao keđar libanski raste. Koji su zasađeni u domu Gospodnjem, u predvorjima Boga našeg cvetaju. Rod i u starosti donosiće, sočni i puni svežine biće, da objave kako je Gospod pravedan! On je Stena moja i u Njemu nema nepravde.

(Ps. 93) Gospod caruje, zaogrnu Se ponsom, zaogrnu Se Gospod, silom Se opasa, utvrди se vaseljena, nikada se uzdrmati neće. Presto je Tvoj od iskona utvrđen, od praveka Ti si. Podižu reke, o, Gospode, podižu reke glasove svoje, podižu reke hučne valove svoje. Od hujanja vode velike i silne, od besnih valova morskih, silniji si Ti na visini, Gospode. Svedočanstva su Tvoja verna veoma, domu Tvome Svetinja dolikuje, Gospode, u sve dane.

JEI HEVOD – Nek je doveka slava Gospodu! Nek se raduje Gospod delima Svojim! Nek je Ime Gospodnje blagosloveno odsad

וְעַד־עוֹלָם : מִמּוֹרָח־שֶׁמֶשׁ עַד־מִבּוֹאָו .
 מִהְלָל שֵׁם יְהוָהָה : רַם עַל־בָּל־גּוֹיִם יְהוָהָה .
 עַל הַשָּׁמַיִם בְּבוֹדוֹ : יְהוָהָה שֶׁמֶךְ לְעוֹלָם .
 יְהוָהָה זָכָר לְדָרִינָדָר : יְהוָהָה בְּשָׁמִים
 הַכִּין בָּסָאוֹ . וּמְלֹכִיתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה : יְשֻׁמְחוֹ
 הַשָּׁמִים וְתָגֵל הָאָרֶץ . וַיֹּאמֶר בְּגּוֹיִם יְהוָהָה
 מֶלֶךְ : יְהוָהָה מֶלֶךְ יְהוָהָה מֶלֶךְ יְהוָהָה
 יְמֶלֶךְ לְעוֹלָם וְעַד : יְהוָהָה מֶלֶךְ עַזְוָלָם וְעַד .
 אָבָדוּ גּוֹיִם מִאָרֶצָוּ : יְהוָהָהָה הַפִּיר עַצְתִּים .
 הַנִּיא מִחְשָׁבֹות עֲמִים : רַבּוֹת מִחְשָׁבֹות
 בְּלֶבֶד־אִישׁ . וּעֲצַת יְהוָהָה הִיא תְּקִוּם : עֲצַת
 יְהוָהָה לְעוֹלָם תָּעַמֵּד . מִחְשָׁבֹות לְבוֹ לְדָר
 נֶדֶר : כִּי הַוָּא אָמֵר וַיְהִי . הַוָּא צְנָה וַיַּעֲמֵד :
 כִּי בָּחָר יְהוָהָה בְּצִיּוֹן . אָנָה לְמוֹשֵׁב לוֹ :
 כִּי־יַעֲקֹב בָּחָר לוֹ יְהָה . יִשְׂרָאֵל לְסֶגֶלתוֹ : כִּי |
 לְאִיטָּשׁ יְהוָהָה עָמוֹ . וּנְחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֵב :
 וְהַוָּא רְחוּם | יַכְפֵּר עָזָן וְלֹא יִשְׁחַחֵת וְהַרְבָּה
 לְהַשִּׁיב אָפָוּ . וְלֹא־יַעֲיר קָל חַמְתוֹ : יְהוָהָה
 הַוּשִׁיעָה . הַמֶּלֶךְ יַעֲגַנוּ בַּיּוֹם־לְרָאָנוּ :

i doveka! Od istoka sunca do zalaska, hvaljeno bilo Ime Gospodnje! Uzvišen je nad svim narodima Gospod, slava Njegova nebesa nadvisuje. Gospode, Ime je Tvoje večno! Gospode, spomen je Tvoj od kolena do kolena. Gospod na nebesima, presto Svoj postavi i kraljevstvo Njegovo svime vlada. Nek se vesele nebesa, nek se raduje zemlja i neka govore po narodima: Gospod kraljuje! Gospod kraljuje, Gospod je kraljevao, Gospod će kraljevati zauvek i doveka! Gospod je Kralj u veki vekova, nesataće neznabožaca iz zemlje Njegove. Gospod obara namere neznabožaca, razbija zamisli narodima. Mnogo je misli u srcu čoveka, ali što Gospod naumi, to se ispunjava. Naum Gospodnji doveka ostaje i misli srca Njegovog od kolena do kolena. Jer On reče i sve postade, zapovedi i sve se ostvari. Jer izabra Gospod Sion, omile Mu za prebivalište. Jer Jakova izabra Sebi Gospod, Izrael za blago Svoje. Jer neće odbaciti Gospod narod Svoj i baštinu Svoju napustiti neće. A On, Premilostivi, opršta prestup i zatrti neće. Često je odvraćao gnev Svoj, i svu jarost Svoju podizao nije. Gospode, izbavi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo!

אֲשֶׁרִי יֹשֵׁבְיָ בַּיְתָךְ. עַזְדָּה יְהִלְלוּךְ סְלָה:
 אֲשֶׁרִי הָעַם שַׁבְכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם
 שַׁיְהוּאָה אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדוֹד
 אֲרוֹמָמָה אֱלֹהָי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמָךְ
 לְעוֹלָם וְעַד: בְּכָל-יּוֹם אֲבָרָכָנוּ וְאַהֲלָה
 שְׁמָךְ לְעוֹלָם וְעַד: גָּדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל
 מִאָד וּלְגָדְלָתוֹ אֵין חִקָּר: דָּוָר לְדוֹר יִשְׁבָּח
 מַעֲשֵׂיךְ וְגִבּוֹרָתְךָ יִגְיָדוּ: הַדָּר כְּבָוד הַוְּדָךְ
 וְרַבְרִי נְפָלָתְךָ אֲשִׁיחָה: רְעִזּוֹז נְוֹרָאתְךָ
 יָאמָרוּ וְגָדְלָתְךָ אֲסְפָרָגָה: זָכָר רְבִ-טוּבָךְ
 יִבְּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יִרְפְּנָנוּ: חֲגֹן וּרְחֹום יְהֹוָה
 אָרֶךְ אֲפִים וְגָדְלָ-חָסֵד: טֹוב-יְהֹוָה לְפָלָל
 וּרְחַמְּיוֹ עַל-כָּל-מְעַשָּׂיו: יוֹדֵךְ יְהֹוָה
 כָּל-מַעֲשֵׂיךְ וְחִסִּידָךְ יִבְרָכִיכָה: כְּבָוד
 מַלְכָותְךָ יָאמָרוּ וְגִבּוֹרָתְךָ יִדְבָּרוּ: לְהַוְדִיעַ
 לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרָתְיוֹ וְכָבָוד הַדָּר מַלְכָותְוֹ:
 מַלְכָותְךָ מַלְכָות כָּל-עַלְמִים וּמִמְשָׁלָתְךָ

Blago onima koji borave u domu Tvom i vazda
Tebi u pohvalu kliču. *Sela!* Blago narodu ko-
jem je tako! Blago narodu kojem je Gospod
Bog njegov!

(Ps. 145) Hvalospev Davidov

Uzvisivaću Te, Bože moj, Kralju moj, bla-
gosloviću Ime Tvoje doveka. Svakog dana ću
Tebe blagosiljati i hvalu ću Imenu Tvome do-
veka uznositi. Velik je Gospod i u hvalospevi-
ma opevan je, nedokučiva je veličina Njegova!
Naraštaj naraštaju opeva dela Tvoja i sve-
moćnost Tvoju kazuje. O neizmernoj divoti
blistavog sjaja svetlosti veličanstva Tvoga i o
čudesnim znamenjima Tvojim kazivaću. Ka-
zuzu strahotnu silu dela Tvojih i ja ću o ve-
ličini Tvojoj pripovedati. Razglašuju spomen
obilja dobrote Tvoje i pravednosti Tvojoj kli-
ču. Milostiv je i milosrdan Gospod, spor na
gnev i pun dobrote. Dobar je Gospod svima i
samilosna je ljubav Njegova nad svim delima
Njegovim. Hvalu će Ti odati, Gospode, sva
dela Tvoja, i verni Tvoji koji se u Tebe uzdaju
blagosloviće Te. Kazivaće slavu kraljevstva
Tvoga i propovedaće o velikoj sili Tvojoj, da
obznane sinovima ljudskim silu Njegovu i
neizmernu divotu blistavog sjaja veličanstva
kraljevstva Njegovog. Kraljevstvo Tvoje je
kraljevstvo svih vekova i vladavina Tvoja

בְּכָל־דַּעַר וְדַר : סֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַגְּפֻלִים
 וְזֹקֶף לְכָל־הַפּוֹפִים : עַיִנִּיבָל אֲלֵיכָ
 יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהּם אֶת־אָכְלָם בְּעֵתָו :
 פֹּתֶח אֶת־יָדך וּמְשַׁבֵּע לְכָל־חַי רָצֹן :
 צָדִיק יְהוָה בְּכָל־דָּرְכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מְعָשָׂיו :
 קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קָרְאָיו לְכָל אָשָׁר
 יִקְרָאָהוּ בְּאַמְתָה : רָצֹן־יִרְאָיו יִעֲשֶׂה
 וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעָם : שׁוֹמֵר יְהוָה
 אֶת־פָּלָא־הַבָּיו וְאֶת פָּלָא־הַרְשָׁעִים יִשְׁמַיד :
 תָּהֲלַת יְהוָה יִדְבֶּר פִּי וַיַּבְרֶךְ פָּלָא־בָּשָׂר שֵׁם
 קָדְשׁוּ לְעוֹלָם וְעַד : וְאַנְחָנוּ וְנַבְרֶךְ יְהָ מְעַתָּה
 וְעַד־עוֹלָם : הַלְלוִיה :

הַלְלוִיה הַלְלוִיה נְפָשֵׁי אֶת־יְהוָה : אַהֲלָה
 יְהוָה בְּחֵי אָזְמָרָה לְאַלְהִי בְּעוֹדִי :
 אַל־תִּבְטַח בְּנִדְבָּים בְּבָזְאָדָם | שָׁאַיְן לוּ
 תְּשִׁיעָה : תִּצְאָ רִוחָו יִשְׁבֵּן לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם
 הַהְוָא אָבְדוּ עַשְׂתָּנָתוּ : אָשָׁרִי שָׂאֵל יַעֲקֹב

za sva pokolenja. Podupire Gospod sve koji posrću i uspravlja sve pognute. Oči svih su k Tebi s nadom upravljene i svakome na vreme hranu daješ. Ruku Svoju otvaraš i sitiš sve što živi po želji njihovoj. Pravedan je Gospod u svim putevima Svojim i milosrdan u svim delima Svojim. Blizu je Gospod svima koji Ga prizivaju, svima koji Ga iskreno⁴⁰ zazivaju. Ispunjava volju onih koji Ga se boje, vapaj njihov čuje i izbavlja ih. Čuva Gospod sve koji Ga ljube, a zlotvore sve istrebljuje. Hvalu Gospodnju kazivaće usta moja i stvorenja će sva blagosloviti sveto Ime Njegovō na veke vekova. I mi ćemo blagosiljati Gospoda odsad i doveka! Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 146) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvali dušo moja Gospoda. Hvaliću Gospoda za života svoga, pevaću Bogu svom dok sam živ. Ne uzdajte se u knezove, u čoveka od koga spasenja nema. Kada ga duh napusti, u zemlju svoju on se vraća, sve što smisli u taj dan propada. Blago onome kome je Bog Jakovljev

---

⁴⁰⁾Doslovno: u istini.

בְּעִזּוֹר שֶׁבּוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: עֲשָׂה
 שְׁמִים וְאֶרְץ אֶת־הַיּוֹם וְאֶת־פָּלָא־אֲשֶׁר־בָּם
 הַשְׁמֵר אֶמְתָּה לְעוֹלָם: עֲשָׂה מִשְׁפָּט
 לְעַשְׂוֹקִים נָתֵן לְחַם לְרֻעָבִים יְהוָה
 מַתִּיר אַסְנוּרִים: יְהוָה | פְּקַד עֲוֹרִים
 יְהוָה זָקָף בְּפִזְפִּים יְהוָה אֶחָב צְדִיקִים:
 יְהוָה | שְׁמֵר אֶת־גָּלוּם יְתּוֹם וְאֶלְמָנָה
 יְעַזֵּד וְדָרֶךְ רְשָׁעִים יְעַזֵּת: יְמַלֵּךְ יְהוָה
 | לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךְ צִיוֹן לְדָרֶךְ וְדָרֶךְ הַלְלוּיָה:
 הַלְלוּיָה | כִּי־טוֹב זָמָרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־גָּנָעים
 גָּאוֹה תַּהֲלָה: בְּזִגְעָה יְרוּשָׁלָם יְהוָה
 גָּדוֹלִי יְשָׁרָאֵל יְכָנֵס: הַרְפָּא לְשִׁבּוּרִי לְבָבִי
 וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְבּוֹתָם: מִזְנָה מִסְפָּר לְכֹכְבִּים
 לְכָלָם שְׁמוֹת יְקָרָא: גָּדוֹל אֶדוֹנֵינוּ וּרְבִּיבָּחָ
 לְתַבְזֶגֶתָּו אֵין מִסְפָּר: מְעַזֵּד עֲנוּנִים יְהוָה
 מִשְׁפְּטֵיל רְשָׁעִים עֲדִיא־אֶרְץ: עֲנוּנִי לְיְהוָה
 בְּתוֹדָה זָמָרָה לְאֱלֹהֵינוּ

u pomoći, kome je nadanje u Gospodu, Bogu njegovom, Koji čini nebesa i zemlju, more i sve što je u njima, Koji čuva istinu doveke,⁴¹ Koji tlačenima pravdu vraća, a gladnima hleb daje. Gospod oslobađa sužnje. Gospod daje vid slepima, Gospod uspravlja pognute, Gospod ljubi pravednike. Gospod čuva pridošlice,⁴² sirotom i udovici snagu daje, a put opakih prevraća. Gospod kraljuje doveke, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 147) *Aleluja!* Hvalite Gospoda, jer dobro je pevati Bogu našem, ugodno i divotno je hvalu Mu uznositi. Gospod zida Jerusalim, sabira prognanike Izraelove. Isceljuje one koji su slomljenog srca i vida rane njihove. Mnoštvo zvezda broji i sve ih po imenu zove.⁴³ Velik je Gospodar naš i svesilan, i bezmeran je razum Njegov. Ponizne i smerne, Gospod uzvisuje, a zlopake i zlohude do zemlje ponižava. S hvalom uzdignite glasove ka Gospodu,

---

⁴¹Tj. čuva obećanja Svoja doveka.

⁴²Obraćenike.

⁴³Kao što svakoj zvezdi ime zna bez obzira na to koliko su udaljene jedna od druge, tako će sabrati svakog sina Izraelovog koliko god daleko prognan bio (*Ec hajim*).

בְּכָנֹור : הַמִּכְפֵּה שְׁמִים | בָּעֲבִים הַמִּכְיָן
 לְאָרֶץ מֵטָר הַמִּצְמִיחָה הַרְיִם חָצֵיר : גּוֹתָן
 לְבָהָמָה לְחַמָּה לְבָנִי עַרְבָּ אֲשֶׁר יַקְרָאוּ :
 לֹא בְּגִבּוּרַת הַסּוֹס יַחֲפֵץ לְאַבְשָׂוָקִי הָאִישׁ
 יַרְצָחָ : רֹצֶחָ יְהוָה אֱתִירָאָיו אַתְּ
 הַמִּיחָלִים לְחַסְדוֹ : שְׁבָתִי יְרוֹשָׁלָם אַתְּ
 יְהוָה הַלְּלִי אַלְהִיכָּ צִוְּן : כִּיְחַזְקָ
 בְּרִיחִי שֻׁעְרִיךְ בְּרִיךְ בְּגִינִּיךְ בְּקַרְבָּךְ : הַשְּׁמָ-
 גּוֹלְדָּ שְׁלוֹם חַלְבָּ חַטִּים יִשְׁבִּיעָךְ : הַשְּׁלָחָ
 אַמְרָתָו אָרֶץ עַד־מְהֻרָה יְרוֹץ דָבָרוֹ : הַפְּתָנוֹ
 שְׁלָג כְּאַמָּר בְּפָור בְּאַפָּר יְפָזָר : מְשֻׁלִיךְ
 קְרָחוֹ כְּפָתִים לְפָנֵי קְרָתוֹ מַיְיָעָםָד : יִשְׁלַחָ
 דָבָרוֹ וַיְמַסֵּם יִשְׁבֵב רֹזֶחָו יַזְלִוְיָמִים : מְגִידָ
 דָבָרוֹ לִיעַקְבָּ חַקְיוֹ וּמְשֻׁפְטָיו לִישְׁרָאֵל : לֹא
 עָשָׂה כֵּן | לְכָל־גּוֹי וּמְשֻׁפְטִים בְּלִידָעוֹם
 הַלְּלָוִיה :

זהה לומר מזמור זה ומזמור הללו אל בקדשו במתוון וככוננה.
 כי עליהם אמרו רוזל בגמרה יהא חללי מגורי הלוול בכל יום.

pojte uz harfu Bogu našem. On nebesa oblacima zastire, zemlji kišu sprema, čini da niče po gorama trava. Stoci hranu njezinu daje i vranićima koji ciče k Njemu. Za konjsku snagu On ne mari, nit' Mu se mile bedra čovečija.⁴⁴ Mili su Gospodu oni koji Ga se boje, koji se uzdaju u dobrotu Njegovu. Gospoda slavi, o, Jerusalime, hvali Boga svog, o, Sione! Jer On utvrđuje prevornice vrata tvojih i sinove tvoje blagosilja u tebi. Međe tvoje mirom ograjuje i jedrom pšenicom te siti. On na zemlju reč naredbe šalje – kako li brzo hita reč Njegova! Kao vunu sneg daje, inje kao pepeo sipa. Baca grād Svoj kao zalogaje, mrazu Njegovom ko odoleti može? Reč Svoju pošalje i rastopi ga, vetrom Svojim dune i poteku vode. Reči Svoje objavio je Jakovu, zakone Svoje i odredbe Svoje Izraelu. Ne učini tako nijednom drugom narodu, i odredaba Njegovih oni ne znaju. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

---

⁴⁴⁾Tj. sila muška.

הַלְלוֹיָה וְהַלְלוֹיָה אֶת־יְהוָה מִן־הַשּׁמִים
 הַלְלוֹיָה בְּמִרוּמִים: הַלְלוֹיָה
 כָּל־מְלָאכִיו הַלְלוֹיָה כָּל־צָבָאוֹ: הַלְלוֹיָה
 שְׂמֵשׁ וִירָחָם הַלְלוֹיָה פָּלִי־פָּזָבִי אָורָ:
 הַלְלוֹיָה שְׁמֵי הַשּׁמִים וְהַמִּים אֲשֶׁר־
 מַעַל הַשּׁמִים: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
 כי הוא צוֹה וְגַבְרָא: וַיַּעֲמִידָם לְעֵד
 לְעוֹלָם חֻק־נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר: הַלְלוּ
 אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תְּגִיבִים וּכְל־תְּהִמּוֹת:
 אֵשׁ וּבָרֶד שָׁלָג וּקִיטָור רוח סָעָרָה עָשָׂה
 דְבָרָו: הַהֲרִים וּכְל־גָּבְעֹות עַז פָּרִי
 וּכְל־אָרֶזִים: הַחַיָה וּכְל־בַּהֲמָה רַמֶשׁ וְצִפּוֹר
 בְּנֵף: מַלְכֵי־אָרֶץ וּכְל־לְאַמִּים שָׁרִים
 וּכְל־שְׁפֵטִי אָרֶץ: בְּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלֹת
 זְקִנִים עַמִּינְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
 כִּי־נְשָׁגֵב שָׁמוֹ לְכָדוֹ הַזָּדוֹ עַל־אָרֶץ וְשָׁמִים:
 וַיָּרֶם קָרְן וְלֹעֲמֹד תְּהִלָּה לְכָל־חַסִידִיו לְבָנִי
 יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבָו הַלְלוֹיָה:

(Ps. 148) *Aleluja!* Hvalite Gospoda s nebesa, hvalite Ga u visinama! Hvalite Ga, svi anđeli Njegovi, hvalite Ga, sve vojske Njegove! Hvalite Ga, Sunce i Meseče, hvalite Ga, sve zvezde svetlosne! Hvalite Ga, nebesa nad nebesima i vode nad nebesima! Neka hvale Ime Gospodnje jer On zapovedi i stvoreni behu. Postavi ih za vuke vekova po zakonu koji proći neće.⁴⁵ Hvalite Gospoda sa zemlje, nemani morske i svi bezdani! Ognju i grăde, snegu i maglo, olujni vetre koji reč Njegovu izvršavaš. Gore i svi humovi, drveta rodna i svi kedrovi, zveri i sva stoko, gmizavci, bube i ptice krilate! Kraljevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske, momci i device, starci i deca! Nek svi hvale Ime Gospodnje, jer jedino je Ime Njegovo uzvišeno, sjaj svetlosti veličanstva Njegovog, zemlju i nebesa nadvisuje. On je uzvisio rog⁴⁶ naroda Svog na slavu svih pobožnika Svojih koji su priljubljeni uz Njega, sinova Izraelovih, naroda koji Mu je blizu. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

⁴⁵⁾Bog je postavio zakone prirode koji su nepromenjivi, osim kada On čini čuda.

⁴⁶⁾Tj. snagu.

הַלְלוִיה | שִׁירוּ לֵיהֶזְהָה שִׁיר חֲדָשׁ
תְּהִלְתָּו בְּקֹתֶל חֲסִידִים: יִשְׁמַח
יִשְׂרָאֵל בְּעִשְׂיוֹ בְּנֵי־צִיּוֹן יִגְלֹו בְּמַלְכָם:
יְהִלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחְอล בְּתַחַת וְכֹפֵר יִזְמְרוּ־לוּ:
פִּידּוֹצָה יְהָהָה בְּעַמּוֹ יִפְאַר עֲנָנוֹים
בִּישְׁוּעָה: יַעֲלֹזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יַרְגִּנּוּ עַל־
מְשֻׁכְבָּתָם: רֹומְמֹות אֶל בְּגָרוֹנָם וְחַרְבָּ
פִּיפִוִּות בְּיָדָם: לְעַשְׂוֹת נִקְמָה בְּגָויִם תְּוֹכְחוֹת
בְּלָאָמִים: לְאַסְרֵ מַלְכֵיָם בְּזָקִים וְנִכְבְּדִים
בְּכָבְלִי בָּרוּזֵל: לְעַשְׂוֹת בָּהָם | מְשֻׁפְט כְּתוּב
הַדָּר הַוָּא לְכָל־חֲסִידִיוֹ הַלְלוִיה:

הַלְלוִיה | הַלְלוּ־אָל בְּקָדְשׁו הַלְלוּהוּ
בְּרָקִיע עַזּוֹ: הַלְלוּהוּ בְּגַבּוֹרָתָיו
הַלְלוּהוּ כָּרְב גָּדוֹלֹ: הַלְלוּהוּ בְּתַקְעָ שׁוֹפֵר
הַלְלוּהוּ בְּנִגְל וְכֹפֵר: הַלְלוּהוּ בְּתַחַת וּמַחְול
הַלְלוּהוּ בְּמַגִּים וְעַגְב: הַלְלוּהוּ בְּצַלְצָלִי
שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצַלְצָלִי תְּרוּעָה: כָּל הַגְּשָׁמָה

(Ps. 149) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Pevajte Gospodu pesmu novu, hvalu Njegovu na saboru onih koji predano uz Njega prianjaju. Neka se raduje Izrael Stvoritelju svome, Kralju svom neka klikću sinovi Siona! Neka hvale Ime Njegovo igrajući, uz bubanj i harfu neka Mu poje! Jer je mio Gospodu narod Njegov, smerne i ponizne spasenjem krasí. Neka se priljubljenici Njegovi u slavi raduju, neka klikću s postelja svojih. Uzvišeni hvalospevi Bogu u grlima su njihovim i mač dvosekli u rukama njihovim.⁴⁷⁾ Da se osvete narodima i pokaraju plemena, da svežu kraljeve njihove u lance, plemiće njihove u okove gvozdene, da izvrše na njima sud napisani. On je sjaj slave veličanstva svih miljenika Njegovih. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 150) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvalite Boga u Svetinji Njegovoj, hvalite Ga na svodu moći Njegove nebeske! Hvalite Ga radi silnih dela Njegovih, hvalite Ga radi moćnog veličanstva Njegovog! Hvalite Ga uz jeku roga ovnjuškog, hvalite Ga uz psaltir i harfu! Hvalite Ga uz bubanj i igru, hvalite Ga uz strune i svirale! Hvalite Ga uz zvuk cimbala, hvalite Ga uz cimbala jeku! Sve što diše

---

⁴⁷⁾ Tj. pevanje hvalospeva Bogu je moćno oružje protiv neprijatelja njihovih (*Raši*).

תְהִלָּל יְהֹוָה הַלְלוִיָּה :

בָּרוּךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן :
בָּרוּךְ יְהֹוָה | מִצְיוֹן שְׁכִינָה
יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוִיָּה : בָּרוּךְ | יְהֹוָה אֱלֹהִים
אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל. עֲשָׂה נְפָלָות לְבָדוֹ :
וּבָרוּךְ | שֵׁם כְּבוֹדו לְעוֹלָם וְיִמְלָא כְּבוֹדו
אֶת-כָּל-הָאָרֶץ אָמֵן | וְאָמֵן :

يעמוד ויאמר בכוננה.

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְהֹוָה לְעֵינָיו כָּל-הַקְּהֻלָּה .
וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהִי
יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מְעוֹלָם וְעַד-עוֹלָם : לְךָ יְהֹוָה
הַגָּדְלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאָרָת וְהַגְּנָזָח וְהַהְדָּר
כִּי-כָל בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ . לְךָ יְהֹוָה
הַמֶּמֶלֶכה וְהַמְתִנְשָׂא לְכָל | לְרָאשׁ : וְהַעֲשָׂר
וְהַכְּבּוֹד מְלָפְגִיאָה וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּפָל וּבִידָךְ כָּמָה
וְגַבּוּרָה . וּבִידָךְ לְגַדֵּל וְלִחְזֹק לְפָל : רַעַתָּה
אֱלֹהֵינוּ מְוִדִּים אֲנַחֲנוּ לְךָ . וּמְהֻלָּים לְשֵׁם
הַפְּאָרָתָךְ : וַיִּבְרְכוּ שֵׁם כְּבָדָךְ וּמְרוּםָם עַל-
כָּל-בָּרֶכה וְתָהֳלָה : אַתָּה הַוָּא יְהֹוָה לְבָבָךְ

neka hvali Gospoda! Hvalite Gospoda!
Aleluja!

Završni stihovi Knjige hvalospeva

Blagosloven Gospod doveka! *Amen! Amen!*
Blagosloven sa Siona Gospod Koji prebiva u Jerusalimu! Hvalite Gospoda! *Aleluja!* Blagosloven Gospod Bog, Bog Izraela, Koji jedini čudesa čini! Blagosloveno Ime Veličanstva Njegovog doveka! Veličanstvom Njegovim napuniće se zemlja sva! *Amen! Amen!*

Kazuje se stojeći i predano:

Vajvareh David – Potom David blagoslovi Gospoda pred čitavom zajednicom i reče David: "Blagosloven da si Ti, Gospode, Bože Izraela praoca našeg, odveka doveka! Tvoji su, Gospode, veličina, i sila, i slava, i večnost, i divotni sjaj veličanstva, jer je sve što je na nebesima i na zemlji Tvoje! Tvoje je, Gospode, kraljevstvo i Ti se poput glave povrh svega uzdižeš. Bogatstvo i dostojanstvo od Tebe dolaze, i Ti nad svima vladaš, u Tvojoj su ruci sila i kreplost, i u ruci je Tvojoj da učiniš svakoga velikim i snažnim. A sada, Bože naš, hvalu Tebi odajemo i slavimo Ime sjaja Tvojega. I blagosiljaće Ime Tvoje slavno, iznad svakog blagoslova i hvale uzvišeno. Ti si, Gospode, Jedini!

אתה עשית את-השמיֹם שמי השמיֹם
 ובל-צְבָאֵם הָאָרֶץ ובל-אֲשֶׁר עַלְיָה הַיָּמִים
 ובל-אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחִילָה אֶת-כָּלָם. וצָבָא
 הַשְׁמִים לְךָ מְשֻׁתְּחוּם: אַתָּה הוּא יְהוָה
 הָאֱלֹהִים עַכְם מְעוּמָד אֲשֶׁר בְּחִרְתָּ בְּאַבְרָם
 וְהַזְּכָאתָוּ מְאוֹרָ פְּשָׁדִים. וּשְׁמַת שְׁמוֹ
 אַבְרָהָם: וּמְצָאת אֶת-לְבָבוֹ נָאָמָן לְפָנֶיךָ
 וּכְרוֹת עַמּוֹ הַבְּרִית לְתַת אֶת-אָרֶץ הַכְּנָעָנִי
 הַחֲתִי הָאָמָרִי וְהַפְּרָזִי וְהַיּוֹסִי וְהַגְּרָגְשִׁי
 לְתַת לְזָרָעָוּ. וַתְּקַם אֶת-דְּבָרֵיךְ כִּי צָדִיק
 אַתָּה: וַתָּרָא אֶת-עַנִּי אֶבְתָּינָנוּ בְמִצְרָיִם.
 וְאֶת-זַעֲקָתָם שְׁמֻעָת עַל-יִם-סּוֹף: וַתְּתַן אַתָּה
 וּמְפָתִים בְּפַרְעָה וּבְלַעֲבָדָיו וּבְלַעֲטָם
 אַרְצָו כִּי יָדַעַת כִּי הַזִּידָוּ עַלְيָהֶם. וַתְּעַש לְךָ
 שְׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיּוֹם בְּקָעָת לְפָנֵיהֶם
 וַיַּעֲבֹרְיוּ בְּתוֹךְ-הַיּוֹם בִּיבְשָׂה. וְאֶת-רְדָפָיהם
 הַשְׁלַכְתָּ בְּמִצּוֹלָת כְּמוֹ אָבִן בְּמִים עַזִּים:
 וַיַּוְשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אַתָּה

Ti si načinio nebesa, i nebesa nad nebesima, i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i Ti im svima život daješ, i vojska se nebeska pred Tobom klanja. Ti si Gospod Bog (Dovde stojeći.) Koji si izabrao Avrama i izveo ga iz Ura kaldejskoga i nadenuo mu ime Avrām. I našao si srce njegovo verno pred Sobom, i Savez s njim sklopio si da ćeš dati zemlju kanânsku, hetejsku, amorejsku, perezejsku, jevusejsku, gergešejsku, da ćeš dati semenu njegovom, i ispunio si reči Svoje jer si Ti pravedan. Nevolju si otaca naših u Egiptu video i vapaj si njihov čuo kraj Mora trstikova. Znamenjima si se i čudesima oborio na faraona i na sve sluge njegove i na sav narod zemlje njegove, jer si znao da su obesno postupali s njima, i proslavio si Ime Svoje do dana današnjeg. More si razdvojio pred njima, te pređoše posred mora zemljom suvom, a progontitelje si njihove u bezdan bacio kao kamen u vode silovite.

ŠIRAT AJAM

VAJOŠA – I izbavi Gospod u onaj dan

ישראל מיד מצרים וירא ישראל את-מצרים מות על-שפט הים : וירא ישראל את-היד הגדלה אשׁר עשה יהונתן במצרים ויראו העם את-יהונתן ויאמינו ביהונתן ובמשה עבדו :

או ישריד-משה ובני ישראל את-השירה הזאת ליהונתן ויאמרי לאמר אשירה ליהונתן כי באה גאה סוס ורכבו רמה בים : עז וזרת יה ויהיל לישועה זה אליו ואנו ה אלי אבוי וארמאנחו : יהונתן איש מלכחה יהונתן שמו : מרכיבת פרעה וחילו ירה בים ומכח שלשו טבעו בים-סוף : תהמת יכסימו ירדיו במצולת פמו-אבן : ימינה יהונתן נאדרי בכם ימינה יהונתן תרעוץ אויב : וברב גאונך תהרט קמיך תשלה חרגן יאכלמו בקש : וברוח אפיק גערמו-מים

Izrael iz ruku egipatskih i vide Izrael mrtve Egipćane na obali morskoj. I vide Izrael ruku krepku⁴⁸ kojom Gospod udari Egipćane, i narod se poboja Gospoda, i poverova u Gospoda i u Mojsija, slugu Njegovog.

AZ – Tada zapeva Mojsije i sinovi Izraelovi pesmu ovu Gospodu i rekoše: “Pevaču Gospodu jer se visoko uzvisio, konja i konjanika u more sunovratio. Sila je moja i pesma moja Gospod, On mi spas postade, On je Bog moj, Njemu ću Hram podići.⁴⁹ On je Bog oca mog i Njega ću uzvisivati. Večni je Gospodar rata, Gospod je Ime Njegovo. Kola faraonova i vojsku njegovu, u more baci, izabrane vojvode njegove, u Moru trstikovu se utopiše. Bezdani ih pokriše, poput kamena u dubinu potonuše. Desnica Tvoja, o, Gospode, moćna u snazi, desnica Tvoja, o, Gospode, razmrkska neprijatelja. Obiljem veličanstva Svoga uništavaš one koji ustaju na Tebe. Poslao si gnev Svoj i on ih kao slamu proždire. Od daha nozdrva Tvojih sabra se voda,

---

⁴⁸⁾Tj. moć, silu veliku.

⁴⁹⁾Neki anvezu prevode kao slaviču Ga; Šimšon Rafael Hirš prevodi: ja ću biti dom Njegov.

נצבי במוֹנָד גוֹלִים קְפָאוּ תְהִמָּת בְּלֵבִים
 אָמֶר אוֹיֵב אַרְדָּף אֲשִׁיג אֲחָלֵק שְׁלָל
 תְמַלְאָמוֹ נְפָשִׁי אַרְיִק חַרְבִּי תּוֹרִישָׁמוֹ
 יְדִי : נְשֻׁפֶת בְּרוֹחַ בְּסִמוֹ יָם צָלָלוֹ בְּעוֹפֶרֶת
 בְּמִים אֲדִירִים : מֵי כְּמַכָּה בְּאַלְמִים יְהוָה
 מֵי כְּמַכָּה גָּאֵר בְּקָדֵשׁ נֹרֵא תְּהִלָּת
 עַשְׂהָה-פָּלָא : נְטִיתָ יְמִינָךְ תְּבָלָעָמוֹ אָרֶץ :
 נְחִיתָ בְּחַסְדֶךָ עַמְזָיו גָּאֵלָת נְהִלָּת בְּעַזְךָ
 אַלְגָּ�ה קְדָשָׁךָ : שְׁמָעוּ עַמִּים יְרָגִין
 חִיל אָחוֹז יְשִׁבֵּי פָּלָשָׁת : אָז גְּבָהָלוֹ
 אַלְפִּי אַדְוָם אַיִלִי מְוֹאֵב יְאַחַזְמוֹ רַעַד גְּמָגוֹ
 פָּלִישָׁבִי כְּגַעַן : תְּפֵל עַלְיָהָם אִמְתָּה וְפַחַד
 בְּגָדָל זְרוּעָה יְדָמוֹ כְּאַבָּן עַד-יְעַבּוֹר עַמְּלָךְ
 יְהוָה עַד-יְעַבָּר עַמְזָיו קְגִינִית : תְּבָאָמוֹ
 וְתְּטַעַמְוֹ בְּהָר נְחַלְתָּךְ מְכוֹן לְשִׁבְתָּה
 פְּעַלְתָּה יְהוָה מְקָדֵשׁ אַדְנִי כּוֹנָנִי
 יְדִיךָ : יְהוָה | יְמָלֵךְ לְעַלְמִים וְעַד :

poput zida se ustubi voda koja teče, zalediše se bezdani u srcu mora. Neprijatelj reče: 'Proganjaću, stići će, podeliću plen, nasitiće ih se duša moja. Izvući će mač svoj, istrebiće ih ruka moja!' Ti dunu vjetrom Svojim i more ih pokri, kao olovo potonuše silnoj vodi u bezdane. Ko je poput Tebe među bogovima, o, Gospode? Ko je poput Tebe slavan u svetosti, strašan u hvali i čini čudesa? Ispružio si desnicu Svoju i zemlja ih progutala. Milošću Svojom vodio si ovaj narod koji si izbavio, snagom Svojom vodio si ga u Svetinju Svoju. Narodi čuše i zadrhtaše, muka obuze stanovnike Filisteje. Užas ophrva starešine edomske, trepet obuze junake moavske, istopiše se svi koji žive u Kanānu. Strah i trepet spopade ih, od silne ruke Tvoje kao kamen zanemeše, dokle ne prođe narod Tvoj, o, Gospode, dokle ne prođe narod ovaj koji si stekao. Odveo si ih i zasadio na brdu baštine Svoje, na mestu koje si stvorio Sebi za boravak, o, Večni, u Svetinji, Gospode, koju su Tvoje ruke utvrdile. Gospod će kraljevati na vekove vekova.

יְהוָה | יְמַלֵּךְ לְעוֹלָם וְעַד : יְהוָה מֶלֶכְתִּיה
 קָאִים לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמִי עַל-מִיא : פִּי בָּא סָוס
 פְּרֻעָה בְּרַכְבּוֹ וּבְפְרַשְׁיוֹ פִּים וַיַּשֵּׂבַע יְהוָה
 עַל-הָם אֶת-מֵי הַיָּם וּבְגַנִּי יִשְׂרָאֵל הַלְּכָבוֹ
 בְּיַבְשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם :

כִּי לְיְהוָה הַמֶּלֶךְ. וּמוֹשֵׁל בָּגּוּים : וְעַל
 מוֹשָׁعִים בְּהַר צִיּוֹן לְשִׁפְטָת אֶת-הָר עָשָׂו.
 וְהִתְחַת לְיְהוָה הַמֶּלֶךְ : וְהִיא יְהוָה
 לְמַלֵּךְ עַל--פָּלָה-הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי
 יְהוָה אֶחָד וִשְׁמוֹ אֶחָד :

נְשָׂמַת פָּלָה-חַי תִּבְרֹךְ אֶת שְׁמֵךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ פָּלָה-בָּשָׂר תִּפְאַר
 וְתִרְוְם זְכָרָה מֶלֶכְנוּ תִּמְיד . מִן--הָעוֹלָם
 וְעַד--הָעוֹלָם אַתָּה אֵל . וּמִבְּלַעֲדֵיכְךָ אֵין
 לְנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ . פּוֹדֵה וּמַצִּיל .
 וְעוֹנֶה וּמְרַחֶם . בְּכָל-עַת אַרְחָה וְצַדְקָה . אֵין
 לְנוּ מֶלֶךְ עֹזֵר וּסְמֵךְ אֶלָּא אַתָּה :

Gospod će kraljevati na veke vekova." Kraljevstvo je Večnoga ustanovljeno za veke vekova. Kada su konji faraonovi, kola njegova i konjanici njegovi ušli u more, Gospod je na njih vratio vode morske, te sinovi Izraelovi pređoše posred mora zemljom suvom.

Jer Gospodu pripada kraljevstvo, On vlada narodima. I uspeće se izbavitelji na goru Sion da sude gori Esavovoj i kraljevstvo će biti Gospodnje. I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini.

NIŠMAT KOL HAJ – Duša svega što živi blagosloviće Ime Tvoje, Gospode Bože naš, i duh svakog tela slaviće i uzvisivaće spomen Tvoj, Kralju naš, doveka. Odveka doveka, Ti si Bog i osim Tebe nemamo Kralja, Osloboditelja i Spasitelja, Otkupitelja i Izbavitelja, Koji nas uslišava i ima samilosti u svakoj nevolji i bedi našoj. Nemamo Kralja Koji pomaže i uzdržava do Tebe!

אֱלֹהִי הָרָאשׁוֹנִים וְהַאֲחֶדוֹנִים. אֱלֹהֶה בֶּל
בָּרִיאות. אֲדוֹן בָּל-תּוֹלְדוֹת. הַמְהַלֵּל
בָּכָל-הַתְּשִׁבָּחוֹת. הַמְנַגָּג עֹזֶלֶמוּ בְּחַסֵּד
וּבְרִיאַתְיוּ בְּרַחֲמִים. וַיְהִי אֱלֹהִים אָמַת
לֹא יָנוּם וְלֹא יִישְׁן. הַמְעוֹרֵר יִשְׁנִים
וּהַמְקִיעֵץ גְּרוּדִים. מְחִיה מַתִּים. וּרְוֹפָא
חוֹלִים. פּוֹקֵחַ עֲוֹרִים. וּזְוֹקֵף כְּפּוֹפִים.
הַמְשִׁיחַ אַלְמִים. וְהַמְפֻעַנָּה נְעַלְמִים. וְלֹא
לְבָדֵךְ אֲנָחָנוּ מְוֹדִים:

וְאֶלְוֹ פִּינוּ מְלָא שִׁירָה בָּיִם. וְלִשְׁוֹגָנוּ רְבָה
קְהֻמוֹן גָּלִיו. וְשִׁפְתּוֹתֵינוּ שְׁבָח
בְּמִרְחָבֵי רְקִיעָה. וְעַיְינֵנוּ מְאִירֹת כְּשַׁמְשָׁה
וּכְיִרְחָה. וְיִדְרִינוּ פְּרוֹשֹׁות בְּגַשְׁרֵי שָׁמִים.
וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת פְּאַיְלֹות. אֵין אֲנָחָנוּ מְסֻפִּיקִין
לְהַזְּדוֹת לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ. וְלִבְרָךְ
אַתְּ-שָׁמֶךְ מַלְכֵנוּ. עַל אַחֲת מַאֲלֵךְ אֱלֹפִים
אֱלֹפִים וּרְזֻבָּכִים רְבָבּוֹת. פְּעָמִים הַטּוֹבּוֹת
נְפִים וְגַפְלָאות שְׁעַשְׂית עַמְנוּ וּעַם אֲבוֹתֵינוּ.

ELOE – Bože pređašnjih i budućih (naraštaja), Bože svih stvorenja, Gospodaru svih pokolenja, slavom opevani, Koji u milosrđu upravlja svetom Svojim i u ljubavi samilosnoj stvorenjima Svojim. Gospod Bog je istina, On ne spava i ne drema. On budi usnule i podiže zaspale. On vaskrsava mrtve i leči bolesne, daje vid slepima i uspravlja pognute, daje govor nemima i na videlo iznosi tajne zapretene, samo Tebi hvalu uznosimo.

VEILU – I da su usta naša poput mora pesme puna i jezik naš klicanja kao mnoštvo valova njegovih, i usne naše hvale puna kao širine nebeske, i da nam oči sijaju kao Sunce i Mesec, i da ruke svoje rasprostiremo kao orlovi nebeski krila svoja, i noge da su nam lake kao u srne, ne bismo mogli dovoljno hvale da Ti odamo, Gospode Bože naš, niti da blagosiljamo Ime Tvoje, Kralju naš, ni za jedno od hiljada hiljade hiljada, i desetinu desetine desetina hiljada dobročinstava, čudesa i znamenja što si ih učinio za nas i za očeve naše.

מלפניהם ממצרים גאלתנו יהונאה
 אלהינו. מבית עבדים פדיותנו. ברעב ונתחנו.
 ובשבע כלכלתנו. מחרב הארץ לנו. ומבר
 מלטהנו. ומחלאים רעים ורבים דליהנו. עד
 הנה עזינו רחמיך ולא עזינו חסדייך. על
 בן אברים שפלגתו בנה. ורוח ונשמה שנפחה
 באפינו. ולשון אשר שמתי בפינו. הן הם.
 יודו ויברכו. וישבחו. ויפארו. את שמי
 מלכנו תמיד. כי כל-פה לך יודח. וכל-
 לשון לך תשבח. וכל-עין לך תצפה. וכל-
 ברך לך תברע. וכל-קומה לפניה תשתחנה.
 והלבבות ייראך והקרוב והפלויות יזמרו
 לשמה. בדבר שנאמר כל עצמותי תאמרי
 יהונאה מי במוך מציל עני מחזק ממן.
 ועני ואביון מגוזל:
 שועת עניים אתה תשמע. עצמת הדל
 תקשיב ותשיע. וכתוב. רגנו צדיקים
 ביהונאה לישרים נאנה תהלה:

Iz Egipta si nas izbavio, Gospode Bože naš, iz doma robova iskupio nas, u gladi prehranio nas, u sitosti uzdržao nas. Od mača si nas spasio, od kuge izbavio, od bolesti mnogih i zlih iscelio. Dosad nam je ljubav Tvoja samilosna pomogla i milost nas Tvoja ostavila nije. Stoga, udovi od kojih si nas sastavio, dah i duša što si ih udahnuo u nas, jezik koji si u usta naša stavio – gle, oni će hvalu odavati, blagosiljati, slaviti, veličati i opevati Ime Tvoje, Kralju naš, doveka. Jer sva će usta Tebe hvaliti, i svi jezici Tebe slaviti, i sve oči k Tebi gledati, i sva kolena pred Tobom se pregibati, i svaki se stas pred Tobom prostreti, i sva će srca strahopoštovanjem pred Tobom obuzeta biti, sve utrobe i bubrezi Imenu Tvome hvalospeve pevati, kao što je rečeno: "Sve će kosti moje reći: 'Gospode, ko je kao Ti, Koji ubogog spasavaš od silnika, jadnika i siromaha od pljačkaša'?"

ŠAVEAT ANIJIM – Ti čuješ vapaj ubogih i krik nevoljnih slušaš i uslišuješ. I napisano je: "Kličite, pravednici, Gospodu, pravednima dolikuje hvaliti Ga.

בְּפִי יְשָׁרִים
וּבְשְׂפַתִּי צְדִיקִים
וּבְלְשׁוֹן חֲסִידִים
וּבְקָרֶב קָדוֹשִׁים
בָּמִקְהָלוֹת רַכְבוֹת עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שָׁבֵן
חוּבָת פָּלִי-חִצּוֹרִים לְפָנֵיךְ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְהֻזּוֹת. לְהַלֵּל. לְשִׁפְחָה. לְפָאָר. לְרוֹמָם.
לְהַדֵּר. וְלִגְאָחָה. עַל פָּלִי דְּבָרֵי שִׁירֹות
וְתִשְׁבָחוֹת דָּוד בֶּן יִשְׁיָּהוּ מֶשִּׁיחָה: וְבָכֵן
יְשִׁתְבַּח שָׁמֶךָ לָעֵד מַלְכֵנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹש בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ
כִּי-לֹךְ נָאָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וְעֵד. אֲשִׁיר. גַּשְׁבָּחָה. נְהַלֵּל.
רוֹזְמֶרֶה. הַעַז. וּמִמְשָׁלָה. נְגַטָּה. חַגְדָּלה. טַגְבּוּרָה.
תְּהַלָּה. אַוְתִּפְאָרָת. כְּקַדְשָׁה. יוֹמָלָכִות. בְּרִכּוֹת
וְהֻזְדָוֹת. לְשָׁמֶךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹש. וּמְעוֹלָם.

USTIMA ČESTITIH TI ĆEŠ BITI UZVELIČAN,
 USNAMA PRAVEDNIH TI ĆEŠ BITI BLAGOSLOVLJEN,
 JEZIKOM POBOŽNIH TI ĆEŠ BITI POSVEĆEN
 I MEĐU SVETIMA TI ĆEŠ BITI PROSLAVLJEN,

u saborima mnoštva naroda Tvog, Doma Izraelovog, jer to je obaveza svih stvorenja pred Tobom, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da Ti zahvaljuju i da Te hvale, slave, veličaju, uzdižu, poštiju i večnim oglašuju, iznad i više od svih reči, pesama i hvalospeva Davida, sina Jišajevog, sluge Tvog i pomazanika Tvog.

Blagoslov nakon kazivanja pesuke dezimra

JIŠTABAH – I stoga neka bi doveka Ime Tvoje bilo slavljeni, Kralju naš, Bože, Kralju veliki i sveti, na nebesima i na zemlji. Jer Tebi dolikuju, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, uvek i dovecka, pesma i hvalospev, hvala i oda, sila i vlast, večnost, veličina, moć, dika i slava, svetost i kraljevstvo, blagoslovi i zahvalnice Imenu Tvom velikom i svetom. Odveka

וְעַד עֹלָם אַתָּה אֵל : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמֶהָלֶל בְּתִשְׁבָחוֹת . אֵל
 הַהֲזָרוֹת . אֲדֹון הַגְּפָלוֹת . בּוֹרָא פָּל
 הַגְּשָׁמוֹת . רְבוֹן פָּל הַמְּעוֹשִׁים . הַבּוֹחֵר בְּשִׁירִי
 זָמְרָה מֶלֶךְ אֵל חַי הַעוֹלָם אָמֵן :

שִׁיר הַמְּעֻלֹּות . מִמְּעַמְקִים קָרָאתִיךְ יְהוָה :

אֲדֹנִי שְׁמַעַה בְּקוֹלִי תְּחִיֵּנָה
 אָזְנִיךְ קָשְׁבֹות . לְקוֹל תְּחִנוּנִי : אָמִיעָנוֹת
 תְּשִׁמְרִיךְ . אֲדֹנִי מַי יַעֲמֵד : כִּיְעַמֵּךְ
 הַסְּלִיחָה . לְמַעַן תַּנְרָא : קַוְיִתִיךְ יְהוָה
 קֹוְתָה נֶפֶשִׁי . וְלֹדְבָרוֹ הַזְּהָלָתִי : נֶפֶשִׁי לְאֲדֹנִי .
 מְשֻׁמְרִים לְבָקָר שֻׁמְרִים לְבָקָר : יְחִיל יִשְׂרָאֵל
 אֶל-יְהוָה : כִּי-עַם-יְהוָה הַחֲסָד . וְהַרְבָּה
 עַמּוֹ פְּדוֹת : וְהַוָּא יַפְּדָה אֶת יִשְׂרָאֵל .

מִכֶּל עֲזֹנוֹתָיו :

וְאֹמֵר הַחֹזֶן חַצִּי קְדִישָׁ
 יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רֶבֶא . וְעוֹנִים אָמֵן) בְּעַלְמָא דִי בְּרָא
 כְּרֻעָותָה , וַיִּמְלִיךְ מֶלֶכְתָּה וַיַּצְמַח פָּרָקָנָה וַיִּקְרַב
 מֶשִּׁיחָה . (עוֹנִים אָמֵן) בְּחַיְיכָוּן וּבְיוּמִיכָוּן וּבְחַיִּים דָכַל בֵּית

i doveka Ti si Bog. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju veliki, i u hvalospevima opevan, Bože hvale, Gospodaru čудesa, Stvoritelju duša, Gospode svega stvorenog, Koji odabire pesme hvalospevne, Kralj, Bog, Život svetova. *Amen.*

(Ps. 130) Pesma uspinjanja (hodočasna).

Iz dubine k Tebi zavapih, Gospode! Gospode, čuj glas moj! Neka paze uši Tvoje na glas vapaja mog. Ako ćeš na prestupe paziti, o, Gospode, ko će opstati? Ali je u Tebe praštanje da bi Te se bojali. Uzdam se u Gospoda, uzda se duša moja, reč Njegovu čekam. Duša moja za Gospodom čezne više nego straže noćne što za zorom ranom⁵⁰ čeznu, više nego za zorom ranom straže noćne. Nadu svoju, o, Izraelu, u Gospoda polazi, jer u Gospoda je milost i obilje spasa je u Njega. I On će otkupiti Izrael od svih prestupa njegovih.

Hazan kaže: HACI KADIŠ

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma

---

⁵⁰⁾Tj. spasenjem

ישראל. בעגלה ובזמנן קרייב. ואמרו אמן. (וגם הקהל אומר)
 יהא שם רבא מברך לעלם ולעלמי עלייה יתברך.
 וישטבוח ויתפאר ויתרומס ויונשא ויתהדר ויתעה ויתהיל
 שם דגשא בריך הוא. (עוונים אמן) לעלה מן כל ברכתא.
 שירתא, תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.
 ואח"כ אומר בברכו את יהונאה המבורך:
 ועוגין הקהל בברוך יהונאה המבורך לעולם
 נעד: והחzon חוויה

ברוך אתה יהונאה אלהינו מלך
 העולם יוצר אור ובורא חשך.
 עושה שלום ובורא את-הכל: הכל יודוק.
 והכל ישבחך. והכל יאמר איז-קדוש
 ביהונאה הכל ירום מוק סלה יוצר
 הכל. האל הפותח הכל يوم דלתות שעריו
 מזרח. ובזקע חלוני רקיע. מוציא חמה
 ממוקומה ולבנה ממכון שבתת. ומAIR
 לעולם כלו וליושביו שברא במדת
 הרחמים. המAIR לא-ארץ ולדרים עליה
 ברחמים. ובתוכו מחדש בכל-יומם תמיד

Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvijeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (**odgovaramo: Amen**) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u sjetu, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

Čitanje Šema Jisrael i blagoslova koji se kazuju uz Šema.
Od ovog mesta pa do kraja Amida nije dozvoljeno prekidati molitvu pričom.

Predmolitelj: BLAGOSLOVITE GOSPODA
 BLAGOSLOVENOGA

Zajednica: BLAGOSLOVEN DA JE BLAGOSLOVENI
 ZAUVEK I ZANAVEK

Predmolitelj: BLAGOSLOVEN DA JE BLAGOSLOVENI
 ZAUVEK I ZANAVEK

Birkat "Jocer or" – prvi blagoslov pre čitanja Šema Jisrael

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasiljene, Koji svetlo oblikuje i tamu stvara, mir čini i sve stvara. Sve Ti hvalu odaje i sve Tebe slavi i svi će kazivati: "Niko nije svet kao Gospod!" Sve će doveška Tebe užvisivati, Sazdatelju svega. Bog, Koji svakog dana otvara dveri kapija istoka, i otvara prozore svoda nebeskog, i Sunce izvodi iz mesta njegovog i Mesec iz boravišta njegovog, i osvetljava čitav svet i stanovnike njegove koje je stvorio u obilju samilosne ljubavi Svoje. On Koji osvetljava zemlju i one koji je nastavaju, u milosrdju i dobroti Svojoj svakoga dana, iznova, obnavlja

מעשה בראשית. מהירבו מעשייך | יהונאי
 בולם בחקמה עשית. מלאה הארץ
 קנייניך: המליך המרומם לבדו מАЗ.
 המשבח והמפואר והמתגנשא מימות עולם:
 אלְהִי. עולם ברחמייך הרבים רחם علينا.
 אדון עזנו. צור משגבנו. מגן ישענו. משגב
 בעדרנו. אין ערוץ לך ואין זולתך אפס בלחך
 וכי דומה לך. אין ערוץ לך יהונאי
 אלהינו בעולם הזה. ואין זולתך מלכנו
 לחבי העולם הבא. אפס בלחך גואלנו
 לימות המשיח. וכי דומה לך מושיענו
 לתחית המתים:

אל אדון על פל המעשימים. ברוך ומנורך
 בפי כל-הנפשמה: גָּדוֹלָו וטובו מלא
 עולם. דעת ותבונה סובבים הוזרו: המתגאה
 על חיות הקדש. ונחרט בכבוד על
 המרכבה: זכות ומשור לפני כסאו. חסיד
 ורחמים מלא כבודו: טובים מאורות

delo Stvaranja. Kako su raznovrsna dela Tvoja, Gospode! Sva si ih u mudrosti napravio, puna je zemlja blaga Tvojega. On je Kralj, uzvišen i jedini od praiskona, slavljen, veličan i uzvisivan od pradâna. Božje sveta, u obilju ljubavi Svoje samilosne smiluj se na nas. Gospodaru snage naše, Steno tvrđave naše, Štitu spasa našega, zaštiti nas. Niko nije poput Tebe i niko nije osim Tebe, ništa nije osim Tebe i ko je Tebi sličan?! Niko nije poput Tebe, Gospode Božje naš, u ovom svetu, i niko nije osim Tebe u životu sveta koji dolazi. Ništa nije osim Tebe, Spasitelju naš u danima Mesije, i ko je Tebi sličan, Izbavitelju naš, kada umrli budu vaskrsli.

EL ADON – Bog, Gospodar svega stvorenog, blagosloven je i blagosiljan u ustima duše svake. Veličina Njegova i dobrota Njegova ispunjavaju svet, sveznanje i razumevanje okružuju Njegov sjaj. On Koji Sebe uzvisuje nad svetim stvorenjima⁵¹ i Koji je slavom obasjan nad saborima andeoskim,⁵² zasluga i pravda su pred Prestoljem Njegovim, dobrotom i ljubavlju samilosnom ispunjeno je Veličanstvo Njegovo. Dobra su videla⁵³

---

⁵¹⁾Hajot akodeš.

⁵²⁾Merkava, tj. kočije.

⁵³⁾Svetleća tela.

שְׁבָרָם אֱלֹהֵינוּ. יִצְרָם בְּדֻעַת בְּבִינָה וּבְהַשְּׁפֵלָה: כַּח וִגְבוּרָה נְתַן בָּהֶם. לְהִיּוֹת מְוֹשְׁלִים בְּקָרְבָּתְּבָלָל: מְלָאִים זִיוּן וּמְפִיקִים גּוֹגָה. גָּאהֲ זִיּוּם בְּכָל הָעוֹלָם: שְׁמָחִים בְּצָאתָם שְׁשִׁים בְּבּוֹאָם. עֹשִׂים בְּאַיִלָּה רְצׂוֹן קְוֹנִיהָם: פָּאָר וּכְבָוד נוֹתְנִים לְשָׁמוֹ. אֲחָלה וּרְנָה לְזָכָר מְלָכוֹתוֹ: קָרָא לְשָׁמֶשׁ וּזְרוֹחָ אָוֹר. רָאָה וּהְתִקְין צִוְּרָת הַלְּבָנָה: שְׁבָח נוֹתְנִים לוֹ פָּלָצָבָא מְרוֹום. תִּפְאָרָת וּגְדָלָה שְׁרָפִים וּחִיּוֹת וְאוֹפְגֵי הַקָּדָשׁ:

בשבת מוסיפים

לֹאָל אֲשֶׁר שְׁבָת מֶלֶל הַמְּעֻשִׁים וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נְתַעַלָּה וַיַּשֵּׁב עַל كְּסָא כְּבָדוֹ. תִּפְאָרָת עַטָּה לַיּוֹם הַמְנוֹחָה. עַנְגָּ קָרָא לַיּוֹם הַשְּׁבָת. זה שִׁיר שְׁבָח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבָּו שְׁבָת אֶל מֶלֶל מְלָאכָתוֹ. וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשִׁבָּח וְאוֹמֵר מִזְמֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשְּׁבָת: לְפִיכָךְ יִפְאָרוּ לֹאָל בָּל יִצְוְרוּ. שְׁבָח וַיָּקָר וְגָדְלָה וּכְבָוד יִתְנוּ לְאָל יִזְכֵּר כָּל. הַמְנַחֵל מְנוֹחָה לְעַמוֹ יִשְׁרָאֵל בַּיּוֹם שְׁבָת קָדָשׁ: ע"כ

što ih Bog naš stvori, oblikovao ih je sa znanjem, razumevanjem i razumom. Dao im je snagu i moć da vladaju svetom. Puni su sjaja i isijavajuće bleštavosti, a sjaj je njihov divotan u vasceloj vaseljeni. Radosni kada izlaze, veseli kada zalaze, u strahopoštovanju vrše Volju Stvoritelja svoga. Slavu i poštovanje Imenu Njegovom odaju, ushit i kliktanje na pomen kraljevanja Njegovog. On pozva Sunce i ono svetlom zasja, On vide i oblik Mesecu dade. Sve vojske nebeske slavu Mu poje, sjaj i veličinu andželi *Serafim, Hajot* i sveti *Ofanim*.

Subotom dodajemo:

LAEL AŠER ŠAVAT – Bogu što mirova od svega rada Svoga i u dan sedmi se uzvisi i sede na Presto Veličanstva Svog. Sjajem ogrnu dan mirovanja, miljem nazva dan subotnji. Ovo je pesma slave dana sedmog u koji Bog mirova od svega rada Svog. A dan sedmi slavi Boga i kazuje: "Psalam, pesma za dan subotnji." Stoga neka Boga slave sva stvorenila Njegova, neka odaju diku, čast, veličinu i poštovanje Kralju, Sazdatelju svega, Koji u zaveštanje daje mirovanje narodu Svom, Izraelu, na sveti dan subotnii. (*Novde!*)

שָׁמֶךְ יְהוָה֙ אֱלֹהֵינוּ יְתִקְדַּשְׁ. זָכָרָךְ
יִתְפָּאֵר מַלְכָנוּ בְּשָׁמִים מִמּוּלָּא
וּעַל הָאָרֶץ מִתְחַתּוֹ. עַל פָּלִישָׁבָח מִעֲשָׂה
יְדֵיכָךְ. וּעַל מְאוּרֵי אָור שִׁיצְרוֹת הַפָּה יִפְאַרְזֶךָ
סְלָה:

תִתְפָּרֵךְ לְגַנְצָח צוּרָנוּ מַלְכָנוּ וְגַאלָנוּ. בָּוּרָא
קָדוֹשִׁים יִשְׂתַבֵּחַ שָׁמֶךְ לְעֵד
מַלְכָנוּ. יוֹצֵר מְשֻׁרְתִּים וְאָשֵר מְשֻׁרְתָּיו. בְּלָם
עוֹמְדִים בְּרוּם עַולָם וּמְשֻׁמְיעִים בְּירָאָה יְחִיד
בְּקוֹל. דָבָרִי אֱלֹהִים חַיִים וּמֶלֶךְ עַולָם. בְּלָם
אַהֲרִיבִים. בְּלָם בְּרוּרִים. בְּלָם גַּפּוּרִים. בְּלָם
קָדוֹשִׁים. בְּלָם עוֹשִׁים בְּאִימָה וּבְירָאָה רְצֹוֹן
קוֹנִיחָם. וּבְלָם פּוֹתָחִים אֶת־פִּיהָם בְּקָדוֹשָׁה
וּבְטָהָרָה בְּשִׁירָה וּבְזָמָרָה. וּמְבָרְכִין.
וּמְשֻׁבְחִין. וּמְפָאָרִין. וּמְקָדִישִׁין. וּמְעַרְיאִיצִין.
וּמְמַלְיכִין. אֶת שֵׁם הָאֱלֹהָם הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
הַגּוֹבֵר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הַזָּא. וּבְלָם מְקַבְּלִים

ŠIMHA – Ime Tvoje, Gospode Bože naš, će biti posvećeno i spomen Tvoj će biti proslavljen, Kralju naš, gore na nebesima i dole na zemlji, zbog slave dela ruku Tvojih i zbog videla koja si oblikovao, ona⁶⁴ će Te proslavljati. *Sela!*

TITBARAH – Neka bi doveka blagosloven bio, o, Pećino naša, Kralju naš, Spasitelju naš, Stvoritelju svetih. Neka bi doveka proslavljanilo bilo Ime Tvoje, Kralju naš, Sazdateľju anđela službujućih koji svi stoje u visinama vaseljene i u strahopoštovanju kao jedan glasno oglašavaju reči Boga živoga, Kralja vaseljene. Svi⁶⁵ su ljubljeni, svi su čisti⁶⁶, svi su snažni, svi su sveti, svi u trepetu i strahopoštovanju izvršavaju Volju Stvoritelja svoga. I svi otvaraju usta svoja u svetosti i čistoti, pesmom i pojanjem blagosiljaju, slave, krase, svetim oglašavaju, poštovanje odaju i kraljevskim obznanjuju Ime Boga, Kralja, velikog, silnog i strašnog, svet je On. I svi na sebe jedan od drugog preuzimaju

---

⁶⁴⁾Dela.

⁶⁵⁾Anđeli.

⁶⁶⁾Doslovno *jasni*, u smislu svetlosno jasni.

עליהם עול מלכות שמים זה מזה.
ונוגנים רשות זה לזה. להקדיש ליוצרים
בנחת רוח. בשפה ברורה ובגעיםיה. קדושה
כלם באחד עונים באימה. ואומרים פיראה:
(קדושה זו צריך לומר מיושב ואם היה עומד צריך לשפט)
קדוש. | קדוש. קדוש יהונאה צבאות. מלא
כל הארץ פבודו: ובהופכים וחיות הקדש
ברעש גדול מתחנשאים לעמת השרפים
לעטתם משבחים ואומרים: ברוך פבודי
יהונאה ממקומו:

לאל ברוך. נעימות יתנו. למלך אל חי
וקים. זמירות יאמרו. ותשבחות
ישמעו. כי הוא לבוד מרים וקדוש. פועל
גבירות. עוזה חידשות. בעל מלחות.
זורע צדקות. מצמיח ישועות. בורא
רפואה. נורא תהלות. אדון הנפלאות.
המחידש בטובו בכלל-יום תמיד מעשה

jaram kraljevstva nebeskog i jedan drugome ovlašćenje daju da posvećuju Sazdatelja svoga u spokojstvu duha, jezikom čistim i milozvučnim, svi kao jedan proglašavaju svetost Njegovu u trepetu i u strahopoštovanju svetom kažu:

(Ovu *Keduša* treba reći sedeći,
a ako neko stoji treba da sedne.)

**“Svet, svet, svet je Gospod nad vojskama,
puna je sva zemlja slave Njegove!”**

A *Ofanim* i sveti *Hajot*, anđeli, se gromoglasno uzdižu nasuprot anđela *Serafima* i nasuprot njima slavu uznose i odgovaraju:

**“Blagoslovena slava Gospodnja s mesta
Njegovog!”**

LAEL BARUH – Bogu blagoslovenom milopoj uznose, Kralju, Bogu živom i večnom, ode pevaju i hvalospeve oglašavaju. Jer On je jedini uzvišen i svet, junačke podvige izvodi, čini stvari nove, Gospodar ratova, On pravdu seje, čini da spasenje izrasta, stvara lek, strašan u hvali, Gospod čudesa Koji, u dobroti Svojoj, svakoga dana, uvek iznova, obnavlja delo

בראשית. פֶּאָמֹר לְעֵשֶׂה אֲוֹרִים גָּדְלִים. כי
לְעוֹלָם חַסְדוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר
הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם **אַהֲבָתָנוּ** יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
חַמְלָה גִּדְוָלה וַיִּתְרָה **חַמְלָתָ**
עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּעַבוּיר שֶׁמֶךְ הַגָּדוֹל
וּבְעַבוּיר אֲבוֹתֵינוּ שְׁבָטָחוּ בָּךְ וְתַלְמָדָמוּ חַקֵּי
חַיִּים לְעֵשָׂות רְצׂוֹנָךְ כָּלֶבֶב שָׁלָם. בֶּן תְּחִנָּנוּ
אָבִינוּ אָב הַרְחָמָן. הַמְרַחֵם רַחֲם נָא עָלֵינוּ
וַתֵּן בְּלָבָנוּ בִּינָה לְהַבִּין. לְהַשְׁכִּיל. לְשָׁמֹועַ.
לְלִמּוֹד וְלִלְמָד. לְשֻׁמּוֹר וְלְעַשּׂוֹת וְלִקְיָם אַתָּה
פָּלַ-דְּבָרִי תַּלְמֹוד תּוֹرְתֶּךְ בְּאַהֲבָה. וְהַאר
עִינֵּינוּ בְתּוֹרְתֶּךְ. וְדִבְּקֵךְ לְבָנוּ בְמִצּוֹתִיךְ. וְיַחַד
לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וְלִירָא אַתְּ-שֶׁמֶךְ. לֹא גִבּוֹשָׁ
וְלֹא גִּכְלָם וְלֹא גִּכְשַׁל לְעוֹלָם וְעַד. כי בְּשָׁם
לְדִשְׁךְ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַגּוֹרָא בְּטָחָנוּ.
נְגִילָה וּנְשִׁמְחָה בִּישׁוּעָתֶךְ. וּנְבָחְמִיכְךְ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ נְחַסְּדֵיךְ הַרְבִּים אֶל יְעַזְבֵּינוּ נְצָחָ

Postanja, kao što je rečeno: "Koji tvori svetla velika, jer je doveka milost Njegova." Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji svetlima oblik daje.

Birkat "Aava" – drugi blagoslov pre čitanja Šema Jisrael

Ljubavlju večnom ljubiš nas, Gospode Bože naš, velikom i obilnom milošću smilovao si se na nas. Oče naš, Kralju naš, radi Imena Tvog velikog i radi otaca naših koji su se u Tebe uzdali i koje si zakonima života podučio kako bi čistog srca izvršavali Volju Tvoju, tako i sa nama milostiv budi, Oče naš Premilostivi. Milostivi, smiluj se na nas i u srca naša usadi razumevanje kako bismo razumeli, shvatili, čuli, učili i podučavali, čuvali, činili i s ljubavlju ispunjavali sve reči učenja Tore Tvoje. Prosvetli nam oči naše Torom Tvojom i prljubi nam srca naša uz zapovesti Tvoje, i neka bi nam srca bila prožeta ljubavlju i strahom svetim prema Imenu Tvom kako se ne bismo postideli i poniženi bili, i ne dopusti nam da posrnemo, nikad i doveka! Jer smo u Ime Tvoje sveto, veliko, silno i strašno nadu svoju položili kako bismo se radovali i veselili spasenju Tvom. Neka nas ljubav Tvoja samilosna, Gospode Bože naš, i obilje milosti i dobrote Tvoje nikada ne napuste,
Sela!

סָלָה וְעַד. מֵהֶר וְהַבָּא עַלְיָנוּ בָּרָכָה וִשְׁלוֹם
מִהְרָה (יקבץ הָר) צִיצִית בַּיּוֹם השמאלית וַיִּשְׂמַח כִּנְגַּד לְבוֹ,
וַיִּשְׂאַרְוּ בַּיּוֹם עַד וַיְאִמְנַיס וַיְחַמְדֵי לְעַד) מִאַרְבָּע פְּנִפּוֹת
הָאָרֶץ. וְשָׁבּוֹר עֹזֶל הָגּוֹים מַעַל צְנַעֲרָנוּ
וְהַוְּלִיכָּנוּ מִהְרָה קֹומָמִית לְאָרְצָנוּ. בַּי אֶל
פּוּעַל יִשְׁרָאוּת אַתָּה וְבָנָנוּ בְּחַרְתָּת מִלְלָעַם
וְלְשׁוֹן. וְקִרְבְּתָנוּ מַלְכָּנוּ יְכִינֵנוּ לְקִיּוֹם מַעַד לִזְכָּרוֹן
מַעַם הָר סִינִי וַתִּינְתַּחַת הַתּוֹהָה) לְשָׁמֶךָ הַגָּדוֹל (יכוֹן לִזְכָּרוֹן
מִעְשָׁה עַמְלָק שְׁבַעֲבוֹרוֹ אֵין הַשָּׁם שְׁלָמָם) בְּאַהֲבָה לְהֻזּוֹdot
לְךָ (יכוֹן לִזְכָּרוֹן מָה שָׁעַשָּׂה הַקָּבָ"ה לִמְרִים, כִּילא בַּרְאַה הַקָּבָ"ה
פָּה לְאָדָם אֶלָּא רַק לְהֻזּוֹdot לוֹ) וְלִיחְדָּה לִירָאָה
וְלִאַהֲבָה אַתְ-שָׁמֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהֻנָּה
הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יכוֹן לְקִיּוֹם מִזְוֹת עַשָּׂה דָּאוֹרִיתָא שֶׁל קְרִיאָת שְׁמָעָה דְשָׁחָרִית

**שְׁמָעָ יִשְׂרָאֵל יְהֻנָּה אֱלֹהֵינוּ יְהֻנָּה
וְאֶחָד :**

ואומר בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכֵיתָו, לְעוֹלָם וְעַד:

Požuri, brzo nam donesi blagoslov i mir⁵⁷⁾ sa sve četiri strane sveta! Prelomi jaram naroda sa vratova naših i povedi nas ubrzo ponosite i uspravne u zemlju našu! Jer Ti si Bog Koji na spasenju radiš, a nas si izabrao između naroda i jezika, i s ljubavlju si nas približio, Kralju naš, Imenu Tvom velikom kako bismo Tebi zahvalnice uznosili i jednotu Tvoju oglašavali i u svetom strahopštovanju Ime Tvoje ljubili. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji u ljubavi izabire narod Svoj, Izrael.

ČUJ, IZRAELU, GOSPOD JE BOG NAŠ, GOSPOD JE JEDAN JEDINI

U sebi: Blagosloveno da je Ime Njegovo, veličanstvo kraljevstva Njegovog doveka je!

---

⁵⁷⁾Uzeti cicijot u ruke!

וְאַהֲבָתִי יְכוֹן לְקִיּוֹם מֵצָוֶת עֲשָׂה אַהֲבָתְךָ אֶת
 יְהוָה אֱלֹהֵיךְ בְּלִילְלְבָבְךְ וּבְכָל-
 נְפָשָׁךְ וּבְכָל-מְאֹדֶךְ: וְהִי וְהִרְבָּרִים הָאֱלֹהִים
 אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם יִסְקַע מַעַט עַל-לְבָבְךְ:
 וְשִׁגְנַתָּם לְבָנֶיךְ וְדִבְרָתָם בָּם בְּשִׁבְתָּהָה בְּבִיתְךָ
 וּבְלִכְתָּהָה בְּלִדְךָ וּבְשִׁבְבָּךְ וּבְקוֹמָךְ: וְקִשְׁרָתָם
 לְאֹתָן עַל-יָדֶךָ וְהִי לְטַפֵּת בֵּין עֵינֶיךָ:
 וְכִתְבָּתָם עַל-מִזְוֹזֶת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֵיךָ:
 וְהִי אָט-שְׁמֻעָה תְּשִׁמְעוּ אֶל-מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר
 אָנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם יִסְקַע מַעַט
 לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם יִכְתָּא הַיטֵּב אֶת
 הַעֵין. וְלֹעֲבֹדוּ בְּלִילְלְבָבְכֶם וּבְכָל-נְפָשָׁכֶם:
 וְגִתְתִּי מַטְרִיד-אַרְצָכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרָה וּמַלְקוּשָׁ
 וְאִסְפָּתָה דְגָנֶךָ וְתִירְשָׁךָ וְיִצְחָרֶךָ: וְגִתְתִּי עַשְׁבָּ
 בְּשָׂדֶךָ לְבָהָמֶתָךְ וְאַכְלָתָךְ וְשִׁבְעָתָךְ: הַשְׁמְרוּ
 לְכֶם פּוֹרִיפָתָה לְבָכֶם וּסְרָתָם וְעַבְדָתָם
 אֱלֹהִים אֶחָרִים וְהַשְׁתְּחִווָתָם לָהֶם: וְחִרָה

Devarim, Ponovljeni zakon, 6:4-9

Ljubi Gospoda Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom. I neka ove reči koje ti Ja danas zapovedam budu na srcu tvom. I usadi ih sinovima svojim, i govori o njima kada sediš u kući svojoj, i kada putem hodiš, i kada ležeš i kada ustaješ. I veži ih sebi kao znak na ruku, i neka ti budu kao počeonik među očima. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih.

Devarim, Ponovljeni zakon, 11:13-21

I biće, uzasluštate li, uzasluštate, zapovesti Moje koje vam Ja zapovedam danas, da ljubite Gospoda Boga svoga, i da Mu služite svim srcem svojim i svom dušom svojom. Tada ču davati kišu zemlji vašoj na vreme, i ranu i poznu, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje. I daću polju tvome travu za stoku tvoju, i ješćeš i bićeš sit. Čuvajte se da vas srce vaše ne zavede i da se ne odvratite i služite drugim bogovima i da se ne prostirete pred njima.

יפסיק מעט. אָף־יְהוָהּ בְּכֶם וַעֲצֵר אֶת־
הַשָּׁמִים וְלֹא־יְהִי מָטָר וְהַאֲדָמָה לֹא תִּתְנוּ
אֶת־יְבוּלָה וְאֶבֶדֶתָם מִהְרָה מֵעַל הָאָרֶץ
הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָהּ נָתַן לְכֶם: וְשָׁמַתָּם
אֶת־דְּבָרִי אֶלָּה עַל־לְבָבְכֶם וְעַל־נְפָשָׁכֶם
וְקִשְׁרָתָם אֶתְכֶם לְאוֹת עַל־יָדְכֶם וְהִיוּ
לְטוֹטֶפֶת בֵּין עִינֵיכֶם: וְלִמְדָתָם אֶתְכֶם אֶת־
בְּנֵיכֶם לְדֹבֶר בָּם בְּשִׁבְתָּךְ בְּבִיתְךָ וּבְלִכְתָּךְ
בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁכְבָּךְ וּבְקוֹמָךְ: וְכִתְבָּתָם עַל־
מִזְוֹזֶת בֵּיתְךָ וּבַשְׁעַרְיךָ: לְמַעַן יַרְבֵּי יְמֵיכֶם
וַיִּמְאִי בְּנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יִכְתָּא הַיטֵּב אֶת־
הַעַיִן. נְשַׁבֵּעַ יְהוָהּ לְאַבְתֵיכֶם לְתִתְתֵּן לְהֶם

כִּימֵי הַשָּׁמִים עַל־הָאָרֶץ:

יאחזר העניות גם בידו הימנית ושרשת ישארו בידו
השמאלית.

וַיֹּאמֶר יְהוָהּ אֶל־מֹשֶׁה לְאָמֵר: דֹבֶר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֶלָּהֶם
וְעַשׂ לְהֶם צִיצָת עַל־כֶּנֶפי בְּגִידֵיכֶם לְדֹרֶתֶם

Da se ne bi raspalio gnev Gospodnji na vas i zatvorio nebesa da ne bude kiše i zemlja da ne dâ roda svoga, te biste brzo nestali iz ove dobre zemlje koju vam Gospod daje.⁵⁸ Stavite ove reči Moje na srca svoja i na duše svoje, i vežite ih sebi kao znak na ruku, i neka vam budu kao počeonik među očima vašim. Poučite njima sinove svoje govoreći o njima kada sediš u kući svojoj, i kada putem hodiš, i kada ležeš i kada ustaješ. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih. Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših na zemlji, za koju se zakleo Gospod očevima vašim da će im je dati, kao dani nebesa nad zemljom.

Bamidbar, Brojevi, 15:37-41

I reče Gospod Mojsiju govoreći: Gовори sinovima Izraelovim i reci im neka naprave rese na krajevima od odeća svojih od kolena do kolena,

---

⁵⁸⁾Običaj je da se ovaj stih čita tiše.

וְנִתְנוּ עַל-צִיצָת הַבְּנָי פְּתִיל תְּבִלָת : וְהִיא
 לְכֶם לְצִיצָת וּרְאֵיתֶם אֲתֶם וּזְכֻרֹתֶם אֲתֶם
 כָּל-מִצּוֹת יְהוָה וְעֲשִׂיתֶם אֲתֶם יְכוּן לְקִים
 מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁלَا לְתוֹרָא אַחֲרֵי מְחַשֵּׁבָה הַלְבָד לְמִינּוֹת
 וְאַחֲרֵי רְאוֹת הַעֲנִים לְזֹנוֹת וְלֹא-תַתְּרוּ אַחֲרֵי לְבָבְכֶם
 וְאַחֲרֵי עִינֵיכֶם יַעֲבִיר הַצִּיצוֹת ע"ג עַיִן וַיְנַשְּׁקָם
 אֲשֶׁר-אֲתֶם זְנִים אַחֲרֵיכֶם : לְמַעַן תַזְכְרֵו
 וְעֲשִׂיתֶם אֲתֶם כָּל-מִצּוֹתֵי וְהִיְתֶם קְדוּשִׁים
 לְאֱלֹהִיכֶם : אָנֹי יְהוָה אֱלֹהִיכֶם יְכוּן לְקִים
 מ"ע שֶׁל זִכְרָת יְצִיאָת מִצְרָיָם אֲשֶׁר הָזִיאָתִי
 אֲתֶכֶם מִאָרֶץ מִצְרָיִם לְהִיוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים
 אָנֹי יְהוָה אֱלֹהִיכֶם : אֶمֶת.

וְחוֹזֵר הַשְׁזִיר יְהוָה אֱלֹהִיכֶם אֶמֶת.
 רַיְצִיב . וְנִכּוֹן . וְקִים . וְיִשְׁרָר . וְנִאמְן . וְאַהֲוב .
 וְחַבִּיב . וְנִחְמַד . וְנִעְיָם . וְנוֹרָא .
 וְאַדִּיר . וְמַתְוקָן . וְמַקְבֵל . וְטוֹב . וְנִפְהָה . הַדָּבָר
 הַזֶּה עַלְיָנוּ לְעוֹלָם וְעַד : אֶמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם
 מִלְבָנָנו . צָור יַעֲקֹב מַגָּן יִשְׁעָנוּ . לְדוֹר וּדֹור

i neka stave na resu modru nit. I imaćete rese zato da se gledajući je⁵⁹⁾ sećate svih zapovesti Gospodnjih i izvršavate ih, ne lutajući za srcem svojim i očima svojim za kojima bludite. Kako biste se sećali i izvršavali sve zapovesti Moje i bili sveti Bogu svome. Ja Sam Gospod Bog vaš Koji Sam vas izveo iz zemlje egipatske da vam budem Bog. Ja Sam Gospod Bog vaš.

Zajednica kaže: Istina je.

Predmolitelj ponavlja: Gospod Bog vaš.
Istina je.

Birkat "Geula" – prvi blagoslov nakon čitanja *Šema Jisrael*

Istinita i čvrsta, ispravna i postojana, pravedna i verna, ljubljena i draga, poželjna i mila, strašna i moćna, ustanovljena i prihvaćena, dobra i lepa je ova reč za nas, uvek i doveka. Istina je da je Bog vaseljene Kralj naš, Stena Jakovljeva i štit spasenja našega. Od kolena do kolena,

---

⁵⁹⁾ Modru nit.

הוּא קִים וַיְשָׁמוּ קִים וּכְסֹאוּ נְכוֹן וּמְלֻכָּתוֹ
 וְאֶמְוּנָתוֹ לְעֵד קִימָת: וְדָבָרָיו חִים וּקִימִים
 וּנְאָמָנים וּנְחַמְדִים לְעֵד כַּשְׁיָאמֵר לְעֵד יִנְשַׁק הַצִּיזָה
 וַיַּעֲבִירֵם עַל גַּבְיוֹ עַיִנוֹ וַיַּנְחֵם מִידָּיו וַיַּלְעַזְלָמֵי עַזְלָמִים.
 עַל אֲבוֹתֵינוּ. עַלְיָנוּ וְעַל בְּנֵינוּ וְעַל דָּרוֹתֵינוּ
 וְעַל בְּלִדּוֹרוֹת זָרָעָה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּיך: עַל
 הַרְאָשׁוֹנִים וְעַל הַאֲחַרְזִים דָבָר טֹב וּקִים.
 בָּאֶמֶת וּבָאֶמוֹנָה חֹק וְלֹא יַعֲבֹר: אֶמֶת
 שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
 מֶלֶךְ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאָלֵנוּ גּוֹאָל אֲבוֹתֵינוּ.
 יוֹצְרָנוּ צָור יְשִׁוּעָתָנוּ. פּוֹדָנוּ וּמַצִּילָנוּ
 מַעוֹלָם הוּא שָׁמָךְ וְאֵין לְנוּ עוֹד אֱלֹהִים
 זְוַלְתָּךְ סָלָה:

עַזְרָת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מַעוֹלָם. מָגָן
 וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבָנָיהם אַחֲרֵיהֶם
 בְּכָל דָּוָר וְדָוָר. בְּרוּם עַזְלָם מַוְשָׁבָךְ.
 וּמַשְׁפְּטִיךְ וּצְדָקָתְךָ עד אַפְסִי אָרֶץ: אֶמֶת

On jeste i Ime Njegovo jeste, i presto Mu je utvrđen, a kraljevstvo Njegovo i vera Njegova jesu doveka. Reči su Njegove žive i postojane, istinite i slasne, doveka⁶⁰ i za veke vekova praocima našim, nama i deci našoj, pokolenjima našim i svim pokolenjima semena Izraela, roblja Tvog. Ranim i potonjim (pokolenjima), ova je reč večna, istinita i pouzdana, zakon neprolazan. Istina je da si Ti Gospod Bog naš i Bog otaca naših, Kralj naš, Kralj otaca naših, Spasitelj naš, Spasitelj otaca naših, Sazdatelj naš, Stena spasa našega. "Spasitelj naš i izbavitelj naš", oduvek je Ime Tvoje i mi nemamo drugoga Boga osim Tebe, *Sela!*

EZRAT AVOTENU – Ti si oduvek bio pomoć praocima našim, štit i spasitelj njihov i sinovima njihovim iza njih u svakom pokolenju. U visinama vasionskim je sedište Tvoje, a sudovi Tvoji i pravda Tvoja sežu do krajeva sveta. Istina je

---

⁶⁰⁾ Kada se kaže reč *doveka* treba poljubiti *cicijot* i njima pokriti oči, a potom ih ispustiti iz ruke.

אשרי איש שישמע למצותיך. ותורתך
 ידברך ישים על לבו: אמת שאת ה' היא
 אדון לעמך. ומלך גבור לריב ריבם לאבות
 יבניהם: אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא
 אחרון. ומלעדיך אין לנו מלך גואל
 ומושיע: אמת ממצאים גאלתנו יהונאה
 אלהינו. מבית עבדים פדיתנו. פל-
 בכווריהם הרגת ובכורך ישראל גאלת. וים-
 סוף להם בקעת. וזרים טבעת. וידדים
 עברו ים. ניכסו מים צריהם אחד מהם לא
 נותר: על זאת שבחו אהובים ורומים לאל
 נתנו ידים זמירות שירות ותשבחות
 ברכות והודאות למלך אל חי וקיים. רם
 ונשא גדול ונורא. משפטיל גאים עדי הארץ.
 מגביה שפליים עד מרום. מוציא אסירים.
 פודה עגויים. עוזר דלים. העונה לעמו
 ישראל בעת שנעם אליו. כשיאמר מלה תחולות חכמי

da si Ti Gospodar naroda Svog i Kralj moćan da izvojuješ borbu njihovu, za očeve i sinove. Istina je, Ti si prvi i Ti si poslednji i osim Tebe nemamo kralja koji spasava i izbavlja. Istina je, iz Egipta si nas izbavio, Gospode Bože naš, iz doma robova si nas otkupio. Sve si prevene njihove pobio, a Svog prvenca, Izrael, si izbavio. More si trstikovo za njih razdvojio i dušmane potopio, a ljubimci su Tvoji prošli morem. Vode prekriše neprijatelje njihove, nijedan ne preostade. Zbog svega ovoga, ljubljeni⁶¹ slaviše i uzvisivaše Boga, i miljenici⁶² uzneše hvalospeve, pesme i ode, blagoslove i zahvalnice Kralju, Bogu živom i večnom, uzvišenom i uznesenom, velikom i strašnom, Koji ohole do zemlje ponizuje, krotke do visina uzdiže, oslobađa sužnje, izbavlja ponizne, pomaže nevoljne, Koji uslišava narod Svoj, Izrael, u času kada k Njemu vapi.

---

⁶¹⁾Izrael.

⁶²⁾Izrael.

עמדו תהלוות לאל עליון גואלים בָּרוּךְ הוּא
וּמַבָּרוּךְ. מֵשָׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עַנוֹ שִׁירָה
בְּשֶׁמֶחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלָם: מִי־כִּמְכָה
בְּאַלְים יְהוָה מֵכִמְכָה נָאָדָר בְּקָדְשָׁו.
נוֹרָא תְּהִלָּת עֲשָׂה־פָּלָא: שִׁירָה חְדָשָׁה
שְׁבָחוֹ גָּאוֹלִים לְשֻׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׁפַת
הַיּוֹם יְחִיד בְּלָם הַוֹּדוֹ וְהַמְּלִיכָו וְאָמְרוּ:
יְהוָה | יְמָלֵךְ לְעוֹלָם רַעַד: וּנוֹאמֵר גָּאָלָנוּ
יְהוָה צָבָאות שְׁמוֹ. קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ
אתה יְהוָה גָּאָל יִשְׂרָאֵל:

אָדָנִי (יפסיק מעט) שְׁפַטִי תְּפַתֵּח וְפִי יַגִּיד תְּהַלְמַתָּךְ:
**ברוך אתה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אֲבָרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.** הָאָל הַגָּדוֹל הַגָּבֹור וְהַגּוֹרָא.
אל עליון. גּוֹמֵל חִסְדִים טוֹבִים. קֹוֹנָה הַפָּל.
וזוכר חֶסֶדי אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאֶחָבה: דָּכְרָנוּ לְחִים. מֶלֶךְ

Hvalospeve⁶³⁾ uzneše Bogu Svevišnjem, Spasitelju njihovom, neka je blagosloven i blagosiljan On. Mojsije i deca Izraela zakliktaše Tebi pesmom u neopisivoj radosti i kliktaše svi: "Ko je poput Tebe među bogovima, o, Gospode? Ko je poput Tebe slavan u svetosti, strašan u hvali i da čini čudeša?" Novom pesmom slaviše spaseni Ime Tvoje veliko na obali morskoj, svi kao jedan hvalu odaše i kraljevstvo Tvoje oglasiše i na sebe primiše i zakliktaše: "Gospod će doveka kraljevati!" I rečeno je: "Spasitelju naš! Gospod nad vojskama je Ime Njegovo, Svetac Izraelov." Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji je spasio Izrael.

AMIDA

Gospode, otvori usnice moje, i usta će moja kazivati hvalu Tvoju!

BARUH – Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova! Bože veliki, silni i strašni, Bože Svevišnji Koji dobrotom ljubi, Gospodar svega Koji se seća zasluga praotaca, i u ljubavi donosi Spasitelja spas, pokolenju njihovom Imena radi Svog.

ZOHRENU – Spomeni nas se života radi, o, Kralju

---

⁶³⁾Na ovom mestu treba ustati.

חַפֵּץ בְּחִיִּים. פֶּתַבְנָנוּ בְּסֶפֶר חִיִּים. לְמַעֲנָה
 אֱלֹהִים חִיִּים: מֶלֶךְ עֹזֵר וּמוֹשֵׁיעַ וּמַגָּן.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶגֶן אֶבְרָהָם: אַתָּה
 גָּבוֹר לְעוֹלָם אָדָנִי. מְחִיה מַתִּים אַתָּה. רַב
 לְהֽוֹשֵׁיעַ. מַזְרִיךְ הַטֵּל. מַכְלִיל מַיִם בְּחִסְדֶּךָ.
 מְחִיה מַתִּים בְּרָחוּמִים רַבִּים. סֻמְךְ נַפְלִים.
 וּרְוֹפָא חֹזֶלים. וּמַתִּיר אַסּוּרִים. וּמַקִּים
 אָמְנוֹתָנוּ לִישְׁנֵי עַפְרָה. מֵי בָּמוֹךְ יִכְתָּא הַיטֵּב אֶת
 הַעַיָּן בָּעֵל גָּבוֹרוֹת וּמֵי דָוָמָה לְהָ. מֶלֶךְ
 מִמְּית וּמְחִיה וּמִצְמִיחָה יִשְׁוּעה:

מֵי בָּמוֹךְ אָב הַרְחָמָן זָכָר יִצְפְּרִיו בְּרָחוּמִים
 לְחִיִּים. וּנְאָמֵן אַתָּה לְהַחִוּת מַתִּים.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחִיה מַמְתִּים:

בחזרת הש"ץ אומרים:

נְקַדְיָשָׂךְ וּנְעַרְיוֹצָךְ. כָּג֔ע שִׁיחַ סּוֹד שְׁרָפִי קְדֻשָּׁה
 לְהָ. קְדֻשָּׁה. וְכֵן בְּתוֹב עַל-יָד נְבִיאָה. וּקְדֻשָּׁה זֶה אֶל
 זֶה וְאָמֵר. קְדֹושָׁ. קְדֹושָׁ. קְדֹושָׁ יְהוָה צְבָאות.
 מֶלֶא לְלִ-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעַמְתָּם מִשְׁבְּחִים וְאוֹמְרים.
 בָּרוּךְ כְּבָוד יְהוָה מִמְקֹומוֹ: וּבְדִבְרֵי קְדֻשָּׁה

Koji život ljubiš, upiši nas u Knjigu života, Sebe radi, o, Bože živi.

MELEH – Kralju, Ti pomažeš, spasavaš i štitiš. Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče Avrâma.

ATA – Ti si moćan doveka, Gospode, Ti oživljavaš mrtve, i neiscrpan Ti si u spasenju nas. Daješ rosi da pada. Koji dobrotom sve živo prehranjuje, život mrtvima u velikom milosruđu daje, podupire posrnule, leči bolesne, oslobađa sužnje i verom Svojom ispunjava one koji u prahu spavaju. Ko je poput Tebe, Gospodaru moći, i ko je nalik Tebi, Kralju, Koji usmrćuje i oživljava i spasenje daje.

MI HAMOHA – Ko je poput Tebe, Oče milostivi, Koji se u milosti spominje stvorenja Svojih, života radi. Veran Ti si, mrtvima život daješ. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrtve oživljava.

Kada predmolitelj glasno kazuje Amida, na ovom mestu kažemo Keduša:

NAKDIŠAH – Posvetićeš Te i u strahu svetom poštovati Te govorom umilnim sa sabora svetih anđela *Serafima* koji tri puta pred Tobom “svetinju”⁶⁴ kazuju, kako je pisano prema proroku Tvom: “I klicahu jedan drugome govoreći: Svet! Svet! Svet je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja slave Njegove!” Naspram njih slave i kazuju: “Blagoslovena slava Gospodnja s mesta Njegovog!” I u svetim Tvojim rečima

---

⁶⁴Tj. *keduša*.

כתיב לאמר. ימלֵה יהונָה לעוזם אלְיהיך ציון
 לדור נדור הַלְוִיה:
אתה קדוש ושםך קדוש. וקדושים בכל-
 יום יהלוך סלה: לדור נדור המליכו
 לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש:
ובכן יתקדש שמה יהונָה אלְהינו על
ישראל עמק:
ובכן תן פחדך יהונָה אלְהינו על
כל-מעשיך. ואימתך על כל-מה שבראת.
ויראך כל-המעשים וישתחוו לפניך כל
הברואים. ויעשו כלם אגדה אחת. לעשות
רצונך בלבב שלם. שידענו יהונָה
אלְהינו שהשלتون לפניך. עוז בידך. וגבורה
בימינך. ושםך נורא על כל-מה שבראת:
ובכן תן בכוד לעמך תחלה ליראה.
ותקינה טובעה לדורשיך. ופתחון פה
למיחלים לך. שמחה לארצה. שwon

pisano je: “**Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! Aleluja!**”

ATA KADOŠ – Ti si svet, i Ime je Tvoje sveto, i sveti svakoga dana hvalospeve Tebi uznose. *Sela!* Od kolena do kolena oglašavaju kraljevstvo Božije, jer samo On je uzvišen i svet.

UVHEN – I neka bude posvećeno Ime Tvoje, Gospode Bože naš, nad Izraelom, narodom Tvojim.

UVHEN – I neka strah Božiji, Gospode Bože naš, obuzme sva stvorenja Tvoja, i neka sveta bojazan bude nad svim što si Ti stvorio, kako bi Tebe u strahu poštovala sva dela Tvoja, i pred Tobom se klanjala sva stvorenja Tvoja, i da se svi u jedno sjedine kako bi svim srcem Volju Tvoju činili. Jer mi spoznajemo, Gospode Bože naš, da je Tvoja vlast, snaga je u ruci Tvojoj, moć je u desnici Tvojoj, i Ime je Tvoje strahotno nad svim što si stvorio.

UVHEN – Bože, daj čast narodu Tvom, slavu onima koji Te u strahu poštiju, dobru nadu onima koji za Tobom žude, pouzdanje onima koji se u Tebe uzdaju, da se radost proširi zemljom Tvojom, veselje

לעינך. וצמיחת קורן לדור עביך. ועריבת גָּר לְבָנִים יִשְׁיַׁחַד בְּמִהְרָה בַּימֵינוֹ: יִבְנֶן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמַחוּ וַיִּשְׂרִים יַעֲלֹזֶן. וְחִסִּידִים בְּרָגָה יִגְילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּז פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה בְּלָה בַּעַשֵּׂן תְּכַלָּה. כי תַּعֲבִיר מִמְשָׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ: וְתִמְלֹזֶה אַתָּה הִפְאָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהְרָה עַל פָּלָ-מַעֲשֵׁיךָ. בְּהָר צִיוֹן מִשְׁבֵּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלים עִיר מִקְדָּשֶׁךָ. פְּתֻוחָב בְּדָבְרֵי קָדְשֶׁךָ. יִמְלֹזֶה יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיוֹן. לְדָר וְדָר הַלְלוּיָה: קָדוֹשׁ אַתָּה וּנוֹרָא שָׁמָךְ וְאֵין אֱלֹהָה מִבְּלָעֵדְךָ. פְּתֻוחָב וַיִּגְבַּה יְהוָה צְבָאות בְּמִשְׁפָט וְהַאֲלֵהָה קָדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצִדְקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ: אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִפְּלִ-הָעָםִים. אַתָּה בָּתָּנוּ וְרָצִית בָּנוּ. וְרוּמָמָתָנוּ מִפְּלִ-הַלְשׁוֹנוֹת. וְקַדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתִיךָ. וְקַרְבָּתָנוּ

gradom Tvojim, da se oživi moć Davida, sluge Tvog, i obnovi sjaj svetlosti sina Jisajevog, pomazanika Tvog, uskoro i u dane naše.

UVHEN – Tada će pravedni gledati i veseliti se, a čestiti hvalu uznositi i pobožni pesmom kliktati, a zlo će umuknuti, poput dima će se rasplinuti svako zločinstvo kada Ti sa lica zemlje budeš uklonio vlast opakih.

VETIMLOH – Neka bi Ti sâm zavladao Koji si Gospod Bog naš, ubrzo, nad svim delom svojim, na brdu Sion, staništu Veličanstva Tvog, i nad Jerusalimom, gradom Svetinje Tvoje, kao što je zapisano u Tvojim svetim rečima: “Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*”

KADOŠ – Svet si Ti, i Ime je Tvoje strašno, i nema Boga osim Tebe, kao što piše: “Gospod nad vojskama uzvisiće se susedom, i Bog sveti posvetiće se pravdom.” Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveti.

ATA – Ti si nas izabrao između народа, zavoleo nas i milostiv nam bio, i uzvacio si nas nad svim narodima, i posvetio nas zapovestima Tvojim, i približio nas,

**מלֵבָנָה לְעַבּוֹדָתֶךָ . וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
עַלְיָנוּ קָרְאת :**

וְתִתְהַזֵּן לְנֵנוּ יְהוָהָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֶחָבָה אֶת
יּוֹם (כשבט הַשְׁבָּת הַזֹּה וְאֶת יוֹם)
הַזְּכָרוֹן הַזֹּה. אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קָדֵשׁ הַזֹּה.
יוֹם תְּרוּעָה (כשבט זְכָרוֹן תְּרוּעָה בְּאֶחָבָה) מִקְרָא
קָדֵשׁ. זָכָר לְיִצְיאַת מִצְרָיִם :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יְעַלָּה וַיְבָא.
וַיִּגְעַץ וַיַּרְאָה וַיַּרְצָח וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקַד
וַיִּזְכַּר זְכָרוֹנָנוּ וַזְּכָרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. זְכָרוֹן
יְרוֹשָׁלָם עִירָה. וַזְּכָרוֹן מֶשִׁיחַ בֶּן דָוד עַבְדָה.
וַזְּכָרוֹן בְּלַעַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֵיךְ לְפָלִיטָה
לְטוֹבָה. לְחַנּוּ לְחַסְד וְלִרְחָמִים לְחַיִים טוֹבִים
וְלִשְׁלוֹזָם. בַּיּוֹם (הַשְׁבָּת הַזֹּה וּבַיּוֹם) הַזְּכָרוֹן
הַזֹּה. בַּיּוֹם טוֹב מִקְרָא קָדֵשׁ הַזֹּה.
לְרִחָם בּוּ עַלְיָנוּ וְלְהֻשְׁיעָנוּ. זָכְרָנוּ יְהוָהָה
אֱלֹהֵינוּ בּוּ לְטוֹבָה. וּפְקַדְנָנוּ בּוּ לְבָרָכה.

Kralju naš, službi Tvojoj, i veliko i sveto Ime
Tvoje nad nama objavio.

VATITEN – U ljubavi si nam Svojoj
dao, Gospode Bože naš (**subotom dodajemo:**
ovaj dan subotnji i) ovaj Dan sećanja, pra-
znički svetog sabora, dan zvuka ovnujskog
roga (**subotom:** sećanja na zvuk ovnujskog
roga – **šofar** – u ljubavi) svetog sabora, se-
ćanje na izlazak iz Egipta.

ELOENU – Bože naš i Bože otaca
naših, neka se pred Tobom uzdigne, dođe,
dosegne, objavi i naklonost nađe, čuje i bude
uzvišeno i spomenuto bude sećanje na nas, i
sećanje na očeve naše, i sećanje na
Jerusalim, grad Tvoj, i sećanje na Mesiju,
potomka Davidovog, sluge Tvog, i sećanje
na sav narod Tvoj, dom Izraelov, i neka
sećanje ovo bude na spasenje i na dobro, na
milost, na dobrotoljublje i samilost, za život
dobar i mir na ovaj (**subotom dodajemo:** dan
subotnji i na ovaj) Dan sećanja, praznika
svetog sabora, kako bi se smilovao na nas i
izbavio nas. Spomeni nas se, Gospode Bože
naš, na dobro i usliši nas blagoslovom

וְהוֹשִׁיעַנוּ בָּזֶל חַיִם טוֹבִים. בְּדָבָר יְשֻׁעָה וּבְחַמִּים. חֹסֶן וְחַנְנוּ וְחַמּוֹל וּרְחָם עַלְינוּ וְהוֹשִׁיעַנוּ. כִּי אֶלְיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֶל מֶלֶךְ חַנְנוּ וּרְחָם אַתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מֶלֶךְ עַל פְּלָל הָעוֹלָם כָּלּוֹ בְּכָבוֹדךְ. וְהַפְּשָׂא עַל פְּלָל הָאָרֶץ בְּיקָרֶךְ. וְהַופָּעָה בְּחַדְרָךְ גָּאוֹן עַזְתֶּךְ. עַל פְּלָל יֹשְׁבֵי תּוֹבֵל אַרְצָךְ. וַיַּדַּע פְּלָל פָּעֵוֶל. כִּי אַתָּה פָּעַלְתָּו. וַיַּבְינֵן פְּלָל יִצְׁרוֹ כִּי אַתָּה יִצְׁרָתָו. וַיֹּאמֶר פְּלָל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בָּאָפוֹ. יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ. וִמְלָכוֹתָו בְּפָל מְשֻׁלָּה:

(בשבט אומרים אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, ר' ר' נָא בְּמִנוֹחָתֵינוּ)

קָדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֵינוּ. תֹּנוּ חַלְקָנוּ בְּתֹרְתֵּךְ. שְׁבַעַנוּ מַטְוָבֶךְ. שְׁמָחָה נִפְשָׁנָנוּ בְּיִשְׁעָתֶךְ. וַתְּהַר לְבָנוּ לְעַבְדֵךְ בְּאָמָת. כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים אֱמָת. וַיְבָרֶךְ מַלְכֵנוּ

i izbavi nas za život dobar. Spasenjem i samilošću smiluj se nad nama i umilostivi nas, milostiv i samilostan budi sa nama i izbavi nas jer u Tebe su uprte oči naše, jer si Ti Bog, Kralj žalostiv i milostiv.

ELOENU – Bože naš i Bože otaca naših, u slavi Svojoj vladaj nad čitavom vaseljenom, i u veličanstvu Svom uzdigni se nad svom zemljom, i zasijaj u slavi Svoje veličanstvene moći nad svim stanovnicima sveta Tvog, kako bi sve stvoreno spoznalo da si Ti Stvoritelj, i kako bi sve sazdano razumelo da si Ti Sazdateљ, i kako bi sve što diše reklo: “Večni, Bog Izraela, je kraljevao, kraljevstvo je Njegovo nad svim.”

(Subotom dodajemo: Bože naš i Bože otaca naših, milostivo primi mirovanje naše.)

KADEŠENU – Posveti nas zapovestima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvojoj. Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj duše naše spasenjem Tvojim. Očisti nam srce naše da Ti u istini služimo. Jer si Ti Gospod Bog istinit i Reč je Tvoja, Kralju naš,

אמת וקיים לעד. ברוך אתה יהונתן מלך על כל הארץ מקדש (השבת ו) ישראל ויום הזיכרון:

רצאה יהונתן אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעלה. והשב העבודה לדביר ביתך. ואשיישראל ותפלתם. מהריה באחבה תקבל ברכzon. ותהי לרצון תמיד עבדות ישראל עמך: ואותה ברוח הקודש הרבנים. תחפוץ בנו ותרצנו. ותחזינה עינינו בשובך לציון ברתמים. ברוך אתה יהונתן המഴיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהונתן אלהינו ואלקי אבותינו לעולם ועוד. צירנו צור חיינו ומגן ישענו אתה הוא. לדרכך נודה לך ונספר תהלהך. על חיינו הפסורים בידך. ועל נשמותינו

istinita i doveka. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveta, Koji posvećuje (**subotom:** subotu i) Izrael i Dan sećanja.

RECE – Milostivo primi, Gospode Bože naš, narod Tvoj Izrael i na molitvu njegovu prigni uho Svoje. Vrati službu u Svetinju Hrama Svog. I žrtve - prinosnice i molitve Izraela u ljubavi i milosti primi. Neka bi uvek bila u milosti služba Izraela, naroda Tvog.

VEATA – A Ti u milosrdnoj ljubavi Svojoj velikoj zaželi nas, i milostivo primi nas, i neka oči naše vide kada se u milosti vraćaš u Sion! Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji vraća Sveprisutnost Svoju u Sion.

MODIM – Hvalu Tebi odajemo, jer si Ti Gospod Bog naš, i Bog otaca naših, uvek i doveka. Stena naša, Stena života našeg, i štit spasenja našeg Ti si. Od kolena do kolena, hvalu Tebi odajemo i o slavi Tvojoj pripovedamo, jer naši su životi ruci Tvojoj predati, ier naše su duše

הפקידות לה. וועל נסיך שבל יום עמנו.
ועל נפלאתיך וטובותיך שבל-עת. ערָב
ונבר וצָהָרים. הַטּוֹב כִּי לֹא בְּלֹא רַחֲמֵיכֶם.
הַמְּרַחֲם כִּי לֹא תָמִיו חַסְדֵיכֶם. כִּי מַעוֹלָם קַנְינוּ
לְךָ:

מודים דרבנן כשהחzon אומר מודים הקהל שוחים עמו ואומרים
זה אחרי שייענו אמן
מודים אנחנו לך שאתָה הוּא יהָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי בָּלְבָשָׂר. יוציאנו
יזכר בראשית. בָּרָכוֹת וְהַזְדָאות לשְׁמֵךְ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ על שְׁהַחִיתָנוּ וְקִימַתָנוּ. בָּן תְּחִינָנוּ וְתְחַנָנוּ.
וְתָאַסֵּף גְּלִיאוֹתֵינוּ לְחִצְרוֹת הַדָּשָׂר. לְשֻׁמֶר חֲקִיקָה
וְלְעָשָׂות רְצׂוֹנָה. וְלַעֲבֹד בְּלֹבֶב שָׁלָם. על שאנחנו
מודים לך. ברוך אל ההזדאות:

ועל כלם יתברך ויתרוצם ויתגנשא תמיד
שםך מלכנו לעולם ועד. וכל-החיים יודוך
פָּלָה: וְכַתֵּב לְחִיִּים טוֹבִים בָּל-בָּגִי בְּרִיתְךָ:
וַיהֲלֹו וַיְבָרְכוּ אֶת-שְׁמֵךְ הַגָּדוֹל באמת

Tebi poverene, jer čuda Tvoja nas svaki dan prate, i čudesa Tvoja i dobročinstva Tvoja sa nama su u svako doba, u veče, u jutro i u podne. Ti, o, Predobri, milosti Tvojoj kraja nema. Ti, o, Premilostivi, dobroti Tvojoj kraja nema, jer oduvek nadu našu u Tebe polažemo.

**Prilikom glasne Amida dok predmolitelj izgovara
Modim, opština izgovara Modim deRabanan:**

MODIM DERABANAN – Hvalu Tebi odajemo jer si Ti Gospod Bog naš i Bog otaca naših, Bog svega što živi, Sazdatelj naš, Sazdatelj Postanja. Neka su blagoslovi i zahvalnice Imenu Tvome velikom i svetom što si naš poživeo i u životu održao. Uzdrži nas tako i dalje i milostiv nam budi, i prognanike naše sakupi u predvorja Svetinje Tvoje kako bismo zakone Tvoje čuvali i Volju Tvoju izvršavali, i da Ti svim srcem služimo i na svemu ovome hvalu Tebi odajemo. Blagosloven da je Bog hvalospeva.

VEAL – I za sve to neka bude blagosloveno, uzveličano i uzdignuto Ime Tvoje, Kralju naš uvek i doveka. Sve što živi, Tebi hvalu odaje. *Sela!* Upiši za život dobar sve sinove saveza Tvog.

VIALELU – Neka bi doveka u istini slavili i blagosili Ime Tvoje veliko

לעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יִשְׁוֹעַתְנוּ
וַעֲזַרְתְּנוּ סָלָה הָאֵל הַטוֹּב: בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַטּוֹב שֶׁמֶךְ וְלֹךְ נָאָה לְהֻודּוֹת:
כשמכרכים יהיה פניהם כלפי ההיכל ומסיים כאהבה כלפי

העם

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדְשָׂנוּ
בְּקָדְשָׂתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִינָנוּ לְבָרָךְ אֶת עַמוֹּנוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:
ב חוזה אם אין כהנים יאמר החזן או"א ואחר כל פסוק יענו
הקהל כן יהיו רצון

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרָכֵנוּ בְּבָרָכה הַמְשֻלָּשת בְּחוֹרֶה. הַפְּתִיקָה
על-ירדי מֹשֶׁה עַבְרָךְ הַאֲמֻוּרָה מִפְּנֵי אַהֲרֹן וּבְנֵיו כְּהַנִּים עַם
קְדוֹשִׁיךְ פֶּאֲמֹר:

ומקרה החזן יברך יְהוָה (כՓנוי היכל) וַיִּשְׁמַרְךָ
(לצד ימין). יאarr יְהוָה פָנָיו (כՓנוי היכל) אֲלֵיךְ
וַיִּחְנַךְ (לצד שמאל). ישא יְהוָה פָנָיו אֲלֵיךְ וַיִּשְׁמַם
לְךָ שָׁלוֹם:

בשמהיל החזן שים שלום מחזירים הכהנים את פניהם להיכל
דרך ימין ואומריהם

רְבוּן הָעוֹלָם עֲשֵׂינו מֵה שְׁגֹרֶת עָלֵינוּ, עֲשֵׂה אֶתְהָ מֵה שְׁהַבְּתָחַנוּ
הַשְׁקִיפָה מִמְעוֹן קְדֻשָּׁךְ מִן הַשָּׁמִים וּכְרַךְ אֶת עַמָּךְ אֶת יִשְׂרָאֵל:
שִׁים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבָרָכה חַיִם חַן וְחַסֵּד

jer Ti si dobar, Bože, Spasu naš i Pomoći naša.
Sela! Bože dobri. Blagosloven da si Ti, Gospode, o
 Predobri je Ime Tvoje, i Tebi dolikuje hvalu pri-
 nositi.

BIRKAT AKOANIM

Dok izgovaraju blagoslov, lica treba da budu okrenuta
 prema *Ehalu*, a kada završavaju s rečju *aava* treba da se
 okrenu prema narodu:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju va-
 seljene, Koji nas je posvetio svetošću Arona i obavezao nas da
 u ljubavi blagoslovimo narod Njegov, Izrael. (*Amen.*) (*I potom
 blagoslove:*) "Neka bi te Gospod blagoslovio i čuva! Neka bi
 te Gospod obasjao licem Svojim i bio ti milostiv! Neka bi
 Gospod obratio lice Svoje k tebi i dao ti mir!"

**Kada predmolitelj počne da kazuje *Sim šalom, koanim* se
 okreću desnom stranom prema *Ehalu* i kažu:**

Gospodaru sveta! Učinili smo što si nam naložio. Sada
 Ti uradi ono što si nam obećao: "Pogledaj iz svetoga stana
 Svoga s nebesa i blagoslovi narod Svoj, Izrael."

Ukoliko nema *koanim* kažemo:

Bože naš i Bože otaca naših, blagoslovi nas blagoslo-
 vom trostrukim, zapisanim u Tori rukom Mojsija, sluge Tvog,
 a izgovaranim ustima Arona i sinova njegovih, sveštenika
 svetog naroda Tvog, kao što je rečeno: "Neka bi te Gospod
 blagoslovio i čuva! (*Odgovaramo:* Neka bude Volja Njegova!)
 Neka bi te Gospod obasjao licem Svojim i bio ti milostiv!
 (*Odgovaramo:* Neka bude Volja Njegova!) Neka bi Gospod
 obratio lice Svoje k tebi i dao ti mir!" (*Odgovaramo:* Neka
 bude Volja Tvoja!)

SIM ŠALOM – Mir podari, dobrotu i blago-
 slov, život, naklonost i milost,

צדקה ורחמים עלינו ועל-כל-ישראל עמך.
וברכנו אבינו כלנו באחד באור פניך. כי
באור פניך נתת לנו יהונתן אלהינו.

הרוואה חלום ונפשו עגומה, יאמור בעת נשיאת כפים, ריסיט
עם הכהנים, כדי שעניות אמן של הצבור תהיה גם על בקשה זו
רפונו של עולם. אני שלא נחלמתי שלא. חלום חלמתי ואני
יודע מה הוא. בין שחלמתי אני לעצמי ובין שחלמו לי
אחרים. ובין שחלמתי על אחרים. אם טובים הם חזקם ואמצם
בחולמותיו של-יוסוף האזיק. ואם צרייכים רפואה רפאים כמו מרה
על-ידי משה רבינו עליו השלום. ובמיוחד על-ידי אלישע. וכמריהם
מאדרעה. וכגעםן מצערתו. ובחזקתו מחלתו. וכשם שהפקת קללה
בלעם הרשע לברכה. כן הפה כל חלומו עלי ועל כל ישראל
לטובה. ותרצני ברוחם הרבהם. יהיו לרצון אמר פי והגיוں לבי
לפניך יהונתן צורי וגאיו.

תורה וחיים. אהבה וחסד. צדקה ורחמים.
ברכה ושלום. וטוב בעיניך לברכנו ולברך
את-כל-עמך ישראל ברב-עד ושלום:

בחזרה אומר החזן

ואתם הדבקים ביהונתן אלהיכם חיים בכלכם
היום. היום תאמצענו. היום תברכנו.
היום תגדלונו. היום תדרגונו. היום תהדרנו. היום
תנוועדו ונעד טוב. היום תזוננו. היום תחיקנו. היום

pravdu i samilost nad nama i nad čitavim Izraelom, narodom Tvojim. Sve nas zajedno blagoslovi, Oče naš, u svetlosti lica Tvog, jer u svetlosti lica Tvog dao si nam, Gospode Bože naš, Toru i život, ljubav i dobrotu, pravdu i milost, blagoslov i mir. Neka bude milo u očima Tvojim da nas blagosloviš i da blagosloviš sav narod Svoj, Izrael, u obilju snage i mira.

Ako neko usni san koji ga je duboko uznemirio može da kaže ovaj ulomak dok *koanim* izgovaraju Birkat *koanim*.

RIBONO ŠEL OLAM – Gospodaru sveta! Ja sam Tvoj i moji su snovi Tvoji. San sam usnio, ali ne znam šta on nagoveštava. Stoga Te preklinjem, bilo da sam sanjao u vezi sa sobom ili su me drugi sanjali, ako su ti snovi dobri osnaži ih i učvrsti ih poput snova pravednika Josifa. Ako predskazuju ozdravljenje, neka donesu ozdravljenje, kao gorke vode *Mara* u rukama Mojsija, mir neka je s njim, ili kao vode jerihonske u rukama Eliše, ili kao Mirjam od gube, ili kao Naaman od gube, ili kao Hizkijau od bolesti svoje. I kao što si prokletstvo zlikovca Bilama u blagoslov preokrenuo, tako sve moje snove i snove čitavoga Izraela na dobro preokreni. I poželi me u preobilju ljubavi Svoje samilosne. Neka su Ti ugodne reči usta mojih i misli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

Prilikom glasne *Amida*, predmolitelj kaže:

Vi koji ste priljubljeni uz Gospoda Boga vašega, vi ste svi živi danas. Neka bi nas Večni osnažio danas. Neka bi nas blagoslovio danas. Neka bi nas uzveličao danas. Neka bi nas danas ponositima učinio. Neka bi nas proslavio danas. Neka bi nas sabrao danas na saboru dobrom.⁶⁵ Neka bi nas očistio danas. Neka bi nam danas život dao.

---

⁶⁵⁾Tj. neka bi Ti Hram, *Bet a Mikdaš*, obnovio. To je mesto susreta Boga i jevrejskog naroda, *Avudraham*.

תְּהִנָּנוּ. הַיּוֹם תְּטַהֲרֵנוּ (מְעֻזְנִינוּ). הַיּוֹם תִּנְשֶׁר
אֲרֻחוֹתֵינוּ. הַיּוֹם תִּכְתְּרֵנוּ בְּכָתֵר שֵׁם טוֹב. הַיּוֹם
תִּלְבְּבֵנוּ. הַיּוֹם תִּמְלַטֵּנוּ. הַיּוֹם תִּנְשְׁאָנוּ. הַיּוֹם
תִּסְעַדֵּנוּ. הַיּוֹם תִּעַטְרֵנוּ. הַיּוֹם תִּפְקַדֵּנוּ בְּרַחְמֵיד
לְחִים טוֹבִים. הַיּוֹם תִּצְדַּקֵּנוּ. הַיּוֹם תִּקְרַבֵּנוּ
לְעַבּוֹדָתֶךָ. הַיּוֹם תִּרְחַמֵּנוּ. הַיּוֹם תִּשְׁמַע תִּפְלַתְנוּ.
הַיּוֹם תִּהְנַןְנוּ לְחֵן וְלְחֶסֶד וְלִרְחָמִים. וְתִכְתַּבְנוּ
ברַחְמֵיד לְחִים טוֹבִים:

וּבְסֶפֶר חַיִם בָּרָכה וִשְׁלוֹם. וּפְרִנְסָה
טוֹבָה. וּשְׂיעָה וּנְחָמָה. וּגְזִירֹת
טוֹבּוֹת נִזְכֵּר וּנִגְתַּבֵּל לִפְנֵיכָ אֱנֹהָנוּ וְלִלְעָמָךָ
יִשְׂרָאֵל לְחִים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם: בָּרוּךְ אֱתָה
יהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם
אמְן:

יְהִי־לְרָצֹן אָמְרִיךְ פִּי וְהַגִּיוֹן לִבִּי לִפְנֵיכָ.

יְהִזְקָעָה צְוָרִי וְגָאָלי:

אֱלֹהִי. נִצּוֹר לְשׁוֹנִי מֶרֶעָ. וּשְׁפָתּוֹתִי מִדְבָּר
מֶרֶםָה. וּלְמַקְלֵלִי נְפָשִׁי תְּדוּם.

Neka bi nam se smilovao danas. Neka bi nas pročistio danas od prestupa naših. Neka bi puteve naše preusmerio danas. Neka bi nas krunom imena dobrog krunisao danas. Neka bi nas voljenima učinio danas. Neka bi nas izbavio danas. Neka bi nas uzdigao danas. Neka bi nas prehranio danas. Neka bi nas krunisao danas. Neka bi nas se spomenuo danas u ljubavi Svojoj samilosnoj za život dobar. Neka bi nas našao pravednima danas. Neka bi nas službi Svojoj približio danas. Neka bi danas samilostan bio s nama. Neka bi molitve naše saslušao danas. Neka bi nam danas dao milost, dobrotu i ljubav samilosnu. I upiši nas, u ljubavi Svojoj samilosnoj, za dobar život i mir.

UVSEFER – I u Knjizi života, blagoslova i mira, dobre prehrane, spasenja, utehe i dobrih odredaba, neka bi bili spomenuti i upisani pred Tobom, mi i sav narod Tvoj, Izrael, za dobar život i mir. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagoslovi narod Svoj mirom. *Amen.*

JIJU LERACON – Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

ELOAJ – Bože moj, očuvaj jezik moj od zla i usne moje od lažnog govora. Neka mi duša bude mirna prema onima koji me proklinju,

וּנְפָשִׁי כַּעֲפֵר לְפָל תְּהִיה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ.
וַיָּחִרֵי מִצּוֹתֵיךְ תְּרִדוֹף נְפָשִׁי. וְכָל-הַקְּמִים
עַלִּי לְרַעָה. מִהְרָה הַפָּר עַצְתָּם וְקַלְקָל
מְחַשְׁבּוֹתָם. יִהְיוּ כִּמֵּז לִפְנֵי רוח וּמְלָאָה יְהוָה
דֹּוחָה. עֲשָׂה לְמַעַן שְׁמָךְ. עֲשָׂה לְמַעַן יְמִינָה.
עֲשָׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. עֲשָׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתְךָ
לְמַעַן יְחִלּוֹן יְדִידִיךְ. הַוְשִׁיעָה
יְמִינָה וְעַגְגָּנִי. סְגוֹלָה שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח שְׁמוֹ לַיּוֹם הַדִּין. יֹאמֶר
כָּאן פְּסוֹק מַתָּנָךְ הַמְתַחֵל בָּאוֹת הַרְאָשׁוֹנוֹ, וּמְסִימָּם בָּאוֹת
הַאֲחֻרּוֹנָה שֶׁל שְׁמוֹ. יְהִי רְצֹונָן אָמְרִיךְ-פִּי וְהַגִּיּוֹן
לְבִי לְפִנֵּיךְ. יְהוָה-הָאֱלֹהִים צוֹרִי וְגַאֲלִי:

עֹשֶׂה הַשְׁלוֹם בְּמַרוֹמָיו הוּא בְּרַחְמָיו
יִעֲשֶׂה-שְׁלוֹם עַלְינוּ וְעַל פָּל-עָמוֹ
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהִי רְצֹון מִלְּפִנֵּיךְ יְהוָה-הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ שִׁתְבִּנֵּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמִהְרָה כִּימִינָה. וְתִן חָלְקָנוּ בְּתוֹרַתְךָ לְעַשׂוֹת
חֲקִי רְצׂוֹנָה וְלְעַבְדָּךְ בְּלִבְבָּשָׁלָם.

קודם החזורה יש נהגים לומר ה' שמעתי וכו', והמדקרים אין

i neka duša moja poput praha zemaljskog bude prema svakom. Otvori srce moje za Toru Tvoju i neka mi duša žudi za zapovestima Tvojim. Svi-ma koji ustaju na mene da mi zlo nanesu one-mogući namere njihove i osujeti misli njihove. Neka budu kao prah pred vетrom, i andeo Gospodnji neka ih progoni. Učini to radi Imena Tvog. Učini to radi desnice Tvoje. Učini to radi Tore Tvoje. Učini to radi svetosti Tvoje. Da bi se izbavili mili Tvoji pomozi desnicom Svojom i usliši me.

Dobro je na ovome mestu reći stih iz *Tanaha* koji počinje s prvim slovom i završava zadnjim slovom sopstvenog imena.

Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izba-vitelju moj.

OSE AŠALOM – Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen*.

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, da ponovo sagradiš Hram ubrzo i u dane naše. I daj nam udela u Tori Tvojoj kako bismo činili zakone Volje Tvoje i služili Ti punim srcem.

Pre glasne Amida, običaj je da se kaže *Adonaj šamati šimaha jareti*, ali oni koji su striktni

אומרים אותו, כי צריך לסמן החורה לחפלת לחש, ואלהפסיק בינויהם בשום דבר.

יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה:

יהוה שמעתי ונרגמתי يوم בו תפקדני. זחלתי וחלתי יום בו תדריגני. רשפחתני ונבהלתני. פן באפה תמעיטני. כי גדול יום יהוה:

יהוה מי לא יראה. מיום דין הנורא. כי לך יאתה גדלה וגבורה. באתר דיב זוקין דנורא. כי עמד בסוד יהוה:

יהוה מלך יושב על כסא דין. סביביו שרפים עומדים על מדין. כי בן דבר המלך לפניו כל יצועי דת ונדין. להגיד כי ישר יהוה: יהוה יהוה מלך אדיר משפט ומרים. במימר קדישין. ובגזרת עירין. מפוצץ סלעים ומשבר חרים.

כל מוצא פי יהוה: יהוה

יהוה לפניו חילו קרי בחיל. מאן בעי סם חמץ. והוא בן חיל. יקום בטרם יתעותו אנשי החיל.

וישב אל יהוה: יהוה

יהוה לבי מלאכי אש רשף בורח. נורא בעט רם במר צורח. איך יעלה ויבא קרח. אל מקום שלחתה יה יהוה:

**ne kažu jer nakon Amida u sebi treba odmah da usledi
glasna Amida bez ikakvog prekida.**

ADONAJ ŠAMATI ŠIMAHА JARETI⁶⁶

GOSPODE, ČUH ŠTO SI OBJAVIO I U STRAHU SAM, O, GOSPODE!

Gospode, čuh i uplaših se u dan pohodenja,⁶⁷ sav drhtim i treperim u dan kada mi sudiš. Ponizih se i pokorih se da me u gnevnu Svom ne bi zatro, jer velik je Dan Gospodnj!⁶⁸

Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o, Gospode!

Gospode, ko se neće bojati strašnoga Dana suda? Jer Tebi pripadaju veličina i sila na mestu plamena ognjenog,⁶⁹ ko će stajati u veću Gospodnjem?!

Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o, Gospode!

Gospod Kralj sedi na Prestolu sudskom, okružen Serafimima koji stoje u sudu, jer to je naredba Kralja pred svima koji poznaju zakon i pravdu.

Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o, Gospode!

Gospod Kralj močni Koji ponizuje i uzvisuje rečju svetih i nalogom anđela,⁷⁰ Koji stene razlama i brda razvaljuje, sve to izlazi iz usta Gospodnjih.

Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o, Gospode!

Gospod, pred vojskom Svojom, gromoglasno poziva: "Onaj ko želi napitak života dok je još u punoj snazi neka ustane pre nego što mu snaga usahne"⁷¹ i neka se Gospodu vrati."

Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o, Gospode!

Gospode, srce mi beži od Tvojgorućeg plamenog ognja, o, Strašni, međ narodom uzvišenim, srce mi gorko viče: "Kako će se onaj ko je bez kose"⁷² uspeti i ući u mesto plamena Božijeg, o, Gospode?"

Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o, Gospode!

⁶⁶⁾Smatra se da ju je sastavio Rabi Hajim Modai, umro u Safedu, Cefat, oko 1794. Prevod ove molitve na ladino nalazi se na strani 595.

⁶⁷⁾Roš ašana.

⁶⁸⁾Roš ašana i Jom Kipur.

⁶⁹⁾Videti Daniel, 7:9-10.

⁷⁰⁾Videti Daniel, 4:14.

⁷¹⁾Doslovno, pre nego što se pognu junaci.

⁷²⁾Tj. onaj ko ne poznaje Toru i nema u njega dobrih dela.

יהוה ענה עני הועמד לפניו. פDEL שואל מבקש סליחתך. תכין להם תקשב אזנה. נסה עלינו אור פניך יהוה: יהוה נחלי דמעותי מעי הרתיחו. גחלי חטאתי טוחותי הקדיחו. דינא יתיכ וספרין פתיחתך לפני הפלך יהוה: יהוה ספרי חיים ומתיים לפניך נפתחים. בחסדי אבות ראשונים אנחנו בטוחים. תפוז תפלהנו בריח ניחוחים. יהוה פעלך בקרוב שנים חייה יהוה: יהוה אתחנו לחולות פניך. כי חסד ואמת יקדמו פניך. נא אל תבישנו. נא אל ישיבנו. ריקם מלפניך. סלח לנו. ושלח לנו ישועה וرحמים ממעונך: אתחנו לבקש מוך פפרה. אים ונורא. משגב לעתות באלה. תחניינו תחגנו. ובשםך נקרא. סלח לנו. ושלח לנו. ישועה וرحמים ממעונך: ואחר כך אומר הש"ץ, ארני שפט תפתח וכו':

Gospode, usliši siromaha koji poput ubogog pred Tobom stoji i moli oprost Tvoj. Usmeri srce njihovo⁷³ i neka bi uho Tvoje saslušalo (molitvu) njihovu. Obrati k nama, o, Gospode, svetlo lice Svoje.

*Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o,
Gospode!*

Gospode, potoci suza mojih uzavreše creva moja, užarenog ugljevlje grehova mojih sprži utrobu moju. Sud zasede i knjige se otvoriše pred Kraljem Gospodom.

*Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o,
Gospode!*

Gospode, knjige živih i mrtvih pred Tobom se otvaraju, u zasluge dobrih dela otaca ranih mi se uzdamo. Neka bi molitve naše bile poput mirisa ugodnog.⁷⁴ Gospode, delo Svoje usred godina u životu sačuvaj, o, Gospode.⁷⁵

*Gospode, čuh što si objavio i u strahu sam, o,
Gospode!*

ATANU – Došli smo da se Tebi molimo jer milost i istina idu pred licem Tvojim. Nemoj nas postideti, nemoj nas vratiti prazne ispred lica Tvog. Oprosti nam i pošalji nam spasenje i samilost s mesta stanovanja Tvog. Došli smo da oprost od Tebe zatražimo, o, Strašni, o, Jezoviti, Koji si utočište u nevolji. Život nam daj, milost nam daj, i Ime Tvoje ćemo prizivati. Oprosti nam i pošalji nam spasenje i samilost s mesta stanovanja Tvog.

Nakon toga, predmolitelj počinje glasnu Amida.

---

⁷³⁾Kako bi se usredsredili na molitvu.

⁷⁴⁾Od žrtava.

⁷⁵⁾Delo Svoje se odnosi na Izrael; usred godina kako bi Izrael podneo vreme galuta, tj. izgona.

ואומרים אבינו מלכנו אפילו כshall בשבת

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ אֵין לְנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ עֲשָׂה עַמְנוּ לְמַעַן שָׁמֶךְ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ חִידָשׁ עַלְיָנוּ שָׁנָה טוֹבָה
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּטַל מַעַלְינוּ פָּלַגּוֹת קָשׁוֹת וְרֻעֹות:
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּטַל מְחַשְׁבוֹת שׁוֹנוֹאָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ הַפְּרָעָה עָצָת אָוַיְבֵינוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּלָה פָּלַץ וּמְשֻׁטֵּין מַעַלְינוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ פָּלה הַבָּר וְחַרְבָּה וְרַעֲבָה וְשַׁבְּיָה וּבָזָה
 וּמְשַׁחִית וּמְגַפָּה מַבְנֵי בְּרִיתֶךָ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ שְׁלָח רְפּוֹאָה שְׁלָמָה לְכָל-חֽוֹלִי עַמָּךְ:
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ מְנֻעַ מְגַפָּה מְנֻחָלָתָךְ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ זָכוֹר כִּי עָפָר אָנָחָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ קָרְעַ רֹעַ גַּזְרִ-דִינָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּתַבָּנוּ בְּסֻפֶּר חַיִם טוֹבִים
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּתַבָּנוּ בְּסֻפֶּר צְדִיקִים נְחַסִּידִים
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּתַבָּנוּ בְּסֻפֶּר יִשְׂרָאֵם וְתַמִּימִים
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּתַבָּנוּ בְּסֻפֶּר מִזְוְנוֹת וּפְרִנְסָה טוֹבָה:
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּתַבָּנוּ בְּסֻפֶּר גָּאֵלה וְיִשְׁוּעָה

Kažemo Avinu Malkenu čak i ako je Šabat.

Oče naš, Kralju naš, nemamo Kralja osim Tebe!
Oče naš, Kralju naš, učini s nama zbog Imena
Tvoga!

Oče naš, Kralju naš, obnovi nam godinu dobru!
Oče naš, Kralju naš, poništi nam sve teške i zle
odluke!

Oče naš, Kralju naš, poništi zamisli onih koji nas
mrze!

Oče naš, Kralju naš, u prah obrati zaveru nepri-
jatelja naših!

Oče naš, Kralju naš, uništi svakog tlačitelja i du-
šmanina našeg!

Oče naš, Kralju naš, iskoreni kugu, mač, glad, zaro-
bljeništvo, pljačku, propast i pomor između sinova
saveza Tvog!

Oče naš, Kralju naš, pošalji potpuno ozdravljenje
bolesnicima naroda Tvog!

Oče naš, Kralju naš, udalji pošast od baštine Tvoje!

Oče naš, Kralju naš, spomeni se da smo prah!

Oče naš, Kralju naš, razderi zlu kob suda našeg!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu dobrog
života!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu pravednih i
pobožnih!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu uspravnih i
čestitih!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu uhleblja i
prehrane dobre!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu izbavljenja i
spasenja!

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ זֶכְרָנוּ בְּזֶכְרוֹן טוֹב מַלְפִנִי
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ הַצְמָח לְנוּ יִשְׁועָה בְּקָרוֹב
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ הַרְסָמָךְ קָרְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמְךָ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ וְהַרְסָמָךְ קָרְנוּ מִשְׁיחָךְ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ חָנָנוּ וְעֲנָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ הַחוֹזִירָנוּ בְּתִשְׁוֹבָה שֶׁלְמָה לְפִנִי
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ שֶׁמַעַן קְוָלָנוּ חֹסֵן וּרְחֵם עַלְינוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ עָשָה לְמַעַן אָם לֹא לְמַעַן נָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ קָבֵל בְּרָחְמִים וּבְרָצָן אֶת תִּפְלָתָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ אֶל תִשְׁיבָנוּ רִיקָם מַלְפִנִי
 יְהִי שָׁם יְהוָה מִבְּרוֹךְ. מַעַתָה וְעַד עוֹלָם:
 מִמְּרוֹחַ-שָׁמֵשׁ עַד-מִבְּאוֹו. מִהְלָל שָׁם יְהוָה:
 רָם עַל פָּלָגּוֹיִם יְהוָה. עַל הַשָּׁמַיִם כְבוֹדוֹ:
 יְהוָה אֱדוֹנוּ מָה אֲדִיר שָׁמֶךָ בְּכָל-הָאָרֶץ:
 וְאָכֵר הַחֹזֶן חִזֵּי קְרִישׁ וְאַחֲרֵיכֶם תַעֲנוּ
 יִתְגָּדֵל וַיִּתְקָרֵשׁ שְׁמָה רְבָא. וְעוֹנוּ אַמְנוּ בְעַלְמָא דֵי בָּרָא
 קְרֻעָוֶתָה, וַיִּמְלִיךְ מַלְכָוֶתָה וַיִּצְמַח פְּרִקְנֶתָה וַיִּקְרַב
 מִשְׁיחָה, וְעוֹנוּ אַמְנוּ בְּתִיעִיכָן וּבְיוֹמִיכָן וּבְחִיאָה דָכֵל בֵּית
 יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזָמָן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. (וגם הקהיל אמר)

Oče naš, Kralju naš, spomeni nas se na dobar spomen pred Tobom!

Oče naš, Kralju naš, neka bi ubrzo izniklo spasenje naše!

Oče naš, Kralju naš, uzdigni rog (tj. moć) Izraela, naroda Svog!

Oče naš, Kralju naš, uzdigni rog (tj. moć) pomazanika Tvog, Mesije!

Oče naš, Kralju naš, smiluj nam se i usliši nas!

Oče naš, Kralju naš, u potpunom pokajanju⁷⁶ vrati nas pred Sebe!

Oče naš, Kralju naš, čuj glas naš, smiluj nam se i pomiluj nas!

Oče naš, Kralju naš, učini to zbog Sebe ako ne zbog nas!

Oče naš, Kralju naš, u ljubavi samilosnoj i na zadovoljstvo Svoje primi molitve naše!

Oče naš, Kralju naš, ne odvrati nas praznih ruku od Sebe!

JEI ŠEM – Neka je Ime Gospodnje blagosloveno odsad i dovecka. Od istoka sunca do njegovog zalaska hvaljeno je Ime Gospodnje. Uzvišen je nad svim narodima Gospod, slava Njegova nebesa nadvisuje. Večni, Gospode naš, kako je veličanstveno Ime Tvoje po svoj zemlji!

Predmolitelj kaže *Kadiš titkabal sa umetkom Teanu.*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

---

⁷⁶⁾ Pokajanje iz ljubavi.

יהא שם רבא מברך לעלום ועלמי עולם. יתרהך,
וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויחחדר ויתעללה ויתהלו
שםה דקדשו בריך הוא, (עוונים אמן) לעלא מן כל ברכתו,
שירטתא. תשבחתא ונחמתה דאמירן בעלםא, ואמרו אמן.
תענו ותערתו ברכמים מן השמים. תקבל
צעקתכם. תשמע הפלתכם ברכzon. ויענה קול
עתירתכם. ויפתח יהונאה אלהינו לנו ולכל-ישראל
אחינו בכל-מקום מהם. שערי אורחה. שערי
אהבה ואחנה. שערי ברכה. שערי בית מקדשו.
שער גאליה. שערי גילה. שערי דיזחה. שערי דעה
והשפל. שערי הוד והדר. שערי האלחה והרונחה.
שער ועד טוב. שערי נתקיות. שערי זכיות. שערי
ורזות. שערי חרדנה. שערי חכמה. שערי חן וחסד.
שער חיים טובים. שער טהרה. שער טל ומטר
לברכה. שער ישועה. שער כפרה. שער קלבליה.
שער בבוד. שער למוד תורה לשמה. שער לב
טוב. שער מזון. שער מלחילה. שער נחמה. שער
נעימות. שער סודות תורה. שער סליחה. שער
עוזה. שער פדות. שער פריה ורביה. שער
פרנסת טובה. שער צדקה. שער צחה. שער

Neka je blagosloveno Ime Njegovo zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je, i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka bi uslišen bio i neka bi molitve vaše u milosti sa nebesa prihvaćene bile i neka bi vapaj vaš uslišen bio. Neka bi molitve vaše sa zadovoljstvom saslušane bile i neka bi glas molbi vaših uslišen bio. Neka bi Gospod Bog naš otvorio nama i vascelom Izraelu, braći našoj, na kom god se mestu nalazili: dveri svetlosti, dveri ljubavi i bratstva, dveri blagoslova, dveri Njegovog Svetog Hrama, dveri izbavljenja, dveri radosti, dveri ushita, dveri znanja i razuma, dveri veličanstva i sjaja, dveri uspeha i dobitka, dveri saveta dobrog, dveri poverenja, dveri zasluga, dveri prilježnosti, dveri dragosti, dveri mudrosti, dveri milosti i dobrote, dveri života dobrog, dveri svete čistote, dveri rose i kiše na blagoslov, dveri spasenja, dveri pomirenja, dveri uhleblja, dveri poštovanja, dveri učenja Tore radi nje same,⁷⁷⁾ dveri dobrog srca, dveri prehrane, dveri oprosta, dveri utehe, dveri miline, dveri tajni Tore Njegove, dveri opruštanja, dveri pomoći, dveri otkupljenja, dveri plodnosti i rađanja, dveri skrbi dobre, dveri dobročinstva, dveri veselja, dveri

---

⁷⁷⁾ A ne da bi se njome steklo ime ili zvanje.

קוֹמָמִית. שַׁעֲרֵי קְבּוֹלָת. שַׁעֲרֵי קְפּוֹז גְּלִיות.
 שַׁעֲרֵי רְפוֹאָה שֶׁלֶמֶה. שַׁעֲרֵי רְחָמִים. שַׁעֲרֵי רְצֹן.
 שַׁעֲרֵי שְׁלוּם. שַׁעֲרֵי שְׁלוֹה. שַׁעֲרֵי תֹּרֶה. שַׁעֲרֵי
 תְּפִלָּה. שַׁעֲרֵי חַשׂוּעה. שַׁעֲרֵי חַשׂוּבָה. וַיַּסְרֵר מִתּוֹכְכֶם
 קְנָאָה וְשָׂנָאָה וְתְּחִרּוֹת. וַיַּקְרֵם בְּכֶם מִקְרָא שְׁפָחוֹת.
 יְהֻנָּה אֱלֹהִי אֲבוֹתֵיכֶם יוֹסֵף עַלְיכֶם כְּכֶם אֱלֹהִ
 פְּעֻמִּים. נִיבָּרֵךְ אַתֶּיכֶם בְּאָשָׁר דִּבֶּר לְכֶם. וַיַּכְתְּבֵיכֶם
 בְּסֶפֶר חַיִם טוֹבִים. וּבָנָיו יְהִי רְצֹן וַיֹּאמֶר אָמֵן:
 תִּתְקַבֵּל צְלָוֹתָהוּן וּבְעֲוֹתָהוּן דָּלֶל בֵּית יִשְׂרָאֵל.
 גָּדוֹם אֲבוֹהוּן דְּכַשְׁמִיא וְאַרְעָא וַיֹּאמְרוּ אָמֵן אָמֵן
 יְהָא שֶׁלֶמֶא רְבָא מִן שְׁמִיא. חַיִם וּשְׁבָע וַיְשׂוּעָה
 וְנְחָמָה וַיַּשְׁזַבֵּא וַיַּרְפֹּא וְגַאֲלָה וְסַלִּיחָה וּבְכָרֶה.
 וְרִיחָה וְהַאֲלָה. לְנוּ וּלְלָל-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אָמֵן:
 עֹשֶׂה הַשְּׁלוּם בְּמַרְוּמִיו. הוּא בְּרַחֲמֵיו יַעֲשֶׂה שְׁלוּם
 עַלְינוּ וְעַל בָּל-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אָמֵן:

פיוטים

ליום א'

אֱלֹהִי אֶל תְּדִינָנִי בְּמַעַלִי. וְאֶל תְּמַדֵּר אֶלְي חַקִּי בְּפֶלֶלִי:
 בְּחַמְלָתְךָ גַּמְלָל עַלִי וְאַחֲרָיה. וְאֶל נָא אֶל תְּשִׁלֵּם לִי גַּמּוֹלִי:
 גָּאוֹן לְבִי לְךָ אַשְׁפֵּיל וְאַקְרֵעַ. בְּמַקְאֹובִי לְבִבִּי לֹא מַעַילִי:

ponosa, dveri primanja molitava, dveri sakupljanja progna-nih, dveri potpunog ozdravljenja, dveri ljubavi samilosne, dveri naklonosti, dveri mira, dveri spokojstva, dveri Tore, dveri molitve, dveri oslobođenja, dveri pokajanja. I neka bi On iz sredine vaše udaljio zavist, mržnju i razdor. I neka bi On na vama ispunio stih koji je napisan: "*Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još hiljadu puta više i da vas blagoslovi kao što vam je kazao.*" I neka bi vas On upisao u Knjigu dobrog života i neka bude Volja Njegova i kažimo: *Amen!* Neka bi molitve i molbe čitavog doma Izraela bile primljene pred Ocem našim na nebesima i na zemlji, i recite: *Amen* (odgovaramo: *Amen*). Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprاشtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen* (odgovaramo: *Amen*). Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, Neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen* (odgovaramo: *Amen*).

PIJUTIM (BOGOUGODNE PESME)

ZA PRVI DAN ROŠ AŠANA

ELOAJ, AL TEDINENI⁷⁸

Bože moj! Ne sudi mi prema nevernosti mojoj, i ne izmeri mi u nedra (platu) prema delima mojim.⁷⁹ U samilosti Svojoj udeli mi dobro kako bih živ bio i molim Te, o, Bože, nemoj mi uzvratiti prema dugu mom. Ohlost srca mog Tebi ću potčiniti i srce svoje ću u bolu svom razdreti, a ne odeću svoju.

⁷⁸)Rabi Jishak ben Levi ibn Šaul, Lucena, XI vek. U svom čuvenom delu *Hovot alefavot*, Rabenu Bahja ibn Pekuda pominje jednu strofu iz ove pesme u VII poglavljju *Šaar akenia*.

⁷⁹) Videti Isaija, 65:7.

לֹהֶה לְבָבִי אַנְיָן גַּאֲבָן וּנוֹעֲבָן. עַלְיָה פְּשָׁעֵי וּרְבָּה רְשָׁעֵי וּסְכָלִי:
 לְלֹום יָגֹון בְּלִי יָין בָּאוֹן. אַשְׁוֹרִי מְנֻחִיבָה מַטְ וּרְגָלִי:
 וּמָה אַעֲנָה וְאַן אַפְּנָה לְעֹזָרָה. בָּיוֹם מְשֻׁפְט לְמַיְ אַנְוֹס וּמַיְ לִי:
 זְדוֹנוֹתִי לְמוֹלֵפָנִי וּעֲינִי. פְּלַמְתִּי לְעַמְתִּי וּאֲצָלִי:
 חַטָּאִי לוֹ יְרִיחָוָן בָּם שְׁכָנִי. אַזְיָ בְּרָחוֹ וּרְחָקָקוֹ מְגָבוֹלִי:
 טַמָּא לְבָבִי אֲשֶׁר סֹבָבָ וּשׂוֹבָב. לְבָבִי בַּי עַלְיָה כָּל חָטָא פְּלִילִי:
 יְרָעָתִים בְּעַלוֹתָם עַל לְבָבִי. רְאִיתִים עַל יְמִינִי גַּם שְׁמָאָלִי:
 בְּקָשָׁ גַּדְף אַנְיָן גַּרְדָּף וּגְהַדָּף. וְלֹא נְכַנַּע וְלֹא נְמַנַּע עַמְלָלִי:
 לְלֹפֶת עַיִינִי בְּתַחַנְעִינִי יְהֻנָּהָה. בְּהָאָנָחִי שְׁמָעָ שִׁיחָי וּקְוָלִי:
 מְנַת חָלְקִי וְצֹור חָזְקִי וּחַשְׁקִי. יְמַבְּטָחִי וּגַם כְּתִי וּחַיִלִי:
 בְּחָנִי נָא בְּאָרוֹחַ הַגְּבוֹנָה. לְפָנֵיךְ וְהַכֵּן אֶת שְׁבִילִי:
 סְלָחָה חָוְבִּי וַיְשַׁר אֶת לְבָבִי. אֲשֶׁר תּוֹעַה בָּמוֹ רֹועָה אָוִילִי:
 עַגְנָה נְאָקִי דְּלָמִיךְ בְּדָלָקִיךְ . רְאָה צּוּרִי רְפָא אַיִרִי וּחַיִלִי:
 פְּרָנִי מְעֻונִי צּוּר גָּאוֹנִי. אַיְלָוָתִי בְּגָלוֹתִי וּחַשְׁלִי:
 אַפְּרִי עַזְבִּי מְשׁוֹשָׁן לְפִי קְגָרִבי. וּשְׁמַחְתִּי בְּאָנָחִתִּי וּאַבְלִי:
 קְדוּרָתִתִּי לְךָ אַלְךָ שְׁחוֹתָה. בְּלִי כַּמְ סְלִיחָתָךְ בְּשָׁאָלִי:
 רְאָה בַּי זְכָרָה יְהָה תּוֹךְ לְבָבִי. וּבְזָמָמִי בָּמוֹ יוֹמִי וְלִילִי:
 שְׁעָנִי נָא רָצָנִי אֶל אַמְגָנָה. וּתְמִיטָב לְךָ תְּשׂוּרָת מְבָלָלִי:
 תְּנַהֲלָנִי יְמִי מְהַת צְבָאי. וּתְרַעֲנִי יְמִי חַלְדִּי וּחַדְלִי:
 חַמְלָ עַלְיָה וּכְפָר מְעַלְלִי. וּשְׂוֹר שִׁירִי בְּשִׁירִ מְשִׁיחִי וּמְחַלִּי:
 וְעַת תְּבִיא יְצֹוִיד בְּמְשֻׁפְט. אַלְהִי אֶל תְּדִינָנִי כְּמַעַלִי:

Srca bolnog stojim i tužim nad bezakonjima svojim i nad mnoštvom zala mojih i ludosti mojih. Tugom ophrvan, ne od vina, umalo stopala moja ne popuznuše s puta Tvoga i noge moje ne zadoše. Šta da odgovorim i kuda da za pomoć krenem? Na Dan suda, kod koga ču pobeći i ko će me odbraniti? Prestupi su moji pred licem mojim i očima mojim, sramota je moja preda mnom vazda prisutna. Gresi moji, kada bi ih susedi moji osetiti⁸⁰ mogli pobegli bi i udaljili bi se iz blizine moje. Nečist sam srcem koje zastrani i odmetnu se, srce moje navede me na bezakonje svako. Poznam ih kada se svrh srca uspnu, vidim ih na desnici i levici mojoj. Kao pleva razvejana gonjen sam i teran, ali u trudu svom⁸¹ posustao nisam. Oči svoje k Tebi podižem, u poniznim molbama svojim, o, Gospode, kada zaječim čuj preklinjanje moje i glas moj. O, Gospode, delu nasledstva mog, Steno snage moje i žudnje moje, Uzdanico moja, Ti si Moć moja i Junaštvo moje. Uputi me stazom pravom ka licu Tvom i put moj ka Sebi upravi. Oprosti mi dug moj i srce moje upravi koje poput zabludelog pastira zastrani. Usliši vapaj moj kada na vrata Tvoja zakucam. Pogledaj, Steno moja, isceli ranu moju i bol moj. Iskupi me od prestupa mog, o, Steno slave moje, snago moja u progonstvu mom i poniženju mom. Budi melem tuzi mojoj, radost srcu mom koje u meni kuca i veselje moje kada tužim i kada oplakujem.⁸² Žaleći, pred Tobom utučen hodim, onemoćao, oprost tražim. Pogledaj, spomen Tvoj, o, Gospode, je u srcu mom i u mislima mojim dan i noć. Obrati se k meni, molim Te, poželi me, o, Bože verni, i neka bi ugodna pred Tobom bila žrtva hvale moje. Vodi me u dane koji su mi određeni i čuvaj me za života mog i neguj me kada klonem. Pomiluj me i oprosti mi dela moja i prihvati pesmu moju kao pesmu Mušija i Mahlija.⁸³ I u vreme kada stvorenja Svoja budeš doveo pred sud, Bože moj, nemoj mi sudit prema nevernosti mojoj.

⁸⁰⁾Doslovno: omirisati.

⁸¹⁾Da se pokajem.

⁸²⁾Odnosi se na Boga Koji donosi radost i olakšanje nakon patnje.

⁸³⁾Dva levita koja su pevala u Hramu; videti I Knjigu Dnevnika, 6:32.

סימן שלמה
 ש וְאַף כָמוֹ עֲבֹד. יִשְׁאָף לִיד רַבּוֹ. חַסְדֵךְ
 פֶרֶשׁ עַלְיוֹ וְקָרְעַ שְׁטָר חֻבוֹ: לְוַיִּ
 אָמִירְתָךְ שָׁבוֹ וְאָשָׁוֶבָה. הִיה כָרְבָ חֻובל.
 נְכַנְעַ בְמַצְבּוֹ: מְשֻׁעָול תְשׂוֹבָתָךְ תְפַתָחָ
 לְעַבְדָ קָם. טָרַם לְהַתְפַלֵל לְךָ יָעַרְךָ נִיבּוֹ: הִיה
 לִי בָעֵת רֹאֵי שִׁיבָה זְרוֹקָה בַי. לְבִי בְּינֵם
 חַטָאוֹ. יִשְׁחַחָה בְמַי עַצְבּוֹ: נְשָׁמָת מִיחַלְיִךְ
 תְעִיד עַלְיִ לְבִי. לֹא יִعַשָה עַוְלָם אַחֲרִי שָׁבוֹ:

סימן שלמה חוק
 ש וּפְטַר בָּל הָאָרֶץ וְאָוֹתָה בְמִשְׁפָט יַעֲמִיד.
 נָא חַיִים וְחַסְדָ. עַל עַמְעַנִי תָצְמִיד. וְאֵת
 תְפִלָת הַשְׁחָר בָמָקוּם עוֹלָה תָעִמִיד.

עוֹלָת הַבְּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלָת הַתְּמִיד:
 ל וּבְשׁ צְדָקָה וּמְעַטָה לְךָ לְבַד הַיְתָרוֹן. אֲםַ
 אֵין בְּנוֹ מְעַשִים זָכָרָה יִשְׁגַי חַבְרוֹן. וְהָם
 יַעֲלוּ לְזָבְרוֹן. לְפָנֵי יְהוָה תָמִיד.
 עוֹלָת הַבְּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלָת הַתְּמִיד:
 מ טָה כְלַפְי חַסְד לְהַטּוֹת אִישׁ לְתְחִיה.

ŠOEF KEMO EVED

(Sastavio Šelomo ibn Gevirol živeo od oko 1021 do oko 1055)

Kao što sluga čezne, za rukom gospodara svog što žudi,⁸⁴ razastri dobrotu Svoju nad njim i pocepaj knjigu dugova njegovih.

Da nije reči Tvojih: "Vratite se k Meni i Ja će se vratiti k vama", on⁸⁴ bi poput upravitelja lađe bio što klonu jer na vidiku izlaza ne vide.

Stazu pokajanja pokaži sluzi koji ustaje⁸⁵ pre nego što se Tebi pomoli, on reči svoje priprema.

Jao meni kada vidim da mi sede kose glavu pobeleše, srce je moje utonulo u more grehova svojih, pliva u vodi žalosti svoje.

Duša onoga koji se u Tebe uzda⁸⁴ svedočiće o srcu mom da greha više počiniti neće kada se Tebi u pokajanju vrati.

ŠOFET KOL AAREC

(Šelomo ibn Gevirol)

Sudijo zemlje Koji pravdom zemlju podižeš, životom i milošću daruj narod nevoljni. Molitvu jutarnju umešto žrtve-paljenice primi.

Jutarnju žrtvu-paljenicu koja je žrtva svagdašnja.

Ti Koji Se u pravdu oblačiš i njom obmotavaš, Ti si Vrhovni! Ako nemamo dobrih dela seti se (praotaca) koji u Hevronu spavaju i neka bi se oni uzdigli za spomen pred Gospodom svagda.

Jutarnju žrtvu-paljenicu koja je žrtva svagdašnja.

Ti Koji (sud) usmeravaš ka milosti kako bi čoveka na život preobratio

⁸⁴⁾Ovde se misli na predmolitelja, *hazana*.

⁸⁵⁾Tj. nadahni predmolitelja koji ustaje da predstavlja zajednicu, kako bi se pokajao pre nego što počne da kazuje molitve.

עמך הטה להחסד גמל נא עליו וחייה.
 כתוב פטו חיים זהה על מצחו תמיד.
 עלות הבקר אשר לעולת התמיד:
 ה טيبة ברצונך את ציון עיר הקודש. ונחתת
 יד ושם בביתך למקדשיך. ערכית נר לבן
 יש. להעלות נר תמיד.

עלות הבקר אשר לעולת התמיד:
 חזקי ויאמץ לבבכם עמי באיל ומעו.
 עדתיו כי תנצרו גם את זו לעמת זו.
 (יכפר بعد חטא אתכם) הוא יגן עליכם ויזכר
 רחם ברגז. דרשו יהונאה ועוזו בקשו פניו.
 תמיד. עלות הבקר אשר לעולת התמיד:
 בני עבדיך היום למקדש יאתיך. וצועקים
 בפיהם ובלבכם יכעיו. זוכרים צדקות
 אבותם. יהונאה עליהם ייחיו. אותם תזכיר
 והיו נגד יהונאה תמיד. עלות הבקר אשר
 לעולת התמיד:

pretegni (vagu) naroda Tvog na milost, udeli mu je kako bi živ bio. Upiši znak života da bude na čelu njegovom svagda.

*Jutarnju žrtvu-paljenicu koja je žrtva
svagdašnja.*

Udeli dobro, prema Volji Svojoj, Sionu, gradu Svetinje moje, i daj u Domu Svom mesto i ime svetima naroda mog – sveću postavljenu za sina Jišajevog⁸⁶ kako bi sveća gorela svagda.

*Jutarnju žrtvu-paljenicu koja je žrtva
svagdašnja.*

Budite hrabri i srca jakog narode moj, u Bogu i sili Njegovoj, jer ako svedočanstva Njegova budete čuvali, On će vam oprostiti grehe vaše. On će vas zaštiti i u gnevnu Svom milosti će se setiti. Tražite Gospoda i silu Njegovu, tražite lice Njegovo svagda.

*Jutarnju žrtvu-paljenicu koja je žrtva
svagdašnja.*

· Sinovi slugu Tvojih sabiru se danas u Svetinjama Tvojim i nad grehovima svojim tridaju i nad prestupima svojim plaču. Molbe svoje izlivaju i za živote svoje preklinju. Spominju se pravednih dela praotaca svojih, o, Gospode, po njima će živeti. Njih pamti i neka bi pred Gospodom svagda bila.

*Jutarnju žrtvu-paljenicu koja je žrtva
svagdašnja.*

---

⁸⁶) Tj. Mesiju.

סימן יהודיה
 יְהִי רְשִׁים. נַחֲלָשִׁים. מֵהַשִּׁיג יְדִי כְּפָרִם.
 אֶבֶל בְּרוֹחָם. וּמֶר שִׁיחָם. יַקְרָמוּ אֶת פָנַי
 יוֹצְרָם. עַט נַבְדָל. הַוְלָךְ וְדָל. וּשְׂיחַו הַוְלָךְ
 וְדָם. בְּהַזְעָדָם. בְּבֵית מְוֹעָדָם. וּבְגָרְנָם.
 רְוֻמָמֹת אֶל.

לְהַקְדִיש אֶת קָדוֹש יַעֲקֹב וְאֶת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל:
 הַיְלָא אֶם סָף. דְבִיר וְסָף. וְאֵין אָפָוד
 וּתְרַפִים. וּפְרַכָת וּמְעַרְכָת. וּתְמִידִים
 וּמוֹסְפִים. וְאֵין קָטָרָת. וּכְפָרָת. לְכָפֵר עַל
 נְגָפִים. קָרְשָׁת אֶל. בִּישָׂרָאֵל. לְהַדְמֹת
 לְשָׂרְפִים. וּמְעָנִים. בְּבֵית שְׁבִים. לְהַזְוֹת אֶל
 גְּאָסְפִים. וּמְחַיל אֶל חִיל. יַלְכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 לְהַקְדִיש אֶת קָדוֹש יַעֲקֹב וְאֶת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל:
 וְאֶל נֹשָׂא. וְצַוְר מְחַסָה. אֹז הִיִּת לָהֶם. עַל
 פְּרוּבִים וּכּוֹכְבִים. הַקִּימֹת דָגְלֵיכֶם.
 וּבְשָׁמֶךָ מִמְרוֹמִיךָ. גּוֹנְגָת יְהָ עַלְיכֶם.
 וּמְלָאָכִים. גּוֹעֲרָכִים. שְׁמַת נֹשָׂאִי כְלֵיכֶם.
 רָאָה עַתָה בַּי חַתָּה. יַד מְלָכֶם וּחַילֵיכֶם. וּזְרָ

JEDE RAŠIM

(Jeuda Alevi živeo od oko 1075 do oko 1141)

Ruke siromašnih i nevoljnih preslabe su da dosegnu oprost, ali iako su klonulog duha i gorkog naricanja požuriće pred lice Stvoritelja svog. Narod odvojen, u opadanju svagda, ali čija se molitva uvek u visine diže, kada se okupljaju u svojim molitvenim domovima, slava je Božija u grlima njihovim *da svete Sveca Jakovljevog, Boga Izraelovog.*

Iako Svetinje više nema i stubova njenih, ni *efoda*, ni *terafima*,⁸⁷ ni zavese,⁸⁸ ni hlebova za postavljanje, ni žrtava svagdašnjih, ni žrtava dodatnih,⁸⁹ ni kâda, ni pokrivača⁹⁰ kako bi gubavima oprošteno bilo, ipak je svetost Božija u Izraelu koja ih uzdiže do *Serafima*, i uprkos bedi njihovoj u domovima sužanjstva njihovog, oni se okupljaju da hvalu Bogu odaju. Od sile do sile, sinovi Izraela idu *da svete Sveca Jakovljevog, Boga Izraelovog.*

Bog Koji opraća i utočište tvrdo si im tada bio,⁹¹ iznad *Heruvima* i zvezda si zastavu njihovu utvrdio.⁹² I Imenom Svojim iz visina Svojih zaštito si ih, o, Gospode. Vojsku anđela stavio si da im budu štitonoše. Pogledaj sada, razbijena je ruka kraljeva njihovih i vojska njihova, stranac

⁸⁷⁾Odeća Prvosveštenika, Izl., 28:6-12.

⁸⁸⁾Što odvaja Svetinju od Svetinje nad Svetinjama, Izl., 26:31.

⁸⁹⁾Za Šabat i Roš hodeš.

⁹⁰⁾Izl., 25:17-22.

⁹¹⁾U vreme Hrama.

⁹²⁾Sudbina je njihova jedino u Bogu.

ירשֶׁם. וְהוֹרִישָׁם. הַבְּנִים אֵין לִישְׂרָאֵל.
 לְהַקְדִּישׁ אֶת קָדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל:
 כִּי רַשׁ יַקְדִּשָּׁה. דָּרוֹר דָּרוֹשָׁה. מִזְדּוֹנִים.
 וּמְאַדּוֹנִים. אַיִלּוֹתָה. מְשָׁה אֹתָה. מִפְּנִים
 זִדּוֹנִים. וְאֶל יַקְלָל. בְּעֵת מִשְׁקָל. זִכְוָת אֲבוֹת
 רָאשׁוֹנִים. וַיַּפְקַד. דָּל שׂוֹקָד. לְדִבֶּר לְהַ
 תְּחִנּוֹנִים. דָּוָר אֲכוֹתָיו. וּכְלָל מְתָיו. חַיָּה בְּקָרְבָּ
 שְׁנִים. לְהַשְׁקוֹתָם. וְלַהֲחִזּוֹתָם. הָיָה כְּטַל
 לִישְׂרָאֵל.

לְהַקְדִּישׁ אֶת קָדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל:
 הַ מְבֹרֶךָ בְּכָל מִעֵדָה. בֵּין בְּמֶטֶה בֵּין
 בְּמַעַלָּה. אַשׁ וּמִים וּשְׁמִים. וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר
 תָּלָה. יַעֲידֹן עַל. אֲשֶׁר פָּעַל. בַּיְמָה רָם. וּמָה
 נִפְלָא. וַיַּעֲבֹדָיו. וַיַּצְאֵן יְהִידָיו. לְדִינָו עֲוֹמְדִים
 סָלָה. בַּיּוֹם פָּלָקְדוֹ בְּנֵי חַלְדוֹ. תִּקְפֹּצֵץ פִּיהָ
 עַוְלָה. וּבוֹ יַצְדִּקוּ. וַיַּתְהַלֵּלָו. כָּל זְרֻעָ
 יִשְׂרָאֵל.

לְהַקְדִּישׁ אֶת קָדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל:

je nasledio baštinu njihovu, a njih je izgnao. Zar Izrael nema sinova *da svete Sveca Jakovljevog, Boga Izraelovog?*

Oslobodi je iz zamke u kojoj je uhvaćena,⁹³⁾ za slobodom ona čezne, od dušmana i od gospodara. O, Bože, snago njena, izvuci je iz vode pobesnele i ne umanji u trenutku kada joj vagaš zasluge otaca ranih. I neka bi on spomenut bio, siromah koji prilježno molbe Tebi kazuje. Pokolenje praotaca njegovih i sve umrle njegove vaskrsni u bliskoj budućnosti, napoj ih i oživi ih, kao rosa budi Izraelu *da svete Sveca Jakovljevog, Boga Izraelovog.*

Blagosiljan od svekolikog postanja, u nizinama i visinama, vatra, voda, nebesa i zemlja koju je obesio ni na šta svedoče o delu koje je učinio (kazivajući): "Kako je uzvišeno! Kako je čudesno!" A sluge Njegove i stado ruke Njegove, na sudu Njegovom stoje. Na dan kada se spominje svih stanovnika sveta Svog neka nevaljalstvo zatvori usta svoja i neka bi se toga dana opravdalo i proslavilo sve seme Izraela *da svete Sveca Jakovljevog, Boga Izraelovog.*

⁹³⁾ Odnosi se na zajednicu Izraela koja je uhvaćena u zamku progonstva. Izrael je predstavljen u ženskom rodu jer se o njemu često govori kao o nevesti.

לַיּוֹם שְׁנִי

סימן שלמה

שׁ פֶל רֹוח שָׁפֵל בָּרֶך וְקֹמָה. אֲקָדָמָך בָּרֶבֶת
 פַחַד וְאִימָה: לְפָנֶיך אַנְי נְחַשֵּׁב בְּעִינִי.
 בְתוּלָת קְטָנָה בְּאֶדְמָה: מַלְא עֲזָלָם אֲשֶׁר
 אֵין קָצֵן לְגָדְלוֹ. הַכְמָנִי יְהַלֵּך וּבְמָה: הַדָּרֶך
 לֹא יִכְלֹוּן מְלָאכָי רֹום. וּעַל אַחֲת אַנְי כְּמָה
 וּבְמָה: הַטִּיבָות וְהַגְּדָלָת חָסְדִים. לְךָ תַגְדִּיל
 לְהֻזּוֹת פֶל נְשָׁמָה:

בקשה לרבי יהודה הלוי ז"ל

י"ד

יְי יוֹם לְךָ אֲעַדְך תְחַנָּה. שְׁעָה קוֹלִי וְשֻׁעוּתִי יְיָ:
 יְי יָזְדָה הַרָּאָה וְגַלְהָ.
 גְבִירָתָך וְחַנְגִּי יְיָ:
 יְי יְהִמָּה לְבִי בָקְרָבִי.
 וְאַחֲטָף בְּאַרְתִּי יְיָ:
 יְי יַעַלְהָ זְכָרִי לְטוֹבָה.
 וּבְרָנִי וּפְקָדָנִי יְיָ:
 יְי יִשְׁעָךְ פְמִיד אַיְחָל.
 יְי יִזְרָרִי אַתָּה וְצֹורִי.
 יְי יִזְרָרִי אַתָּה וְצֹורִי.
 יְי יִזְרָרִי אַתָּה וְצֹורִי.
 יְי יִזְרָרִי לִי בְחִמְיאָה.
 יְי יִזְרָרִי אַמְרָה חָלְקִי יְיָ:
 וְאַשְׁפָךְ גְגָדָך נְפָשִׁי יְיָ:
 יְי יִעַטָּף לְבִי בְחִילִי.

PIJUTIM (BOGOUGODNE PESME)**ZA DRUGI DAN ROŠ AŠANA****ŠEFAL RUAH**

(Šelomo ibn Gevirol)

Duha poniznog, krotak i blag ču pred Tebe
 požuriti sa strahom velikim i drhtavicom užasnom.
 Pred Tobom, u očima sam svojim poput malog crva
 zemljanog. On Koji vasionu ispunjava, Čije veli-
 čanstvo se ne može dosegnuti, zar će Te neko poput
 mene slaviti? I čime? Sjaj slave Tvoje ni anđeli na
 visinama proniknuti ne mogu, a kako bih tek ja?
 Dobrotu si udelio i milost si umnožio, Tebe će hvalom
 uzveličati duša svaka.

ADONAJ, JOM LEHA

(Jeuda Alevi)

Gospode, na dan kada Tebi molbe prinosim po-
 slušaj glas moj i vapaj moj, o, Gospode! Gospode, po-
 kaži ruku Svoju i obznani silu Svoju i milost mi uka-
 ži, o, Gospode! Gospode, srce moje u meni drhti i bo-
 lom sam svojim obmotan, o, Gospode! Gospode, neka
 se spomen moj na dobro uzdigne, seti me se i spome-
 ni me se, o, Gospode! Gospode, spasenju Tvom ču se
 svagda nadati, neka dobrota Tvoja bude uteha moja,
 o, Gospode! Gospode, Ti si Stvoritelj moj i Stena
 moja, i ko bi osim Tebe mene spasao, o, Gospode?!
 Gospode, neka bi se ljubav Tvoja samilosna nada me
 nadvila i ne obrati pažnju na grehe moje, o, Gospode!
 Gospode, misli moje Tobom su objedinjene i duša
 moja govori: "Gospod je ideo moj!" Gospode, srce je
 moje strepnjom obmotano, dušu ču svoju pred Tebe
 izliti, o, Gospode!

יְיָ יְהָ שָׁמַע בְּגָלֵל שָׁמֶךְ . וַיַּקְרַב הַיּוֹם תְּפִלָתִי יְיָ :

הא

יְיָ הָן בִּידָךְ מְחַשְׁבָותִי . וָסּוֹד לִבֵּי לְךָ נִגְלָה יְיָ :
יְיָ הַעֲלָה מְرַפָּא לְצִירִי . וַעֲינֵיךְ פְּקַח וַרְאָה יְיָ :
יְיָ הַעֲמֵד רַגְלֵי בְּמִשּׂוֹר . בְּמִקְהָלִים שָׁמֶךְ אָזְדָה יְיָ :
יְיָ הַנְּגִנִּי אָוחֵיל לִישְׁעָה . עֲדֵי תְּבִיט וְגַם תְּפִנָה יְיָ :
יְיָ הַט לְשׁוּעִי אָזְנָךְ . חַמְלָעֵלִי וְהַקְשִׁיכָה יְיָ :

ואו

יְיָ וְאֱלֹהִי לְךָ אַקְנָה . וּלְבֵבִי יְשֻׁעָה יִתְאַוּ יְיָ :
יְיָ וּעֲרָב עַכְדָה לְטוֹבָה . וְאֶל תְּפִנָה לְחַטָאתָתוֹ יְיָ :
יְיָ וְעַדְיוֹ מִתְיָ אַסְיָרָה . יְהִי נָאָסָר בְּבָרָם פְּשָׁעוֹ יְיָ :
יְיָ וְעַדְיוֹ לְבֵבִי סְעִיףָיו . לִיחְדָה לְךָ בְּאַרוֹתָתוֹ יְיָ :
יְיָ וְאָנָי בְּךָ אַעֲלוֹזָה . קְדָה דָל מִמְגִוּרָתוֹ יְיָ :
יְיָ וְאָדוֹן עֲוָלָם אָקוּ לְךָ . לְמַעַן טֹב לְכָל קְרוּיוֹ יְיָ :

הא

יְיָ הַאֲרָך אָפָךְ לְטוֹבָה . אֲשֶׁר אֶל חַסְדָךְ פָוָנָה יְיָ :
יְיָ הַנְּגִנִּי מְפִיל תְּחִנָה . וַעֲטָרָם אַקְרָאָה תְּעִנָה יְיָ :
יְיָ קְהַלְיָמָנִי בְּחַסְדָךְ . וַמְרַפָּא צָו לְלִבִ דָוָה יְיָ :
יְיָ קְהַלְתִּי מִגּוֹנִי . וַגְּפֵשִׁי יוֹם וַלִיל תְּהִמָה יְיָ :
יְיָ הַעֲלִנִי מִתְהֽוּמוֹת . וַשִּׁבְתִּי עַכְדָךְ שְׁוֹבָה יְיָ :
יְיָ ה שָׁמֶךְ . אֲרוֹמָמָךְ וְצִדְקָתָךְ לֹא אַכְפָה .

Gospode Bože, poslušaj (je) radi Imena Svoga i primi
 danas molitvu moju, o, Gospode! Gospode, misli su moje
 u ruci Tvojoj i tajna srca mog Tebi je znana, o, Gospode!
 Gospode, melemom zaceli patnje moje i otvori oči Svoje i
 pogledaj (me), o, Gospode! Gospode, učini da mi noga stoji
 na pravom putu, Ime Tvoje ču sred mnoštva slaviti, o,
 Gospode! Gospode, evo za spasenjem Tvojim žudim sve
 dok (me) ne pogledaš i ne obratiš se, o, Gospode! Gospode,
 prigni uho Svoje kriku mom, smiluj se nada mnom i
 saslušaj ga, o, Gospode! Gospode Bože moj, u Tebe se
 uzdam i srce moje za spasenjem Tvojim žudi, o, Gospode!
 Gospode, založi se za dobro sluge Tvoga i ne gledaj na
 grehe njegove, o, Gospode! Gospode, do kada će sužanj
 Tvoj zarobljen biti u jami bezakonja svog, o, Gospode!
 Gospode, sabra se srce moje uprkos nevoljama svojim da
 jedinstvo Tvoje objavi, o, Gospode! Gospode, ja ču se u
 Tebi radovati, izbavi siromaha od strahova njegovih, o,
 Gospode! Gospode, Gospodaru sveta, Tebi se nadam, jer
 dobar je Gospod onima koji se Njemu nadaju, o, Gospode!
 Gospode, radi dobra gnev Svoj ustegni (ka sluzi Svom)⁹⁴
 koji milost Tvoju traži, o, Gospode! Gospode, evo padoh
 moleći se i pre nego što zavapim usliši (me), o, Gospode!
 Gospode, dobrotom Svojom isceli me i srce tužno mi
 izleči, o, Gospode! Gospode, razboleh se od žalosti svojih i
 duša moja tuži dan i noć, o, Gospode! Gospode, iz bezdana
 me uzdigni i povrati roblje sluge Svog, o, Gospode!

JA ŠIMHA
 (Jeuda Alevi)

Gospod je Ime Tvoje, Tebe ču uzvisivati i pravdu
 Tvoju sakrivati neću.

---

⁹⁴⁾*Leavdah* je dodato u nekim izdanjima.

הָאָזְנַתִּי. וְהָאַמְגַנְתִּי. לֹא אָשָׁא לֹא אֶנְסַח. וְאֵיךְ יִאָמֵר. יַצִּיר חֲמֵר. אַלְיִי יוֹצְרוֹ מַה תַּعֲשֶׂה. קְרָאָתְיהוּ. דָּרְשָׁתְיהוּ. (פֶּגְשָׁתְיהוּ) לִמְגַדֵּל עֹז וַצּוֹר מִחְסָה. הַבָּהִיר וְאוֹר מִזְהִיר. בָּאַיִן מִסְךָ וְאַיִן מִכְסָה.

יִשְׁתְּפָח וַיַּתְפָּאָר וַיַּתְרֹםְם וַיַּתְנַשֵּׁא: הַ דָּר כְּבֻודָה. וְעֹז יָדָךְ. מִסְפָּרִים הַשְׁמִים. בְּעֵת עַלְוֹתֶם. וְעֵת פְּנוֹתֶם. וְעֵת שְׁחוֹתֶם אֲפִים. וּמְלָאכִים נְהַלְכִים. בְּתוֹךְ אֲבָנִי אֲשׁ וּמִים. יַעֲדֹוק. וַיּוֹדוֹךְ. בּוֹרָא נִיב שְׁפָתִים. בַּי תְּסִבֵּל. וְלֹא תְּבָל. בְּלִי זָרוּעַ וְבָדִים. תְּחִתִּיות. וְעַלְיוֹת. וְהַחִיּוֹת וְהַכְּסָא.

יִשְׁתְּפָח וַיַּתְפָּאָר וַיַּתְרֹםְם וַיַּתְנַשֵּׁא: וְמַי יִמְלָל. בְּבֹוד מַחְוִילָל. שְׁחָקִים בְּאַמְגַנְתָּו. חַי עֹלָם. אֲשֶׁר גַּעַלְמָם. בְּבָבָהִ רֹום מַעֲונָתָו. וּבְרָצָתוֹ בְּבָנְבָיתָו. בְּאַחֲלָו שָׁם שְׁכִינָתוֹ. וְשָׁם מְרָאות לְנִכְוֹאות. לְהַבִּיט אֶל תְּמוֹנָתוֹ. בָּאַיִן תְּבִנִּית וְאַיִן פְּכִנִּית. וְאַיִן קָז

Poslušao sam i poverovao sam (rečima Tore). Neću iskati niti će kušati. Kako će telесno stvorenje reći Stvoritelju svom: "Šta radiš?" Tražio sam Ga i našao sam Ga da mi je zaklon tvrdi i utočište stenovito, svetlo jasno i sjajno bez pokrivača i zavese.⁹⁵ *Neka je hvaljen On, proslavljen, uzvišen i uzveličan.*

O divoti veličanstva Tvoga i sili ruke Tvoje, nebesa kazuju kada izlaze i kada zalaže i kada se klanjaju. I anđeli koji hode između kamenja od ognja i vode, o Tebi svedoče i Tebe hvale Koji stvaraš plod usnama. Jer Ti nosiš ne umarajući se, bez mišica i ruku, sve što je dole i gore i Hajot anđele i Presto. *Neka je hvaljen On, proslavljen, uzvišen i uzveličan.*

Ko će iskazati veličanstvo Onoga Koji sazda nebesa u istini Svojoj, Života sveta Koji je sakriven u krajnjim visinama mesta prebivališta Svog. A kada beše umilostivljen sa sinom doma Svog u šatoru njegovom dopusti Svojoj Svetoj Sveprisutnosti da se objavi⁹⁶ i da kroz proročko viđenje gleda lik Njegov. Bez oblika je i sastavljen nije, bezmeran je

---

⁹⁵⁾Videti Brojevi, 3:25.

⁹⁶⁾Božija Svetu Sveprisutnost objavila se Mojsiju u šatoru njegovom. Videti Izlazak, 33:7-11.

להתבונתו. רק מראיו בעין נבייאו. במלה רם
ומתגשא. ישתחח ויתפאר ויתרומים ויתגשא:
ה בר גבירות. בלי ספורות. ומי יספר
תhalbוטיו. אשרי איש אשר ייחיש.
להזפיר עז גבירות. ויסמך באל תומך.
עלם על גבולותיו. ויעריצו. שוב ורצוא.
ויצדיק דין פועלותיו. ויודה על. אשר פעל.
כى למן עליילותיו. וכי יש יום. לאל אים.
ודין על כל המעשה.

ישתחח ויתפאר ויתרומים ויתגשא:
ה שתגן. והכוגן. והתבונן בסודך.
והבטף. מה אתה. ומאין יסודך. ומי
הכינך. ומי הבינך. וכח מי ינידך. והבט אל
גבירות אל. והעירה כבודך. (חקר פועליו. רק
אליו. אל תשלח ידיך. כי תדרש) חקר פועלו. אה
גדלו תשיכחה נגידך. אל תדרש. בסוף
ובראש. במקלא ובמקסה.
ישתחח ויתפאר ויתרומים ויתגשא:

razum Njegov. Samo odsjaj je u očima proroka Njegovih kao uzveličani i uzvišeni Kralj. *Neka je hvaljen On, proslavljen, uzvišen i uzveličan.*

Opisi krepkosti Njegove pobrojati se ne mogu, ko će ispričati svu slavu Njegovu? Blago čoveku koji hrli da kazuje silu snage Njegove, i koji se oslanja na Boga Koji podupire svet na međama njegovim, i koji Ga se u svetom strahu boji, hrli i vraća se,⁹⁷ i koji opravdava dela suda Njegovog. On će se zahvaljivati na svemu što je Bog učinio, jer su sva dela Njegova samo radi Njega, jer ima dan koji je za Boga strašnog⁹⁸ i sud za delo svako. *Neka je hvaljen On, proslavljen, uzvišen i uzveličan.*

(Um svoj) naoštari i pripremi se i u tajnu (duše) svoje uroni, shvati ko si i gde je izvor tvoj, i Ko te je sazdao, i Ko ti je mudrost darovao, i Čija te snaga pokreće. Ka Bogu moćnom pogled uspravi i probudi slavu svoju.⁹⁹ Istražuj dela Njegova, samo na Njega ne diži ruke svoje¹⁰⁰ kada se uneseš u buduće i u prošlo, u čudesno i u skriveno. *Neka je hvaljen On, proslavljen, uzvišen i uzveličan.*

⁹⁷⁾Videti Ezekijel, 1:14.

⁹⁸⁾Doslovno jezovitog.

⁹⁹⁾Tj. dušu svoju koja je slava telu.

¹⁰⁰⁾Tj. ne pokušavaj da učiš ono što je sakriveno od čoveka.

הצאת ספר תורה וברכות התורה.

קוות טולחת פפי סוליט לומדים זט :

(כשכת מוסיפים) אתה בראת לרעת כי יהונאה הוא האלהים. אין עוד מלבדו : אין במוּך באלהים | ארני ואין במעשייך :

אם חל בחול מתחלים מכאן
יהי יהונאה אלְהינוּ עמָנוּ בָּאָשָׁר היה
 עם אבותינו. אל יעצבנו ולאל
 יטשנו : הושיע את עמך וברך את נחלהך.
 ורעם ונשאמ עד העולם : ויהי בנסע הארץ
 וניאמר משה. קימה יהונאה ויבצאו איביך
 וינסרו משנאיך מפניך : קימה יהונאה
 למנוחתך. אתה נארון עזך : כהניך ילבשו
 צדך. וחסידך ירננו : בעבור דוד עבדך.
 אל תשב פנוי משיחך :

בי מציון יצא תורה. וברך יי מירושלם :

טומקין ליוון סקופיס ולומאייס :

**ברוך המלך. ברוך שגנתן תורה לעמו
 ישראל. ברוך הוא וברוך שמו :**

VAĐENJE SEFER TORE I BLAGOSLOVI ZA TORU

Pre vađenja Sefer Tore kažemo¹⁰¹⁾:

(Subotom dodajemo:) Tebi je (Izraelu) pokazano da znaš da je Gospod Bog i da nema drugoga osim Njega. Nema Boga poput Tebe, Gospode, i nema dela kakva su Tvoja.

Običnim danom počinjemo odavde:

Neka Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s praocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. Spasi narod Svoj i baštinu Svoju blagoslovi, pasi ih i nosi ih doveka. Kada bi Kovčeg polazio, Mojsije bi govorio: "Ustani, Gospode! Neprijatelji Tvoji neka se rasprše i koji Tebe mrze neka beže pred Tobom!" Ustani, o, Gospode, k počivalištu Svom podi, Ti i Kovčeg sile Tvoje! Sveštenici Tvoji neka se odenu u pravdu, a pobožni Tvoji neka radosno kliču! Radi Davida sluge Svoga ne odvrati lica od pomazanika Svog!

Jer će iz Siona izaći Tora i reč Gospodnja iz Jerusalima.

Otvaramo Aron akodeš i kažemo:

Blagosloven da je Sveprisutni, blagosloven da je On Koji dade Toru narodu Svom, Izraelu, neka je blagosloven On i neka je blagosloveno Ime Njegovo.

---

¹⁰¹⁾Alijot za Sefer Tora na ladinu videti dodatak IV, str. 598.

בריך שמה דמארי עלמא בריך פריך פריך
 ואחריך. יהא רעוותך. עם עמך
 ישראל לעלם. ופורך ימיה אחיזי לעמך
 בית מקדשך. לא מטווי לנא מטויב נהורה.
 ולקבל צלחתنا ברחמיין. יהא רענו גדרך
 דתויך לנו חיין בטיבו. ולהו אנא עבדך
 פקידא בגו צדיקיא. לмерחים עלי ולמנטר
 יתי וית כל הי לי ודי לעמך ישראל. אנת
 הויא זו לכלא ומפרנס לכלא. אנת הוא
 שליט על כלא. אנת הוא דשליט על מלכיא
 ומלכotta דילך היא. אנא עבדך גדרך
 בריך הוא דסגידנא קמה ומן קמי דיקר
 אוריתה בכל עדן ועדן. לא על איש
 רחיצנא. ולא על בר אלהיון סמייכנא. אלא
 באלהא דשמייא דהויא אלהא קשות.
 ואוריתה קשות ונביואה קשות. ומסגי
 למעד טבון וקשות. ביה אנא רחיז
 ולשם יקירה קדישא אנא אמר תשבחנו.

BERIH ŠEME¹⁰² – Neka je blagosloveno Ime Gospodara sveta, neka je blago-slovena kruna Tvoja i mesto prebivanja Tvog. Neka milost Tvoja bude s narodom Tvojim, Izraelem, doveka. Spas desnice Tvoje objavi narodu Svom u Svetinji Svojoj kako bi nas obasjala dobrota isijavanja Tvog i kako bi molitve naše u ljubavi samilosnoj bile primljene.

Neka bude Volja Tvoja da nam u dobru produžiš dane. Neka bih i ja ubrojan bio među pravednike kako bi mi se smilovao i kako bi sačuvao mene i sve moje i narod Tvoj, Izrael. Ti hraniš sve i uzdržavaš sve. Ti nad svima vladaš, Ti si vladar nad kraljevima, a kraljevanje je Tvoje. Ja sam rob Svetoga, neka je blagosloven On, pred Njim se prostirem i pred veličanstvom Tore Njegove u svakom trenutku. Ne uzdam se u čoveka, niti se na anđela oslanjam, nego samo u Boga nebesa, Koji je Bog istine i Čija je Tora istina i Čiji su proroci istiniti i Koji svagda čini dobro i istinu. U Njega se uzdam i Imenu Njegovom veličanstvenom i svetom hvalospeve uznosim.

---

¹⁰²⁾Ladino prevod ove molitve videti na kraju knjige u dodatku V, str. 599.

יהא רערא גָּדוֹמֶד דַּתְּפַתָּח לִבֵּי בָּאוּרִיתָה.
 (וְתִּיחַב לֵי בְּגִין דְּכָרִין דְּעַבְדִּין רְעוּוֹתָה).
 וְתִשְׁלִים מִשְׁאָלִין דְּלַבָּאִי וְלַבָּא דְּלַל עַמְּדָה
 יִשְׂרָאֵל לְטַב וְלַחֲיוֹן וְלַשְׁלָם אָמֵן וְאָמֵן סָלה :

מציאים שני ספרי תורה ואומר החזן עם הקהל
 צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמֶלֶךְ שְׁלָמָה בְּעַטְרָה
 שְׁעַטְרָה-הָלוֹ אָמֵן בַּיּוֹם חֲתָנָתוֹ וּבַיּוֹם שְׁמָחָת לְבָבוֹ
 אֲשֶׁרְיִ הָעַם שְׁבָכָה לוֹ. אֲשֶׁרְיִ הָעַם שְׁיָהוּהָה
 אֱלֹהָיו :

גדלו ליהוּהָה אֲתָי. וּנְרוֹמָמָה שְׁמוֹ יִחְדֹּו :
 רְוֹמָמָה יְהוּהָה אֱלֹהָינוּ וְהַשְׁתַּחַוו לְהַדָּם רְגָלָיו
 קָדוֹשׁ הוּא : רְזָמָמוֹ יְהוּהָה אֱלֹהָינוּ וְהַשְׁתַּחַוו
 לְהַר קָרְשָׁו. כִּי קָדוֹשׁ יְהוּהָה אֱלֹהָינוּ : אֵין קָדוֹשׁ
 כִּי תְּהֻנָּה כִּי אֵין בְּלָתָה . וְאֵין צָור בְּאֱלֹהָינוּ : כִּי
 מֵאֱלֹהָה מִבְּלָעָדִי יְהוּהָה . וּמֵצָור זָוְתָה אֱלֹהָינוּ :
 תּוֹרָה צְוָה לְנוּ מֵשָׁה . מְוֹרָשָׁה קְהַלָּת יִצְחָק : עַז
 חַיִם הִיא לְמַחְזִיקִים בָּה . וְתוֹמָכִיה מְאֹשֵר : דְּרָכֵיה
 דְּרָכֵי נָעַם . וְכָל-נִתְּבֹותָה שְׁלָום : שְׁלָום רַב לְאַהֲבֵי
 חֹדֶתֶת . וְאֵין לִמו מַכְשָׁול : יְהוּהָה עַז לְעַמּוֹ יִתְּנָן .
 יְהוּהָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

Neka bude Volja Tvoja da otvoříš srce moje za Toru Tvoju (i neka bi mi dao sinove koji bi izvršavali Volju Tvoju), i neka bi ispunio želje srca mog i srca čitavog naroda Tvog, Izraela, na dobro, za život i mir. *Amen!*

Vadimo dva svitka Tore i predmolitelj zajedno sa opštinom kaže:

CENA – Izadite, kćeri sionske, i gledajte kralja Solomona pod krunom kojom ga mati njegova okruni na dan svadbe njegove i na dan radosti srca njegovog.

AŠRE – Blago narodu kojem je tako! Blago narodu kojem je Gospod Bog njegov!

GADELU – Veličajte Gospoda sa mnom, uzvisimo Ime Njegovo zajedno! Uzvisujte Gospoda Boga našega, prostrite se ispred podnožja Njegovog jer je svet. Uzvisujte Gospoda Boga našega, prostrite se na svetoj gori Njegovoj jer je svet Gospod Bog naš. Niko nije svet kao Gospod, jer nema drugog osim Tebe, i nema Stene (tj. sile) kao što je Bog naš. Jer ko je Bog osim Gospoda, i ko je Stena osim Boga našega? Tora koju nam Mojsije zapovedi, nasledstvo je zboru Jakovljevom. Drvo života je onima koji se nje drže, i ko god je podupire¹⁰³ srećan je. Putevi su njezini putevi miline i sve staze njene pune mira. Obilje mira imaju oni koji ljube Toru Tvoju i u njih nema spoticanja. Gospod će dati snagu narodu Svom, Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom.

---

¹⁰³⁾Ispunjava zapovesti Tore.

בְּיָשֵׂם יְהוָה אֱלֹהָא. הַבוּ גָּדֵל לְאֱלֹהִינֶּה:
הַפְּלִל תְּנוּ עֹז לְאֱלֹהִים וְתְנוּ כְּבוֹד לְתֹורָה:
 ומגבה ספר חוויה ומראה הכתב לקהל ואומרות
**וְוְאֶת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנֵי בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל:** תּוֹרָה צִוָּה לְנוּ מִשְׁרָה. מִזְרָשָׁה
קְהִלָּת יִצְקָב:

וכשמניחים בספר תורה על התיבה אומר החוץ
הָאֵל תְּמִימִים דְּרָפָא. אָמְרָת יְהוָה צְרוֹפָה. מִן
הַוָּא לְכָל הַחֹזִים בָּו:

פְּטֻולָה לְפָנֵים יְהוָה עַמְּכֶם: קוֹנוּ גּוֹסִיבְרָכָה יְהוָה: וְחוֹחַ פְּטֻולָה
בָּרָכוּ אֶת יְהוָה הַמְבָרֵךְ:

עוֹוִים הַקָּהָל בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבָרֵךְ לְעוֹלָם וְעַד:

וחזרה העולה ברוך הוא המבורך וכיו' ואח'כ' מברך
בָּרוּךְ אֶתְּה יְהוָה אֱלֹהִינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
**אֲשֶׁר בָּחר בָּנוּ מֶלֶל-הָעָםִים וַיִּתְּנוּ לְנוּ אֶת
 תּוֹרָתוֹ.** בָּרוּךְ אֶתְּה יְהוָה נֹתֵן תּוֹרָה:
 ואחר קריית התורה מברך העולה

בָּרוּךְ אֶתְּה יְהוָה אֱלֹהִינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
אֲשֶׁר נִתְּן לְנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ תּוֹרָת אֶמֶת.
וְחַיִּים עַזְלָם נָטוּ בְתּוֹכָנוּ. בָּרוּךְ אֶתְּה יְהוָה
נֹתֵן תּוֹרָה:

Jer Ime Gospodnje ču zazivati, veličajte Boga našeg. Priznajte silu Božiju i odajte slavu Tori!

Podići *Sefer Tora* i zajednici pokazati mesto koje se čita i reći:

Ovo je Tora koju postavi Mojsije sinovima Izraela. Tora koju nam Mojsije zapovedi, nasledstvo je zboru Jakovljevom.

Kada se svitak Tore spusti na *teva*, predmolitelj kaže:

Savršen je put Božiji, reč je Gospodnja čista. On je štit svima koji se u Njega uzdaju.

K Tori pozvani kaže: Gospod s vama!

Hazan mu odgovara: Blagoslovio te Gospod!

K Tori pozvani kaže: Blagoslovite Gospoda blagoslovenoga!

Zajednica odgovara: Blagosloven da je Blagosloveni zauvek i zanavek!

K Tori pozvani kaže: Blagosloven da je Blagosloveni zauvek i zanavek!

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je izabrao između naroda i dao nam Toru Svoju. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji daje Toru.

Nakon čitanja Tore kaže se sledeći blagoslov:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Koji nam je dao Toru Svoju, Toru istinitu, i život večni usadio u nas. Blagosloven da si Ti, Gospode. Koji Toru daje.

וַיְיִפְקֹד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעֲשֵׂה ייְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר: וַתַּהֲלֹל וַתַּלְכֹּד שָׂרָה לְאָבָרָהָם בֶּן לְזָקָנָיו לְמוֹעֵד אֲשֶׁר דִּבֶּר אָתָּה קָהִים: וַיַּקְרָא אָבָרָהָם אֶת שֵׁם בֶּןְךָ הַנּוֹלֵד לוֹ אֲשֶׁר יַלְדָה לוֹ שָׂרָה יִצְחָק: וַיִּמְלֹא אָבָרָהָם אֶת יִצְחָק בֶּן שְׁמְנָת יָמִים כַּאֲשֶׁר צוֹהָר אֲתָּה קָהִים יְהוָה וְאָבָרָהָם בֶּן מֵאוֹת שָׁנָה בְּהִילָּד לוֹ אֶת יִצְחָק בֶּנוֹ: וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָהָק עֲשֵׂה לִי אָחִים בְּלֹא הַשְׁמֵעַ יִצְחָק לִי: וַתֹּאמֶר מַיִם מַלְלָל לְאָבָרָהָם הַיְגִיקָה בְּנִים שָׂרָה כִּי יַלְדָתִי בֶן לְזָקָנָיו: וַיַּגְּלִל הַיְלָד וַיַּגְּמַל וַיַּעֲשֵׂה אָבָרָהָם מִשְׁתַּחַת גָּדוֹל בַּיּוֹם הַגָּמֵל אֶת יִצְחָק: בְּשִׁבְטָוֹן וַתַּרְא שָׂרָה אֶת בֶּן הַגָּר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יַלְדָה לְאָבָרָהָם מִצְחָק: וַתֹּאמֶר לְאָבָרָהָם גַּרְשֵׁן הָאִמָּה הַזֹּאת

**Čitanje Tore za prvi dan Roš ašana,
Postanje 21:1-34**

(Koen) I Gospod se seti Sare kao što beše rekao, i učini Gospod Sari kao što beše kazao. Sara zače i rodi sina Avrâmu u starosti njegovoj u vreme kad kaza Gospod. I Avrâm nadene ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Isak. I obreza Avrâm sina svoga Isaka kad mu bi osam dana, kao što mu Bog zapovedi.

(Levi) A Avrâmu beše sto godina kada mu se rodi sin Isak. A Sara reče: "Bog mi učini da se nasmejem, ko god čuje smejaće mi se." I reče: "Ko bi ikad rekao Avrâmu: decu će ti Sara dojiti! Ipak mu rodih sina u starosti njegovoj." A kad dete poraste i odbi se od dojke, Avrâm priredi veliku gozbu u dan kada odbiše Isaka od dojke.

(Subotom šeliši) Sara primeti da se sin koga je Agara, Egipćanka, bila rodila Avrâmu podsmeva. I reče Avrâm: "Oteraj ovu sluškinju

וְאֵת בָּנָה כִּי לֹא יַרְשֶׁ בֶן הָאָמָה הַזֹּאת
 עִם בָּנֵי עַם יִצְחָק וַיַּרְעֶה הַדָּבָר מִאָר בְּעִינֵי
 אֶבְרָהָם עַל אָוֹרֶת בָּנו : וַיֹּאמֶר יְהִי
 אֶל אֶבְרָהָם אֶל יַרְעָם בְּעִינֵיכֶם עַל הַגּוֹרֵט
 וְעַל אֲמֹתָה כִּי אָשָׁר תֹּאמֶר אֱלֹהִים שָׂרָה
 שְׁמַעְכְּלָה כִּי בְּיִצְחָק יִקְרָא לְךָ וְרַעַע אַוְגָם
 אֵת בֶן הָאָמָה לְגַן אֲשִׁימָנו כִּי יַרְעַע הַוָּא :
 וַיִּשְׁכַּם אֶבְרָהָם וַיַּבְּכֵר וַיִּקְחֶה לְחַם וְחַמָּת
 מִים וַיִּתְּנוּ אֶל הַגָּר שֵׁם עַל שְׁבָמָה וְאֵת
 הַיָּלֵד וַיִּשְׁלַחַת וַתַּלְךְ וַתַּתְּהַעַן בַּמְדָבָר בָּאָר
 שְׁבָע : וַיְכַלְּוּ הַמִּינִים מִן הַחַמָּת וַתְּשַׁלַּח אֶת
 הַיָּלֵד מִתְּחִת אֶתְר הַשִּׁיחַם : וַתַּלְךְ וַתְּשַׁבַּב
 לְהָ מִנְגָּד הַרְחָק בַּמְתַחַנִּי קָשַׁת כִּי
 אָמָרָה אֶל אָרָא בְּמוֹת הַיָּלֵד וַתְּשַׁבַּב
 מִנְגָּד וַתְּשַׁא אֶת קְלָה וַתְּבַךְ : וַיִּשְׁמַע
 יְהִים אֶת קֹול הַגּוֹרֵט וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
 יְהִים : אֶל הַגָּר מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לְהָ

sa sinom njenim jer sin ove sluškinje neće biti naslednik s mojim sinom, sa Isakom. A to Avrâmu bi vrlo krivo radi sina njegovog. Ali Bog reče Avrâmu: "Nemoj da ti je krivo radi deteta i radi sluškinje tvoje. Sve što ti je kazala Sara poslušaj jer će ti se u Isaku seme prozvati."

(*Šeliši, subotom revii*) Ali će i od sina sluškinje narod učiniti jer je seme tvoje. I Avrâm usta rano, uze hleb i meh vode i dade Agari, metnuvši joj na ramena zajedno s dečakom, te je otpusti. A ona, otišavši, lutaše po pustinji Beer Ševe. Kad nesta vode u mehu spusti dete pod jedan žbun, pa se udalji koliko se strehom može dobaciti i sede prema njemu, jer govoraše: "Neću da gledam kako dete umire." Sedeći tako naspram njega zajauka i zaplaka. A Bog će glas dečaka i anđeo Božiji zovnu s neba Agaru i reče joj:

מה לך הנער אל תיראי כי שמע לاهים
 אל קול הנער באשר הוא שם אָקּוּמִישָׁא
 את הנער וחתוקי את ידה בְּנוּ בַּיְלָנִי
 גָּדוֹל אֲשִׁימָנוּ: ניפקח לאהים את עיניה
 ותירא באך מים ותלך ותملא את
 החרמת מים ותשיק את הנער: ויהי
 לאהים את הנער ייגאל וישב במדבר ויהי
 רגעה קשחת: וישב במדבר פארן ותקחלו
 אמו אשר מארך מצרים: נקח ויהי בעת
 ההוא ויאמר אבימלך ופיבל שר צבאו
 אל אברהם לאמר לאהים עמך בכל
 אשר אתה עשה: ועתה השבעה לי
 לאהים הנה אם תשקר לי ולגני
 ולגבי כחסיד אשר עשית עמך תעשה
 עמדי ועם הארץ אשר גרת בה:
 ויאמר אברהם אני אשבע: והובם

“Šta ti je, Agaro? Ne boj se jer Bog ču
glas detinji s mesta njegovog.

(**Subotom *hamisi***) Ustani, uzmi deča-
ka i čvrsto ga za ruku uhvati jer će od
njega učiniti veliki narod.” I Bog joj
otvorio oči i ona ugleda studenac, te
pođe da napuni meh i napoji dečaka. I
Bog bi s dečakom koji odraste i na-
stani se u pustinji i posta strelac. Na-
stani se u pustinji Paran i mati ga
oženi ženom iz zemlje egipatske.

(**Revii, subotom *šiši***) Desi se u to vre-
me da Avimeleh, koga je pratio Fihol,
zapovednik vojske njegove, reče Avrâ-
mu kazavši mu: “Bog je s tobom u
svemu što radiš. Zakuni mi se sada
Bogom da nećeš prevariti mene, ni
sina mog, ni unuka mog, nego da ćeš
dobro, onako kako sam ja tebi činio, i
ti činiti meni i zemlji u kojoj sada
boraviš.” A Avrâm reče: “Hoću se za-
kleti.”

אֶבְרָהָם אֶת אֲבִימֶלֶךְ עַל אֲדֹת בָּאָרֶץ
 הַמְּפִים אֲשֶׁר גָּזַו עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ: נִאָמֶר
 אֲבִימֶלֶךְ לֹא יַדְעַת מַיְּעִשָּׂה אֶת הַדָּבָר
 הַזֶּה וְגַם אָתָּה לֹא הַנְּדַתָּ לִי וְגַם אָנֹכִי
 לֹא שְׁמַעְתִּי בְּלֹתִי הַיּוֹם: וַיַּקְרַח אֶבְרָהָם
 צָאן וַיָּקָרֵר וַיַּפְתֵּן לְאֲבִימֶלֶךְ וַיַּכְרַתּוּ
 שְׁנֵיהֶם בְּרִית: נִצְבֵּא אֶבְרָהָם אֶת־שְׁבֻעָה
 בְּבִשְׁתַּחַת הַצָּאן לְכַדְּחָן: נִאָמֶר אֲבִימֶלֶךְ
 אֶל־אֶבְרָהָם מָה הַנְּהָה שְׁבֻעָה בְּבִשְׁתַּחַת
 הַאֲלָה אֲשֶׁר הַצְבָּתָ לְבָנָה: נִאָמֶר
 בַּי אֶת שְׁבֻעָה בְּבִשְׁתַּחַת תָּקַח מִינִי בְּעַבוֹר
 תְּהִיה קַי לְעָדָה בַּי חַפְרוּתִי אֶת הַבָּאָר
 הַזֹּאת: עַל־פָּנֶן קָרָא לִמְקוֹם הַהוּא בָּאָר
 שְׁבֻעָה בַּי שְׁם נִשְׁבַּעַו שְׁנֵיהֶם: וַיַּכְרַתּוּ
 בְּרִית בָּאָר שְׁבֻעָה וַיַּקְרַח אֲבִימֶלֶךְ וַיַּכְלֵל
 שָׁר צָבָאוֹ וַיִּשְׁבֹּו אֶל אָרֶץ פָּלָשְׁתִּים:

Ali Avrâm prekori Avimeleha za studenac koji na silu uzeše sluge Avimeleho-ve. A Avimeleh reče: "Ne znam ko je to učinio, niti mi ti kaza, niti čuh do danas." Tada Avrâm uze ovcu i goveče i dade Avimelehu, te njih dvojica sklopiše savez.

(**Hamiši** subotom ševii) A Avrâm odvoji sedam jaganjaca iz stada. I Avimeleh reče Avrâmu: "Šta znači ovih sedam jaganjaca koje si na stranu odvojio?" A on odgovori: "Da primiš iz ruke moje ovih sedam jaganjaca da mi bude svedočanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac." Zato se ono mesto prozva Beer Ševa¹⁰⁴ jer se onde obojica zakleše. Tako sklopiše savez kod Beer Ševe. Tada ustade Avimeleh i Fihol, zapovednik vojske njegove, i vratiše se u zemlju Filistejaca.

---

¹⁰⁴⁾Doslovno: studenac zakletve.

וַיִּטְעַ אֲשֶׁר בָּבָאֵר שְׁבֻעָה וַיֹּקְרָא שֵׁם
בְּשֵׁם יְהֹוָה עֹלָם: וַיָּגַר אֶבְרָהָם בָּאָרֶץ
פְּלֹשְׁתִּים יָמִים רַבִּים: פ

ואומר המשלים חצי קדיש

ואחר כך עולה מפטיר בספר שני (הקריאה של המפטיר נמצא
לאחר הקריאה של יום שני)

וַיְהִי אֶתْחָלָת הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים
נִסְפָּה אֶת אֶבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶבְרָהָם
וַיֹּאמֶר הָנָנִי: וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בָּנֶךָ אֶת
יְחִידָךְ אֲשֶׁר אָהָבָת אֶת יִצְחָק וְלֹךְ לְכָךְ
אֶל אָרֶץ הַמְּרִיאָה וְהַעֲלֵהוּ שֵׁם לְעַלְתָּה
עַל אֶתְחָד הַהְרָלִים אֲשֶׁר אָמַר אֲלֵיכָ: וַיַּשְׁבַּם
אֶבְרָהָם בְּפֶקַר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חַמְרוֹן וַיַּקְרֹחַ
אֶת שְׁנִי נָעָרָיו אֶתְוֹ וְאֶת יִצְחָק בָּנָו
וַיַּבְקֹעַ עַצְיָה עַלְתָּה וַיָּקָם וַיָּלֹךְ אֶל הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים אַיִבְיוֹם הַשְׁלִישִׁי

A Avrâm posadi tamarisku kod Beer Ševe i onde prizva Ime Gospoda Boga večnoga. I Avrâm dugo življaše kao došljak u zemlji filistejskoj.

Mašlim ovde kaže Haci kadiš

**Nakon ovoga *Mafkir* čita iz drugog svitka Tore
(na strani 351)**

Čitanje Tore za drugi dan *Roš ašana*, Postanje 22:1-24

(Koen) – I beše nakon svih tih događaja da Bog okuša Avrâma. Reče mu: “Avrâme!” A on odgovori: “Tu sam ja!” Bog reče: “Molim te uzmi sina svoga, jedinca svoga, koga ljubiš, Isaka, i idi u zemlju Moriju i prinesi ga tamo na žrtvu na brdu koje će ti kazati.” A sutradan rano ustavši, Avrâm osedla magarca svog, uze sa sobom dva dečaka i Isaka sina svoga. I nacepavši drva za žrtvu - paljenicu ustade i pode ka mestu koje mu kaza Bog.

(Levi) – Trećeg dana,

וַיִּשְׁאָבֹרֶהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם
 מִרְחָק : וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם אֶל נָעָרָיו שְׁבוּ
 לְכֶם פָּה עִם הַחֲמֹר וְנָאַנְיָ וְהַגֵּר גַּלְכָּה
 עַד בָּהּ וְנִשְׁתַּחַווּ וְנִשְׁׂוֹבֵה אֶלְיכֶם : וַיַּקְרַב
 אֶבְרָהָם אֶת עֵצִי הַעַלְהָה וַיַּשְׁטַב עַל יִצְחָק
 בָּנוֹ וַיַּקְרַב בְּיַדְוֹ אֶת הָאָשָׁר וְאֶת הַמְּאַכְּלָת
 וַיָּלִכְבּוּ שְׁנֵיהֶם יְחִידָה : שְׁלִישִׁי וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל
 אֶבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַגְּנִי בְּנִי
 וַיֹּאמֶר הַפְּנֵה הָאָשָׁר וְהַעֲצִים וְאֵיתָ הַשָּׁה
 לְעַלְהָה : וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם יָאֹהִים יְרָאָה לוּ
 הַשָּׁהָה לְעַלְהָה בְּנִי וַיָּלִכְבּוּ שְׁנֵיהֶם יְחִידָה :
 וַיָּבֹא אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוּ הַאֲהִים
 וַיָּבֹן שָׁם אֶבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲלֵד אֶת
 הַעֲצִים וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בָּנוֹ וַיִּשְׁם אֶתוֹ
 עַל הַמִּזְבֵּחַ מִפְּעָל לְעַצִּים : וַיַּשְׁלַח
 אֶבְרָהָם אֶת יָדָוֹ וַיַּקְרַב אֶת הַמְּאַכְּלָת

podigavši oči svoje, ugleda Avrām mesto izdaleka. I reče Avrām dečacima svojim: "Ostanite vi ovde sa magarcem, a ja i dečak (Isak) idemo onamo da se poklonimo, pa čemo se vratiti k vama." I uzevši Avrām drva za žrtvu-paljenicu, stavi ih na Isaka, sina svog, a u ruku svoju uze oganj i nož. I podoše obojica zajedno.

(Šeliši) – Isak tada reče ocu svom Avrāmu - reče mu: "Oče moj!" Odgovori mu (Avrām): "Tu sam ja!" Reče (Isak): "Eto ognja i drva, ali gde je jagnje za žrtvu-paljenicu?" A Avrām odgovori: "Bog će se, sine, postarati za jagnje za žrtvu." I obojica iđahu zajedno. Kada stigoše na mesto koje mu Bog kaza, Avrām podigne onde žrtvenik, naslaže drva, i svezavši Isaka, sina svog, položi ga na žrtvenik vrh drva. I pruži Avrām ruku svoju i uze nož

לְשַׁתְּ אֶת בָּנו : וַיִּקְרָא אֱלֹהִים מֶלֶךְ
 יְהוָה מֶלֶךְ הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם
 וַיֹּאמֶר הָנָנִי : וַיֹּאמֶר אֶל תְּשַׁלֵּחْ יְדֶךָ אֶל
 הָגָעָר וְאֶל תַּעֲשֵׂה לוֹ מְאוּמָה כִּי וְעַתָּה
 יְרֻעָתִי כִּי יְרָא לְהָיָם אַתָּה וְלֹא חִשְׁבָּתָ
 אֶת בָּנֶךָ אֶת יְחִידָךְ מִמֶּנִּי : וַיֹּשֶּׁא אֶבְרָהָם
 אֶת עַינֵּיו וַיָּרָא וְהַנָּה אֵל אַחֲרָנָתוֹ
 בְּסִבְךָ בְּקָרְבָּנִי וַיַּלְךְ אֶבְרָהָם וַיִּקְחֶה אֶת
 הָאַיִל וַיַּעֲלֵה לְעֵלָה תְּתָתְבָּנוֹ : וַיִּקְרָא
 אֶבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יְרָאָה
 אֲשֶׁר יֹאמֶר הַיּוֹם בְּכָרְבָּנִי יְרָאָה : רַבִּיעִי
 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יְהוָה אֶל אֶבְרָהָם שְׁנִיתָן מִן
 הַשָּׁמַיִם : וַיֹּאמֶר כִּי נְשַׁבְּעָתִי נָאָם יְהוָה
 בַּיּוּעַן אֲשֶׁר עָשִׂית אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא
 חִשְׁבָּת אֶת בָּנֶךָ אֶת יְחִידָךְ : כִּי בָּרוּךְ
 אֶבְרָהָם וּמְרַבְּה אֶרְבָּה אֶת זָרָעָךְ כְּבוֹכְבָּי

da zakolje sina svog. Ali ga andeo Gospodnji zovnu s neba i reče: "Avrâme! Avrâme!" A on reče: "Tu sam ja!" A (andeo) reče: "Ne diži ruku svoju na dečaka i ništa mu ne čini, jer sada poznah da se Boga bojiš kad nisi požalio sina svog, jedinca svog, Mene radi." Podiže Avrâm oči svoje i pogleda i vide iza sebe ovna koji se beše zapleo rogovima u čestaru. Tako Avrâm ode i uze ovna i prinese ga na žrtvu-paljenicu umesto sina svoga. I nazva Avrâm mesto ono: "Gospod će videti." Zato se i danas kaže: "Na brdu Gospodnjem neka bude viđeno."¹⁰⁵

(Revii) – I andeo Gospodnji po drugi put zovnu s neba Avrâma. I reče: "Sobom se zakleh," govori Gospod, "kad si tako učinio i nisi Mi uskratio sina svog, jedinca svog, zaista ću te blagosloviti i seme tvoje veoma umnožiti da ga bude kao zvezda

¹⁰⁵⁾Neka Gospod izabere ovo mesto da na njemu nastani Svoju Sveprisutnost kao i za Bet a Mikdaš, Hram, gde će budući naraštaji prinositi žrtve.

הַשְׁמִים וּבָחָל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם וַיַּרְא
 יְרָעָךְ אֶת שַׁעַר אֵיבֵץ : וַיַּתְּבִּרְכֵו בְּזַרְעָךְ
 כֹּל גּוֹי הָאָרֶץ עַקְבָּאֲשֶׁר שְׁמַעְתָּ
 בְּקָלִי : וַיַּשְׁבַּט אֶבְרָהָם אֶל גַּעֲרִיו וַיִּקְמוּ
 יְלָכִי יְחִינּוּ אֶל בָּאָר שְׁבֻעָה וַיַּשְׁבַּט אֶבְרָהָם
 בָּבָאָר שְׁבֻעָה: הַוְיָה אֶתְרֵי הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִ
 וַיַּגְּדֵל אֶבְרָהָם לִאמְרָה הַגָּה יְלָדָה מִלְּכָה
 נִם הָוּא בְּנִים לְנַחַר אֲחִיךָ: אֶת עַזְּ
 בְּכָרוֹ וְאֶת בָּזָ אֲחִיךָ וְאֶת קְמוֹאֵל אֲבִי
 אֲרָם: וְאֶת בְּשָׂדֶר וְאֶת חֹזֶן וְאֶת פְּלִגְשָׁ
 וְאֶת יְדָרָף וְאֶת בְּתוּאָל: וּבְתוּאֵל יָלֵד
 אֶת רַבְּכָה שְׁמַנָּה אֱלֹהִים יְלָדָה מִלְּכָה
 לְנַחַר אֲחִי אֶבְרָהָם: וּפְלִגְשָׁו וּשְׁמָה
 רָאוֹתָה וּפְלִדר נִם הָוּא אֶת טְבַח וְאֶת גָּתָם
 וְאֶת תְּחִשׁ וְאֶת מַעֲכָה:
 וְאָמֵר הַעוֹלָה חַצִּי קְדִישָׁ
 יַתְּגַדֵּל וַיְתַקְּדִשֵּׁ. שְׁמָה רְבָא. (עונין א'כו) בְּעַלְמָא דִי בְּרָא

na nebesima i kao peska na obali mor-skoj. I naslediće seme tvoje kapije (tj. gradove) neprijatelja svojih. I blagosloviće se u semenu tvom svi narodi na zemlji, jer si poslušao glas Moj.” Tada se Avrâm vrati dečacima svojim i oni se digoše i odoše zajedno u Beer Ševu i Avrâm se nastani u Beer Ševi.

(Hamiši) – I beše nakon svih tih događaja da rekoše Avrâmu govoreći: “Gle, i Milka rodi sinove Nahoru, bratu tvome: Uca prvenca i Buza brata mu i Kemuela, oca Aramovog. Keseda, Ha-zoa, Pildaša, Jildafa i Betuela.” Betuel je bio otac Rivkin. Ovu osmoricu rodi Milka Nahoru bratu Avrâmovom. I ino-ča njegova, po imenu Reuma, i ona rodi Tevaha, Gahama, Tahaša i Maaha.

Mašlim ovde kaže Haci kadiš

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (**odgova-ramo: Amen**) u svetu koji je On stvorio

כְּרֻעָוֶתָה, וַיִּמְלִיקֵךְ מִלְכֹוֶתָה וַיַּצְמַחֵךְ פָּרָקְנָה וַיַּקְרֵב
מִשְׁיחָה, (עוֹנוֹים אָמְנוּ בְּחִיכָּוֹן וּבְיוֹמָכָּוֹן וּבְחִיכָּוֹן דָּכְלָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בְּעֲגָלָא וּבְזָמָן קָרִיב). וַיֹּאמְרוּ אָמְנוּ. וְגַם הַקָּהָל אָמוֹרָי
יְהָא שְׁמָה רַבָּא מִבְּרָא לְעָלָם וּלְעַלְמָי עַלְמָיָא יִתְּפַרְּה,
וַיִּשְׁמַפְּחֵחַ וַיִּתְּפַאֲרֵחַ וַיִּתְּרֹפֵם וַיִּתְּנַשֵּׁא וַיִּתְּהַדֵּר וַיִּתְּעַלֵּה וַיִּתְּהַלֵּל
שְׁמָה דְּקָרְשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, (עוֹנוֹים אָמְנוּ לְעָלָא מִן כֶּל בְּרַכְתָּא),
שִׁירָתָא, פְּשַׁבְּחָתָא וּגְנַחְמָתָא דְּאַמְּרָן בְּעַלְמָא, וַיֹּאמְרוּ אָמְנוּ.

והמפטיר קורא בספר שני בפרשת פנחס
קריאת מפטיר לשני ימי ראש השנה

וּבְחֶדֶשׁ הַשְׁבִּיעִי בְּאַחֲרֵי לְחֶדֶשׁ מִקְרָא
קָדְשָׁ יְהִיָּה לְכֶם בֶּלֶט מַלְאָכָת עֲבָדָה
לֹא תַּעֲשִׂישׁוּ יוֹם הַרְוֹעָה יְהִי לְכָסֶן:
וְעַשְׂיָתֶם עָלָה לְרִבִּים נִיחָת לְיִסְפֵּר בָּנָוֹת
בְּקָר אַחֲר אַיִל אַחֲר בְּבִשְׁים בְּנֵי שְׁנָה
שְׁבָעָה תְּמִימָם: וּמְנַחָתֶם סְלָת בְּלוֹדָה
בְּשָׂמָן שְׁלָשָׁה עָשְׂרָנִים לְפָר שְׁנִי
עָשָׂרָנִים לְאַיִל: וְעָשָׂרָן אַחֲר לְכָבֵשׁ
הַאַחֲר לְשְׁבָעָת הַכְּבָשִׁים: וְשְׁעִיר עֹזִים
אַחֲר הַטְּבָאת לְכָפֵר עַלְיכֶם: מַלְכָד עַלְתָּה

prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (**odgovaramo: Amen**) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo,
veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (**odgovaramo: Amen**) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

*Muftir čita iz drugog svitka Tore, ovaj odeljak
(Brojevi, 29:1-6) se čita oba dana Roš ašana*

Sedmoga meseca, prvoga dana tog meseča, da vam bude sabor sveti, nikakvog posla težačkog nemojte raditi. To da vam je Dan trubni. I prinesite žrtvu-paljenicu na miris ugodni Gospodu, jedno tele, jednog ovna, sedam jaganjaca od godine bez mane. Prinosnica njihova, tri desetine beloga brašna zamešenog s uljem na svako tele, dve desetine na ovna i po jednu desetinu na svako od sedam jaganjaca. I jednoga jarca na žrtvu za greh radi pomirenja vašega. Prinosićeće ove

**החרש ומגנחתה ועלת הTEMPID ומגנחתה
ונסכיהם במשפטם לירית ניחח אשה
לוי:**

ואומר המפטיר חצי קדיש.

יתגדל ויתקדש שמה רבא, (עוונים אמן) **בעלמא די ברא**
ברעותה, וימליך מלכותה ויצמח פרקנה ויקרב
משיחה, (עוונים אמן) **בחיכון ובזומיכון ובחי רכל בית**
ישראל, **בעגלא ובזמן קרייב,** ואמרו אמן. (וגם הקהל אומר)
יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עליון יתברך,
וישתבח ויתפאר ויתרומס ויתנסה ויתהדר ויתעללה ויתהילל
שם דקדשא בריך הוא, (עוונים אמן) **עללא מן כל ברכתא,**
שירמתא, תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן.
גולין הס"ת, וקודם שתחיל המפטיר ההפטרה יברך ברכה זו.

ברוך אתה יהונתן אל הדינו מלך
העולם. אשר **בחר בנבאים טובים**
ונרצה בדבריהם הנאמרים באמת. **ברוך**
אתה יהונתן הבוחר בתורה ובמשה
עבדו ובישראל עמו ובנבאי האמת
והצדקה:

žrtve povrh žrtve-paljenice i prinosa u početku meseca i povrh svagdašnje žrtve-paljenice, prinosa i naliva, po uredbi njihovoj, na miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodu.

Maftir kaže haci kadiš

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Zamotavamo svitak Tore i pre nego što maftir počne da čita aftara treba da kaže ovaj blagoslov:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji je izabrao proroke dostojne i zadovoljstvo je našao u rečima njihovim koje su u istini iskazane. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji odabire Toru i Mojsija, slugu Svog, i Izrael, narod Svoj, i proroke istine i pravde.

הפטרה ליום ראשון של ר'יה
 ואומר המפטיר בקול רם. והקהל אמרים אותה עמו כלחש.
ויהי איש אחד מנזקי הארץ צוקים מארך
אפריים ושםו אלקנה בזירחות בן-
אליהו בזרכוף אפרתי: ולו שתי
נשים שם אחת חנה ושם השנית פננה ויהי
לפננה ילדים ולחנה אין ילדים: ועליה
האיש ההוא מעירו מימים ימימה
להשתתחות ולזבח ליהוה צבאות בשלה
ורשם שני בני עלי חפני ופנחים בהנים
ליונה: ויהי היום נזבח אלקנה ונתן לפננה
אשרתו ולבלי בניה ובנותיה מנות: ולחנה
יתן מנה אחת אפסים כי אחד חנה אהב ויהנה
סגר רחמה: וכעסתה צרתה גם כעס בעבור
הרעהה כדי סגר יהנה بعد רחמה: וכן
יעשה שניה בשנה מידי עלתה בבית יהנה בנו
תכעסנה ותבכה ולא תאכל: ויאמר לה
אלקנה אישה חנה למה תבכי ולא מה לא
תאכל ולקחה ירע לבבך הלו אנקיל טוב לך

Aftara za prvi dan *Roš ašana*

I Knjiga Samuelova 1:1-2:10

Beše jedan čovek iz Ramatajim Cofima, iz gore Efrajimove, po imenu Elkana, sin Jerohama, sina Elijaua, sina Tohua, sina Cufova Efraćanina. On imaše dve žene, jednoj beše ime Hana, a drugoj Penina, i Penina imaše dece, a Hana nemaše dece. Taj čovek je svake godine uzlazio iz svoga grada da se prostre i žrtvu prinese Gospodu nad vojskama u Šilou. Onde behu dva sina Elijeva, Hofni i Pinhas, sveštenici Gospodnji. Jednoga dana kada Elkana prinese žrtvu dade Penini ženi svojoj, i svim sinovima njenim i kćerima njenim po deo od žrtve. A Hani dade jedan naročiti deo jer ljubljaše Hanu, a njoj Gospod beše zatvorio matericu.¹⁰⁶ Uz to joj je suparnica njezina zanovetala da je ponizi što joj Gospod beše zatvorio matericu. Tako je bivalo svake godine kad god su polazili u Dom Gospodnji: Penina je zanovetala Hani, Hana je plakala i nije htela da jede. Tada joj reče Elkana, muž njezin: "Hana, zašto plačeš? I zašto ne jedeš? Zašto je srce tvoje žalosno? Nisam li ti ja vredniji

¹⁰⁶⁾Ovaj stih može da se prevede i ovako: *A Hani dade dva dela, jer ljubljaše Hanu, a njoj Gospod beše zatvorio matericu.*

מעשָׂרָה בְּנִים : וַתַּקְם חֶגֶת אֶחָדִי אֲכַלָּה
בְּשֻׁלָּה וְאֶחָדִי שְׁתָה וְעַלְיֵ הַכֹּהן יִשְׁבֶּן עַל-
הַפְּלָא עַל-מִזְוֹחַ הַיְבָל יְהוָה : וְהִיא מְרַת
נֶפֶש וַתַּחֲפַלְלָה עַל-יְהוָה וְבָכָה תַּבְפָּה : וַתַּדַּר
נֶדֶר וַתֹּאמֶר יְהוָה צְבָאות אָמַרְתָּה תְּרָא אֶ
פָּעֵנִי אֶמְתָּה וַזְכָּרְתָּנִי וְלֹא-תִשְׁבַּח אֶת-אֶמְתָּה
וְגַתְתָּה לְאֶמְתָּה זָרָע אָנֹשָׁים וַגַּתְתָּיו לְיְהוָה
כָּל-יִמְנִי חַיָּיו וּמוֹרָה לְאִיעָלָה עַל-רְאָשׁוֹ :
וְהִיה כִּי הַרְבָּתָה לַחֲפָלָל לִפְנֵי יְהוָה וְעַלְיֵ
שָׁמֶר אֶת-פִּיה : וְחַמְתָּה הִיא מְרַבְּרַת עַל-לְבָה
רַק שְׁפַתְתִּיה גַּעַוֹת וַקּוֹלָה לֹא יִשְׁמַע וַיְחַשֵּׁבָה
עַלְיֵ לְשָׁבָרָה : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים עַלְיֵ עֲדַמְתִּי
מִשְׁתְּפָרֵז הַסּוּרִי אֶת-יִינְךָ מַעַלְיךָ : וַתַּעַן חֶגֶת
וַתֹּאמֶר לֹא אָדָנִי אָשָׁה קַשְׁת-רוֹת אָנֹכִי וַיַּעֲנֵן
וַשְׁכַּר לֹא שְׁתַּחַתִּי נָאשַׁפֵּךְ אֶת-נֶפֶשִׁי לִפְנֵי
יְהוָה : אֶל-תַּתְנוּ אֶת-אֶמְתָּה לִפְנֵי בְּתִ-בְּלִי-עַל
כִּי מְרַב שִׁיחָתִי וְכָעֵסִי דִּבְרָתִי עֲדַת-הֶגֶת : וַיַּעֲנֵן
עַלְיֵ וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וְאֶלְעָנִי יִשְׂרָאֵל יִתְן

od deset sinova?" A Hana ustade pošto jedoše i piše u Šilou, a Eli sveštenik sedaše kod dovratka Svetinje Gospodnje. I s gorčinom u duši, ona se pomoli Gospodu i zaplaka. I zavetova se govoreći: "Gospode nad vojskama! Ako se udostojiš pogledati na muku sluškinje Svoje, i opomeneš me se, i ne zaboraviš sluškinju Svoju, te daš sluškinji Svojoj čedo muško darovaću ga Gospodu za sve dane života njegovog i britva neće preći preko glave njegove." Tako se ona dugo molila pred Gospodom, a Eli je motrio usta njezina. Ali Hana je govorila u srcu svom, a usne su joj se micalle, a glas joj se nije čuo, stoga Eli pomisli da je pijana. I reče joj Eli: "Dokle ćeš biti pijana? Otrezni se od vina svoga!" Ali Hana odgovori i reče: "Ne, gospodaru, ja sam žena s tugom u srcu, nisam pila ni vina ni opojna pića nego izlivam dušu svoju pred Gospodom! Ne sudi sluškinju svoju kao ženu nevaljalu, jer sam od prevelike tuge i žalosti svoje govorila dosad." Tada odgovori Eli i reče: "Idi s mirom, a Bog Izraelov neka ti ispuni

את-שְׁלָתֶךָ אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ מִעֵמֶיךָ: וַיֹּאמֶר
 תִּמְצֵא שְׁפַחַתְךָ חַן בְּעִינֵיכֶם וַתַּלְךְ הָאָשָׁה
 לְדַרְבָּה וַתַּאֲכַל וַיַּגְנִיחַ לְאַהֲיוֹתֶךָ עֹוד:
 וַיִּשְׁקְמוּ בְּפֶקַר וַיִּשְׁתַּחַווּ לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁבוּ
 וַיָּבֹאוּ אֶל-בֵּיתְךָ תְּרִמְתָּה וַיַּדַּע אֶל-קְנָה אֶת-
 חַנְחָה אֲשֶׁתוֹ נִזְפְּרָה יְהוָה: וַיְהִי לַתְקִפוֹת
 הַיָּמִים וַתֵּהֶר חַנָּה וַתַּלְךְ בַּן וַתִּקְרַא אֶת-שְׁמוֹ
 שְׁמוֹאֵל כִּי מִיהוּה שָׁאַלְתָּיו: וַיַּעַל הָאִישׁ
 אֶל-קְנָה וְכָל-בֵּיתְךָ לִזְבֵּחַ לִיהוָה אֶת-זָבֵחַ
 הַיָּמִים וְאֶת-גְּדֹרוֹ: וַחֲנָה לֹא עַלְתָּה בַּיִ-אַמְרָה
 לְאָשָׁה עַד-יִגְמַל הַגָּעֵר וְהַבְּיאָתָיו וְגַרְאָה
 אֶת-פָּנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב שָׁם עַד-עוֹלָם: וַיֹּאמֶר
 לְהָ אֶל-קְנָה אִישָּׁה עֲשֵׂה הַטֹּוב בְּעִינֵיךֶךָ שְׁבִי
 עַד-גְּמַלְתָּה אֲתָּוּ אֲךָ יַקְםַ יְהוָה אֶת-דְּבָרָו
 וַתֵּשֶׁב הָאָשָׁה וַתִּתְגַּנֵּךְ אֶת-בָּנָה עַד-גְּמַלְתָּה
 אֲתָּוּ: וַתַּעֲלֵהוּ עַלְמָה פָּאַשֵּׁר גַּמְלָתוֹ בְּפֶרַיִם
 שֶׁלְשָׁה וְאִפְהָ אֶתְתָּ קְמָה וְגַבֵּל לִין וְתַבְיאָהוּ
 בֵּית-יהוָה שָׁלוֹ וְהַגָּעֵר גַּעַר: וַיִּשְׁחַטֵּ אֶת-

molbu za koju si Ga molila.” A ona reče: “Neka sluškinja tvoja nađe milost u očima tvojim!” I žena ode svojim putem, jela je i lice joj više ne beše kao pre. Sutradan uraniše i prostreše se pred Gospodom i vратиše se i dodoše kući svojoj u Ramat. I Elkana pozna ženu svoju i Gospod je se opomenu. A kad bi vreme, pošto Hana zatrudne, rodi sina koga nazva imenom Šemuel “jer sam ga”, reče, “izmolila od Gospoda”. Potom se uspne ovaj čovek Elkana sa svim domom svojim da prinese Gospodu godišnju žrtvu i da ispuni zavet svoj. Ali Hana ne podje da se uspne jer reče mužu svom: “Kada odojam dete, tada ću ga odvesti da se pokaže pred licem Gospodnjim i da ostane onde doveka.” I reče joj Elkana, muž njezin: “Čini kako je pravo u očima tvojim, ostani dokle ga ne odojiš, samo da Gospod ispuni reč Svoju!” I žena osta i dojaše sina svog dokle ga ne odoji. A kad ga odoji uze ga sa sobom, uzevši tri teleta i *efu* brašna i meh vina, i uvede ga u Dom Gospodnji u Šilou, a dete beše još malo. I zaklaše

הפרק ניבאו את-הנער אל-על: ותאמר כי
 אָדָנִי תְּנַפֵּשָׂה אֲדָנִי אָנִי הָאָשָׁה הַגְּזַבָּת
 עַמְּכֶה בָּזָה לְהַתְּפִלֵּל אֶל-יְהוָה: אֶל-הַנִּעֵר
 הַזֶּה הַתְּפִלְלָתִי וַיְתִן יְהוָה לוֹ אֶת-שָׁאַלְתִּי
 אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מִעְמָיו: וְגַם אֲנִי הַשְּׁאַלְתִּי
 לְיְהוָה כָּל-הַיָּמִים אֲשֶׁר הִיא הוּא שָׁאַל
 לְיְהוָה וַיִּשְׁתַּחַוו שְׁם לְיְהוָה:

וַתְּתִפְלִלְתִּי חָגָה וַתֹּאמֶר עַלְזִין לִבְךָ בִּיהוָה
 גַּמָּה קָרְנִי בִּיהוָה רַחֲבָ פִּי עַל-
 אָוָבִי כִּי-שְׁמַחְתִּי בִּישְׁעָתֶךָ: אֵין-קָדוֹשׁ
 בִּיהוָה כִּי-אֵין בָּלְתָךְ וְאֵין צֹור בָּאֱלֹהִינוּ:
 אֶל-תְּרַכְּבוּ תְּרַבְּרוּ אֲבָהָה גְּבָהָה יַצֵּא עַתָּק
 מִפְּיכֶם כִּי אֵל דָעוֹת יְהוָה וְלֹא נִתְכַּנְוָ
 עַלְילוֹת: קַשְׁת גְּבָרִים חֲתִים וְנַכְשָׁלִים אַזְרוּ
 חִיל: שְׁבָעִים בְּלִחִם נְשָׁבָרוּ וּרְעָבִים חְדַלּוּ
 עד עֲקָרָה יַלְדָה שְׁבָעָה וּרְבָת בְּנִים אַמְלָלה:
 יְהוָה מְמִית וּמְחִיאָה מַוְיד שָׁאֹול וַיַּעַל: יְהוָה
 מַוְרִיש וּמַעֲשֵׂיר מַשְׁפִּיל אֶחָד-מְרוּם: מַקִּים

tele i dovedoše dete Eliju. I reče Hana: "Dopusti, gospodaru! Tako ti života two-
ga, gospodaru, ja sam ona žena koja je
stajala ovde kod tebe moleći se Gospodu.
Molih se za ovo dete i ispuni mi Gospod
molbu moju za koju sam Ga molila. Zato i
ja dajem njega Gospodu, dokle god je živ
da je dat Gospodu." I prostreše se onde
pred Gospodom.

I Hana se pomoli i reče: Razveseli se
srce moje u Gospodu, podiže se rog moj (tj.
snaga) u Gospodu. Otvoriše se usta moja na
neprijatelje moje, jer sam radosna radi spa-
senja Tvoga. Niko nije svet kao Gospod, jer
nema drugog osim Tebe, i nema Stene (tj.
sile) kao što je Bog naš. Ne govorite više
ponosito i neka ne izlaze iz usta vaših reči
ohole, jer je Gospod Bog Koji sve zna, i On
svačije delo meri. Izlomi se luk silnika, a
iznemogli se snagom opasaše. Koji siti behu,
za hleb se u najam daju, a koji gladni behu
odmaraju se. I dok nerotkinja sedmoro rodi,
ona koja imaše dece iznemože. Gospod us-
mrćuje i oživljava, spušta u grob i podiže.
Gospod siromaši i bogati, ponižava i uzvi-
suje.

מעפר דל מאשפת ירים אביון להושיב עם
 גדרים וכפָא כבּוד ינחלם כי ליהוה מצקי
 ארץ ווישת עליהם תבל: רגלי חסידו ישמר
 ורשותים בחשך ידענו פילא בכח יגבר
 איש: יהוה יחתור מרייבו עלן בשמים ירעם
 יהוה יקין אפסי-ארץ ויתן-עוז למלפּו וירם

קָרְן מַשִּׁיחּו:

ומברך המפטיר, הברכות נמצאות אחרי הפטרה ליום ב')

הפטרה ליום שני של ר"ה

כה אמר יהוה מצא חן במדבר עם שרים
 חרב הלוּך להרגינו ישראל: מרחוק
 יהוה נראה לוי ואהבת עולם אהבתיך על-כן
 משכתייך חסד: עוד אבנך ונכנית בחולת
 ישראל עוד תעדי תפיך ויצאת במחול
 משחכים: עוד תטעי כרמים בהרי שמרון
 גטו נטעים וחללו: כי ישulos קראו נצרים
 בהר אפרים קומו ונעללה ציון אל-יהוה
 אלהינו: כי-כה | אמר יהוה רנו ליעקב

Siromaha iz praha podiže, iz buništa ubogog uzvisuje, da ih s knezovima posadi i daje im presto slave. Jer su Gospodnji temelji zemlje i na njima je osnovao vaseljenu. Sačuvaće korake milih Svojih, a zlobni će umuknuti u mraku, jer snagom svojom neće čovek nadjačati. Koji se Gospodu protive satrće se, na njih će zagrmeti s neba. Gospod će suditi (svim ljudima po) krajevima zemaljskim i daće snagu kralju Svom, i uzvisiće rog (tj. moć) Pomazaniku Svom.

Mafir kaže blagoslov nakon čitanja aftara koji se nalazi iza aftara za drugi dan Roš ašana, str. 367

Aftara za drugi dan Roš ašana Jeremija, 31:1-19

Ovako govori Gospod: "Narod koji osta od mača nađe milost u pustinji kada iđah da dam odmor Izraelu. Iz daleka mi se Gospod ukaza. Ljubavlju večnom ljubim te i zato te i sada milošću natkrilujem. Opet ću te sazdati i bićeš sazdana, device Izraelova. Opet ćeš se resiti bubnjevima svojim i sa igračima u kolo veselo hvatati. Opet ćeš saditi vinograde na brdima Samarije; koji nasade posade, oni će i rod obrati. Jer dolazi dan kada će zavikati čuvari na gori Efrajim: 'Ustanite! Na Sion se popnimo, ka Gospodu Bogu svome'!" Jer ovako govori Gospod: "Kličite od radosti Jakovu,

שְׁמַחָה וִצְהָלָו בֶּרֶאשׁ הָגּוֹיִם הַשְׁמִיעֵוּ הַלְלוּ
 וְאָמָרוּ הוֹשָׁע יְהוָה אֱתִ-עֲמָד אֵת שְׁאָרִית
 יִשְׂרָאֵל: הַנָּנוּ מִבֵּיא אָוֹתָם מַארְץ צָפֹן
 וּקְבָצָתֵיכֶם מִירְכַתִּידָאָרֶץ בָּם עֹנוֹר וּפְסִחַת הָרָה
 וַיּוֹלְדָת יְחִינָה קָהָל גָּדוֹל יְשֻׁבוֹת הַגָּהָה: בְּכָלִי
 יָבָאוּ וּבְתְחִנּוֹנִים אָזְבִּילָם אָזְלִיכָם אַל-נָחָלִי
 מִים בְּדַרְךָ יִשְׁרָאֵל לֹא יִכְשְׁלֵו בָּה כִּי-הִיא
 לִיְשָׂרָאֵל לְאָב וּאֶפְרַיִם בְּכָרֵי הֵוָה: שְׁמַעְיוֹ
 דָּבָר-יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָּאִים מִפְרָחָק
 וְאָמָרוּ מִזְרָחָה יִשְׂרָאֵל יַקְבָּצָנוּ וְשָׁמְרוּ כְּרָעָה
 עַדְרוֹ: כִּי-פְּדָחָה יְהוָה אֱתִ-יְעָקָב וְגַאֲלֹו מִקְדָּשָׁק
 מִמְּנָנוֹ: וּבָאָוֹ וּרְגַנְנוֹ בָּמְרוֹס-צִיּוֹן וּנְהָרִי
 אַל-טָבִיב יְהוָה עַל-דָגָן וּעַל-תְּמִרְשׁ וּעַל-יְצָהָר
 וּעַל-בְּגִינִ-צָאן וּבְקָר וְהִתְהָה נְפָשָׁם כְּגַן רְוָה
 וְלֹא-יָסִיףוּ לְדָאָבָה עוֹד: אֵז תִּשְׁמַח בְּתִוְלָה
 בְּמַחְול וּבְחָרִים וּזְקָנִים יְחִינָה וְהַפְּכָתִי אֲבָלָם
 לְשָׁוֹן וּנְחַמְתִים וּשְׁמַחְתִים מִיגּוֹנִים: וּרְוִיתִי
 נְפָשָׁה הַכְּהָנִים דָּשָׁן וּעֲמִי אֱתִ-טְבָעִי יִשְׁבְּעוּ

poklikujte svrh naroda, neka se ori vaš
glas, hvalite i objavljujte: 'Spasi, Gospode,
narod Svoj, ostatak Izraelov!' Evo, Ja ih
vodim iz zemlje severne, sabiram ih s kra-
jeva zemaljskih, s njima i slepog i hromog,
i trudnicu i porodilju, sve zajedno, velika
se zajednica ovamo vraća. Plačući će doći i
s molitvama pokajničkim ču ih natrag do-
vesti, vodiću ih pokraj potočnih voda, pu-
tem pravim na kom se neće spoticati jer
sam Otac Izraelu i Efrajim je prvenac
Moj." Čujte, narodi, reč Gospodnju i objav-
ljujte je po dalekim ostrvima i recite: "Koji
raseja Izrael, skupiće ga i čuvaće ga kao
pastir stado svoje!" Jer iskupi Gospod Jak-
kova i izbavi ga iz ruku jačega od njega. I
doći će i kliktaće na visini sionskoj, i steći
će se ka dobru Gospodnjem, k žitu, vinu i
ulju, ka ovcama i govedima, i duša će im
biti kao bašta zalivena, i u tuzi više neće
biti. Tada će se veseliti devica u kolu, i
momci i starci zajedno, i promeniću žalost
njihovu na radost, i utešiću ih, i razve-
seliću ih po tuzi njihovojo. I dušu ču sve-
štenika pretilinom nasititi i narod će se
Moj nasititi dobra Mojega,

נאס-יהָהָ: כְּה | אָמַר יְהֹהָ קֹול בְּרִמָּה
נִשְׁמָע נֶהָי בְּכֵי תְּמֻרוֹרִים רְחֵל מִבְּכָה עַל-
בְּנִיהָ מְאֻנָּה לְהַגְתָּם עַל-בְּנִיהָ כִּי אִינָנוּ: כְּה |
אָמַר יְהֹהָ מִנְעֵי קֹולְךָ מִבְּכִי וְעַינֵּיךְ מִדְמָעָה
כִּי יְשִׁישׁ שְׁכָר לְפָעַלְתָּךְ נָאָס-יהָהָ וְשָׁבָו מָאָרֶץ
אוֹיב: וַיְשִׁירְתָּקָנָה לְאַחֲרִיתָךְ נָאָס-יהָהָ וְשָׁבָו
בְּנִים לְגִבּוּלִם: שְׁמוּעַ שְׁמָעָתִי אַפְּרִים
מִתְנוֹדֵד יִסְרָפְנִי וְאָוָסֵר בְּעַגְלָל לֹא לִפְנֵיד
הַשְּׁבָנִי וְאַשְׁוֹבָה כִּי אַתָּה יְהֹהָה אֱלֹהִי: כִּי-
אַחֲרֵי שׂוֹבֵי נְחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הַוּדָעִי סְפָקָתִי
עַל-יְרָאָה בְּשַׁתִּי וְגַם-גְּכַלְמָתִי כִּי נְשָׁאתִי חַרְפָּת
גַּעֲורִי: הַבָּן יַלְקִיד לִי אַפְּרִים אָם יַלְד
שְׁעַשְׂוָעִים כִּי-מִקְיָה דְבָרִי בָּזֶה זְכָר אַזְפָּרָנוּ עַזְזָב
עַל-פָּנֵן הַמָּוֹ מעֵי לֹז רְחַם אַרְחַמְנוּ נָאָס-

יְהֹהָה:

אחרי קריאת ההפטורה אומר המפטיר

גָּאַלְנוּ יְהֹוָה֙ אַצְבָּאות֙ שְׁמוֹ קְדוּשָׁה
יִשְׂרָאֵל:

reč je Gospodnja. Ovako govori Gospod: "Glas u Rami ču se, naricanje i plakanje gorko, Rahela oplakuje sinove svoje, neće da se uteši za sinovima svojim jer ih nema." Ovako govori Gospod: "Zaustavi glas svoj od plača i oči svoje od suza, jer ima plata za delo tvoje, govori Gospod, i oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske. Ima nadе za potomstvo tvoje, reč je Gospodnja, na međe svoje vratiće se sinovi tvoji. Dobro čujem Efrajima kako tuži: 'Pokarao si me i ja sam pokaran kao june još neukroćeno, obrati me da se obratim jer si Ti Gospod Bog moj. Jer pošto se obratih, pokajah se, i pošto grehe svoje priznah, udarih se po bedru, jer se posramih i postidih se što nosim sramotu mladosti svoje'." "Nije li Mi Efrajim mio sin? Dete najmilije? Jer što više o njemu govorim, Ja se još više njega spominjem, zato je utroba Moja ustreptala njega radi, doista ču mu se smilovati", reč je Gospodnja.

Nakon čitanja *Aftare, maftir* kaže:

Ime je Izbavitelju našem Gospod nad vojskama, Svetac Izraelov.

ברוך אתה יהונתן אלהינו מלך
העולם. צור פֶל-העולם. צדיק
בכל-הדורות. האל הנאמן. הוא אמר ועשה.
מדובר ומקיים. כי כל-דבריו אמת וצדקה.
נאמן אתה הוא יהונתן אלהינו.
ונאמנים דבריך. ודבר אחד מדבריך אחר
לא ישוב ריקם. כי אל מלך נאמן אתה.
ברוך אתה יהונתן האל הנאמן בכל-
דבריו:

רחם על ציון כי היא בית חיינו. ולעלובת
נפש תושיע ב מהרה בימינו. ברוך
אתה יהונתן משמח ציון בנגינה:
שמחנו יהונתן אלהינו באלייו
הנביא עבדך. ובמלכות בית דוד
משיחך. ב מהרה יבא ויגל לבנו. על כסאו
לא ישב זר. ולא ינהלו עוד אחרים את
כבודו. כי בשם קדש נשבעת לו שלא
יכבה גרו לעולם ועד. ברוך אתה יהונתן

BARUH – Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Steno svih svetova, Pravedni u svim pokolenjima, Bože verni, Koji kaže i čini, Koji govor i ispunjava, Čije su sve reči istina i pravda. Dostojan poverenja si Ti, Gospode Bože naš, i verne su reči Tvoje, i nijedna od reči Tvojih se ne vraća neispunjena jer si Ti Bog, Kralj istiniti. Blagosloven da si Ti, Gospode Bože, istinite su sve reči Njegove.

RAHEM – Smiluj se Sionu jer je on Dom života našeg i poniženog (tj. Izrael) spasi ubrzo i u dane naše. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji razveseljuje Sion sinovima njegovim.

SAMEHENU – Obraduj nas, Gospode Bože naš, sa Elijauom, prorokom, slugom Tvojim, i kraljevstvom Doma Davidovog, pomazanika Tvog, neka bi on (Mesija) ubrzo došao i srca naša obradovao. Neka stranac ne bi sedeо na prestolu njegovom i da više nikada drugi ne prigrabe slavu njegovu jer si mu se Imenom Svojim svetim zavetovao da se sveća njegova nikada ugasiti neće. Blagosloven da si Ti, Gospode,

מְגַן דָּוֹד : עַל הַתּוֹרָה . וְעַל הַעֲבוֹדָה . וְעַל הַנִּבְיאִים . וְעַל יוֹם (השְׁבַת הַזֶּה וְעַל יוֹם) הַזְּכָרוֹן הַזֶּה . וְעַל יוֹם טוֹב מִקְרָא קָדֵשׁ הַזֶּה . שְׁפַתְתָּ לְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (ל夸ָדָשָׁה ולמִנּוֹחָה) לְכֻבּוֹד וּלְתִפְאָרָת . עַל הַכֶּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ . אַנְחָנוּ מְזֻדִּים לְךָ וּמְבָרְכִים אֹתֶךָ . יִתְבָּרֵךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָּל־חַי תִּמְיד לְעוֹלָם וְעַד . וַיְדַבֵּר מֶלֶכְנוּ אֶמֶת וְקֶيمָ לְעַד . בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה . מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מִקְדָּשׁ (השְׁבַת ו') יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזְּכָרוֹן :

החוֹן מְבָרֵךְ לְקַהְלָה :

מַי שְׁבָרֵךְ לְאֶבֶוֹתֵינוּ אֶבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב מֹשֶׁה וְאַבְרָהָן דָּוֹד וּשְׁלָמָה . הָוָא יִבְרָךְ אֶת פֶּל הַקֹּהֵל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה . גְּדוֹלִים וּקְטָנִים . הַס . וּגְנִישִׁים . וּבְנִינִים וּתְלִמְדִידִים וּכָל אֲשֶׁר לָהֶם . מִלְּפָא דְעַלְמָא הָוָא יִבְרָךְ יִתְכּוֹן . וַיַּצְפֵּה יִתְכּוֹן . וַיִּשְׁמַע בְּקָל אַלְוחָתוֹן . תִּתְפְּרֹקְיוֹן וְתִשְׁתַׁזְכּוֹן מִכֶּל צָרָה וּעֲקָתָא . וַיהָא מִמְּרָא דְיְהוָה בְּסֻעְדָּכֶם . וַיַּגְּזֵן בְּעַדְכֶם . וַיִּפְרֶשׁ סְפָת שְׁלוֹמוֹ עֲלֵיכֶם . וַיִּשְׁעַ בְּנֵיכֶם אֶחָדָה וְאַחֲנָה שָׁלוֹם וּרְעוּות . וַיַּסְלַק שְׁנָאת חָנָם מִבְנֵיכֶם . וַיִּשְׁבַּר עַל הָגּוֹים מַעַל צְנָאוּרֵיכֶם . וַיַּקְרִים בְּכֶם מִקְרָא שְׁבָתוֹב יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶבֶוֹתֵיכֶם יִסְף עֲלֵיכֶם בְּכֶם אַלְפָ פָעָמִים וַיִּבְרָךְ אַתָּכֶם כַּאֲשֶׁר דָבָר לְכֶם . וַיַּכְתִּיב בְּכֶם בְּסֶפֶר חַיִם טוֹבִים וּבֶן יְהִי רְצֹן וּנְאֹמֶר אָמֶן :

Zaštitniče Davidov. Na Tori i na službi i na prorocima i na ovom (subotom: danu subotnjem i na ovom) Danu sećanja i na ovom danu praznika svetog sabora koji si nam dao (subotom: za svetost i za mirovanje) na slavu i na sjaj, na svemu ovome, Gospode Bože naš, mi Ti se zahvaljujemo i blagosiljamo Te. Neka je blagosloveno Ime Tvoje u ustima svega što živi, svagda, uvek i doveka. I reči su Tvoje, Kralju naš, doveka istinite i postojane. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju nad čitavom zemljom, Koji posvećuje (subotom: subotu i) Izrael i Dan sećanja.

Predmolitelj blagosilja zajednicu

MI ŠEBERAH – Onaj Koji je blagoslovio praoce naše, Avrâma, Isaka i Jakova, Mojsija, Arona, Davida i Solomona, neka On blagoslovi ovu svetu zajednicu, velike i male, njih i žene njihove, i sinove njihove, i učenike njihove, i sve što je njihovo. Kralj vaseljene, neka bi vas On blagoslovio i naklonjen vam bio i neka bi saslušao glas molitava vaših. Neka bi bili spaseni i izbavljeni od svake nevolje i muke i neka bi vam Reč Gospodnja snagu davalna i zaštita vam bila. Neka bi zaklon mira razastro nad vama i usadio vam ljubav i bratstvo, mir i prijateljstvo, i neka bi među vama iskorenio mržnju bezrazložnu. Neka bi razbio jaram naroda s vratova vaših. I neka bi se na vama ispunio stih koji je napisan: "Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još hiljadu puta više i da vas blagoslovi kao što vam je rekao." I neka bi vas upisao u Knjigu života dobrog. Neka bude Volja Njegova i recimo: *Amen.*

עת שעריו רצון להפתחה. יום אהיה כפי
לאל שוטח. אָנָא זְכַר נָא לֵי בִּיּוֹם
הוכחה. עזקָד וְהַגְּעָקָד וְהַמּוֹבָח: באחרית
נפש בֶּסֶף הַעֲשָׂרָה. הבן אשר נולד לך
משרה. אם נִפְשַׁךְ בּוֹ עד מָאָד נִקְשָׁרָה. קום
העלתו לי לעולה ברה. על הר אשר בכור
לך זורת. עזקָד וְהַגְּעָקָד וְהַמּוֹבָח:
אמר לשרה כי חמורך יצחק. גידול ולא
למד עבודת שחך. אלך ואורהו אשר
לו אלחק. אמרה לך אדון אבל אל תרחק.
ענה יahi לבך באל בוטח.

עזקָד וְהַגְּעָקָד וְהַמּוֹבָח:
שְׁחָר וְהַשְּׁבִים לְהַלֵּךְ בְּבָקָר. וּשְׁנִי נְעָרִי
מִמְתֵּי הַשָּׁקָר. יומָה שְׁלִישִׁי נְגַעַו אֶל
חָקָר. וַיְהִי דְמוֹת בְּכָוד וְהַזְּדִיקָר. עַמְּדָר
וְהַחְבּוֹנָן לְהַמְּשָׁחָה. עזקָד וְהַגְּעָקָד וְהַמּוֹבָח:
יְדַעַּו נְעָרִיו כִּי קָרָא מֵלָאָמָר. אוֹר הַרְאִיתָם
אַז בְּרָאשׁ הַר הַמּוֹדָר. וְלֹא מָרוֹ לֹא

ET ŠAARE RACON¹⁰⁷

U času kada se Dveri milosti otvaraju, u danu kada k Tebi pružam ruke svoje, o, Bože, spomeni se, meni na dobro, na ovaj Dan suda *onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Naposletku iskušan (Avrâm) beše desetim (iskušenjem): "Sin kojega ti rodi Sara, iako je duša tvoja za njega veoma vezana, ustani i na žrtvu-paljenicu bez mane prinesi Mi ga na brdu na kojem će te slava obasjati." *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Reče (Avrâm) Sari: "Jer najmiliji Isak tvoj odraste, a o službi Bogu nebeskom još ništa ne nauči; poći ću i podučiću ga da on ima Boga Koji zakon daje." Ona reče: "Idi, gospodaru moj, ali se mnogo ne udaljavaj." On joj odgovori: "Neka se srce tvoje u Boga uzda." *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Zora zarudi i on porani na put jutarnji sa dvojicom dečaka svojih, potomcima ljudi Bogu nevernih. Trećega dana približiše se odredištu i on ugleda odsjaj veličanstva, sjaja divotnog i slavu. Zastade i u misli utonu kako bi sebe na pomazanje službi Bogu posvetio. *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Shvatiše dečaci njegovi da je njih zvao rekavši: "Da li ste videli isijavajuće svetlo na vrhu brda Morija?" Oni mu odgovoriše:

---

¹⁰⁷⁾Jeuda Šemuel Abas umro 1167, rođen u Fesu, živeo u Alepu. Prema nekim, ovaj *pijut* je sastavio Jeuda Ibn Abas.

נחזה רק מהמור. ענה שכו פה עם מושלים
לחמור. ואני והנער להשתטח.

עוזך והגעקד והמנובח:
הָלַכוּ שְׁנֵיכֶם לְעִשּׂוֹת בְּמַלְאָכָה. וַיַּעֲנֵה
יִצְחָק לְאָבִיו כֹּהֵן. אָבִי רָאָה אֶשְׁׁ
וְעַצְׁיָה מְעֻרְכָּה. אֵיה אֲדֹנִי, שֶׁה אָשָׁר כְּהַלְכָה.
הָאָתָּה בַּיּוֹם זֶה דָּתָךְ שׁוֹכֵחַ.

וַיַּעֲנֵה אָבִיו בְּאֵל חֵי מְחַסָּה. בַּי הָוָא אָשָׁר
יַרְאָה לְעוֹלָה הַשָּׁה. דַע בֶּל אָשָׁר
יִחְפֹּץ אֱלֹהִים יִعְשָׂה. נְבָנָה בְּנֵי הַיּוֹם לִפְנֵי
כֶּפֶא. אָז יִאָמֵיר זָבֵח וְהַזּוֹבֵחַ.

עוזך והגעקד והמנובח:
דָּפְקוּ בְּשַׁעֲרֵי רְחוּמִים לְפִתְחָה. הַבָּנָה לְהַזּוֹבֵחַ
וְאָב לְזֹבֵחַ. קְוִים לְאֵל וּבְרְחוּמִיו
לְכַטְחָה. וּקְוִי יְהוָה יִחְלִיףָה כֹּה. דַרְשָׁוּ
בְּנַחֲלָת אֵל לְהַסְתִּפְחָה.
עוזך והגעקד והמנובח:

“Ne vidimo ništa osim jarka.” On im uzvрати: “Ostanite ovde, vi koji ste očiju tupsih poput magarca, a ja i dečak idemo napred da se poklonimo.” *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Njih dvojica podoše da obave posao i Isak ovako odgovori ocu svome: “Oče moj, vidi vatru i drva za lomaču, ali gde je, gospodaru moj, ovan žrtveni? Zar da ti na ovaj dan zaboraviš zakon svoj?” *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Otac njegov odgovori: “U živoga Boga se uzdamo da će se On postarat i za ovna za žrtvu-paljenicu. Znaj da će Bog učiniti sve što god hoće. Sine moj, podignimo danas Presto pred Njim, tada će On žrtvu hvaliti i onoga ko je prinosi.” *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Pokucaše na Dveri milosti kako bi se otvorile, sin koji se žrtvuje i otac koji žrtvu prinosi. U Boga se nadaju i u ljubav se Njegovu samilosnu uzdaju; koji se Gospodu nadaju dobijaju snagu novu, oni žude da prionu uz nasledstvo Gospodnje. *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

הכין עצי עולה באון וחייב. ונעקד יצחק בעקבתו איל. ויהי מאור יומם בעינם ליל. נהמון דמעיו נזלים בחיל. עין במר בוכה ולב שמח.

עוזך והגעקד והמזבח:
שיחו לאמי כי ששונה פנה. הבן אשר יולדת לתשעים ששנה. היה לאש ולמאכלת מנה. أنها אבקש לה מנוח أنها. צר לי לאם תבבה ותתיפח.

עוזך והגעקד והמזבח:
מןأكلת יהמה מרברי. נא חרדת אבי ואת מאسري. חזק ועת יקד יקוד בבשרי. קח עמך הנשאר מאפרי. ואמר לשרה זה ליצחק רית.

עוזך והגעקד והמזבח:
ניהם כל מלאכי מרביבה. אוון ושרף שואלים בנדבה. מתחננים לאל

On pripremi drva za žrtvu-paljenicu snažno i hrabro, pa sveza Isaka kao što bi ovna svezao. Svetlo danje u noć se preobrati u očima njihovim i mnogo suza njegovih snažno tecijaše, oko mu gorko plakaše,¹⁰⁸ a srce mu se radovaše.¹⁰⁹ *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Avlad a mi madre¹¹⁰ – “Kažite majci mojoj da ju je radost njena napustila, sin kojeg je s devedeset godina rodila bi predat vatri i nožu. Gde će tražiti one koji bi je tešili? O, gde? U bolu sam zbog majke koja rida i jadikuje.” *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

“Zbog noža podigoh glas svoj: Molim te naoštri ga, oče moj, i vez moj zategni. I kada meso moje poput ognja sagori uzmi sa sobom ono što od praha mog preostane i reci Sari: ‘Ovo je miris Isaka’.” *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Svi se anđeli Božanskih kočija uzdigoše,
Ofan i Saraf dragovoljno mole, Boga preklinju

---

¹⁰⁸⁾ Zbog Isaka.

¹⁰⁹⁾ Sto ispunjava zapovest Božiju.

¹¹⁰⁾ Ladino prevod pogledati u dodatku VI na str. 600.

بعد שר צבא. אָנָא תְּנֵה פְּדִיּוֹם וַכְּפֶר הַבָּה.
אֶל נָא יְהִי עֹלָם בְּלִי יְרֻחָה.

עוזך והגעקד והמצווח:

אמֶר לְאַבְרָהָם אֲדוֹן שְׁמִים. אֶל תְּשַׁלַּח
יָד אֶל שְׁלֵישׁ אֱוּרִים. שׁוּבוּ לְשָׁלוֹם
מְלָאֵיכִי מְחֻנִּים. יוֹם זֶה זִכּוֹת לְבָנֵי יְרוּשָׁלַיִם.
בְּזַעֲרֵי רְחָמִים אָנִי פָּוֹתֵחַ.

עוזך והגעקד והמצווח:

לְבָרִיתְךָ שׁוֹכֵן זְבוּל וְשְׁבוּעָה. זְכָרָה לְעֶדרָה
סֹעָרָה וְנִגְוּעָה. וְשָׁמַע תְּקִיעָה
תוֹקָעָה וְתְרוּעָה (כשְׁבָתָה וְשָׁמַע תְּפִלָּה זְכָרָה
לְתְרוּעָה). נָאָמֶר לְצִיּוֹן בָּא זָמָן הַיְשׁוּעָה. יָנוֹן
וְאַלְיהָ אָנִי שָׁולֵחַ :

יְהֹוָה בְּקוֹל שׂוֹפֵר. יְשִׁמְיעַ יְשֻׁעָה.
לְקַבֵּץ שָׁה פּוֹרָה. בְּבֹא חִזְיוֹן תְּשֻׁעָה.
עַלְהָ אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה. יְהֹוָה בְּקוֹל שׂוֹפֵר:
יְהֹוָה בְּקוֹל שׂוֹפֵר. קֹול מְשֻׁמִּים. עַל הַר
הַקָּדֵשׁ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם. וְאַז בְּפַתְּ יְמִינָךְ תְּהִי

da poštedi zapovednika vojske:¹¹¹ Molimo Te, otkupi ga, otkup daj. Ne dozvoli da svet ostane bez meseca.”¹¹²
Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.

Reče Gospodar nebesa Avrâmu : “Ne diži ruku svoju na jednog od tri videla. Vratite se u miru, anđeli Mahanajima.¹¹³ Ovaj će dan biti (upisan) u zaslugu stanovnicima Jerusalima, jer tada Dveri milosti Ja otvaram. (ili u nekim izdanjima: jer tada greh sinova Jakovljevih Ja oprâštam.) *Onoga ko je vezivao, onoga ko je svezan bio i žrtvenika.*

Saveza Svog i obećanja, Ti Koji na nebesima stoluješ, spomeni se radi zajednice Tvoje koja je rasuta i u bolu velikom, (**subtom ovo ne kažemo:** i čuj glas roga ovnujskog, **subtom kažemo:** i čuj molitvu spomena na glas roga ovnujskog).¹¹⁴ I objavi Sionu: “Dolazi vreme spasenja, Ja vam šaljem Jinona¹¹⁵ i Elijaua.¹¹⁶

ADONAJ BEKOL ŠOFAR

Gospod će glasom roga ovnujskog objaviti spasenje, sakupljanje stada rasutog kada se ispuní vizija spasenja. *Uzdignu se Gospod uz zvuk roga ovnujskog, Gospod uz glas šofara.*

Gospod, glasom roga ovnujskog, glasom s nebesa će zaoriti nad Brdom Svetinje i nad Jerusalimom i tada će nasad (Hram) desnice Tvoje

¹¹¹⁾Tj. Isaka kao jednog od praoata naroda Izraela.

¹¹²⁾*Midraš Raba* poredi Avrâma sa suncem, Isaka sa mesecom, a Jakova sa zvezdama.

¹¹³⁾Videti Postanje, 32:1-3.

¹¹⁴⁾Subtom se ne duva u šofar.

¹¹⁵⁾Jinon je jedno od imena Mesije.

¹¹⁶⁾Tj. proroka Iliju.

בְּמַרְאָשׁ גִּטּוּעָה. עַלְהָ אֱלֹהִים בְּתִרוּעָה.
 יְהֻנָּה בְּקֹול שׂוֹפֵר: יְהֻנָּה בְּקֹול שׂוֹפֵר.
 יְגַלָּה קָצֵן וִזְמָן. עַת יְחַקֵּעַ וְהַלֵּךְ בְּסֻעָרוֹת
 תִּימָן. וּמְלֹכּוֹת הַרְשָׁעָה. אָזִין תְּהִיחָה פְּרוּעָה.
 עַלְהָ אֱלֹהִים בְּתִרוּעָה. יְהֻנָּה בְּקֹול שׂוֹפֵר:
 יְהֻנָּה בְּקֹול שׂוֹפֵר. בְּהָר קָדֵשׁ תְּחַקֵּעַ.
 גָּנוֹה צִיּוֹן תְּرַקֵּעַ. וְהָר שָׁעֵיר יְבַקֵּעַ. וְתִּנְתַּקֵּנָה
 וְתִּמְוַשֵּׁשׁ. הַיִתְדַּרְתָּה תְּהִקְיָה. עַלְהָ אֱלֹהִים
 בְּתִרוּעָה. יְהֻנָּה בְּקֹול שׂוֹפֵר:

עַלְהָ אֱלֹהִים בְּתִרוּעָה. יְהֻנָּה בְּקֹול שׂוֹפֵר:
 בְּחַצְצָרוֹת וּקֹול שׂוֹפֵר. הַרְיעוּ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ יְהֻנָּה:
 תְּקַעֲוִי בְּחַדְשׁ שׂוֹפֵר. בְּפִסְחָה לִיּוֹם חֶגְגָנָה: כִּי חַקְקָנָה
 לִישְׁרָאֵל הוּא. מְשֻׁפֵּט לְאֱלֹהִי יְעַקֹּב: פָּלָדְעָמִים
 תְּקַעֲוִי כֵּף. הַרְיעוּ לְאֱלֹהִים בְּקֹול רְגָה: מְזֻמָּר
 לְתוֹדָה. הַרְיעוּ לִיהֻנָּה פָּלָדְעָמִים: שִׁירָוּ לוּ
 שִׁיר חַדְשָׁה. הַיִּטְבִּיבוּ נֶגֶן בְּתִרוּעָה: הַרְיעוּ לִיהֻנָּה
 פָּלָדְעָמִים. פָּצַחְוּ וּרְגַנְבוּ נֶזֶם רָדִיד: נִיהֻנָּה עַלְיָהָם יְנָאָה

kao nekada zasađen biti. *Uzdignu se Gospod uz zvuk roga ovnjujskog, Gospod uz glas šofara.*

Gospod će glasom roga ovnjujskog otkriti kraj dâna i vremena kada On zatrubi u rog ovnjujski i prođe usred južnih vetrova olujnih, i kraljevstvo zla će tada opustošeno biti. *Uzdignu se Gospod uz zvuk roga ovnjujskog, Gospod uz glas šofara.*

Gospode, glasom roga ovnjujskog kojim ćeš zaoriti nad Brdom Svetinje rasprostrećeš prebivalište Siona, i gora Seir¹¹⁷ će raspolućena biti i pomeriće se, a klin uglavljeni uklonjen će biti.¹¹⁸ *Uzdignu se Gospod uz zvuk roga ovnjujskog, Gospod uz glas šofara.*

ALA – Uzdignu se Gospod uz zvuk roga ovnjujskog, Gospod uz glas šofara! Sa trubama i zvukom roga ovnjujskoga, slavoglasno zatrubite Kralju Gospodu! U rog zatrubite o mladom mesecu, na pun mesec, na dan praznika našeg, jer je to zakon Izraelov, naredba Boga Jakovljevog! Naroni svi, zaplješćite rukama, slavoglasno zatrubite Gospodu glasom kliktajućim! Pesma-zahvalnica, slavoglasno zatrubi Gospodu zemljo sva! Pevajte Mu pesmu novu, skladno uz glas trubni! U trubu slavoglasnu zatrubi Gospodu, sva zemljo, pevajte, poklikujte i zasvirajte! I Gospod će se pokazati nad njima,

---

¹¹⁷Tj. Edom.

¹¹⁸Tj. strukture moći koje budu postojale na kraju dâna, iako će izgledati kao da su uglavljeni i da se ne mogu pomeriti, potonuće u zaborav kada dođe Mesija.

ויצא בפרק חציו. ונדרני יהוה בשופר יתקע. ויהלך בסערות מימן: ויהי קול השופר הולך ותווך מאד משה ידבר. ויהאללים יעננו בקול: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האקרים בארץ אשור והנידחים בארץ מצרים. ויהשתחוו ליהונאה בחר הקדש בירושלים: פלי-יושבי חבל ושכני הארץ. כנסוא נס הרים פרוא. וכתקוע שופר תשמעו:

ואומרים מזמור מ"ז. ריש נהגים לאמרו ז' פעמים למנצח לבני קרח מזמור: פל-העמים תקעו כה. הריעו לאלהים בקול רגה: כי יהונאה עליזן נורא. מלך גדול על-פל-הארץ: ידבר עמים תחתינו. ולאים תחת רגליינו: יבחר-לנו את-נחלתנו. את גאון יעקב אשר-אהב סלה: עלה אלהים בתרועה. יהונאה בקול שופר: זמרו אלהים זמרו. זמרו למלכנו זמרו: כי מלך פל-הארץ אלהים זמרו משפיל: מלך אלהים על גויים. אלהים ישב על-כיסא קדשו: נדיבי עמים נאספו עם

i strela će Njegova izaći kao munja i Gospod Bog će zatrubiti u rog ovnujski, i poći će s južnim vetrovima olujnim. A glas roga ovnujskog bivaše sve jači i jači, i Mojsije govoraše, a Bog mu odgovaraše glasom. U onaj dan zatrubiće veliki *šofar*, i doći će oni koji se behu izgubili u zemlji asirskoj, i koji behu izgnani u zemlju egipatsku, i prostreće se pred Gospodom na Brdu Svetinje u Jerusalimu. Svi koji živite na svetu i stanujete na zemlji, kad se zastava na gorama digne gledajte, i kad rog ovnujski zatrubi slušajte.

Kažemo psalam 47, običaj je da se sedam puta izgovori (kod nas tri puta)

(Ps.47) Načelniku pevačkom. Sinova Kora-hovih. Psalam.

Narodi svi, zaplješćite rukama, slavoglasno zatrubite Gospodu glasom kliktajućim. Jer je Gospod Svevišnji strašan, Kralj veliki nad zemljom svekolikom. Pokori nam narode i plemena pod noge naše. Baštinu nam je odabrazio, slavu Jakova koga ljubi. *Sela!* Uzdignu se Gospod uz zvuk roga ovnujskog, Gospod uz glas *šofara*. Pevajte Bogu, pevajte, pevajte Kralju našem, pevajte! Jer Bog je Kralj nad zemljom svom, s nadahnućem pevajte! Bog kraljuje nad narodima, Bog sedi na svetom prestolu Svom. Plemići naroda pribiru se k narodu

אֱלֹהִי אֲבָדָם כִּי לְאֱלֹהִים מַגְנִידָאָרֶץ מֵאַד
נְעַלה:

בשעת התקיעה

אֶל נָא כָּרְכָב חַשְׁוּעָת מַצְפֵּךְ:
פְּהַדְךָ סָר תֹּצִיאָם מִמְּאָסָר:
פְּדָה שְׂוֻעִים פְּתָחָ סּוּמִים יְשַׁעַךְ מַצְפִּים
דָּלָה יְזַקְשִׁים וְקַבְעָז גְּפֹצִים סְמוֹךְ יְהָ מַוְּפָּלְגִּים:

אַרְזָמָמָךְ אֱלֹהִי הַמְּלָךְ הַמְּשֻׁפֶּט שׁוֹמֵעַ קֹול
תְּרוּעָת עַפּוֹ יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם בְּרַחֲמִים:

"קֹולִי שְׁמַעְתָּה. אֶל פְּעָלָם אָזְנָךְ, לְרוּחָתִי לְשׁוּעָתִי:
רַאשֵּׁיךְ דָּבָר אָמָת. וְלֹעֲזָלָם פָּלָ-מְשֻׁפֶּט אָדָךְ:
עַרְבָּב עַבְדָךְ לְטוֹב. אֶל-יְעַשְׁקָנִי זְדִים:
שָׁשָׁ אָנְכִי עַל-אָמְרָתְךָ. כְּמֹצֵא שָׁלָל רַב:
טוֹב טָעַם וְדָעַת לְמַדְנִי. כִּי בְמַצּוֹתִיךְ הַאֲמָנָתִי:
גְּדָרֹת פִּי רַצְחָ-נָא יְהֻנָּה וּמְשֻׁפְטִיךְ לְמַדְנִי:
קָבֵל רַבָּת עַמָּךְ שָׁגַבְנוּ. טְהָרָנוּ נֹרָא:
מִן-הַמִּצְרָיִם גָּרָאתִי יְהָ. עֲנָנִי בְמַרְחָב יְהָ:

Boga Avrâmovog jer su štitovi zemaljski Božiji. Veoma je uzvišen On!

Ovo izgovara onaj ko duva u šofar

O, Bože, spasenje približi onima koji za Tobom žude. One koji Te se boje udalji i osloboди ih iz sužanjstva. Vapijuće iskupi, slepima oči otvori, koji za spasenjem Tvojim žude. Izbavi one koji su u zamku uhvaćeni i saberi rasute, podupri, o, Gospode, one koji su daleko. Uzvisivaču Te, Bože moj, Kralju suda, Koji čuje zvuk roga ovnujskog, glas naroda Svog, Izraela, danas u ljubavi samilosnoj.

KOLI ŠAMATA

Ti ču glas moj, ne sakrivaj uho Svoje od uzdisanja mog, od vapaja mog! Početak je reči Tvoje istina, i večan je svaki sud pravde Tvoje. Založi se za slugu Tvoga na dobro kako me dušmani ne bi tlačili. Radujem se besedi Tvojoj kao onaj ko veliko blago nađe. Zdravom razumu i pameti nauči me jer ja verujem zapovestima Tvojim. Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoltina žrtva usta mojih, i sudovima Svojim nauči me. Primi molitvu naroda Tvog, osnaži nas, pročisti nas, o, Strašni, o, Jedini. Iz teskobe zavapih ka Gospodu i usliši me. izvede me Gospod na mesto prostrano.

ברוך אתה יהונתן אלחינו מלך העולם.
אשר קדשנו במצוותיו וציננו לשמע קול
שופר:

כיום שני אינו מביך שהחינו אלא אם חל יום א' של ר'ה
בשבת

**ברוך אתה יהונתן אלתינו מלך העולם. שהחניינו
ויקימנו והגינו לזמן הזה:**

תש"ת תש"ת תש"ת
תר"ת תר"ת תר"ת

בעת התקיעות אין להשמיע שום קול, כי צרייכים לשמעו כל התקיעות מהתחילה ועד הסוף מכל שום הפסק.

אֲשֶׁרִי הַעַם יָדַעַי תְּרוּעָה. יְהוָה בָּאֹר
וְאַחֲרֵי הַתְּקִיעוֹת אָמְרִים הַקָּהָל
פְּנֵיכֶךָ יְהֻלָּכוֹן: בְּשֵׁמֶךָ יְגִילּוּן בְּלִי-הַיּוֹם.
וּבְצִדְקַתְךָ יְרוּמוּ: כִּי תְּפִאָרָת עַזְמוֹ אַתָּה.
וּבְרָצָונְךָ תְּרוּם קְרִינְנוּ: כִּי לִיהוָה
מְגַנֵּנוּ. וְלִקְדוּשָׁ יִשְׂרָאֵל מַלְפִנּוּ:

Onaj koji duva u šofar kaže:

S dopuštenjem mojih učitelja i rabina

Zajednica mu odgovara:

S dopuštenjem Nebesa

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim i obavezao nas da slušamo glas roga ovnjujskog.

**Drugog dana ne kaže Šeehejanu osim
kada prvi dan padne u subotu:**

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je poživeo i održao i doveo do toga da doživimo ovaj trenutak.

TAŠRAT TAŠRAT TAŠRAT

(Tekia, Ševarim, Terua, Tekia 3x)

TAŠAT TAŠAT TAŠAT

(Tekia, Ševarim, Tekia 3x)

TARAT TARAT TARAT

(Tekia, Terua, Tekia 3x)

Za vreme duvanja u šofar nije dozvoljeno pričati zato što zvuk šofara treba odslušati u celini od početka do kraja bez prekida

Nakon duvanja u šofar, zajednica kaže:

AŠRE – Blago narodu koji zna poklič roga ovnujskog, Gospode, u svetlosti lica Tvog oni hode. U Imenu se Tvom raduju vas dan, i u pravdi će Tvojoj biti uzvišeni. Jer si Ti divota sile njihove, i u milosti Tvojoj uzvisuje se rog naš (tj. snaga naša). Ta od Gospoda je odbrana naša! Svetac Izraelov je Kralj naš!

ואח"כ אומרים שני פסוקים אלה שלש פעמים

פָּלֶל - פלי יוצר עלייך לא יצלח ובל-לשון
שְׁקִים אטך למשפט תרשיעי. זאת
 נחלה עבדי יהונאה וצדקתם מאתי נאם
 יהונאה: (יהונאה יחתו מריביו עלייו בשמי
 ירעם יהונאה ידין אפסי ארץ. ויתן עז
 למלכו וירם קרון משיחו: ג'פ)

אָשְׁרַי יושבי ביתך. עוד יהלוך פלה:
אָשְׁרַי העם שכבה לו **אָשְׁרַי** העם
 שיהונאה אלהיו:

תהלך לך לדור ארום מך אלוהי המליך ואברכה
 שמך לעולם ועד: בבל-יום אברכך
 ואהליך שמן לעולם ועד: גדול יהונאה
 ומהלך מאד ולגדלו אין חקר: כדור
 לדור ישבח מעשיך וגבורתיך יגידו: הדר
 כבוד הוודך ודבריו נפלאותיך אשיכחה:
 ועוזו נוראותיך יאמרו וגדלותך אספראנה:

Ova dva stiha treba reći tri puta (kod nas se samo drugi stih, u zagradi, kaže tri puta)

KOL – Svako oružje protiv tebe skovano neće uspeti, a svaki jezik koji bi se na sudu na tebe podigao, ti ćeš prokleti. To je baština slugu Gospodnjih, i pravda njihova od Mene, beseda je Gospodnja. (*Koji se Gospodu protive satreće se, na njih će zagrmeti s neba. Gospod će suditi [svim ljudima po] krajevima zamaljskim i daće snagu kralju Svom, i uzvisiće rog [tj. moć] Pomažaniku Svom.* – 3x)

AŠRE – Blago onima koji borave u domu Tvom i vazda Tebi u pohvalu kliču. *Sela!* Blago narodu kojem je tako! Blago narodu kojem je Gospod Bog njegov!

(Ps. 145) **Hvalospev Davidov**

Uzvisivaču Te, Bože moj, Kralju moj, blagosloviču Ime Tvoje doveka.

Svakog dana ču Tebe blagosiljati i hvalu ču Imenu Tvome doveka uznositi.

Velik je Gospod i u hvalospevima opevan je, nedokučiva je veličina Njegova! Naraštaj na-raštaju opeva dela Tvoja i svemoćnost Tvoju kazuje.

O neizmernoj divoti blistavog sjaja svetlosti veličanstva Tvoga i o čudesnim znamenjima Tvojim kazivaču.

Kazuju strahotnu silu dela Tvojih i ja ču o veličini Tvojoj pripovedati.

זכר רבייטזבק יביעו וצדקהך ירננו: חנין
 ורחום יהוה ארך אפים וגָדֵל-חֶסֶד:
 טוב-יהוה לכל רחמי על-כל-
 מעשיו: יודוק יהוה כל-מעשיך
 וחסידיך יברכוך: כבוד מלכותך יאמרו
 וגבורהך ידברו: להודיע לبني האדם
 גבורתיו וכבוד הדר מלכותו: מלכותך
 מלכות כל-עלמים וממשלתך בכל-דור
 ודר: סומך יהוה לכל-הנפלים וゾחות
 לכל-הכופים: עיניכך אליך ישברו
 ואתה נתן להם את-אכלם בעתו: פותח
 את-ידך ומשביע לכל-חמי רצון: צדיק
 יהוה בכל-דרכיו וחסיד בכל-מעשיו:
 קרוב יהוה לכל-קראו לכל אשר יקראו
 באמת: רצון-יראיו יעשה ואתי-שׁועתם
 ישמע ויושע: שומר יהוה את-כל-
 אהבו ואת כל-הרעעים ישמיד: תהלה
 יהוה ידבר פי ויברך כל-בשר שם קדשו

Razglašuju spomen obilja dobrote Tvoje i pravednosti Tvojoj kliču.

Milostiv je i milosrdan Gospod, spor na gnev i pun dobrote.

Dobar je Gospod svima i samilosna je ljubav Njegova nad svim delima Njegovim. Hvalu će Ti odati, Gospode, sva dela Tvoja, i verni Tvoji koji se u Tebe uzdaju blagosloviće Te.

Kazivaće slavu kraljevstva Tvoga i propovedaće o velikoj sili Tvojoj, da obznane sinovima ljudskim silu Njegovu i neizmernu divotu blistavog sjaja veličanstva kraljevstva Njegovog.

Kraljevstvo Tvoje je kraljevstvo svih vekova i vladavina Tvoja za sva pokolenja. Podupire Gospod sve koji posrću i uspravlja sve pogнуте.

Oči svih su k Tebi s nadom upravljene i svakome na vreme hranu daješ.

Ruku Svoju otvaraš i sitiš sve što živi po želji njihovoj.

Pravedan je Gospod u svim putevima Svojim i milosrdan u svim delima Svojim.

Blizu je Gospod svima koji Ga prizivaju, svima koji Ga iskreno¹¹⁹ zazivaju.

Ispunjava volju onih koji Ga se boje, vapaj njihov čuje i izbavlja ih.

Čuva Gospod sve koji Ga ljube, a zlotvore sve istrebljuje.

Hvalu Gospodnju kazivaće usta moja i stvorenja će sva blagosloviti sveto Ime Njegovo

---

¹¹⁹⁾ Doslovno: *u istini*.

לעוֹלָם וְעַד : וְאֶנְחָנוּ וְגִבְرֵךְ יְהָ מַעֲתָה
וְעַד-עוֹלָם הַלְוִיה :

הס חל בפניהם חומליים:

ברוך יְהֻנָּה אָשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
כל אָשֶׁר דִּבֶּר. לֹא נִפְלֵךְ דָּבָר אֶחָד מִכֶּל דְּבָרוֹ
הַטוֹּב אָשֶׁר דִּבֶּר בִּידְךָ מָשָׁה עֲבָדוּ:

ואם חל בחול מתחילה מכאן

יְהִי יְהֻנָּה אֱלֹהֵינוּ עַמּוֹ כַּאֲשֶׁר הִיא
עם אֲבוֹתֵינוּ. אֶל יְעַזְבֵנוּ וְאֶל יִטְשַׁנֵּנוּ:
לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֶלְיוֹ לְלִכְתָּבָל דָּרְכֵינוּ
וְלִשְׁמָר מִצְוֹתֵינוּ וְחַקְיוּ וּמִשְׁפָטֵינוּ. אָשֶׁר
צָוָה אֶת אֲבוֹתֵינוּ: וַיְהִי דְּבָרֵי אֱלֹהָ אָשֶׁר
הִתְחַנֵּן תַּיִלְפֵנִי יְהֻנָּה קָרְבָּנִים אֶל יְהֻנָּה
אֱלֹהֵינוּ. יוֹמָם וּלְילָה: לְעַשׂוֹת מִשְׁפָט
עֲבָדוּ וּמִשְׁפָט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. דָּבָר יוֹם בַּיּוֹמוֹ:
לְמַעַן דִּעַת בָּל עַמִּי הָאָרֶץ. כִּי יְהֻנָּה הוּא
הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: לֹא יִמּוֹשׁ סִפְר הַתּוֹרָה הַזֹּה
מִפְיקָה וְהַגִּית בּוֹ יוֹמָם וּלְילָה. לְמַעַן תִּשְׁמַר
לְעַשׂוֹת בָּל הַכְּתוּב בּוֹ. כִּי אָז תִּצְלִיחָ אֶת
דָּרְכֵיךְ וְאָז תִּשְׁכִּיל: הַלֹּא צוּוֹתֶיךָ חַזָּק וְאָמֵץ

na veke vekova. I mi ćemo blagosiljati Gospoda odsad i doveka! Hvalite Gospoda!
Aleluja!

Subotom kažemo:

BARUH – Blagosloven da je Gospod Koji je mirovanje dao narodu Svom, Izraelu, kao što je obećao; nije izostala nijedna reč od svih dobrih reči Njegovih koje je govorio preko Mojsija, sluge Svoga.

Običnim danom počinjemo odavde

JEI – Neka bi Gospod Bog naš s nama bio kao što je bio s praocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. Neka srca naša k Sebi prikloni da bismo hodili svim putevima Njegovim i držali zapovesti Njegove i zakone i uredbe Njegove koje je zapovedio praocima našim. I neka budu ove reči moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našega dan i noć, da bi dan za danom činio pravdu sluzi Svom i pravicu narodu Svom, Izraelu, da bi spoznali svi narodi na zemlji da je Gospod jedini Bog i da nema drugoga. Neka se ne rastavlja od usta tvojih ova knjiga Tore, nego razmišljaj o njoj dan i noć, da držiš čineći sve što je u njoj napisano, jer ćeš tada uspeti na putevima svojim i tada ćeš napredovati. Nisam li ti zapovedio: Budi jak i hrabar?

אל תערץ ולא תחת. כי עמך יהונאה אליהיך
בכל אשר תלך:

ואחר כך אומר החון בקיל רם ב"פ ימלוך
ימליך יהונאה לעולם אלהיך ציון.
לדור נדור הלויה:

מחזירים הס"ת להיכל ואר

מזמור לדוד הבו ליהונאה בני אלים הבו
לייהונאה כבוד ועוז: הבו ליהונאה כבוד
שמו השתחנו ליהונאה בהדרת קדש: קול
יהונאה על-הימים אל-הכבוד הרעים יהונאה
על-מים רפים: קול יהונאה בפה קול
יהונאה בהדר: קול יהונאה שבר ארזים
וישבר יהונאה את-ארזי הלבנון: ונירקדים
כמו-עגל לבנון ושריון כמו כנראמים:
קול יהונאה חצב להבות אש: קול יהונאה
יחיל מדבר ייחיל יהונאה מדבר קדש:
קול יהונאה יחולל אילות ויחשך יערות
ובהיכלו כלו אמר כבוד: יהונאה למבול
ישב וישב יהונאה מלך לעולם: יהונאה עז
לעמו יתן יהונאה יברך את-עמו בשלוות:

Ne boj se i ne plaši se jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš.

Potom predmolitelj dva puta glasno kaže
Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena
do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

Vraćamo sefer Tora u Ehal i kažemo

(Ps. 29) Psalm Davidov.

Dajte Gospodu, o, sinovi Božiji, dajte Večnome slavu i moć.

Dajte Gospodu slavu Imena Njegovog, prostrite se Gospodu u krasoti Svetinje Njegove.

Ori se jeka Gospodnja nad vodama, Bog slave zagrmeo je, Gospod je nad vodama silnim.

Glas je Gospodnji sila, glas je Gospodnji sjaj.

Glas Gospodnji kedrove lomi, razlomio je Gospod kedrove libanske.

Kao tele poskakuje od Njega Liban, i Sirjon kao bivo mlad.

Glas Gospodnji seče plamen ognjeni.

Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kadeš.

Glas Gospodnji opraća koštute bremena i sa šuma odelo skida, a u Svetinji Njegovoj sve klikće: Slava!

Gospod je sedeо na prestolu Svom već nad potopom, i sedeće Večni na prestolu Svom kao Kralj doveka.

Gospod će dati snagu narodu Svom,

Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom.

ונטמכוּם ספַּל טוֹלֶט לְטִיכָּל טוֹמֵר סְפִּיצָּן:

**שׁוֹבֵה לְמַעֲוָנֶךָ . וְשֻׁכּוֹן בְּבֵית מְאוּנֶיךָ . כִּי
כָּל־פֶּה וְכָל־לְשׁוֹן יִתְנוּ הַזָּד וְהַדָּר
לְמַלְכָּתֶךָ : וּבְנָחָה יֹאמֶר שׁוֹבֵה יְהֻנָּאָה
רַבּוֹת אֶלְפִּי יִשְׂרָאֵל : הַשִּׁיבָּנוּ יְהֻנָּאָה אֶלְיךָ
וּנְשׁוֹבֵה חֶדֶש יִמְיָנוּ פְּקָדָם :**

פיוט זה יש נהגים לאמרו לפני הקדריש שקורדים מוסף
ובגן ולק תעללה קדרשה. כי אתה אלהינו
מלך :

וְגַתְּפָה תַּקְעַף קָדְשָׁת הַיּוֹם. כי הוא נורא ואמ. ובו חנשא
מלךותך. ויבנו בחסד פסאך. ותשב עליו באמת.
אמת כי אתה הויא דין ומוכיח ויודע ונוד. וכוכב וחותם
וסופר ומונה וחותמר כל-הנשכנות. וחתפה את ספר
הזכרון ומאלו יקראה וחותם ייד כל אדם בו. ובקשוfer
גדול יתקע וקול דממה רקה ישמע. ומלכים יחפזון ויחיל
ורעדה יאחזין. ויאמרו הנה יום הדין. לפקד על צבא מרים
בדין. כי לא יוצי בעיניך בדין. וככל-באי עולם יענരון לפניך
בבני מרון: חזון רבגנות רועה עדרו. מעביר צאנו תחת
שבטו. בן מעביר ותחספור ותמן ותחפקד נפש כל-חמי. ותחתר
קצתה לכל בריה. ותכתב את גדור דיןם: בראש השנה
יבחכין. וביום צום פפור וחתמון פמה יעצרו. וכמה

Kada *Sefer Tora* stavljamo u *Ehal* predmolitelj kaže:

ŠUVA – Vrati se u obitavalište Tvoje i prebivaj u Tvom izabranom prebivalištu jer će sva usta i svaki jezik odati slavu i sjaj divotni kraljevstvu Tvom. A kad bi se zaustavljeni (s Kovčegom), (Mojsije) bi govorio: "Vrati se, Gospode, mirijadama hiljadama Izraelovim!" Vrati nas k Sebi, Gospode, i obratićemo se, obnovi dane naše kao što nekoć behu!

Ovim će se k Tebi svetost uzdići jer si Ti, Bože naš, Kralj.

UNETANE TOKEF¹²⁰ – Neka bismo proglašili snagu svetosti dana,¹²¹ jer on je strašan i užasan. I u njemu će kraljevstvo Tvoje uzveličano biti i milošću će presto Tvoj utvrđen biti i Ti ćeš na njemu sedeti u istini. Istina je da si Ti Sudija i Onaj Koji dokazuje, i Onaj Koji (sva dela čovečija) zna, i Svedok, i Ti zapisuješ i (presudu) zapečaćuješ, brojiš i sabiraš (dela ljudska), i svega zaboravljenog Ti se spominješ. Ti ćeš otvoriti Knjigu sećanja i sama će se ona od sebe čitati i potpis je svakog čoveka u njoj. Veliki *šofar* će zatrubiti i glas tih i tanak će se čuti i andeli će se burno uskomešati, strah i trepet će ih obuzeti i oni će glasom zaoriti: "Evo ga Dan suda da u sudu pobroji vojsku na visinama," jer ni oni nisu čisti pred očima Tvojim na sudu. Svi koji na svet dolaze, pred Tobom će kao stado proći. Kao što pastir pregleda stado svoje propuštajući ovcu svoju pod štapom svojim, tako ćeš Ti proći, prebrojati, izračunati i pobrojati dušu svega što živi, i ti ćeš preseći vek životni svakom stvorenju i presudu suda njihovog Ti ćeš zapisati. Na *Roš ašana*, oni su upisani, a na dan posta *Jom Kipura*, oni su zapečaćeni – koliko će ih otići (s ovoga sveta), koliko

¹²⁰⁾Ladino prevod videti u Dodatku VII, na strani 602.

¹²¹⁾ *Roš ašana*.

יבראון. מי ייחיה ומי ימות. מי בקצו. ומי לא בקצו. מי פמיט. ומי באש. מי בחרב. ומי בחינה. מי ברעב. ומי באמא. מי ברעיש. ומי בפמגפה. מי בחתינקה. ומי בפקילה: מי ינחת. ומי יטעה. מי ישקט. ומי יטרוף. מי ישלו. ומי יתנperf. מי יענני. ומי יענשר. מי ישפל ומי ירום:

צום קול ממון ותשובה ותפללה וצדקה

מעבירין את רוע הגורה:

כִּי בְשֵׁםךְ בֶן תְּהִלָּה. קַשָּׁה לְכֻעוֹס וְנוֹחַ לְרִצּוֹת: כִּי לֹא תְחַפֵּץ בְּמוֹת הַמֶּת כִּי אִם בְּשֻׁבוֹן מִדְרָפוֹ וְחִיה. וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תְחַפֵּה לוֹ. אִם יִשּׂוּב מִידָּתָקְבָּלוֹ: חַזְן אַמְתָה כִּי אַתָּה הוּא יוֹצֵר וַיּוֹרֶד יָצָרֶם. כִּי הַס בְּשָׂר גָּדָם: אֲדָם יִסּוּדוּ מַעֲפָר וְסָופָר לַעֲפָר. בְּגַפְשׁוֹ יִכְיַא לְחַמּוֹ. מְשֻׁול כְּחָרֵס הַגְּשָׁבָר. כְּחַצִיר יִבְשֶׁת. וּכְאַיצִין נוֹבֵל. בְּאַל עֹבֵר וּכְעַנְןָ בְּלָה. וּכְרוּתָנָ נוֹשֶׁבֶת. וּכְאַקְפָּק פּוֹרָת. וּכְחַלּוּם יְעוּוֹת:

וְאַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֶל חַי וּקְיָם:

אֵין קָצְבָה לְשֻׁנוּמִיךְ וְאֵין קָז לְאוֹרֶךְ יִמְיךְ. וְאֵין לְשָׁעֵר מְרֻפְכּוֹת בְּכֹודֶךְ. וְאֵין לְפָרֵש עַילּוֹם שְׁמֵךְ. שְׁמַךְ נָאָה לְךָ. וְאַתָּה נָאָה לְשְׁמֵךְ. וְשָׁמְנוֹ קְרָאת בְּשֵׁמֶךְ:

עֲשָׂה לְמַעַן שְׁמֵךְ. וְקִדְשָׁ אֶת שְׁמֵךְ. עַל מִקְדִּישֵׁי שְׁמֵךְ. בְּעַבוּר בְּכֹודֶךְ שְׁמֵךְ הַגְּעָרֶץ וְהַגְּנָדֶשׁ. בְּסֹוד שִׁיחָ שְׁרָפִי קְדָשָׁ. הַמִּקְדִּשִּׁים שְׁמֵךְ בְּקְדָשָׁ. דָּרֵי מַעַלָּה עַם דָּרִי מַטָּה (קוֹרָאים וּמִשְׁלָשִׁים בְּשַׁלּוֹשׁ קְרָשָׁה בְּקְדָשָׁ):

će ih stvorenih biti, a ko će živeti, a ko će umreti, ko će umreti u određeni čas, a ko pre određenog vremena, ko će se udaviti, a ko izgoreti, ko će umreti od mača, a koga će rastrgnuti divlje zveri, ko će umreti od gladi, a ko od žedi, ko od zemljotresa, a ko od pomora, ko će udavljen biti, a ko kamenovan, ko će u svom mestu prebivati, a ko će proteran biti, ko će spokojan biti, a ko će (mukom) razdiran biti, ko će u miru biti, a ko će u bolu biti, ko će osiromašiti, a ko će se obogatiti, ko će ponižen biti, a ko će uzvišen biti.

**Ali pokajanje, molitva i milosrdna dela poništavaju
oštricu presude.**

Kao što je Ime Twoje, tako je i hvala Twoja. Teško se razgneviš i lako se umiriš jer ti nije mila smrt onoga koji mre nego da se pokaje i odvrati od puteva svojih i živ bude. I do dana smrti njegove, Ti ćeš ga čekati; ako se pokaje, u trenu ćeš ga prihvatići. Istina je da si Ti Sazdatelj njihov i nagon njihov poznaješ jer oni su samo krv i meso. Čovek je od praha i u prah se vraća, životom svojim hleb donosi. Poput lomljive posude od gline je, kao suva trava je, cvetu koji vene nalik je, kao senka prolazi i kao oblak nestaje, kao vetar što dune i kao prah zalepršani, poput sna odleteće.

Ti si Kralj, Bog živi Koji dove ka postoji!

Nema kraja godinama Tvojim i nema kraja dužini dana Tvojih. Nemoguće je proniknuti (veličinu) Kočija Slave Twoje. Nije dopušteno izgovoriti Ime Twoje skriveno. Ime Twoje Tebi dolikuje i Ti Imenu Tvom dolikuješ, i ime si naše Imenom Tvojim nazvao. Pomiluj nas radi Imena Tvoga i posveti Ime Twoje na onima koji posvećuju Ime Twoje radi veličanstva Imena Tvog koje se u strahu svetom poštuje i posvećuje na saborima govorom umilnim svetih anđela *Serafima*, koji u svetinji posvećuju Ime Twoje, oni koji gore prebivaju¹²² zajedno sa onima koji dole prebivaju.¹²³ (Anđeli pozivaju jedan drugog i tri puta u svetinji kazuju *Keduša*).

¹²²⁾ Anđeli.

¹²³⁾ Narod Izraela. Anđeli kazuju *Keduša* tek nakon što ju je narod Izraela već kazao.

תפלת מוסף

אומר החזן חצי קדיש

יתתגדל ויהקdash שםך רבא. ועונים אמו) בעלמא די ברא
כראויתה, וימליך מלכותה ויצמח פרקנה ויקרב
משיחה, (עוניים אמו) בחייביכוν ובכומויכוν וכחמי רכל בית
ישראל. בעגלא ובזמן קרוב. ואמרו אמן. וגס הקהל אומר
יהא שםך רבא מברך לעלם ולעולם עולםיא יתפרק.
וישתבח וימפאר ויתרומם וית נשא ויתהדר ויתעללה ויתהבל
שםך הקדשא בריך הוא. ועוניים אמו) לעלה מן כל ברכתא.
שירתא. תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

**רשות קודם חורת מופע שליח צבור
יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה:**

יהוה שמעתי שמעך יראתי: דרך הפלך גלך לא נטה:
תפוץ תפלותי אוף כי מנחת חותא. ולבן בני ישראל
לא יתירץ כלב שופחה. וטחה יונקל נא פמ' יהוה: יהוה

יהוה וגבן נקדישך מלך ארון הקדושים. יודוך יהוה כל
עמך בני טאטמים. ובגשא מעל קארץ ינשאו
האופנים. במקהילות ברבי אללים יהוה: יהוה

TEFILAT MUSAF

Hazan kaže *Haci kadiš*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Bogougodna pesma koja se peva pre glasne *Amida*

**ADONAJ ŠAMATI ŠIMAH JARETI ADONAJ
GOSPODE, ČUH ŠTO SI OBJAVIO, I U STRAHU SAM, O, GOSPODE!**

Ići ćemo Kraljevskim putem, skretati nećemo. Nek' se uzdigne molitva moja iako je grešnika prinos. A među sinovima Izraelovim ni besan pas zalajati neće. Neka se sada uzdigne sila Gospodnja! *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, s (molitvom) ovom dopusti nam da Tebe posvetimo, o, Kralju, Gospodaru nad gospodarima. Hvalu će Ti odati, o, Gospode, sva dela Tvoja, siniovi verujućih. I kad se podizahu od zemlje podizahu se i *Ofanim*. Na saborima blagosiljajte Gospoda Boga! *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

יְהוָה בָּלֹעֵנִי לִמְרוֹם לַיְאֵר הָאָרֶם. הַפְּתַגָּאָה עַל חַזְתָּה
בְּקָדֵשׁ יִסְׂדֵם מְלָאכִי הַשִּׁירָה עַל מְעַמְּדָם. רְבוּתִים
אֱלֹפִי שָׁגָנָן יְהֹה :

יְהֹה בְּלִבְנַת הַפְּטִיר וּבְעַצְם הַשְּׁמִים נָגָה וּכְפַתָּח. בְּאַבְבָּה
וּבְרָצְנוֹן קֹדֵשׁ קְדוּשָׁתָה. שְׁרָפִים עֲומָדִים עַם קְסָא
מְלִיכָתָךְ פָּעָלָת יְהֹה מְקָדֵשׁ יְהֹה :

יְהֹה רְעֵה אַחֲתָנִי בְּמָנוֹד בֵּית חֹרְוֹן. לְפָנֵי בֵּית דִינָךְ
הַאֲדָק בְּבָנֵי קְרוֹן. מְעוֹת לֹא יוּגַּל לְתַקּוֹן וְתַחְרֹון.
תוֹךְ זֶה הַשְׁעָר לִיהֹה :

יְהֹה יוֹשֵׁב בְּקָתָר עַלְיוֹן בָּאֵל שְׁבִי. הַפָּה אַיִלָּה הַאוֹיָנה
עַדִי. וְהַזָּרֶד לְנֵי בְּרָכָה אֶרְכֵל דָּי. כִּי לֹא יָנַח
לְעוֹלָם יְהֹה :

יְהֹה שַׁעַת אַדְתָּה הִיא לְיעַכְבָּ וּמְפַגָּה יָנַשָּׁע. לְפָה לְגַנְצָח
יָאֵר הַרְעֵעַ מְתֻעָתָע. יְהֹה אַלְהִים צָבָאות הַוָּא יְדַעַן
בַּיּוֹם הַהּוּא יָסִיר יְהֹה :

יְהֹה קָרוֹב אַפְתָה וּכְלָמָצְחִיךְ אַמְתָה. רְחַט עַל עַדְתָה בְּפָם
כִּי נְחַמָּאת. כִּי מַלְפָנִי הַבָּלָה מְעַבְּרִין הַפְתָה. עֹורָה
תְּפָה תִּישְׁזֵן יְהֹה :

יְהֹה כָּל יִגְבֵּר הַדִּין וְגַפֵּל בְּעַצּוֹמוֹ. יְהֹי מְקָדֵשׁ יְהֹה
עַלְינוּ יְהֹוָה מִיקְמֵינוּ. בְּאַשְׁר בְּבָשָׂא בְּרָכָתָם אֲבָנֵנוּ אֶת
בְּתָמֵינוּ. אֵלֶה בְּתָמֵיךְ נְרָאשָׁנוּגִים יְהֹה :

Gospode, oči moje iščileše gledajući uvis ka Sazdatelju čovečijem, Koji Sebe užvisuje nad svetim stvorenjima, anđelima što hvalu uznose, bezbrojnim hiljadama hiljada, o, Gospode. *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, u kamenu safira prozračnog kao sâmo nebo svetlosti zaslugom je Tvojom. U Ljubavi i u Volji Svetinja Svetinje je Tvoja. Serafimi stoje sa Prestoljem Kraljevstva Tvog koje si stvorio, o, Večni, u Svetinji, o, Gospode. *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, trepet me obuze na vrleti Bet horonskoj pred Tvojim sudom pravde poput sinova odmetnika. Šta je krivo ne može se ispraviti i nedostatak je. Unutar ovoga dveri su ka Gospodu. *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, koji nastava u zaklonu Svevišnjeg, u seni je Svetmogućeg. Prigni uho Svoje, poslušaj me i čuj. I obilan blagoslov na nas izli jer Gospod ne odbacuje za svagda. *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, vreme je nevolje za Jakova, ali će se izbaviti iz nje. Zašto me doveka moj zao nagon na stranputnicu navodi? Gospod Bog nad vojskama, On zna. U taj će dan odstraniti (nevolju) Gospod. *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, Ti si blizu i sve su zapovesti Tvoje istina. Smiluj se na zajednicu Tvoju iako je nečista, jer pred nevestom prednost ima povorka s pokojnikom na čelu. Ustani, zašto spavaš, o, Gospode?! *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, neka ne nadvlada sud kako ne bi upali u zamku njegovu. Neka bude milost Tvoja Gospode, na nas će se izliti (milosne) vode Njegove. Kao što je Avrâm, praotac naš, suspregao ljubav svoju samilosnu (prema Isaku) gde su pređašnje milosti Tvoje, o, Gospode? *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

יְהוָה תִּמְלֹל עָלֵינוּ וַעֲלֵ טַפְנֵינוּ וַעֲלֵ עַולְלֵנוּ. וַיְהִי נָעַם יְהָה
אֱלֹהֵינוּ עַלְלֵנוּ. רַעַנוּ זָגַנוּ פְּרַגְנֵנוּ בְּלֶגְלֵנוּ. אֵין קְמֹךְ
בְּאֱלֹהִים יְהָה:

יְהָה וּכֹר בְּמַפְקֵד עַל בְּנֵיךְ וְלֹא יִקְרַח כְּרֻתְתְּךָ. אֲבָנַמְּטִים
הַכְּמַטִּים הַסְּפִיר טַפְנֵו גָּזָן וְאֲגָתָה. אֵוי לְנוּ טִיּוֹם הַדָּיוֹן
וּמִזְמָם הַתְּעִכְתָּה. אָם עֲנוֹת תִּשְׁמַר יְהָה יְהָה:

יְהָה קָרָע רֹעַ גָּור דִין הַקְשָׁה: מִזְקָטָר בְּפַתְחָר יִתְרוּם
וַיִּתְגַּשְׂא. חִטָּם עַל עַטְפֵךְ וְלֹא תִּרְעַה לוּ בְּנָאָה:
בְּתָרָר יִתְגַּנְעַל יְהָה:

יְהָה אוֹר הַגְּנָתָה הַפְּתִינָה בְּשִׁמְעוֹתְךָ. צַגָּה עַנְיָה הַזּוֹאָקָם
בְּפֶלְתָּהָתְךָ. יְהָה שְׁפָטִים הַפְּתִיחָה וְשִׁי יִגְדֵּר תְּהַלְּתָךָ.
הַגָּה נָא הַוְאָלָתִי לְרַבְגָּר אֶל יְהָה:

אָתָּה אָנוּ לְמַלְוֹת פְּנֵיכָה. בַּי קָפָר נְאָמָת יִקְדְּמוּ קָגִידָה. נָא
אֶל תִּבְיִשְׁנָה. נָא אֶל תִּשְׁיַגְנֵנוּ בַּקְּם מְלָקָנָךְ.
קָלָח לְנוּ. וְשָׁלָח לְנוּ יִשְׁוֹעָה וּנְרַחֲמִים מְפַעֲעָנָךְ:

אוֹחַיָּה לֹאֵל אֲתָּלה פְנֵינוּ. אֲשֶׁר לְאָלָה מְפִנֵּנוּ מְעַנְהָה לְשֹׁוֹן
אֲשֶׁר בְּקִנְדָּל עַם אֲשֶׁר עָז. אֲבִיעָה רְבָנוֹת בְּעָרָךְ
מְפַעְלָיו. לְאָדָם מְעִרְבִּי לְבָב וּמִידָּה מְעֵנָה
לְשֹׁוֹן: עַז

Gospode smiluj se na nas, i na decu našu, i na odojčad našu. Neka bude blagost Gospoda Boga našega nad nama. Pazi nas, nahrani nas, podrži nas i održi nas. Nema poput Tebe, med' bogovima, o, Gospode! *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode seti se ljubavi Svoje samilosne za sinove Tvoje jer neće načiniti oni mesta čelava (na glavama svojim). Oče Premilostivi, ukloni od njih žalost i uzdišanje. Teško nama na dan suda i na dan kazne ako ćeš na prestupe paziti, o, Gospode! *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode poništi odluku presude teške. U tajnosti okrunjen uzvišen je i uzveličan je. Smiluj se na narod Tvoj i nemoj mu biti poput kamatnika. Krunu će Tebi dati Gospode. *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

Gospode, skrivena svetlost objedinjuje Imena Tvoja. Usliši ubogog koji na vrata Tvoja kuca. Gospode, otvori usnice moje, i usta će moja kazivati hvalu Tvoju! Gle, usudih se progovoriti Gospodu. *Gospode, čuh što si objavio, i u strahu sam, o, Gospode!*

ATANU – Došli smo da se Tebi molimo jer milost i istina idu pred licem Tvojim. Nemoj nas postideti, nemoj nas vratiti prazne ispred lica Tvog. Oprosti nam i pošalji nam spasenje i samilost s mesta stanovanja Tvog.

Ovo samo hazan govori

OHILA – U Boga polažem nadu svoju, prekljinjem za blizinom Njegovom, molim Ga da mi podari jezik bezprekorni kako bih usred sabora narodnog o sili Njegovoj pevao i o delima Njegovim kliktao. Namere što srce sprema od čoveka zavise, ali je od Gospoda šta će jezik govoriti.

אדני (יפסיק מעט) שפטני תפתח ופי יגיד מהלך:
ברוך אתה יהוה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אבותינו. אֱלֹהֵי אֶבְרָהָם. אֱלֹהֵי יַצְחָק
 וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאָל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַגּוֹרָא.
 אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חִסְדִים טוֹבִים. קׁוֹנֶה הַפְּלָל.
 וּזְכָר חִסְדֵי אֲבוֹת. וּמִבְיא גּוֹאֵל לְבָנֵינוּ בְּנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוּ בְּאֶחָדָה:

זכרנו לחיים. מלך חפץ בחים. פתתנו
 בספר חיים. **לְמַעַן אֱלֹהִים חִים:**
מלך עוזר ומושיע ומגן. **ברוך אתה**
יהוה אֱלֹהֵינוּ מגן אֶבְרָהָם:

אתה גיבור לעולם אָדָנִי. מחייה
 מותים אתה. רב להושיע. מורייד
 היטל. מכלל חיים בהסד. מחייה מותים
 ברוחמים רבים. סומך נופלים. ורופא
 חולים. ומתייר אסורים. ומקים אמונהתו
 לישני עפר. מי כמושך יבטא הייטב את העי"ן בעל

AMIDA

Gospode, otvori usnice moje, i usta će moja kazivati hvalu Tvoju!

BARUH – Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova! Bože veliki, silni i strašni, Bože Svevišnji Koji dobrotom ljubi, Gospodar svega Koji se seća zasluga praotaca, i u ljubavi donosi Spasitelja spas, pokolenju njihovom Imena radi Svog.

ZOHRENU – Spomeni nas se života radi, o, Kralju Koji život ljubiš, upiši nas u Knjigu života, Sebe radi, o, Bože živi.

MELEH – Kralju, Ti pomažeš, spašavaš i štitiš. Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče Avrâma.

ATA – Ti si moćan doveka, Gospode, Ti oživljavaš mrtve, i neiscrpan Ti si u spasenju nas. Daješ rosi da pada. Koji dobrotom sve živo prehranjuje, život mrtvima u velikom milosrđu daje, podupire posrnule, leči bolesne, oslobađa sužnje i verom Svojom ispunjava one koji u prahu spavaju. Ko je poput Tebe, Gospodaru

גבירות ומי דומה לך. מלך מימות ומחיה
ומצמיח ישועה:

מי במוך אב הרחמים זוכר יצוריו ברחמים
לחכים. ונאמן אתה להחיות מתים.
ברוך אתה יהונאה מחיה המתים:
בזהורה אומרם

כתר יתנו לך יהונאה אלינו. מלאכים המוני
מעלה עם עמק ישראל קבוצי מטה. יחד כלם
קדשה לך ישלו. בדבר האמור על יד נבייך. וכן
זה אל זה ואמר. קדוש. קדוש. קדוש יהונאה
צבאות. מלא כל הארץ כבודו: כבודו
מלא עולם ומשרתיו שואלים. איה מקום כבודו
להעrizו: לעמם משבחים ואומרים. ברוך כבוד
יהונאה ממקומו: מקומו הוא יפן ברחמי
לעמו. המיחדים שמו ערב וכבר בכל יום
פמید אומרים פעים באבה. שמע ישראל.
יהונאה אלינו יהונאה אחד: הוא אלינו.
הוא אבינו. הוא מלכנו. הוא מושיענו.
הוא יושיענו. ויגאלנו שנית. ונשミニינו ברחמי
לעיני כל חי לאמר. הן גאלתי אתכם אחרית

moći, i ko je nalik Tebi, Kralju, Koji usmrćuje i oživljava i spasenje daje.

MI HAMOHA – Ko je poput Tebe, Oče milostivi, Koji se u milosti spominje stvorenja Svojih, života radi. Veran Ti si, mrtvima život daješ. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrtve oživljava.

Kada predmolitelj glasno kazuje Amida, na ovom mestu kažemo Keduša:

KETER JITENU – Krunu će Tebi dati, Gospode Bože naš, mnoštvo anđela gore zajedno sa narodom Tvojim, Izraelom, koji se dole okuplja. Zajedno će svi oni “svetinju”¹⁾ pred Tobom tri puta kazivati, kako je rečeno preko proroka Tвог: “**I klicahu jedan drugome govoreći: ’Svet! Svet! Svet je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja slave Njegove!**” Njegova slava ispunjava svet, a Njegovi službujući anđeli pitaju: “Gde je mesto slave Njegove kako bi ga u strahu svetom poštivali?” Naspram njih slave i kazuju: “**Blagoslovena slava Gospodnja s mesta Njegovog!**” S mesta Njegovog, On će se u ljubavi Svojoj samilosnoj obratiti narodu Svom koji pronosi jednotu Imena Njegovog jutrom i s večeri, svakoga dana, svagda s ljubavlju govoreći dva puta: “**Čuj, Izraelu, Gospod je Bog naš, Gospod je Jedan Jedini.**” On je Kralj naš, On je Spasitelj naš, On će nas spasiti i izbaviti po drugi put, i u ljubavi Svojoj samilosnoj će nam objaviti i reći pred očima svega što živi: “Evo sam vas izbavio u vremenu poslednjem

---

¹⁾ Tj. *keduša*.

בְּרָאשִׁית. לְהִזְמֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים. אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: וּבְרַבְרַי קָדְשָׁךְ כְּתוּב לְאָמֵר. יִמְלֹךְ
יְהוָהָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךְ צִיּוֹן לְדָר וְדָר
הַלְלוֹיָה:

אַתָּה קָדוֹשׁ וִשְׁמֶךָ קָדוֹשׁ. וּקְדוֹשִׁים בְּכָל-
יּוֹם יְהַלְלוּךְ סְלָה: לְדָר וְדָר הַמְלִיכוֹת
לֹאֶל כִּי הוּא לְבָדוֹ מָרוּם וּקָדוֹשׁ:
וּבְכֹן יִתְקָדֵשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל
יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ:

וּבְכֹן תָּנוּ פְּחַדךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל
פָּלָמָעָשִׁיךְ. וְאִמְתַּח עַל פָּלָמָה שְׁבָרָאתְךָ
וַיִּירָאךְ כָּל-הַמְעָשִׁים וַיִּשְׂתַחֲווּ לִפְנֵיךְ כָּל
הַבָּרוֹאִים. וַיַּעֲשׂוּ כָּלָם אֲגַדָּה אָחַת. לְעַשּׂוֹת
רְצׂוֹנָךְ בְּלִבְבָּם שְׁלָמָם. שִׁידַעַנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְׁלָטוֹן לִפְנֵיךְ. עֹז בִּינָךְ. וְגִבּוֹרָה

kao nekada kako bih vam bio Bog.” I u svetim Tvojim rečima pisano je: “**Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! Aleluja!**”

ATA KADOŠ – Ti si svet, i Ime je Tvoje sveto, i sveti svakoga dana hvalospeve Tebi uznose. *Sela!* Od kolena do kolena oglašavaju kraljevstvo Božije, jer samo On je uzvišen i svet.

UVHEN – I neka bude posvećeno Ime Tvoje, Gospode Bože naš, nad Izraelem, narodom Tvojim.

UVHEN – I neka strah Božiji, Gospode Bože naš, obuzme sva stvorenila Tvoja, i neka sveta bojazan bude nad svim što si Ti stvorio, kako bi Tebe u strahu poštovala sva dela Tvoja, i pred Tobom se klanjala sva stvorenja Tvoja, i da se svi u jedno sjedine kako bi svim srcem Volju Tvoju činili. Jer mi spoznajemo, Gospode Bože naš, da je Tvoja vlast, snaga je u ruci Tvojoj, moć je

בימינך. ושםך נורא על כל-מה שבראת:
 ובקן פון כבוד לעמך תהלה ליראה.
 ותקונה טובה לדורשיך. ופתחון פה
 למיניהם לך. שמחה לארצה. שנון
 לעירך. וצמיחת קרון לדוד עבדך. ועריבת
 גר לבן ישי משיחך ב מהרה בימינו:

zbekן צדיקים יראו ויישמחו וישראלים
 יעלו זוג. וחסידים ברבה יגלו. ועולה
 תקפות פיה. והרשעה כליה בעשן תכליה.

כִּי תַּעֲבֵר מְמָשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:
 ותמלוך אתה הוא יהונתן אלתינו
 מהרה על כל-מעשיך. בהר ציון
 משבן כבודך. ובירושלים עיר מקדשך.
 כתוב בדברך קדשה. ימלוך יהונתן
 לעולם אלהיך ציון. לדור ודור הלויה:

u desnici Tvojoj, i Ime je Tvoje strahotno nad svim što si stvorio.

UVHEN – Bože, daj čast narodu Tvom, slavu onima koji Te u strahu poštiju, dobru nadu onima koji za Tobom žude, pouzdanje onima koji se u Tebe uzdaju, da se radost proširi zemljom Tvojom, veselje gradom Tvojim, da se oživi moć Davida, sluge Tvog, i obnovi sjaj svetlosti sina Jišajevog, pomazanika Tvog, uskoro i u dane naše.

UVHEN – Tada će pravedni gledati i veseliti se, a čestiti hvalu uzносити i po-božni pesmom kliktati, a zlo će umuknuti, poput dima će se rasplinuti svako zločinstvo kada Ti sa lica zemlje budeš uklonio vlast opakih.

VETIMLOH – Neka bi Ti sâm zavladao Koji si Gospod Bog naš, ubrzo, nad svim delom Svojim, na brdu Sion, staništu veličanstva Tvog, i nad Jerusalimom, gradom Svetinje Tvoje, kao što je zapisano u Tvojim svetim rečima: “Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*”

קדוש אַתָּה וְנוֹרָא שֶׁמֶךְ. וְאֵין אֱלֹהִים
מִבְּלָעֵדִיךְ. פֶּכְתּוֹב וַיַּגְבֵּה יְהוָה
צְבָאות בְּמִשְׁפָט וְהַאל הַקָּדוֹש נִקְדַּש
בָּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹש:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִלְּלָה עֲמָדים. אַהֲבָת אָוֹתֵנוּ
וְרָצִית בָּנוּ. וְרוּמְמַתָּנוּ מִלְּלָה
הַלְשׁוֹנוֹת. וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתִיךְ. וְקִרְבָּתָנוּ
מִלְפָנוּ לְעַבּוֹדָתֶךָ. וְשֶׁמֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹש
עֲלֵינוּ קָרָאת:

וְתַתְנוּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֶחָבה
את יומם (בשבת השבת הזיה ואות יום)
הַזְּכָרוֹן הַזֶּה. את יומם טוב מקרא קידש הַזֶּה.
יום תְּרוּעָה (בשבת זכרון תְּרוּעָה בְּאֶחָבה) מקרא
קידש. זכר ליציאת מצרים:
**אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ. מִפְנֵי חֲטָאֵינוּ
גָּלֵינוּ מִארְצֵנוּ. וְנִתְרַחֵקְנוּ מַעַל**

KADOŠ – Svet si Ti, i Ime je Tvoje strašno, i nema Boga osim Tebe, kao što piše: "Gospod nad vojskama uzvišiće se sudom, i Bog sveti posvetiće se pravdom." Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveti.

ATA – Ti si nas izabrao između naroda, zavoleo nas i milostiv nam bio, i uzvisio si nas nad svim narodima, i posvetio nas zapovestima Tvojim, i približio nas, Kralju naš, službi Tvojoj, i veliko i sveto Ime Tvoje nad nama objavio.

VATITEN – U ljubavi si nam Svojoj dao, Gospode Bože naš (**subotom dodajemo:** ovaj dan subotnji i) ovaj Dan sećanja, praznik svetog sabora, dan zvuka ovnujskog roga (**subotom:** sećanja na zvuk ovnujskog roga - *šofar* - u ljubavi) svetog sabora, sećanje na izlazak iz Egipta.

ELOENU – Bože naš i Bože otaca naših, radi grehova naših prognani besmo iz zemlje naše i udaljeni besmo

אָדָמָתֵנוּ. וְאַיִן אֲנַחֲנוּ יִכּוֹלִים לְעַשׂוֹת
 לְקָרְבָּנוֹת חֻזּוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ : יְהִי רָצֵן מִלְּפָנֶיךָ
 יְהָנוּאֱלֹהָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ. מֶלֶךְ
 רְחָמָן. שְׁתִּשְׁבוּ וְתִרְחַם עָלֵינוּ. וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ
 בְּרָחְמָמִיךָ הַרְבִּים. וְתִבְנֵהוּ מִהְרָה. וְתִגְדַּל
 כְּבוֹדְךָ. אֲבִינוּ. מֶלֶכְנוּ. אֱלֹהֵינוּ. גָּלוּה כְּבוֹד
 מֶלֶכְותְּךָ עָלֵינוּ מִהְרָה. וְהוֹפֵעַ וְהַגְּשָׁא עָלֵינוּ
 לְעִינֵּי כָּל חַי. וְקָרֵב פָּזּוֹרִינוּ מִבֵּין הָגּוּיִם.
 וְנִפְרוֹצְזָתֵינוּ בְּגַס מִירְבָּתִי אָרֶץ. וְהַבִּיאָנוּ
 יְהָנוּאֱלֹהָה אֱלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן עִירֵךְ בְּרֶפֶה.
 וְלִירוֹשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשֶׁךָ בְּשָׁמָחָת עוֹלָם.
 אָנָּא אֱלֹהֵינוּ. וְשָׁם נִعְשָׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבָּנוֹת
 חֻזּוֹתֵינוּ. תִּמְדִים בְּסֶדֶרֶם. וּמוֹסְפִּים
 בְּהַלְכָתֶם. אֶת מוֹסְפִּי (יכוון לכלול גם מוסף ר'ח')
 יוֹם (השְׁבַת הַזָּה וְאֶת יוֹם) הַזְּבָרוֹן הַזָּה. אֶת יוֹם
 טוֹב מִקְרָא קָדְשָׁה הַזָּה. נִعְשָׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ
 בְּאַהֲבָה בְּמִצְנָה רְצׁוֹנָה. כְּמוֹ שְׁכַתְבָּת עָלֵינוּ
 בְּתוֹרַתְךָ עַל יָדֵי מִשָּׁה עֲבָדֶךָ :

s tla našeg i ne možemo da Ti prinesemo žrtve naše obavezne. Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Kralju Premilostivi, da se nama vratiš i da milostiv prema nama budeš i prema Svetinji Tvojoj, u obilju ljubavi Svoje samilosne, i neka bi je ubrzo iznova izgradio i uzveličao slavu njenu. Oče naš, Kralju naš, Bože naš, otkri slavu kraljevstva Tvog nad nama što pre, i objavi se i nad nama uzdigni se, pred očima svega što živi. Saberi prognane naše međ' narodima i sakupi rasute naše s krajeva zemaljskih. Dovedi nas, Gospode Bože naš, u Sion, grad Tvoj, s pesmom radosnom, i u Jerusalim, grad Svetinje Tvoje u radosti večnoj, preklinjemo Te, o, Bože naš, i tamo ćemo Tebi prineti žrtve naše obavezne, žrtve svagdašnje prema redosledu njihovom, i žrtve dodatne prema propisima njihovim. Žrtve dodatne (*pomisli ovde i na musaf Roš hodeš*) (subotom: ovog dana subotnjeg i) ovog Dana sećanja, ovog dana praznika svetog sabora, mi ćemo u ljubavi pripremiti i pred Tobom prineti prema zapovesti Volje Tvoje, kao što si nam zapisao u Tori Tvojoj, preko Moisiia, služe Tvoj.

עליינו לשבח לאדון הפל. לחת גדרה
 ליוצר בראשית. שלא עשו בגויי
 הארץות. ולא שמו במשפחות הארץמה.
 שלא שם חלקנו בהם וגורלנו כל-המונים.
 (יפסיק מעט. וכשיאמר ואנחנו משתחים יכרע כל גופו)
 ונאנחנו משתחוים לפני מלך מלכי
 המלכים הקדוש ברוך הוא. שהו
 נוטה שמים ויוסד ארצה. ומושב יקרו
 בשמים ממועל. ושכינת עוז בגביה מרים.
 הוא אלהינו ואין עוד אחר. אמת מלכנו
 ואפס זולתו. בכתוב בתורה. וידעת הימים
 והשבות אל לבך כי יהונאה הוא
 האלים בשמים ממועל ועל הארץ מתחת.
 אין עוד:

על כן נקונה לך יהונאה אלהינו.
 לראות מהרה בתפארת עזה. להעביר
 גלוילים מן הארץ והאלילים ברות יברתו.

ALENU LEŠABEAH – Na nama je da slavimo Gospodara svega, da veličamo Sazdatelja postanja, jer nas nije učinio poput naroda zemalja, niti nas je postavio poput porodica zemlje, niti nam je dodelio nasleđe poput njihovog i sudbinu poput one ostalih ljudi. Mi sebe prostiremo pred Kraljem svih kraljeva, pred Svetim, neka je blagosloven On Koji nebesa razastire i zemlju ute-meluje, i presto slave Njegove je na nebesima gore, a Božanska Sveprisutnost snage Njegove u najvišim visinama. On je Bog naš i nema drugoga. Uistinu, On je Kralj naš i ne postoji ništa osim Njega, kao što u Tori piše: "Znaj danas i usadi u srce svoje da je Gospod Bog gore na nebesima i dole na zemlji, nema drugog."

MALHUJOT

AL KEN – Stoga nadu svoju u Tebe polažemo, Gospode Bože naš, da ćemo uskoro ugledati sjaj snage Tvoje kada ukloniš kumire sa zemlje, kada lažni bogovi budu potpuno uništeni,

לתקן עולם במלכות שדי. ובל-בני בשר
יוקרו בשמה. להפנות אליך כל-דרשי
ארץ. יפיררו וידעו פל-יוושבי חבל. כי לך
תכרע כל-ברך תשבע פל-לשון. לפניו
יהונאה אלחינו יכרעו ויפלו ולכבוד
שםך יזכור יתנו. ויקבלו פלים את עולם
מלךותך. ותملוך עליהם מהרה לעולם
ועוד. כי המלכות שלך היא ולעולם עד
תملוך בכבוד. בכתוב בתורתך: יהונאה
ימלוך לעולם ועד:

ונאמר. לא הבית אנו ביעקב ולא
ראה عمل בישראל. יהונאה
אלヒו עמו ותרועת מלך בו: ונאמר. ויהי
בישראל מלך. בהתחטאך ראשי עם יחד שבטי
ישראל:

ובדברי קדשך כתוב לאמר. כי ליהונאה
המלךה. ומשל בגויים:
ונאמר. יהונאה מלך גאות לבש לבש

kako bi se svet usavršio u kraljevstvu Svemogućeg, kako bi svi ljudi Tvoje Ime zazivali, a svi koji na zemlji zlo čine, Tebi se obratili. Spoznaće i saznaće svi stanovnici sveta da se pred Tobom svako koleno pre-giba, da se Tobom svaki jezik zaklinje. Pred Tobom, Gospode Bože naš, će se klanjati i kolena pregibati i ničice padati i veličanstvu Imena Tvog slavu odavati i svi oni će na sebe primiti jaram kraljevstva Tvog, a Ti ćeš uskoro zakraljevati nad njima zauvek i zanavek. Jer je kraljevanje Tvoje i Ti ćeš doveka u slavi vladati, kao što je napisano u Tori Tvojoj: "Gospod će kraljevati doveka." I rečeno je: "I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini."

VENEEMAR – I rečeno je: "Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na nevaljalstvo u Izraelu, Gospod Bog njegov je s njim, poklik Kralju u njemu odzvanja." I rečeno je: "I On je Kralj u Ješurunu na saboru knezova naroda sjedinjenih plemena Izraela."

UVDIVRE – I u rečima Tvojim svetim zapisano je: "Jer Gospodu pripada kraljevstvo, On vlada narodima." I rečeno je: "Gospod caruje, zaogrnu Se ponosom, zaogrnu Se

יְהוָה עַז הַתֹּאֶזֶר אֶפְתָּוֹן תְּבֵל בֶּל
 תִּמְוֹת וְנִאמֶר שָׂאו שָׁעֲרִים רְאשֵׁיכֶם
 וְהַגְּשֵׁאו פְתַחֵי עַזְלָם וַיָּבוֹא מֶלֶךְ הַכְּבֹוד מֵי
 זֶה מֶלֶךְ הַכְּבֹוד יְהוָה עַזְיוֹן וְגָבָור.
 יְהוָה גָבָור מֶלֶחֶם: שָׂאו שָׁעֲרִים
 רְאשֵׁיכֶם וְשָׂאו פְתַחֵי עַזְלָם וַיָּבוֹא מֶלֶךְ
 הַכְּבֹוד מֵי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבֹוד יְהוָה
 צְבָאות. הוּא מֶלֶךְ הַכְּבֹוד סָלה:
 וַיָּעֶל יְהִי עֲבֹדֵךְ הַגְּבִיאִים בְּתוֹב לְאָמֶר
 כִּי אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
 וְגַאֲלוּ יְהוָה צְבָאות. אָנָי רָאשׁוֹן
 וְאָנָי אַחֲרוֹן וּמִבְלָעֵדי אֵין אֱלֹהִים וְנִאמֶר
 וְעַל מַוְשִׁיעִים בְּהָר צִיּוֹן לְשֻׁפְט אֶת
 הָר עַשְׂוֹ. וְהִתְהַלֵּל לִיהוָה הַמְּלוֹכָה:
 וְנִאמֶר וְהִיה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל-
 הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיה יְהוָה אֶחָד
 וְשָׁמוֹ אֶחָד וּבְתּוֹרַתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

Gospod, silom Se opasa, utvrdi se vase-ljena, nikada se uzdrmati neće.” I re-čeno je: “Podignite, dveri, vrhove svoje i uzvisiće se vrata večna da dođe Kralj slave! Ko je taj Kralj slave? Gospod silan i moćan, Gospod silan u boju. Po-dignite, dveri, vrhove svoje i uzvisite vrata večna da dođe Kralj slave! Ko je taj Kralj slave? Gospod nad vojskama! On je Kralj slave! *Sela!*“

VEAL JEDE – Preko slugu Tvojih proroka zapisano je: “Ovako govori Gospod, Kralj Izraela i Izbavitelj nje-gov, Gospod nad vojskama: ’Ja sam prvi i Ja sam poslednji, osim Mene nema Boga.’” I rečeno je: “I uspeće se izbavi-telji na goru Sion da sude gori Esavovo i kraljevstvo će biti Gospodnje.” I reče-no je: “I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini.” I u Tori Tvojoj, Gospode Bože naš,

כחותם לאמור. שמע ישראל. יהונאהו

אלֹהֵינוּ יהונאהו אֶחָד:

אלֹהֵינוּ וְאֶלְهִי אֲבוֹתֵינוּ. מַלְוָה עַל פָּלָן
הָעוֹלָם כָּלּו בְּכֻבּוֹדךְ. וְהַגְּשָׁא עַל
כָּל־הָאָרֶץ בְּיָקְרָךְ. וְהַוּפָע בְּהַדָּר גָּאוֹן עַזְךְ.
עַל פָּלָיְזָבִי תָּבֵל אַרְצָךְ. וַיַּדַּע פָּלָיְפָעָול.
כִּי אַתָּה פָּעַלְתָּו. וַיַּבְינֵן פָּלָיְצָוֵר כִּי אַתָּה
יצְרָתָו. וַיֹּאמֶר פָּלָיְאָשָׁר נִשְׁמָה בָּאָפוֹ.
יהונאהו אלֹהִי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ. וּמְלָכָתוֹ

בְּפָלָמְשָׁלָה:

(כשכת אומרים אלֹהֵינוּ וְאֶלְהִי אֲבוֹתֵינוּ, רצחה נא
בְּמִנְיָחָתֵינוּ)

קָדְשָׁנוּ בְּמִצְוָתֶךָ. תָּן חַלְקָנוּ בְּתֹרְתֶךָ.
שְׁבָעָנוּ מַטּוּבָךְ. שְׁמָחָנוּ נְפָשָׁנוּ
בִּישׁוּעָתֶךָ. וַיְתַהַר לְבָנָנוּ לְעַבְדָךְ בָּאָמָת. כִּי
אַתָּה יהונאהו אֱלֹהִים אָמָת. וַיַּדְבֵּר
מֶלֶכֶנוּ אָמָת וּקְיָם לָעֵד. בְּרוּךְ אַתָּה יהונאהו
מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מֶקְדֵּשׁ (הַשְׁבָּת וְ)

יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּבָרָזָן:

piše: "Čuj, Izraelu, Gospod je Bog naš,
Gospod je Jedan Jedini."

ELOENU – Bože naš i Bože otaca
naših, u slavi Svojoj vladaj nad čitavom
vaseljenom, i u veličanstvu Svom uzdigni
se nad svom zemljom, i zasjaj u slavi Svoje
veličanstvene moći nad svim stanovnici-
ma sveta Tvog kako bi sve stvoreno spoz-
nalo da si Ti Stvoritelj, i kako bi sve saz-
dano razumelo da si Ti Sazdateљ, i kako bi
sve što diše reklo: "Večni, Bog Izraela, je
kraljevao, kraljevstvo je Njegovo nad
svim."

(**Subotom dodajemo:** Bože naš i Bože otaca
naših, milostivo primi mirovanje naše.)

KADEŠENU – Posveti nas zapoves-
tima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvojoj.
Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj du-
še naše spasenjem Tvojim. Očisti nam sr-
ce da Ti u istini služimo. Jer si Ti Gospod
Bog istinit i Reč je Tvoja, Kralju naš, isti-
nita i doveka. Blagosloven da si Ti,
Gospode, Kralju sveta, Koji posvećuje
(subotom: subotu i) Izrael i Dan sećanja.

ויתקע תשר"ת תש"ת תר"ת פעם אחד

(ויש נהגים לחקוע תשר"ת ג"פ.)

איך להקשיב לתקיעות.ומי שלא סיים עדין הברכה והתווך התחילה לתקוע. ישתווק ויכוין לתקיעות, ולא יאמר היום הרה עולם עד שישים הברכה.

היום ברת עולם. **היום יעמיד במשפט.**
כל-יצורי עולם. אם **בּנִים** אם **בְּעָדִים**. אם **בּנִים**. רחמננו פרחים אב על **בּנִים**. אם **בְּעָדִים**. עינינו לך תלויות. עד **שׁתְּחַגֵּנוּ וַתּוֹצִיא לְאוֹר מְשֻׁפְטָנוּ.** קדוש:
אתה זוכר מעשה עולם. ופוקד **כל-יצורי** קדם. **לפְנֵיךְ נָגָלוּ פָּל-תְּעִלוּמֹת** והמן נסתרות **שְׁמַבָּרָאשִׁית.** כי אין שכחה **לפָנֵיכֶא כְבוֹדךְ.** ואין נסתור מנגד עיניך.
אתה זוכר אתה פָּל-המְפַעֵל. וגם **פָּל-היצור** לא נכח ממנה. הכל גלי וצפו **לפָנֵיךְ יהונאה אלהינו.** צופה ומביט עד סוף **כל הדורות.** כי תביא חק וזכרון להפקד **כל**

TAŠRAT, TAŠAT, TARAT

Tekia, Ševarim, Terua, Tekia

Tekia, Ševarim, Tekia

Tekia, Terua, Tekia

(U nekim mestima je običaj da se duva TAŠRAT tri puta)

AJOM ARAT OLAM – Na ovaj dan beše rođenje sveta, danas On izvodi pred sud sva stvorenja sveta. (Ne znamo) da li (nam Ti sudiš) kao sinovima (Tvojim) ili kao slugama (Tvojim). Ako (nam sudiš) kao sinovima (Tvojim), milostiv nam budi kao što je otac milostiv prema sinovima svojim. Ako (nam sudiš) kao slugama (Tvojim) tada su oči naše u Tebe uprte dok se ne smiluješ na nas i sud naš na svetlost ne izneseš, o, Sveti!

ZIHRONOT

ATA – Ti pamtiš sva dela sveta i sećaš se svih stvorenja drevnih. Pred Tobom su sve tajne otkrivene i bezbroj stvari sakrivenih, jer od početka Postanja nema zaborava pred Prestoljem Veličanstva Tvoga i ništa nije sakriveno od očiju Tvojih. Sećaš se svega što se ikada zbilo, i ništa što oblik ima nije sakriveno od Tebe. Sve je otkriveno i vidno pred Tobom, Gospode Bože naš, Koji vidi i gleda do kraja svih pokolenja kada donosi sud i spomen

דעת ונפש. להזכיר מעשים רבים והמוני נסתרות לאין תכלית. מראשית פזאת הודעת. ומ לפני פנים אותה גלית. זה היום תחלה מעשיה. זכרו ליום ראשון. כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב:

יעל המדינות בו יאמר. אי זו לחרב. אי זו לשלום. אי זו לרעב. אי זו לשבע. ובריות בו יפקדו. להזיכרים לחיים ולמוות. מי לא נפקד ביהום זהה. כי זכר כל-המעשים לפניו בא. מעשה איש ופקדתו. ועלילות מצudy גבר. מחשבות אדם ותחבוקותיו. ויוצר מעലוי איש. אשרי איש שלא ישכח. ובן אדם יתאמץ בה. כי דורשיך. לעולם לא יפלו. ולא תקלים לנצח כל-החותמים בה. כי זכר כל היוצר לפניו בא. ואתה דורש מעשה כלם. וגם את נח באהבה זכרת. ותפקדתו בדבר ישועה ורוחמים. על כן זכרונו בא לפניו יהונתן

za svaki duh i dušu koje pohodi i kada se spominje dela mnogih i bezbroj stvari sakrivenih kojima kraja nema. Ovo si od početka znam učinio i od vremena drevnih otkrio si. Ovaj je dan početak dela Tvojih, sećanje na dan prvi, jer je to zakon Izraelov, naredba Boga Jakovljevog.

VEAL – I za zemlje će danas biti rečeno koja je određena za mač, a koja za mir, koja za glad, a koja za izobilje. Na ovaj dan će sva stvorena biti pohodena kako bi se (presuda) njihova na život ili na smrt obznanila. Ko je taj kome se danas ne sudi? Jer spomen svih dela pred Tebe dolazi, delo svakog čoveka i delanje njegovo, delo koje je počinio pri svakom koraku svom, misli njegove i lukavstva njegova. Blago čoveku koji Tebe ne zaboravlja i sinu čovečijem koji snagu svoju u Tebi nalazi, jer oni koji Tebe traže nikada posrnuti neće, a one koji se u Tebe uzdaju, Ti ih dove ka posramiti nećeš. Jer spomen svakog stvorenja pred Tebe dolazi i Ti istražuješ dela svačija. Noaha si se u ljubavi takođe spomenuo, spasenjem i milošću pohodio si ga. Stoga, spomen njegov dolazi pred Tebe Gospode.

אלְהַיָּנוּ. לְהַרְבּוֹת זָרֻעָו כְּעִפּרוֹת תָּבֵל
וְצָאצָאוּ בְּחֹזֶל הַיּוֹם. פֶּתַחְוּ בְּתֹרְתָּה. וַיַּזְכֵּר
אֱלֹהִים אֶת נָחַ. וַיַּאֲתַף כָּל־הַחַיָּה וַיַּאֲתַף פָּלָ
הַבְּחַמָּה אֲשֶׁר אָתָה בְּתַבָּה. וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רְוֵיחַ
עַל הָאָרֶץ וַיַּשְׁפֹּו הַמִּינִּים : וַיָּאֹמֶר. וַיִּשְׁמַע
אֱלֹהִים אֶת נְאָקְתָּם. וַיַּזְכֵּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתָו.
אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב : וַיָּאֹמֶר.
וְגַם אָנָי שְׁמַעְתִּי אֶת נְאָקְתָּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
מִצְרַיִם מַעֲבָדִים אָתָם. וַיַּזְכֵּר אֶת בְּרִיתִי:
וּבְדָבָרִי קָדְשָׁךְ בְּתוֹב לְאֹמֶר. זָכָר עֲשָׂה
לְגַפְלָאֹתָיו. חָנוּן וְרַחוּם יְהֹוָה:
וַיָּאֹמֶר טָרַף נְתַן לְיִרְאָיו. יַזְכֵּר
לְעוֹלָם בְּרִיתָו : וַיָּאֹמֶר. וַיַּזְכֵּר לָהֶם בְּרִיתָו.
וַיַּגְחִם כָּרֶב חֶסְדָּיו :

וְעַל יְדֵי עֲבָדִיךְ הַנּוּבִיאִים בְּתוֹב לְאֹמֶר.
כָּלֵךְ וְזָקְנָת בָּאָזְנוֹ יְרוּשָׁלָם לְאֹמֶר.
בָּה אָמֶר יְהֹוָה זָכָרְתִּי לְךָ חֶסֶד
גְּעוּרִיךְ אַהֲבָת כְּלֹילָתֶיךְ. לְכַתֵּחַ אַחֲרֵי

Bože naš, kako bi umnožio seme njegovo poput praha zemaljskog i potomstvo njegovo poput peska morskog, kao što u Tvojoj piše: "A Bog se opomenu Noahu i svih zveri i sve stoke što behu s njim u kovčegu, i posla Bog vетар na zemlju i vode se ustališe." I rečeno je: "I Bog ču vapaj njihov i opomenu se Bog saveza Svog sa Avrāmom, sa Isakom i sa Jakovom." I rečeno je: "Takođe, Ja sam čuo vapaj sinova Izraelovih koje Egipćani drže u ropstvu i opomenuh se saveza Svog."

UVDIVRE – I u rečima Tvojim svetim zapisano je: "Spomen postavi čudesima Svojim, blag i milosrdan je Gospod." I rečeno je: "Hranu daje onima koji Ga se boje, doveka se seća saveza Svog." I rečeno je: "I seti se saveza Svog s njima i sažali se na njih u obilju milosti Svoje."

VEAL JEDE – Preko slugu Tvojih, proroka, zapisano je: "Idi i vići u uši (stavniku) Jerusalima i govor: Ovako reče Gospod: Sećam se mladosti tvoje privržene, ljubavi tvoje vereničke,

במְדָבֵר בָּאָרֶץ לֹא זְרוּעָה : וַנִּאמֶר וּזְכָרָתִי אֲנִי
אֶת בְּרִיתִי אֶותֶךָ בַּיּוֹם גָּעוֹרָה. וְהַקִּימָתִי לְךָ
בְּרִית עֹלָם : וַנִּאמֶר. הַבּוֹן יָקִיר לִי אֶפְרַיִם אֶם
יָלֵד שְׁעֻשְׂעִים כִּי מִדִּי דְּבָרִי בּוֹ זָכֵר אָזְפָרָנוּ
עוֹד. עַל כֵּן הַמּוֹמֵעַ לוֹ רְחֵם אֲרַחְמָנוּ גָּם
יְהֹוָה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יָעַלְהָ וַיָּבָא.
וַיַּגִּיעַ וַיַּרְאָה וַיַּרְצָח וַיִּשְׁפַּע וַיִּפְקַד
וַיִּזְכַּר זָכְרוֹנָנוּ וַיִּזְכַּרְוּן אֲבוֹתֵינוּ. זָכְרוֹן
יְרֹשְׁלָמִים עִירָה. וַיִּזְכַּרְוּן מֶשֶׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדָּה.
וַיִּזְכַּרְוּן בָּלְעָמֵךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֵיךְ לְפָלִיטה
לְטוּבָה. לְחֵן לְחַסֵּד וְלַרְחָמִים לְחַיִם טוֹבִים
וְלִשְׁלוּם. בַּיּוֹם (הַשְׁבַּת הַזֹּה וְכַיּוֹם) הַזָּכְרוֹן
הַזֹּה. בַּיּוֹם טוֹב מִקְרָא קָדְשׁ הַזֹּה. לְרַחֲם
בּוֹ עַלְינָנוּ וְלְהֹשִׁיעָנוּ. זָכְרָנוּ יְהֹוָה
אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוּבָה. וּפְקַדְנָנוּ בּוֹ לְבָרֶכה.
וְהֹשִׁיעָנוּ בּוֹ לְחַיִם טוֹבִים. בְּדָבָר יְשֻׁועָה
וְרַחֲמִים. חֹיטָס וְחַגְנָנוּ וְחַמּוֹל וְרַחֲם עַלְינָנוּ

u pustinju ti za Mnom podje, po zemlji gde se ne seje." I rečeno je: "I Ja ču se setiti saveza Svog s tobom što ga sklopih u dane mladosti tvoje i uspostaviću s tobom savez večan." I rečeno je: " 'Nije li Mi Efrajim mio sin? Dete najmilije? Jer što više o njemu govorim, još više se Ja njega spominjem, zato je utroba Moja ustreptala njega radi, doista ču mu se smilovati', reč je Gospodnja."

ELOENU – Bože naš i Bože otaca naših, neka se pred Tobom uzdigne, dode, dosegne, objavi i naklonost nađe, čuje i bude uzvišeno i spomenuto bude sećanje na nas, i sećanje na očeve naše, i sećanje na Jerusalim, grad Tvoj, i sećanje na Mesiju, potomka Davidovog, služe Tvog, i sećanje na sav narod Tvoj, dom Izraelov, i neka sećanje ovo bude na spasenje i na dobro, na milost, na dobrotoljublje i samlost, za život dobar i mir na (**subotom dodajemo:** ovaj dan subotnji i na) ovaj Dan sećanja, praznika svetog sabora, kako bi se smilovao na nas i izbavio nas. Spomeni nas se, Gospode Bože naš, na dobro i usliši nas blagoslovom i izbavi nas za život dobar. Spasenjem i samilošću smiluj se nad nama i umilostivi nas, milostiv i samilostan budi sa nama i

והוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֶלְיךָ עַيִנֵּנוּ. כִּי אֶל מֶלֶךְ חֶנוּן
וְרֹחֶם אַתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. זָכְרוּנוּ בָּזְכָרוֹן
טוֹב מִלְּפָנֶיךָ. וּפְקָדְנוּ בְּפָקָדָת
יְשֻׁעָה וּרְחָמִים מִשְׁמֵי קָדָם. וּזְכָר
לְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אַהֲבָת הַקָּדוֹמִים.
אֶבְרָהָם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל עֲבָדִיךָ. אֶת הַבְּרִית
וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשּׁוֹעֵה שֶׁגַּשְׁבָּעָת
לְאֶבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמִּרְיָה. וְאֶת הַעֲקָדָה
שֶׁעָקָד אֶת יִצְחָק בֶּןּוּ עַל גַּבְיוֹ הַמּוֹזָבָח. וּכְבָשָׁ
רְחָמִים לְעֵשָׂות רְצׂוֹנָךְ בְּלִבְבָּשׁ שָׁלָם. כִּן יִכְבְּשֶׁ
רְחָמִיכָּךְ אֶת פְּעַסֶּה. וַיַּגְלוּ רְחָמִיכָּךְ עַל מְדוֹתֵיךָ.
וּבְטַוְבָּךְ הַגָּדוֹל יִשּׁוּב חֶרוֹן אַפָּךְ. מַעֲמָךְ
וּמַעֲירָךְ וּמַאֲרָצָךְ וּמַנְחָלָתָךְ. וּקְיָם לְנוּ
יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ. אֶת הַדָּבָר שַׁהְבָּטָחָנוּ
בְּתוֹרַתְךָ. עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדָךְ
בְּאָמִור. וּזְכָרָתִי לְהָם בְּרִית רְאשָׁנִים. אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִאָרֶץ מִצְרָיִם לְעִינֵי הַגּוּיִם

izbavi nas jer u Tebe su uprte oči naše, jer si Ti Bog, Kralj žalostiv i milostiv.

ELOENU – Bože naš i Bože otaca naših! Spomeni nas se na dobro i usliši nas spasenjem i samilosnom ljubavlju sa prvotnih nebesa nebêsa. Seti se nas, Gospode Bože naš, ljubavi praotaca Avrâma, Isaka i Izraela, slugu Tvojih, i saveza, i milosti, i obećanja kojim si se zakleo Avrâmu, praocu našem, na brdu Morija, i vezivanja Isaka, sina njegovog, na žrtveniku, i on² je suspregao ljubav svoju³ kako bi puna srca izvršio Volju Tvoju. Tako neka ljubav Tvoja samilosna suspregne bes Tvoj, i neka bi ljubav Tvoja samilosna nadvladala nad svojstvima Tvojim.⁴ U velikoj dobroti Tvojoj odvrati gnev Svoj od naroda Tvog, od grada Tvog, od zemlje Tvoje i od baštine Tvoje (Hram). Ispuni, Gospode Bože naš, reč koju si nam obećao u Tori Tvojoj, preko Mojsija, sluge Tvog, kao što je napisano: "Opomenu ћu se radi njih saveza Svog sa starima njihovim koje izvedoh iz zemlje egipatske naočigled naroda

---

²⁾ Avrâm.

³⁾ Ljubav oca prema sinu, jedincu, Isaku.

⁴⁾ Jedno od Božijih svojstava je da On uzvraća "merom za meru".

להיות להם לאלהים אני יהונאה: כי זוכר כל הנשכחות אתה. ואין שכחה לפני כסא כבודך. ועקדת יצחק היום לזרעו תזפר. ברוך אתה יהונאה זוכר הברית:

ויחקע תש"ת תר"ת פעם אחת
(ויש נהגים לתקוע תש"ת שלוש פעמים).

היום הרת עולם. היום יעמוד במשפט
כל-יצורי עולם. אם לבנים אם
בעברים. אם לבנים. רחמננו ברחם אב על
בניים. אם בעברים. עינינו לך תלויות. עד
שתחננו ותוציא לאור משפטנו קדוש:
אתה נגידת בענן כבודך. על עם קדשך
לדבר עמם. מן השמים השמעתם
קוֹלך. ונגידת עליהם בערפל טהר. וגם
כל-העולם כלו חל מלפניך. ובריות
בראשית חרדיו מפה. בהגלוותך מלפני על
הר סיני. ללמד לעמך תורה ומצוות.

da im budem Bog njihov. Ja sam Gospod." Jer Ti se sećaš svega što je zaboravljeno i nema zaborava pred Prestoljem Veličanstva Tvog. I vezivanja Isaka seti se danas radi potomstva njegovog. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji se saveza seća.

TAŠRAT, TAŠAT, TARAT

Tekia, Ševarim, Terua, Tekia

Tekia, Ševarim, Tekia

Tekia, Terua, Tekia

(U nekim mestima je običaj da se duva TAŠAT tri puta)

AJOM ARAT OLAM – Na ovaj dan beše rođenje sveta, danas On izvodi pred sud sva stvorenja sveta. (Ne znamo) da li (nam Ti sudiš) kao sinovima (Tvojim) ili kao slugama (Tvojim). Ako (nam sudiš) kao sinovima (Tvojim), milostiv nam budi kao što je otac milostiv prema sinovima svojim. Ako (nam sudiš) kao slugama (Tvojim) tada su oči naše u Tebe uprte dok se ne smiluješ na nas i sud naš na svetlost ne izneseš, o, Sveti!

ŠOFAROT

ATA – Ti si Se otkrio u oblaku slave Svoje, narodu Svom svetom, govoreći mu. S nebesa si im dao da čuju glas Tvoj i u čistim oblacima si im Se otkrio. Sav je svet, takođe, pred Tobom drhtao i stvorenja Postanja su se naježila od Prisustva Tvog kada si Se otkrio, Kralju naš, na gori Sinaj kako bi podučio narod Tvoj Tori i zapovestima.

וְתִשְׁמַעַם אֶת הָודָה קֹלְךָ. וְדִכְרוֹת לְקָרְשָׁךָ
 מִלְּהָבוֹת אֲשֶׁר. בְּקוּלוֹת וּבְרָקִים עַלְيָהֶם
 נְגַלֵּית. וּבְקוּל שׂוֹפֵר עַלְיָהֶם הַזָּפָעָת. בְּפִתְחָה
 בְּתֹרֶתֶךָ. וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי בְּהִיאַת הַבָּקָר.
 וַיְהִי קָלַת וּבְרָקִים וַעֲנָן כְּבֵד עַל הַהָר. וְקָל
 שׂוֹפֵר חִזְקָה מָאֵד. וַיִּחַרְדֵּל הָעָם אֲשֶׁר
 בְּמַחְנָה: וַיְאִמְرֵם. וַיְהִי קֹל הַשְּׁפֵר הַזָּהָר
 וְחִזְקָה מָאֵד. מֹשֶׁה יָדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ
 בְּקוּל: וַיְאִמְרֵם. וְכָל-הָעָם רָאִים אֶת הַקּוֹלָת
 וְאֶת הַלְּפִידָם וְאֶת קֹל הַשְּׁפֵר וְאֶת הַהָר
 עַשְׂן. וַיַּרְא הָעָם וַיַּגְעַן וַיַּעֲמֹד מַרְחָק:
 וּבְדִבְרֵי לְקָרְשָׁךָ בְּתוּב לִאמְרָה. עַלָּה
 אֱלֹהִים בְּתֹרוּעה. יְהוָה בְּקוּל
 שׂוֹפֵר: וַיְאִמְרֵם. בְּחַצְצָרוֹת וּבְקוּל שׂוֹפֵר.
 הַרְיעָיו לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: וַיְאִמְרֵם.
 תִּקְעָיו בְּחַדְשָׁ שׂוֹפֵר. בְּפִסְחָה לִיּוֹם חֶגְנָיו:
 הַלְלוֹיָה | הַלְלוֹיָה אֶל בְּקָרְשָׁו. הַלְלוֹיָה
 בְּרָקִיע עָזָו: הַלְלוֹיָה בְּגָבוֹרָתָיו.

Ti si im dao da čuju slavu glasa Tvog i objave svetosti Tvoje usred vatre ognjene. Usred gromova i munja otkrio si Sebe pred njima i uz slavoglasnu jeku roga ovnjujskog, pred njima si Se ukazao, kao što je u Tori Tvojoj zapisano: "A treći dan kad bi ujutru, gromovi zagrmeše i munje zasevaše i gust oblak obavi goru i gromko zaječa rog ovnjujski da zadrhta sav narod koji beše u taboru." I rečeno je: "Jeka roga ovnjujskog bivaše sve jača i jača. Mojsije je govorio, a Bog mu je grmljavinom odgovarao." I rečeno je: "I sav narod vide⁵ grmljavinu⁶ i plamenove i glas roga ovnjujskog i goru svu u dimu. Gledali su i tresli se i stajali podalje."

UVDIVRE – I u rečima Tvojim svetim zapisano je: "Uzdignu se Gospod uz zvuk roga ovnjujskog, Gospod uz glas šofara." I rečeno je: "Sa trubama i zvukom roga ovnjujskoga, slavoglasno zatrubite Kralju Gospodu!" I rečeno je: "U rog zatrubite o mladom mesecu, na pun mesec, na dan praznika našeg."

ALELUJA – Hvalite Ga! Hvalite Boga u Svetinji Njegovoj, hvalite Ga na svodu moći Njegove nebeske. Hvalite Ga radi silnih dela Njegovih,

---

⁵⁾ Budući da su svi u tom trenutku dosegli stanje proroštva, kada se sva čula objedinjuju u vidno oko, razlika među njihovim čulima više nije postojala, i stoga su videli grmljavinu i glasove.

⁶⁾ Doslovno glasove, tj. zvukove.

הַלְלוּהוּ כָּרְבָּ גָּדוֹלָו : הַלְלוּהוּ בַּתְקֻעַ שׁוֹפֵר .
 הַלְלוּהוּ בְּגִבְלָ וְכִנּוֹר : הַלְלוּהוּ בַּתְחַפְ וּמַחְולָ.
 הַלְלוּהוּ בְּמַעַיִם וּעֲגָב : הַלְלוּהוּ בְּצַלְצָלִי
 שֶׁמֶעָ. הַלְלוּהוּ בְּצַלְצָלִי תְרוּעָה : פָל הַנְשָׁמָה
 תְהִלָּל יְהָ הַלְלוּיָה :

וַעֲלָ יְדֵי עֲבָדֵיךְ הַנְבִיאִים כְּתוּב לְאָמֵר .
 וְהִיה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקֻעַ בְּשׁוֹפֵר גָדוֹלָ.
 וּבָאוּ הַאֲבָדִים בָּאָרֶץ אָשָׂור וְהַנְדָחִים בָּאָרֶץ
 מִצְרָיִם . וְהַשְׁתַחֲוו לִיהְוָה בְּהָרָה
 הַקָּדֵש בִּירוּשָׁלָם : וּנוּאָמֵר . בְּלִי יִשְׁבֵי תְבֵל
 וְשָׁכַנֵּי אָרֶץ . בְּנֵשָׁא נֵס הַרִּים תְּرָאָה . וּכְתֻקֻעַ
 שׁוֹפֵר תְשִׁמְעוֹ : וּנוּאָמֵר . נִיהְוָה
 עַלְיָהָם יִרְאָה . וַיֵּצֵא כְּבָרָק חָצֹו . וְאַדְנֵי
 יְהָוָה בְּשׁוֹפֵר יִתְקֻעַ . וְהַלְךָ בְּסֻעֻרוֹת
 תִּימָן : יְהָוָה צְבָאות יִגְנֹן עַלְיָהָם :
 יְהָוָה צְבָאות יִגְנֹן עַלְיָהָם . יְהָוָה
 צְבָאות יִגְנֹן עַלְינָנוּ :

hvalite Ga radi moćnog veličanstva Njegovog. Hvalite Ga uz jeku roga ovnjuškog, hvalite Ga uz psaltir i harfu. Hvalite Ga uz bubanj i igru, hvalite Ga uz strune i svirale. Hvalite Ga uz zvuk cimbala, hvalite Ga uz cimbala jeku. Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Ga! *Aleluja!*

VEAL JEDE – Preko slugu Tvojih, proroka, zapisano je: “U onaj dan zatrubiće veliki *šofar* i doći će oni koji se behu izgubili u zemlji asirskoj i koji behu izgnani u zemlju egipatsku, i prostreće se pred Gospodom na Brdu Svetinje u Jerusalimu.” I rečeno je: “Svi koji živite na svetu i stanujete na zemlji, kad se zastava na gorama digne videćete i kada rog ovnujski zajeći čućete.”⁷⁾ I rečeno je: “I Gospod će se pokazati nad njima i strela će Njegova izaći kao munja i Gospod Bog će zatrubit u rog ovnujski i poći će s južnim vetrovima olujnim. Gospod nad vojskama će ih zaklanjati.” Gospod nad vojskama će vas zaklanjati. Gospod nad vojskama će nas zaklanjati.”

⁷⁾ Takođe može da se prevede i kao: kad se zastava na gorama digne gledajte i kada rog ovnujski zajeći slušajte.

אלְהִינוּ וְאֱלֹהִי אֲכֹתִינוּ. תַּקְעַ בְּשׁוֹפֵר
גָּדוֹל לְחַרוֹתֵנוּ. וַשְׁאַ נֶּס לְקַבֵּץ
גָּלִיוֹתֵינוּ. וַקִּים לְנוּ יְהֹוָהֵינוּ אֱלֹהִינוּ
אֶת הַדָּבָר שֶׁהַבְּטַחְתָּנוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל יָדֵי מֹשֶׁה
עַבְדָּךְ מִפִּי כְּבָזָךְ כְּאָמֹר. וּבַיּוֹם שֶׁמְחַתְּכֶם
וּבְמוּעָדֵיכֶם וּבְרָאשֵיכֶם חֶדְשָׁכֶם וְתַקְעַתֶּם
בְּחַצְצָרוֹת עַל עַלְתֵיכֶם וְעַל זְבַחֵי שְׁלָמִיכֶם.
וְהִי לְכֶם לְזֹכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אַנְיִי יְהֹוָה
אֱלֹהֵיכֶם: בַּי שׂוּמָע קֹול שׁוֹפֵר אַתָּה.
וַמֵּאֵין תְּרוּעָה וְאֵין דֹמֶה לְהָ. בָּרוּךְ אַתָּה
יְהֹוָה שׂוּמָע קֹול תְּרוּעָת עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל (בשכת אינו אומר היום) הַיּוֹם בְּרָחְמִים:

ויתקע תשר"ת תש"ת תר"ת פעם אחת.
(ויש נהגים לתקוע תר"ת שלוש פעמים).

הַיּוֹם הַרְתָּ עֹזֶלֶם. הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָט.
כָּל יִצְוְרֵי עֹזֶלֶם. אָם כְּבָנִים אָם
כְּעָבָדים. אָם כְּבָנִים. רְחַמְנוּ כְּרָחֵם אָב עַל
כְּנִים. אָם כְּעָבָדים. עִינֵינוּ לְהָ תְּלוּיוֹת. עַד

ELOENU – Bože naš i Bože otaca naših, zatrubi u veliki *šofar* za oslobođenje naše i podigni zastavu kako bi se sakupili prognanici naši. I neka se ispuni, Gospode Bože naš, reč koju si nam obećao u Tori Tvojoj, preko Mojsija, sluge Tvog, iz usta slave Tvoje, kao što je rečeno: “Na dan veselja svog i na praznike svoje i na početke meseca svojih trubite u trube, prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje za pomirenje, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš.” Jer Ti čuješ glas roga ovnujskog i slušaš jek njegov, niko nije poput Tebe. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji čuje glas jeke (roga ovnujskog) naroda Svog, Izraela, (*subotom izostavlja* danas) danas u ljubavi samilosnoj.

TAŠRAT, TAŠAT, TARAT

Tekia, Ševarim, Terua, Tekia

Tekia, Ševarim, Tekia

Tekia, Terua, Tekia

(U nekim mestima je običaj da se duva TARAT tri puta)

AJOM ARAT OLAM – Na ovaj dan beše rođenje sveta, danas On izvodi pred sud sva stvorenja sveta. (Ne znamo) da li (nam Ti sudiš) kao sinovima (Tvojim) ili kao slugama (Tvojim). Ako (nam sudiš) kao sinovima (Tvojim), milostiv nam budi kao što je otac milostiv prema sinovima svojim. Ako (nam sudiš) kao slugama (Tvojim) tada su oči naše u Tebe uprte dok

שְׁתַחֲגָנוּ וִתֹּצִיא לְאוֹר מִשְׁפֶּטֶנוּ. קָדוֹשׁ:
רָצָה יְהוָה הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל
וְתִחְפְּלַתָּם שְׁעָה. וְהַשֵּׁב הַעֲבוֹדָה
לְדִבְרֵיךְ בַּיּוֹתֶךָ. וְאַשִּׁי יִשְׂרָאֵל וְתִחְפְּלַתָּם. מִהָּרָה
בְּאַהֲבָה תִּקְבֵּל בְּרָצֹן. וְתַהַי לְרָצֹן תִּמְיד
עֲבוֹדָת יִשְׂרָאֵל עַמְךָ:

וְאַתָּה בְּרָחוּמֵיךְ הַרְבִּים. תִּחְפֹּץ בְּנָנוּ
 וְתִרְצָנוּ. וְתִחְזִיןָ עַינֵינוּ בְשִׁיבָה
 לְצִיּוֹן בְּרָחוּמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַמְּחֻזֵּר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:
מוֹדִים אֱנֹחָנוּ לְךָ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וְעַד. צוֹרָנוּ צוֹר חַיָּנוּ וּמְגַן יִשְׁעָנוּ
 אַתָּה הוּא. לְדָר וְדָר נוֹדָה לְךָ וּנְסִפְר תְּהִלָּתֶךָ.
 על חַיָּנוּ הַמְּסֻורִים בְּיַדְךָ. וּעל נְשָׂמוֹתֵינוּ
 הַפְּקוּדֹת לְךָ. וּעל נְסִיך שְׁבָכְלִי יּוֹם עַמְנוּ.
 וּעל נְפָלָאתֶיךָ וְטוּבָותֶיךָ שְׁבָכְלָעתֶךָ. עֲרָב
 וּבָקָר וְצָהָרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רָחוּמֵיךְ.

se ne smiluješ na nas i sud naš na svetlost
ne izneseš, o, Sveti!

RECE – Milostivo primi, Gospode Bože naš, narod Tvoj Izrael i na molitvu njegovu prigni uho Svoje. Vrati službu u Svetinju Hrama Svog. I žrtve - prinosnice i molitve Izraela u ljubavi i milosti primi. Neka bi uvek bila u milosti služba Izraela, naroda Tvog.

VEATA – A Ti u milosrdnoj ljubavi Svojoj velikoj zaželi nas, i milostivo primi nas, i neka oči naše vide kada se u milosti vraćaš u Sion! Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji vraća Sveprisutnost Svoju u Sion.

MODIM – Hvalu Tebi odajemo, jer si Ti Gospod Bog naš, i Bog otaca naših, uvek i doveka. Stena naša, Stena života našeg, i štit spasenja našeg Ti si. Od kolena do kolena, hvalu Tebi odajemo i o slavi Tvojoj pripovedamo, jer naši su životi ruci Tvojoj predati, jer naše su duše Tebi poverene, jer čuda Tvoja nas svaki dan prate, i čudeса Tvoja i dobročinstva Tvoja sa nama su u svako doba, u veče, u jutro i u podne. Ti, o, Predobri, milosti Tvojoj kraja nema.

הmerciful **בַּיְלָא תִּמְרוֹחֵסֶת.** **בַּי מַעֲולָם קְוִינָנוּ**
לְהַ:

מוריים דרכנן כשהחון אומר מוריים הקהל שוחחים עמו ואומרים זה אחריו שייענו אמרן

מודדים אָנַחֲנוּ לְךָ שָׁאַתָּה הַוָּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֶבְוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָּל-בָּשָׂר. יוֹצְרָנוּ
יוֹצֵר בְּרָאָשִׁית. בָּרוּכָת וְהֹדָאות לִשְׁמֵךְ הַגָּדוֹלָה
וּהַקָּדוֹשׁ עַל שְׁהַחִיָּתֵנוּ וּקְיֻמְתֵנוּ. בָּן תְּחִיָּנוּ וּתְחַגֵּנוּ.
וְתַּאֲסִף גְּלִילּוֹתֵינוּ לְחִזְרֹות לְדַשֵּׁךְ. לְשִׁמְרָה חֲקִיקָה
וּלְעַשֹּׂת רְצׂוֹנָה. וְלָעַבְדָךְ בְּלִבְבָ שָׁלָם. עַל שָׁאַנְחָנוּ
מודדים לך. ברוך אל ההודאות:

רַעַל בְּלָם יִתְבֹּרֶךְ וַיִּתְרוּמֶם וַיִּתְנַשֵּׁא תְּמִיד
שֶׁמֶךְ מַלְכָנו לְעוֹלָם וְעַד. וּבָל-הַחֲזִים
יְזִדּוֹן סָלָה:

וְכַתֵּב לְחִיָּים טוֹבִים פָּלָבָנִי בְּרִיתְךָ :
וַיַּהֲלֹל וַיַּגְּרוּ אֶת-שְׁמָךְ הַגָּדוֹל בָּאֶמֶת
לְעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יִשְׁוֹעָתֵנוּ
וְעֹזָתֵנוּ סָלָה הָאֵל הַטוֹּב : בָּרוּךְ אַתָּה
יְהִוָּה הַטוֹּב שְׁמָךְ וְלֹךְ נָאָה לְהֻודֹת :

Ti, o, Premilostivi, dobroti Tvojoj kraja nema,
jer oduvek nadu našu u Tebe polažemo.

*Prilikom glasne Amida dok predmolitelj izgovara
Modim, opština izgovara Modim de Rabanan:*

MODIM DERABANAN – Hvalu Tebi odajemo jer si Ti Gospod Bog naš i Bog otaca naših, Bog svega što živi, Sazdatelj naš, Sazdatelj Postanja. Neka su blagoslovi i zahvalnice Imenu Tvome velikom i svetom što si naš poživeo i u životu održao. Uzdrži nas tako i dalje i milostiv nam budi, i prognanike naše sakupi u predvorja Svetinje Tvoje kako bismo zakone Tvoje čuvali i Volju Tvoju izvršavali, i da Ti svim srcem služimo i na svemu ovome hvalu Tebi odajemo. Blagosloven da je Bog hvalospeva.

VEAL – I za sve to neka bude blagosloveno, uzveličano i uzdignuto Ime Tvoje, Kralju naš uvek i doveka. Sve što živi, Tebi hvalu odaje. *Sela!*

Upiši za život dobar sve sinove saveza Tvog.

VIALELU – Neka bi doveka u istini slavili i blagosiljali Ime Tvoje veliko, jer Ti si dobar, Bože, Spasu naš i Pomoći naša. *Sela!* Bože dobri. Blagosloven da si Ti, Gospode, o Predobri je Ime Tvoje, i Tebi dolikuje hvalu prinositi.

סדר ברכת כהנים

ברוך אתה יהונתן אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בקדשו של אהרן וצונו לברך את עםך ישראל באהבה:

ומקרה החוץ יברך יהונתן (כלפי ההייל) וישמרך (לצד ימין). יאר יהונתן פניו (כלפי ההייל) אליך ויחנַך (לצד שמאל). ישא יהונתן פניו אליך וישם לך שלום:

שים שלום טובך ובברכה חיים חן וחסד צדקה וرحמים עליינו ועל-פָל-ישראל עמך.
יברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך. כי באור פניך נמת לנו יהונתן אלהינו.
תורה וחיים. אהבה וחסד. צדקה וرحמים.
ברכה ושלום. וטוב בעיניך לברכנו ולברך את-פָל-עמך ישראלי ברב-יעז ושלום:

בחזרה אומר החוץ

ואתם הדרקים בירונטה אלהיכם חיים כלכם היום. היום תאמצענו. היום תברכנו. היום תגדלנו. היום תרגלנו. היום תהדרנו. היום תועדרנו ונעד טוב. היום תזנקנו. היום תחיאנו. היום

Birkat akaanim

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio svetošću Arona i obavezao nas da u ljubavi blagoslovimo narod Njegov, Izrael. (*Amen.*) (**I potom blagoslove:**) "Neka bi te Gospod blagoslovio i čuvaо! Neka bi te Gospod obasjao licem Svojim i bio ti milostiv! Neka bi Gospod obratio lice Svoje k tebi i dao ti mir!"

Ukoliko nema koanim kažemo:

Bože naš i Bože otaca naših, blagoslovi nas blagoslovom trostrukim, zapisanim u Tori rukom Mojsija, sluge Tvog, a izgovaranim ustima Arona i sinova njegovih, sveštenika svetog naroda Tvog, kao što je rečeno: "Neka bi te Gospod blagoslovio i čuvaо! (**Odgovaramo:** Neka bude Volja Njegova!) Neka bi te Gospod obasjao licem Svojim i bio ti milostiv! (**Odgovaramo:** Neka bude Volja Njegova!) Neka bi Gospod obratio lice Svoje k tebi i dao ti mir!" (**Odgovaramo:** Neka bude Volja Tvoja!)

SIM ŠALOM – Mir podari, dobrotu i blagoslov, život, naklonost i milost, pravdu i samilost nad nama i nad čitavim Izraelem, narodom Tvojim. Sve nas zajedno blagoslovi, Oče naš, u svetlosti lica Tvog, jer u svetlosti lica Tvog dao si nam, Gospode Bože naš, Toru i život, ljubav i dobrotu, pravdu i milost, blagoslov i mir. Neka bude milo u očima Tvojim da nas blagosloviš i da blagosloviš sav narod Svoj, Izrael, u obilju snage i mira.

Prilikom glasne *Amida*, predmolitelj kaže:

Vi koji ste priljubljeni uz Gospoda Boga vašega, vi ste svi živi danas. Neka bi nas Večni osnažio danas. Neka bi nas blagoslovio danas. Neka bi nas uzveličao danas. Neka bi nas danas ponositima učinio. Neka bi nas proslavio danas. Neka bi nas sabrao danas na saboru dobrom. Neka bi nas očistio danas. Neka bi nam danas život dao.

תְּהִינָנוּ. הַיּוֹם תִּטְהַרֵנוּ (מעוֹנִינוּ). הַיּוֹם תִּשְׁרֵר
אֶרְחֹותֵינוּ. הַיּוֹם מַכְתַרֵנוּ בְּכָתֵר שֵׁם טוֹב. הַיּוֹם
תְּלַבֵּבֵנוּ. הַיּוֹם תִּמְלַטֵנוּ. הַיּוֹם תִּנְשַׁאֲנָנוּ. הַיּוֹם
תִּסְעַדֵנוּ. הַיּוֹם תִּעֲטַרֵנוּ. הַיּוֹם תִּפְקַדֵנוּ בְּרַחְמֵיכָה
לְחַיִם טוֹבִים. הַיּוֹם תִּצְדַקֵנוּ. הַיּוֹם תִּקְרַבֵנוּ
לְעַבּוֹדָתֶךָ. הַיּוֹם תִּרְחַמֵנוּ. הַיּוֹם תִּשְׁמַע אֶפְלַתֵנוּ.
הַיּוֹם תִּתְהַנֵנוּ לְחֵן וְלִחְסֵד וְלִרְחָמִים. וְתִכְתַּבֵנוּ
בְּרַחְמֵיכָה לְחַיִם טוֹבִים:

וּבְסִפְר חַיִם בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּפְרִנְסָה
טוֹבָה. וּשְׁיוּחָה וּנְחָמָה. וּגְזִירֹת
טוֹבוֹת נִזְכֵר וּנִקְתֵב לְפָנֵיךְ אֱנֹחָנוּ וְלִלְעָמֵךְ
יִשְׂרָאֵל לְחַיִם טוֹבִים וְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אֱתָה
יְהֹוָה הַמָּבֹרֶךְ אֶת עַמוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּשָׁלוֹם אָמֵן:

יְהֹוָה לְרֹצֹן אָמְרִיכָי וְהַגִּוֹן לְבִי לְפָנֵיךְ.
יְהֹוָה צְוָרֵי וְגַאלִי:

אֱלֹהִי נְצֹר לְשׂוֹנֵי מֶרֶע. וְשִׁפְתֹּתִי מִדְבָר
מְרַמָּה. וְלִמְקָלֵלִי נְפָשֵׁי תְּדוּם.
וּנְפָשֵׁי כְּעֹפֵר לְפָלֵל תְּהִיה. פָתֵח לְבִי בְּתוּרָתֶךָ.

Neka bi nam se smilovao danas. Neka bi nas pročistio danas od prestupa naših. Neka bi puteve naše preusmerio danas. Neka bi nas krunom imena dobrog krunisao danas. Neka bi nas voljenima učinio danas. Neka bi nas izbavio danas. Neka bi nas uzdigao danas. Neka bi nas prehranio danas. Neka bi nas krunisao danas. Neka bi nas se spomenuo danas u ljubavi Svojoj samilosnoj za život dobar. Neka bi nas našao pravednima danas. Neka bi nas službi Svojoj približio danas. Neka bi danas samilostan bio s nama. Neka bi molitve naše saslušao danas. Neka bi nam danas dao milost, dobrotu i ljubav samilosnu. I upiši nas, u ljubavi Svojoj samilosnoj, za dobar život i mir.

UVSEFER – I u Knjizi života, blagoslova i mira, dobre prehrane, spasenja, utehe i dobrih odredaba, neka bi bili spomenuti i upisani pred Tobom, mi i sav narod Tvoj, Izrael, za dobar život i mir. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagoslovi narod Svoj mirom. *Amen.*

JIJU LERACON – Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

ELOAJ – Bože moj, očuvaj jezik moj od zla i usne moje od lažnog govora. Neka mi duša bude mirna prema onima koji me proklinju, i neka duša moja poput praha zemaljskog bude prema svakom. Otvori srce moje za Tobu Tvoju

וְאַחֲרֵי מִצְוָתֶיךָ תַּרְדֹּף נֶפֶשִׁי. וְכָל-הַקְּמִים
 עַלִּי לְרַעָה. מִהְרָה הַפֵּר עַצְתִּם וַקְלָקָל
 מְחַשְׁבּוֹתֶם. יְהִי כִּמֵּץ לִפְנֵי רוח וּמְלָאך יְהוָה
 הוֹחֶה. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֵךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ.
 עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קָדְשָׁתְךָ
 לְמַעַן יְחִלָּצֹון יְדִיכָךְ הַוּשִׁיעָה יְמִינֶךָ וּעֲנֵנִי.
 סְגֻולָה שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח שְׁמוֹ לַיּוֹם הַדָּוֹן. יִאמֶר כֹּאן פָּסָוק מִתְנַ"ךְ
 הַמִּתְחָיל בְּאוֹת הַרְאֹונה, וּמִסְתִּים בְּאוֹת הַאֲחֹרְונָה שֶׁל שְׁמוֹ.
 יְהִי לְرַצֹּון אָמְרִיךְ פִּי וְהַגִּיּוֹן לְבִי לִפְנֵיךְ.

יְהוָה צְוֹרִי וְגַאלִי :

עֹשֶׂה הַשְׁלוּם בְּמַרְוְמִיו הַוָּא בְּרַחְמִיו
 יִעֲשֵׂה-שְׁלוּם עַלְלִינוּ וַעֲלָל עַל-עַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן :
 יְהִי רְצֹן מִלְּפָנָיךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שַׁתְּבִנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

i neka mi duša žudi za zapovestima Tvojim. Svima koji ustaju na mene da mi zlo nanесу onemogući namere njihove i osuјeti misli njihove. Neka budu kao prah pred vетром, i andeo Gospodnji neka ih progoni. Učini to radi Imena Tvог. Učini to radi desnice Tvoje. Učini to radi Tore Tvoje. Učini to radi svetosti Tvoje. Da bi se izbavili mili Tvoji pomozi desnicom Svojom i usliši me.

Dobro je na ovome mestu reći stih iz *Tanaha* koji počinje prvim slovom i završava zadnjim slovom ličnog imena.

Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

OSE AŠALOM – Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen*.

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, da ponovo sagradiš Hram

במהירה בימינו. ותן חלקו בתרתך לעשות
חקי רצונך ולעבדך בלבב שלם.
יהי שם יהונאה מברך. מעתה ועד עולם:
ממזוח-שם עד-מבואו. מהלך שם יהונאה:
עם על כל-גויים יהונאה. על השמים פבוזו:
יהונאה אדוננו מה אדריך שם בכל-הארץ:

אומר החזן
יתגדל ויתקדש שמה רבא. (עוונים אמן) בעלמא די ברא
ברעתה, וימליך מלכיתה ויצמח פרקנה נירקב
משיחה. (עוונים אמן) בתקיכון ובזומיכון ובхи רכל בית
ישראל. בעגלא ובזמן גרב. ואמריו אמן. (וגם הקהל אומר)
יהא שמה רבא מבורך לעלם ולעלמי עולםיא יחברך.
ושתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעללה ויתהבל
שם דקדשה בריך הוא. (עוונים אמן) לעלא מן כל ברכתא,
שירתא, תשבחתא וגחמתא האמיין בעלמא. ואמריו אמן.
ותוקע תשרית תשית תר"ת ואחר כך אומר החזן
תענו ותעתרו ברחים מן השמים. תקבל
ענקתכם. תשמע תפളתכם ברכzon. ויענה

ubrzo i u dane naše. I daj nam udela u Tori Tvojoj kako bismo činili zakone Volje Tvoje i služili Ti punim srcem.

JEI ŠEM – Neka je Ime Gospodnje blagosloveno odsad i doveka. Od istoka sunca do njegovog zalaska hvaljeno je Ime Gospodnje. Uzvišen je nad svim narodima Gospod, slava Njegova nebesa nadvisuje. Večni, Gospode naš, kako je veličanstveno Ime Tvoje po svoj zemlji!

Predmolitelj kaže *Kadiš titkabal sa umetkom Teanu*.

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je, i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

TAŠRAT, TAŠAT, TARAT

(Tekia, Švarim, Terua, Tekia; Tekia, Švarim, Tekia; Tekia, Terua, Tekia)

Neka bi uslišen bio i neka bi molitve vaše u milosti sa nebesa prihvaćene bile i neka bi vapaj vaš uslišen bio. Neka bi molitve vaše sa zadovoljstvom saslušane bile

קול עתירתכם. ויפתח יהונאה אלהינו לנו ולכל-
ישראל אחינו בבל-מקום שם. שערי אורה. שערי
אהבה ואחנה. שערי ברכה. שערי בית מקדשו.
שער גאלה. שער גילה. שער דיצה. שער דעה
והשכל. שער הود והדר. שער האלחה והברוחה.
שער ועד טוב. שער ותיקות. שער זכיות. שער
זרזות. שער חדונה. שער חכמה. שער חן וחסד.
שער חיים טובים. שער טהרה. שער טל ומטר
לברכה. שער ישועה. שער כפרה. שער כלפלה.
שער כבוד. שער למוד תורה לשמה. שער לב
טוב. שער מזון. שער מהילה. שער נחמה. שער
נעימות. שער סודות תורתו. שער סלייחה. שער
עוורה. שער פדות. שער פריה ורבייה. שער
פרנסה טוביה. שער צדקיה. שער צהלה. שער
קוממיות. שער קבול תפלוות. שער קבוץ גליות.
שער רפואה שלמה. שער רחמים. שער רצון.
שער שלום. שער שלונה. שער תורה. שער

i neka bi glas molbi vaših uslišen bio. Neka bi Gospod Bog naš otvorio nama i vascelom Izraelu, braći našoj, na kom god se mestu nalazili: dveri svetlosti, dveri ljubavi i bratstva, dveri blagoslova, dveri Njegovog Svetog Hrama, dveri izbavljenja, dveri radosti, dveri ushita, dveri znanja i razuma, dveri veličanstva i sjaja, dveri uspeha i dobitka, dveri saveta dobrog, dveri poverenja, dveri zasluga, dveri prilježnosti, dveri dragosti, dveri mudrosti, dveri milosti i dobrote, dveri života dobrog, dveri svete čistote, dveri rose i kiše na blagoslov, dveri spasenja, dveri pomirenja, dveri uhleblja, dveri poštovanja, dveri učenja Tore radi nje same,⁸⁾ dveri dobrog srca, dveri prehrane, dveri oprosta, dveri utehe, dveri miline, dveri tajni Tore Njegove, dveri oprاشtanja, dveri pomoći, dveri otkupljenja, dveri plodnosti i rađanja, dveri skrbi dobre, dveri dobročinstva, dveri veselja, dveri ponosa, dveri primanja moličava, dveri sakupljanja prognanih, dveri potpunog ozdravljenja, dveri ljubavi samilosne, dveri naklonosti, dveri mira, dveri spokojsstva, dveri Tore, dveri

---

⁸⁾ A ne da bi se njome steklo ime ili zvanje.

תפלה. שערית תשועה. שערית תשובה. ויסיר מתקוכם
קנאה ושנאה ותחרות. ויקים בכם מקרא שכתוב.
יהונאה אלהי אבותיכם יוסף עלייכם בכם אלף
פעמים. ויברך אתכם כאשר דבר לכם. ויברככם
בספר חיים טובים. וכן יהי רצון ונאמר Amen:
תתקבל אלותהון ובכעottaהון דכל בית ישראל.
לכם אבוחוון דבשמי וארעא ואמרו Amen יהא
שלמא רבא מן שמיא. חיים ושבע וישועה
ונחמה ושיזבא ורפואה וגאלה וסליחה וכפרה.
ורינה והצלחה. לנו ולכל-עמו ישראל ואמרו
Amen: עוזה השלום במרומים. הוא ברחמייו יעשה
שלום עליינו ועל כל-עמו ישראל ואמרו Amen:
כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא. שנאמר.
ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. נצרא
מטעני מעשה ידי להחפאר: אמר רבי יהודה. אשרי
מי שעמלו בתורה. ועושה נחת רוח ליוצרו. גדל
בשם טוב. ונפטר בשם טוב מן העולם. ועליו אמר
שלמה בחקמתו. טוב שם ממשן טוב. ויום המות

molitve, dveri oslobođenja, dveri pokajanja. I neka bi On iz sredine vaše udaljio zavist, mržnju i razdor. I neka bi On na vama ispunio stih koji je napisan: "*Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još hiljadu puta više i da vas blagoslovi kao što vam je kazao.*" I neka bi vas On upisao u Knjigu dobrog života i neka bude Volja Njegova i kažimo: *Amen!*

Neka bi molitve i molbe čitavog doma Izraela bile primljene pred Ocem našim na nebesima i na zemlji, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen).*

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprashtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen).*

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, Neka On, u samlosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelem, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen).*

KOL JISRAEL – Sav Izrael ima udela u Svetu koji dolazi, kao što je rečeno: "A narod tvoj – svi su pravednici, doveka će zemlju posedovati, grana nasada Mojega, delo ruku Mojih da se njime krasim." Rabi Jeuda reče: "Blago onome kome je Tora težak rad i koji zadovoljstvo pruža Sazdatelju svom, koji je odrastao s imenom dobrim i koji odlazi s Ovoga sveta s imenom dobrim. O njemu je Solomon u mudrosti svojoj rekao: 'Bolje je dobro ime nego ulje pomazanja i dan smrtni

מִיּוֹם הַגָּלְדוֹ: לִמְדָה תּוֹרָה הַרְבָּה. וַיַּתֵּן לְךָ שֶׁכֶר
הַרְבָּה. וְדֹעַ מַתָּן שֶׁכֶרְנוֹ שֶׁל צְדִיקִים לְעַתִּיד לְבָא:
רַبִּי חַנְנָיה בֶּן עֲקָשִׁיא אָוֹمֵר. רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הָוּא לִזְכָּר אֶת יִשְׂרָאֵל. לְפִיכָּךְ הַרְבָּה לְהַסְּמִיך
תּוֹרָה וִמְצֹות. שֶׁנָּאָמַר. יְהוָה חַפֵּץ לְמַעַן
צְדִיקָה וְגָדִיל תּוֹרָה וְנִיאָדר:

אֵין בְּאֱלֹהִינוּ. אֵין בְּאָדוֹנָנוּ. אֵין בְּמֶלֶךְנוּ.
אֵין בְּמֹשִׁיעָנוּ: מֵי בְּאֱלֹהִינוּ. מֵי
בְּאָדוֹנָנוּ. מֵי בְּמֶלֶךְנוּ. מֵי בְּמֹשִׁיעָנוּ: נֹדֶה
לְאֱלֹהִינוּ. נֹדֶה לְאָדוֹנָנוּ. נֹדֶה לְמֶלֶךְנוּ.
נֹדֶה לְמֹשִׁיעָנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהִינוּ. בָּרוּךְ
אָדוֹנָנוּ. בָּרוּךְ מֶלֶךְנוּ. בָּרוּךְ מֹשִׁיעָנוּ: אַתָּה
הָוּא אֱלֹהִינוּ. אַתָּה הָוּא אָדוֹנָנוּ. אַתָּה הָוּא
מֶלֶךְנוּ. אַתָּה הָוּא מֹשִׁיעָנוּ: אַתָּה תּוֹשִׁיעָנוּ.
אַתָּה תְּקֻומָּתְרַחַם צִיּוֹן. כִּי עַת לְחַנֵּנה כִּי בָּא
מוֹעֵד:

nego dan rođenja.' Uči neprestano Toru i biće ti data velika nagrada. Znaj da je nagrada pravednicima u Vremenu koje dolazi."

RIBI HANANJA BEN AKAŠJA je rekao: "Sveti, neka je blagosloven, je želeo da Izrael bude zaslužan, i zato mu je dao obilje Tore i zapovesti, kao što je rečeno: "Gospodu beše mio radi pravde njegove, učini Toru velikom i slavnom."

EN KELOENU⁹ – Niko nije poput Boga našega! Niko nije poput Gospodara našega! Niko nije poput Kralja našega! Niko nije poput Spasitelja našega! Ko je poput Boga našega? Ko je poput Gospodara našega? Ko je poput Kralja našega? Ko je poput Spasitelja našega? Hvalu odajmo Bogu našemu! Hvalu odajmo Gospodaru našemu! Hvalu odajmo Kralju našemu! Hvalu odajmo Spasitelju našemu! Neka je blagosloven Bog naš! Neka je blagosloven Gospodar naš! Neka je blagosloven Kralj naš! Neka je blagosloven Spasitelj naš! Ti si Bog naš! Ti si Gospodar naš! Ti si Kralj naš! Ti si Spasitelj naš! Ti ćeš ustati, smilovaćeš se na Sion jer je vreme da mu se smiluješ, jer je došlo vreme!

---

⁹⁾ Za ladino prevod videti Dodatak VIII, na strani 605.

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַקְרִירָנוּ
 אֲכֹתְחִינָנוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קָטְרָת הַסְמִים
 בָּזְמָן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קִים כַּאֲשֶׁר צִוָּת אֹתָם
 עַל־יָד מֹשֶׁה נִבְיאָךְ פָּגַת־בְּתֻרְבָּתֶךָ:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ קָח־לְךָ
 סְמִים גַּטְף וּשְׁחָלָת וּחַלְבָנָה סְמִים
 וּלְבָנָה זְבָח בְּדַבֵּר יְהִיָּה: וְעַשֵּׂת אַתָּה
 קָטְרָת רֶקֶח מְעֵשָׂה רְוָקֵם מַמְלָח טָהוֹר
 קָדְשָׁךָ: וְשִׁחְקַת מִמְנָה הַדָּק וּנְתַתָּה מִמְנָה
 לְפָנֵי הַעֲדָת בְּאַهֲל מַוְעֵד אֲשֶׁר אָנוּעָד לְךָ
 שָׁמָה קָדְשָׁךָ קָדְשִׁים תְּהִיָּה לְכֶם: וַיֹּאמֶר
 וְהַקְרִיר עַלְיוֹ אַהֲרֹן קָטְרָת סְמִים בְּבָקָר
 בְּפָקָר בְּהִיטִּיבוֹ אֶת־הַגְּרוֹת יַקְרִיבָנָה:
 וּבְהִעְלָת אַהֲרֹן אֶת־הַגְּרוֹת בֵּין הַעֲרָבִים
 יַקְרִיבָנָה קָטְרָת תִּמְיד לְפָנֵי יְהוָה
 לְדָרְתֵיכֶם:

PARAŠAT AKETORET – MIOMIRISNI KÂD

ATA – Ti si, Gospode, Bog naš pred Kojim su praoči naši kadili kâd mirisni u vreme dok je stajao Hram Sveti kao što si im zapovedio preko Mojsija, proroka Tvog, kao što u Tori Tvojoj piše:

“I reče Gospod Mojsiju: Uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana i čistoga tamjana, sve u jednakim delovima. Od toga načini tamjan za kađenje, veštinom spravljanja mirisa, dobro pomešan čist i svet. I samlevši ga na sitno stavi jedan deo ispred Svedočanstva¹⁰ u Šatoru sastanka gde će se Ja s tobom sastajati. Neka vam ovo¹¹ bude svetinja nad svetinjama.”

(Kadioni žrtvenik) I rečeno je: “Neka na njemu Aron pali miomirisni tamjan svakog jutra kada priprema žiške neka ga pali. I kada Aron zapali žiške u sumrak neka kadi; neka bude kâd svagdašnji pred Gospodom od kolena do kolena vašega.”

---

¹⁰Unutrašnji oltar koji je stajao nasuprot Svetog Kovčega u kojem se nalazilo Svedočanstvo, tj. Ploče koje je Mojsije primio na brdu Sinaj.

¹¹Miomirisni kâd.

תְּנִי רַבָּן פֶּטוּם הַקְּטָרָת כִּיצְדָּה. שֶׁלֶשׁ מֵאוֹת
 וָשָׁשִׁים וָשָׁשִׁים מֵאוֹת הַיּוֹם בָּה. שֶׁלֶשׁ
 מֵאוֹת וָשָׁשִׁים וָחֲמָשָׁה בָּמְנִין יְמֹת הַחֲמָה
 מֵאוֹת בָּכְלִיּוֹם. מְחַצֵּיתוֹ בְּבָקָר וּמְחַצֵּיתוֹ
 בָּעָרֶב. וְשֶׁלֶשׁ מֵאוֹת יְתָרִים שָׁמְחָם מְכֻנִיס
 פָּהּ גָּדוֹל וְנוּטֵל מֵהֶם מֶלֶא חֲפָנֵיו בַּיּוֹם
 הַכְּפֹרִים. מְחוֹזֵרֶן לְמִכְתָּשָׁת בָּעָרֶב יוֹם
 הַכְּפֹרִים כִּדי לְקַיִם מִצּוֹת דְּקָה מִן הַדְּקָה.
 וְאַחֲד עָשָׂר סָמְנִים הַיּוֹם בָּה. וְאַלוֹ הַז (טוֹב
 לִמְנוֹחָם בָּאַצְבָּעוֹתָיו) הַאָרִי וְהַצְפּוֹרָן. וְהַחֲלַבָּנָה.
 וְהַלְבּוֹנָה. מְשָׁקָל שְׁבָעִים שְׁבָעִים מֵאוֹת. מְוֹר.
 וְקַצְיָעָה. וְשְׁבָוָלָת גְּרָד. וּכְרָפּוֹם. מְשָׁקָל
 שְׁשָׁה עָשָׂר שְׁשָׁה עָשָׂר מֵאוֹת. קַוְשָׁט שְׁגִינִים
 עָשָׂר. קַלְוָפה שֶׁלֶשׁה. קַגְמָזָן תְּשָׁעָה. בּוֹרִית
 כְּרָשִׁינָא תְּשָׁעָה קַבְּיָן. יְיָן קַפְרִיסִין סָאיִן תְּלַת
 וְקַבְּיָן תְּלַתָּא. וְאֵם לֹא מֵצָא יְיָן קַפְרִיסִין

MAASE KETORET – PRAVLJENJE MIOMIRISNOG KÂDA

TANU RABANAN – Rabini su podučavali: Kako je pravljen miomirisni kâd?

On je sadržavao 368 *mane*;¹² 365 (*mane*) su odgovarali broju dana sunčane godine - jedan *mane* za svaki dan, polovina je prinošena ujutro, polovina u sumrak, a dodatne tri *mane*, od kojih je Prvosveštenik pregrštom obeju šaka obuhvatao, unosio je u (Svetinju nad Svetnjama) za *Jom a Kipurim*. On bi (ove tri *mane*) vraćao u avan dan pred *Jom a Kipurim* i ponovo mleo kako bi ispunio zapovest da kâd mirisni bude najfiniji. Sve zajedno sadržavalo je jedanaest začina, a oni su: stakta¹³, oniha, halvan, tamjan - težine sedamdeset *mane* svaki; mira, kasija, nard i šafron – težine osamnaest *mane* svaki; dvanaest (*mane*) kostusa, tri (*mane*) aromatične kore, devet (*mane*) cimeta. Takođe je dodavao devet *kava*¹⁴ cedi od karšina, kiparskog vina, tri *sea*¹⁵ i tri *kava* – ako nije mogao da nađe kiparskog vina

¹²⁾Mane je prema jednima 341 gram, a prema drugima 425 grama.

¹³⁾Neki prevode kao balsam.

¹⁴⁾Kav = 2,197 litara (Melamed); Kav = 1,4 litara (Karmel).

¹⁵⁾Sea = 13,184 litara (Melamed); Sea = 8,3 litara (Karmel).

מביא חמר חירר עתיק. מלך סדומית רובע.
 מעלה עשן כל שהוא. רבי נמן הבעל אומר
 אף בפתח הירדן כל-שהיא. אם נתן בה דבש
 פסלה. ואם חסר אחת מכל-ספמנינה חייב
 מיתה:

רבנן שמעון בן גמליאל אומר הארי אינו
 אלא שרף הנוטף מעצי הקטף. בורות
 בראשינה למה היא באה כדי לשפות בה את
 האפורן כדי שתהא נאה. יון קפריסין למה
 היא בא כדי לשרות בו את האפורן כדי
 שתהא עצה. והלא מי רגלים יפין לה אלא
 שאין מבנישין מי רגלים במקdash מפני
 הבוד:

פניא רבי נתן אומר בשוהו שוחק אומר
 הדק היטב. היטב הדק. מפני
 שהקהל יפה לבושים. טעם מה לחצאיין

donosio bi starog belog vina; četrvt (*kava*) soli iz Sodoma i malu meru dimljene suve trave. Rabi Natan Vavilonjanin reče: Takođe je dodavao malu meru jordanske smole. Ako bi dodao med (ili bilo koji sladak sastojak), čitava smeša ne bi više bila valjana. A ako bi izostavio jedan od začina zaslužio bi smrt.

RABAN ŠIMON BEN GAMLIEL je govorio: Stakta je biljni sok koji kaplje sa balsamovog drveta. Zbog čega je dodavana ceđ od karšina? Radi beljenja onihe kako bi postala svetlica. Zbog čega je dodavano kiparsko vino? Da bi se oniha u njemu natapala kako bi postala opora. Ali zar urin ne odgovara bolje ovoj svrsi? Ipak radi iskazivanja poštovanja, urin ne uno-simo u Hram.

TANJA – Učeno je (u Barajti): Ribi Natan kaže: Prilikom mlevenja (začina) govorio bi: "Samelji ga fino, fino ga same-lji." Jer (ritam) ljudskog glasa pomaže pri likom pravljenja začina. Ako bi napravio polovinu od potrebne količine

כשרה. לשלייש ולרביע לא שמענו. אמר רבי יהודה זה הסבָל אם פמְדַתָה כשרה לחצאיין. ואם חסר אחת מכל-סִמְמַנִיה חייב מיתה:

תני בר קפרא אחת לששים או לשבעים שנה הייתה באה של שיריים לחצאיין. ועוד תני בר קפרא אלו היה נתון בה גרטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש מפני שהתורה אמרה כי כל-שאר וכל-دبש לא-תקטירו ממני אשא ליהונאה: יהונאה צבאות עמו. משגב-לנו אלהי יעקב סלה: יהונאה צבאות. אשרי אדם בטח בך: יהונאה הוושעה. המלה יעננו ביום הראנו: וערבה ליהונאה מנחת יהודה וירושלם. כי מי עולם וכשנים קדמניות:

bilo je valjano, ali u vezi s trećinom ili četvrtinom nemamo predanje. Ribi Jeuda je rekao: Ovo je princip: Ako je pripravio prema tačnoj meri, onda je polovina (zahtevane mere) valjana, ali ako je izostavio jedan od začina zaslužio je smrt.

TANE VAR KAPARA – Bar Kapara je učio: Jednom u svakih 60 ili 70 godina, polovina potrebne godišnje količine začina je dolazila od nagomilanog viška (koji bi preostao od količine tri *mane* koje je pregrštom svojih šaka Prvosveštenik obuhvatao za potrebe službe na *Jom Kipur*). Ako bi tome dodao *kortov*¹⁶ meda ili nekog slatkog ploda, nijedan čovek ne bi bio kadar da izdrži njegov (predivan) miris. Zašto onda ne dodajemo med ili sladak plod u tu smešu? Zato što je Tora rekla: "Jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodu." Gospod nad vojskama s nama je, branilac je naš Bog Jakovljev. *Sela!* Gospode nad vojskama, blago čoveku koji se u Tebe uzda! Gospode, pomozi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo! I ugodan će biti prinos Judin i Jerusalima kao u staro vreme i kao pređašnjih godina.

---

¹⁶⁾ *Kortov* = 8 1/2 grama (Melamed).

תְּנָא דְבֵי אֱלֹהִים. פֶל-הַשׁוֹגָה הַלְכֹות פֶכְלָה-
 יּוֹם מִבְטָח לֹו שֶׁהֵוָה בֵן הַעוֹלָם הַבָּא.
 שֶׁנֶּאֱמָר הַלְכֹות עוֹלָם לֹו. אֶל תַּקְרִי הַלְכֹות
 אֶלָּא הַלְכֹות: אָמָר רַבִּי אֶלעָזֶר אָמָר רַבִּי
 חַנִּינָא. תַּלְמִידִי-חֲכָמִים מְרֻבִים שְׁלוּם
 בְּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמָר. וְכָל-בְּנֵיכֶךָ לְמוֹדֵי יְהוָה
 וּרְבָ שְׁלוּם בְּנֵיכֶךָ. אֶל תַּקְרִי בְּנֵיכֶךָ אֶלָּא
 בְּנֵיכֶךָ: יְהִי שְׁלוּם בְּחִילָה. שְׁלוּם
 בָּאַרְמָנוֹתִיךְ: לְמַעַן אַחֵי וּרְעֵי אַדְבָּרָה-יְהָנָא
 שְׁלוּם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֶבְקָשָׁה טוֹב לְךָ: וַיַּרְאֶה בְנִים לְבָנֵיכֶךָ. שְׁלוּם
 עַל יִשְׂרָאֵל: שְׁלוּם רַב לְאַהֲבֵי תּוֹרַתְךָ. וְאַיִן
 לִמּוֹ מִכְשׂוֹל: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתְהַנֵּן:
 יְהוָה יִבְרֹךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוּם:

לְדוֹד מִזְמֹר לְיְהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָה
 תְּבִל וַיֵּשֶׁבֵי בָהּ: בִּירְהֹוָא עַל-יִמִים
 יִסְדָּה וּעַל-גְּהָרוֹת יִכְונֶנה: מִירִיעָלָה בְּהָרִי
 יְהוָה וּמִיְּלָקִים בָּמְקוּם קָדְשׁוֹ: נָקִי

TANA DEVE ELIJAU – U školi Elija uvoj se učilo: Ko god svakog dana uči propise (Tore) baštiniće Svet koji dolazi, kao što je rečeno: "Putevi sveta su Njegovi." Ne čitaj *putevi (alihot)* nego *propisi (alahot)*. Rabi Elazar je rekao u ime Rabi Hanine: "Mudri učenjaci Tore umnožavaju mir u svetu, kao što je rečeno: 'Sinovi će tvoji učenici Gospodnji biti i obilan će mir imati sinovi tvoji'. Ne čitaj *sinovi tvoji (banajih)* nego *graditelji tvoji (bonajih)*." Mir neka vlada unutar bedema tvojih, spokoj u palatama tvojim. Radi braće i prijatelja svojih" govorim: "Neka vlada mir unutar tebe." Radi Doma Gospoda Boga našega tražiću tebi dobro. I videćeš sinove sinova svojih, mir nad Izraelom. Obilje mira imaju oni koji ljube Toru Tvoju i u njih nema spoticanja. Gospod će dati snagu narodu Svom, Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom.

(Ps. 24) Psalam Davidov. Gospodnja je zemlja i sve što je ispunjava, vaseljena i sve što u njoj prebiva. Jer je On na morima osnova i na rekama utvrđi. Ko će se uspeti na goru Gospodnju, i ko će stajati na svetom mestu Njegovom?

---

¹⁷⁾ Tj. Izraela.

כפִים וּבְרִילְבָב אֲשֶׁר וְלֹא־נִשְׂא לְשֻׁוֹא נַפְשֵׁי
 וְלֹא נִשְׁבַע לְמִרְמָה: יִשְׂא בְּרָכָה מֵאתָ
 יְהוָה וְצַדָּקָה מַאלְתִי יִשְׁעוֹ: זֶה
 דָוֶר דָרְשׁוּ מִבְקָשִׁי פָנֵיךְ יַעֲקֹב סָלָה: שָׂאוּ
 שְׁעָרִים | רְאֵשֵׁיכֶם וְהַנְשָׁאוּ פָתָחִי עַולָּם
 וַיָּבוֹא מֶלֶךְ הַכְּבֹוד: מַי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבֹוד
 יְהוָה עָזָז וְגָבָור יְהוָה גָבָור
 מֶלֶחָמָה: שָׂאוּ שְׁעָרִים | רְאֵשֵׁיכֶם וְשָׂאוּ
 פָתָחִי עַולָּם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבֹוד: מַי הַוָּא
 זֶה מֶלֶךְ הַכְּבֹוד יְהוָה צְבָאות הַוָּא
 מֶלֶךְ הַכְּבֹוד סָלָה:

יְהִי רְצָוָן מֶלֶפְנֵיךְ יְהוָה הַאֱלֹהִים
 הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא. עֲשֵׂה לְמַעַן
 וְלַמְעַן קָדְשָׁת הַמְזֻמָּר הַזֶּה וְהַשְׁמָות
 הַקָּדוֹשִׁים הַגּוֹבְרִים בּוּ. וְלַמְעַן קָדְשָׁת
 פָסָוקִיו וְתִיבּוֹתִיו וְאֹתְתִוּתִיו וְטַעַמִּיו וְרַמְזִין
 וְסֹדוֹתִיו הַיּוֹצָאים מִמְנוּ. וְלַמְעַן שֵׁם הַגָּדוֹל
 וְהַקָּדוֹש (דיינְרָנוֹסָא) הַיּוֹצָא מְפָסִיק וְהַרְיקּוֹתִי

U koga su ruke čiste i srce bezazleno, koji ne nosi Imena Njegova uza lud i ne kune se lažno. On će dobiti blagoslov od Gospoda, i pravdu od Boga spasa svog. To je pokolenje onih koji Ga traže, koji traže lice Tvoje, Bože Jakovljev. *Sela!* Podignite, dveri, vrhove svoje i uzvisiće se vrata večna da dođe Kralj slave! Ko je taj Kralj slave? Gospod silan i moćan, Gospod silan u boju. Podignite, dveri, vrhove svoje i uzvisite vrata večna da dođe Kralj slave! Ko je taj Kralj slave? Gospod nad vojskama! On je Kralj slave! *Sela!*

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, o, Gospode Bože veliki, silni i strašni, Koji činiš zarad Sebe, i zarad svetosti ovog hvalospeva i Svetih Imena koja se u njemu pominju i zarad svetosti njegovih stihova, reči, slova, nglasaka, naslućivanja i tajni koje u sebi nosi, i zarad Imena velikog i svetog koje isijava iz stiha:

לכם בָּרֶכה עד בְּלִי דַי. ומפסוק נֵסָה עַלְינוּ
אוד פָּנִיק יְהוָה. שְׁתַכְתַּבְנוּ בְּסִפְר
פָּרֶגֶשׁ וְכָלְפָלָה. שָׁנָה זוּ וְכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה.
לָנוּ וְכָל־בָּנִי בִּיתָנוּ. בְּמַלְוי וּבְרִינָה. וְלֹא
בָּאָסִיר וְלֹא בָּעֲמָל וּטְוֹרָח. בְּנָחָת וּבְשָׁלָוח
וּבְהַשְׁקָט וּבְטָחָה. כָּרִי שְׁנָזְבֵל לְעַבּוֹד עַבּוֹדָה
הַקָּדוֹש בָּקָדְשָׁה וּבְתָהָרָה בְּלִי שָׂוִים טְרָדָא.
פָּרֶגֶשׁ שֶׁלֹּא יְהִי בָּה שָׂוִים בּוֹשָׁה וְכָלָמָה.
וְאֶל תָּצְרִיכָנוּ לִידֵי מִתְנּוֹת בָּשָׁר וְדָם. פִּי אֶם
מִידָך הַפְּתֻוחָה וְהַקָּדוֹשָׁה. וְהַצְלִיחָנוּ
וְהַרְווִיחָנוּ בְּכָל־לְמַזְדָנוּ וּמַעֲשָׂה יְדֵינוּ
וּעַסְקָנוּ. וְיְהִי בִּיתָנוּ מֶלֶא בְּרִפְתָּה יְהוָה
וּגְשִׁבָּע לְחַם וּגְהִיה טוֹבִים אָמֵן כֹּן יְהִי
- רצון:

קְדוּשָׁה עַל יִשְׂרָאֵל
יַתְגַּדֵּל וַיַּתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רְبָא. (עוֹנִיס אָמֵן) בְּעַלְמָא דַי בְּרָא
כְּרוּוֹתָה, וְיִמְלִיךְ מֶלֶכְתָּה וְיִצְמַח פָּרָקָנָה נִזְקָב
מֶשִׁיחָה, (עוֹנִיס אָמֵן) בְּחַיָּכָן וּבְיוֹמִיכָן וּבְחַיִּים דָכַל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. בְּעַגְלָא וּבְזַמֵּן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן. (וגם הקהל אומר)

“I izliću blagoslov na vas preko mere,” i iz stiha: “Obrati k nama, Gospode, sveto lice Tvoje” – da nas upišeš u knjigu prehrane i izdržavanja, ove i svih godina - nas i sve koji žive u domu našem, u punini i obilju, ne na način nedozvoljen, niti kroz breme i muku, nego s utehom i spokojstvom, u miru i pouzdanju, kako bismo mogli da služimo svetu službu u svetosti i čistoti, neometano! (Upiši nas na) prehranu u kojoj neće biti nikakvog stida i sramote. I ne dopusti da budemo ovisni o milostinji ljudskoj nego samo o Tvojoj ruci otvorenoj i svetoj. Daj nam uspeh i napredak u svem učenju našem, delu ruku naših, i nastojanjima našim. Neka bi kuće naše bile ispunjene blagoslovom Božijim. I neka bi bili siti hleba i neka nam bude dobro. *Amen!* Neka bude Volja Njegova!

KADIŠ AL JISRAEL

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעולם עולםיא יתבהר,
וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעללה ויתהחלל
שםה דקדשה בריך הוא. (עוניים אמרו) לעלא מן כל ברכתא.
שירחתא, משפחחתא וגנחתא דאמירין בעלמא, ואמרו אמן.
על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיו והן ועל כל תלמידי
תלמידיו. דעסקינו באורחות קדשთא. די באתרא
הרבין וורי בכל אחר נאחר, יהא לנו ולהונ חנא וחסדא
ורחמי מון גדים מארה שמיא וארעה, ואמרו אמן.
יהא שלמא רבא מון שמיא, חייס ושבע רישועה וגנומה
ושיזבא ורפואה וגאליה וסליחה וכפרה, ורונה
והצלה לנו ולכל עמו ישראל, ואמרו אמן.
עוושה שלום במורומיו, הוא ברחמייו יעשה שלום علينا.
ועל כל עמו ישראל, ואמרו אמן.

ואחר כך אומר (רבנן) ברכו את יהונאה
המברך :

ועוניים הקhal ברכות יהונאה המברך
לעולם ונעד :

עלינו לשבח לאדון הכל. לחת גדרה
ליוצר בראשית. שלא עשו בגויי
הארצות. ולא שמננו במשפחות האדמה.
שלא שם חילקנו בהם וגזר לנו בכל-המונם.

Neka je blagosloveno Ime Njegovo veliko zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On, (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Nad Izraelom, i nad učenjacima (rabinima), i nad njihovim učenicima, i nad svim učenicima njihovih učenika koji sede zadubljeni nad svetom Torom na ovom mestu ovde, svuda i na svakom mestu, neka budu za nas, za njih i za tebe milost, dobrota i samilost od Gospodara nebesa i zemlje, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka bude obilje mira s nebesa, (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, opruštanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Predmolitelj kaže: BLAGOSLOVITE GOSPODA
     BLAGOSLOVENOGA

Opština odgovara: BLAGOSLOVEN DA JE
     BLAGOSLOVENI ZAUVEK I ZANAVEK

Predmolitelj ponavlja: BLAGOSLOVEN DA JE
     BLAGOSLOVENI ZAUVEK I ZANAVEK

Završna molitva *Alenu lešabeah*:

Na nama je da slavimo Gospodara svega, da veličamo Sazdatelja postanja, jer nas nije učinio poput naroda zemalja, niti nas je postavio poput porodica zemlje, niti nam je dodelio nasleđe poput njihovog i sudbinu poput one ostalih ljudi.

(יפסיק מעט. וכשיאמר ואנחנו משותחים לפני מלך
וְאַنַּחֲנוּ מִשְׁתְּחֹווּם לִפְנֵי מֶלֶךְ
מֶלֶכְיָה הַמֶּלֶכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שהוּא
 נוֹטָה שְׁמִים וַיּוֹסֶד אָרֶץ. וַיּוֹשֶׁב יִקְרֹא
 בְּשָׁמִים מִפְּעָל. וַיְשִׁכְנֶת עָזָז בְּגַבְּהִי מְרוּמִים.
 הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַיִן עוֹד אָחֶר. אֶתְמָת מֶלֶכְנוּ
 וְאֶפְסָז וּלְתֹוֹ. בְּפִתְוֹב בְּתוֹרָה. וַיַּדַּעַת הַיּוֹם
 וְהַשְׁבֹּות אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הָאֵלֹהִים
 הָאֱלֹהִים בְּשָׁמִים מִפְּעָל וְעַל הָאָרֶץ מִתְּחַת.
אַיִן עוֹד:

עַל בֵּן נְקֻנוּה לְה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 לְרֹאֹת מִהְרָה בְּתִפְאָרָת עָזָה. לְהַעֲבִיר
 גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהַאֲלִילִים בְּרוֹתִים יִפְרֹתּוּן.
 לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמֶלֶכּוֹת שְׁהִי. וּכְלִ-בְּנֵי בָּשָׂר
 יִקְרָאוּ בְּשָׁמֶךָ. לְהַפְנֵות אֶלְיךָ פָּלִ-רְשָׁעִי
 אָרֶץ. יִקְרִיבוּ וַיַּדְעָה פָּלִ-יּוֹשָׁבִי תָּבֵל. כִּי לְךָ
 תִּכְרֹעַ פָּלִ-בָּרֶךָ תִּשְׁבַּע פָּלִ-לְשׁוֹן. לְפָנֵיךָ

Mi sebe prostiremo pred Kraljem svih kraljeva, pred Svetim, neka je blagosloven On Koji nebesa razastire i zemlju ute-meljuje, i presto slave Njegove je na ne-besima gore, a Božanska Sveprisutnost snage Njegove u najvišim visinama. On je Bog naš i nema drugoga. Uistinu, On je Kralj naš i ne postoji ništa osim Njega, kao što u Tori piše: "Znaj danas i usadi u srce svoje da je Gospod Bog gore na nebesima i dole na zemlji, nema drugog."

AL KEN – Stoga nadu svoju u Tebe polažemo, Gospode Bože naš, da ćemo uskoro ugledati sjaj snage Tvoje kada ukloniš kumire sa zemlje, kada lažni bogovi budu potpuno uništeni, kako bi se svet usavršio u kraljevstvu Svemogućeg, kako bi svi ljudi Tvoje Ime zazivali, a svi koji na zemlji zlo čine, Tebi se obratili. Spoznaće i saznaće svi stanovnici sveta da se pred Tobom sva-ko koleno pregiba, da se Tobom svaki jezik zaklinje. **Pred Tobom.**

יהָוָה אֱלֹהֵינוּ יְכָרְעֵנוּ וַיִּפְלֹא וְלִכְבּוֹד
שֶׁמֶךְ יִזְקַר יִתְנַגֵּף. וַיִּקְבְּלוּ בָּלָם אֶת עַזְלֵט
מֶלֶכְוֹתָה. וַיִּתְמַלֵּךְ עֲלֵיכֶם מְהֻרָה לְעוֹלָם
וְעַד. כִּי הַמֶּלֶכֶת שָׁלָךְ הִיא וְלִעְוָלָמִי עַד
תִּמְלֹךְ בְּכָבּוֹד. פְּנַחֲזֵב בְּתֹרְתָה : יְהָוָה
יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וְעַד : וַיָּאֹמֵר וְהִיא
יְהָוָה לְמַלְךְ עַל פָּלָה אֶרֶץ . בַּיּוֹם
הַהוּא יְהִיא יְהָוָה אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד :
כִּי תַּקְעֵעַ תְּרוּעָה גְּדוֹלָה , וְעַם זֶה יְהִי מֵאָה וָאֶחָד קְולָתָה .

וְאָמַר קָדֵשׁ עַל יִשְׂרָאֵל יְתִגְדֶּל וַיְחַקֵּשׁ שְׁמָה רַبָּא, (עוֹנִים אָמַן) בְּעַלְמָא דֵי בָּרָא כְּרוּוֹתָה, וַיְמַלֵּךְ מֶלֶכְוָתָה וַיַּצְמַח פָּרָקָנָה וַיַּקְרַב מֶשִׁיחָה, (עוֹנִים אָמַן) בְּחַיָּכָוּן וּבְיוֹמָכָוּן וּבְחַיִּים דָּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזָמָן גָּרִיב, וַיֹּאמְרוּ אָמַן. (וגם הקהיל אומר) יְהָא שְׁמָה רַבָּא מַכְרוֹד לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמִי עַלְמִיא יִתְבָּרֵךְ, וַיִּשְׁתַּבְּחַה וַיִּתְפָּאַר וַיִּתְרֻומֵּס וַיִּתְנַשֵּׁא וַיִּתְהַדֵּר וַיִּתְעַלֵּה וַיִּתְהַלֵּל שְׁמָה דְּקָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא, (עוֹנִים אָמַן) לְעַלְמָא מִן בָּל בְּרִכְתָּא, שִׁירָחָא, תְּשִׁבְחָתָא וְנִחְמָתָא דָּאָמִירָא בְּעַלְמָא, וַיֹּאמְרוּ אָמַן. עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּן וְעַל חַלְמִידֵיהּוּן וְעַל כָּל חַלְמִידֵי תַּלְמִידֵיהּוּן, דַּעֲסָקֵין בָּאוּרִיתָא קָדְשָׁתָא, דֵי בָּאָתָרָא

Gospode Bože naš, će se klanjati i kolena pregibati i ničice padati i veličanstvu Imena Tvog slavu odavati i svi oni će na sebe primiti jaram kraljevstva Tvog, a Ti ćeš uskoro zakraljevati nad njima zauvek i zanavek. Jer je kraljevanje Tvoje i Ti ćeš doveka u slavi vladati, kao što je napisano u Tori Tvojoj: "Gospod će kraljevati doveka." I rečeno je: "I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini."

TERUA GEDOLA KADIŠ AL JISRAEL

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svoj Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo veliko zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On, (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite : *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Nad Izraelem, i nad učenjacima (rabinima), i nad njihovim učenicima, i nad svim učenicima njihovih učenika koji sede zadubljeni nad svetom Torom na ovom mestu ovde,

הדין וורי בכל אחר נאתר, יהא לנו ולהונ חנא וחסידא
ורחמי מון גָּדוֹס מארה שמייא וארעה, ואמרו Amen.
יהא שלמא רבא מן שמייא, חיים ושבע וישועה ונחמה
ושיזבא ורופא וגאלה וסליחה וכפרה, ורונה
והאלה לנו ולכל עמו ישראל, ואמרו Amen.
עוֹשֶׂה שלום במרומייו, הוא ברוחם יעשה שלום علينا,
ועל כל עמו ישראל, ואמרו Amen.

קידוש ליום ראש השנה

אם חל בשבת מוסיפים: מומור לדוד ה' רועי וגוי, אם חשוב
שבת וגוי, ושמרו בני ישראל את השבת וגוי.

**וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשית
חידשכם ותקעתם בחצצת על
עלתיכם ועל זבחו שלמיכם. והיו לכם
לזיכרון לפניהם אלהיכם. אני יהונאה
אליהם:**

ומברך כורא פרי הגפן ושותה מלא לוגמיו, ונוחן לבני ביתו.
אחרי הקידוש תיכף ומיד יטול ידיו ויברך על נת"י והמושzie.

svuda i na svakom mestu, neka budu za nas, za njih i za tebe milost, dobrota i samilost od Gospodara nebesa i zemlje, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka bude obilje mira s nebesa, (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprashtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelem, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

KIDUŠ ZA DAN ROŠ AŠANA

Ako je subota kažemo: Mizmor leDavid Adonaj Roi (Ps. 23),

*Im tašiv mi Šabat ragleha, i Vešameru vene Jisrael et a
Šabat*

UVJOM – Na dan veselja svog i na praznike svoje i na početke meseca svojih trubite u trube, prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje za pomirenje, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš.

*Potom se kaže blagoslov Bore peri agefen,
zatim blagoslov al netilat jadajim i amoci.*

מנחה לראש השנה

לְמִנְחָה עַל-הֲגַתִּית לְבָנֵי-קָרְבָּן מִזְמֹר :
 מַה-יִדְעֹת מִשְׁבְּנוֹתִיךְ
 יְהוָה צָבָאות : נְכֹסֶף וְגַם-
 כָּלָתָה | נְפָשֵׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה לְבֵינוֹ וּבְשָׁרֵי
 יְרֵנָנוּ אֶל אֱלֹהִים : גַּם-צָפֹר | מֵצָאָה בֵּית
 וְדָרוֹר | קָנוּ לְהָ אָשָׁר-שָׂתָה אָפָרְחִיה אֶת-
 מִזְבְּחוֹתִיךְ יְהוָה צָבָאות מִלְּפָנֵי
 וְאֱלֹהִים : אָשָׁר-יְשִׁיבֵי בֵּיתְךָ עַזְדָּר יְהֻלָּם
 סְלָה : אָשָׁר-יְהֻלָּם עֹזֶלֶוּ בְּךָ מִסְלָות
 בְּלִבְכֶם : עֲבָרִי | בְּעַמְקָם הַבָּכָא מַעַין
 יְשִׁיתָהוּ גַּם-בְּרִכּוֹת יְעַטָּה מִזְרָח : יַלְכֵי
 מְחִיל אֱלֹהִיל יְרָאָה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן :

MINHA POPODNEVNA MOLITVA ZA ROŠ AŠANA

(Ps. 84) Načelniku pevačkom. Uz getsku spravu. Sinova Korahovih. Psalm.

Kako su mila mesta prebivanja Tvog, Gospode nad vojskama!

Gine duša moja i uzdiše za predvorjima Gospodnjim, srce moje i meso moje radosno kliču Bogu živome.

I ptica kuću nađe i lastavica gnezdo sebi, gde leže ptiće svoje, kod žrtvenika Tvojih, Gospode nad vojskama, Kralju moj i Bože moj.¹⁾

Blago onima koji borave u domu Tvom i vazda Tebi u pohvalu kliču. *Sela!*

Blago čoveku koji snagu svoju u Tebi nalazi i kojem su u srcu staze Tvoje.

Idući dolinom plača, u izvore je pretvaraју²⁾ i kiša je rana u blagoslov odeva.

Idu od sile do sile³⁾ i dolaze pred Boga u Sionu.

¹⁾ Može takođe da se prevede i na sledeći način: *I ptica kuću nade i lastavica gnezdo sebi, gde leže ptiće svoje, a ja za žrtvenicima Tvojim uzdišem, Gospode nad vojskama, Kralju moj i Bože moj.*

²⁾ *Emek abaha* može takođe biti i suva dolina kao i dolina balzama.

³⁾ Neki prevode *od bedema do bedema*.

יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאות שְׁמַעְה תִּפְלַתִּי
הָאֶזְרָחָה אֱלֹהִי יַעֲקֹב סָלָה: מְגַנֵּנוּ רָאָה
אֱלֹהִים וְהַבָּט פָּנֵי מֶשִׁיחָה: כִּי טוֹב יֹום
בְּחַצְלִיךְ מֵאלָף בְּחַרְתִּי הַסְּתוּפָה בְּבֵית
אֱלֹהִי מְדוֹר בְּאֶלְיָרְשָׁע: כִּי שְׁמָשׁ וּמְגַן
יְהוָה אֱלֹהִים חָנוּ וּכְבָוד יִתְנוּ
יְהוָה לֹא יְמַנְעֵתְוּ לְהַלְכִים
בְּתִמְמִים: יְהוָה צְבָאות אָשָׁרִי אָדָם
בְּטַח בָּךְ:

וַיַּדְבֵּר יְהוָה אֱלֹמֶשׁ לְאָמֵר: צְרוּ
אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתֶּן אֱלֹהָם אֶת-
קָרְבָּנִי לְחַמֵּי לְאַשְׁרִי רִיחַ נִיחָחֵי תִּשְׁמַרְתָּ
לְהַקְרִיב לִי בָּמוֹעֵדְךָ: וְאָמַרְתֶּן לְהָם זֶה הַאֲשָׁר
אֲשֶׁר תִּקְרִיבְךָ לְיְהוָה בְּכָשִׂים בְּנֵי-

Gospode Bože nad vojskama, čuj molitvu moju, poslušaj, Bože Jakovljev! *Sela!*

Bože, štitu naš, pogledaj i vidi lice pomazanika Svoga!⁴⁾

Jer je bolje jedan dan u predvorjima Tvojim od hiljade. Radije izabrah prag Doma Boga svog nego da boravim u šatorima bezbožničkim.

Jer je Gospod Bog sunce i štit. Gospod milost i slavu daje.

Onima koji u bezazlenosti hode ne uskraćuje nijednog dobra.

Gospode nad vojskama, blago čoveku koji se u Tebe uzda!

PARAŠAT KORBAN ATAMID – SVAKODNEVNE ŽRTVE

VAJDABER – Reče Gospod Mojsiju govoreći: “Zapovedi sinovima Izraelovim i reci im: Prinose Moje, hleb Moj za žrtve Moje ognjem spaljene, na ugodan miris paziće te da Mi u određeno vreme prinosite. Reci im: Ovo je žrtva ognjena koju ćete Gospodu prinositi: dva jagnjeta od

---

⁴⁾ Prevodi se takođe i na sledeći način: *Pogledaj štit naš* (tj. Hram), o, Bože, i vidi lice pomazanika Svoga.

שָׁנָה תִּמְיִם שָׁנִים לַיּוֹם עַלֵּה תִּמְיד : אֶת־
 הַכְּבֵשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבָקָר וְאֶת הַכְּבֵשׂ הַשְׁנִי
 תַּעֲשֶׂה בֵּין הַעֲרָבִים : וְעַשְׂרִית הַאִפָּה סֶלֶת
 לְמִנְחָה בְּלוֹזָה בְּשָׂמֵן בְּתִיתְ רַבִּיעַת הַחִינָּן :
 עַלְתָּת תִּמְיד הַעֲשֵׂה בְּהָר סִינֵּי לְרִיחַ נִיחַח
 אֲשֶׁר לִיהְוָה : וְגַנְסְּפּוֹ רַבִּיעַת הַחִינָּן
 לְכְבֵשׂ הֶאֱחָד בְּלִדְשׁ הַסְּדָה גַּסְךָ שְׁכָר
 לִיהְוָה : וְאֶת הַכְּבֵשׂ הַשְׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין
 הַעֲרָבִים כְּמִנְחַת הַבָּקָר וּבְגַנְסְּפּוֹ תַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר
 רִיחַ נִיחַח לִיהְוָה :

אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁהַקְרִיטִירֹ
 אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֵיךְ אֶת קָטָרַת הַסּוּמִים
 בָּזְמָן שְׁבִיתַת הַמִּקְדָּשׁ קִים כִּאֵשֶׁר צִוִּית אֹתָם
 עַל־יָד מֹשֶׁה נִבְיאָךְ כְּכֹתוּב בְּתוֹרַתךְ :

godine, bez mane, svaki dan kao žrtvu – paljenicu bez prestanka. Jedno jagnje prinesi ujutro, a drugo jagnje prinesi u sumrak i desetinu *epe* najboljeg brašna kao prinos pomešan s četvrtinom *ina* čistoga ulja. To je žrtva – paljenica sva-gdašnja koja je bila prinesena na brdu Sinaj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. I naliv njezin da bude četvrt *ina* na svako jagnje, u Svetinji prinesi naliv vina Gospodu. A drugo jagnje pri-nesi u sumrak, sa prinosom ujutro i naliv njegov prinesi za žrtvu ognjenu na miris ugodni Gospodu.”

PARAŠAT AKETORET – MIOMIRISNI KÂD

ATA – Ti si, Gospode, Bog naš pred Kojim su praoci naši kadili kâd mirisni u vreme dok je stajao Hram Sveti kao što si im zapovedio preko Mojsija, pro-roka Tvog, kao što u Tori Tvojoj piše:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹמֶשׁ קְח־לְךָ
 סִמְעִים גָּטָף | וְשָׁחַלְתָּ וְחַלְבָנָה סִמְעִים
 וְלַבָּנָה זְפָה. בְּרֵד בְּבֵד יְהִיָּה: וְעַשְׂיוֹת אֲתָה
 קָטָרָת רְקָח מַעֲשֵׂה רְזָקָה. מַמְלָח טְהוֹר
 קָדֵשׁ: וְשָׁחַקְתָּ מִמְנָה הַדָּק וְגַתְתָּה מִמְנָה
 לְפָנֵי הַעֲדָת בְּאַهֲלָ מַוְעֵד אֲשֶׁר אָוֶן לְזָה
 שָׁמָה. קָדֵשׁ קָדְשִׁים תְּהִיה לְכֶם: וּגְאַמֵּר:
 וְהַקְטִיר עַלְיוֹ אַהֲרֹן קָטָרָת סִמְעִים. בְּפֶקַר
 בְּפֶקַר בְּהִיטִּיבוֹ אֲתִ־הַגָּרָת יַקְטִירָנָה:
 וּבְהַעֲלָת אַהֲרֹן אֲתִ־הַגָּרָת בֵּין הַעֲרָבִים
 יַקְטִירָנָה. קָטָרָת תִּמְיד לְפָנֵי יְהוָה
 לְדָרְתֵיכֶם:

תָּנוּ רְבָנִים פְּטָחוֹת הַקְטָרָת כִּיצְדָּה. שֶׁלַשׁ מָאוֹת
 וָשָׁשִׁים וָשָׁמְנוֹת מְנִימָה הָיוּ בָּה. שֶׁלַשׁ
 מָאוֹת וָשָׁשִׁים וָחֲמִשָּׁה כְּמַנֵּין יִמּוֹת הַחֲמָה
 מְנָה בְּכָל־יּוֹם. מְחֻצִיתָו בְּפֶקַר וּמְחֻצִיתָו
 בְּעַרְבָּה. וְשֶׁלַשׁ מְנִימָה יִתְרִים שָׁמְהָם מְכַנִּיס
 כְּהֵן גָּדוֹל וְנוֹעַל מֵהֶם מְלָא חָפְנֵיו בַּיּוֹם

VAJOMER – “I reče Gospod Mojsiju: Uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana i čistoga tamjana, sve u jednakim delovima. Od toga načini tamjan za kađenje, veštinom spravljanja mirisa, dobro pomešan čist i svet. I samlevši ga na sitno stavi jedan deo ispred Svedočanstva⁵ u Šatoru sastanka gde će se Ja s tobom sastajati. Neka vam ovo⁶ bude svetinja nad svetnjama.”

(Kadioni žrtvenik) I rečeno je: “Neka na nju Aron pali miomirisni tamjan svakog jutra kada priprema žiške neka ga pali. I kada Aron zapali žiške u sumrak neka kadi; neka bude kâd svagdašnji pred Gospodom od kolena do kolena vašega.”

MAASE KETORET – PRAVLJENJE MIOMIRISNOG KÂDA

TANU RABANAN – Rabini su podučavali:
Kako je pravljen miomirisni kad?

On je sadržavao 368 *mane*⁷; 365 (*mane*) su odgovarali broju dana sunčane godine – jedan *mane* za svaki dan, polovina je prinošena ujutro, polovina u sumrak, a dodatne tri *mane*, od kojih je Prvosveštenik pregrštom obeju šaka obuhvatao, unosio je u (Svetinju nad Svetnjama) za

⁵⁾ Unutrašnji oltar koji je stajao nasuprot Svetog Kovčega u kojem se nalazilo Svedočanstvo, tj. Ploče koje je Mojsije primio na brdu Sinaj.

⁶⁾ Miomirisni kâd.

⁷⁾ *Mane* je prema jednima 341 gram, a prema drugima 425 grama.

הכפורים. מחוּזִין למקתשת בערב יום הכהנים כדי לקיים מצות דקה מן הדקה. ואחד עשר סמנים היו ביה. ואלו הן (טוב לנוותם באצבעותיו) הָאָרִי והצפּוֹרֶן. והחלבנה. והלבונה. משקל שבעים שבעים מנה. מזר. וקציעה. ושבולת גרד. וכרכום. משקל שששה עשר שישר מנה. קושט שניים עשר. קלופה שלשה. קגמון תשעה. בורית פרשינא תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתן וקבין תלתא. ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חירר עתיק. מלח סדומית רובע. מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן הבעל אומר אף כפת הירדן כל-שהיא. אם נתן בה דבר פסללה. ואם חפר אחת מבל-ספמנינה חייב :

ר' בן שמואון בן גמליאל אומר הארי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף. בורית פרשינא לממה היא באה כדי לשפות בה את

Jom a Kipurim. On bi (ove tri *mane*) vraćao u avan dan pred *Jom a Kipurim* i ponovo mleo kako bi ispunio zapovest da kâd mirisni bude najfiniji. Sve zajedno sadržavalo je jedanaest začina, a oni su: stakta⁸, oniha, halvan, tamjan – težine sedamdeset *mane* svaki; mira, kasija, nard i šafron – težine osamnaest *mane* svaki; dvanaest (*mane*) kostusa, tri (*mane*) aromatične kore, devet (*mane*) cimeta. Takođe je dodavao devet *kava*⁹ cedi od karšina, kiparskog vina, tri *sea*¹⁰ i tri *kava* – ako nije mogao da nađe kiparskog vina donosio bi starog belog vina; četrvt (*kava*) soli iz Sodoma i malu meru dimljene suve trave. Rabi Natan Vavilonjanin reče: Takođe je dodavao malu meru jordanske smole. Ako bi dodao med (ili bilo koji sladak sastojak), čitava smeša ne bi više bila valjana. A ako bi izostavio jedan od začina zaslužio bi smrt.

RABAN ŠIMON BEN GAMLIEL je govorio: Stakta je biljni sok koji kaplje sa balsamovog drveta. Zbog čega je dodavana ced od karšina? Radi beljenja onihe kako bi postala svetlica. Zbog čega je dodavano kiparsko vino? Da bi se oniha u njemu natapala

---

⁸⁾ Neki prevode kao balsam.

⁹⁾ *Kav* = 2,197 litara (Melamed); *Kav* = 1,4 litara (Karmel).

¹⁰⁾ *Sea* = 13,184 litara (Melamed); *Sea* = 8,3 litara (Karmel).

הצפּוֹרָן כִּדִי שְׁתַהְאָ נָּאָה. יֵין קְפָרִיסִין לְמַה
הוּא בָּא כִּדִי לְשֻׂרוֹת בּוֹ אֶת הַצְפּוֹרָן כִּדִי
שְׁתַהְאָ עָזָה. וְהַלָּא מֵי רְגָלִים יִפְיַין לְהָאָלָא
שְׁאַיִן מַבְנִיסִין מֵי רְגָלִים בַּמִּקְדָּשׁ מִפְנֵי
הַכְּבוֹד:

תְּנִינָא רַבִּי נָתָן אָוֹמֵר בְּשַׁהְיוֹא שׁוֹחֵק אָוֹמֵר
הַדָּק הַיְטָב. הַיְטָב הַדָּק. מִפְנֵי
שְׁהַקּוֹל יִפְהָה לְבִשְׁמִים. פָּטָמָה לְחַצְאַיִן
כְּשָׁרָה. לְשָׁלִישׁ וּלְרַבִּיעַ לֹא שְׁמַעַנוּ. אָמֵר
רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אָם כְּמַדְתָּה כְּשָׁרָה
לְחַצְאַיִן. וְאָם חֲסֵר אַחַת מְלָלִי-סְמִמְנִיתָה חַיִיב
מִתְּהָ:

תְּנִינִי בָּר קְפָרָא אַחַת לְשָׁשִׁים או לְשָׁבָעים
שָׁנָה הִיתָה בָּאָה שֶׁל שִׁינְרִים לְחַצְאַיִן.
וּעוֹד תְּנִינִי בָּר קְפָרָא אֶלָו הִיה נוֹתֵן בָּה גְּרַטּוֹב
שֶׁל דְּבָשׁ אֵין אָדָם יִכְלֶن לְעַמּוֹד מִפְנֵי רִיחָה.
וְלֹמַה אֵין מַעֲרְבִּין בָּה דְּבָשׁ מִפְנֵי שְׁהַתּוֹרָה
אָמָרָה כִּי בָּל-שָׁאָר וּבָל-דְּבָשׁ לְאַתְקְטִירָוּ

kako bi postala opora. Ali zar urin ne odgovara bolje ovoj svrsi? Ipak radi iskazivanja poštovanja, urin ne unosimo u Hram.

TANJA – Učeno je (u Barajti): Ribi Natan kaže: Prilikom mlevenja (začina) govorio bi: "Samelji ga fino, fino ga samelji." Jer (ritam) ljudskog glasa pomaže prilikom pravljenja začina. Ako bi napravio polovinu od potrebne količine bilo je valjano, ali u vezi s trećinom ili četvrtinom nemamo predanje. Ribi Jeuda je rekao: Ovo je princip: Ako je pripravio prema tačnoj meri, onda je polovina (zahtevane mere) valjana, ali ako je izostavio jedan od začina zaslužio je smrt.

TANE VAR KAPARA – Bar Kapara je učio: Jednom u svakih 60 ili 70 godina, polovina potrebne godišnje količine začina je dolazila od nagomilanog viška (koji bi preostao od količine tri *mane* koje je pregrštom svojih šaka Prvosveštenik obuhvatao za potrebe službe na *Jom Kipur*). Ako bi tome dodao *kortov*¹¹⁾ meda ili nekog slatkog ploda, nijedan čovek ne bi bio kadar da izdrži njegov (predivan) miris. Zašto onda ne dodajemo med ili sladak plod u tu smešu? Zato što je Tora rekla: "Jer ni kvasca ni meda ne treba da palite

---

¹¹⁾*Kortov* = 8 1/2 grama (Melamed).

מִמֶּנוּ אֲשֶׁר לְיְהוָה : יְהוָה צָבֹאות
 עַמְנוּ. מִשְׁגַּב־לָנוּ אֱלֹהִי יַעֲקֹב סָלה:
 יְהוָה צָבֹאות. אֲשֶׁר־אָדָם בְּטָח בָּךְ:
 יְהוָה הַוְשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם
 קָרְאָנוּ: וְעַרְבָּה לְיְהוָה מִנְחָת יְהוָה
 וִירוּשָׁלָם. בִּימֵי עוֹלָם וּבָשָׁנִים קָדְמָנִיות:
 אֲשֶׁר־יַוְשִׁבֵּי בֵיתְךָ. עוֹד יַהֲלֹוד סָלה:
 אֲשֶׁר־הָעָם שְׁפָכָה לֹז אֲשֶׁר־הָעָם
 שִׁיחָה אֱלֹהִיו: תְּהִלָּה
 לְדָן אֲרוֹמָמָךְ אֶלְוָתְךָ הַמֶּלֶךְ וְאָבְרָכה שָׁמָךְ
 לְעוֹלָם וְעַד: בְּכָל־יּוֹם אָבְרָכָךְ וְאַהֲלָה
 שָׁמָךְ לְעוֹלָם וְעַד: גָּדוֹל יְהוָה
 וִמְהַלֵּל מֵאַד וְלִגְדְּלָתוֹ אֵין חַקָּר: כָּור
 לְדָור יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךְ וְגִבּוֹרָתְךָ יִגְדִּילוּ: הַדָּר
 כְּבוֹד הַוְדָךְ וְדָבְרֵי נְפָלָאתְךָ אֲשִׁיחָה:
 וְעַזּוֹז נְזָדָאתְךָ יִאמְרוּ וְגִדְלָתְךָ אַסְפָּרָנה:
 זָכָר רְבִיטָוּבְךָ יִמְיֻעוּ וְצִדְקָתְךָ יִרְפְּנוּ: חַפְנוּ
 וּרְחַום יְהוָה אָרְךָ אֲפִים וְגִדְלָהָסֶד:

na žrtvu ognjenu Gospodu.” Gospod nad vojskama s nama je, branilac je naš Bog Jakovljev. *Sela!* Gospode nad vojskama, blago čoveku koji se u Tebe uzda! Gospode, pomozi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo! I ugodan će biti prinos Judin i Jerusalima kao u staro vreme i kao pređašnjih godina.

AŠRE – Blago onima koji borave u domu Tvom i vazda Tebi u pohvalu kliču. *Sela!*

AŠRE – Blago narodu kojem je tako! Blago narodu kojem je Gospod Bog njegov!

(Ps. 145) Hvalospev Davidov

Uzvisivaču Te, Bože moj, Kralju moj, blagoslovici Ime Tvoje doveka.

Svakog dana ću Tebe blagosiljati i hvalu ću Imenu Tvome doveka uznositi.

Velik je Gospod i u hvalospevima opevan je, nedokučiva je veličina Njegova! Naraštaj naraštaju opeva dela Tvoja i svemoćnost Tvoju kazuje.

O neizmernoj divoti blistavog sjaja svetlosti veličanstva Tvoga i o čudesnim znamenjima Tvojim kazivaču.

Kazuju strahotnu silu dela Tvojih i ja ću o veličini Tvojoj pripovedati.

Razglašuju spomen obilja dobrote Tvoje i pravednosti Tvojoj kliču.

Milostiv je i milosrdan Gospod, spor na gnev i pun dobrote.

טוֹבִיְהוָה לְפָל וְרַחֲמֵיו עַל-פָל-
 מַעֲשֵיו: יְזֹךְ יְהוָה כָל-מַעֲשֵיךְ
 וְחִסְדֵיךְ יְבָרֶכֶתְךָ: כְבוֹד מֶלֶכְתְךָ יְאַמְרוּ
 וְגִבְורַתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהַזְדִיעַ וְלִבְנֵי הָאָדָם
 גִבְורָתְךָ וְכָבוֹד הַדָּר מֶלֶכְתְךָ: מֶלֶכְתְךָ
 מֶלֶכְתְךָ פָל-עַלְמָיִם וּמִמְשָׁלָתְךָ בְּפָל-דָר
 וְדָר: סָמֵךְ יְהוָה לְכָל-הַגְּפָלִים
 וְזֹחֲחַ לְכָל-הַפְּפּוֹפִים: עַיִינִי-כָל אֱלֹהִיךְ
 יְשַׁבְרוּ וְאַתָּה נֹתֵן-לָהּם אַת-אֲכַלֵם בְּעַתָּה:
 פֹוֹתֵחַ אַת-יְדֶךָ וּמְשֻׁבֵיעַ לְכָל-חַי רָצָן:
 צְדִיקָה יְהוָה בְּכָל-דְרָכָיו וְחַסִיד
 בְּכָל-מַעֲשֵיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל-
 קָרְאֵי לְכָל אָשָׁר יְקָרָא הָאָמָת: רָצָן-
 יְרָאֵי יִעְשָׂה וְאַת-שׁוֹעַתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעָם:
 שׁוֹמֵר יְהוָה אַת-כָל-אֲהֵינוּ וְאת כָל-
 הָרְשָׁעִים יִשְׁמֵיד: תְהִלָת יְהוָה יְדַבֵּר
 פִי וַיְבָרֵךְ כָל-בָשָׂר שָׁם קָרְשׁוּ לְעוֹלָם וְעַד:
 וְאַנְחָנוּ וְנִבְרָךְ יְה מַעַתָה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּי-

יְה:

Dobar je Gospod svima i samilosna je ljubav Njegova nad svim delima Njegovim.¹²⁾ Hvalu će Ti odati, Gospode, sva dela Tvoja, i verni Tvoji koji se u Tebe uzdaju blagosloviće Te.

Kazivaće slavu kraljevstva Tvoga i propovedaće o velikoj sili Tvojoj, da obznane sinovima ljudskim silu Njegovu i neizmernu divotu blistavog sjaja veličanstva kraljevstva Njegovog.

Kraljevstvo Tvoje je kraljevstvo svih vekova i vladavina Tvoja za sva pokolenja. Podupire Gospod sve koji posrću i uspravlja sve pognute.

Oči svih su k Tebi s nadom upravljene i svakome na vreme hranu daješ.

Ruku Svoju otvaraš i sitiš sve što živi po želji njihovoj.

Pravedan je Gospod u svim putevima Svojim i milosrdan u svim delima Svojim.

Blizu je Gospod svima koji Ga prizivaju, svima koji Ga iskreno¹²⁾ zazivaju.

Ispunjava volju onih koji Ga se boje, vapaj njihov čuje i izbavlja ih.

Čuva Gospod sve koji Ga ljube, a zlotvore sve istrebljuje.

Hvalu Gospodnju kazivaće usta moja i stvorenja će sva blagosloviti sveto Ime Njegovo na veka vekova.

I mi ćemo blagosiljati Gospoda odsad i dove-ka! Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

---

¹²⁾ Doslovno u istini.

ובא לציון גואל ולשבוי פשע ביעקב. נאם יהונאה: ואני זאת בריתך אתם אמר יהונאה רוחך אשר עלייך ודברי אשר-شمתי בפיך. לא-ימושו מפיק ומפי זרעך ומפי זרעך זרע אמר יהונאה. מעטה ועד-עולם: אתה קדוש. יושבת הלוות ישראל: וקרא זה אלה ואמר. קדוש | קדוש קדוש יהונאה צבאות. מלא כל-הארץ כבודו: ומקבלין דין מזדין ואמרין. קדיש בשמי מרומה עלאה בית שכינה. קדיש על-ארעה עובד גבורתך. קדיש לעלם ולעלמי עלמי. יהונאה צבאות מלא כל-ארעה זיו יקרה: ותחשאני רוח ואשמע אחרי קול רעם גדול. ברוך כבוד-יהונאה מקומו: ינתקלתי רוחך. ושמעת בתרי קל זיע שגיא דמשבחין ואמרין ברוך יקרה דייהונאה

UVA LECION – “I doći će Spasitelj Sionu i onima od (sinova) Jakova koji se obraćaju od bezakonja”, reč je Gospodnja. “A Ja – ovo je savez Moj s njima”, veli Gospod. “Duh Moj koji je na tebi i reči Moje koje u usta tvoja metnuh neće se udaljiti od usta tvojih, ni od usta semena tvoga, ni od usta semena semena tvoga”, veli Gospod, “odsad i doveka.” A Ti si svet, stoluješ nad hvalospevima Izraela. I klicahu jedan drugome govoreći: “Svet! Svet! Svet je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja slave Njegove!” *I jedan drugome u saglasju kliču:* “*Svet u višnjim visinama nebeskim, prebivalištu Njegove Božanske Sveprisutnosti, svet na zemlji, delu svemoći Njegove, svet doveka i na veke vekova je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja sjaja slave Njegove.*”¹³⁾ I podiže me duh i čuh za sobom glas silne grmljavine (govoreći): “Blagoslovena slava Gospodnja s mesta Njegovog!” *I podiže me duh i čuh za sobom glas silne grmljavine kako slavu uznesi* govoreći: “*Blagoslovena slava Gospodnja*

---

¹³⁾Ovaj stih se tiho izgovara.

מִתְּאַמֵּר בֵּית שְׁכִינָתָה: יְהוָה
 יְמַלֵּךְ לְעוֹלָם וְעַד: יְהוָה מֶלֶכְתָּה
 קָאִים לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמִי עַלְמֵיא: יְהוָה
 אֱלֹהִי אֲבָרָהָם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ
 שְׁמֶרֶת-זֹאת לְעוֹלָם לִיצָר מְחֻשְׁבָות לְבָב
 עַמָּךְ. וְהַכֵּן לְכָבָם אֲלֵיכָ: וְהִוא רְחוּם יִכְפֶּר
 עָזָן וְלְאִינְשָׁחִית וְהַרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפָו. וְלֹא-
 יַעֲיר בָּלְ-חַמְתוֹ: בִּידְ-אַתָּה אָדָנִי טֹב וְסַלְחָה.
 וּרְבִ-חַסְדָּר לְבָלְ-קָרְאֵיךְ: צְדָקָתָךְ צְדָקָ
 לְעוֹלָם. וְתוֹרָתָךְ אָמָת: תַּפְנִין אָמָת לְיַעֲקֹב
 חַסְדָּר לְאֲבָרָהָם. אַשְׁר-גַּשְׁבָּעָת לְאֲבָתֵינוּ
 מִימֵי קָדָם: בָּרוּךְ אָדָנִי יוֹם יָעָמֵס-לָנוּ
 הָאָל יִשְׁוֹעָתָנוּ סָלָה: יְהוָה צְבָאות
 עַמָּנוּ. מִשְׁגַּב-לָנוּ אֱלֹהִי יַעֲקֹב סָלָה: יְהוָה
 צְבָאות. אֲשֶׁר-יִהְיֶה אָדָם בְּטַח בָּךְ: יְהוָה
 הַוְשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנָנוּ בַּיּוֹם-קָרְאָנוּ:
 בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שְׁבָרָאנוּ לְכִבּוֹדוֹ וְהַבְּדִילָנוּ
 מִן הַתוֹּועִים וּנְתַן לָנוּ תּוֹרָת אָמָת וְחַיִּים

*s mesta prebivališta Njegove Božanske Sveprisutnosti!"¹⁴⁾ Gospod će kraljevati dove-ka! Gospod, Kraljevstvo je Njegovo ustanovlje-no zauvek i za veke vekova! Gospode Bože Avrâma, Isaka i Izraela, praotaca naših, čuvaj ovu (misao)¹⁵⁾ doveka kao nagon misli srca naroda Tvog i srca njihova ka Sebi upravi. A On, Premilostivi, opršta prestup i zatrti ne-će. Često je odvraćao gnev Svoj i svu jarost Svoju podizao nije. Jer si Ti, Gospode, dobar i oprštaš, i obilje je milosrđa Tvog svima koji Te zazivaju. Pravda je Tvoja pravda večna i Tora je Tvoja istina. Udeli istinu Jakovu, mi-lost Avrâmu, kako si Se zakleo praocima na-šim od dana iskonskih. Blagosloven Gospod dan za danom, Koji nas dobročinstvom bremeni, On je Bog spasa našega! *Sela!* Gospod nad vojskama je s nama, branilac je naš Bog Jakovljev. *Sela!* Gospode nad vojskama, blago čoveku koji se u Tebe uzda! Gospode, izbavi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo!*

BARUH – Blagosloven da je Bog naš Koji nas je stvorio u čast Svoju i Koji nas je odvojio od zabludelih i dao nam Toru istinitu i život

---

¹⁴⁾Ovaj stih se tiho izgovara.

¹⁵⁾O *keduša*.

עוֹלָם נִטְעַ בְּתוּכֵנוּ. הַוָּא יִפְתַּח לְבָנָנוּ בְּתוֹרָתוּ.
וַיִּשְׂים בְּלֶפֶןָנוּ אֲהַבָּתוֹ וַיַּרְאֵתָו לְעֵשָׂות רְצָוָנוּ
וְלְעַבְדוֹ בְּלֶבֶב שְׁלָמָם. לֹא נִגְעַן לְרִיקָה וְלֹא
גָּלַד לְבָהָלה. יְהִי רְצָוָן מַלְפִּינִיךְ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁנְּשָׁמֹר חֲקִיקָה
וּמִצְׁוֹתִיקָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּנוֹזְבָה וּנְחִיה וּנְירִישָׁ
טוֹבָה וּבָרָכה לְחַיִּים הַעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן
יַזְמִרְךָ כְּבָוד וְלֹא יַדַּם. יְהוָה אֱלֹהֵי
לְעוֹלָם אָזְדָּה: יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן
צְדָקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיַּאֲדִיר: וַיַּבְטְּחוּ בָּכָה
יוֹדָעִי שָׁמֶךָ. כִּי לְאַעֲזָבָת דָּוֶרְשִׁיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: יְהוָה אָדָנֵינוּ מִהִ-אֲדִיר שָׁמֶךָ
בְּכָל-הָאָרֶץ: חִזְקֵי וַיִּאמֶץ לְבָבָם.

כָּל-הַמִּיחָלִים לְיְהוָה:

וְאֹמֵר הַחֹזֶן חַצִּי קְדִישָׁ

יַתָּגַדֵּל וַיַּתְּקַרְשֵׁ שְׁמָה רְבָא. (עוֹニִים אָמְן) בְּעַלְמָא דִי בְּרָא
כְּרֻעָוָתָה. וַיִּמְלִיךְ מֶלֶכְוָתָה וַיַּצְמַח פָּרָגָנה וַיַּקְרַבְנָה

večni u nas usadio. On će nam otvoriti srca naša u Tori Svojoj i usadiće u srca naša ljubav prema Njemu i strah sveti prema Njemu kako bismo Volju Njegovu izvršavali i služili Mu svim srcem. Neka trud naš ne bi uzaludan bio i nizašta plodovi truda našega bili. Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da čuvamo zakone Tvoje i zapovesti Tvoje na Ovome svetu i da budemo dostojni da doživimo i baštinimo dobro i blagoslov u životu Sveta koji dolazi kako bi Tebi pevala slava moja¹⁶ i ne utihnula nikada. Gospode Bože moj, doveka će Ti zahvaljivati. Gospodu beše mio radi pravde njegove, učini Toru velikom i slavnom. U Tebe se uzdaju oni koji znaju Ime Tvoje jer ne ostavljaš one koji Tebe traže, Gospode. Večni, Gospode naš, kako je veličanstveno Ime Tvoje po svoj zemlji! Budite hrabri i jakog srca svi koji se u Gospoda uzdate!

Predmolitelj kaže *Haci kadiš*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (**odgovaramo: Amen**) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak)

---

¹⁶⁾Odnosi se na dušu.

משיחה, (עוונים אמן) בחַיִכּוֹן וביוּמִיכּוֹן ובחיי דכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בעֲגָלָה ובזָפָן קרִיב, ואָמָרוּ אָמָן. (וגם הקהל אומר)
יְהָא שְׁמָה רַבָּא מִכְרָה לְעַלְםָם יְלֻלָּמִי עַלְמִיא יִתְבָּרֶה,
וַיִּשְׂתַּבְּחֶה וַיִּתְפַּאֲר וַיִּתְרוּם וַיִּתְנַשָּׂא וַיִּתְהַדֵּר וַיִּתְعַלֵּה וַיִּתְהַלֵּל,
שְׁמָה דְקֹדְשָׁא בְּרִיךְ הֵוָא, (עוונים אמן) לעַלְאָמָן בְּלִ בְּרַכְתָּא,
שִׁירָתָא, פְּשָׁבָחָתָא וְגַחְמָתָא דְאַמְּרִין בְּעַלְמָא, ואָמָרוּ אָמָן.

ואם חל בשבת פותחים את ההיכל ואומרים
וְאַנְּיִ חַפְלָתִי־לְךָ יְהֻנָּה עת רצון אללים
בְּרַכְ-חַסְדָּךְ. ענני באמת ישעך: יאמר הפטוק שני פעמים
בְּרִיךְ שְׁמָה דְמַאְרִי עַלְמָא בְּרִיךְ בְּתַרְךְ
וְאַתְּרָךְ. יהא רעומך. עם עמדך
יִשְׂרָאֵל לְעַלְםָם. ופוקן ימינך אחזך לעמדך
בְּבֵית מִקְדָּשָׁךְ. לאםתוויי לנוּ מטוּב נהורך.
וַיְלַקְּבֵל צְלוֹתָנָא בְּרַחְמָיִן. יהא רעועא גָּדוּמָךְ
דְתֹורִיךְ לֹז חַיִין בְּטִיבוֹ. ולהוּ אָנָא עַבְדָךְ
פְּקִידָא בְּגֹזְעִיקָּא. לмерחם עלי ולמנטר
יְתִי וַיְתַבֵּל דֵי לֵי וְדֵי לְעַמְדָךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתָּה
הֵוָא זָן לְכָלָא וּמְפַרְגָּס לְכָלָא. אַנְתָּה הֵוָא
שְׁלִיטָעַל כָּלָא. אַנְתָּה הֵוָא דְשְׁלִיטָעַל מְלָכִיא

pomazanika Svog Mesije (**odgovaramo: Amen**) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (**odgovaramo: Amen**) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (**odgovaramo: Amen**).

Ako je subota otvaramo *Ehal* i kažemo:

A ja se molim Tebi, Gospode, vreme je da se smiluješ, Bože, u obilju milosti Tvoje usliši me u istini spasenja Tvoga! (Ovaj stih kažemo dva puta.)

BERIH ŠEME¹⁷ – Neka je blagosloveno Ime Gospodara sveta, neka je blagoslovena kruna Tvoja i mesto prebivanja Tvog. Neka milost Tvoja bude s narodom Tvojim, Izraelem, doveka. Spas desnice Tvoje objavi narodu Svom u Svetinji Svojoj kako bi nas obasjala dobrota isijavanja Tvog i kako bi molitve naše u ljubavi samilosnoj bile primljene. Neka bude Volja Tvoja da nam u dobru produžiš dane. Neka bih i ja ubrojan bio među pravednike kako bi mi se smilovao i kako bi sačuvao mene i sve moje i narod Tvoj, Izrael. Ti hraniš sve i uzdržavaš sve. Ti nad svima vladaš, Ti si vladar nad kraljevima,

---

¹⁷⁾Ladino prevod ove molitve videti na kraju knjige u Dodatku V, str. 599.

וְמַלְכָתָא דִילֵךְ הִיא. אֲנָא עֲבָדָא דְקֹדְשָׁא
בריך הוא דסגידנא קמה ומן קמי דיקר
אוריתה בכל-עדן ועדן. לא על אנש
רחיצנא. ולא על בר אלהין סמייכנא. אלא
באלהא דשמייא דהוא אלהא קשות.
ואורייתה קשות ונביואה קשות. ומסגי
למעבד טבון וקשות. ביה אֲנָא רְחִיצָן
ולשםה יקירה קדיישא אֲנָא אמר תשבחן.
יהא רעועא לך מה דתפתח לבוי באורייתך.
(ותיחב לי בגין דברין דעבדין רעוטך).
ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמד
ישראל לטוב ולחיין ולשלם אמן:

ומוציאים ס"ת וקוראים ב' ג' גברי ב' השבע
וגוללים אותו ואור מזמור שיר וגוי

מְזֻמָּר שִׁיר לַיּוֹם הַשְׁבָּת: טוב להדרות
לייהוה ולזמר לשמה
עליז: להגיד בבר חסוך ואומנתך
בלילות: עלי-עשור וعلي-נבל עלי הגיוון

a kraljevanje je Tvoje. Ja sam rob Svetoga, neka je blagosloven On, pred Njim se prostirem i pred veličanstvom Tore Njegove u svakom trenutku. Ne uzdam se u čoveka, niti se na anđela oslanjam, nego samo u Boga nebesa, Koji je Bog istine i Čija je Tora istina i Čiji su proroci istiniti i Koji svagda čini dobro i istinu. U Njega se uzdam i Imenu Njegovom veličanstvenom i svetom hvalospeve uznosim. Neka bude Volja Tvoja da otvořiš srce moje za Toru Tvoju (i neka bi mi dao sinove koji bi izvršavali Volju Tvoju), i neka bi ispunio želje srca mog i srca čitavog naroda Tvog, Izraela, na dobro, za život i mir. *Amen!*

**Vadimo Sefer Toru i čitamo kao u Šahritu
Baruh aMakom, Gadelu, Romemu itd. Čitamo
Parašat aazinu (videti str. 551) i potom
zamotavamo Sefer Toru kao prilikom jutarnje
molitve i kažemo:**

(Ps. 92) Psalam, pesma za dan subotnji.

Dobro je Gospodu hvalu odavati i pevati Imenu Tvom, Svevišnji. Javljati jutrom milost Tvoju, i vernost Tvoju noćima, uz harfu od deset žica, i uz laantu i s pesmom uz liru.

בכִּפּוֹר: כִּי שְׁמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעַלְךָ
 במְעֵשֶׂיךָ יְדִיךָ אֲרָגֵן: מַה־גָּדוֹי מְעֵשֶׂיךָ
 יְהוָה מַאֲדָע עַמְקָיו מִחְשְׁבָתְיךָ:
 אַיִשְׁ-בָּעֵר לֹא יַדַּע וְכָסֵיל לְאַיְבֵין אַתָּ
 זֹאת: בְּפֶרַח רְשָׁעִים | בָּמוֹ עַשְׂב וַיַּצִּיצֵז
 פָּלָ-פָעֵלִי אָוֹן לְהַשְׁמָדָם עַדְיִ-עַד: וְאַתָּה
 מַלְוָם לְעַלְם יְהוָה: כִּי הַנֶּה אַיְבֵיךָ
 יְהוָה כִּי הַנֶּה אַיְבֵיךָ יַאֲבֹד יַתְפַּרְדוּ
 פָּלָ-פָעֵלִי אָוֹן: וַתָּרֶם כְּרָאִים קָרְנִי בְּלָתִי
 בְּשָׁמְן רָעֵן: וַתְּבַט עִינִי בְּשָׂוֵרִי בְּקָמִים
 עַלְיִ מְרֻעִים תְּשַׁמְעֵנָה אָזְנִי: צַדִּיק פַּתְמָר
 יַפְרַח כָּאָרוֹז בְּלִבְנָוֶן יְשָׁגָה: שַׁתְוִילִים בְּבִית
 יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֶלְהֵינוּ יְפָרֵיחָו: עַזְדָּבָן
 יַנְפְּכוּן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וּרְעֵנִים יְהִיוּ: לְהַגִּיד
 כִּי־יְשָׁר יְהוָה צוֹרִי וְלֹא־עוֹלָתָה בָּו:

וּמְחוֹזִירִים ס"ח לְמִקְמוֹ וְאוֹרִי יַהֲלִלוּ וְגַנוּ.
 יַהֲלִלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי נְשַׁגֵּב שְׁמוֹ לְכָדוֹ. הַodo עַל אָרֶץ וּשְׁמִים
 וַיְרַם גַּדוֹן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חִסְדֵּיו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קָרוּבוֹ הַלְוִיה:
 יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. פְּשָׁמִים מִמְעָל וּעַל
 הָאָרֶץ מִתְחַת אֵין עוֹד: אֵין בָּמוֹר בְּאֱלֹהִים אָדָן. וְאֵין בְּמְעֵשֶׂיךָ:
 כִּי לְקַח טוֹב נְתַתִּי לְכָם. תּוֹרַתִּי אֶל־תְּמַעֲזָבוֹ:

Jer razveselio si me, Gospode, delima Tvojim, delima ruku Tvojih kličem. Kako su velika dela Twoja, o, Gospode! Veoma duboke su misli Tvoje. Čovek bezuman spoznati neće, niti će ludak to razumeti. Kada bezbožnici kao trava niču i cvetaju svi koji bezakonje čine, to biva da se zanavek istrebe. A Ti si uzvišen doveka. Jer, evo neprijatelji Tvoji, Gospode, jer, evo neprijatelji Tvoji propadaju i rasipaju se svi koji zlo čine. A rog moj Ti uzvišuješ kao u bivola, i uljem novim pomazan sam. I oko mi gleda na neprijatelje moje, i o dušmanima koji ustaju na mene slušaju uši moje. Kao palma cveta pravednik i kao kedar libanski raste. Koji su zasadeni u domu Gospodnjem, u predvorjima Boga našeg cvetaju. Rod i u starosti donosiće, sočni i puni svežine biće, da objave kako je Gospod pravedan! On je Stena moja i u Njemu nema nepravde.

Vraćamo Sefer Toru u Ehal i kažemo:

JEALELU – Neka svi hvale Ime Gospodnje jer jedino je Ime Njegovo uzvišeno, sjaj svetlosti veličanstva Njegovog, zemlju i nebesa nadvisuje. On je uzvisio rog (snagu) naroda Svog na slavu svih pobožnika Svojih koji su priljubljeni uz Njega, sinova Izraelovih, naroda koji Mu je blizu. Hvalite Gospoda! *Aleluja!* Gospod je Bog! Gospod je Bog! Gore je na nebesima i dole na zemlji, nema drugog. Niko među bogovima nije kao Ti, Gospode, i nema dela takvih kao što su dela Twoja.

Nakon stavljanja Tore u Ehal kažemo:

Jer vam dobar nauk daiem. ne ostavljajte Toru Moju!

תפוץ תפָלְתִי קַטְרָת לְפִנֵיכָה. מְשֹׁאת כְּפִי מְגֻתַת־עֲרָב:
הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שֹׁועַי מֶלֶכִי וְאֱלֹהִי. בַּי אֲלֵיךְ אַתְפָלֵל:

ואח"כ אומר החזון חצי קדיש

וַתִּתְגַּדֵּל וַתִּתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רְبָא, (עוֹנוֹים אָמְנו) בְּעַלְמָא דִי בָּרָא
כְּרֻעָותָה, וַיִּמְלִיךְ מְלֻכָּתָה וַיַּצְמַח פָּרָקָנָה וַיִּקְרַב
מֶשִׁיחָה, (עוֹנוֹים אָמְנו) בְּחַיָיכָוּן וּבְיוֹמִיכָוּן וּבְחַיִי דָכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזָמָן קָרִיב. וַיֹּאמְרוּ אָמְן. (וגם הקהיל אומר)
יְהָא שְׁמָה רְבָא מִבְּרֵךְ לְעַלְמָם וּלְעַלְמֵי עַלְמָיא יִתְפְּרֹה,
וַיִּשְׁתַּבְחַ וַיִּחְפַּר וַיִּתְרֹאֵם וַיִּתְנַשֵּׁא וַיִּתְהַדֵּר וַיִּתְعַלֵּה וַיִּתְהַלֵּל
שְׁמָה דִקְרָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, (עוֹנוֹים אָמְנו) לְעַלְאָמָן פָּל בְּרִכְתָּא,
שִׁירָחָא, תְּשַׁבְּחָתָא וַנְחַמְּתָא דָאַמְּרָן בְּעַלְמָא. וַיֹּאמְרוּ אָמְן.

אָדָנִי (יפסיק מעט) שְׁפָתִי תְּפַתֵּח וַיְיִגְיד תְּהַלְתָּה:
**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהִי
אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהִי אֶבְרָהָם. אֱלֹהִי יִצְחָק
וְאֱלֹהִי יַעֲקֹב. הָאָל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַגּוֹרָא.
אֵל עַלְיוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טֹבִים. קֹנוֹתָה הַפָּל.
וּזְכָר חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמְבֵיא גּוֹאֵל לְבָנֵינוּ בְּנֵיהם
לְמַעַן שָׁמוּ בָּאַהֲבָה:**

Nek izađe molitva moja kao kâd pred lice Tvoje, dizanje ruku mojih kao prinos večernji. Slušaj vapaj moj, Kralju moj i Bože moj, jer se Tebi molim.

Hazan kaže *Haci kadiš*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

AMIDA

Gospode, otvori usnice moje, i usta će moja kazivati hvalu Tvoju!

BARUH – Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova! Bože veliki, silni i strašni, Bože Svevišnji Koji dobrotom ljubi, Gospodar svega Koji se seća zasluga praotaca, i u ljubavi donosi Spasitelja spas, pokolenju njihovom Imena radi Svog.

זֶכְרָנוֹ לְחַיִים. מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִים. פָּתְבָנָנוּ
בְּסֶפֶר חַיִים. לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִים:
מֶלֶךְ עֹזֵר וּמוֹשִׁיעֵן וּמַגָּן. בָּרוּךְ אַתָּה
יְהָוָה מַגָּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גָּבָור לְעוֹלָם אֲדֹנִי. מִחְיָה
מַתִּים אַתָּה. רַב לְהֹשִׁיעַ. מַזְרִיד
הַטָּל. מַכְלִיב לְחַיִים בְּחַסֵּד. מִחְיָה מַתִּים
בְּרָחְמִים רַבִּים. סֻמָּך נֹפְלִים. וּרוֹפֵא
חוֹלִים. וּמַתִּיר אַסְפָּרִים. וּמַקִּים אֲמֹנוֹתָו
לִישְׁגִּי עַפְرָה. מֵי כָּמוֹךְ יִכְתָּא הַיְתָב אֶת הַעַיְזָן בַּעַל
גָּבוֹרוֹת וּמֵי דָוָמָה לְהָ. מֶלֶךְ מִמְּיתָה וּמִחְיָה
וּמִצְמִיחָה יִשְׁוֹעָה:

מֵי כָּמוֹךְ אָב הַרְחָמָן (בשכנת הרחמים) זָכָר
יִצְוְרִיו בְּרָחְמִים לְחַיִים. וּנְאָמֵן אַתָּה
לְהַחִיוֹת מַתִּים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהָוָה
מִחְיָה הַמַּתִּים:

בְּחוֹרֶב אָוָרִיטָם
נְקַדְיִשָּׁה וּנְעַרְיצָה. כְּנָעַם שִׁיחָ סֹוד שְׁרָפִי קְדֵשָׁ המְשֻלָּשִׁים

ZOHRENU – Spomeni nas se života radi, o, Kralju Koji život ljubiš, upiši nas u Knjigu života, Sebe radi, o, Bože živi.

MELEH – Kralju, Ti pomažeš, spasavaš i štitiš. Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče Avrâma.

ATA – Ti si moćan doveka, Gospode, Ti oživljavaš mrtve, i neiscrpan Ti si u spasenju nas. Daješ rosi da pada. Koji dobrotom sve živo prehranjuje, život mrtvima u velikom milosrđu daje, podupire posrnule, leči bolesne, oslobađa sužnje i verom Svojom ispunjava one koji u prahu spavaju. Ko je poput Tebe, Gospodaru moći, i ko je nalik Tebi, Kralju, Koji usmrćuje i oživljava i spasenje daje.

MI HAMOHA – Ko je poput Tebe, Oče milostivi, Koji se u milosti spominje stvorenja Svojih, života radi. Veran Ti si, mrtvima život daješ. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrtve oživljava.

Kada predmolitelj glasno kazuje Amida na ovom mestu kažemo Keduša:

NAKDIŠAH – Posvetićeš Te i u strahu svetom poštovati Te govorom umilnim sa sabora svetih anđela *Serafima* koji tri puta

לֹךְ קָדְשָׁה. וּכֹן בַּתּוֹב עַל-יָד נִבְיאָה. וְקָרָא זֶה אֵל
 זֶה וְאָמֵר. קָדוֹשׁ. (קָדוֹשׁ). קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאות.
 מֶלֶא כָּל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעַמְתָם מִשְׁפְּחָהִים וְאוֹמְרִים.
 בְּרוּךְ בַּכּוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָרְשָׁךְ
 בַּתּוֹב לְאמֵר. יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיכְךָ צִיּוֹן
 לְדָר וְדָר הַלְלוּיָה:
 אַתָּה קָדוֹשׁ וּשְׁמֵךְ קָדוֹשׁ. וּקָדוֹשִׁים בְּכָל-
 יוֹם יְהִלְלוֹךְ סְלָה: לְדָר וְדָר הַמְלִיכִי
 לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוֹ מָרוּם וּקָדוֹשׁ:
 וּבְכֹן יִתְהִדֵּשׁ שְׁמֵךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל
 יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ:
 וּבְכֹן תָּנוּ פְּחַדךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל
 כָּל-מְעַשֵּיךְ. וְאִמְתַּח עַל כָּל-מָה שְׁבָרָאתָ.
 וַיַּרְאֽוּךְ כָּל-הַמְּעַשִּׁים וַיִּשְׂתַּחַווּ לִפְנֵיךְ כָּל
 הַבָּרוֹאִים. וַיִּعֲשֻׂוּ כָלָם אֲגַדָּה אַחַת. לְעַשׂוֹת
 רְצׂוֹנָךְ בְּלֹבֶב שְׁלָמָם. שִׁידָעָנוּ יְהוָה

pred Tobom "svetinju"¹⁸ kazuju, kako je pisano prema proroku Tvom: "**I klicahu jedan drugome govoreći: Svet! Svet! Svet je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja slave Njegove!**" Naspram njih slave i kazuju: "**Blagoslovena slava Gospodnja s mesta Njegovog!**" I u svetim Tvojim rečima pisano je: "**Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! Aleluja!**"

ATA KADOŠ – Ti si svet, i Ime je Tvoje sveto, i sveti svakoga dana hvalospeve Tebi uznose. *Sela!* Od kolena do kolena oglašavaju kraljevstvo Božije, jer samo On je uzvišen i svet.

UVHEN – I neka bude posvećeno Ime Tvoje, Gospode Bože naš, nad Izraelem, narodom Tvojim.

UVHEN – I neka strah Božiji, Gospode Bože naš, obuzme sva stvorenja Tvoja, i neka sveta bojazan bude nad svim što si Ti stvorio, kako bi Tebe u strahu poštovala sva dela Tvoja, i pred Tobom se klanjala sva stvorenja Tvoja, i da se svi u jedno sjedine kako bi svim srcem Volju Tvoju činili. Jer mi spoznajemo, Gospode

---

¹⁸Tj. *keduša*.

אֱלֹהִינוּ שֶׁהַשְׁלֹטָן לְפָנֶיךָ. עֹז בֵּיתךְ. וְגָבוֹרָה
 בַּיּוֹמִינֶךָ. וּשְׁמֶךָ נוֹרָא עַל פָּלָמָה שְׁבָרָאתָ
 וּבְכָן תָּן בְּבוֹד לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירְאָיךְ.
 וַתָּקֹנוּ טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ. וַפְתַחֲנוּ פֶּה
 לְמִיחְלִים לְהָ. שְׁמָחָה לְאָרֶץָ. שְׁשָׂוֹן
 לְעִירָךְ. וַצְמִיחָת קָרְנוֹ לְדוֹד עַבְדָּךְ. וַעֲרִיכָת
 גָּר לְבָנֶן יִשְׁיָה מַשִּׁיחָ בַּמְהֻרָה בַּיּוֹמִינוֹ:
 וּבָכָן צְדִיקִים יִרְאָו וַיִּשְׁמַחוּ וַיִּשְׁרִים
 יַעֲלוֹזוּ. וַחֲסִידִים בְּרָנָה יִגְלִוּ. וַעֲולָתָה
 תְּקֻפּוֹז פִּיהָ. וַהֲרָשָׁעָה כָּלָה בְּעַשְׁן תְּכָלה.
 כִּי תְּعֵבֵר מִמְשָׁלָת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ:
 וַתִּמְלֹא אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהִינוּ
 מִהֻּרָה עַל פָּלָמָעָשִׁיךָ. בְּהָר צִיּוֹן
 מִשְׁבֵּן בְּבוֹדָךְ. וּבִירוֹשָׁלָם עִיר מִקְדָּשֶׁךָ.
 בְּקַתּוֹב בְּדָבָרי קָדְשֶׁךָ. יִמְלֹא יְהוָה

Bože naš, da je Tvoja vlast, snaga je u ruci
Tvojoj, moć je u desnici Tvojoj, i Ime je
Tvoje strahotno nad svim što si stvorio.

UVHEN – Bože, daj čast narodu
Tvom, slavu onima koji Te u strahu poštuju,
dobru nadu onima koji za Tobom žude,
pouzdanje onima koji se u Tebe uzdaju, da
se radost proširi zemljom Tvojom, veselje
gradom Tvojim, da se oživi moć Davida,
sluge Tvog, i obnovi sjaj svetlosti sina Ji-
šajevog, pomazanika Tvog, uskoro i u da-
ne naše.

UVHEN – Tada će pravedni gledati i
veseliti se, a čestiti hvalu uznositi i pobo-
žni pesmom kliktati, a zlo će umuknuti,
poput dima će se rasplinuti svako zločin-
stvo kada Ti sa lica zemlje budeš uklonio
vlast opakih.

VETIMLOH – Neka bi Ti sâm zavla-
dao Koji si Gospod Bog naš, ubrzo, nad
svim delom svojim, na brdu Sion, staništu
veličanstva Tvog, i nad Jerusalimom, gra-
dom Svetinje Tvoje, kao što je zapisano u
Tvojim svetim rečima: “Gospod kraljuje

לעוזם אלקייך ציון. לדר ודר הלויה:
קדוש אתה ונורא שמה. ואין אלה
מבלעדיה. בכתוב ניגבה יהונאה
צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש
בצדקה. ברוך אתה יהונאה מלך
הקדושים:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו
 ורצית בנו. ורוממתנו מכל
 הלשונות. וקדשתנו במצוותך. וקרבתנו
 מלפניך לעובדך. ושם הגדל והقدس
עלינו קראת:

ותן לנו יהונאה אלינו באהבה
 את יום (כשכת השבת הזיה ואת יום)
 הזכרון הזיה. את יום טוב מקרא קדש הזיה.
 יום תרועה (כשכת זכרון תרועה באהבה) מקרא
קדש. זכר ליציאת מצרים:

אלינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא.
ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד

doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*”

KADOŠ – Svet si Ti, i Ime je Tvoje strašno, i nema Boga osim Tebe, kao što piše: “Gospod nad vojskama uzvisiće se sudom, i Bog sveti posvetiće se pravdom.” Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveti.

ATA – Ti si nas izabrao između naroda, zavoleo nas i milostiv nam bio, i uzviseo si nas nad svim narodima, i posvetio nas zapovestima Tvojim, i približio nas, Kralju naš, službi Tvojoj, i veliko i sveto Ime Tvoje nad nama objavio.

VATITEN – U ljubavi si nam Svojoj dao, Gospode Bože naš (**subotom dodajemo:** ovaj dan subotnji i) ovaj Dan sećanja, praznik svetog sabora, dan zvuka ovnужског рога (**subotom:** sećanja na zvuk ovnужског рога – *šofar* – u ljubavi) svetog sabora, sećanje na izlazak iz Egipta.

ELOENU – Bože naš i Bože otaca naših, neka se pred Tobom uzdigne, dođe, dosegne, objavi i naklonost nađe, čuje i bude uzvišeno

וַיִּזְכֶּר זָכְרוֹנָנוּ וַיִּזְכֶּרּוּן אֲבוֹתֵינוּ. זָכְרוֹן
 יְרוּשָׁלָם עִירֵה. וַיִּזְכֶּרּוּן מֶשֶׁיחַ בָּן דָוד עַבְדָה.
 וַיִּזְכֶּרּוּן פָּלָעָמָה בֵית יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו לְפָלִיטָה
 לְטוּבָה. לְחֵן לְחַסְדָה וְלִרְחָמִים לְחַיִים טוֹבִים
 וְלִשְׁלוּם. בַּיּוֹם (השְׁבָת הַזֹּה וּבַיּוֹם) הַזָּכְרוֹן
 הַזֹּה. בַּיּוֹם טוֹב מִקְרָא קָדְשׁ הַזֹּה. לְרַחֲם בָּוּ
 עָלֵינוּ וְלְהַושְׁיעֵנוּ. זָכְרָנוּ יְהֻנָּה
 אֱלֹהֵינוּ בָוּ לְטוּבָה. וּפְקָדָנוּ בָוּ לְבָרְכָה.
 וְהַoshְׁיעֵנוּ בָוּ לְחַיִים טוֹבִים. בְּדָבָר יִשּׁוּעָה
 וְרַחֲמִים. חֹסֶן וְחָגָנוּ נִחְמָלָל וְרַחֲם עָלֵינוּ
 וְהַoshְׁיעֵנוּ. כִּי אֱלֹהֵיךְ עַיִינָנוּ. כִּי אֶל מֶלֶךְ חַפְנוּ
 וְרַחֲם אַתָּה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מַלְזָךְ עַל פָּלָ
 הַעוֹלָם בָּלוּ בְּכָבְדָךְ. וְהַנְשָׂא עַל
 פָּלָהָרֶץ בְּיַקְרָה. וְהַופֵעַ בְּהַדָּר גָאוֹן עַזָּה.
 עַל פָּלָיּוֹשְׁבֵי תֶבַל אֶרֶץ. וְיַדְעַ פָּלָפָעָול.
 כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּו. וְיִבְין פָּלָיּוֹצָור כִּי אַתָּה
 יִצְרָתָו. וַיֹּאמֶר פָּלָאשָׁר נִשְׁמָה בָאָפוּ.

i spomenuto bude sećanje na nas, i sećanje na očeve naše, i sećanje na Jerusalim, grad Tvoj, i sećanje na Mesiju, potomka Davidovog, sluge Tvog, i sećanje na sav narod Tvoj, dom Izraelov, i neka sećanje ovo bude na spasenje i na dobro, na milost, na dobrotoljublje i samilost, za život dobar i mir na ovaj (**subotom dodajemo:** dan subotnji i na ovaj) Dan sećanja, praznika svetog sabora, kako bi se smilovao na nas i izbavio nas. Spomeni nas se, Gospode Bože naš, na dobro i usliši nas blagoslovom i izbavi nas za život dobar. Spasenjem i samilošću smiluj se nad nama i umilostivi nas, milostiv i samilostan budi sa nama i izbavi nas jer u Tebe su uprte oči naše, jer si Ti Bog, Kralj žalostiv i milostiv.

ELOENU – Bože naš i Bože otaca naših, u slavi Svojoj vladaj nad čitavom vaseljenom, i u veličanstvu Svom uzdigni se nad svom zemljom, i zasijaj u slavi Svoje veličanstvene moći nad svim stonovnicima sveta Tvog, kako bi sve stvorenno spoznalo da si Ti Stvoritelj, i kako bi sve sazданo razumelo da si Ti Sazdatelj, i kako bi sve što diše reklo:

יְהוָה אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמֶלֶכְתּוֹ

בְּפֶל מְשֻׁלָּה:

(כשבה אמרים אֱלֹהִינוּ וְאֱלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ, רצח נא
במנוחתינו)

קָדְשָׁנוּ בְמַצּוֹתֵיכָךְ. תֹן חָלְקָנוּ בְתּוֹרָתֶךָ.
שְׁבָעָנוּ מַטּוּבָךְ. שְׁמָחָנוּ נְפָשָׁנוּ
בְישׁוּעָתֶךָ. וַתְהַר לְבָנָנוּ לְעִבְרָה בְאַמֶת. בַי
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים אַמֶת. וַיְדַבֵּר
מִלְפָנָיו אַמֶת וּקְיָם לְעֵד. בְרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ עַל פָּלָה אָרֶץ מִקְדָשׁ (השבת ח)
יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכָרוֹן:

רצח יְהוָה אֱלֹהִינוּ בְעֵמֶךְ יִשְׂרָאֵל
וַתִּתְפְּלַתָם שָׁעה. וַהֲשֵׁב הַעֲבוֹדָה
לְדִבְרֵיךְ. וַאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וַתִּפְלַתָם. מִתְהַרָה
בְאַהֲבָה תִקְבֵל בְּרָצֹן. וַתָּהַי לְרָצֹן תִמְיד
עֲבוֹדָת יִשְׂרָאֵל עֵמֶךְ:

וַאַתָּה בְרַחְמֵיךְ הַרְבִים. תִחְפֹּז בָנוּ
וַתִּרְצֹן. וַתְהַזִּיןָה עִינֵינוּ בְשׁוּבָךְ

“Večni, Bog Izraela, je kraljevao, kraljevstvo je Njegovo nad svim.”

(Subotom dodajemo: Bože naš i Bože otaca naših, milostivo primi mirovanje naše.)

KADEŠENU – Posveti nas zapovestima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvojoj. Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj duše naše spasenjem Tvojim. Očisti nam srce naše da Ti u istini služimo. Jer si Ti Gospod Bog istinit i Reč je Tvoja, Kralju naš, istinita i doveka. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveta, Koji posvećuje (subotom: subotu i) Izrael i Dan sećanja.

RECE – Milostivo primi, Gospode Bože naš, narod Tvoj Izrael i na molitvu njegovu prigni uho Svoje. Vrati službu u Svetinju Hrama Svog. I žrtve – prinosnice i molitve Izraela u ljubavi i milosti primi. Neka bi uvek bila u milosti služba Izraela, naroda Tvog.

VEATA – A Ti u milosrdnoj ljubavi Svojoj velikoj zaželi nas, i milostivo primi nas, i neka oči naše vide kada se

לצ'יון ברחמים. ברוך אתה יהונתן
המחזיר שכינתו לצ'יון:
מודים אנחנו לך שאתך הוא יהונתן
אל'הינו ואלהי אבותינו
לעולם ועד. צורנו צור חיינו ומגן ישענו
אתך הוא. לדך נדרכך לך ונספר תהלחתך.
על חיינו המסורים בידך. ועל נשמותינו
הפקודות לך. ועל נטיה شبכלי יום עמנו.
ועל נפלאותיך וטובותיך شبכלי עת. ערָב
ובקר וצחרים. הטוב כי לא כלוי רחמייך.
הברחים כי לא תמו חסדייך. כי מעולם קיינו
כך:

מודים דרכנן כשהחzon אומר מודים הקהל שוחים עמו: ואומרים
זה אחרי שייענו אמן
מודים אנחנו לך שאתך הוא יהונתן אל'הינו
ואל'הי אבותינו אל'הי כל-בשר. יוצרנו
יוצר בראשית. ברכות וಹזאות לשם הגדול
ויהקדוש על שהחחיתנו וקימתנו. בן תחינו ותחננו.
ותאסף גליותינו לחצרות קדרש. לשמר חוקיך

u milosti vraćaš u Sion! Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji vraća Sveprisutnost Svoju u Sion.

MODIM – Hvalu Tebi odajemo, jer si Ti Gospod Bog naš, i Bog otaca naših, uvek i doveka. Stena naša, Stena života našeg, i štit spasenja našeg Ti si. Od kolena do kolena, hvalu Tebi odajemo i o slavi Tvojoj pripovedamo, jer naši su životi ruci Tvojoj predati, jer naše su duše Tebi poverene, jer čuda Tvoja nas svaki dan prate, i čudesa Tvoja i dobročinstva Tvoja sa nama su u svako doba, u veče, u jutro i u podne. Ti, o, Predobri, milosti Tvojoj kraja nema. Ti, o, Premilostivi, dobroti Tvojoj kraja nema, jer oduvek nadu našu u Tebe polažemo.

Prilikom glasne *Amida* dok predmolitelj izgovara *Modim*, opština izgovara *Modim deRabanam*:

MODIM DERABANAN – Hvalu Tebi odajemo jer si Ti Gospod Bog naš i Bog otaca naših, Bog svega što živi, Sazdatelj naš, Sazdatelj Postanja. Neka su blagoslovi i zahvalnice Imenu Tvome velikom i svetom što si naš poživeo i u životu održao. Uzdrži nas tako i dalje i milostiv nam budi, i prognanike naše sakupi u predvorja Svetinje Tvoje kako bismo zakone Tvoje čuvali

וְלֹעֲשׂוֹת רָצֶונָה. יַלְעַבְדֵךְ בְּלִבְבָ שָׁלָם. עַל שָׁאַגְחָנָנו
מְזֻדִים לְךָ. בָּרוּךְ אֱלֹהִידָות:

רְעֵל פְּלָם יַתְבָּרֵךְ וַיִּתְרֹאֵם וַיִּתְנַשֵּׁא תָּמִיד
שְׁמֵךְ מַלְכֵנוּ לְעוֹלָם רָעֵד. וְכָל-חַיִים
יַזְדַּקֵּךְ סָלָה:

וְכַתֵּב לְחַיִים טוֹבִים פֶּלְבָּגִי בְּרִיתְךָ:
וַיַּהַלְלוּ וַיִּבְרְכוּ אֶת-שְׁמֵךְ הַגָּדוֹל בְּאַמְתָה
לְעוֹלָם בַּיְתָם. הָאֵל יִשְׁיוּתָנוּ
וְעֹזְרָתָנוּ סָלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה
יְהָוָה הַטּוֹב שְׁמֵךְ וְלֹךְ נָאָה לְהַזּוֹת:
שְׁיִם שְׁלוֹם טוֹבָה וַبָּרְכָה חַיִים חַן וְחַסְדָ
צְדָקָה וְרַחֲמִים עַלְלִינוּ וְעַל-פֶּלְיָה יִשְׁרָאֵל עַמָּךְ.
וַבָּרְכֵנוּ אָבִינוּ בְּנֵינוּ כְּאֶחָד בָּאוֹר פְּנִיקָה. בַּי
בָּאוֹר פְּנִיקָה נִתְתַּחַת לְנוּ יְהָוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרָה וְחַיִים. אַהֲבָה וְחַסְדָ. צְדָקָה וְרַחֲמִים.
בָּרְכָה וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעִינֵיכָה לַבָּרְכֵנוּ יַלְכְדֵךְ
אֶת-פֶּלְעָמָךְ יִשְׁرָאֵל בָּרְבִּיעָז וְשְׁלוֹם:

i Volju Tvoju izvršavali, i da Ti svim srcem služimo i na svemu ovome hvalu Tebi odajemo. Blagosloven da je Bog hvalospeva.

VEAL – I za sve to neka bude blagosloveno, uzveličano i uzdignuto Ime Tvoje, Kralju naš uvek i doveka. Sve što živi, Tebi hvalu odaje. *Sela!*

Upiši za život dobar sve sinove saveza
Tvog.

VIALELU – Neka bi doveka u istini slavili i blagosiljali Ime Tvoje veliko, jer Ti si dobar, Bože, Spasu naš i Pomoći naša. *Sela!* Bože dobri. Blagosloven da si Ti, Gospode, o Predobri je Ime Tvoje, i Tebi dolikuje hvalu prinositi.

SIM ŠALOM – Mir podari, dobrotu i blagoslov, život, naklonost i milost, pravdu i samilost nad nama i nad čitavim Izraelom, narodom Tvojim. Sve nas zajedno blagoslovi, Oče naš, u svetlosti lica Tvog, jer u svetlosti lica Tvog dao si nam, Gospode Bože naš, Toru i život, ljubav i dobrotu, pravdu i milost, blagoslov i mir. Neka bude milo u očima Tvojim da nas blagosloviš i da blagosloviš sav narod Svoj, Izrael, u obilju snage i mira.

בחזורה אומר החזן

**וְאַתֶּם הָדָקִים בַּיהֲנוֹתָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִם
כָּלֶכֶם הַיּוֹם. הַיּוֹם תָּמַצֵּנוּ. הַיּוֹם תִּבְרְכָנוּ.
הַיּוֹם תִּגְדְּלָנוּ. הַיּוֹם תִּדְגַּלְנוּ. הַיּוֹם תִּהְדְּרָנוּ. הַיּוֹם
תוֹעַדְנוּ וְעַד טוֹב. הַיּוֹם תָּזַקְנֵנוּ. הַיּוֹם תִּחְזִיןֵנוּ. הַיּוֹם
תִּחְגַּנֵּנוּ. הַיּוֹם תִּטְהַרֵּנוּ (מַעֲונֵינוּ). הַיּוֹם מִשְׁרֵךְ
אַרְחוֹתֵינוּ. הַיּוֹם תִּכְתַּר שֵׁם טוֹב. הַיּוֹם
תִּלְבְּבֵנוּ. הַיּוֹם תִּמְלַטֵּנוּ. הַיּוֹם תִּנְשָׁאֵנוּ. הַיּוֹם
תִּסְעַדֵּנוּ. הַיּוֹם תִּעֲטַפֵּנוּ. הַיּוֹם תִּפְקַדֵּנוּ בְּרַחְמֵיכָךְ
לְחַיִם טוֹבִים. הַיּוֹם תִּצְדַּקֵּנוּ. הַיּוֹם תִּקְרַבֵּנוּ
לְעֹבוֹדָתְךָ. סִימֵן תְּרַחְמֵנוּ. הַיּוֹם תִּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ.
הַיּוֹם תִּתְגַּנֵּנוּ לְחֵן וְלִתְחֵסֵד וְלִרְחָמִים. וְתִכְתַּבֵּנוּ
ברַחְמֵיךָ לְחַיִם טוֹבִים:**

**וּבְסִפְר חַיִם בָּרָכה וְשָׁלוֹם. וּפְרִנְסָה
טוֹבָה. וִישׁוּעָה וְנַחַמָּה. וְגִזְרוֹת
טוֹבּוֹת נִזְכֵּר וְנִכְתֵּב לִפְנֵיכָךְ אַנְחָנוּ וְלִלְעָמֵךְ
יִשְׂרָאֵל לְחַיִם טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם: בָּרוּךְ אֱתָה
יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּשָׁלוֹם אָמֵן:**

Prilikom glasne Amida, predmolitelj kaže:

Vi koji ste priljubljeni uz Gospoda Boga vašeg-a, vi ste svi živi danas. Neka bi nas Večni osnažio danas. Neka bi nas blagoslovio danas. Neka bi nas uzveličao danas. Neka bi nas danas ponositima učinio. Neka bi nas proslavio danas. Neka bi nas sabrao danas na saboru dobrom.¹⁹ Neka bi nas očistio danas. Neka bi nam danas život dao.

Neka bi nam se smilovao danas. Neka bi nas pročistio danas od prestupa naših. Neka bi puteve naše preusmerio danas. Neka bi nas krunom imena dobrog krunisao danas. Neka bi nas voljenima učinio danas. Neka bi nas izbavio danas. Neka bi nas uzdigao danas. Neka bi nas prehranio danas. Neka bi nas krunisao danas. Neka bi nas se spomenuo danas u ljubavi Svojoj samilosnoj za život dobar. Neka bi nas našao pravednima danas. Neka bi nas službi Svojoj približio danas. Neka bi danas samlostan bio s nama. Neka bi molitve naše saslušao danas. Neka bi nam danas dao milost, dobrotu i ljubav samilosnu. I upiši nas, u ljubavi Svojoj samilosnoj, za dobar život i mir.

UVSEFER – I u Knjizi života, blagoslova i mira, dobre prehrane, spasenja, utehe i dobrih odredaba, neka bi bili spomenuti i upisani pred Tobom, mi i sav narod Tvoj, Izrael, za dobar život i mir.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagoslovi narod Svoj mirom. *Amen.*

---

¹⁹Tj. neka bi Ti Hram, *Bet a Mikdaš*, obnovio. To je mesto susreta Boga i jevrejskog naroda, *Avudraham*.

יהיו לרצון אמריך ויהיון לבך לפניו.
יהונאה צורי וגאליך :

אללה. נצור לשוני מרע. ושבתותי מדבר
 מרכמה. ולמקללי נפשי תדום.
 ונפשי בעפר לפל תחיה. פתח לבבי ב תורהך.
 ואחרי מצותיך תרדוף נפשי. רבל-הקמים
 עלי לרעה. מהרה הפר עצם וקלקל
 מהשבותם. יהיו במצ לפני רוח ומלאך יהונאה
 רוחה. עשה למען שמה. עשה למען ימינה.
 עשה למען תורה. עשה למען קידשך
 למען יחלצון ידיך. הושיעה ימינה בעגניה.

סגולת שלא ישכח שמו ליום הדין. יאמר כאן פסוק מתג'ר המתייחל
 באות הראשונה. ומסיים באות האחרונה של שמו.

יהיו לרצון אמריך ויהיון לבך לפניו.
יהונאה צורי וגאליך :

עושה להשлом במרומיו הוא ברוחמי
יעשה-שלום עליינו ועל כל-עמו
ישראל ואמרו אמן :

JIJU LERACON – Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

ELOAJ – Bože moj, očuvaj jezik moj od zla i usne moje od lažnog govora. Neka mi duša bude mirna prema onima koji me proklinju, i neka duša moja poput praha zemaljskog bude prema svakom. Otvori srce moje za Toru Tvoju i neka mi duša žudi za zapovestima Tvojim. Svima koji ustaju na mene da mi zlo nanesu onemogući namere njihove i osujeti misli njihove. Neka budu kao prah pred vетrom, i andeo Gospodnji neka ih progoni. Učini to radi Imena Tvog. Učini to radi desnice Tvoje. Učini to radi Tore Tvoje. Učini to radi svetosti Tvoje. Da bi se izbavili mili Tvoji pomozi desnicom Svojom i usliši me.

Dobro je na ovome mestu reći stih iz Tanaha koji počinje s prvim slovom i završava zadnjim slovom sopstvenog imena.

Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

OSE AŠALOM – Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen.*

יְהִי רָצׁוֹן מֶלֶךְ גָּדוֹלָה אֱלֹהִינוּ וָאֱלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ
שַׂתְבָּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִזְרָחָה בְּיִמְינוּ. וְתַן חָלֻקָּנוּ
בְּחוֹרֶתֶת לְעַשׂוֹת חֲקִים רָצׁוֹן וְלְעַבְדָּה בְּלִבְבָּשׁ שָׁלָם.

ואומרים אבינו מלכנו אפילו כשל בשבת

- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ אֵין לְנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אֱתָה
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ עֲשָׂה עַמְּנוּ לִמְעֵן שָׁמֶךָ
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ חִדְשׁ עַלְיָנוּ שָׁנָה טוֹבָה
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּטָל מַעַלְיָנוּ בְּלִגְזָרוֹת קָשׁוֹת וְרֻעֹות:
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּטָל מִחְשָׁבוֹת שׁוֹגָנָינוּ
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ הַפְּרֵר עַצְתָּאָוִיכָּנוּ
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּلָה בְּלִ-צָּר וּמַשְׁטִין מַעַלְיָנוּ
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּלָה דָּבָר וְחַרְבָּה וְרַעֲהָה וְרַעֲבָה יִשְׁבֵּי יִבְזָה
- וּמְשִׁיחָה וּמְגַפָּה מַבְנֵי בָּרִיתֶךָ
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ שָׁלָחָ רְפֹואה שְׁלָמָה לְכָל-חֽוֹלִי עַמְּךָ:
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ מְגַפָּה מְגַפָּה מְגַחְלָתָה
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ זָכוֹר בַּי עַפְרָ אֲנָחָנוּ
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ קָרְעָ רֹעָ גּוֹרֵד-יְגָנָנוּ
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּתֵּחַנּוּ בְּסֶפֶר חַיִם טוֹבִים
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּתֵּחַנּוּ בְּסֶפֶר צִדְיקִים וְחַסִידִים
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּתֵּחַנּוּ בְּסֶפֶר יְשָׁרִים וְתָמִימִים
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּתֵּחַנּוּ בְּסֶפֶר מִזְוֹנוֹת וּפְרַנְסָה טוֹבָה:
- אֲבָינוּ מֶלֶכְנוּ בָּתֵּחַנּוּ בְּסֶפֶר גָּאֵלה וִישׁוּעָה

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, da ponovo sagradiš Hram ubrzo i u dane naše. I daj nam udela u Tori Tvojoj kako bismo činili zakone Volje Tvoje i služili Ti punim srcem.

Kažemo Avinu Malkenu čak i ako je Šabat.

Oče naš, Kralju naš, nemamo Kralja osim Tebe!

Oče naš, Kralju naš, učini s nama zbog Imena Tvoga!

Oče naš, Kralju naš, obnovi nam godinu dobru!

Oče naš, Kralju naš, poništi nam sve teške i zle odluke!

Oče naš, Kralju naš, poništi zamisli onih koji nas mrze!

Oče naš, Kralju naš, u prah obrati zaveru neprijatelja naših!

Oče naš, Kralju naš, uništi svakog tlačitelja i dušmana našeg!

Oče naš, Kralju naš, iskoreni kugu, mač, glad, zarobljeništvo, pljačku, propast i pomor između sinova saveza Tvog!

Oče naš, Kralju naš, pošalji potpuno ozdravljenje bolesnicima naroda Tvog!

Oče naš, Kralju naš, udalji pošast od baštine Tvoje!

Oče naš, Kralju naš, spomeni se da smo prah!

Oče naš, Kralju naš, razderi zlu kob suda našeg!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu dobrog života!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu pravednih i pobožnih!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu uspravnih i čestitih!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu uhleblja i prehrane dobre!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu izbavljenja i spasenja!

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ זָכְרוּנוּ בָּזְכוֹרֹן טוֹב מַלְפִנִיךְ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ הַצָּמָח לְנוּ יְשׁוּעָה בָּקָרֹוב
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ כֶּרֶם קָרְן יִשְׂרָאֵל עֲמָךְ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ וְהַרְסֵס קָרְנוּ מִשְׁיחָךְ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ חָגְנוּ וְעֲגָנָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ הַחֹזִירָנוּ בַּחֲשׁוֹבָה שְׁלָמָה לְפִנִיךְ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ שְׁמָע קְוָלָנוּ חֻסְס וּרְחָם עַלְנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעֲנָךְ אָם לֹא לְמַעֲנָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ קָבֵל בְּרָתָמִים וּבְרָצָן אָת תְּפִלָתָנוּ
 אָבִינוּ מַלְכֵנוּ אֶל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מַלְפִנִיךְ
 אָם חַל בְשַׁבָת מּוֹסִיפִים
 צְדָקָתָךְ בְּהָרְרֵי אֶל מִשְׁפְטֵיךְ תְּהֽוּם רַבָּה אָדָם
 וּבְהָמָה תּוֹשִׁיעַ יְהוָה : וּצְדָקָתָךְ
 אֱלֹהִים עַד מְרוֹום אֲשֶׁר עֲשִׂית גְדוֹלָות אֱלֹהִים מֵי
 כָּמוֹךְ : צְדָקָתָךְ צְדָקָ לְעוֹלָם וְחוֹרְתָךְ אֶמֶת : עַד כָּאֵן בְשַׁבָת
 יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מְעַתָה וְעַד עוֹלָם : קְמֹרֶחֶשׁ שָׁמַשׁ עַדְיָ
 מִכּוֹאוֹ . מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה : וַיָּמָלֵל פָּלָגִים יְהוָה .
 עַל הַשָּׁקִים קְבוּדוֹ : יְהוָה אֲדוֹנָנוּ . קְהַיָּדֵר שְׁמָךְ קְכִילַתָּאָרֶץ :
 וְאֹמֵר הַחֹזֶן חַצִּי קְדִישָׁ
 יִתְגָּדֶל וַיִּתְקָדֶשׁ שֵׁמָה רְבָא . (עוֹニִים אָמְנוּ) בְּעַלְמָא דִי בְּרָא
 כְּרֻעִוָתָה . וַיִּמְלִיךְ מַלְכָוָה וַיִּצְמַח סְרִקְמָה וַיִּזְרַב
 מִשְׁיחָה , (עוֹニִים אָמְנוּ) בְּחִיכָון וּבְיוּמִיכָון וּבְחִיכָי רְכָל בֵית
 יִשְׂרָאֵל , בְּעַגְלָא וּבְזָמָן גָּרִיב . וְאֶמְרוּ אָמְןָן . וּגְם הַקָּהָל אָמְרָן
 יְהָא שֵׁמָה רְבָא מְכֻרָךְ לְעַלְמָס וּלְעַלְמִיא עַלְמִיא יִתְגָּרֶךְ .

Oče naš, Kralju naš, spomeni nas se na dobar spomen pred Tobom!
 Oče naš, Kralju naš, neka bi ubrzo izniklo spasenje naše!
 Oče naš, Kralju naš, uzdigni rog (tj. moć) Izraela, naroda Svog!
 Oče naš, Kralju naš, uzdigni rog (tj. moć) pomazanika Tvog, Mesije!
 Oče naš, Kralju naš, smiluj nam se i usliši nas!
 Oče naš, Kralju naš, u potpunom pokajanju²⁰⁾ vradi nas pred Sebe!
 Oče naš, Kralju naš, čuj glas naš, smiluj nam se i pomiluj nas!
 Oče naš, Kralju naš, učini to zbog Sebe ako ne zbog nas!
 Oče naš, Kralju naš, u ljubavi samilosnoj i na zadovoljstvo Svoje
 primi molitve naše!
 Oče naš, Kralju naš, ne odvrati nas praznih ruku od Sebe!

Subotom kažemo:

CIDKATEHA – Pravda je Tvoja kao planine moćne, sudovi
 su Tvoji kao bezdani duboki. Pravda Tvoja, o, Bože, do nebesa seže!
 Ti Koji si učinio dela velika, o, Bože, ko je poput Tebe? Pravda Tvoja
 je pravda večna i Tora Tvoja istina. (*Dovde subotom.*)

JEI ŠEM – Neka je Ime Gospodnje blagosloveno odsad i
 doveka. Od istoka sunca do njegovog zalaska hvaljeno je Ime
 Gospodnje. Uzvišen je nad svim narodima Gospod, slava Njegova
 nebesa nadvisuje. Večni, Gospode naš, kako je veličanstveno Ime
 Tvoje po svoj zemlji!

Predmolitelj kaže Kadiš titkabal sa umetkom Teanu.

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime
 Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji
 Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo
 izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije
 (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog
 doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je,

---

²⁰⁾ Pokajanje iz ljubavi.

וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתגשא ויתהדר ויתעללה ויתהקלל
שםה דקדשא בריך הוא, (עוינויים אמן) לעלא מן גֶּל ברכתא.
שירתא, תשבחתא וגחמתה האמיון בעלמא, ואמרו אמן.
תענו ותערתו ברוחמים מן השמים. תקבל
צעקהתכם. תשמע תפלהתכם ברכzon. ויענה
קול עתירתכם. ויפתח יהונאה אלהינו לנו ולכל-
ישראל אחינו בכל-מקום שלהם. שערי אוריה. שערי
אהבה ואחווה. שערי ברכה. שערי בית מקדשו.
שער גאה. שערי גילה. שערי דיצה. שערי דעתה
והשכל. שערי הود ותדר. שערי הצלחה והרנחתה.
שער נעד טוב. שערינוותיקות. שערינו זכיות. שערינו
זרזות. שערינו חרדות. שערינו חכמה. שערינו חן וחסד.
שערינו חיים טובים. שערינו טהרה. שערינו טל ומטר
לברכה. שערינו ישועה. שערינו בפרה. שערינו כלכללה.
שערינו כבוד. שערינו למוד תורה לשמה. שערינו לכ-
טוב. שערינו מזון. שערינו מחילה. שערינו נחמה. שערינו
נעימות. שערינו סודות תורה. שערינו סליהה. שערינו
עוזה. שערינו פדות. שערינו פריה ורבקה. שערינו
פרנסת טוכה. שערינו צדקתה. שערינו צהלה. שערינו

hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je, i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka bi uslišen bio i neka bi molitve vaše u milosti sa nebesa prihvaćene bile i neka bi vapaj vaš uslišen bio. Neka bi molitve vaše sa zadovoljstvom saslušane bile i neka bi glas molbi vaših uslišen bio. Neka bi Gospod Bog naš otvorio nama i vascelom Izraelu, braći našoj, na kom god se mestu nalazili: dveri svetlosti, dveri ljubavi i bratstva, dveri blagoslova, dveri Njegovog Svetog Hrama, dveri izbavljenja, dveri radosti, dveri ushita, dveri znanja i razuma, dveri veličanstva i sjaja, dveri uspeha i dobitka, dveri saveta dobrog, dveri poverenja, dveri zasluga, dveri prilježnosti, dveri dragosti, dveri mudrosti, dveri milosti i dobrote, dveri života dobrog, dveri svete čistote, dveri rose i kiše na blagoslov, dveri spasenja, dveri pomirenja, dveri uhleblja, dveri poštovanja, dveri učenja Tore radi nje same,²¹⁾ dveri dobrog srca, dveri prehrane, dveri oprosta, dveri utehe, dveri miline, dveri tajni Tore Njegove, dveri oprاشtanja, dveri pomoći, dveri otkupljenja, dveri plodnosti i rada, dveri skrbi dobre, dveri dobročinstva, dveri veselja, dveri

---

²¹⁾A ne da bi se njome steklo ime ili zvanje.

קוממיות. שערין קובל תפלוות. שערין קבוץ גליות. שערין רפואה שלמה. שערין רחמים. שערין רצון. שערין שלום. שערין שלונה. שערין תורה. שערין תפלה. שערין תשועה. שערין תשובה. ויסיר מתחככם קנאה ושנאה ותחרות. ויקים בכם מקרא שפטוב. יהונתן אליה אבותיכם יוסף עליכם בכם אלף פעמים. ויברך אתיכם באשר דבר לכם. ויכתבכם בספר חיים טובים. וכן יהי רצון ונאמר אמן:

תתקבל אלותהון ובעתהון דכל בית ישראל.
 ה'ם אביהם דבשמי וארעא ואמרי אמן אמן יהא שלמא רבא מן שםיא. חיים ושבע וישועה ונחמה ושיזבא ורפואה וגאלה וסליחה וכפרה. גרים והאלה. לנו ולכל-עמנו ישראל ואמרי אמן: עוזה השלום במרומי. הוא ברחמי יעשה שלום עליינו ועל כל-עמנו ישראל ואמרי אמן:

למנצח על-הגדית לאסף: הרגינו
לאלהים עזנו. הריעו לאלהי
יעקב: שאוי-זמרה ותנו-תף. כבוד נעים עט-

ponosa, dveri primanja molitava, dveri sakupljanja prognanih, dveri potpunog ozdravljenja, dveri ljubavi samilosne, dveri naklonosti, dveri mira, dveri spokojstva, dveri Tore, dveri molitve, dveri oslobođenja, dveri pokajanja. I neka bi On iz sredine vaše udaljio zavist, mržnju i razdor. I neka bi On na vama ispunio stih koji je napisan: "*Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još hiljadu puta više i da vas blagoslovi kao što vam je kazao.*" I neka bi vas On upisao u Knjigu dobrog života i neka bude Volja Njegova i kažimo: *Amen!*

Neka bi molitve i molbe čitavog doma Izraela bile primljene pred Ocem našim na nebesima i na zemlji, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen).*

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprashtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen).*

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, Neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelem, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen).*

(Ps. 81) Načelniku pevačkom. Uz getsku spravu. Asafov.

Uskliknite Bogu, Snazi našoj, u trube slavoglasne zatrubite Bogu Jakovljevu!

Uz bubanj pesmu Mu uznesite, sa psaltirom uz harfu umilnu.

גָּבֵל: תַּקְעֹו בְּחִדְשׁ שׂוֹפֵר. בְּפֶסֶחֶת לַיּוֹם חֲגָנוֹ: כִּי חָקָ לִיְשָׂרָאֵל הוּא. מִשְׁפָט לְאֱלֹהִי יַעֲקֹב: עֲדוֹת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ בְּצַאתוֹ עַל-אָרֶץ מִצְרָיִם. שְׁפָת לֹא יַדְעַתִּי אֲשֶׁרֶת: הַסִּירּוֹתִי מִשְׁכָּל שְׁבָמוֹ. בְּפִיו מְהֻוד תַּעֲבֹרְנָה: בָּצָרָה קְרָאת וְאַחֲלָצָךְ אַעֲנָךְ בְּסַתֵּר רָעָם. אַבְחָנָךְ עַל-מֵי מְרִיבָה סָלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאַעֲדֵה בְּךָ יִשְׂרָאֵל אַסְ-תְּשַׁמְּעַלְיִ: לֹא-יְהִי בְּךָ אֵל זֶר. וְלֹא תַשְׁתַּחַווּ לְאֵל נָכָר: אָנָכִי | יְהוָה אֱלֹהֵיךְ הַמָּעוֹלָךְ מִאָרֶץ מִצְרָיִם. הַרְחַב-פִּיךְ וְאַמְלָאָהוּ: וְלֹא-שְׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי. וַיִּשְׂרָאֵל לֹא-אָבָה לִי: וְאַשְׁלַחְהוּ בְּשִׁירּוֹת לְבָם. יַלְכוּ בְּמוֹעֲצֹותֵיכֶם: לוּ עַמִּי שְׁמַע לִי. יִשְׂרָאֵל בְּדָרְכִי יַהֲלֹכוּ: כַּמְעַט אוֹיְבֵיכֶם אֲכַנְיָע. וְעַל-צְרִיכֵיכֶם אֲשִׁיב יָדִי: מִשְׁנָאִי יְהוָה יְהוָה יַכְחַשׂ לֹז. וַיְהִי עַתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילָהוּ מְחַלֵּב חַטָּה וּמְצֹור דְּבָשָׁ אֲשֶׁרְבָּעָה:

U rog zatrubite o mladom mesecu, na pun mesec, na dan praznika našeg, jer je to zakon Izraelov, naredba Boga Jakovljeva.

Za svedočanstvo rodu Josifovu, ovo postavi kad idaše iz zemlje egipatske.

Jezik koji znao nisam, čuh:

“Uklonio sam breme sa ramena njegovih, ruke njegove oprostiše se kotarica.

U nevolji si zavapio i izbavih te, usliših te usred groma, kada si Me potajno zazivao, na vodi svađe iskušah te. *Sela!*

Čuj, narode Moj, da protiv tebe svedočim. O, Izraelu kada bi Me poslušao!

Neka ne bude u tebe tuđeg boga, i bogu stranom nemoj se klanjati.

Ja sam Gospod Bog tvoj, Koji sam te izveo iz zemlje egipatske, otvori širom usta svoja i Ja ću ih napuniti. Ali narod Moj ne posluša glasa Mojega, Izrael za Me nije mario.

I Ja ih prepustih tvrdoći srca njihovog, neka idu po savetima svojim. Kada bi Me narod Moj slušao! Kada bi Izrael hodio putevima Mojim!

U tren bih pokorio neprijatelje njihove, i ruku bih Svoju okrenuo na dušmane njihove.

Koji mrze Gospoda bili bi im pokorni i tako bi im bilo doveka.

Pretelinom žita hranio bi ih i medom iz pećine sitio bi ih.”

הַלְלוִיה | הַלְלוּ-אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ-שׁוֹן. הַלְלוּ-הוּ
בָּרוּךְ-עֹז: הַלְלוּ-הוּ בָּגְבוּרָתְךָ.
הַלְלוּ-הוּ בָּרָבָן-גָּדוֹלָה: הַלְלוּ-הוּ בָּתְקָעָ שׁוֹפֵר.
הַלְלוּ-הוּ בָּנְכָלָן וְכָנוֹר: הַלְלוּ-הוּ בָּתְף וִמְחֹול.
הַלְלוּ-הוּ בָּמְנִים וְעֲגָב: הַלְלוּ-הוּ בָּצָלָצְלִי-
שָׁמַע. הַלְלוּ-הוּ בָּצָלָצְלִי תְּרוּעָה: פָּלָה הַעֲשָׂמָה
תְּהַלֵּל יְהָה הַלְלוּיה:

ואומרים קדיש יהא שלמא

יַתְגַּדֵּל וַיְתַקְּדַשׁ שְׁמָה רַبָּא, (עוונים אמן) בָּעַלְמָא דִי בָּרָא
בְּרֻעִוִתָה, וַיְמַלֵּיךְ מֶלֶכְתָה וַיַּצְמַח פָּרָקָנָה נִיקָרָב
מֶשִׁיחָה, (עוונים אמן) בַּתְּיִיכּוֹן וּבְיוּמִיכּוֹן וּבְתִיכּוֹן דָּכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. בָּעֲגָלָה וּבָזְמָן קָרִיב. זָאמְרוּ אָמֵן. (וגם הקהל אומר)
יְהָה שְׁמָה רַבָּא מִכְרָד לְעָלָם וּלְעַלְמִיא עַלְמִיא יַתְבִּרְאָה.
וַיַּשְׁתַּבְחַח וַיַּתְפַּאַר וַיַּתְרַומֵּם וַיַּתְנַשֵּׁא וַיַּתְהַדֵּר וַיַּתְעַלֵּה וַיַּתְהַלֵּל
שְׁמָה בְּקָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא, (עוונים אמן) לְעָלָם מִן כָּל בְּרַכְתָּא,
שִׁירָתָא, מִשְׁבְּחָתָא וּנְחַמְתָּא דָאָמִין בָּעַלְמָא, וַאֲמְרוּ אָמֵן.
יְהָה שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִינָה, חַיִים וְשָׁבָע וְיִשְׁועָה וְנְחַמָּה
וְשִׁיזְבָּא וּרְפֹואָה וְגָאָלה וּסְלִיחָה וּכְפָרָה, וְרֻחָה
וְהַצְלָה לְנוּ וְלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וַאֲמְרוּ אָמֵן.

(Ps. 150) Aleluja! Hvalite Ga!

Hvalite Boga u Svetinji Njegovoj, hvalite Ga na svodu moći Njegove nebeske. Hvalite Ga radi silnih dela Njegovih, hvalite Ga radi moćnog veličanstva Njegovog. Hvalite Ga uz jeku roga ovnujskog, hvalite Ga uz psaltir i harfu. Hvalite Ga uz bubanj i igru, hvalite Ga uz strune i svirale. Hvalite Ga uz zvuk cimbala, hvalite Ga uz cimbala jeku. Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Ga! *Aleluja!*

Kažemo Kadiš jee šelama

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo veliko zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči uteha koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprاشtanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמִרְוָמִיו, הוּא בְּרַחֲמֵיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עֲלֵינוּ,
וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲלֵינוּ לְשַׁבֵּח לְאַדוֹן הַפָּל. לְתַת גָּדְלָה
לְיוֹצֵר בְּרָאשֵׁית. שֶׁלֹּא עֲשֵׂנוּ בְּגֻויִי
הָאָרֶצֶת. וְלֹא שְׁמֵנוּ כִּמְשֶׁפְחוֹת הָאָדָמָה.
שֶׁלֹּא שֶׁם חְלִקֵּנוּ כְּהֵם וְגֹזְלֵנוּ כְּכָל-הָמֹונִים.
(יפסיק מעט. וכשיאמר ואנחנו משתחים יכרע כל גופו)
וְאַנַּחַנוּ מִשְׁתְּחִווּם לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶכִי
הַמֶּלֶכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא
נוֹטֵה שְׁמִים וַיּוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשֵׁב יִקְרֹא
בְּשָׁמִים מִמּעָל. וַשְׁכִינַת עָזֹז בָּגְבָהִי מִרְוָמִים.
הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אֶחָר. אֶתְמָת מֶלֶכְנוּ
וְאֶפְסֵז וּלְתֹבוֹ. כַּפְתּוֹב בְּתוֹרָה. וַיַּדְעַת הַיּוֹם
וְהַשְׁבֹּות אֶל לְבָבֵךְ בַּי יְהוָה הָוּא
הָאֱלֹהִים בְּשָׁמִים מִמּעָל וְעַל הָאָרֶץ מִתְּחַת.
אֵין עוֹד:

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*)

Završna molitva *Alenu lešabeah*:

Na nama je da slavimo Gospodara svega, da veličamo Sazdatelja postanja, jer nas nije učinio poput naroda zemalja, niti nas je postavio poput porodica zemlje, niti nam je dodelio nasleđe poput njihovog i sudbinu poput one ostalih ljudi. Mi sebe prostiremo pred Kraljem svih kraljeva, pred Svetim, neka je blagosloven On Koji nebesa razastire i zemlju utemeljuje, i presto slave Njegove je na nebesima gore, a Božanska Sveprisutnost snage Njegove u najvišim visinama. On je Bog naš i nema drugoga. Uistinu, On je Kralj naš i ne postoji ništa osim Njega, kao što u Tori piše: "Znaj danas i usadi u srce svoje da je Gospod Bog gore na nebesima i dole na zemlji. nema drugog."

על כן נקינה לך יהונאה אלינו.
 לראות מהרה בתפארת עזך. להעיר
 גלולים מן הארץ והאלילים פרות יכרתו.
 לתקן עולם במלכות שדי. וכל-בניبشر
 יקראו בשמי. להפנות אליך פל-רשע
 ארצך. יכירו ויידעו פל-יושבי תבל. כי לך
 תכרע פל-ברך תשבע פל-לשון. לפניו
 יהונאה אלינו יכרעו ויפלו ולכבוד
 שמי יקר יתנו. ויקבלו כלם את עול
 מלכותך. ותملוך עליהם מהרה לעולם
 ועוד. כי המלכות שלך היא ולעולם עד
 תמלך בכבוד. בכתב בתורתך: יהונאה
 ימלך לעולם ועוד ונאמר והיה
 יהונאה למלך על פל-הארץ. ביום
 ההוא יהיה יהונאה אחד ושמו אחד:

AL KEN – Stoga nadu svoju u Tebe polažemo, Gospode Bože naš, da ćemo uskoro ugledati sjaj snage Tvoje kada ukloniš kumire sa zemlje, kada lažni bogovi budu potpuno uništeni, kako bi se svet usavršio u kraljevstvu Svemogućeg, kako bi svi ljudi Tvoje Ime zazivali, a svi koji na zemlji zlo čine, Tebi se obratili. Spoznaće i saznaće svi stanovnici sveta da se pred Tobom svako koleno pregiba, da se Tobom svaki jezik zaklinje. Pred Tobom, Gospode Bože naš, će se klanjati i kolena pregibati i ničice padati i veličanstvu Imena Tvog slavu odavati i svi oni će na sebe primiti jaram kraljevstva Tvog, a Ti ćeš uskoro zakraljevati nad njima zauvek i zanavek. Jer je kraljevanje Tvoje i Ti ćeš doveka u slavi vladati, kao što je napisano u Tori Tvojoj: “Gospod će kraljevati doveka.” I rečeno je: “I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini.”

האינו השמים וארכבה ותשפט
 הארץ אמר פ' : יערף כבשלה לך
 חוץ פטול אמרתני כלעירים עלי רשות
 וכרביבים עלי עשב : כי אשסן ארכא
 הבו נרוי נזקינהו כי הצורה תמים
 פועלו כי כל דרכיו משפט לא אמינה
 ולא עלי צדיק ונשר ריאו : שחתה לו
 לא בנו מזגם דור עקש וסתתתל :
 הרוי הנפלו אותה עם נבל ולא חbam
 הלו ריא אביך קנה ריא עשה
 וילגנה : לא יכול ימות עלום בין שנים
 לה וגר שאל אביך וינדרך וכאניך ויאמר
 לך : בהנחותך עליון גוים בהפרידו בני
 אדם יצב גבהת עמים למספר בני
 ישראל : כי תלך כי עמו יעקב חבל
 נתרתנו : ימצעהו בארץ מරבר ובתוחז
 ילו ישמן יסבבנהו יבונגו יחרנו
 באישון עינו : בנסחן יעיר קנו עלי
 גוזני ירתק יפרש בגפו יקחתו ילאו
 על אברתו : כי בגד ינתחו ואין עמו
 אל נקר :

**ČITANJE TORE ZA MOLITVU MINHA
KADA ROŠ AŠANA PADA U SUBOTU
DEVARIM, PONOVLJENI ZAKON, 32:1-12**

KOEN – Slušajte, nebesa, govoriću i zemlja neka čuje govor usta mojih. Neka se kao dažd spusti nauk moj i neka kao rosa padne govor moj, kao sitna kiša na mladu travu i kao pljusak na jedru travu. Jer Ime Gospodnje će zazivati, veličajte Boga našeg.

LEVI – On je Stena, delo mu je savršeno jer svi su putevi Njegovi pravda, Bog je veran, nema u Njemu nepravde, pravedan i prav je On. Nevaljalo je greh sinova Njegovih, a ne Njegov, to je rod zao i pokvaren. Tako li vraćate Gospodu, o, narode ludi i bezumni? Nije li On Otac tvoj Koji te je zadobio, Stvoritelj Koji te je sazdao i po Kome postojiš?

JISRAEL – Seti se dana pradavnih, razmisli o godinama od naraštaja do naraštaja. Pitaj oca svoga i on će ti kazati, starije svoje i reći će ti. Kad Svevišnji razdade baštinu narodima, kad razdeli sinove ljudske, tada postavi mede narodima po broju sinova Izraelovih. Jer je ideo Gospodnji narod Njegov, Jakov je uže nasleda Njegovog. Nađe ga u zemlji pustoj, u pustinji gde buči pustoš. Obujmio ga je i okolo ga vodio, mudrosti ga učio i čuva ga kao zenicu oka Svog. Kao što orao budi orliće svoje, lebdeći nad ptičima svojim, krila svoja širi, uzima ih i nosi na krilima svojim. Tako sâm Gospod njega vođaše i s njim ne beše tuđega boga.

ערבית למוצאי ראש השנה

יְהוָה צָבֹאָת עַמּוֹ מִשְׁגַּבֵּלָנוּ אֱלֹהִי נַעֲקֵב סָלָה: יְהוָה
צָבֹאָת אֲשֶׁרִי אָדָם בְּטֻחַ בָּחָ: יְהוָה
הַוְשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם־קָרְאָנוּ:

ואומר החזן חyi קידיש
יתגָּדֵל ויתקָדֵש שְׁמָה רַبָּא, (עוֹニִים אָמְנוּ בָּעוֹלָמָא דֵי בָּרָא
ברֻעּוּתָה, וַיְמַלֵּיכָה מְלֻכָּתָה וַיַּצְמַח פָּרָנָה וַיַּקְרֵב
מֶשִׁיחָה, (עוֹニִים אָמְנוּ בְּחַיָּיכָן וּבְיוֹמָיכָן וּבְחַיָּי דָּכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בָּעֲגָלָא וּבָזְמָן קָרִיב, וַיָּמַרְוּ אָמְןָן. (וגם הקהיל אומר)
יְהָא שְׁמָה רַבָּא מַבְרָךְ לְעַלְםָן וּלְעַלְמָנִי עַלְמָנִיא יַתְבִּרְךָ,
וַיִּשְׂתַּבְחָ וַיִּחְפָּאֵר וַיִּתְרוּם וַיִּתְנַשָּׂא וַיִּתְהַדֵּר וַיִּתְעַלֵּה וַיִּתְהַלֵּל
שְׁמָה דָּקְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (עוֹニִים אָמְנוּ לְעַלְלָא מֵנָא בְּרַכְתָּא,
שִׁירָתָא, תְּשִׁבְחָתָא וְנִחְמָתָא דָּאָמִינוּ בָּעוֹלָמָא, וַיָּמַרְוּ אָמְןָן.
וְהִוא רְחוֹם יַכְפֵּר עָזָן וְלֹא נִשְׁחַת וְהִרְכֵּה לְהַשִּׁיבָה אָפָוּ. וְלֹא יַעֲיר בָּלָ
חַמְתוֹ: יְהוָה הַוְשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם־קָרְאָנוּ:

MOCAE ROŠ AŠANA**VEČERNJA MOLITVA ZA
ZAVRŠETAK ROŠ AŠANA**

Gospod nad vojskama je s nama, branilac je naš Bog Jakovljev. *Sela!* Gospode nad vojskama, blago čoveku koji se u Tebe uzda! Gospode, izbavi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo!

Hazan kaže: *Haci kadiš*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

VEU – A On, Premilostivi, opršta prestup i zatrti neće. Često je odvraćao gnev Svoj, i svu jarost Svoju podizao nije. Gospode, izbavi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo!

וְאֹמֵר הַחֲנוּ בָרְכֻ אֶת יְהוָה הַמְבָרֵךְ:
וְעוֹニִין הַקָּהָל בָרְכוּ יְהוָה הַמְבָרֵךְ
לְעוֹלָם וְעַד:

וְחוֹזֵר הַחֲנוּ בָרְכוּ יְהוָה הַמְבָרֵךְ לְעוֹלָם
וְעַד:

בָרְכוּ אֶתְהָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּדָבָרוֹ מְעֵרֵב עֲרָבִים
בָּחֶכְמָה. פּוֹתֵח שַׁעֲרִים בַּתְּבוֹנָה. מְשִׁנָּה
עֲתִים וּמְחַלֵּף אֶת הַזָּמָנִים וּמְסִידֵר אֶת
הַפּוֹכָבִים. בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרְקִיעַ כְּרַצּוֹנוֹ.
בּוֹרֵא יוֹמָם וְלִילָה. גּוֹלֵל אוֹר מִפְנֵי חַשְׁךְ
וְחַשְׁךְ מִפְנֵי אוֹר. הַמְעֵבֵר יוֹם וּמַבְיאָ לִילָה.
וּמַבְדִּיל בּוֹין יוֹם וּבּוֹין לִילָה. יְהוָה
צְבָאות שָׁמוֹ. **בָרְכוּ** אֶתְהָ יְהוָה

הַמְעֵרֵב עֲרָבִים:

Čitanje Šema Jisrael i blagoslova koji se kazuju uz Šema. Od ovog mesta pa do kraja Amida nije dozvoljeno prekidati molitvu pričom.

Predmolitelj: BLAGOSLOVITE GOSPODA
BLAGOSLOVENOGA

Zajednica: BLAGOSLOVEN DA JE
BLAGOSLOVENI ZAUVEK I
ZANAVEK

Predmolitelj: BLAGOSLOVEN DA JE
BLAGOSLOVENI ZAUVEK I
ZANAVEK

Birkat “Maariv” – prvi blagoslov pre čitanja Šema Jisrael

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji po reči Svojoj mrakom obavija večeri, u mudrosti otvara dveri nebeske i razborito menja doba i smenjuje vremena. Zvezdama je odredio mesta njihova na svodu nebeskom prema Volji Svojoj. On stvara dan i noć, uvija svetlo u tamu i tamu u svetlo, obavija tamom dan i donosi noć, razlučuje dan od noći – Gospod nad vojskama Ime je Njegovo. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrakom obavija večeri.

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת.
תורה ומצוות חקיקים ומושפטים
אותנו למדת. על כן יהונתן אלהינו
בשכובנו ובקיומנו נשיכ בחזקיה ונשמח
ונעלוז בדברי תלמיד תורה ומצוותיך
וחקוקתיך לעולם ועד. כי הם חיינו ואורח
ימינו. ובهم נהגה יומם ולילה. ואהבתך לא
תשור ממננו לעולמים. ברוך אתה יהונתן
אהוב את עמו ישראל:

כיוון לקיים מצות עשה מדאורייתא של קריית שמי

שמע ישראל יהונתן אלהינו
יהונתן אחד :

ואומר כלחש: ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד: עבד.

ואהבת כיוון לקיים מצות עשה אהבת ה' את יהונתן
אליהיך בכל-לבך ובכל-
נפשך ובכל-MANDRACH: וחייו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום (יטסיק מעט) על-לבך:

**Birkat “Aava” – drugi blagoslov pre čitanja
Šema Jisrael**

Ljubavlju večnom ljubiš narod Tvoj, dom Izraelov. Tori i zapovestima, zakonima i odredbama podučio si nas. Stoga, Gospode Bože naš, kada ležemo i kada ustajemo razgovaramo o zakonima Tvojim, užareno se radujemo rečima učenja Tore Tvoje, zapovestima Tvojim i zakonima Tvojim, navek i doveka, jer oni su život naš i dužina dana naših, i o njima mislimo dan i noć. Ljubav Svoju ne odvrati nikada od nas. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji ljubi narod Svoj, Izrael.

**ČUJ, IZRAELU, GOSPOD JE BOG NAŠ,
GOSPOD JE JEDAN JEDINI**

**U sebi: Blagosloveno da je Ime Njegovo,
veličanstvo kraljevstva Njegovog doveka je.
Devarim, Ponovljeni zakon, 6:4-9**

Ljubi Gospoda Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom. I neka ove reči koje ti Ja danas zapovedam budu na srcu tvom.

וְשָׁגַנְתֶּם לְבָנֵיכְ וְדִבְרַת בָּם בְּשִׁבְתָּה בְּבִיתְךְ
וּכְלִכְתָּה בְּדַרְךְ וּבְשִׁכְבָּה וּבְקוֹמָךְ : וּקְשַׁרְתֶּם
לְאוֹת עַל־יָדְךְ וְהִיו לְטַטְפָּת בֵּין עֵינֶיךְ :
וְכַתְבְתֶּם עַל־מִזּוֹת בִּיתְךְ וּבְשֻׁעָרֶיךְ :

וְהִי אָסִישָׁמָע תְּשִׁמְעוּ אֶל־מִצּוֹתִי אֲשֶׁר
אֲنָכִי מִצּוֹה אֶתְכֶם הַיּוֹם (יפסיק מעט)
לְאַהֲרָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם (יכטא היטיב
את העיון) וְלֹעֲבָדוּ בְּלָל־לְבָבֶיכֶם וּבְלָל־נְפָשֶׁיכֶם :
וְגַתְתִּי מַטְרָאָרֶצֶיכֶם בְּעַתּוֹ יוֹתָה וּמַלְקוֹש
וְאָסַפְתִּי דְגַנֵּף וְתִירְשָׁה וְוַיְצַהֵּר : וְגַתְתִּי עַשְׂבָּ
בְּשָׁרוֹן לְכַהְמָתָךְ וְאַכְלָתָךְ וְשָׁבָעָתָךְ : הַשְׁמָרוּ
לְכֶם פָּזִיּוֹתָה לְבָבֶיכֶם וּסְرָתֶם וּעַבְדָתֶם
אֱלֹהִים אַחֲרִים וְהַשְׁתְּחוּיתֶם לְהֶם : וְחִרְחָה
יפסיק מעט אֲפִי־יְהוָה בְּכֶם וּעְצָר אֶת־
הַשְׁמִים וְלֹא־יִהְיֶה מַטָּר וְהַאֲדָמָה לֹא תִתְזַעַן
אֶת־יְבוֹלָה וְאַבְדָתֶם מִהְרָה מַעַל הָאָרֶץ
הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לְכֶם :

I usadi ih sinovima svojim, i govorи o njima kada sedиš u kući svojoj, i kada putem hodиš, i kada ležeš i kada ustaješ. I veži ih sebi kao znak na ruku, i neka ti budу kao počeоник међу оčима. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih.

Devarim, Ponovljeni zakon, 11:13-21

I biće, uzasluštate li, uzasluštate, zapovesti Moje koje vam Ja zapovedam danas, da ljubite Gospoda Boga svoga, i da Mu služite svim srcem svojim i svom dušom svojom. Tada ћу davati kišu zemlji vašoj na vreme, i ranu i poznu, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje. I daću polju tvome travu za stoku tvoju, i ješćeš i bićeš sit. Čuvajte se da vas srce vaše ne zavede i da se ne odvratite i služite drugim bogovima i da se ne prostirete pred njima. *Da se ne bi raspalio gnev Gospodnji na vas i zatvorio nebesa da ne bude kiše i zemlja da ne dâ roda svoga, te biste brzo nestali iz ove dobre zemlje koju vam Gospod daje.¹*

---

¹ Običaj je da se ovaj stih čita tiše.

וְשָׁמַתֶּם אֶת-דְּבָרִי אֱלֹהָה עַל-לְבָבְכֶם וְעַל-
נֶפֶשְׁכֶם וְקִשְׁרָתֶם אֶתְכֶם לֵאֹת עַל-יָדֶכֶם וְהִי-
לְטוּטָף בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִפְרָתֶם אֶתְכֶם אֶת-
בְּנֵיכֶם לְדָבָר בָּם בְּשִׁבְתָּךְ בְּבִיתְךָ וּבְלִכְתָּךְ
בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁכְבָּךְ וּבְקִומָךְ: וְכִתְבָתֶם עַל-
מִזְוֹנֹת בִּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֵיךְ: לְמַעַן יַרְבוּ יָמֵיכֶם
וַיִּמְלִא בְּנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר (יבטא היוט את העייז)
נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַקְתִּיכֶם לְתַת לְהָם
בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי עַל-הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לְאָמֵר:
דָּבָר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֶל-הָם
וְעַשׂ לְהָם צִיצַת עַל-פָּנֶיךָ בְּגִידֵיכֶם לְדֹרֹתֶם
וְנִתְנֶה עַל-צִיצַת הַכֶּןֶפֶת פְּתִיל תְּכִלָת: וְהִיא
לְכֶם לְצִיצַת וּרְאֵיתֶם אֶתְכֶם וְזִכְרָתֶם אֶת-כָּל-
מִצְוֹת יְהוָה וְעַשְׂתֶם אֶתְכֶם וְלֹא-
תִּתְוֹרֵא אַחֲרֵי לְבָבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-

Stavite ove reči Moje na srca svoja i na duše svoje, i vežite ih sebi kao znak na ruku, i neka vam budu kao počeonik među očima vašim. Poučite njima sinove svoje govoreći o njima kada sediš u kući svojoj, i kada putem hodiš, i kada ležeš i kada ustaješ. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih. Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših na zemlji, za koju se zakleo Gospod očevima vašim da će im je dati, kao dani nebesa nad zemljom.

Bamidbar, Brojevi, 15:37-41

I reče Gospod Mojsiju govoreći: Govori sinovima Izraelovim i reci im neka naprave rese na krajevima od odeća svojih od kolena do kolena, i neka stave na resu modru nit. I imaćete rese zato da se gledajući je² sećate svih zapovesti Gospodnjih i izvršavate ih, ne lutajući za srcem svojim i očima svojim

---

² Modru nit.

אתם זנים אחריהם : למען תזבחי ועשהיתם
אות-כל-מצותי והייתם קדשים לאלהיכם :
אני יהונתן אלהיכם (ויקוין לקיים מ"ע של וכירות
יציאת מצרים) אשר הוציאתי אתכם מארץ מצרים
להיות לכם לאלהים אני יהונתן
אליהיכם : אמת.

וחזר הש"ץ יהונתן אלהיכם אמת.

ואמונה כל זאת וקיים עליינו. כי הוא
יהונתן אלהינו ואין
זולתו. ואנחנו ישראל עמו. הפודנו מיד
מלכים. הגאלנו מלכנו מכהן כל ערייצים.
האל הנפרע לנו מארינו. המשלים גמול לכל
אויבי נפשנו : השם נפשנו בחיים ולא נתן
למות רגלונו. המדריכנו על במות אויבינו.
נירם קרגנו על כל שונאים. האל העוזה
לנו נסים נקמה בפרעה. באותות ובמופתים
באגדת בני חם. המכה בעברתו כל בכורי

za kojima bludite. Kako biste se sećali i izvršavali sve zapovesti Moje i bili sveti Bogu svome. Ja Sam Gospod Bog vaš Koji Sam vas izveo iz zemlje egipatske da vam budem Bog. Ja Sam Gospod Bog vaš.

Zajednica kaže: Istina je.

Predmolitelj ponavlja: Gospod Bog vaš.
Istina je.

**Birkat “Geula” – prvi blagoslov nakon čitanja
Šema Jisrael**

Istinito i verno je sve ovo, i postojano za nas, da je On Gospod Bog naš, i nema drugoga do Njega, a mi smo Izrael narod Njegov. On Koji nas oslobađa iz ruku kraljeva, Kralj naš Koji nas izbavlja iz vlasti nasilnika, Bog Koji nas osvećuje na dušmanima našim i naplaćuje dug svim neprijateljima duše naše. On je darovao duši našoj život i nije dao da poklizne noga naša. On nam daje da gazimo visine dušmana naših, i uzdiže rog naš (tj. snagu) nad svima koji nas mrze. Bog Koji je za nas učinio osvetu nad faraonom znamenjima i čudesima u zemlji sinova Hamovih. On Koji je u besu Svom udario na sve prvence

מצרים. וַיֹּצִיא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
לְחִרּוֹת עַזְלֶט. הַמּוּבָר בְּנֵיו בֵּין גּוּרִי יִם
סֻוִּף. וְאֶת רֹודְפֵיכֶם וְאֶת שׁוֹנְאֵיכֶם בְּתַהוּמוֹת
טָבָע. רָאוּ בְּנִים אֶת גָּבוּרָתוֹ שְׁבַחוּ וְהִזְדַּוּ
לְשָׁמוֹ. וּמְלֻכָּתוֹ בְּרַצּוֹן קִבְּלוּ עַלְيָהֶם. מִשְׁה
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָה עֲנוֹ שִׁירָה בְּשָׁמְחָה רַבָּה
וְאֶמְרוּ כָּלָם. מִיְּכָמָכָה בְּאַלְיִם יְהוָה
מִי בְּמָכָה נָאָדר בְּקָדְשָׁךְ. נֹרֵא תְּהִלָּת
עֲשָׂה-יְפָלָא : מְלֻכָּתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
רָאוּ בְּנֵיךְ עַל-הַיּוֹם יְחִיד בְּלָם הַזָּדוּ וְהַמְּלִיכוּ
וְאֶמְרוּ יְהוָה | יְהוָה | יְמָלֵךְ לְעוֹלָם וְעַד :
וְנֹאָמֵר כִּי-פְּדָה יְהוָה אֶת-יִעָּקָב.
וְגָאַלְוּ מִיד חִזּוֹק מִמְּנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
גָּאֵל יִשְׂרָאֵל :

הַשְּׁכִיבָנוּ אֶבְינָנוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידָנוּ מַלְכָנוּ
לְחַיִם טֹבִים וְלְשָׁלוֹם. וּפְרָשָׁ
עֲלֵינוּ סְכָת שְׁלוֹמָךְ וְתִקְנָנוּ מַלְכָנוּ בְּעֵצָה
טוֹבָה מַלְכָנִיךְ. וְהַשְׁיִעָנוּ מַהְרָה לְמַעַן שְׁמָךְ
וְהַגָּן בְּעָדָנוּ. וְהַסְּרָ מַעַלְינָנוּ מִפְתָּח אוֹיב. דָּבָר.

Egipta i narod Svoj Izrael izveo u slobodu večnu. On Koji je decu Svoju proveo kroz razdvojeno more trstikovo, a progonitelje njihove i dušmane njihove utopio u dubinama morskim. Deca Njegova videše moć Njegovu i odaše slavu i hvalu Imenu Njegovom, a kraljevstvo Njegovo od svoje volje na sebe primiše. Mojsije i deca Izraela zakliktaše Tebi pesmom u neopisivoj radosti i kliktaše svi: "Ko je poput Tebe među bogovima, o, Gospode? Ko je poput Tebe slavan u svetosti, strašan u hvali i da čini čudesa?" Kraljevstvo Tvoje, Gospode Bože naš, videše sinovi Tvoji na moru, svi do jednoga dadoše hvalu i primiše na sebe kraljevstvo Tvoje i zakliktaše: "Gospod će doveka kraljevati." I još je rečeno: "Jer iskupi Gospod Jakova i izbavi ga iz ruku jačeg od njega." Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji si spasio Izrael.

**Birkat "Aškivenu" – drugi blagoslov nakon
čitanja Šema Israel**

Daj da legnemo u miru, o, Oče naš, i daj da ustanemo, o, Kralju naš, za život dobar i za mir, i razastri nad nama zaklon mira Svog. I usavrši nas, Kralju naš, dobrim savetom Tvojim, i izbavi nas brzo radi Imena Svog. Budi nam zaštita i ukloni od nas udarac neprijatelja, kugu,

חַרְבָּ חֹלֵי. צִרָה. רַעַב. וַיְגַזֵן. וַמְשַׁחַית. וַמְגַפֶה. שְׁבָר וַהֲסָר הַשְׂטָן מִלְפָנֵינוּ וּמִאַחֲרֵינוּ. וּבָצֵל בְּנֵפֶיךְ תִּסְתִּירֵנוּ. וְשָׁמַר צָאתֵנו וּבָאוּנו לְחַיִם טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם מַעַתָה וְעַד עַזְלָם: כִּי אֶל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אַתָּה מִבְּלֵךְ דָּבָר רָע וּמִפְּחַד לִילָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהֻנָּה שׁוֹמֵר אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד

אמֶן:

וַאֲוֹמֵר הַחֹזֶן חַצִּי קְדִישׁ יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רַבָּא, (עוֹニִים אָמְנוּ) בָּעַלְמָא דֵי בָּרָא כְּרוּתוֹתָה, וַיִּמְלִיכֵךְ מֶלֶכְוֹתָה וַיִּצְמַח פָּרָקָנָה וַיִּקְרַב מִשְׁיחָה, (עוֹニִים אָמְנוּ) בְּחַיָּיכֶן וּבְיוּמִיכֶן וּבְתִּמְיָה דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בָּעֲגָלָא וּבְזַעַן גַּרְיב, וַיֹּאמְרוּ אָמֵן. וּגְמַתְּהַל אָמַרְנוּ יְהָא שְׁמָה רַבָּא מִבְּרָךְ לְעַלְמָם וּלְעַלְמִיא עַלְמִיא יִתְבָּרֶךְ. וַיִּשְׂתַּבְּחַה וַיִּתְפָּאַר וַיִּתְרוּם וַיִּתְנַשָּׂא וַיִּתְהַדֵּר וַיִּתְעַלֵּה וַיִּתְהַלֵּל שְׁמָה דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, (עוֹニִים אָמְנוּ) לְעַלְמָא מִן כֶּל בְּרֶכֶתָא, שִׁירֶתָא, תְּשִׁבְחַתָּא וַנְחַמְתָּא דְּאָמִרָן בָּעַלְמָא, וַיֹּאמְרוּ אָמֵן.

אָרוּן (יפסיק מַעַט) שְׁפָטִי הַפְּתַחַת, וַיְיִגְּד תְּהִלָּתָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהֻנָּה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֶבְרָהָם. אֱלֹהֵי יַצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאָל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר הַנּוֹרָא. אֶל עַלְיוֹן. גּוֹמֵל חֶסְדִּים טוֹבִים.

mač, bolest, bedu, zlo, glad, tugu, propast i pomor. Uništi i ukloni zavodnika³ ispred nas i iza nas! Žakrili nas u senku krila Tvojih i čuvaj izlazak naš i dolazak naš za život dobar i mir sada i doveka jer si Ti, o, Bože, Čuvar naš i Izbaštiteљ naš od svakog zla i straha noćnog. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji doveka čuva narod Svoj, Izrael. *Amen!*

Hazan kaže: *Haci kadiš*

Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo: Amen*) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo, veliko zauvek i zanavek.

Blagosloveno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovaње je, uzdignuto je i hvalom opevano je Ime Svetoga, neka je blagosloven On (*odgovaramo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen* (*odgovaramo: Amen*).

AMIDA

Gospode, otvori usnice moje, i usta će moja kazivati hvalu Tvoju!

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova! Bože veliki, silni i strašni, Bože Svevišnji Koji dobrotom ljubi,

---

³ Satan.

קונה הפל. וזכור חסרי אבות. ומכיו גואל לבני בנויהם
למען שמו באהבה: (יבין למחר עזמו על קדוש השם)
וברנו לחים. מלך חפץ בחים. פתבנו בספר חיים.
למען אלחים חיים:

מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יהוה
מגן אברם:

אתה גיבור לעולם ארץ. (ריה שם אנלא) מתחיה מתחים אתה.
רב להושיע. מורייד הטיל. מבבל חיים בחסד.
מחיה מתחים ברחמים רבים. סומך נופלים. ורופא חולמים.
ונתיר אסורים. ומקים אמינה לישנו עפר. מי במוֹך (ויצו)
היטב אה העין) בעל גבורות ומיל דומה לך. מלך ממities
ומתחיה ומצמיח ישועה:

מי במוֹך אב הרחמן זכר יצורי ברחמים לחים. ונאמן
אתה להחיות מתחים. ברוך אתה יהוה מתחיה
המתים:

אתה קדוֹש ושםך קדוֹש. וקדושים בכל יום יהלוד
סללה: ברוך אתה יהוה מלך הקדוֹש:
אתה חונן לאדם דעת. ומלמד לאנוש בינה.

אתה חוננתנו יהוה אלהינו מך ושהבל. אתה
אמרת להבדיל בין קרש לחול ובין אור לחשך.
ובין ישראל לעםים. ובין יום השבעי לששת ימי
הפעשה. כשם שהבדלתנו יהוה אלהינו מעמי
הארצות וממשפחות הארץ. בך פרנו והצלינו משפטנו

Gospodar svega Koji se seća zasluga praotaca, i u ljubavi donosi Spasitelja spas, pokolenju njihovom Imena radi Svog.

Spomeni nas se života radi, o, Kralju Koji život ljubiš, upiši nas u Knjigu života, Sebe radi, o, Bože živi.

Kralju, Ti pomažeš, spasavaš i štitiš. Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče Avrâma.

Ti si moćan doveka, Gospode, Ti oživljavaš mrtve, i neiscrpan Ti si u spasenju nas. Daješ rosi da pada. Koji dobrotom sve živo prehranjuje, život mrtvima u velikom milosruđu daje, podupire posrnule, leči bolesne, oslobođa sužnje i verom Svojom ispunjava one koji u prahu spavaju. Ko je poput Tebe, Gospodaru moći, i ko je nalik Tebi, Kralju, Koji usmrćuje i oživljava i spasenje daje.

Ko je poput Tebe, Oče milostivi, Koji se u milosti spominje stvorenja Svojih, života radi. Veran Ti si, mrtvima život daješ. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrtve oživljava.

Ti si svet, i Ime je Tvoje sveto, i sveti svakoga dana hvalospeve Tebi uznose. *Sela!* Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju sveti.

Ti milostivo daruješ čoveka znanjem i učiš ga razumevanju. Ti nam milostivo daruješ znanje i razum. Ti si rekao da se razlučuje sveto od svetovnog, svetlo od tame, Izrael od ostalih naroda, dan sedmi od šest dana radnih. Kao što si nas odvojio, Gospode Bože naš, od naroda sveta i od porodica zemaljskih, tako nas otkupi i izbavi nas od svakog zlog protivnika

רַע וּמִפְגָע רַע וּמִפְלָג (מִינִי) גִוֹרוֹת קִשׁוֹת וְרַעֲוֹת
הַמִתְרַגְשׂוֹת לְכָא בְּעוֹלָם:

וְחַנֵן מַאֲתָךְ חֶכְמָה בִּינָה וְרַעֲשָׂת: בָרוּךְ אַתָה יְהוָה
חָנוּן הַבָּשָׁת:

הַשִּׁיבָנו אַבְינו לְתֹרְתָה. וּקְרַבָנו מַלְכָנו לְעַבְרָתָה.
וְהַחִיָרָנו בְּחִשְׁבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ: בָרוּךְ אַתָה
יְהוָה קָדוֹשָׁה בְּחִשְׁבָה:

סְלָחْ לָנוּ אַבְינו כִּי חִטָּאנו. מְחֻולָנו מַלְכָנו כִּי פְשָׁעָנו.
כִּי אֶל טֹב וּסְלָחْ אַתָה: בָרוּךְ אַתָה יְהוָה
חָנוּן הַפְּרַבָּה לְסָלוֹם:

רָאָה נָא בְּעָנִינו וּרְיבָה דִיבָנו. וּמַהְרָה לְנָאָלָנו
בְּאֶלְהָ שְׁלָמָה לְמַעַן שְׁמָךְ כִּי אֶל גְּזָאל חֹק
אַתָה: בָרוּךְ אַתָה יְהוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאָנו יְהוָה וּנְרָפָא. הַוְשִׁיעָנו וּנְשַׁעָה כִּי
תְהַלְתָנו אַתָה. וְהַעֲלָה אֲרוֹבָה וּמְרָפָא לְכָל-
תְּחִילּוֹאַינָה. וּלְכָל-מִכְאֹזְבָית וּלְכָל-מִפְוֹתִינָה. כִּי אֶל רֹופָא
בְּחִמּוֹן וּנְאַמְנוֹן אַתָה: בָרוּךְ אַתָה יְהוָה רֹופָא חֹולִי
עַמוֹ יִשְׂרָאֵל:

בְּרַבָנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-מַעֲשֵׂי יְהִינָה. וּבָרָךְ
שְׁנַתֵנו בְּטַלְלִי רְצֹונָ בְּרָכָה וּנְרָכָה. וְתַהְיֵי אַחֲרִיתָה
חַיִם וּשְׁבָע וּשְׁלוֹם בְּשָׁנִים הַטוֹבּוֹת לְבָרָכה. כִּי אֶל טֹב
וּמְטִיב אַתָה יְמִבְרָך הַשְׁנִים: בָרוּךְ אַתָה יְהוָה
מִבְרָך הַשְׁנִים:

i nesrećnog slučaja i svih teških i zlih udesa koji dolaze na svet. U milosti nas obdari mudrošću, razumevanjem i znanjem. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji u milosti daruje znanje.

Vrati nas, Oče naš, Tori Tvojoj. Približi nas, Kralju naš, službi Tvojoj i vrati nas pred Sebe pokajanjem potpunim. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji želi pokajanje.

Oprosti nam, Oče naš, jer smo sagrešili, oprosti nam, Kralju naš, jer smo bezakonje počinili, jer si Ti Bog Koji je dobar i Koji opravišta. Blagosloven da si Ti, Gospode, Premilostivi, Koji obilno opravišta.

Pogledaj, molimo Te, bedu našu i vodi borbu našu i požuri da nas izbaviš spasenjem potpunim radi Imena Tvoga jer si Ti Bog Spasitelj moćan. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji spasava Izrael.

Isceli nas, Gospode, da izlečeni budemo, spasi nas da spaseni budemo jer Ti si slava naša. Lek i isceljenje donesi svim bolestima našim, svim bоловима našim i svim ranama našim jer si Ti Bog, samilostan i veran Iscelitelj. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji leči bolesne naroda Svog, Izraela.

Blagoslovi nas, Gospode Bože naš, u svim nastojanjima našim. Blagoslovi godinu našu sa rosom dobre volje, blagoslova i blagonaklonosti, i neka bi njen završetak bio život, zadovoljstvo i mir kao ranijih godina na blagoslov, jer si Ti Bog dobar i Koji dobro čini i Koji blagosilja godine. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagosilja godine.

תְּקֻעַ בְּשׁוֹפֵר גָּדוֹל לְחִרּוֹתֵנוּ וְשָׂא נֶס לְקַבֵּץ גָּלִילִיתֵינוּ
וְקַבְּצֵנוּ נֶחֱד מְאַרְבֵּע בְּנֵפֹת הָאָרֶץ
לְאַרְצֵנוּ בָּרוּך אָתָה יְהוָה מֶקְבֵּץ נֶחֱד עַמּוּ
יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁכָּה שׁוֹפְטֵינוּ בְּבָרָא שׂוֹנֵה וְיוֹעָצֵינוּ בְּכַתְּחָלָה וְהַסְּרָר
מִפְּנֵנו יָגּוֹן וְאֲנָחָה וּמְלֹךְ עַלְנוּ
מִתְּרָה אָתָה יְהוָה לְכָדָה בְּחַסֶּר וּבְרַחֲמִים בְּאַדָּק
וּבְמִשְׁפְּט: בָּרוּך אָתָה יְהוָה הַמֶּלֶך הַמְשִׁפט:
לְמִינִים וּלְמִלְשִׁגִּים אֶל תְּהִי תְּקֻה וּכְל הַזָּרִים בְּרַגְעָ
יָאָבֶד וּכְל אַוְיָז וּכְל שָׂוְנָאֵיד
מִתְּרָה יִפְרַחְוּ וּמְלֹכוֹת דָּרְשָׁה מִתְּרָה חַעֲקָר וְתִשְׁבַּר
וְתִכְלַם וְתִכְנַעַם בְּמִתְּרָה בִּימֵינוּ: בָּרוּך אָתָה יְהוָה
שׁוּבָר אַוְיָז וּמְכַנְּעָז וְרִים:

עַל הַצָּדִיקִים וּעַל הַחַסִידִים וּעַל שָׁארִית עַטְפָה בֵּית
יִשְׂרָאֵל וּעַל זְקִינָהִם וּעַל פָּלִיטָה בֵּית סְופְרִיהִם.
וּעַל גְּרִי הַאֲדָק וּעַל נָא בְּחַמִּיד יְהוָה
אַלְהָנוּ וְתַנו שְׁכָר טֹב לְכָל הַבּוֹתָחִים בְּשַׁמְךָ בְּאַמְתָה.
וְשִׁים חַלְקָנו עַמָּהֶם וְלֹעֲזָלָם לְא נְבוֹש בִּיכְך בְּטָחָנוּ וּעַל
חַסְדָך הַגָּדוֹל בְּאַמְתָה נְשָׁעָנוּ: בָּרוּך אָתָה יְהוָה
מְשֻׁעָן וּמְבָטָח לְצָדִיקִים:

תְּשִׁבּוֹן בְּתוֹךְ יְרוֹשָׁלָם עִירָך פָּאַשְׁר דְּבָרֶת. וּכְפָא דָוָר
עַבְרָך מִתְּרָה בְּתוֹכָה פָּכִין. וּבְנָה אָוֹתָה בְּנָנָן עַולָם
בְּמִתְּרָה בִּימֵינוּ: בָּרוּך אָתָה יְהוָה בּוֹנָה יְרוֹשָׁלָם:

Zatrubi u veliki *šofar* za oslobođenje naše i podigni zastavu kako bi se sakupili prognanici naši! Sakupi nas sa sve četiri strane sveta u zemlju našu! Blagosloven da si Ti, Gospode, koji sakuplja prognanike naroda Svog, Izraela.

Vrati nam sudije naše kao nekada i savetnike naše kao pre! Ukloni od nas tugu i jauk i zacari nad nama ubrzo, Ti sam, Gospode, u milosti i ljubavi samilosnoj, u pravdi i sudu. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju suda.

Neka ne bude nade za krivoverce, otpadnike i potkazivače. Neka bi svi zlikovci u trenu nestali i neka bi svi neprijatelji Tvoji i svi koji Tebe mrze istrebljeni bili, i kao bilo koje zlo kraljevstvo neka bi ga Ti uskoro iskorenio i slomio, uništi ih i ponizi ih uskoro i u dane naše. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji lomi neprijatelje i ponižava prkosne.

Nad pravednima, i nad pobožnima, i nad ostatkom naroda Tvog, Doma Izraelovog, i nad starešinama njihovim, i nad ostacima njihovih učilišta, i nad pravdnim pridošlicama i nad nama neka prevlada ljubav Tvoja samilosna, Gospode Bože naš. Daj nagradu dobru svima koji se iskreno uzdaju u Ime Tvoje i neka ideo naš bude s njima. Neka se nikada ne postidimo jer se u Tebe uzdamo i u milost Tvoju veliku, iskreno se oslanjamо. Blagosloven da si Ti, Gospode, potpora i pouzdanje pravednika.

Nastani se usred Jerusalima, grada Tvog, kao što si govorio i neka bi presto Davida, sluge Tvog, uskoro u njemu podigao. Obnovi ga kao građevinu večnu, uskoro i u dane naše. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji zida Jerusalim.

את צמח דוד עבדך מהריה מצמים וקרנו פרים
במושעתה. כי לישועתך קונו וציפינו
בָּלְהִיּוֹם: ברוך אתה יהוה מצמים קרו ישועה:
שמע קולנו יהוה אלהינו. אֲבָכָרְחַמֵּן חיס
ורחם علينا. ובככל ברחמים וברצון אתה תפלתנו.
כי אל שומע תפנות ותחנונים אתה. ומלאני מלפנינו
ירקם אל-תשיבנו חָגָנוּ ועננו ושמע תפנתנו.
כי אתה שומע תפלה בָּלְפָה: ברוך אתה יהוה
שומע תפלה:
רצה יהוה אלהינו בעפץ ישראל ולחפחים
שעה. והשב העבורה לרביר ביתך. ואשי ישראל
ותפלתם. מהריה באחבה תקבל ברכzon. ותהי לרצון תמיד
עכזרת ישראל עמו:

ואתה ברחמייך הרים. תהפוץ בנו ותרצנו. ותחנינה
עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יהוה
המושיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו
ואלחי אבותינו לעולם נער. צירנו ציר חיינו
ומן ישענו אתה הוא. לדך ונדר נורה לך וגספר תחלטה.
על מינו הפסורים בירך. ועל נשמותינו הפקירות לך.
ועל נסיך שבכל יום עטנו. ועל גפלאתך וטובותך
שבכל-עת. ערב ובקר ואחרים. הטוב כי לא כלו רחמייך.
הברחים כי לא חמו חסידך. כי מעולם קיינו לך:

Neka uskoro proklijia mladica Davida, sluge Tvojog, i uzdigni rog njegov spasenjem Tvojim, jer spasenju Tvojem smo se nadali i iščekivali ga svakoga dana. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji daje da proklijia rog (moć) spasenja.

Čuj glas naš, Gospode Bože naš, Oče Premilostivi, imaj samilosti i smiluj nam se! U ljubavi samilosnoj i sa zadovoljstvom primi molitvu našu jer si Ti Bog Koji čuje molitve i ponizne molitve – pokajnice. Ne dozvoli da prazni od Tebe odemo, o, Kralju naš. Pomiluj nas i usliši nas i čuj molitvu našu jer Ti čuješ molitvu usta svih. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji čuje molitve.

Milostivo primi, Gospode Bože naš, narod Tvoj Izrael i na molitvu njegovu prigni uho Svoje. Vrati službu u Svetinju Hrama Svog. I žrtve – prinosnice i molitve Izraela u ljubavi i milosti primi. Neka bi uvek bila u milosti služba Izraela, naroda Tvojog. A Ti u milosrdnoj ljubavi Svojoj velikoj zaželi nas, i milostivo primi nas, i neka oči naše vide kada se u milosti vraćaš u Sion! Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji vraća Sveprisutnost Svoju u Sion.

Hvalu Tebi odajemo, jer si Ti Gospod Bog naš, i Bog otaca naših, uvek i doveka. Stena naša, Stena života našeg, i štit spasenja našeg Ti si. Od kolena do kolena, hvalu Tebi odajemo i o slavi Tvojoj pripovedamo, jer naši su životi ruci Tvojoj predati, jer naše su duše Tebi poverene, jer čuda Tvoja nas svaki dan prate, i čudesa Tvoja i dobročinstva Tvoja sa nama su u svako doba, u veče, u jutro i u podne. Ti, o, Predobri, milosti Tvojoj kraja nema. Ti, o, Premilostivi, dobroti Tvojoj kraja nema, jer oduvek nadu našu u Tebe polažemo.

וְעַל בָּלִם יַחֲבֹרֶךָ וַיִּתְרוּם וַיִּתְגַּנְשֵׁא חַמִּיד שְׁמַךְ מַלְפֵנִי
לְעוֹלָם נָעֵד. וְכָל-הַחַיִם יוֹדוֹק סָלה:
וְכָתַב לְחַיִם טוֹבִים בָּלְבָנִי בְּרִיחָה:
וַיַּהֲלֹלְוּ וַיִּבְרְכוּ אַת-שְׁמַךְ הַגָּדוֹל בְּאַמְתָּח לְעוֹלָם בַּי טוֹב.
הַאֲלָל יְשֻׁועָתָנוּ וְעֹורָתָנוּ סָלה הַאֲלָל הַטּוֹב: בָּרוּךְ
אֱתָה יְהוָה הַטּוֹב שְׁמַךְ וְלֹד נָאה לְהֹזְרוֹת:

שֵׁם שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִם חַן וְחַסְדָּר אֶצְקָה וּרְחַמִּים
עַלְיָנוּ וְעַל-בָּלְבָנִי שְׁرָאֵל עַמְּךָ. וּבְרְכֵנוּ אֲבָנֵינוּ בְּלָנוּ
בְּאַחֲרֵ בָּאָרֶךְ פָּגִינָה. בַּי בָּאָרֶךְ פָּגִינָה נְתַחֵת לְנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרָה וּמִים. אֲהַבָּה וּחַסְדָּר. אֶצְקָה וּרְחַמִּים.
בְּרָכָה וּשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעִינָךְ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרְךָ אַת-בָּלְבָנִי
יִשְׂרָאֵל בְּרָכֵינוּ וּשְׁלוֹם:

וּבְסִפְרֵ חַיִם בְּרָכָה וּשְׁלוֹם. וּפְרָגָשָׁה טוֹבָה. וּיְשֻׁוָּבָה
וּגְחַמָּה. וּגְרוּתָה טוֹבָות נְגַבָּר וּגְחַבָּב לְפִנֵּיךְ אֲנָחָנוּ
וְכָל-עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִם טוֹבִים וּשְׁלוֹם: בָּרוּךְ אֱתָה
יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם אָמְנוֹן:
וְהַיוֹלְדוֹן אָמְרִיכִי וְהַנְּיוֹן לְבִי לְפִנֵּיךְ. יְהוָה צֹוִיר
וְגָנָאלִי:

אֱלֹהִי. נְצֹר לְשׂוֹנֵי מַרְעָע. וּשְׁפָחוֹתִי מִדְבָּר מִרְמָה.
וּלְמַקְלִילִי נְפָשֵׁי תְּדוּמָה. וּנְפָשֵׁי בְּעֹפֶר לְכָל תְּהִוָּה.
פָּתֵח לְבִי בְּחֹרֶתָה. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתִיךְ תְּרוֹזֹף נְפָשִׁי. וְכָל-
הַקָּמִים עַלְיִי לְרַעָה. מִהְרָה הַפְּרָעָה עַצְחָם וְקַלְקָל
מִחְשָׁבָותָם. יְהִי קָטָן לְאַנְיָה רֹם וּמְלֹאָה יְתָעָה דָוָתָה.

I za sve to neka bude blagosloveno, uzveličano i uzdignuto Ime Tvoje, Kralju naš uvek i doveka. Sve što živi, Tebi hvalu odaje. *Sela!*

Upiši za život dobar sve sinove saveza Tvog.

Neka bi doveka u istini slavili i blagosiljali Ime Tvoje veliko, jer Ti si dobar, Bože, Spasu naš i Pomoći naša. *Sela!* Bože dobri. Blagosloven da si Ti, Gospode, Predobri je Ime Tvoje, i Tebi dolikuje hvalu prinositi.

Mir podari, dobrotu i blagoslov, život, naklonost i milost, pravdu i samilost nad nama i nad čitavim Izraelem, narodom Tvojim. Sve nas zajedno blagoslovi, Oče naš, u svetlosti lica Tvog, jer u svetlosti lica Tvog dao si nam, Gospode Bože naš, Toru i život, ljubav i dobrotu, pravdu i milost, blagoslov i mir. Neka bude milo u očima Tvojim da nas blagosloviš i da blagosloviš sav narod Svoj, Izrael, u obilju snage i mira.

I u Knjizi života, blagoslova i mira, dobre prehrane, spasenja, utehe i dobrih odredaba, neka bi bili spomenuti i upisani pred Tobom, mi i sav narod Tvoj, Izrael, za dobar život i mir.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagoslovi narod Svoj mirom. *Amen!*

Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

Bože moj, očuvaj jezik moj od zla i usne moje od lažnog govora. Neka mi duša bude mirna prema onima koji me proklinju, i neka duša moja poput praha zemaljskog bude prema svakom. Otvori srce moje za Toru Tvoju i neka mi duša žudi za zapovestima Tvojim. Svima koji ustaju na mene da mi zlo nanesu onemogući namere njihove i osujeti misli njihove. Neka budu kao prah pred vетром, i anđeo Gospodnji neka ih progoni.

עשוה למתן שמה. עשרה למתן ימינה.
עשוה למתן תורתה. עשרה למתן קדרתך למתן יהלazon
ירידך. הושיעת ימינה ונגנני.

סגולת שלא ישכח שהוא ליום הדין. אמר כאן פסוק מתוך המתחל כאות
הראשונה, וטסיסים כאות האחרונה של שמו.

**יהיו לך רצון אמריך כי והגיוון לבך לפניה. יהונאה
צורי וגאל:**

עוֹשֶׂה הַשְׁלוּם בָּמִרְמֵי הַוָּא בְּרַחֲמֵי יְעֹשֶׂה-שְׁלוּם
עַלְיָנָךְ וְעַל בְּלָעָמוּ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

הַיְּ רַצּוֹן מִלְפָנָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שַׁתְּבִעַת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמִתְרָה גִּמְינָן. וְהַן חַלְקֵנוּ בְּהַרְחֵךְ לְעֹשֹׂות חַקִּין רַצְעָךְ
וְלַעֲבָרָךְ בְּלֶבֶב שָׁלָם.

יהִי שֵׁם יְהוָה מִבְּרָךְ. מַעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמְּרוֹחָךְ
שָׁמַשׁ עַדְמְבוֹאָו. מִהְלָל שֵׁם יְהוָה: רַם עַל
כָּל-גּוֹיִם יְהוָה. עַל הַשְׁמִים כְּכָדוֹ: יְהוָה
אֲדוֹנֵינוּ מֵה אֲדִיר שָׁמָךְ בְּכָל-הָאָרֶץ:

וַתַּגְדַּל וַתִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵיהַ רְبָא. (עוֹニִים אָמֵן) בְּעַלְמָא דִי בְּרָא
כְּרֻעָותְיהָ. וַיִּמְלֹךְ מֶלֶכְתְּוֹתָהָ. וַיִּצְמַח פּוֹרָקְנִיהָ.
וַיִּקְרַב מִשְׁיחִיהָ. (עוֹニִים אָמֵן) בְּחַיְיכָוּן וּבְיוֹמִיכָוּן וּבְחַיִי דָּלָל
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזָמָן גָּרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן: עוֹニִים אָמֵן (וגם
הקהל אומר) יְהָא שְׁמֵיהַ רְבָא מִבְּרָךְ. לְעַלְםָם וּלְעַלְמִיא עַלְמִיא
יַתְּכַבֵּךְ. וַיַּשְׁתַּבְתָּחַת. וַיַּתְּפַאַר. וַיַּתְּרוּם. וַיַּתְּנַשָּׂא. וַיַּתְּהַדֵּר.
וַיַּתְּעַלֵּה. וַיַּתְּהַלֵּל שְׁמֵיהַ דָּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (עוֹニִים אָמֵן)
לְעַילָּא מִן כָּל בְּרֶכֶתָא. שִׁירֶתָא. תְּשַׁבְּחָתָא וּנְחַמְּתָא. הַאֲמִין
בְּעַלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

Učini to radi Imena Tvog. Učini to radi desnice Tvoje.
Učini to radi Tore Tvoje. Učini to radi svetosti Tvoje. Da bi se
izbavili mili Tvoji pomozi desnicom Svojom i usliši me.

Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca
mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u
samlosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim naro-
dom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen!*

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, da pono-
vo sagradiš Hram ubrzo i u dane naše. I daj nam udela u
Tori Tvojoj kako bismo činili zakone Volje Tvoje i služili Ti
punim srcem.

Neka je Ime Gospodnje blagosloveno odsad i dove-
ka. Od istoka sunca do zalaska hvaljeno je Ime Gospodnje.
Uzvišen je nad svim narodima Gospod, slava Njegova
nebesa nadvisuje. Večni, Gospode naš, kako je veli-
čanstveno Ime Tvoje po svoj zemlji!

KADIŠ TITKABAL – Neka bude uzveličano i
neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (*odgovaramo:*
Amen) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka
kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izra-
sta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije
(*odgovaramo: Amen*) za života tvog i u dane tvoje, i za
života vascelog doma Izraelovog, ubrzo i uskoro, i recite:
Amen (*odgovaramo: Amen*).

Neka je blagosloveno Ime Njegovo zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvi-
šeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je, i hvalom
opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (*odgovara-
mo: Amen*) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i
reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen*
(*odgovaramo: Amen*).

תתקבל צלותהן ובכעודהן רכל בית ישראל.
גרם אבוחון דבשמי וארעא ואמרו Amen (עוnis)
אמן יהא שלמא רבא מן שמי. חיים ושבע ויושעה ונחמה
ושיזבא ורפואה וגאלה וסליחה וכפרה. ורינה והאלת. לנו
ולכל עמו ישראל ואמרו Amen (עוnis אמן) עוזה הנלום
במרומיו. הוא ברוחנו יעשה שלום עליינו ועל כל עמו
ישראל ואמרו Amen : אמן

שיר לפועלות אשא עני אל-הרים. מאין יבא עורי:
עורי עם יהונתן עשה שםים (ארון) אל-
יתן למוט רגלה. אלינים שمرך: הנה לאינום ולא ישן.
שומר ישראל: יהונתן שמרך. יהונתן צלח
על יד ימיעך: יומם השמש לאיכבה נירח בלילה:
יהונתן ישمرך מפלרעת. ישמר את נפשך: יהונתן
ישמר-צתח ובודא. מעטה וער-עולם:

ואמרם קריש יהא שלמא :

יתנגדל ויחקdash שםיה רבא. (עוnis אמן) בעלא די ברא
ברעotta. וינליך מלכותיה. ויצמח פורקניה. ויקרב
משיחיה. (עוnis אמן) במקיכון ובזימוכון ובחיי דכל בית ישראל
בעטלא ובזמן קרייב ואמרו Amen : (עוnis אמן (וגם הקהל אמר) יהא
שםיה רבא מברכה. לעלם ולעלמי עלמייתך. וישתבחה.
ויחפאר. ויתרומם. ויתנשא. ויתהדר. ויחעללה. ויחחלל שםיה
דקודשא בריך הוא. (עוnis אמן) לעילא מן פל ברכחה. שירחה.

תשבחתא ונחמתה. דאמירן בעלא ואמרו Amen : אמן
יהא שלמא רבא מן שמי. חיים ושבע ויושעה ונחמה
ושיזבא ורפואה וגאלה וסליחה וכפרה ורינה והאלת.
לנו ולכל עמו ישראל ואמרו Amen : אמן

Neka bi molitve i molbe čitavog doma Izraela bile primljene pred Ocem našim na nebesima i na zemlji, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen)*.

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprasjanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen)*.

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, Neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen)*.

(Ps. 121) Pesma uspinjanja (hodočasnička).

Podižem oči svoje ka gorama: odakle će mi pomoći doći? Pomoć je moja od Gospoda Koji učini nebesa i zemlju. Neka ne dâ nozi tvojoj da posrne, neka ne drema Čuvar tvoj. Gle, ne drema i ne spava Čuvar Izraelov! Gospod je Čuvar tvoj, Gospod je senka tvoja na desnici, ruci tvojoj. Danju te ne bije Sunce, niti Mesec po noći. Gospod će te sačuvati od svakog zla, dušu će tvoju čuvati. Gospod čuva izlazak tvoj i dolazak tvoj odsad i doveka.

KADIŠ – Neka bude uzveličano i neka bude posvećeno veliko Ime Njegovo (**odgovaramo: Amen**) u svetu koji je On stvorio prema Volji Svojoj. Neka kraljevstvo Njegovo vlada, i neka spasenje Njegovo izrasta, i neka približi (dolazak) pomazanika Svog Mesije (**odgovaramo: Amen**) za života tvog i u dane tvoje, i za života vascelog doma Izraelovog, ubrzno i uskoro, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen)*.

Neka je blagosloveno Ime Njegovo zauvek i zanavek.

Blagoslovljeno je, hvaljeno je, proslavljen je, uzvišeno je, uzveličano je, poštovano je, uzdignuto je, i hvalom opevano je Ime Svetoga neka je blagosloven On (**odgovaramo: Amen**) iznad svih blagoslova, pesama, hvalospeva i reči utehe koje mogu biti iskazane u svetu, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen)*.

Neka bude obilje mira s nebesa (i) života, zadovoljstva, spasenja, utehe, oslobođenja, ozdravljenja, izbavljenja, oprasjanja, izmirenja, olakšanja i pomoći za nas i za sav narod Njegov, Izrael, i recite: *Amen (odgovaramo: Amen)*.

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמִרְוָמִיו. הֵיא קְרַחְמִיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עֲלֵינוּ. וְעַל
בָּל עַמוֹּ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: אָמֵן

ואחר כך אומר: (רבנו) בָּרוּךְ אַת יְהוָה הַמְבוֹרָךְ:
עוֹנִים הַקְהָל: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וְעַד:
עֲלֵינוּ לְשִׁפְחָה לְאַדְוֹן הַפְלָל. לִתְחַת גַּדְלָה לְיוֹצֵר בְּרָאָשָׁית.
שֶׁלָּא עָשָׂנוּ כְּגֻויִּי הָאָרָצָות. וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָחוֹת
הָאָרָמָה. שֶׁלָּא שֶׁם חִלְקָנוּ בָּהָם וְגַזְרָלָנוּ בְּכָל-הַמּוֹנוֹם.
וַיִּסְפִּיק מַעַט. וכשיאמר ואנחנו משוחחים יָרַע כֵּל גָּטוֹו נָאָנָחָנוּ
מִשְׁתָּחָווִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מֶלֶכי הַמֶּלֶכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.
שַׁהֲוָא נוֹטָה שְׁמִים וַיּוֹסֶד אָרֶץ. וּמַוְשָׁב יָקָרָו בְּשָׁמִים
מִפְּעָל. וַיְשִׁכְנַת עֹז בְּגַבְהִי מְרוֹמִים. הֵוָא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין
עוֹד אָחָר. אָמַת מַלְפָנוּ וְאָפָס זָוְתוֹ. בְּקַחְתֵּב בְּתוֹרָה.
וַיַּדְעַת הַיּוֹם וַיהֲשִׁבָּות אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הֵוָא
הָאֱלֹהִים בְּשָׁמִים מִפְּעָל וְעַל הָאָרֶץ מִתְחַת. אֵין עוֹד:
עַל בֵּן נָקִניה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לְרָאוֹת מִהְרָה
בְּחִפָּרָת עַזָּה. לְהַעֲבִיר גְּלִילִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֲלִילִים
בְּרוֹת יְבָרְתָּוּן. לְמַקְןָן עַוְלָם בְּמִלְכֹות שְׁדֵי. וּכְלִבְנֵי בָּשָׁר
יִקְרָאוּ בְּשָׁמֶךָ. לְהַפְנּוֹת אֶלְיךָ בְּלִרְשָׁעֵי אָרֶץ. יְכִירוּ וַיַּדְעֻוּ
בְּלִי-יְוֹשֵׁבִי תְּבֵל. כִּי לְךָ תִּכְרַע בְּלִי-בְּרַךְ תִּשְׁבַּע בְּלִלְשׁוֹן.
לִפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעֵוּ וַיַּפְלוּ וַיַּכְבֹּד שְׁמֵךְ
יִקְרַר יְתָנוּ. וַיִּקְבְּלוּ בְּלָם אֶת עַול מִלְכֹותָךְ. וַתִּמְלֹךְ עַלְיָהָם
מִהְרָה לְעוֹלָם וְעַד. כִּי הַמִּלְכֹות שְׁלֵךְ הֵיָּה וַיַּלְעֲלֵךְ עַד
חַמְלֹךְ בְּכָבֹוד. בְּקַחְתֵּב בְּתוֹרָתָךְ: יְהוָה ! יִמְלֹךְ
לְעוֹלָם וְעַד: וַיָּאמֶר וְהִיא יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל פָּלָ
הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיא יְהוָה אֶחָד וְשַׁמוֹ אֶחָד:

Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, Neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen* (**odgovaramo:** *Amen*).

Predmolitelj kaže: BLAGOSLOVITE GOSPODA
                                  BLAGOSLOVENOGA

Opština odgovara: BLAGOSLOVEN DA JE BLAGOSLOVENI
                                  ZAUVEK I ZANAVEK

Predmolitelj ponavlja: BLAGOSLOVEN DA JE BLAGOSLOVENI
                                  ZAUVEK I ZANAVEK

Završna molitva *Alenu lešabeah*:

Na nama je da slavimo Gospodara svega, da veličamo Sazdateљa postanja, jer nas nije učinio poput naroda zemalja, niti nas je postavio poput porodica zemlje, niti nam je dodelio nasleđe poput njihovog i sudbinu poput one ostalih ljudi. Mi sebe prostiremo pred Kraljem svih kraljeva, pred Svetim, neka je blagosloven On Koji nebesa razastire i zemlju utemeljuje, i presto slave Njegove je na nebesima gore, a Božanska Sveprisutnost snage Njegove u najvišim visinama. On je Bog naš i nema drugoga. Uistinu, On je Kralj naš i ne postoji ništa osim Njega, kao što u Tori piše: "Znaj danas i usadi u srce svoje da je Gospod Bog gore na nebesima i dole na zemlji, nema drugog."

Stoga nadu svoju u Tebe polažemo, Gospode Bože naš, da ćemo uskoro ugledati sjaj snage Tvoje kada ukloniš kumire sa zemlje, kada lažni bogovi budu potpuno uništeni, kako bi se svet usavršio u kraljevstvu Svetogućeg, kako bi svi ljudi Tvoje Ime zazivali, a svi koji na zemlji zlo čine, Tebi se obratili. Spoznaće i saznaće svi stanovnici sveta da se pred Tobom svako koleno pregiba, da se Tobom svaki jezik zaklinje. Pred Tobom, Gospode Bože naš, će se klanjati i kolena pregibati i ničice padati i veličanstvu Imena Tvog slavu odavati i svi oni će na sebe primiti jaram kraljevstva Tvog, a Ti ćeš uskoro zakraljevati nad njima zauvek i zanavek. Jer je kraljevanje Tvoje i Ti ćeš doveka u slavi vladati, kao što je napisano u Tori Tvojoj: "Gospod će kraljevati doveka." I rečeno je: "I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jeden i Ime Njegovo Jeden Jedini."

סדר הבדלה

ראשון לציון הנגה הנם ולירושלמים מבשר אתן:
 כוס ישועות אשא וכשם יהונה אקריא:
 אבא יהונה הוושעה נא   אבא יהונה הוושעה נא
 אבא יהונה הצלicha נא   אבא יהונה הצלicha נא
 הצליחנו הצליח דרכינו הצליח למורנו. ושלוח
 ברכה. רונחה והצלחה בכל מעשה בדינו,
 ברכתייך: ישא ברכה מאה יהונה. וצקה מאלחי ישעו;
 ליהודים היתה אורה ושמחה ושבון ויקר: ובתיכיך:
 ניר הי דוד לבבך משביל. ויהונה עמו:
 בן יהיה עטנו פמיד: ונח מצא חן בעני יהונה: בן נמצא
 חן ושביל טוב בעני אלhim ואדם.

סבירי מרגן (ஹיון לחיים)
 ברוך אתה יהונה אלהינו מלך העולם. פורא פרי
 הגפן:

ברוך אתה יהונה אלהינו מלך העולם. המבדיל בין
 קדש לחול ובין אוור לחשך. ובין ישראל לעמים
 ובין יום השבעה לששת ימי המעשה. ברוך אתה יהונה.
 המבדיל בין קדש לחול.

AVDALA

Ja prvi Sionu kažem: "Gle, evo ih, dolaze!" I Jerusalimu glasnika dobrih vesti, Ja ti šaljem! Podignuću pehar spasenja i prizvaću Ime Gospodnje.

O, Gospode, izbavi nas! O, Gospode, izbavi nas! O, Gospode, neka bude na uspeh! O, Gospode, neka bude na uspeh! Donesi nam uspeh, donesi uspeh putevima našim, donesi uspeh učenju našem i pošalji blagoslov, blagostanje i uspeh svim nastojanjima našim, kao što je pisano: "On će dobiti blagoslov od Gospoda i pravdu od Boga, spasa svog. Jevrejima beše svetlost i veselje, radost i čast." I pisano je: "I David beše uspešan na svim putevima svojim i Gospod beše sa njim." Tako će s nama biti. I Noah nađe milost u očima Gospodnjim. Tako ćemo i mi naći milost i uspeh u očima Boga i ljudi.

S vašim dopuštenjem, gospodo!

Odgovaramo: Za život!

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji stvara plod vinove loze.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji odvaja sveto od svetovnog, svetlo od tame, Izrael od naroda i dan sedmi od šest dana radnih. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji odvaja sveto od svetovnog.

DODATAK I**Trinaest načela po kojima se tumači Tora
Objašnjenja data prema Birnbojmovom molitveniku
*Asidur ašalem***

1. Od lakšeg ka težem i od težeg ka lakšem, npr. ako je nešto zabranjeno za praznik, svakako je zabranjeno i za Jom Kipur. Ako je nešto dozvoljeno na Jom Kipur, svakako je dozvoljeno i za praznik.

2. Iz sličnosti reči ili izraza koji se pojavljuju na dva mesta zaključuje se da se ono što se izražava u jednom, takođe odnosi na drugo. Npr. pojam *eved ivri – jevrejski rob* (Šemot, Izl., 21:2) je dvosmislen jer može da označava roba paganina čiji je gospodar Jevrejin i takođe roba koji je Jevrejin. Da je reč o robu koji je Jevrejin dokazuje stih u kojem se pojavljuje isti pojam *brat tvoj Jevrejin* u vezi sa istim propisom: "Ako ti se proda brat tvoj Jevrejin ili Jevrejka, neka ti on služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna" (Devarim, Pon. zak., 15:12).

3. Opšte pravilo sadržano u jednom ili dva biblijska propisa je primenjivo na sve slične propise. Npr. a) iz stiha: "Niko da ne uzima u zalog žrvanj gornji ni donji jer bi sam

život uzeo u zalog” (Devarim, Pon. zak., 24:6), rabini zaključuju: “Sve što se koristi za pripremanje hrane zabranjeno je uzeti u zalog.”

b) iz stiha: “Ako ko udari po oku roba svoja ili robinju svoju te mu ozledi oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo. I ako izbije Zub robu svome ili robinji svojoj, da ga pusti slobodna za Zub njegov” (Šemot, Izl., 21: 26-27), rabini zaključuju da kada gospodar nanese telесnu ozledu svom robu na bilo kom delu njegovog tela treba da ga pusti na slobodu.

4. Kada pojedinačno sledi opšte pravilo, onda se ono odnosi samo na pojedinačno. Npr. u Vajikra (Knj. lev., 18:6) čitamo sledeći propis: “Neka se niko od vas ne približava svojoj krvnoj rodbini.” Ovo pravilo sledi lista zabranjenih brakova i stoga se ova zabrana odnosi samo na ono što je navedeno kao izričito zabranjeno.

5. Kada opšte pravilo sledi pojedinačno, onda se primenjuje sve ono što je sadržano u pravilu. Npr. u Šemot (Izl., 22:9) čitamo: “Ako ko da bližnjem svom da čuva magarca ili vola ili ovcu ili *kakvo god živinče* i ono ugine...” Opšti pojam *kakvo god živinče* koji sledi pojedinačno navođenje uključuje u ovaj propis sve vrste životinja.

6. Ako pojedinačno sledi opšte pravilo, a za njim ponovo sledi opšte pravilo treba se rukovoditi onim što pojedinačno podrazumeva; propis se odnosi samo na one slučajeve koji su slični navedenom. Npr. u Šemot (Izl., 22:8) je rečeno da lopov treba duplo da plati bližnjem svom "za svaku krađu (opšte), za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu (pojedinačno), ili za svaku stvar izgubljenu" (opšte). Budući da pojedinačno podrazumeva samo pokretnu imovinu i predmete naročite vrednosti (za onoga kome pripadaju, npr. odeća koja mu je draga), kazna da se duplo plati ne odnosi se na nepokretnu imovinu, niti na vrednosne papire i račune budući da poslednji primer predstavlja samo simboličnu vrednost.

7. Kada, međutim, radi jasnoće, opšte zahteva pojedinačno ili kada pojedinačno zahteva opšte, pravila 4 i 5 ne važe. U Vajikra (Knj. lev., 17:3) čitamo: "Neka iscedi krv iz nje i neka je *pokrije prahom*." Glagol *pokriti* je opšti pojam; budući da postoje različiti načini pokrivanja, navedeno je *prahom* (pojedinačno). Ako bismo primenili četvrto pravilo na ovaj stih, propis bi bio da krv zaklane životinje mora da bude pokrivena isključivo *pra-*

hom. Međutim, budući da opšti pojam *pokriti* može takođe da znači *sakriti*, stih zahteva pojašnjenje s rečju *prahom* jer bi se, drugačije, propis mogao tumačiti kao da se krv sakrije u zatvorenu posudu. S druge strane, naznaka *prahom* bez glagola *pokriti* bila bi besmislena.

8. Npr. u Devarim (Pon. zak., 22:1) čitamo da onaj ko pronađe izgubljenu stvar je dužan da je vrati njenom vlasniku. U sledećem stihu Tora dodaje: "Tako učini i ... s *haljinom* njegovom i tako učini sa svakom izgubljenom stvari brata tvoga kad je izgubi, a ti je nađeš..." Iako je *haljina* sadržana u opštem pojmu *svaka izgubljena stvar*, napomenuta je kako bi ukazala da se obaveza objavljanja izgubljene stvari odnosi samo na one predmete koji na sebi imaju neki prepoznatljiv znak vlasnika, kao u slučaju haljine koju vlasnik može da identifikuje.

9. U Šemot (Izl., 35:2-3) čitamo: "Ko bi radio bilo kakav posao u dan subotnji da se pogubi. Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotnji." Propis o zabrani paljenja vatre na Šabat, iako već sadržan u izrazu *bilo kakav posao*, posebno je pomenut kako bi uka-

zao na to da kazna za loženje vatre na Šabat nije tako drastična.

10. Prema Šemot (Izl., 21:29-30), vlasnik opasne životinje koja ubije čoveka ili ženu mora da plati nadoknadu koju mu sud odredi. U sledećem stihu, Tora dodaje: "Ako li roba ubode vo ili robinju, da dâ gospodaru njihovom trideset šekela srebra..." Slučaj roba, iako već sadržan u opštem propisu *ako vo ubije čoveka ili ženu*, sadrži različitu odredbu *ustanovljene* svote za nadoknadu bez obzira na to da li je rob vredeo više ili manje od trideset šekela, vlasnik životinje mora da plati trideset šekela.

11. Žrtva za greh koju je prinosio gubavac nakon izlečenja nije bila poput drugih žrtava za greh, jer bi sveštenik krvlju žrtve pomazivao kraj desnog uva onoga ko se čisti i palac desne ruke i palac njegove desne noge (videti Vajikra, Knj. lev., 14:13-14). Zbog jedinstvenosti ovog slučaja, nijedan od propisa u vezi sa drugim žrtvama ne bi se odnosio na žrtvu koju prinosi očišćeni gubavac da Tora nije naglasila: "*Jer žrtva za prestup* pripada svešteniku *kao i žrtva za greh*" (isto, 14:13).

12.a) Imenica *tinšemet* pojavljuje se u sefer Vajikra (Knj. lev., 11:18) među nečistim pticama i ponavlja se u stihu 30 među gmizavcima. Stoga je jasno da je *tinšemet* naziv i za određenu pticu i za određenog gmizavca. b) U sefer Devarim (Pon. zak., 19:6) u vezi sa gradovima utočišta u koje mogu da se sklone oni koji nehotice proliju krv čitamo sledeće: "Da ne bi krvni osvetnik poterao ubicu...i ubio ga *jer nije zasluzio smrt.*" Da se poslednji odeljak odnosi na ubicu, a ne na krvnog osvetnika je očito iz nastavka: "*jer ga pre nije mrzeo*".

13. U sefer Šemot (Izl., 13:6) čitamo: "Sedam dana jedi hleb beskvasni", a u Devarim (Pon. zak., 16:8) nam je rečeno: "Šest dana jedi beskvasne hlebove." Protivrečnost između ova dva stiha rešava treći stih (Vajikra, Knj. lev., 23:14) kojim se zabranjuje upotreba novih prinosa sve do drugog dana Pesaha nakon prinošenja *Omerta*. Ako je, dakle, beskvasni hleb bio spravljen od novog žita, on može da se jede samo tokom šest dana Pesaha. Stoga stih iz knjige Izlaska, 13:6, mora da se odnosi na beskvasni hleb koji je spravljen od prinosa iz prethodne godine.

DODATAK II**KADIŠ**

Prema Birnbojmu *Sidur ašalem*

Osnovu *Kadiša* čini odgovor zajednice: *Neka je blagosloveno Ime Njegovo veliko zauvek i zanavek.* Oko ovog odgovora koji se može naći u knjizi proproka Daniela, 2:20, izrastao je čitav *Kadiš*. Prvobitno je *Kadiš* kazivan na kraju propovedi koje su davane na aramejskom jeziku kojim su Jevreji govorili gotovo hiljadu godina nakon vavilonskog ropstva. Stoga je *Kadiš* i napisan na aramejskom. Kasnije je *Kadiš* uveden u bogosluženje kako bi označio završetak dela službe, ili čitanje biblijskih ili talmudskih odeljaka.

Kadiš ne sadrži pomen na mrtve. Najranija aluzija na *Kadiš* kao molitvu ožalošćenih nalazi se u *Mahzor Vitri* 1208. god. gde je jasno rečeno: "Mladić ustaje i kaže *Kadiš*." Zasigurno se može pretpostaviti da mu je zbog osnovne zamisli i nade koja se u *Kadišu* izražava u spasenje i u isceljenje sveta, vremenom takođe pripisana i moć izbavljenja mrtvih od patnji u *Geinam-u*. Ranije je *Kadiš* kazivan tokom čitave godine žalosti kako bi se

duša nečijeg roditelja izbavila od mučenja u *Geinam*-u gde, kako je rečeno, grešnici provode ne manje od dvanaest meseci. Kako se roditelji ne bi ubrajali među grešnike, vreme govorenja *Kadiša* je kasnije ograničeno na jedanaest meseci.

Obeležavanje godišnjice smrti roditelja, *Jarcajt*, vodi poreklo iz Nemačke, na šta ukazuje samo ime. Rabi Isak Lurija, slavni kabalista šesnaestog veka, objašnjava da "dok *Kadiš* koji siroče izgovara tokom jedanaest meseci pomaže duši da prede iz *Geinam*-a u *Gan eden*, dotle *Kadiš* koji se izgovara na *Jorcajt* svake godine uzdiže dušu u sve više rajske sfere". Tako je *Kadiš* postao veliki stub judaizma. Ma koliko Jevrejin bio udaljen od jevrejskog načina života, *Kadiš* ga vraća njegovom narodu i jevrejstvu.

Prema rabinu Polu, *Kadiš* je govoren nakon propovedi pre nekih dve hiljade godina. Odsustvo svakog pomena na Jerusalim i uništenje Hrama, kao i jasan jezik bez primesa mistike ukazuju na rano vreme. Razlog zašto ga Talmud ne pominje je u činjenici da *Kadiš* tada nije bio deo svakodnevne molitve.

Kadiš kao i *Ciduk a-din* (*Priznavanje Božijeg suda*) se govori prilikom smrti izražavajući time osećanje: "Gospod dade, Gospod uze, neka je blagosloveno Ime Gospoda" (Ejov, Jov, 1:21).

Kadiš ima pet različitih oblika: 1. *Kadiš derabanan* koji se govori nakon čitanja delova iz Talmuda; 2. *Kadiš šalem, puni Kadiš*, koji govori predmolitelj na kraju bogosluženja; 3. *Haci Kadiš, polu Kadiš*, koji predmolitelj govori između delova službe; 4. *Kadiš jatom, Kadiš ožalošćenih* koji ga izgovaraju nakon službe i nakon čitanja određenih psalama, npr. *Šir šel jom, psalam dana koji se čita na kraju jutarnje molitve tokom radnih dana nedelje*; 5. *Kadiš lehadeta, ili Kadiš titkele*, koji se govori na groblju prilikom sahrane.

DODATAK III**ADONAJ ŠAMATI**

Adonaj, oji i me estremesi dija ke en el
 mevižitas, tembli i me adolori
 dija ke en el međuzgas,
 me espanti i me atorsi de kuanto kon
 tu folor me apokas: Ki gadol jom Adonaj.
 Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, ken no se espanta de el dija de el
 din, el temerozo, ke a ti konvjene,
 lagrandeza i la baraganija, en logar de
 flamis de fuego:
 Mi jaamod besod Adonaj.
 Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, rej asentado sovre sija de el din
 el temerozo. A sus diridores, andeles
 pasados sovre đuisjo, ke ansi esla palavra
 de rej delantre todo savjente lej i đuzgo.
 Leagid ki jašar Adonaj.
 Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, rej fuerte azjen abašar i azjen
 enalteser, kon dičas de santos i kon

sentensjas de andeles, despedasan penjas
i rompjen montes:
Kol moca pi Adonaj.
Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, delantre tu fonsado aprigona
kon fuersa, ken ke kere droga de vida,
i el ižo de vertud, sealevante antes ke se
amatureskan varones de el fonsado:
Vejašov El Adonaj.
Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, mi korason de flamas de
fuego de tu braza se fuje, fuego en
pueblo alto, kon amargura esklaman
komo suvira i verna pelado.
El mekom šalevet Ja Adonaj.
Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, responde meskino el parado
delantre de ti, como el prove ke
demanda i buška tu perdonansa,
konfronta su korason eskuča tu oreža:
Nesa alenu or paneha Adonaj.
Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, rios de mis lagrimas mis
estentinas van bojendo, brazas de mis

pekados mis renjones van ensendjendo,
los ðuezes se asentaron i los livros estan
avjertos: Lifne ameleh Adonaj.

Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Adonaj, livros de bivos i muertos
delantre de ti estan avjertos, en mersed
de muestros padres los primeros nozotros
enfeuzjados, kompone nuestras orasjones
komo guezmo resevivle. Adonaj paolha
bekerev šanim hajeu Adonaj.
Adonaj, šamati šimaha jareti Adonaj.

Kazivač: Rabin Josif Levi

DODATAK IV**ALIJOT**

1. Por petihat šearim...
(U nekim mestima su prodavali Berih
Šeme)
2. Por jevar i trajer sefer Tora...
3. Por azer la gelila.
4. Por azer la agbaa.
5. Por la tresera alija.
Por la kuarterna alija
Por la sinkena alija
Por la sižena alija
Por la alija de mašlim (haci Kadiš)
Por dizir la aftara.

Kazivač: Rabin Josif Levi

DODATAK V**BERIH ŠEME**

BENDIČO SU NOMBRE DEL SENJOR DEL MUNDO,
BENDIČA SU KORONA I SU LOGAR, SEJA TU
VELUNTAD KON TU PUEVLO JISRAEL PARA
SJEMPRE, I REHMISJON DE TU DEREČA AMOSTRA
A TU PUEVLO EN KAZA DE TU SANTIDAD, I POR
TRAJER A NOS DE BUNDAD DE TU KLARIDAD, I
POR RESEVIR MUESTRAS TEFILOT KON PIJA-
DADES, SEA VELUNTAD DELANTRE DE TI, KE
ALARGES ANOS VIDAS KON BJEN, POR APIJADAR
SOVRENOS I POR GUARDAR A NOS I ATODO LOKE
ANOS I LOKE ATU PUEVLO JISRAEL, TU SOS EL KE
MANTJENE ATODOS I EL GOVERNA ATODOS, TU
SOS EL PODESTAN SOVRE TODOS, TU SOS EL KE
PODESTA SOVRE LOS REJES, I EL REJNADO TUJO
ES, KE ME OMILJO DELANTRE DE EL, I DELANTRE
LA ONRA DE SU LEJ, EN KADA ORA I ORA: NON
SOVRE VARON MOS ENFEUZZJAMOS, SALVO EN EL
DJO DE LOS SJELOS, KE EL DJO DE VERDAD I SU
LEJ VERDAD I SUS PROFETAS VERDAD I MUN-
ČIGUA POR AZER BJENES I VERDADES, EN EL JO
ME ENFEUZZJO A SU NOMRE ONRADO I SANTO, JO
DIGO ALAVASJONES, SEA VELUNTAD DELANTRE
DETI, KE AVRAS MI KORASON EN TU LEJ I KUM-
PLAS DEMANDAS DE MI KORASON, I KORASON DE
TODO TU PUEVLO JISRAEL, POR BJEN I POR VIDAS
I POR PAS AMEN.

Kazivač: Rabin Josif Levi

DODATAK VI**AVLAD AMI MADRE**

(Et šaare racon - Roš ašana)

Avlad ami madre ke su gozo se ezmovjo.
 El ižo ke parjo alos noventa anjos.
 Fuej para el fuego i para el kočijo aparežado
 Ande buškare a eja ado, konortador ado.
 Angustja ami por mi madre,
 ke jorara i alguajara.
 Atan i el atado i el mizbeah.

De el kočijo mi alma đemira.
 Rogo, aguzad el kočijo senjor padre,
 i el mi atadero enrezjad.
 I en la ora, ke mi kuerpo ardira.
 Toma kon tigo, loke dela semiza kedara.
 I dizid, esto kedo de Jichak guezmo.
 Atan i el atado i el mizbeah.

I đimjeron todos los malahim dela Merkava,
 serafim i ofanim, demandantes por nedava.
 Engrasjantes ael Djo, por el sinjor de Jichak,
 Rogo da rezgate i otro en su paga da.
 A Djo santo, non agora sea el mundo,
 sin la luna klara.
 Atan i el atado i el mizbeah.

Dišo a Avraam el Sinjor delos sjelos,
no tjendas tu mano a el luzero atersejado.
Tornadvos por pas, andeles de mis fonsados.
Este dija de zehut a Jerušalajim guardado.
I puertas de pijadades jo les avrire.
Atan i el atado i el mizbeah.

Kriador santo, ke en el zevul tu asjento.
A puevlo amargado membra firmamjento.
Resive boz de el šofar ke oj a ti auvlare,
albersja a Cijon eg jo vos salvare.
A el Mašiah i a Elija en el jo vos envijare.
Kon el Mašiah i kon Elija
presto jo vos salvare.
Atan i el atado i el mizbeah.

Kazivač: Rabin Josef Levi

DODATAK VII**UNETANE TOKEF**

**Uvhēn Ulha Taale: I ansi suvira ati
santidad, por ke sos nuestro
santo Djo i Rej.**

I rekontaremos la fortaleza de santidad de el dia, por ke el temerozo i pavorozo azjen maravia, en el se enšalšara tu Rejnado i kon la mersed se komporna tu sia, i kon la verdad te asentaras en eja. Verdad ke tu solo sos el đuzgador verdadero, kastigador asigun las ečas i savjen lo seguro, i ekrives, todo lo ulvidado, avris el livro de las membrasjones i desujo es maldado, firma de mano del propio pekador en el es aljado. En el ultimo dia de el anjo kon gran šofar sera tanjido, i đimido de selensja delgada sera oido, i los Malahim se atorvaran, tembla i pavor les aferara. Diran eg ajego dia de el đuzgo pavorozo por sekutar i đuzgar tambjen a fonsado de ariva kon todo el univerzo, por ke ni ejos no salen ezmirados delantre de ti en đuzgandolos kon tu pezo. Komo pastor ke revedeja su revanjo, debašo de su vara los pasa i los konta, ansi los azes pasar a todos por kuenta, i sekutas alma de todo bivo por nota. I kortas fin i taksa a kada kreansa i ekrives a setensja de sus đuzgo: En

Roš Ašana son eskritos i en Jom Akipurim son sijados, koantos sarlan de este mundo kon la nuerte i kuantos nasidos entraran enfrente. Ken bivira aun ke sus anjos se eskaparon, i ken murira antes de loke le taksaron. Ken el fuego, ken en las aguas, ken kon la espada, i ken kon dente da la alemanja, ken kon muerte supitanja. Ken en la ambre, ken en la sed, ken en el teretrembo, ken en la mortalidad. Ken sera augado, ken sera apjedregado. Ken arepozara, i ken se ezmovera. Ken se enprovesira i ken se enrekesira, ken sera arebašado, i ken sera enaltesido. Kon todo, kon la Tešuva i la Tefila i la Cedaka azen pasar, a furja de la setensja. Ke asegun tu nombre piadozo ansi es tu loor. Fuerte por ensanjar i ležero por afalagar. No enveluntas por matar a el malo, ke salvo en tornar de su karera la mala i biva. I asta dia de su muerte lo esperas, si tal torno en Tešuva lo aresives. Verdaderamente ke sos nuestro santo Kreador i no afueras de Ti. Por tanto konoses tambjen el sombajo de nuestro mal – apetite, ke travá de lo negro de la karne i sangre, ombre ke su simjento del polvo i tjera i su fin para tornar a la tjera. Kon reziko de su alma traje su pan. Enšemplado al tjesto kevrado, a la jerva sekada, a la flor amorčada, a solombra pasada, a

nuvi dezazida, a el ajre pasado, a el polvo pasado, a un suenjo pasado. Triste de nuestra valor i nuestro grado. Empero, tu nuestro santo kreator sos Rej i Djo poderozo! bivo i firme i piadozo! no taksa i mezura para tus anjos, no es posivle por dar mezura a kuatregua de tu onra. No aj kreansa ke deklare sekreto de tu nombre el santo. - Kual a ti te konvjene i dinjo de tu nombre. A nos ižos de tu kisto Jisrael akerensjates, por tanto kon tu nombre nos entitulastes. Salvamos, por tu nombre el santo, santifika a tu nombre sovre santifikantes tu nombre por amor de tu nombre el temerozo, i el santifikado en sekreto de avla de los Serafim (andeles) los santos, los atersejantes a ti santidad atersejada de los moradores de los sjelos i moradores de la tjera. (Aki dize el Hazan Kadiš i dopo dize la amida).

Izvor: Mahazor de Roš-ašana, Menora, Sarajevo. Iz zbirke Jevrejskog istorijskog muzeja, Beograd.

DODATAK VIII
EN KEELOENU

NON KOMO MUESTRO DJO, EN
KEELOENU

NON KOMO MUESTRO SENJOR, EN
KAADONENU

NON KOMO MUESTRO REJ, EN
KEMALKENU

NON KOMO MUESTRO SALVADOR, EN
KEMOŠIENU

KEN KOMO MUESTRO DJO, MI
KEELOENU

KEN KOMO MUESTRO SENJOR, MI
KAADONENU

KEN KOMO MUESTRO REJ, MI
KEMALKENU

KEN KOMO MUESTRO SALVADOR, MI
KEMOŠIENU

LOAREMOS A MUESTRO DJO, NODE
LEELOENU

LOAREMOS A MUESTRO SENJOR, NODE
LEADONENU

LOAREMOS A MUESTRO REJ, NODE
LEMALKENU

LOAREMOS A MUESTRO SALVADOR,
NODE LEMOŠIENU

BENDIČO MUESTRO DJO, BARUH
ELOENU

BENDIČO MUESTRO SENJOR, BARUH
ADONENU

BENDIČO MUESTRO REJ, BARUH
MALKENU

BENDIČO MUESTRO SALVADOR, BARUH
MOŠIENU

TU SOS MUESTRO DJO, ATA U ELOENU

TU SOS MUESTRO SENJOR, ATA U
ADONENU

TU SOS MUESTRO REJ, ATA U
MALKENU

TU SOS MUESTRO SALVADOR, ATA U
MOŠIENU.

Kazivač: Rabin Josif Levi

Beleške:

Beleške: .

Ovaj
molitvenik
pripada:

